

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ

ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ

IEZECIEL

SECUNDUM

SEPTUAGINTA

Digitized by Google

Digitized by Google

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ

ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΠΛΩΝ ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ

IEZECIEL

SECUNDUM

SEPTUAGINTA

EX TETRAPLIS ORIGENIS

E SINGULARI CHISIANO CODICE ANNORUM CIRCITER IϽCCCC.

OPERA ET STUDIO

R. D. VINCENTII DE REGIBUS

OLIM LINGUÆ SANCTÆ IN VATICANA BIBLIOTHECA INTERPRETIS

ET GRÆCÆ PROFESSORIS

NUNC PRIMUM EDITUS

ROMÆ

TYPIS JOSEPHI SALVIUCCI ET FRANCISCI FILII

CIϽ IϽ CCC XL.

Digitized by Google

Digitized by Google

VIRO EMINENTISSIMO

ALOISIO LAMBRUSCHINIO

SS. D. N. GREGORII XVI. PONT. MAX.

A NEGOCIIS PUBLICIS

S. E. R. BIBLIOTHECARIO

ETC. ETC.

JOSEPHUS COSTER

FELICITATEM

Apientibus Viris, EMINENTISSIME PRINCEPS, *nullum optabilius offerri potest munus, quam quod doctrinae laude commendari videatur. Hoc mecum ipse reputans Tibi plane jucundum fore duxi, si Ezechielis vaticinia editurus juxta celeberrimum Chisianum Codicem a Vincentio De Regibus illustratum, ea Tibi potissimum dicarem, Tuoque inscripta nomine in vulgus emitterem. Nemo est enim, qui nesciat, quanta doctrinae gloria praecellas; ut amplissimus, quem*

Digitized by Google

obtines, honor, et gravissima, quae geris munera, unius virtutis, et sapientiae suffragatione delata Tibi esse universi judicaverint. Atque hoc eruditissimi viri opus doctum inprimis et laboriosum illa etiam de causa gratissimum Tibi fore confido, quod rerum Sacrarum studiosis adjumenti plurimum afferre possit. Siquidem est illa Tua praecipua laus, quod cum universa doctrinarum studia, tum ea praesertim, quae Religionem attingant, mirum plane in modum ornanda, ac tuenda cures. Quamquam ipsa Auctoris persona Te hujus operis Patronum, atque Auspicem postulare videbatur. Tibi namque praeclara Sapientiae laude florenti Bibliothecae Apostolicae demandata cura est, in qua Vincentius De Regibus quamplures annos Linguae Sanctae interpres assedit. Quamobrem quidquid est hoc operis, aequus, bonusque excipias; quodque mihi tribuis, id ejus viri causa facere existimes, qui si viveret, digniorem illum certe, quam ipse videri possim, humanitate, ac patrocinio Tuo judicares. Quod reliquum est, immortalem Deum precor, ut Te, E. P., doctrinarum atque artium emolumento, atque adeo universae Christianae rei praesidio florentem, atque incolumem servet quam diutissime.

Digitized by Google

PRÆFATIO

Quum praeclarum hoc opus typis primum edendum curarem opportune me facturum duxi, si brevem ejusdem operis historiam attexerem. Plurimum namque ad auctoris decus pertinere existimavi, perspectum esse omnibus, quantas ille curas, laboresque in eo conficiendo insumpserit, et quemadmodum clarissimi viri gloria ab hominis fraudibus litterariam sibi laudem aucupantis, felici exitu vindicata sit. Itaque Vincentius De Regibus Sacerdos Romanus in Bibliotheca Vaticana Linguae Sanctae interpres, et graeci sermonis peritissimus, cum jam inde ab adolescentia sacra studia coluisset, eo animum intendit, ut pervetustum ac celeberrimum Chisianum codicem evulgaret. Is porro Chisianus dicitur quippe qui a Summo Pontifice Alexandro VII comparatus in Bibliotheca Chisiana diligenter custoditur. Praeter vetustatem magno in pretio semper est habitus, eo quod versionem complectatur quatuor majorum Prophetarum a LXX viris perfectam, ab Origenis Tetraplis summa fide desumptam, et nullo amanuensium errore vitiatam. Majus vero decus eidem accedit ex Danielis versione, quae in aliis codicibus plane desideratur. Quamobrem Vincentius De Regibus codicem hunc in lucem emittendo commoditatis plurimum sacrarum rerum cultoribus se se allaturum probe noverat. Atqui plena difficultatis res erat, plena laboris. Occurrunt

Digitized by Google

enim litterarum nexus, varii, multiplices, obsoleti, qnos nemo plane intelligat, nisi qui graecae lingnae vim, et palaeographiam Graecorum perfecte teneat. Hac porro rcrnm notitia plene instrnctus, Vincentius De Regibus operi manum admovit, Pontificatum obtinente Benedicto XIII, improboque xxv annorum labore inchoatum opus feliciter absolvit. Ac primo quidem totins codicis verba transcripsit, tum latine vertit, denique versionem suam diligentissime comparavit cnm antiqnissimis codicibus, qni in Bibliotheca Vaticana et Barberina asservantur; et vero etiam variantes adjecit lectiones, quas notis erndítissimis illustravit. Hanc totam lucubrationem suam descripsit iterum, et in qnatnor libros distribuit, quos typis mandasset, nisi si aeris ad expensas necessarii vetuisset inopia. Opportune vero factum est, nt per ea tempora Romae floreret Josepbns Blanchinius Sodalis Pbilippiannus, vir sacra ernditione clarissimus, et Vincentii De Regibus familiarissimus, qni cum opibus satis abundaret, amico pollicitus est, se se expensas ad opus edendnm nccessarias solutnrum, atque adeo nonnnllas dissertationes adjecturum rem sacram attingentes, quas ipse elaborasset. Qnanti vero eruditissimns Blanchinius Vincentii opus faceret, satis apparet ex opere illo cui titulum indidit – Vindiciae Canonicarum Scriptnrarum – edito Romae an. 1740. – Pag. 280. ita enim habet " Igitur „ a sapientissimo, et pientissimo viro Domino Vincentio De Regibns Praesbytero revcrendo in Bibliotheca Apostolica interprete „ Linguae Sanctae, et in graeca apprime versato, fiet valde accurata collatio laudati codicis Chisii cum insigni illo Vaticano „ Sixti V. Pont. Max. jussu in lucem edito, et ad singula loca, „ ubi aliqnid interest, inter utrumqne, praecipue afferentur editiones ut Origeniano cxemplo τῶν LXX. majus ita pondus accedat. „ Cum omnia praesto essent ut opns typis mandaretur, morbo confectus Blanchinins excessit e vita. Doluit sane Vincentius De Regibus tum ob acerbissimum amici doctissimi interitum, tum vero etiam quod se a concepta edendi codicis spe repente dejectum sensit. Itaque sua sibi manuscripta retinuit, Blancbinii dissertationes ad illius bacredes transmisit. Hand ita multo post, vir quidam ex iis qui litteratores haberi volnnt, cum Blanchinii Bibliothecam, et memoratas dissertationes coëmisset, de ipsis illis suo nomine in lucem edendis cogitavit. Verum cum nulli plane usui futuras animadverteret,

a Vincentii opere sejunctas, auctoris inire gratiam et familiaritatem studuit, eique persuasit, ut sibi manuscripta traderet ad codicem evulgandum; atque illud etiam pollicitus est fore ut centum cujusque libri exemplaria illi remitteret, et mercedis partem quam esset accepturus a Viro dignitate cospicuo, cujus nomini opus inscriberet. Ipsius rogatui humanissime cessit Vincentius De Regibus, neque manuscripta solum quae ad Chisianum codicem spectarent, sed plura alia tradidit, quae ad sacra studia illustranda confecisset. Paucis vero elapsis mensibus, et ingravescentis aetatis incommodis, et laborum contentione fractus De Regibus gravem in morbum incidit, ex quo numqnam relevari potuit; immo vero et visum amisit, et saepius per intervalla mentis inops evasit. Hoc miserrimo optimi senis statu, in rem suam abusus callidus homo, primum librum, typis mandandum curavit, Ann. 1772., qui Danielis versionem comprehenderet; ac licet non se scripsisset operis auctorem, tamen illud effecit, ut litterariae ephemerides, eximiis suum nomen laudibus extollerent. Itaque non modo auctoris nomen siluit, ejusque sibi gloriam praeripuit, verum et pacta exemplaria exhibere negavit. Hanc vero injuriam iniquo animo ferens Maurus parens meus Vincentii ex sorore nepos optimi avunculi causam suscepit, et nedum elaboravit, ut litterariae ephemerides palinodiam canerent, verum etiam hominem in judicium vocavit, ut pacta exemplaria traderet, et manuscripta Auctori suo redderet. Ille a Clemente XIV., cui Danielis vaticinia dicaverat, id impetravit, ut in ea controversia delecti Cardinales disceptarent. Diu multumque in eo judicio certatum est; editor vero caussa cecidit; quippe a judicibus ea sententia lata est = pacta exemplaria consignanda esse, manuscripta vero aestimanda, eorumque pretium Vincentio persolvendum. = Primam sententiae partem, non item alteram editor implevit. Cum autem ita se res haberent, Vincentius De Regibus senio, morboque confectus diem obiit supremum. Annos quam plures caussa siluit, donec editor ipse vita functus est. Tum illius haeres manuscripta emere recusavit, ac nonnulla ex iis tradidit; quae causa fuit instituendi iterum coram viris Eminentissimis judicium, ac tandem xii. Kal. Jul. Anno 1806. hac sententia definitum. = Restituenda manuscripta, solvendum vero pretium Olympiodori, atque etiam alterius libri qui continet collationes codicis Tridentini juxta Italam nec non exempli codicis Valli-

Digitized by Google

cellani. = Porro inter manuscripta reddita, illa reperta sunt quae tres Majores Prophetas nimirum Ezechielem, Isaiam, et Hieremiam complectuntur: quae, ut typis tandem committi possent, id unum postulare videbantur, ut sospitatoris cujusdam manus ea reciperet, et scripturam omnem atque operis nexus recognosceret. Huic rei perficiendae curam snam et industriam impendit Vir praeclarissimns e Sodalitate S. Pauli sacrarum litterarum et Hebraicae lingnae apnd suos interpres, cnjns ope manuscripta pristino nitori reddita sunt. Cum vero Ezechielis vaticinia in promptu essent, comparatis graecis litteris grandioribus Danielis editioni simillimis, atque peracta cnm Chisiano codice ab illins Bibliothecae Praefecto viro cl. Antonio Fea collatione, ea typis, sedula D.is Vincentii Castellinii opera, graecarum institutionnm ac Semiticarum linguarum periti, mandanda curavi. Non minori curae erit, ut Isaiae et Hieremiae vaticinia, si vires suppetant, in lucem edantur; atque ita Alexandrinam versionem quatuor majorum Prophetarum perfectam, atque integram Studiosis sacrarum litterarum offeram.

Digitized by Google

MONITUM

In editione hujusce voluminis, quo viri cl. *Vincentii de Regibus* Authographum in lucem prodit, noverint Lectores maximam adhibitam esse diligentiam, ut et omnia fidei Ms. responderent, et sphalmata abessent omnino a foliis impressis. Sed horum alterum ultra vires erat, alterum non semper decuit. Ultra vires quidem erat efficere, ut menda neque in graecas, neque in latinas, praesertim vero hebraicas voces intruderentur nulla. Non decuit porro semper Auctoris Ms. sequi absque delectu, ne Lector nimis frequenter suspenaus detineretur. Non pauca enim sunt in latina versione, quae textui graeco minus cohaereant. Ex. gr. quum incisa *asterisco* ※ notata, lineaque *terminali* ⁄, vel ⁄ clausa in graeco, non semper sibi correspondentes notas haberent in translatione, hae appletae sunt in impressione. Quo loco animadvertenda est quaedam Auctoris inconstantia, qui in *NOTIS ET VARIIS LECTIONIBUS* subinde affirmat: *Chisianus codex in textu cum asterisco, et linea cuspidata terminali* (⁄), vel tantum *linea terminali* (⁄), quum codex tamen hanc non illam, vel e converso, manifesto praeferat. Quod ad graecum ipsum codicem, quum absona nonnulla offenderentur, si haec grammaticae repugnarent *(sic)* appositum fuit, si autem sensui, vera adjecta praeterea lectio uncis inclusa, hoc pacto [*leg......*]. Quaedam tamen negligenda erant, in iis εἰπὼν, et interdum εἶπεν, quamvis latinus textus *dic* semper habeat. Alioquin, quum id res postulare videbatur, Auctoris notis ad calcem capitum notulae sunt insertae; id praestitum fuit pagg. 48 sub num. 4., 56 sub num. 5., 89 sub num. 6., 238 sub num. 5., et 243 sub num. 9. Cetera in quibus inter Codicem Chisianum ipsiusque apographum post peractam collationem dissensio adhuc apparuit; et si quid in editione praeterea erratum est, ne dissimulasse videamur, heic subnectenda ducimus.

CODEX CHISIAN.	APOGRAPH. DE REG.	EDITIO. Cap.	Vers.	Pag.	ERR.
θελήσωσιν	θελήσουσιν	III.	7.	15	
ἡ	÷ ἡ	*id.*	23.	18	
ἱρεῖς ⁄	ἱερεῖς	V.	4.	27	
	καὶ ※ ὑποκάτω πάσης	VI.	13.	38	καὶ ὑποκάτω πάσης
οὔτε	※ οὔτε	VII.	11.	43	
	ἐγὼ	VIII.	1.	50	⁄ ἐγώ
	οἶκος	*id.*	6.	56	οἶκος
	ἐκαλεσε	IX.	3.	59	ἐκάλεσεν
εἰσῆλθε	εἰσῆλθεν	X.	6.	65	
ἀπέναντι	ἐπέναντι	*id.*	19.	68	
καὶ αἱ	καὶ	XIII.	8.	84	
Χετταία	Χεταία	XVI.	3.	97	
οὐκ	οὐκ ※	*ib.*	*id.*	*ib.*	
ἐν	※ ἐν	XVII.	20.	120	
αὐτοῦ	αὐτοῦ ⁄	XVIII.	8.	123	
ἱμάτιον	ἱμάτιον ⁄	*id.*	16.	125	
καὶ	καὶ ⁄	*id.*	18.	126	
πεποίηκα	πεποίηκεν	*id.*	19.	*ib.*	
δὴ	δὲ	*id.*	25.	127	
καὶ ἄνομον	καὶ ÷ ἄνομον	XXI.	3.	151	
συνάξω ⁄ ὑμᾶς	συνάξω ὑμᾶς ⁄	XXII.	20.	164	
ἀφ'	÷ ἀφ'	XXIV.	4.	181	
	εἰλημμένων	*id.*	5.	182	※ εἰλημμένων
σου	του	*id.*	13.	184	τοῦ [*leg.* σου]
⁄ ※ ἡ θοῦσα	⁄ ἡ θοῦσα	XXVI.	17.	198	
	ἐλέφαντος	XXVII.	6.	202	ἐλέφαντος *(sic)*
	καταπατήσῃ	XXXII.	13.	247	ὑαταπατήσῃ
κύριος τοῖς ἔθνεσι	κύριος ※ τοῖς ※ ἔθνεσι	XXXVI.	4.	276	
ἐγκαταλελειμμέναις	ἐγκαλελειμμέναις	*id.*	*ib.*	277	ἐγκαλελειμμέναις
ἠφανισμέναι	ἠφανισμένη [*leg......* ναι]	*id.*	35.	282	
	μα	XL.	32.	308	γε με
περιστύλου	περι ÷ στύλου	XLII.	5.	322	
	ἐξέτριψαν	XLIII.	8.	327	εξέτριψα *(sic)*
	καὶ	*id.*	*ib.*	*ib.*	÷ καὶ

Digitized by Google

Digitized by Google

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Κεφ. 1.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει, ἐν τῷ τετάρτῳ μηνὶ, πέμπτῃ τοῦ μηνὸς, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ [1] Χωβάρ· καὶ ἠνοίχθησαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ [2] εἶδον [3] ὅρασιν Θεοῦ

2. πέμπτῃ τοῦ μηνός· [4] τοῦτο ἔτος τὸ πέμπτον τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ βασιλέως Ἰωακείμ· καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰεζεκιὴλ υἱὸν Βουζεὶ τὸν ἱερέα ἐν γῇ Χαλδαίων ἐπὶ τοῦ [5] ποταμοῦ Χωβάρ.

IEZECIEL

Caput I.

Et factum est in tricesimo anno, in quarto mense, quinta mensis, et ego eram in medio captivitatis super fluvium Chobar: et aperti sunt coeli, et vidi visionem Dei

2. quinta mensis: hic est annus quintus captivitatis regis Ioacim: et factum est verbum Domini ad Iezeciel filium Buzi sacerdotem in terra Chaldaeorum super fluvium Chobar.

LECTIONES AQUILAE, SYMMACHI, ET THEODOTIONIS, EXCERPTAE E CODICE BARBERINO, QUIBUS SUBJICIUNTUR LECTIONES HEXAPLAR. MONTFAUCONI. (*)

בשלשים שנה 1. - Ο. ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει - Ἄλλος, τριακοστῷ πέμπτῳ τῆς αἰχμαλωσίας C. B.

הגולה - Οἱ λοιποί, μετοικεσίας - Ο. αἰχμαλωσίας H. M.

כבר - Ο. Χωβάρ, βαρυσμός C. B.

מראות - Ο. ὅρασιν - Οἱ λοιποί, ὀπτασίαν, ἢ ὅρασιν - Ἀλλ. ὁράσεις C. B.

1. *Hebr.*, LXX., *Vulg.* in trigesimo anno - *Alius* in trigesimo quinto captivitatis.

H., *et Reliqui* transmigrationis - LXX. captivitatis - *Vulg.* captivorum.

H., LXX. Chobar, aggravatio.

H., *Alius* visiones - LXX., *Reliqui*, *Vulg.* visionem.

LECTIONES VARIAE EDITIONIS VATICANAE. (**)

(1) Χοβάρ. (2) ἴδου - *Ald.* εἶδον. (3) ὁράσεις. (4) τοῦτο τὸ ἔτος. (5) ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ.

(*) Priores in fine notantur siglis *C. B.* Sequentes vero *H. M.*

(**) His adduntur notae excerptae e var. lect. Hexaplar. Montfauc.

3. Καὶ ἐγένετο (6) ἐπ' ἐμὲ ※ ἐκεῖ, ⁄ χεὶρ Κυρίου·

4. καὶ (7) εἶδον, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐξαῖρον ἤρχετο ἀπὸ βοῤῥᾶ, καὶ νεφέλη μεγάλη ἐν αὐτῷ, καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐξαστράπτον· καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἠλέκτρου ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ·

5. καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὡς ὁμοίωμα τεσσάρων ζώων· καὶ αὕτη ἡ ὅρασις αὐτῶν, ὁμοίωμα ἀνθρώπου ἐπ' αὐτοῖς·

6. καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνὶ, καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ (8) ἑνὶ ※ αὐτοῖς, ⁄

7. καὶ τὰ (9) σκέλη αὐτῶν ※ σκέλος ὀρθὸν, καὶ πτερωτοὶ οἱ (10) πόδες αὐτῶν

3. Et facta est super me ※ illic ⁄ manus Domini:

4. et vidi, et ecce spiritus auferens veniebat ab Aquilone, et nubes magna in eo, et splendor in circuitu ejus, et ignis fulgurans: et in medio ejus quasi visio electri in medio ignis, et splendor in eo:

5. et in medio quasi similitudo quatuor animalium: et haec visio eorum, similitudo hominis in eis:

6. et quatuor facies uni, et quatuor alae uni ※ eis, ⁄

7. et crura eorum ※ crus rectum, et pennati pedes eorum

עליו שם 3. - O. ἐπ' ἐμὲ ※ ἐκεῖ *H. M.*

רוח סערה 4. - A. πνεῦμα καταιγὶς (καταιγίδος) - Σ. πνοὴ καταιγιζομένη - Θ. πνεῦμα καταιγίδος - O. πνεῦμα ἐξαῖρον *C. B.*

ונגה לו סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש O' Ἑβραῖος, φῶς γὰρ ἐν μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἴριδος, καὶ αὐτὴ διειδὴς ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν - O. καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐξαστράπτον, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἠλέκτρου ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς *H. M.*

מראיהן 5. - O. ὅρασις αὐτῶν - Σ. ὀπτασία αὐτῶν *C. B.*

דמות - O. ὁμοίωμα - Σ. ὁμοίωσις *C. B.*

וארבע כנפים לאחת להם 6. - O. καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἑνὶ, ※ A., Θ. αὐτοῖς *H. M.*

ורגליהם רגל ישרה 7. - O. καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν ※ σκέλη, ὀρθὰ *H. M.*

3. *H.*, *Vulg.* super eum ibi - *LXX.* super me ※ ibi.

4. *H.*, *Vulg.* ventus turbinis - *A.* spiritus procellae - *S.* flatus procellosus - *Th.* spiritus tempestatis - *LXX.* spiritus auferens.

H. et splendor ei undique, et de medio ejus veluti species crepitantis flammae, de medio ignis - *Hebraeus* Lumen quippe in medio ejus quasi aspectus iridis, et ipsa perspicua erat in medio eorum - *LXX.* et splendor in circuitu ejus, et ignis fulgurans, et in medio ejus quasi visio electri, in medio ignis - *Vulg.* et splendor in circuitn ejus: et de medio ejus quasi species electri, id est, de medio ignis.

5. *H.*, *Vulg.* aspectus eorum - *S.*, *LXX.* visio eorum.

H., *S.*, *LXX.*, *Vulg.* similitndo.

6. *H.* et quatuor alae unicuique eis - *LXX.* et quatuor alae uni, ※ *A.*, *Th.* eis - *Vulg.* et quatuor pennae uni.

7. *H.* et pedes eorum, pes rectus - *LXX.* et crura eorum ※ crura, recta - *Vulg.* pedes eorum pedes recti.

(6) ἐπ' ἐμὲ χεὶρ - [*Ms. Jes.* ※ ἐκεῖ *H. M.*] - *Alex.* ἐκεῖ ἐπ' ἐμὲ χεὶρ - *H.* שם - *Vulg.* ibi. *Et ita Hieron.* (7) ἴδον - *Ald.* εἶδον. (8) ἑνί. Καὶ τὰ - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. αὐτοῖς *H. M.*] - *H.* לאחת להם (9) σκέλη αὐτῶν ὀρθὰ, καὶ - [*Ms. Jes.* ※ σκέλη *H. M.*] - *H.* ורגליהם רגל ישרה - *Vulg.* Pedes eorum pedes recti. *Et ita Hieron.* (10) πόδες αὐτῶν, καὶ σπινθῆρες - *H.* רגליהם ככף רגל עגל ונצצים - *Vulg.* pedes eorum quasi planta pedis

Digitized by Google

※ ὡς ἴχνος μόσχου, ⁄ καὶ σπινθῆρες ὡς ἐξαστράπτων χαλκός· καὶ ἐλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν·

8. καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν [11] πτερύγων ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν· [12] καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ※ καὶ πτέρυγες αὐτῶν, ⁄ τῶν τεσσάρων

9. ἐχόμεναι ἑτέρα ※ τῆς ἑτέρας, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν οὐκ ἐπεστρέφοντο ἐν τῷ βαδίζειν αὐτά· ἕκαστον [13] κατέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐπορεύοντο.

10. Καὶ [14] ἡ ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν, πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ [15] πρόσωπον λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς τέσσαρσιν·

※ quasi vestigium vituli, ⁄ et scintillae quasi fulgurans aes: et leves pennae eorum:

8. et manus hominis sub pennis in quatuor partibus ipsorum: et facies eorum, ※ et alae eorum, ⁄ quatuor

9. junctae alia ※ ad aliam, et alae eorum non revertebantur, cum incederent ipsa: unumquodque ante faciem suam gradiebantur.

10. Et similitudo facierum eorum, facies hominis, et facies leonis a dextris, quatuor: et facies

---

וכף רגליהם ככף רגל עגל - A. καὶ τὸ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτοῦ στρόγγυλον - Σ. καὶ ὡς ἴχνος ποδὸς μόσχου - In O. vacat. *C. B.*

8. על ארבעת רבעיהם - O. *ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν* - Σ. *τετραμερῶς* *C. B.*

וכנפיהם לארבעתם חברת אשה אל־אחותה כנפיהם לא־יסבו - ※ A., Θ. *καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἐχόμεναι ἑτέρα τῆς ἑτέρας, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν οὐκ ἐπεστρέφοντο* *H. M.*

9. לא־יסבו - O. *οὐκ ἐπεστρέφοντο* - A. *οὐ μετεστρέποντο* - Θ. *οὐκ ἀνετρέποντο* *C. B.*

אל־עבר פניו ילכו - O. *κατέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐπορεύοντο* - Λοιποί, *κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο* *C. B.*

H. et planta pedum eorum veluti planta pedis vituli - *A.* et vestigium pedum ejus rotundum - *S.* et quasi vestigium pedis vituli - *In* LXX. *vacat* - *Vulg.* et planta pedis eorum quasi planta pedis vituli.

8. *H.* super quatuor quadrilateris eorum - LXX. in quatuor partes eorum - *S.* quadripartito - *Vulg.* in quatuor partibus.

H. et alae eorum in quatuor ipsis, junctae alia ad aliam alae eorum, non revertebantur - ※ *A.*, *Th.* et alae eorum quatuor junctae alia ad aliam, et alae eorum non revertebantur - *Vulg.* et pennas per quatuor partes habebant, junctaeque erant pennae eorum alterius ad alterum: non revertebantur.

9. *H.*, LXX., *Th.*, *Vulg.* non revertebantur - *A.*, *S.* non convertebantur.

H. ad latus facierum suarum ibant - LXX. ante faciem suam gradiebantur - *Reliqui* secundum faciem suam ibat - *Vulg.* ante faciem suam gradiebatur.

---

vituli, et scintillae - [*Gregorius Neocesariensis in Ezechielem cap.* 1. *in Commentario, quod Gregorio Nazianzeno falso adscribitur*: τὸ ἴχνος δὲ τῶν ποδῶν, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος, μόσχου διὰ τὸ γυμπόνον - *Hieron.* quasi vestigium pedis vituli, *sive ut interpretatus est Aquila*, rotundum, *quod* LXX. *penitus omiserunt. H. M.*] - (11) πτερύγων αὐτῶν ἐπί. (12) Καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τῶν τεσσάρων οὐκ ἐπεστρέφοντο - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἐχόμεναι ἑτέρα τῆς ἑτέρας, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν οὐκ ἐπεστρέφοντο *H. M.*] - *Ald. C.* καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἐχόμεναι ἑτέρα τῆς ἑτέρας - *Alex.* καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἐχόμεναι ἑτέρα τῆς ἑτέρας, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν οὐκ ἐπεστρέφοντο - *H.* ופניהם וכנפיהם לארבעתם: חברות אשה אל־אחותה כנפיהם לא־יסבו - *Vulg.* et facies, et pennas per quatuor partes habebant: junctaeque erant pennae eorum alterius ad alteram: non revertebantur. *Et ita Hieron., at pro eorum legit ejus.* (13) ἀπέναντι - *Alex.*, *Ald. C.* κατέναντι. (14) Καὶ ὁμοίωσις - *Alex.* καὶ ἡ ὁμοίωσις. (15) πρόσωπον τοῦ λέοντος - *Alex.* πρόσωπον λέοντος.

Digitized by Google

καὶ πρόσωπον μόσχου ἐξ ἀριστερῶν τοῖς τέσσαρσι· καὶ πρόσωπον ἀετοῦ τοῖς (16) τέσσαρσι· καὶ πρόσωπα αὐτῶν,

11. καὶ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν τοῖς τέσσαρσιν· (17) ἑκάστῳ δύο συνεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ δύο ἐπεκάλυπτον (18) ἐπάνωθεν τοῦ σώματος αὐτῶν,

12. καὶ (19) ἕκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο· οὗ ἂν (20) ἦ τὸ πνεῦμα πορευόμενον ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ (21) ἐπέστρεφον ※ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά.

13. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζώων ὅρασις ὡς ἀνθράκων πυρὸς καιομένων, ὡς ὄψις (22) λαμπάδων ※ ἔστι, ⁄. συστρεφομένων

vituli a sinistris, quatuor: et facies aquilae, quatuor: et facies eorum,

11. et pennae eorum extentae desuper quatuor: unicuique duae conjunctae ad se invicem, et duae cooperiebant desuper corpus ipsorum,

12. et unumquodque coram faciem suam ambulabat: quocumque spiritus ambularet ibant, et non revertebantur ※ in exeundo ipsa.

13. Et in medio animalium visio quasi carbonum ignis ardentium, quasi visio lampadarum ※

ופניהם 11. - Λοιποί, ταῦτα τὰ πρόσωπα αὐτῶν. - In O. vacat. *C. B.*

פרדות - O. ἐκτεταμέναι - A. διωρισμέναι - Θ. κεχωρισμέναι *C. B.*

לאיש - Σ. ἑκάστῳ - O. ἑκατέρῳ *C. B.*

ואיש 12. - O. καὶ ἕκαστον - Ἀλλ. καὶ ἑκάτερον *C. B.*

אל אשר יהיה שמה הרוח - Σ. ὅπου ἦ ἡ ὁρμὴ τοῦ πνεύματος - O. οὗ ἂν ἦ τὸ πνεῦμα *C. B.*

לא יסבו בלכתן - O. καὶ οὐκ ἐπέστρεφον - Οἱ λοιποί, ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά *C. B.*

ודמות החיות 13. - A. καὶ ὁμοιώσεις τῶν ζώων - O. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζώων *C. B.*

כמראה - O. ὡς ὄψις - Θ. ὅρασις - Σ. εἶδέα *C. B.*

מתהלכת - Σ. διερχομένη - Θ. διεπορεύετο - O. συστρεφομένων *C. B.*

11. *H.* et facies eorum - *Reliqui* hae facies eorum - *In* LXX. *vacat* - *Vulg.* facies eorum.

H. disjunctae - *A.* disterminatae - *Th.* separatae - LXX., *Vulg.* extentae.

H., *Vulg.* unicuique - *S.* singulo.

12. *H.*, *Alius*, *Vulg.* et unumquodque - LXX. et singulum.

H. quo erat illuc animus - *S.* ubi esset impitus spiritus - LXX. quocumque ambulabat spiritus - *Vulg.* ubi erat impetus spiritus.

H. non revertebantur in ambulando illa - LXX. et non revertebantur - *Caeteri* in eundo ipsa - *Vulg.* nec revertebantur cum ambularent.

13. *H.*, *Vulg.* et similitudo animalium - *A.* et similitudines animalium - LXX. et in medio animalium.

H., *Vulg.* quasi aspectus - LXX. quasi visio - *Th.* visio - *S.* species.

H. perambulans - *S.* pertransiens - *Th.* praeteribat - LXX. discurrentium - *Vulg.* discurrens.

(16) τέσσαρσι. Καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν - [*Ms. Jes.* ※ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν *H.M.*] - *H.* ופניהם וכנפיהם - *Vulg.* quatuor: facies eorum, et pennae eorum. *Et ita Hieron.* (17) ἑκατέρῳ δύο. (18) ἐπάνω. (19) ἑκάτερον. (20) ἦν - *Alex.* ἦ. (21) ἐπέστρεφον. Καὶ ἐν - [*Ms. Jes.* ※ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτά *H. M.*] - *H.* יסבו בלכתן - *Vulg.* revertebantur, cum ambularent. *Et ita Hieron.* (22) λαμπάδων συστρεφομένων - *H.* הלפידים היא מתהלכת

Digitized by Google

ἀναμέσον τῶν ζώων, καὶ φέγγος τοῦ πυρός, καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς [23] ἐξεπορεύετο ὡς ἀστραπή·

14. ※ καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον, ※ καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τοῦ ※ Βεζέκ ⁄.

15. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τροχὸς εἷς ἐπὶ τῆς γῆς ἐχόμενος τῶν ζώων τοῖς τέσσαρσι.

16. Καὶ τὸ εἶδος [24] τῶν τροχῶν, ※ καὶ ποίησις αὐτῶν, ⁄ ὡς εἶδος θαρσεῖς,

est, ⁄ discurrentium inter medium animalium, et splendor ignis, et de igne egrediebatur quasi fulgur:

14. ※ et animalia currebant, ※ et reflectebant quasi species ※ Bezec ⁄.

15. Et vidi, et ecce rota una super terram sequens animalia quatuor.

16. Et species rotarum, ※ et factura earum, ⁄ quasi species Thar-

---

בין החיות - O. ἀναμέσον τῶν ζώων - Ἀλλ. ἀναμέσον τῶν λαμπάδων *C. B.*

והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק 14. - ※ Θ. καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τοῦ Βεζέκ. - Α. (καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀνέκαμπτον) ὡς εἶδος ἀποῤῥοίας, ἢ ἀστραπῆς - Σ. (καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀνέκαμπτον) ὡς εἶδος ἀκτῖνος ἀστραπῆς - In O. vacat. *H. M.*

אצל 15. - Α., Σ. πλησίον - O. ἐχόμενος *C. B.*

ומעשיהם 16. - Οἱ λοιποί, ἡ ποίησις αὐτῶν - Σ. καὶ κατασκευή - In O. vacat. *C. B.*

כעין תרשיש - Α., Σ. κατασκοπὴ χαρᾶς χρυσολίθου - Σ. ὑακίνθου - Θ. ὡς εἶδος θαρσεὶς *C. B.*

ומראיהם - ※ Θ. καὶ ἡ ὅρασις αὐτῶν - In O. vacat. *H. M.*

בתוך האופן - Α, Θ. ἐν μέσῳ τροχῷ - Σ. ἐντός - O. ἐν τῷ τροχῷ *C. B.*

H. inter animalia - LXX. inter medium animalium - *Alius* inter medium lampadarum - *Vulg.* in medio animalium.

14. *H.* et animalia currere et redire, secundum aspectum coruscationis - ※ *Th.* et animalia currebant et deflectebant quasi species Bezec - *A.* (et animalia currebant et deflectebant) quasi species fluxus, aut fulguris - *S.* (et animalia currebant et reflectebant) quasi species radii fulguris - *Vulg.* et animalia ibant et revertebantur, in similitudinem fulguris coruscantis.

15. *H.*, LXX., *Vulg.* *juxta* - *A.*, *S.* prope.

16. *H.*, *Vulg.* et opus earum - *Caeteri* operatio earum - *S.* et apparatus. . . - *In* LXX. *vacat.*

H. quasi aspectus Tharsis - *A.*, *S.* speculatio gaudii chrysolithi - *S* hyacinthi - *Th.*, LXX. quasi species Tharsis - *Vulg.* quasi visio maris.

H., *Vulg.* et aspectus earum - ※ *Th.* et visio earum - *In* LXX. *vacat.*

H., *A.*, *Th.*, *Vulg.* in medio rotae - *S.* intus - LXX. in rota.

---

(23) ἐξεπορεύετο ἀστραπή. Καὶ ἴδον - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον, καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τοῦ Βεζέκ *H. M.*] - *Alex. C.* ὡς ἀστραπή - *In Alex.*, *Ald. C.*, *et apud Theodor. haec habentur*, καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον, καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τοῦ Βεζέκ - *Ald.* εἶδον - *H.* יוצא ברק והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק וארא - *Vulg.* fulgur egrediens. Et animalia ibant, et revertebantur in similitudine fulguris coruscantis. Cumque aspicerem - [*Hieronymus: Quodque sequitur*, et animalia currebant, et revertebantur quasi species Bezec, *de Editione Theodotionis in* LXX. *additum est. Et paulo post: Essetque quaestio, nisi sequeretur*, in similitudinem fulguris coruscantis, *quod Hebraico sermone dicitur* Bezec, *et interpretatus est Symmachus*, quasi species radiantis. *Drusius haec notat in vocem* בזק, τὸ Βεζέκ ἀστραπὴν σημαίνει - *Greg. Naz.* Bezec, fulgur - *Hieron.* fulgur coruscans - *Philo in Nom. ex libro Judicum*, fulgur micans - *Idem*, Adonibezec, Dominus meus fulgurans, *vel* Dominus fulminis *H. M.*]

(24) τῶν τροχῶν ὡς εἶδος - [*Ms. Jes.* ※ Α., Θ. καὶ αἱ ποιήσεις αὐτῶν *H. M.*] - *C.* καὶ ποίημα αὐτῶν ὡς - *H.* האופנים ומעשיהם כעין - *Vulg.* rotarum, et opus earum, quasi visio. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

καὶ ὁμοίωμα ἓν [25] τοῖς τέσσαρσι· ※ καὶ ἡ ὅρασις αὐτῶν καὶ τὸ ἔργον ἦν, καθὼς ἂν εἴη τροχὸς ἐν τῷ τροχῷ·

17. ἐπὶ τὰ τέσσαρα [26] μέρη αὐτῶν ※ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, ⁄ ἐπορεύοντο· οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ,

18. οὐδ' οἱ νῶτοι αὐτῶν· καὶ ὕψος ἦν [27] αὐτοῖς, καὶ φοβεροὶ ἦσαν· καὶ εἶδον αὐτὰ, καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσι.

19. Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ ζῶα, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ ζῶα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξήροντο οἱ τροχοί.

20. Οὗ ἂν ἦν ἡ νεφέλη, [28] ἐκεῖ ὥρμα, ⁄ τὸ πνεῦμα τοῦ πορεύεσθαι, [29] ἐπορεύοντο τὰ ζῶα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ

sis, et similitndo una ipsis quatuor. ※ et visio earum et opns erat, qnasi si esset rota in rota:

17. ad quatnor partes earnm ※ in procedendo ipsos, ⁄ procedebant: non revertebantur, cum ambularent ea,

18. neque dorsa earum: et altitudo erat eis, et terribiles erant: et vidi ea, et dorsa earnm plena ocnlis in circuitu ipsis qnatuor.

19. Et cnm ambularent animalia, ambulabant rotae jnxta ea: et cum elevarentur animalia de terra, elevabantur rotae.

20. Ubicnnqne erat nubes, illic impetus, ⁄ spiritus ad eundum, ibant animalia, et rotae etiam ele-

אל־ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו 17. - O. ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν - ※ Θ. ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰς ἐπορεύοντο *H. M.*

וגביהן 18. - O. οἱ νῶτοι αὐτῶν - A. αὐχένες *C. B.*

וגבה - O. καὶ ὕψος - A. μετεωρότης - Σ. τὰ ἀναστήματα *C. B.*

ויראה להם - Ἄλλος, καὶ φοβεροὶ ἦσαν *H. M.*

ילכו האופנים אצלם 19. - O. ἐξήροντο - ※ A., Θ. οἱ τροχοὶ ἐν αὐτοῖς *H. M.*

ובהנשא - O. καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν - Σ. ἐπαιρομένων *C. B.*

ינשאו - O. ἐξήροντο - Σ. συνεπήροντο *C. B.*

הרוח 20. - O. τὸ πνεῦμα - Οἱ λοιποί, ὥρμα *C. B.*

17. *H.* ad quatuor quadrilatera sua in eundo ibant - LXX. ad quatuor partes ipsarum - ※ *Th.* in procedendo ipsos, procedebant - *Vulg.* per quatuor partes earum euntes ibant.

18. *H.* et canthi earum - LXX. dorsa earum - *A.* colla - *Vulg.* statura.

H., LXX., *Vulg.* et altitudo - *A.* sublimitas - *S.* altitudines.

H. et pavor propter eas - *Al.* et terribiles erant - *Vulg.* et horribilis aspectus.

19. *H.* ambulabant rotae juxta ea - LXX. extollebant se - ※ *A.*, *Th.* rotae in ipsis - *Vulg.* ambulabant pariter et rotae juxta ea.

H. et in extollendo se - LXX., *Vulg.* et cum elevarentur - *S.* cum levarent se.

H. elevabant se - LXX. elevabantur - *S.*, *Vulg.* elevabantur simul.

20. *H.* animus - LXX., *Vulg.* spiritus - *Reliqui* impetus.

(25) τοῖς τέσσαρσι· καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν καθὼς - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ ἡ ὅρασις αὐτῶν *H. M.*] - *In quibusdam ll. et apud Theodor. est*, καὶ ἡ ὅρασις αὐτῶν, καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἐν - *H.* לארבעתן ומראיהם ומעשיהם כאשר - *Vulg.* ipsarum quatuor: et aspectus earum, et opera, quasi. *Et ita Hieron.* (26) μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο - [*Ms. Jes.* ※ Θ. ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς *H. M.*] - *H.* רבעיהם בלכתם ילכו - *Vulg.* partes earum euntes ibant. *Et ita Hieron.* (27) αὐτοῖς· καὶ ἴδον - *In quibusdam ll. et apud Theodor. seq.* καὶ φοβεροὶ ἦσαν - *H.* ויראה - *Vulg.* et horribilis aspectus. *Et ita Hieron.* (28) ἐκεῖ τὸ πνεῦμα. (29) ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ - *Alex.*, *Ald. C.* τὰ ζῶα, καὶ οἱ τροχοί.

ἐξῄροντο σὺν αὐτοῖς, διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν τοῖς τροχοῖς.

21. Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ εἱστήκεισαν, καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς, (30) ἐξῄροντο ⋇ οἱ τροχοὶ, ∕ σὺν αὐτοῖς, ὅτι πνεῦμα ζωῆς ἦν ἐν τοῖς τροχοῖς.

22. Καὶ ὁμοίωμα ὑπὲρ κεφαλῆς (31) αὐτοῖς τῶν ζώων ὡσεὶ στερέωμα, ὡς ὅρασις (32) κρυστάλλου ⋇ φοβεροῦ, ∕ ἐκτεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπάνωθεν·

23. καὶ (33) ὑποκάτω τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, πτερυσσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ· ἑκάστῳ δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ (34) σώματα αὐτῶν, ⋇ καὶ δύο καλύπτουσαι αὐτοῖς ⋇ τὰ σώματα αὐτῶν ∕

24. Καὶ ἤκουον τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων (35) αὐτῶν ÷ ἐν τῷ πτερύσεσθαι (πτερύσσεσθαι) αὐτὰ, ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ, ὡς φωνὴν ἱκανοῦ, ἐν τῷ πορεύε-

vabantur cum eis; spiritus enim vitae erat in rotis.

21. Cum illa irent, ibant; et cum illa starent, stabant; et cum illa elevarentur a terra, elevabantur ⋇ rotae, ∕ cum eis, quia spiritus vitae erat in rotis.

22. Et similitudo super caput ipsorum animalium, quasi firmamentum, quasi aspectus crystalli ⋇ horribilis, ∕ extentum super alas eorum desuper:

23. et sub firmamento alae eorum extentae, volantes altera alteri: unicuique duae obtegentes corpora ipsorum, ⋇ et duae tegentes sibi ⋇ corpora sua ∕

24. Et audivi vocem alarum ipsorum ÷ in volando ipsa, quasi vocem aquae multae, quasi vocem potentis, cum ambularent

ינשאו - O. ἐξῄροντο - Σ. ἐπήροντο C. B.

הקרח הנורא 22. - O. κρυστάλλου - Σ., οἱ Γ., O. φοβεροῦ C. B.

ישרות 23. - Σ. ὀρθαί - Θ. εὐθεῖς - O. ἐκτεταμέναι C. B.

מכסות - O. ἐπικαλύπτουσαι - Ἀλλ. συνεζευγμέναι C. B.

⋇ 24. כקול־שדי בלכתם קול המלה כקול מחנה Θ. ὡς φωνὴν ἱκανοῦ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, φωνὴ τοῦ λόγου, ὡς φωνὴ παρεμβολῆς *H. M.*

H. elevabant se - LXX., *Vulg.* elevabantur - *S.* levabant se.

22. *H.* gelu terribilis - LXX. crystalli - *S.*, *Tres Interp.*, LXX. formidabilis - *Vulg.* crystalli horribilis.

23. *H.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* rectae - LXX. extentae.

H., LXX. tegentes - *Alius* conjunctae - *Vulg.* velabant.

24. *H.* tamquam vocem Saddai in eundo ipsa, vocem loquelae tamquam vocem castrorum - ⋇ *Th.* tamquam vocem potentis cum

(30) ἐξῄροντο σὺν αὐτοῖς - *H.* ינשאו האופנים - *Vulg.* elevabantur, et rotae. *Et ita Hieron.* (31) αὐτῶν - *Alex.*, *Ald.* αὐτοῖς. (32) κρυστάλλου ἐκτεταμένον - *H.* הקרח הנורא נטוי - *Vulg.* crystalli horribilis, et extenti. *Et ita Hieron.* (33) ὑποκάτωθεν - *Alex.* ὑποκάτω. (34) σώματα αὐτῶν. Καὶ ἤκουον - *H.* ולאיש שתים מכסות להנה את גויתיהם: ואשמע - *Vulg.* Et alterum similiter velabatur. Et audiebam. *Et ita Hieron.* (35) αὐτῶν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ· καὶ ἐν τῷ ἑστάναι - [*Ms. Jes.* . . . . ⋇ Θ. ὡς φωνὴν ἱκανοῦ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, φωνὴ τοῦ λόγου, ὡς φωνὴ παρεμβολῆς - *Aquila item et Symmachus* ἱκανὸν *vertunt, ut ait Theodoretus. H. M.*] - *Ald.* πτερύσσεσθαι - *Alex.*, *Ald. C.* φωνὴν ὕδατος ἱκανοῦ (*Alex. et C.* πολλοῦ, ὡς φωνὴν ἱκανοῦ,) ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, φωνὴ τοῦ λόγου ὡς φωνὴ παρεμβολῆς· καὶ ἐν τῷ ἑστάναι - *H.* כקול מים רבים כקול־שדי בלכתם קול המלה כקול מחנה בעמדם - *Vulg.* quasi sonum aquarum multarum, quasi sonum sublimis Dei: cum ambularent, quasi sonus erat multitudinis ut sonus castrorum: cumque starent. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

σθαι αὐτὰ, φωνὴ τοῦ λόγου ὡς φωνὴ παρεμβολῆς· καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ, κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν.

25. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ὑπεράνωθεν τοῦ στερεώματος τοῦ ὄντος ὑπὲρ (36) κεφαλῆς αὐτῶν· ※ ἐν τῷ ※ ἑστάναι αὐτὰ, ἀνίεντο αἱ πτέρυγες ※ αὐτῶν ⁄

26. Καὶ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ ※ κεφαλῆς αὐτῶν, ⁄ ὡς ὅρασις λίθου σαπφείρου, ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν.

27. Καὶ (37) εἶδον ὡς ὄψιν (38) ἠλέκτρου, ※ ὡς ὅρασις πυρὸς ἔσωθεν αὐτοῦ ※ κύκλῳ, ⁄ ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος καὶ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος καὶ

ipsa; vox verbi tamquam vox castrorum: cumque starent ipsa, cessabant alae eorum.

25. Et ecce vox desuper firmamento, quod erat super caput eorum: ※ cum ※ starent ipsa, remittebantur alae ※ eorum ⁄

26. Et supra firmamentum, quod super ※ caput eorum, ⁄ quasi aspectus lapidis sapphiri; similitudo throni super illud, et super similitndinem throni similitudo quasi species hominis desuper.

27. Et vidi quasi aspectum electri, ※ quasi visio ignis intra ipsum ※ in circuitu, ⁄ a visione lumbi et supra: et a visione

---

26. בעמדם תרפינה כנפיהן וממעל לרקיע אשר על־ראשם - Θ. ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἀνιόντα · αἱ πτέρυγες αὐτῶν, καὶ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν *H. M.*

27. כעין O. ὡς ὄψιν - A. ὀφθαλμόν - Σ., Θ. εἶδος - Ἀλλ. ὅρασιν *C. B.*

כמראה־אש בית־לה סביב - ※ A., Θ. ὡς ὅρασις πυρὸς ἔσωθεν αὐτοῦ κύκλῳ *H. M.*

מתניו - O. ὀσφύος - A. νώτου *C. B.*

ונגה - O. καὶ τὸ φέγγος - Σ. περιφεγγόμενον *C. B.*

ambularent ipsa: vox verbi tamquam vox castrorum - *Vulg.* quasi sonum sublimis Dei: cum ambularent quasi sonus erat multitudinis, nt sonus castrorum.

26. *H.* cum starent, demittebant alas suas, et desuper firmamentum, quod super caput eorum - ※ *Th.* cum starent ipsa remittentia: alae eorum, et supra firmamentum quod super caput eorum - *Vulg.* stabant et submittebant alas suas. Et super firmamentum, quod erat imminens capiti eorum.

27. *H.* ut oculum - LXX. quasi aspectum - *A.* oculum - *S.*, *Th.* speciem - *Alius* visionem - *Vulg.* quasi speciem.

H. tamquam aspectus ignis domus ipsi circum - ※ *A.*, *Th.* quasi visio ignis intra ipsum in circnitn - *Vulg.* velut aspectum ignis, intrinsecus ejus per circuitum.

H. lumborum ejus - LXX. lumbi - *A.* dorsi - *Vulg.* a lumbis ejus.

H. et splendorem - LXX. et splendor - *Vulg.* speciem.

---

(36) κεφαλῆς αὐτῶν, ὡς ὅρασις - [*Ms. Jes.* ※ Θ. ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἀνιόντα αἱ πτέρυγες αὐτῶν, καὶ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. *Et ita Alex. et Ald. preterquam quod pro* ἀνιόντα, *legunt* ἀνίεντο. *Quibus Orig. ac Theodoreti lectio consonat. H. M.*] - *H.* ראשם בעמדם תרפינה כנפיהן ׃ וממעל לרקיע אשר על־ראשם כמראה - *Vulg.* caput eorum, stabant, et submittebant alas suas. Et super firmamentum, quod erat imminens capiti eorum, quasi aspectus. *Et ita Hieron.* (37) ἴδον. (38) ἠλέκτρου ἀπὸ ὁράσεως - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. ὡς ὅρασις πυρὸς ἔσωθεν αὐτοῦ κύκλῳ. *Et ita Alex., Ald. C., Theodor. H. M.*] - *H.* חשמל כמראה־אש בית־לה סביב *Vulg.* electri, veluti aspectum ignis, intrinsecus ejus per circuitum. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

ἕως κάτω [39] εἶδον ὅρασιν πυρός, καὶ τὸ φέγγος αὐτοῦ κύκλῳ,

lumbi et usque deorsum vidi visionem ignis, et splendor ejus in circuitu,

28. ὡς ὅρασις τόξου, ὅτ' ἂν ᾖ ἐν τῇ νεφέλῃ ἐν [40] ἡμέρᾳ ὑετοῦ, οὕτως ἡ στάσις τοῦ φέγγους κυκλόθεν.

28. velut visio arcus, cum fuerit in nube in die pluviae; sic statio splendoris in circuitu.

מראה 28. - Α., Θ. ὅρασις - Σ. εἶδος - Ο. ἡ στάσις C. B.

28. *H.*, *Vulg.* aspectus - *A.*, *Th.* visio - *S.* species - *LXX.* statio.

---

(39) ἴδον. (40) ἡμέραις - *Ald. C.* ἡμέρᾳ - *H.* ביום - *Vulg.* die.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Ἄλλος, τριακοστῷ etc. *Codex Barberinus.*

Ibid. οἱ λοιπ. τῆς μετοικεσίας. *Drusius apud Hexapla Montfauc. In hunc vero locum Hieronymus*: Significantiusque juxta Hebraeos et caeteros Interpretes *transmigratio* dicitur Joachim, et non *captivitas*, quod LXX. transtulerunt. Non enim captus, urbe superata, sed voluntate se tradens, ductus est in Babylonem. Igitur *Joachim*, idest, *Jechoniae* dicitur prima transmigratio: *Sedeciae* autem secunda, vel extrema captivitas.

Ibid. Βαρυσμός. *Barb. ad marg. sine Interprete, ubi nonnullae aliae propriorum nominum interpretationes leguntur, videlicet ad vocem* Ἰεζεκιήλ, κράτος του θεοῦ, *ad* Βουζεί, Ἄλλος, παραλελυμένος. Ἄλλος, Βουζί. *quae fere omnes a Montfauconio ex Ms. Jes. adferuntur in notis ad Hexapla.*

Ibid. οἱ λοιπ. ὀπτασίαν ἢ ὅρασιν *Barb. ubi videntur binae interpretationes.*

3. ※ ἐκεῖ. *Ms. Jes., itemque Chis. in textu.*

4. Α. πνεῦμα καταιγὶς etc. *Barb., Hieronymus vero latine sic. Aq.* ventus turbinis. *Sym. et Theodotio* flatus ac spiritus tempestatis. *Theodoretus autem Graece ita*, Σ. πνεῦμα καταιγίζον.

Ibid. ὁ Ἑβραῖος, φῶς γὰρ ἐν μέσῳ αὐτοῦ etc. *Ms. Reg. bombycinus, similiterque Coislinianus ex Polychronio apud Hexapla Montfauconii. Barb. vero ad vocem* τῶν Ο. ὅρασις *ante* ἤλεκτρον *habet.* Α. ὀφθαλμός. Σ. εἶδος. Ἄλλος, ὁμοίωμα.

5. Σ. ὀπτασία αὐτῶν *ex Barb. ut sequens*, Σ. ὁμοίωσις.

6. ※ Α., Θ. αὐτοῖς *ex Ms. Jes., cui accinit Chis. Ms., sed de more sine Interprete. Barb. vero adfert*: Σ. εἶχεν κατὰ ἓν ἕκαστον αὐτοῦ.

7. ※ σκέλη: *Ms. Jes., Chis. vero exhibet* ※ σκέλος ὀρθόν.

Ibid. Α. καὶ τὸ ἴχνος τῶν ποδῶν etc. *Barb. Apud Hexapla Montfauc. ad* Α. *similia leguntur, excepto* δὲ *ante* ἴχνος *pro conjunct.* καί, *et* αὐτῶν *post* ποδῶν *pro* αὐτοῦ. *Ad.* Σ. *vero praemittuntur* τὸ δὲ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν; *caetera quadrant, detracta tamen conjunct.* καὶ *ante* ὡς. *Chis. vero refert in textu tantum* ※ ὡς ἴχνος μόσχου. *In hunc locum Gregorius Neocaesariensis in Ezechielem cap.* 1. *qui Commentarius etiam Gregorio Nazianzeno falso adscribitur*: τὸ ἴχνος δὲ τῶν ποδῶν, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος, μόσχου διὰ τὸ γεωπόνον· ὡς δὲ Ἀκύλας, στρόγγυλον, διὰ τὸ κάλλιστον τῶν σχημάτων, τὸ εἶδος δὲ τῶν τροχῶν, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος, ὑακίνθινον·

8. Σ. τετραμερῶς. *Barb.*

Ibid. ※ Α., Θ. καὶ αἱ πτέρυγες etc. *Ms. Jes. Eadem extant in Chis. verbum pro verbo, praeter* ἐχόμεναι *pro* ἐχόμενα, *et Interpretes quos constanter omittit in textu.*

9. Α. οὐ μετεστρέφοντο etc. *Barb.*

Ibid. Λοιποί, κατὰ πρόσωπον etc. *Idem.*

11. Λοιποί, ταῦτα τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ πτέρυγες etc. *Idem ad marg., in textu vero*, καὶ πρόσωπα αὐτῶν. *At Ms. Jes. exhibet* ※ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, *ubi*

notat Montfauc. haec desiderari in LXX.

Ibid. Α. διαφεσμέναι etc. *Barb. et infra* Σ. ἑκάστῳ.

12. Ἀλλ. καὶ ἑκάτερον *Idem.*

Ibid. Σ. ὅπου ᾖ ἡ ὁρμὴ etc. *Idem.*

Ibid. οἱ λοιποὶ, ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά. *Id. et Chis. sub asterisco, cui consonat Ms. Jes. excepto* uno ἐκπορεύεσθαι.

13. Α. καὶ ὁμοιώσεις etc. *Barb.* unus.

Ibid. Θ. ὅρασις *Idem.*

Ibid. Σ. διερχομένη etc. *Idem.*

Ibid. Ἀλλ. ἀναμέσον τῶν λαμπάδων *Idem.*

14. ※ Θ. καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχεν etc. *Haec adferuntur apud Montfauc. ex Ms. Jes., Drusio, et Hieronymo, qui sic habet.* Quodque sequitur, *et animalia currebant, et revertebantur quasi species Bezec*, de Theodotionis Editione in LXX. additum est. Et paulo post: Essetque quaestio, nisi sequeretur, *in similitudinem fulguris coruscantis*, quod Hebraico sermone dicitur *Bezec*, et interpretatus est Symmachus, *quasi species radii fulguris.* Drusius haec notat in vocem בזק *Scholion,* τὸ Βεζὲκ ἀστραπὴν σημαίνει. Greg. Naz. *Bezec, fulgur.* Hieron. *fulgur coruscans.* Philo in Nom. ex libro Judicum, *fulgur micans.* Idem, *Adonibezec, Dominus meus fulgurans*, vel *Dominus fulminis. Barb. in margine ad eamdem vocem* בזק, Α. ἀποῤῥοίας, Σ. ἀκτῖνος, Θ. ἀστραπῆς. *Chis. in textu ad lectionem Theodotionis concinit ad verbum, excepto uno ipso Theodotione, qui deest.*

15. Α., Σ. πλησίον. *Barb.*

16. Οἱ λοιποὶ, ἡ ποίησις αὐτῶν etc. *Idem. Chis. accinit ad* ἡ ποίησις αὐτῶν, *sed sub asterisco, et absque Interprete.*

Ibid. Α., Σ. κατασκευὴ χαρᾶς etc. *Barb. Ad hanc et superiorem lectionem Ms. Jes. habet* ※ Α., Θ. καὶ ποιήσεις αὐτῶν ὡς εἶδος θαρσεὶς *apud Montfauc. qui sic ait.* Ubi priora tantum verba, καὶ αἱ ποιήσεις αὐτῶν, Aquilae esse possunt. Nam posteriora, nisi ex altera ejus Editione prodierint, Aquilae esse nequeunt: notat enim idem Codex, Α. ὡς ὀφθαλμὸς χρυσολίθου, Σ. ὡς ὅρασις ὑακίνθου. Hanc vero lectionem asserit supra Gregorius Neocaesariensis, ubi ait, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος ὑακίνθινον. Quamobrem cum ait Hieronymus: *Pro* Tharsis, *quam nos in* mare *vertimus, Aquila* Hyacinthum *posuit, qui lapis coeli habet similitudinem*; vel memoria labitur, vel a Librariis vitiatus videtur. Scholion, τὸ θαρσεὶς χρυσόλιθόν φησιν, ἢ ὑάκινθον, quod ex Edit. Rom. habet Drusius. *Hactenus Montfauc.*

Ibid. ※ Θ. καὶ ἡ ὅρασις αὐτῶν. *Ms. Jes., Itemque Chis. sine Interprete.*

Ibid. Α., Θ. ἐν μέσῳ τροχοῦ etc. *Unus Barb.*

17. ※ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτούς. *Ms. Jes. Similiterque Chis. Barb. vero ad voces* אל־ארבעת רבעיהן *legit,* Ἄλλος, τετραπρόσωπον.

18. Α. αὐχένες. *Barb. unus.*

Ibid. Α. μετεωρότης etc. *Idem.*

Ibid. Ἀλλ. καὶ φοβεροὶ ἦσαν. *Drusius, qui addit*: Legitur in quibusdam Libris, et apud Theodoretum, nec Hieron. agnoscit in versione. *At in Codice Chis. Hexapl. habetur.*

19. ※ Α., Θ. οἱ τροχοὶ αὐτῶν. *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc. qui applicat tantum vocem subsequentem τῶν* Ο. ἐξεπορεύοντο *ad verba Hebraica* ילכו etc. *pro antecedentibus* ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν.

Ibid. Σ. ἐπαιρομένων. *Unus Barb.*

Ibid. Σ. συναπήρθησαν. *Idem. Similiterque sequentes lectiones vers.* 20. 22. 23.

24. ※ Θ. ὡς φωνὴν ἱκανοῦ ἐν τῷ etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. qui addit*: Aquila item et Symmachus ἱκανὸν vertunt, ut ait Theodoretus. *Similia leguntur in textu Chis. omisso tamen* ※ Θ. *In Barb. vero ad vocem* ἱκανοῦ *habetur,* Λοιποὶ, Θεοῦ σαδδαΐ.

26. Θ. ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ etc. *Idem Ms. Jes. Eadem prorsus sub asteriscis, et absque Interprete extant apud Chisianum Codicem, excepto uno* ἀνίεντο *pro* ἀνιέντα.

27. Α. ὀφθαλμὸς etc. *Barb.*

Ibid. Α., Θ. ὡς ὅρασις πυρὸς etc. *Ms. Jes. Chis. quoque ad verbum, sed legit sub asteriscis, et absque Interprete.*

Ibid. Α. νώτου. *Barb. similiterque sequentes usque ad finem Capitis.*

Κεφ. β.

Αὕτη ἡ ὅρασις ὁμοιώματος δόξης Κυρίου· καὶ [1] εἶδον, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. καὶ ἤκουσα φωνὴν λαλοῦντος, καὶ [2] εἶπεν πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, / καὶ λαλήσω πρός σέ.

2. Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα, καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ ἐξῆρέ με, καὶ ἔστησέ με [3] ἐπὶ πόδας μου, καὶ ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος πρός μέ·

3. καὶ [4] εἶπεν πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, ἐξαποστέλλω ἐγώ σε [5] πρὸς οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, τοὺς παραπικραίνοντάς με, οἵτινες παρεπίκρανάν με, αὐτοὶ καὶ οἱ [6] πατέρες αὐτῶν ἠθέτησαν ἐν ἐμοὶ, / ἕως [7] τῆς σήμερον ἡμέρας.

CAP. II.

Haec visio similitudinis gloriae Domini: et vidi, et cado in faciem meam: et audivi vocem loquentis, et dixit ad me: fili hominis, sta super pedes tuos, et loquar ad te.

2. Et venit ad me spiritus, et assumpsit me, et elevavit me, et statuit me super pedes meos: et audiebam ipsum loquentem ad me:

3. et dixit ad me: fili hominis, mitto ego te ad domum Israël, exacerbantes me, qui quidem exacerbaverunt me, ipsi, et patres eorum praevaricati sunt in me, / usque ad hodiernam diem.

ואדבר 1. - Ο. καὶ λαλήσω - Σ. ἵνα (λαλήσω) *C. B.*

מרדו 3. - Ο. παρεπίκραναν - Α. ἀπέστησαν - Θ. ἀφεστηκότα *C. B.*

פשעו בי עד־עצם היום הזה: והבנים קשי פנים וחזקי־לב אני שולח אותך אליהם - ※ Θ. *ἠθέτησαν ἐν ἐμοὶ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι καὶ στερεοκάρδιοι· ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτοὺς H. M.*

1. *H.*, LXX., *Vulg.* et loquar - *S.* ut loquar.

3. *H.* rebellaverunt - *A.*, *Th.*, *Vulg.* recesserunt - LXX. exacerbaverunt.

H. Praevaricati sunt in me usque ad corpus diei istius: et filii duri facie, et duri corde: ego mittens te ad eos - ※ *Th.* Praevaricati sunt in me usque ad hanc diem: et filii duri facie, et graves corde: ego mitto te ad eos - *Vulg.* Praevaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et filii dura facie et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te.

---

(1) ἴδον. (2) εἶπε. (3) ἐπὶ τοὺς πόδας. (4) εἶπε. (5) πρὸς τὸν οἶκον. (6) πατέρες αὐτῶν ἕως. - [*Ms. Jes.* ※ Θ. ἠθέτησαν (*l.* ἠθέτησαν) ἐν ἐμοὶ ἕως· *Et ita Alex., Ald. C., et Theodoret. H. M.*] - *H.* ואבותם פשעו בי עד - *Vulg.* patres eorum praevaricati sunt pactum meum usque. *Et ita Hieron.* (7) τῆς σήμερον ἡμέρας. Καὶ ἐρεῖς - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι καὶ στερεοκάρδιοι · ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτούς. *Eamdem lectionem sequitur Theodoretus, qui tamen habet* θρασυκάρδιοι *pro* στερεοκάρδιοι. *Hieronymus in Comment. ait, haec in* LXX. *non haberi. H. M.*] - *Alex., Ald. C.* Καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι καὶ στερεοκάρδιοι · ἐγὼ ἀποστέλλω (*in Ald. C.* ἀποστελῶ) σε πρὸς αὐτούς - *H.* היום הזה: והבנים קשי פנים וחזקי־לב אני שולח אותך אליהם ואמרת - *Vulg.* diem hanc. Et filii dura facie, et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te: et dices.

Digitized by Google

4. ※ Καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι καὶ στερεοκάρδιοι· ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς ※ αὐτοὺς, ⁄ Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς· τάδε λέγει [8] Κύριος Κύριος·

5. ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἢ πτοηθῶσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ, καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης εἶ σὺ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

6. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῇς αὐτοὺς, [9] καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκστῇς, διότι παροιστρήσουσι, καὶ [10] ἐπισυστήσουσιν ἐπὶ σὲ κύκλῳ, καὶ ἐν μέσῳ σκορπίων σὺ κατοικεῖς· τοὺς λόγους αὐτῶν μὴ φοβηθῇς, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκστῇς, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

7. Καὶ λαλήσεις τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτοὺς, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἢ πτοηθῶσιν, ὅτι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

4. ※ Et filii duri facie et graves corde: ego mitto te ad ※ eos, ⁄ Et dices ad eos: haec dicit Dominus Dominus:

5. si forte audiant, aut paveant, quia domus exacerbans est, et scient, quia propheta es tu in medio eorum.

6. Et tu fili hominis, ne timeas eos, et a facie eorum ne formides, quoniam insanient, et conspirabunt contra te in circuitu, et in medio scorpionum tu habitas: verba eorum ne timeas, et a facie eorum ne formides, quia domus exasperans est.

7. Et loqueris verba mea ad eos, si forte audiant, aut timeant, quia domus exacerbans est.

אדני יהוה 4. - Α., Σ. ΠΙΠΙ ὁ Θεός - Θ. Ἀδωναΐ πιπι - Ο. Κύριος Κύριος *C. B.*

אם ישמעו 5. - Ο. ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν - Σ. ἐὰν πῶς ἀκούσωσιν *C. B.*

יחדלו - Α., Σ. παύσωσιν - Ο. πτοηθῶσιν *C. B.*

מרי - Α., Σ. προσερισταί - Ο. παραπικραίνων *C. B.*

כי סרבים וסלונים אותך 6. - Σ. ἐπεισοὶ γὰρ καὶ ἀπόῤῥητοι εἰσὶ πρὸς σε - Θ. δύσκολοι καὶ ἀπειθεῖς μετὰ σοῦ - Ο. διότι παροιστρήσουσι (ἄλλως, ὀργισθήσονται), καὶ ἐπισυστήσονται ἐπὶ σε *C. B.*

מדבריהם - Ο. τοὺς λόγους αὐτῶν - Θ. ἀπὸ τῶν λόγων αὐτῶν *C. B.*

תחת - Α. πτήξῃς - Σ. καταπλαγῇς - Θ. πτοηθῇς - Ο. ἐκστῇς *C. B.*

יחדלו 7. - Α., Σ. παύσωνται - Ο. πτοηθῶσιν *C. B.*

מרי - Α., Σ. προσεριστής - Ο. παραπικραίνων *C. B.*

4. *H.*, *Vulg.* Dominus Deus - *A.*, *S.* Pipi Deus - *Th.* Adonai Pipi - LXX. Dominus Dominus.

5. *H.* si audierint - *S.* si quomodo audiant - LXX., *Vulg.* si forte audiant.

H., *A.*, *S.* cessent - LXX. timeant - *Vulg.* quiescant.

H. rebellionis - *A.*, *S.* contentiosa - LXX., *Vulg.* exacerbans.

6. *H.* quoniam retractantes, et spinae tecum - *S.* crudeles enim, et secreti sunt adversus te - *Th.* dyscoli et inobedientes tecum - LXX. quoniam insanient (*Aliter* irascentur) et congregabuntur contra te - *Vulg.* quoniam increduli et subversores sunt tecum.

H., *Th.* a verbis eorum - LXX., *Vulg.* verba eorum.

H., *S.* consterneris - *A.* expavescas - *Th.*, LXX., *Vulg.* formides.

7. *H.*, *A.*, *S.* cessent - LXX. timeant - *Vulg.* quiescant.

H. rebellio - *A.*, *S.* contentiosa - LXX. exacerbans - *Vulg.* irritatores.

---

(8) κύριος. Ἐὰν - *Ms. Jes.*, *Alex.*, *Ald. C.* κύριος κύριος - *In quibusdam est* κύριος ἀδωναΐ - *apud Theodor.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (9) μηδὲ ἐκστῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. (10) ἐπισυστήσονται.

8. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, ἄκουε τοῦ λαλοῦντος πρὸς σέ· μὴ γίνου παραπικραίνων, καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων· χάνε τὸ στόμα σου, καὶ φάγε ὃ ἐγὼ δίδωμί σοι.

9. Καὶ[11] εἶδον, καὶ ἰδοὺ χεὶρ ἐκτεταμένη πρὸς μὲ, καὶ ἐν αὐτῇ κεφαλὶς βιβλίου.

10. Καὶ ἀνείλησεν αὐτὴν ἐνώπιον[12] ἐμοῦ· καὶ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα ἦν τὰ ἔμπροσθεν καὶ τὰ[13] ὄπισθεν· καὶ[14] ἐγέγραπτο εἰς αὐτὴν θρῆνος, καὶ μέλος † καὶ οὐαί.

8. Et tu fili hominis, audi loquentem ad te: noli esse exasperans, sicut domus exasperatrix est: aperi os tuum, et comede quod ego do tibi.

9. Et vidi, et ecce manus extenta ad me, et in ea capitulum libri.

10. Et expandit illud coram me: et in eo scripta erant anteriora, et posteriora: et inscripta erat in eo lamentatio, et carmen, et vae.

את אשר 8. - Α. τὰ ὅσα - Σ. ὅσα - Ο. ὃ λαλῶ, ἃ C. B.

מגלת־ספר 9. - Ο. κεφαλὶς βιβλίου - Σ. εἰλητὸν τεῦχος C. B.

וכתוב אליה קינים והגה והי 10. - Α. γεγραμμένον ἦν ἐν αὐτῷ κτῆσις καὶ ἀντίδλησις, καὶ ἔσται - Σ. θρῆνος καὶ κατάληγμα καὶ μέλος πενθικὸν - Ο., Θ. θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαὶ *H. M.*

8. *H.* quae - *A.*, *S.*, *Vulg.* quaecunque - LXX. quod - *Aliter*, quae.

9. *H.* volumen libri - LXX. capitulum libri - *S.*, *Vulg.* involutus liber.

10. *H.* et scriptum in ea lamentationes, et gemitus, et vae. - *A.* et scriptum in ea possessio et collatio, et erit - *S.* lamentationes et querimonia, et carmen lugubre - LXX., *Th.* lamentatio et carmen et vae - *Vulg.* et scriptae erant in eo lamentationes et carmen et vae.

(11) ἴδεν - *Ald. C.* εἶδον. (12) μου, καὶ ἦν ἐν αὐτῇ γεγραμμένα τὰ - *Alex*, *et C.* μου - (*Alex.* ἐμοῦ) καὶ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα ἦν τά. (13) ὀπίσω - *Ald. C.* ὄπισθεν. (14) ἐγέγραπτο θρῆνος - *Alex.*, *et C.* εἰς αὐτὴν θρῆνος - *H.* וכתוב אליה קינים - *Vulg.* scriptae erant in eo lamentationes. *Et ita Hieron.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Σ. ἵνα *Codex Barb.*

3. Α. ἀπέστησαν etc. *Idem.*

Ibid. ※ Θ. ἠθέτησαν ἐν ἐμοί etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. qui notat:* Eamdem porro lectionem sequitur Theodoretus, qui tamen habet θρασυκάρδιοι pro στερεοκάρδιοι. *Chis. quoque, detracto uno* Θ. *ad verbum consonat. Hieronymus in Comment. ait haec apud* LXX. *non haberi.*

4. Α., Σ. ΠΙΠΙ ὁ θεὸς etc. *Barb. sic. Vide notam ad Hesaiam Cap.* 1. *v.* 2. *Apud Montfauc. adfertur ex Regio Codic. bombycino*, ὁ Ἑβραῖος. ἀδωναῒ ἐλωΐ.

5. Σ. ἐὰν πῶς ἀκούσωσιν *Barb. unus.*

Ibid. Α., Σ. παύσωσιν. *Idem.*

Ibid. Α., Σ. προσερισταί· *Idem.*

6. Σ. ἐσταμοὶ γάρ καὶ etc. *Idem.*

Ibid. Θ. ἀπὸ τῶν λόγων etc. *Idem.*

Ibid. Α. πλῆξις etc. *Idem.*

7. Α., Σ. παύσωνται *Idem.*: *Ms. vero Jes. adfert*, Οἱ λοιποί, κοπάσωσιν.

Ibid. Α., Σ. προσερισταί *Unus Barb.*

8. Α. τὰ ὅσα etc. *Idem.*

9. εἰλητὸν τεῦχος *Idem.*

10. Α. γεγραμμένον ἦν ἐν αὐτοῖς etc. *Apud Hexapla Montfauc. qui notat:* Hae lectiones prodeunt ex Notis Edit. Romanae, et ex Regio Bombycino, ubi legitur κτίσις, ut et in Edit. Rom. sed male pro κτῆσις: nam קינין derivat Aquila a קנה possedit. In versione Symmachi κατάληγμα legitur, cujus vocis interpretationem non satis assequor. Jeremiae 25. 30. idem habet κατάληγμα, sed exprimit ibi vocem Hebraicam הידד. *Hactenus Montfauc.*; *Barb. ad* Σ. *accinit, demptis tamen initio hisce*, θρῆνος *et* καί.

Digitized by Google

Κεφ. γ.

Καὶ εἶπεν πρός μέ· υἱὲ (1) ἀνθρώπου, ※ ὃ ἐὰν εὕρῃς φάγε, ⁄ κατάφαγε τὴν κεφαλίδα ταύτην, καὶ πορεύθητι, καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

2. Καὶ διήνοιξε τὸ στόμα μου, καὶ ἐψώμισέ με (2) τὴν κεφαλίδα † ταύτην.

3. Καὶ εἶπεν πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, τὸ στόμα σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης τῆς δεδομένης εἰς σέ· καὶ ἔφαγον αὐτὴν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκάζον.

4. Καὶ (3) εἶπεν πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, (4) βάδιζε, εἴσελθε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς·

5. διότι οὐ πρὸς (5) λαὸν βαθύχειλον καὶ βαρύγλωσσον σὺ ἐξαποστέλλῃ, πρὸς τὸν (6) οἶκον Ἰσραήλ·

6. οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους, ἢ ἀλλογλώσσους, οὐδὲ στιβαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας, ὧν οὐκ ἀκούσῃ τοὺς

Cap. III.

Et dixit ad me: fili hominis, ※ quod inveneris comede, ⁄ comede capitulum istud, et vade, et loquere filiis Israël.

2. Et aperui os meum, et cibavit me capitulo isto.

3. Et dixit ad me: fili hominis, os tuum comedet, et venter tuus implebitur capitulo isto tibi dato: et comedi illud, et factum est in ore meo sicut mel dulcescens.

4. Et dixit ad me: fili hominis, vade, ingredere ad domum Israël, et loquere verba mea ad eos:

5. non enim ad populum profundi sermonis et difficilis linguae tu mitteris, ad domum Israël:

6. neque ad populos multos alterius vocis, aut alterius linguae, neque qui graves linguâ sint, quo-

---

את אשר־תמצא אכול אכול 1. - Οἱ Γ. ὃ ἐὰν εὕρῃς φάγε - Ο. κατάφαγε *H. M.*

אשר אני נתן אליך 3. - Σ. σὺ δέδωκά σοι - Ο. τῆς δεδομένης εἰς σέ *C. B.*

לממוק - Α. τῇ γλυκύτητι - Ο. γλυκάζον *C. B.*

עמקי שפה 5. - Οἱ Γ. βαθυχείλους - Ο. ἀλλοφώνους *C. B.*

וכבדי - Α. βαρεῖς - Ο. στιβαροὺς *C. B.*

1. *H., et tres Interpr.* quod inveneris comede - LXX. comede - *Vulg.* quodcumque inveneris comede.

3. *H., Vulg.* quod ego do tibi - *S.* quod dedi tibi - LXX. tibi dato.

H. in dulcedine - *A.* dulcedine - LXX. dulcescens - *Vulg.* dulce.

5. *H.* profundos labio - *Tres Interpr.* profundi labii - LXX. alterius vocis - *Vulg.* profundi sermonis.

H. et graves - *A.* graves - LXX. qui graves - *Vulg.* ignotae (*linguae*).

---

† *In Ed. Vat. post* καὶ, ἐψώμισέ, *reliqua usque ad* ἐψώμισέ με τὴν κεφαλίδα *posita sunt in fine capitis secundi - in Ald. C., Hebr., et Vulg. habentur in principio hujus capitis.*

(1) ἀνθρώπου, κατάφαγε = [*Ms. Jes.* Οἱ Γ. ὃ ἐὰν εὕρῃς φάγε *H. M*] - *C.* ὅ, τι ἐὰν εὕρῃς, καὶ φάγε - *H.* ארם את אשר־תמצא אכול אכול - *Vulg.* hominis, quodcunque inveneris comede, comede. *Et ita Hieron.* (2) τὴν κεφαλίδα. Καὶ εἶπε - *H.* המגלה הזאת: ויאמר - *Vulg.* Volumine illo: et dixit. *Et ita Hieron.* (3) εἶπε. (4) βάδιζε καὶ εἴσελθε - *Alex.*, et *C.* βάδιζε εἴσελθε - *H.* לך־בא (5) λαὸν βαθύγλωσσον σύ - *Alex.*, *Ald. C.* βαθύχειλον καὶ (*Ald.* ἢ) βαρύγλωσσον σύ - *H.* עם עמקי שפה וכבדי לשון אתה - *Vulg.* populum profundi sermonis, et ignotae linguae tu. *Et ita Hieron., sed pro* ignotae, *habet* difficilis. (6) οἶκον τοῦ Ἰσραήλ.

Digitized by Google

λόγους· καὶ εἰ πρὸς τοιούτους ἐξαπέστειλά σε, (7) αὐτοὶ ἂν εἰσήκουσάν σου.

7. Ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ οὐ μὴ θελήσουσιν εἰσακοῦσαι σου, διότι οὐ βούλονται (8) εἰσακοῦσαί μου, ὅτι πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ φιλόνεικοί εἰσι, καὶ σκληροκάρδιοι.

8. Καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὸ πρόσωπόν σου δυνατὸν κατέναντι τῶν προσώπων αὐτῶν, καὶ τὸ νῖκος σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ νίκους αὐτῶν·

9. καὶ ἔσται, διαπαντὸς κραταιότερον (9) πέτρας ※ δέδωκα τὸ μέτωπόν σου, ⁄ μὴ φοβηθῇς ἀπ' αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

10. Καὶ (10) εἶπεν πρὸς μὲ· υἱὲ ἀνθρώπου, πάντας τοὺς λόγους, οὓς λελάληκα μετὰ σοῦ, (11) βαλε εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τοῖς ὠσὶ σου ἄκουε·

11. καὶ βάδιζε, εἴσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου,

rum non audias sermones: et si ad tales misissem te, isti utique exaudissent te.

7. Domus autem Israël nolent exaudire te, quia nolunt exaudire me, omnis quippe domus Israël contentiosi sunt, et duri corde.

8. Et ecce dedi faciem tuam potentem contra facies eorum, et pervicaciam tuam confortabo contra pervicaciam eorum:

9. et erit, semper fortiorem petra ※ dedi frontem tuam, ⁄ ne timeas ab eis, neque metuas a facie eorum, quia domus exasperans est.

10. Et dixit ad me: fili hominis, omnes sermones, quos loquutus sum tecum, mitte in cor tuum, et auribus tuis audi:

11. et vade, ingredere ad captivitatem, ad filios populi tui,

---

7. חוקי מצח וקשי־לב - O. φιλονεικοί εἰσί, καὶ σκληροκάρδιοι - Σ. ἀναιδεῖς μετώπῳ καὶ θρασεῖς C. B.

8. לעמת - O. κατέναντι - A. συμφώνως C. B.

מצחך - O. τὸ νῖκός σου - Θ. μέτωπόν σου C. B.

מצחם - O. τοῦ νίκους αὐτῶν - Θ. τοῦ μετώπου αὐτῶν C. B.

9. חזק מצר נתתי מצחך - O. κραταιότερον πέτρας - ※ Θ. δέδωκα τὸ μέτωπόν σου H. M.

ולא־תחת - ※ Σ. μηδὲ ὑπενδῷς - O. μηδὲ πτοηθῇς H. M.

11. הגולה - A. μετοικεσίαν - Σ. ἐξοικισμὸν - Θ. ἀποικίαν - O. αἰχμαλωσίαν C. B.

יחדלו - A., Σ. παύσωνται - Θ. κοπάσωσι - O. ἐνδῶσι C. B.

7. *H.* rigidi fronte, et duri corde - *LXX.* contentiosi sunt, et duri corde - *S.* impudentes fronte, et audaces - *Vulg.* attrita fronte est, et duro corde.

8. *H.*, *LXX.* contra - *A.* concorditer.

H., *Th.*, *Vulg.* frontem tuam - *LXX.* pervicaciam tuam.

H., *Th.* frontem eorum - *LXX.* pervicaciam eorum - *Vulg.* frontibus eorum.

9. *H.* fortem prae petra dedi frontem tuam - *LXX.* fortiorem petra - ※ *Th.* dedi frontem tuam - *Vulg.* et ut silicem dedi faciem tuam.

H. neque consterneris - ※ *S.* neque cedas - *LXX.*, *Vulg.* neque metuas.

11. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* transmigrationem - *S.* expulsionem - *LXX.* captivitatem.

H., *Th.* cessaverint - *A.*, *S.*, *Vulg.* quiescant - *LXX.* remittant se.

---

(7) οὗτοι - *H.* המה - *Vulg.* ipsi. *Et ita Hieron.* (8) εἰσακούειν - *C.* εἰσακοῦσαι. (9) πέτρας. μή - [*Ms. Jes.* ※ Θ. δέδωκα τὸ μέτωπόν σου *H. M.*] - *Alex*, *Ald.* δέδωκα τὸ νεῖκός (*Ald.* νῖκός) σου. μή - *H.* מצר נתתי מצחך לא - *Vulg.* silicem dedi faciem tuam: ne. *Et ita Hieron.* (10) εἶπε. (11) λάβε εἰς.

καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει [12] Κύριος Κύριος· ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσι.

et loqueris ad eos, et dices ad eos: haec dicit Dominus Dominus: si forte audiant, si forte remittant se.

12. Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤκουσα κατόπισθέν μου φωνὴν σεισμοῦ μεγάλου· εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

12. Et assumpsit me spiritus, et audivi post me vocem commotionis magnæ: Benedicta gloria Domini de loco suo.

13. Καὶ [13] εἶδον [14] φωνὴν πτερύγων τῶν ζώων πτερυσσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν, καὶ φωνὴ τῶν τροχῶν ἐχομένη αὐτῶν, καὶ φωνὴ τοῦ [15] σεισμοῦ ※ τοῦ μεγάλου, ⁄.

13. Et vidi vocem alarum animalium percutientium altera ad alteram, et vox rotarum juxta ea, et vox commotionis ※ magnae, ⁄

14. Καὶ τὸ πνεῦμα ἐξῆρέ με, καὶ ἀνέλαβέ με, [16] καὶ ἐπορεύθην μετέωρος ἐν ὁρμῇ τοῦ πνεύματός μου· καὶ χεὶρ Κυρίου ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ κραταιά.

14. Et spiritus elevavit me, et suscepit me, et abii sublimis in impetu spiritus mei: et manus Domini facta est super me fortis.

15. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος, καὶ περιῆλθον τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ [17] Χωβὰρ τοὺς ὄντας ἐκεῖ· καὶ ἐκάθισα ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρας, ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

15. Et intravi ad captivitatem sublimis, et circuivi habitantes super fluvium Chobar, qui erant ibi: et sedi ibi septem diebus conversans in medio eorum.

וקול 13. - O. φωνήν - Σ. φόφου *C. B.*

משיקות - A. συναπτομένων - Σ. προσπιπ΄ουσῶν - Θ. προσκρουομένων - O. π΄ερυσσομένων *C. B.*

רעש גדול - O. σεισμοῦ - A., Σ. τοῦ μεγάλου *C. B.*

מר בחמת 14. - A. πικρὸς ἐν χόλῳ - Σ. πεπικραμένος θυμῷ - O. μετέωρος ἐν ὁρμῇ *C. B.*

תל אביב 15. - Οἱ Γ. Θελαβίβ - O. μετέωρος, καὶ περιῆλθον *C. B.*

כבר - O. Χωβὰρ - Ἀλλ. βαρυσμὸς *C. B.*

משמים - O. ἀναστρεφόμενος - Σ. ἀδημονῶν *C. B.*

13. *H.*, *Vulg.* et vocem - LXX. vocem - *S.* strepitum.

H., *A.* contingentium - *S.* accidentium *Th.*, LXX., *Vulg.* percutientium.

H. fragoris magni - LXX. commotionis - *A.*, *S.* magnae - *Vulg.* commotionis magnae.

14 *H.*, *A.* amarus in ira - *S.* exacerbatus in furore - LXX. sublimis in impetu - *Vulg.* amarus in indignatione.

15. *H.* Thel abib - *Tres Interpr.* Thelabib - LXX. sublimis, et circuivi - *Vulg.* ad acervum novarum frugum.

H., LXX. Chohar - *Alius* aggravatio.

H. stupefactus - *S.* animo concidens - LXX. conversans - *Vulg.* moerens.

---

(12) κύριος ἐὰν - *Alex.*, *Ald.* *C.* κύριος κύριος ἐὰν - *H.* אדני יהוה אם - *Vulg.* Dominus Deus: si (13) ἴδον. (14) φωνὴν τῶν π΄ερύγων - *Alex.* φωνὴν πτερύγων. (15) σεισμοῦ. Καὶ τὸ πνεῦμα - *H.* רעש גדול: ורוח - *Vulg.* commotionis magnae. Spiritus quoque. *Et ita Hieron.* (16) καὶ ἐπορεύθην ἐν ὁρμῇ - *Alex.*, *Ald.* *C.* μετέωρος ἐν (deest *C.*) - *H.* ואלך מר בחמת - *Vulg.* et abii amarus in indignatione - *Hier.*, LXX. et abii sublimis. (17) Χοβάρ.

16. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ [18] ἡμέρας, ⋇ καὶ ἐγένετο, ⁄ λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

17. υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν [19] ἔδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ· καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον, καὶ διαπειλήσῃ αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ,

18. ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ· θανάτῳ θανατωθήσῃ· καὶ οὐ διεστείλω [20] αὐτῷ, οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ διαστείλασθαι τῷ [21] ἀνόμῳ, τοῦ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ, τοῦ ζῆσαι αὐτόν· ὁ ἄνομος ἐκεῖνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω.

19. Καὶ σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ,

16. Et factum est post septem dies, ⋇ et factum est, ⁄ verbum Domini ad me, dicens:

17. fili hominis, speculatorem dedi te domui Israël: et audies de ore meo verbum, et comminaberis eis ex me,

18. in dicendo me impio: morte morieris: et non distinxisti ei, neque loquutus es ad distinguendum impio, ut avertat se a viis suis, ut vivat ipse: impius ille in sua iniquitate morietur, et sanguinem ejus de manu tua exquiram.

19. Et tu si distinxeris impio, et non se averterit ab iniquitate

---

שבעת ימים ויהי דבר־יהוה אלי לאמר 16. - O. ἑπτὰ ἡμέρας - ⋇ Α., Θ., Σ. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων *H. M.*

צפה 17. - Α. σκοπευτήν - O. σκοπόν *C. B.*

נתתיך - O. ἔδωκά σε - Σ. ἔταξά σε *C. B.*

והזהרת - Α. διαστελῇ - Σ. προφυλάξεις - O. καὶ διαπειλήσῃ *C. B.*

תמות 18. Α. ἀποθάνῃ - O. θανατωθήσῃ *C. B.*

ולא הזהרתו ולא דברת להזהיר רשע מדרכו - Σ. μὴ προφυλάξῃς αὐτόν, μηδὲ λαλήσῃς, ὥστε ἀποστρέψαι αὐτὸν τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ - O. καὶ οὐ διεστείλω (Α. διαστελῇ) αὐτῷ, οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ διαστείλασθαι τῷ ἀνόμῳ, τοῦ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ *C. B.*

לחיתו - Α. τοῦ σῶσαι αὐτόν - O. ζῆσαι αὐτόν *H. M.*

הזהרת 19. - O. διαστείλῃ - Σ. προφυλάξῃς *C. B.*

16. *H.* septem dierum, et fuit verbum Domini ad me, dicendo - *LXX.* septem dies - ⋇ *A.*, *Th.*, *S.* et factum est verbum Domini ad me dicens - *Vulg.* septem dies, factum est verbum Domini ad me, dicens.

17. *H.*, *A.*, *LXX.*, *Vulg.* speculatorem.

H., *LXX.*, *Vulg.* dedi te - *S.* ordinavi te.

H. et admonebis - *A.* mandabis - *S.* custodies - *LXX.* et comminaberis - *Vulg.* et annuntiabis.

18. *H.*, *A.*, *LXX.*, *Vulg.* morieris.

H. et non admonueris eum, nec locutus fueris admonendum impium a via sua - *S.* non custodieris eum, neque locutus fueris, ut avertatur ipse a via sua - *LXX.* et non distinxisti (*A.* mandavoris) ei, neque locutus fuisti ad distinguendum impio, ut avértat se a viis suis - *Vulg.* non annuntiaveris ei, neque locutus fueris, ut avertatur a via sua impia.

H. ad vivificandum eum - *A.* ad salvandum eum - *LXX.* ut vivat - *Vulg.* et vivat.

19. *H.* monueris - *LXX.* distinxeris - *S.* mandaveris - *Vulg.* annuntiaveris.

---

(18) ἡμέρας λόγος - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ., Σ. καὶ ἐγένετο λόγος. *Et ita Ald. C. H. M.*] - *H.* ימים ויהי דבר - *Vulg.* factum est. *Et ita Hieron.* (19) δέδωκα. (20) αὐτῷ τοῦ - *Alex.*, *Ald. C.* οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ - *H.* ולא דברת - *Vulg.* neque locutus fueris. *Et ita Hieron.* (21) ἀνόμῳ, ἀποστρέψαι.

καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου ῥύσῃ.

20. Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ τῶν δικαιοσυνῶν αὐτοῦ, καὶ ποιήσει [22] παράπτωμα, δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀποθανεῖται, ὅτι οὐ διεστείλω αὐτῷ· καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύναι [23] αὐτοῦ ἃς ἐποίησε· καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω.

21. Σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ τοῦ μὴ [24] ἁμαρτάνειν, καὶ αὐτὸς μὴ ἁμάρτῃ, ὁ δίκαιος ζωῇ ζήσεται, ὅτι διεστείλω αὐτῷ, καὶ σὺ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν ῥύσῃ.

22. Καὶ ἐγένετο [25] ἐπ' ἐμὲ ⋇ ἐκεῖ, / χεὶρ Κυρίου, καὶ [26] εἶπεν πρός με· ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρὸς σέ.

23. Καὶ ἀνέστην καὶ ἐξῆλθον [27] εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ δόξα Κυρίου εἱστήκει, καθὼς ÷ ἡ ὅρασις, καὶ ÷ καθὼς, / ÷ ἡ [28] δόξα, ἣν εἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ [29] Χωβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου·

sua, et a via sua, impius ille in sua injustitia morietur; et tu animam tuam liberabis.

20. Et in avertendo se justum a justitiis suis, et faciet delictum, dabo tormentum in faciem ejus; ipse morietur, quia non distinxisti ei: et in peccatis suis morietur, quia non erunt in memoria justitiae ejus, quas fecit: et sanguinem ejus de manu tua requiram.

21. Tu autem si distinxeris justo, ut non peccet, et ipse non peccaverit, justus vita vivet, quia distinxisti ei, et tu animam tuam liberabis.

22. Et facta est super me ⋇ ibi, / manus Domini, et dixit ad me: surge, et egredere in campum, et ibi alloquutio fiet ad te.

23. Et surrexi, et egressus sum ad campum: et ecce ibi gloria Domini stabat, sicut ÷ aspectus, et ÷ sicut, / ÷ gloria, quam vidi super fluvium Chobar: et cado in faciem meam:

מכשול 20. - Οἱ Γ. σκάνδαλον - Ο. βάσανον C. B.

כי לא הזהרתו - ⋇ Σ. ἐπειδὴ μὴ προεφύλαξας αὐτόν - Ο. ὅτι οὐ διεστείλω αὐτόν H. M.

נזהר 21. - A. διεστάλη - Σ. διεστάλη - Ο. διεστείλω C. B.

20. *H.*, *Vulg.* offendiculum - *Tres Interpr.* scandalum - LXX. tormentum.

H. quia non admonuisti eum - ⋇ Σ. quia non custodisti eum - LXX. quia non distinxisti ei - *Vulg.* quia non annuntiasti ei.

21. *H.* admonitus fuit - *A.* mandatum fuit - *S.* discretum fuit - LXX. distinxisti - *Vulg.* annuntiasti.

---

(22) παράπτωμα, καὶ δώσω - *In Vulg.* καὶ *deest.* (23) αὐτοῦ, καὶ τὸ αἷμα - *Alex.*, *Ald.* C. ἃς ἐποίησεν, καὶ - *H.* אשר עשה ודמו - *Vulg.* quas fecit: sanguinem vero ejus. *Et ita Hieron.* (24) ἁμαρτεῖν. - *Alex.* ἁμαρτάνειν. (25) ἐπ' ἐμὲ χείρ - C. ἐκεῖ ἐπ' - *H.* עלי שם יד - *Hieron.* Quod ex Hebraeo translulimus, *ibi*, et in LXX. non habetur, significanter positum est, nec dubium, quin locum significet. (26) εἶπε. (27) πρὸς τό - C. εἰς τό. (28) δόξα κυρίου, ἣν ἴδον - *Alex.* δόξα ἣν ἴδον - *H.* ככבוד אשר ראיתי - *Vulg.* quasi gloria, quam vidi. *Et ita Hieron.* (29) Χεβάρ.

24. καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα, καὶ[30] ἀνέστησέ με[31] ἐπὶ πόδας μου, καὶ ἐλάλησε πρός με, καὶ[32] εἰπέν μοι· εἴσελθε καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου σου.

24. et venit in me spiritus, et restituit me super pedes meos, et loquutus est ad me, et dixit mihi: ingredere, et includere in medio domus tuae.

25. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ δέδονται ἐπί σε δεσμοὶ, καὶ δήσουσί σε ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκ μέσου αὐτῶν.

25. Et tu, fili hominis, ecce data sunt super te vincula, et ligabunt te in eis, et non egredieris de medio eorum.

26. Καὶ τὴν γλῶσσάν σου[33] συνδήσω πρὸς ⋇ τὸν λάρυγγά σου, ⁄ καὶ ἀποκωφωθήσῃ, καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἄνδρα ἐλέγχοντα, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

26. Et linguam tuam colligabo ad ⋇ guttur tuum, ⁄ et eris mutus, et non eris eis in virum objurgantem, quia domus exasperans est.

27. Καὶ ἐν τῷ λαλεῖν με πρός σε ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε[34] λέγει Ἀδωναὶ Κύριος· ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

27. Et in loquendo me ad te, aperiam os tuum, et dices ad eos: haec dicit Dominus Deus: Qui audit audiat; et qui est inobediens non obediat, quia domus exasperans est.

ותבא־בי 24. - A., Θ. εἰσῆλθεν ἐν ἐμοί - O. καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμέ C. B.

בתוך - O. ἐν μέσῳ - Σ. ἐντός C. B.

עבותים 25. Σ. βρόχοι - O. δεσμοί C. B.

ולשונך ארביק אל־חכך 26. - O. καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδήσω - Οἱ Γ., καὶ Λοιποί, πρὸς τὸν λάρυγγά σου C. B.

ונאלמת - O. καὶ ἀποκωφωθήσῃ - Σ. καὶ ἄλαλος ἔσῃ H. M.

מוכיח - O. ἐλέγχοντα - Ἄλλος, εὐθύνοντα C. B.

אמר אדני יהוה 27. - O. λέγει - Π. ἀδωναΐ ⁄ Κύριος C. B.

השמע ישמע והחדל יחדל - A. 2. (ὁ ἀκούων ἀκουσθήσεται, καὶ ὁ καταλείπων καταλειφθήσεται) - O. ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω H. M.

24. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* Et ingressus est in me - LXX. Et venit in me.

H., LXX., *Vulg.* in medio - *S.* intus.

25. *H.* funes - *S.* laquei - LXX., *Vulg.* vincula.

26. *H.* et linguam tuam adhaerere faciam ad palatum tuum - LXX. et linguam tuam colligabo - *Tres Interpr.*, *et Reliqui* ad guttur tuum - *Vulg.* et linguam tuam adhaerere faciam palato tuo.

H., *S.*, *Vulg.* et eris mutus - LXX. et mutus evades.

H., LXX. arguentem - *Alius* dirigentem - *Vulg.* obiurgans.

27. *H.*, *Vulg.* dicit Dominus Deus - LXX. dicit - *Omnes* Adonai ⁄ Dominus.

H. audiens audiat, et cessans cesset. - *A.* 2. qui audit audietur, et qui relinquit relinquetur - LXX. qui audit audiat, et qui est inobediens non obediat. - *Vulg.* qui audit audiat, et qui quiescit quiescat.

(30) ἔστησε. (31) ἐπὶ τοὺς πόδας - *Alex.* ἐπὶ πόδας. (32) εἶπε. (33) συνδήσω, καὶ ἀποκωφωθήσῃ - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. πρὸς τὸν λαρυγγά σου *H. M.*] - *C.* συνδήσω τῷ λάρυγγί σου, καὶ - *H.* ארביק אל־חכך ונאלמת - *Vulg.* adhaerere faciam palato tuo, et eris mutus. *Et ita Hieron.* (34) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.* *C.* κύριος κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. οἱ Γ. ὃ ἐὰν εὕρῃς, φάγε. *Ex MS. Jes. apud Montfauc.: Chis. quoque similiter, sed sub asterisco absque Interprete.*

3. Σ. οὗ δίδωμί σοι. *Barb. unus.*

Ibid. Α. τῇ γλυκύτητι. *Idem.*

6. οἱ Γ. βαθυχείλους. *Idem.*

Ibid. Α. βάρεις. *Idem.*

7. Σ. ἀναιδεῖς μετώπῳ καὶ θρασεῖς. *Idem. Montfauc. ex Ms. Jes. refert* ※ Α. ἰσχυροὶ μετώπῳ. *Ad* Σ. *vero concordat, excepto illo* καὶ θρασεῖς, *quod deest.*

8. Α. συμφώνως. *Barb. ad marg., videlicet Aquila concordat cum* LXX.

Ibid. Θ. μέτωπόν σου. *Idem, Itidemque sequentem lectionem.*

9. ※ Θ. δέδωκα etc. *Ex Ms. Jes. cui consonat Chis. praeter unum* Θ.

Ibid. ※ Σ. μηδὲ ὑπενδῷς. *Ex eod. Ms. Jes.*

11. Α. μετοικεσίαν etc. *Unus Barb., similiterque sequentes lectiones.*

13. *pro* τοῦ Σ. ψόφον, *Montfauc. ex Ms. Jes. adfert* Σ. καὶ σύρρευσιν, *ubi videntur binae versiones ejusdem Symmachi. Ibid. paulo infra illud* Α. Σ. τοῦ μεγάλου *legit etiam Chis. in textu, sed sub asterisco tantum.*

15. תל אביב *Tres Interpretes uno verbo Graece expresserunt* θελαβίβ. *Verum Montfauc. in Hexaplis exhibet* Α., Σ., Θ. Θὴλ ἀβίβ. *Ex Hieronymo, qui ait*: Pro eo quod nos posuimus *acervus novarum frugum*, Aquila, Symmachus, et Theodotio ipsa verba posuere Hebraica. *Et paulo post*: Nos autem ab Hebraeis didicimus *Thel abib* significare quando nova frumenta vel hordea congregantur. *Et ibid. in fine ad vocem* τῶν Ο. ἀναστρεφομένος *Idem Montfauc. exhibet*, Α. 2. ἠρεμάζων, Θ. (θαυμάζων) *ex Hieronymo, qui sic ait*: Pro eo quod nos diximus, *moerens*, et in Hebraeo scriptum est *MASMIN*, Theodotio transtulit *admirans*; Aquilae vero secunda Editio, quam Hebraei κατὰ ἀκρίβειαν nominant, transtulit ἠρεμάζων, idest *quiescens et seorsum positus*.

16. ※ Α., Θ., Σ. καὶ ἐγένετο etc. *Ex Ms. Jes. apud Montfauc. Eadem extant in textu Chis. Hexapl. nisi quod legitur sic* ※ καὶ ἐγένετο ⁄ *ubi nota cuspiduta terminalis indicat haec tantum in* τοῖς Ο. *defuisse, reliqua vero legi.*

17. Α. σκοπευτήν. *Barb.*

Ibid. Σ. ἐπαξάσει. *Idem.*

Ibid. Α. διαστελῇ etc. *Idem, Ms. vero Jes. ad* Σ. *tantum consonat.*

18. Α. ἀποθάνῃ. *Unus Barb.*

Ibid. Σ. μὴ προφυλάξῃς etc. *Idem.*

Ibid. Α. τοῦ σῶσαι αὐτόν. *Ex uno Ms. Jes.*

19. Σ. προφυλάξῃς. *Barb.*

20. οἱ Γ. σκάνδαλον. *Idem. Similiter Ms. Jes. excepta nota*, οἱ λοιποί, *pro* οἱ Γ. *apud Montfauc. qui adiicit* Θ. ἀσθένειαν *ex Hieronymo, qui ait*, Theodotionem vertisse *infirmitatem.*

Ibid. ※ Σ. ἐπειδὴ μὴ προεφύλαξας. *Ex Ms. Jes.*

21. Α. διαστέλλῃς etc. *Barb. unus.*

24. Α., Θ. εἰσῆλθεν etc. *Idem.*

Ibid. Σ. ἐντός. *Idem.*

25. Σ. βρόχοι. *Idem.*

26. οἱ Γ., καὶ Λοιποί, πρὸς τὸν λάρυγγά σου. *Sic ad marg. Barb. Qui autem sint* Λοιποί *divinare difficile videtur, putaverim tamen posse intelligi in Quinta, Sexta et Septima Editione ita lectum esse atque in tribus. Montfauc. vero ex Ms. Jes. exhibet* ※ Θ. πρὸς τὸν λάρυγγά σου.

Ibid. Σ. καὶ ἄλαλος ἔσῃ. *Idem, et Ms. Jes. similiter.*

Ibid. Ἄλλος, εὐθύνοντα. *Barb.*

27. Π. ἀδυνατεῖ. *Idem.*

28. Α. 2. ὁ ἀκούων ἀκουσθήσεται etc. *Montfauc. in Hexapl. qui notat*: Aquilae Editionis secundae versionem adfert Hieronymus, *qui audit audietur etc.* Ex Latinis Graece posuimus inter uncinos, ὁ ἀκούων etc. *Barb. vero ad postrema verba* τῶν Ο. καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω, *legit*, Α. ὁ παυόμενος παυέσθω.

Digitized by Google

Κεφ. δ.

Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ πλίνθον, καὶ θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου, καὶ διαγράψεις ἐπ' αὐτὴν πόλιν τὴν Ἱερουσαλήμ·

2. καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν περιοχὴν, καὶ οἰκοδομήσεις ἐπ' αὐτὴν προμαχῶνας, καὶ περιβαλεῖς ἐπ' αὐτὴν [1] τάφρον, καὶ δώσῃς ἐπ' αὐτὴν παρεμβολὰς, [2] καὶ τάξεις ἐπ' αὐτὴν τὰς βελοστάσεις κύκλῳ.

3. Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν, καὶ θήσεις αὐτὸ [3] τεῖχος σιδηροῦν ἀναμέσον σου, καὶ ἀναμέσον τῆς πόλεως, καὶ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἔσται ἐν συγκλεισμῷ, καὶ συγκλείσεις αὐτήν· σημεῖόν ἐστι τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

4. Καὶ σὺ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερὸν, καὶ θήσεις τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοῦ, κατὰ

Cap. IV.

Et tu, fili hominis, sume tibi laterem, et pones eum ante faciem tuam, et describes in eo civitatem Jerusalem:

2. et dabis super eam obsidionem, et aedificabis super eam propugnacula, et circumjaces super eam vallum, et dabis super eam castra, et ordinabis super eam machinas missilium in gyro.

3. Et tu sume tibi sartaginem ferream, et pones eam murum ferreum inter te, et inter civitatem, et parabis faciem tuam super eam, et erit in conclusione, et concludes eam: signum est hoc filiis Israël.

4. Et tu dormies super latus tuum sinistrum, et pones iniquitates domus Israël super eo, ju-

לבנה 1. - Σ. πλίνθιον - Ο. πλίνθον *H. M.*

וחקות - Σ. χαράξεις - Ο. καὶ διαγράψεις - Θ. γλύψεις *C. B.*

סללה 2. - Α, Σ., Θ. πρόσχωμα - Ο. τάφρον - Ἄλλος, χάρακα *C. B.*

כרים - Α. ἄρνας - Σ. τύρσεις - Ο. βελοστάσεις - Θ. προμαχῶνας *C. B.*

קיר 3. - Ο., Θ. τεῖχος - Ἄλλος, ὡς τοῖχον *C. B.*

והכינתה - Ο. καὶ ἑτοιμάσεις - Σ. στρέψεις *C. B.*

במצור - Α., Θ. περιοχῇ - Σ. πολιορκουμένη - Ο. ἐν συγκλεισμῷ *C. B.*

וצרת - Α. καὶ περιέξεις - Σ. ἀποτειχίσεις - Θ. πολιορκήσεις - Ο. καὶ συγκλείσεις *C. B.*

1. *H.*, LXX., *Vulg.* laterem - *S.* laterculum.

H. et exarabis - *S.*, *Th.* sculpes - LXX., *Vulg.* et describes.

2. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* aggerem - LXX., *Alius* vallum.

H., *A.*, *Vulg.* arietes - *S.* turres - LXX. machinas missilium - *Th.* propugnacula.

3. *H.* parietem - LXX., *Th.* murum - *Alius* sicut murum - *Vulg.* in murum.

H., *Vulg.* et obfirmabis - *S.* vertes - LXX. et parabis.

H., *Vulg.* in obsidionem - *H.*, *Th.* munitione - *S.* obsessa - LXX. in conclusione.

H. et coarctabis - *A.*, *Vulg.* et circumdabis - *S.* vallabis - *Th.* obsidebis - LXX. et concludes.

(1) χάρακα, καὶ δώσεις. (2) καὶ τάξεις τὰς βελοστάσεις - *H.* ושים עליה כרים (3) τοῖχον.

ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν (4) ἐνενήκοντα ÷ καὶ ἑκατὸν, / ἃς κοιμηθήσῃ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας αὐτῶν.

5. Καὶ ἐγὼ δέδωκά (5) σοι τὰς δύο ἀδικίας αὐτῶν, εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας· καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ,

6. καὶ συντελέσεις ταῦτα, καὶ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου (6) τὸ δεξιὸν ⋇ δεύτερον, / καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰούδα τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν εἰς ἐνιαυτὸν τέθεικά σοι.

7. Καὶ εἰς τὸν συγκλεισμὸν Ἱερουσαλὴμ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου, καὶ τὸν βραχίονά σου στερεώσεις, καὶ προφητεύσεις (7) ἐπ' αὐτόν.

8. Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ δέδωκα ἐπί σε δεσμοὺς, καὶ μὴ στραφῇς ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐπὶ τὸ πλευρόν σου, ἕως οὗ συντελεσθῶσιν ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου.

9. Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ πυροὺς, καὶ κριθὰς, καὶ κύαμον, καὶ φακὸν, καὶ κέγχρον, καὶ ὄλυραν, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγγος ἓν ὀστράκινον, καὶ ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ εἰς ἄρτους· καὶ κατ' ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ἃς σὺ (8) κατεύδῃς ἐπὶ

xta numerum dierum nonaginta ÷ et centum, / quibus dormies super illud, et assumes iniquitates eorum.

5. Et ego dedi tibi ambas iniquitates eorum in numero dierum nonaginta, et centum dies: et sumes iniquitates domus Israël;

6. et consummabis haec, et dormies super latus tuum dextrum ⋇ secundo, / et assumes iniquitates domus Juda quadraginta diebus, diem in annum posui tibi.

7. et ad conclusionem Ierusalem parabis faciem tuam, et brachium tuum firmabis, et prophetabis super eam.

8. Et ego ecce dedi super te vincula; et ne te convertas de latere tuo in latus tuum, donec completi fuerint dies conclusionis tuae.

9. Et tu sume tibi triticum, et hordeum, et lentem, et milium, et olyram, et mittes ea in vas unum testeum, et facies ea tibi in panes: et juxta numerum dierum, quibus tu dormies super

4. ÷ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, οὐ κεῖται παρ' Ἑβραίοις *H. M.*

שלש־מאות ותשעים יום 5. - Α., Σ., Θ. τ̄. καὶ ϟ̄. ἡμέρας - Ο. ἐννενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας *C. B.*

הימיני שנית 6. - Α. τὸ ἀριστερόν - Ο. τὸ δεξιόν - Ἄλλος, δεύτερον *C. B.*

חשופה 7. - Θ. ἀποκάλυψον - Ο. στερεώσεις *C. B.*

כסמים 9. - Α., Σ. ζέαν - Ο., Θ. ὄλυραν *C. B.*

4. ÷ quinquaginta et centum, *non extat apud Hebraeos.*

5. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* trecentos et nonaginta dies - LXX. nonaginta et centum dies.

6. *H.*, *Vulg.* dextrum secundo - *A.* sinistrum - LXX. dextrum - *Alius* secundo.

7. *H.* discoopertum - *Th.* revela - LXX. roborabis - *Vulg.* extentum.

9. *H.* speltas - *A.*, *S.* speltam - LXX., *Th.* olyram - *Vulg.* viciam.

(4) πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν. (5) σοι τὰς ἀδικίας αὐτῶν - *Alex*, *Ald. C.* δύο ἀδικίας - *H.* לך את־שני עונם (6) τὸ δεξιὸν, καὶ λήψῃ - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. δεύτερον *H. M.*] - *H.* הימיני שנית ונשאת - *Vulg.* dextrum secundo; et assumes. *Et ita Hieron.* (7) ἐπ' αὐτήν. (8) καθεύδεις.

Digitized by Google

τοῦ πλευροῦ σου, ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας φάγεσαι αὐτά.

10. (9) Καὶ τὸ βρῶμά σου, ὃ φάγεσαι ἐν σταθμῷ εἴκοσι σίκλους τὴν ἡμέραν· ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά.

11. Καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ πίεσαι, (10) καὶ ἕκτον τοῦ ἴν ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ πίεσαι.

12. Καὶ ἐγκρυφίαν (11) κρίθινον ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά· ἐν βολβίτοις κόπρου ἀνθρωπίνης ἐγκρύψεις αὐτὰ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν,

13. καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Κύριος ÷ ὁ Θεὸς ÷ τοῦ Ἰσραήλ· οὕτως φάγονται οἱ υἱοὶ τοῦ, / (12) Ἰσραὴλ ⋇ τὸν ἄρτον αὐτῶν, / ἀκάθαρτα (13) ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διασκορπίσω αὐτοὺς ἐκεῖ.

latus tuum, nonaginta et centum diebus comedes ea.

10. Et cibus tuus, quem comedes, in pondere viginti siclos die: a tempore usque ad tempus comedes ea.

11. Et aquam in mensura bibes, et sextam partem Hin a tempore usque ad tempus bibes.

12. Et subcinericium hordaceum, usque ad tempus, comedes ea: in fimo stercoris humani abscondes ea ante oculos eorum,

13. et dices: haec dicit Dominus ÷ Deus ÷ Israël: sic comedent filii, / Israël ⋇ panem suum, / immunda in gentibus, quo dispergam eos illuc.

שקל 10. - Σ. στατῆρα - O. σίκλους *C. B.*

עד - O. ἕως - Σ. εἰς *C. B.*

ההין 11. - O. ἴν - Ἀλλ. εἶν *C. B.*

עגת 12. - Σ. διαστισμὸν - O. ἐγκρυφίαν *C. B.*

בגללי צאת - O. ἐν βολβίτοις κόπρου - Σ. ἐν σκυβάλοις διαχωρήσεως *C. B.*

ויאמר יהוה ככה 13. - A., Σ., Θ. καὶ εἶπε Κύριος πρός με, οὕτως - O. καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Κύριος ÷ ὁ Θεὸς ÷ τοῦ Ἰσραὴλ / οὕτως *C. B.*

לחמם טמא - ⋇ Οἱ Γ. τὸν ἄρτον αὐτῶν ἀκάθαρτον - O. ἀκάθαρτα *H. M.*

10. *H.* sicli - *S.* staterem - LXX. siclos - *Vulg.* stateres.

H., LXX., *Vulg.* usque ad - *S.* ad.

11. *H.*, *Vulg.* hin - LXX., *Alius* In.

12. *H.* libum - Σ. subactum - LXX., *Vulg.* subcinericium.

H. in stercoribus egestionis - LXX. in fimo stercoris - *S.* in stercoribus excrementi - *Vulg.* et stercore, quod egreditur.

13. *H.*, *Vulg.* Et dixit Dominus: sic - *A.*, *S.*, *Th.* Et dixit Dominus ad me: sic - LXX. Et dices: haec dicit Dominus ÷ Deus ÷ Israël / sic.

H., ⋇ *Tres Interp.*, *Vulg.* panem suum pollutum - LXX. immunda.

---

(9) Καὶ τὸ βρῶμά σου φάγεσαι - *Alex.*, *Ald. C.* ὃ φάγεσαι - *H.* ומאכלך אשר תאכלנו - *Vulg.* Cibus autem tuus, quo vesceris. *Et ita Hieron.* (10) καὶ τὸ ἕκτον τοῦ εἶν -[*Th.* τὸ δὲ εἶν μέτρον ἦν παρ' αὐτοῖς, οὗ τὸ ἕκτον, κατὰ τὸν Συρ. ἥμισυ ξεστοῦ ἐχώρει - *Polycr.* τὸ ἴν, Ἑβραϊκὸν ὄν, σημαίνει τοῦ ξεστοῦ τὸ ὄγδοον - *Apollin.* τὸ ἴν ποιεῖ χοεῖς δύο - *Hieron.* Porro *Hin* duos χόας Atticos facit: quos nos appellare possumus duos Sextarios Italicos, ita ut *Hin* mensura sit Judaici Sextarii, nostrique castrensis, cujus Sexta pars facit tertiam partem Sextarii Italici. *H.M.*]- *al.* ἴν. (11) κρίθινον φάγεσαι. (12) Ἰσραὴλ ἀκάθαρτα - [*Ms. Jes.* ⋇ Οἱ Γ. τὸν ἄρτον αὐτῶν ἀκάθαρτον *H.M.*]- *H.* ישראל את־לחמם טמא - *Vulg.* Israël panem suum pollutum. *Et ita Hieron.* (13) ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ εἶπε - *Ald.* ἔθνεσι, οὗ διασκορπιῶ αὐτούς (*al. addit* ἐκεῖ) - *C.* ἔθνεσιν, εἰς ἃ ἐκβαλῶ αὐτούς - *H.* בגוים אשר אדיחם שם: ואמר - *Vulg.* inter gentes, ad quas ejiciam eos. Et dixi. *Et ita Hieron.*

14. Καὶ εἶπα· μηδαμῶς[14] Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ· εἰ ἡ ψυχή μου οὐ μεμίανται ÷ ἐν ἀκαθαρσίᾳ, ⁄. καὶ θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ βέβρωκα ἀπὸ γενέσεώς μου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου ÷ πᾶν, ⁄ κρέας [15] βέβηλον.

15. Καὶ[16] εἶπεν πρός με· ἰδοὺ δέδωκά [17] σοι ※ τὰ, ⁄ βόλβιτα ※ τῶν, ⁄ βοῶν ἀντὶ τῶν βολβίτων τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς [18] ἄρτους ἐπ' αὐτῶν.

16. Καὶ [19] εἶπεν πρός με· υἱὲ ἀνθρώπου· ἰδοὺ ἐγὼ συντρίβω στήριγμα ἄρτου ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ φάγονται [20] ἄρτον καὶ ἐν σταθμῷ καὶ ἐν ἐνδείᾳ, καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίονται,

17. ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου καὶ ὕδατος. Καὶ ἀφανισθήσεται ἄνθρωπος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ [21] ἐκτακήσονται ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν.

14. Et dixi: neqnaquam Domine Dens Israel: si anima mea non est polluta ÷ in immunditia, ⁄. et morticinum, et a bestiis laceratum non comedi a nativitate mea usqne nunc, et non est ingressa in os mcum ÷ omnis, ⁄ caro immunda.

15. Et dixit ad me: ecce dedi tibi, ⁄ stercora, ⁄ boum pro stercoribus humanis, et facies panes super ea.

16. Et dixit ad me: fili hominis, ecce ego contero fulcimentum panis in Jerusalem; et comedent panem et in pondere et in penuria, et aquam in mensura et in interitu bibent,

17. ut egentes fiant panis et aquae. Et delebitur homo, et frater ejus, et contabescent in iniquitatibus suis.

אהה אדני יהוה 14. - A. ἆ, ἆ, ἆ, - Σ. μηδαμῶς - O. μηδαμῶς κύριε Θεὲ Ἰσραὴλ - Θ. ὦ κύριε Θεός *H. M.*

הנה - A., Σ., Θ. ἰδού - O. εἰ *C. B.*

פגול - O. βέβηλον - Ἄλλως, ἕωλον - Θ. φεγγούλ *C. B.*

את־צפיעי 15. - A., Θ. τὰ βόλβιτα - O. βόλβιτα *H. M.*

גללי - O. βολβίτων - Σ. σκυβάλων *C. B.*

מטה־לחם 16. - A. ῥάβδον ἄρτου - O. στήριγμα ἄρτου *C. B.*

ובדאגה - A. μερίμνῃ - Σ. μετὰ ἀκηδίας - O. καὶ ἐν ἐνδείᾳ *C. B.*

יחסרו לחם 17. - O. ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου - Σ. λειπόμενος *C. B.*

14. *H.* Ahah, Domine Deus - *A.*, a, a, a, - *S.* nequaquam - LXX. nequaquam Domine Deus Israël - *Th.* o Domine Deus - *Vulg.* A, a, a, Domine Deus.

H., *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* Ecce - LXX. si.

H. rei putridae - LXX. prophana - *Aliter* Rancida - *Th.* Phengul - *Vulg.* immunda.

15. *H.* stercora - *A.*, LXX., *Th.* stercora boum - *Vulg.* fimum boum.

H., LXX., *S.*, *Vulg.* stercoribus.

16. *H.*, *A.*, *Vulg.* baculum panis - LXX. fulcimentum panis.

H., *Vulg.* et in sollicitudine - *A.* cura - *S.* cum tristitia - LXX. et in penuria.

17. *H.* careant pane - LXX. egentes fiant panis - *S.* deficiens... - *Vulg.* deficientibus pane.

---

(14) κύριε Θεὲ Ἰσραὴλ - *Ald.* *C.* ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ. (15) ἕωλον - *Alex.* βέβηλον - *H.* פגול - *Vulg.* immunda. (16) εἶπε. (17) σοι βόλβιτα βοῶν - [A., Θ. τὰ βόλβιτα - *Ms. Jes. habet articulum* τὰ *in textu cum asterisco, quia ex* A., Θ. *additum est. H.M.*] - *H.* לך את־צפיעי הבקר (18) ἄρτους σου ἐπ' - *In C.* σου *deest.* (19) εἶπε. (20) ἄρτον ἐν. (21) ἐντακήσονται.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Σ. πλίνθιον *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc. qui subdit*: « *Hieron. pro* latere, *qui Graece dicitur foeminino genere* ἡ πλίνθος, *Symmachus manifestius interpretatus est* πλίνθιον, *quem nos* laterculum et abacum *appellare possumus*; *in cujus pulvere solent Geometrae* γράμμας, *scilicet lineas radiosque describere.* »

Ibid. Σ. χαράξεις etc. *Ex Codice Barb. ut pariter sequentes lectiones vers.* 2. 3.

4. *Hanc notam refert Montfauc. ex Ms. Jes.*

5. Α., Σ., Θ. τ̄. καὶ ϟ̄. ἡμέρας *Barb. Similia apud Hexapla Montfauc. excepto hoc* ※ Οἱ λοιποὶ, *pro* Α., Σ., Θ. *qui etiam notat*: «*Hic dies pro annis habendos putat Hieronymus, qui haec fusissime pertractat in Commentario, dicitque post alia multa*: Satisque miror cur Vulgata Exemplaria *centum nonaginta annos* habeant; et in quibusdam scriptum sit *centum quinquaginta*; cum perspicue et Hebraïcum et Aquila, Symmachusque et Theodotio *trecentos nonaginta annos* teneant; et apud ipsos LXX., qui tamen non sunt scriptorum vitio depravati, idem numerus reperiatur ».

6. Α. τὸ ἀριστερὸν. Ἄλλος, δεύτερον *Barb. Ms. vero Jes. adfert tantum sic* ※ Α., Θ. δεύτερον *cui accinit Chis. detractis tamen Interpretibus*.

7. Θ. ἀπεκάλυψαν *Barb.*

9. Α., Σ. ζέαν etc. *Idem*; *Apud Hexapla vero Montfauc. adfertur*, Α. 2., Σ. ζέας *vel* ζίας -Ο., Θ. ὀλύραν *ubi notatur*: «*Hieron.* Quam nos *viciam* interpretati sumus, pro quo in Hebraeo dicitur *CHASAMIM*: LXX., Theodotioque posuerunt ὄλυραν, quam alii *avenam*, alii *secalem* putant. Aquilae autem prima Editio et Symmachus ζέας, sive ζεία; interpretati sunt. »

10. Σ. σταθμῷ. *Unus Barb., similiterque sequentes lectiones vers.* 11. 12.

13. Α., Σ., Θ. καὶ εἶπε κύριος etc. *Barb. sic ad marg.*

Ibid. ※ Οἱ Γ. τὸν ἄρτον αὐτῶν ἀκάθαρτον. *Ex Ms. Jes., cui accinit Chis. detractis tamen* οἱ Γ. *et* ἀκάθαρτον.

14. Α. ἆ, ἆ, ἆ, etc. *Apud Montfauc. qui notat*: Hieron., Aquila *ah*, *ah*, *ah*. S., LXX μηδαμῶς.

Ibid. Α., Σ., Θ. ἰδοὺ. *Ex Barb.*

Ibid. Θ. φίγγουλ. *Ex eod. ubi verbum Hebraïcum Graecis literis exprimitur.*

15. Α., Θ. τὰ βόλβιτα. *Ex Ms. Jes.*, *Ex Chis. vero exhibetur sic* ※ τὰ ⁄ βόλβιτα.

Ibid. Σ. σκυβάλων. *Barb.*

16. Α. ῥάβδον ἄρτου. *Idem. Apud Montfauc. vero adfertur*; Α. 1. ἄρτου. Α. 2., Σ., Θ. στερίωμα ἄρτου. *Hieron.* Verbum Hebraïcum *MATE* prima Aquilae Editio *baculum*; secunda, et Symmachus Theodotioque στερίωμα, id est, *firmamentum*, interpretati sunt.

Ibid. Α. μερίμνη etc. *Barb. Itemque sequentem.*

Digitized by Google

Κεφ. ε.

Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν ὀξεῖαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως· κτήσῃ αὐτὴν σεαυτῷ, καὶ ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνά σου· (1) καὶ λήψῃ ⋇ σεαυτῷ, / ζυγὸν σταθμίων, καὶ διαστήσεις αὐτούς·

2. τὸ τέταρτον ἐν πυρὶ (2) ἀναλώσεις ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ· καὶ λήψῃ τὸ τέταρτον, καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ ÷ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον, / κατακόψεις ἐν ῥομφαίᾳ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον (3) διασκορπίσῃς τῷ πνεύματι· καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν.

CAP. V.

Et tu, fili hominis, sume tibi gladium acutum, potius quam novaculam tonsoris: posside eum tibi, et duces eum super caput tuum, et super barbam tuam: et assumes ⋇ tibi ipsi, / jugum ponderum, et divides eos:

2. quartam partem in igne consumes in medio civitatis juxta complectionem dierum conclusionis: et assumes quartam et combures eam in medio ÷ ejus, et quartam, / concides in gladio in circuitu ejus, et quartam disperges vento: et gladium nudabo post eos.

תקחנה 1. - Ο. κτήσῃ αὐτὴν - Α., Θ. λήψῃ *C. B.*

ולקחת לך מאוני - Ο. καὶ λήμψῃ - ⋇ Α., Θ. σεαυτῷ: ζυγὸν *H. M.*

משקל - Α. σταθμίου - Ο. σταθμίων *C. B.*

וחלקתם - Α., Σ., Θ. μερίσεις - Ο. καὶ διαστήσεις αὐτοὺς *C. B.*

שלשית 2. - Α., Σ., Θ. τὸ τρίτον - Ο. τὸ τέταρτον *C. B.*

כמלאת ימי - Ο. κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν - Ἄλλος. συμπλήρωσιν - Σ. ἕως ἂν πληρωθῶσι αἱ ἡμέραι *C. B.*

לרוח - Α., Σ., Θ. εἰς ἄνεμον - Ο. τῷ πνεύματι *C. B.*

אריק - Σ. γυμνώσω - Ο. ἐκκενώσω *H. M.*

אחריהם - Ο. ὀπίσω αὐτῶν - Α., Σ., Λοιποὶ, ἐν μέσῳ αὐτῶν *C. B.*

1. *H.* capies eam - *LXX.* posside eam - *A.*, *Th.* accipies - *Vulg.* assumes eum.

H. et capies tibi bilances - *LXX.* et accipies - ⋇ *A.*, *Th.* tibi ipsi; jugum - *Vulg.* et assumes tibi stateram.

H., *A.*, *Vulg.* - ponderis - *LXX.* ponderum.

H., *LXX.*, *Vulg.* et divides eos - *A.*, *S.*, *Th.* divides.

2. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* tertiam partem - *LXX.* quartam partem.

H. secundum complere dies - *S.* quoadusque adimpleantur dies - *LXX.*, *Vulg.* juxta completionem dierum - *Alius* completionem.

H., *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* in ventum - *LXX.* vento.

H., *LXX.* evacuabo - *S.*, *Vulg.* nudabo.

H., *LXX.*, *Vulg.* post eos - *A.*, *S.*, *Reliqui* in medio eorum.

---

(1) καὶ λήψῃ ζυγὸν - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. σεαυτῷ *H. M.*] - *H.* ולקחת לך מאוני - *Vulg.* et assumes tibi stateram. *Et ita Hieron.* (2) ἀνακαύσεις. (3) διασκορπιεῖς.

Digitized by Google

3. Καὶ λήψῃ ἐκεῖθεν ὀλίγους ἐν ἀριθμῷ, καὶ συμπεριλήψῃ αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου.

4. Καὶ ἐκ τούτων λήψῃ ἔτι, καὶ ῥίψεις αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ πυρὸς, καὶ κατακαύσεις αὐτοὺς ἐν πυρί· ÷ ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται (4) πῦρ ÷ εἰς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ, ⁄ καὶ ἐρεῖς παντὶ οἴκῳ Ἰσραήλ·

5. τάδε (5) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· (6) αὕτη Ἱερουσαλὴμ, ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέθεικα αὐτὴν, καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας·

6. καὶ (7) ἐρεῖς ÷ ἤλλαξε, ⁄ τὰ δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά μου τῶν (8) χωρίων τῶν κύκλῳ αὐτῆς, διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαν-

3. Et assumes inde paucos in numero, et circumligabis eos indumento tuo.

4. Et ex his sumes adhuc, et proiicies eos in medium ignis, et combures eos in igne: ÷ ex ea egredietur ignis ÷ in omnem domum Israël, ⁄ et dices omni domui Israël:

5. haec dicit Dominus Deus: ista est Jerusalem, in medio gentium posui eam, et quae sunt in circuitu ejus, terras:

6. et dices ÷ mutavit, ⁄ justificationes meas inique ex gentibus, et legitima mea de regionibus, quae sunt in circuitu ejus,

---

וצרת 3. - Θ. καὶ δήσεις - Ο. καὶ συμπεριλήψῃ C. B.

בכנפיך - Α. ἐν τοῖς πτερυγίοις σου - Σ. ἐν τοῖς κρασπέδοις - Ο. τῇ ἀναβολῇ σου C. B.

5. זאת ירושלם בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות׃

- Σ. . . . .

- Ο. αὕτη ἡ Ἱερουσαλὴμ, ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέθεικα αὐτὴν, καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας H. M.

6. ותמר את־משפטי לרשעה מן־הגוים ואת־חקותי מן־הארצות אשר סביבותיה כי במשפטי מאסו וחקותי לא־הלכו בהם׃

- Σ. . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

3. *H.* et stringes - *Th.*, *Vulg.* et ligabis LXX. et circumligabis.

H., *A.* in alis tuis - *S.* in fimbriis - LXX. indumento tuo - *Vulg.* in summitate pallii tui.

5. *H.* haec Jerusalem, in medio gentium posui eam, et circuitibus ejus terrae - *S.* haec Jerusalem, quam in medio nationum posui, et circa eam regiones - LXX. haec Jerusalem, in medio gentium posui eam, et quae sunt in circuitu ejus terras - *Vulg.* ista est Jerusalem, in medio gentium posui eam, et in circuitu ejus terras.

6. *H.* et mutavit judicia mea in impietatem prae gentibus, et statuta mea prae terris, quae in circuitu ejus; quia in judiciis meis reprobaverunt, et statutis meis non ambulaverunt in eis - *S.* Commutavit judicia impietatibus, quas didicit a gentibus, et justificationes meas a regionibus, quae sunt in circuitu ejus: quia legitima mea reprobaverunt, et in judiciis meis non ambulaverunt.

---

(4) *πῦρ· καὶ ἐρεῖς* - *Ald.* *πῦρ εἰς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ καὶ* - *H.* אש אל־כל־בית ישראל - *Vulg.* ignis in omnem domum Israël. *Et ita Hieron.* *(at in nostro codice vitiose ÷ pro ⋇)* (5) *λέγει κύριος* - *Alex.*, *Ald.* *C.* *ἀδωναΐ κύριος* - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (6) *αὕτη ἡ Ἱερουσαλήμ.* (7) *ἐρεῖς τά* - [*Sym.* Commutavit judicia. *quod latine adfert Hieronymus H. M.*] *(Forte librariorum vitio irrepsit obelus in nostro codice pro asterisco.)* - *H.* ותמר - *Vulg.* Et contempsit judicia mea. (8) *χωρῶν* - *C.* *χωρίων.*

το, καὶ ἐν τοῖς νόμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς.

7. Διὰ τοῦτο τάδε (9) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν οὐ πεποιήκατε,

8. διὰ τοῦτο τάδε (10) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπί σε, (11) καὶ ἐγὼ ποιήσω ἐν μέσῳ σου (12) κρίματα ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν·

9. καὶ ποιήσω ἐν σοὶ ἃ οὐ πεποίηκα,

justificationes enim meas projecerunt, et in legitimis meis non ambulaverunt in eis.

7. Idcirco haec dicit Dominus Deus: quia occasio vestra de gentibus, quae in circuitu vestro sunt, et in legitimis meis non ambulastis, et justificationes meas non fecistis; sed neque juxta justificationes gentium, quae in circuitu vestro sunt, fecistis;

8. ideo haec dicit Dominus Deus: ecce ego super te, et ego faciam in medio tui judicia coram gentibus:

9. et faciam in te quae non

- O. καὶ ἐρεῖς τὰ δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά μου τῶν χωρῶν τῶν κύκλῳ αὐτῆς· διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς *H. M.*

7. יען המנכם מן־הגוים אשר סביבותיכם
A. 2. . . . .
. . . .
- Σ. . . . .
. . . .
- O. ἀνθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν *H. M.*

אדני יהוה 8. - O. Κύριος - Ἄλλος, Κύριος Κύριος *C. B.*

גם־אני ועשיתי - O. καὶ ποιήσω - A., Θ. ※ καίγε ἐγὼ - Σ. ※ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ⁄ ποιήσω *C. B.*

את אשר 9. - A. τὰ ὅσα - O. ἃ *C. B.*

- *LXX.* et dices justificationes meas ipsi iniquae ex gentibus, et legitima mea de regionibus, quae sunt in circuitu ejus: quia judicia mea repulerunt, et in legitimis meis non ambulaverunt in eis - *Vulg.* et contempsit judicia mea, ut plus esset impia quam gentes; et praecepta mea ultra quam terrae quae in circuitu ejus sunt: judicia enim mea projecerunt, et in praeceptis meis non ambulaverunt.

7. *H.* quia multiplicastis prae gentibus, quae in circuitu vestro - *A.* 2. eo quod numerati estis in gentibus, quae in circuitu vestro sunt - *S.* multitudo vestra fuit ex gentibus, quae in circuitu vestro sunt - *LXX.* quia occasio vestra de gentibus quae in circuitu vestro sunt - *Vulg.* quia superastis gentes, quae in circuitu vestro sunt.

8. *H.*, *Vulg.* Dominus Deus - *LXX.* Dominus - *Alius* Dominus Dominus.

H. etiam et faciam - *LXX.* et faciam - *A.*, *Th.* ※ et vero ego - *S.* et ipse ego ⁄ faciam - *Vulg.* et ipse ego faciam.

9. *H.*, *Vulg.* quod - *A.* quaecumque - *LXX.* quae.

---

(9) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (10) λέγει κύριος - *Orig.*, *Alex.*, *Ald.* *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (11) καὶ ποιήσω - *H.* גם־אני ועשיתי - *Vulg.* et ipse ego faciam. *Et ita Hieron.* (12) κρίμα - *Ald.* κρίματα - *H.* משפטים - *Vulg.* judicia.

Digitized by Google

καὶ ἃ οὐ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι κατὰ πάντα τὰ βδελύγματά σου.

10. Διὰ τοῦτο πατέρες φάγονται [13] τέκνα αὐτῶν ἐν μέσῳ σου, καὶ τέκνα φάγονται πατέρας· καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα, καὶ διασκορπιῶ πάντας τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα ἄνεμον.

11. Διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγώ, [14] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, εἰ μὴ ἀνθ' ὧν τὰ ἅγιά μου ἐμίανας [15] ἐν πᾶσι ⋇ τοῖς προσοχθίσμασί σου, καὶ ἐν πᾶσι, ⁄. τοῖς βδελύγμασί σου, κἀγὼ ἀπώσομαί σε· οὐ φείσεταί μου ὁ ὀφθαλμός, [16] καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλεήσω.

12. Τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται, καὶ τὸ τέταρτόν ⋇ σου, ⁄ ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται ἐν μέσῳ σου, ⋇ [17] καὶ τὸ τέ⋇ταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλῳ σου, ⁄. καὶ τὸ τέταρτόν

feci, et quae non faciam similia eis ultra secnndum omnes abominationes tuas.

10. Idcirco patres comedent filios suos in medio tui, et filii comedent patres: et faciam in te judicia, et dispergam omnes residuos tuos in omnem ventum.

11. Idcirco, vivo ego, dicit Dominus Deus, nisi pro eo quod sancta mea polluisti in omnibus ⋇ idolis tuis, et in omnibus, ⁄ abominationibus tuis, et ego abjiciam te: non parcet oculus meus, et ego non miserebor.

12. Quarta pars tui in morte consumetur, et quarta pars ⋇ tui, ⁄ in fame conficietnr in medio tui; ⋇ et ⋇ qnarta pars tui in gladio cadent in circuitu tui, ⁄.

תועבתיך 11. - ⋇ Θ. τοῖς προσοχθίσμασί σου *H. M.*
וגם אני - Α., Θ. καίγε ἐγώ - Σ. αὐτός - Ο. κἀγώ *C. B.*

וגם אני - Α., Θ. καίγε ἐγώ - Ο. καὶ ἐγώ *C. B.*

יכלו 12. - Σ. ἀναλωθήσεται - Ο. συντελεσθήσεται *C. B.*

והשלשית בחרב יפלו - ⋇ Θ. τὸ τέταρτόν σου ἐν μαχαίρᾳ πεσεῖται *H. M.*

והשלשית לכל־רוח אזרה - ⋇ Α. καὶ τὸ τέταρτόν σου εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτούς *H. M.*

11. *H.*, ⋇ *Th.*, *Vulg.* abominationibus tuis.
H. et etiam ego - *A.*, *Th.* et vero ego - *S.* ipse - *LXX.* et ego - *Vulg.* ego quoque.
H., *A.*, *Th.* et etiam ego - *LXX.* et ego - *Vulg.* ego quoque.

12. *H.* consummabuntur - *S.*, *LXX.*, *Vulg.* consumetur.
H. et tertia pars in gladio cadent - ⋇ *Th.* et quarta pars tni in gladio cadet - *Vulg.* et tertia pars tui in gladio cadet.
H. et tertiam partem in omnem ventum dispergam - ⋇ *A.* et qnartam partem tuam in omnem ventum dispergam illos - *Vulg.* tertiam vero partem in omnem ventum dispergam.

---

(13) *τέκνα ἐν μέσῳ.* (14) *λέγει κύριος ἢ μὴν ἀνθ' ὧν - Alex. ἀδωναΐ κύριος, εἰ μὴ ἀνθ' ὧν - H.* נאם ארני יהוה אם־לא יען - *Vulg.* dicit Dominus Deus, nisi pro eo quod. *Et ita Hieron.* (15) *ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασί σου - [Ms. Jes.* ⋇ Θ. *τοῖς προσοχθίσμασί σου - Alex. C. προσοχθίσμασίν σου, καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς βδελύγμασίν σου H. M.] - H.* בכל־שקוציך ובכל־תועבתיך - *Vulg.* in omnibus offensionibus tuis, et in cunctis abominationibus tuis. *Et ita Hieron.* (16) *κἀγὼ οὐκ - Alex. καὶ ἐγὼ οὐκ.* (17) *quae sequuntur usque ad κύκλῳ σου in Ed. Vat. ponuntur post σκορπιῶ αὐτούς, in Hebr. vero et Vulg. hic leguntur. - [Hieron. Quod posuimus,* Et quarta pars tui in gladio cadet, *de Theodotionis Editione sub asteriscis additum est. In Hebraeo legitur* השלשית tertia pars, *quam lectionem sequitur Vulgata. H. M.]*

Digitized by Google

σου εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτοὺς, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν.

13. Καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυμός μου, καὶ ἡ ὀργή μου [18] ἐπ' αὐτοὺς, ※ καὶ παρακληθήσομαι, ⁄. καὶ ἐπιγνώσῃ, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα ἐν ζήλῳ μου, ἐν τῷ συντελέσαι με τὴν ὀργήν μου [19] εἰς αὐτούς.

14. Καὶ θήσομαί σε [20] εἰς ἔρημον, ※ καὶ εἰς ὀνειδισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσι ※ τοῖς κύκλῳ σου, ⁄. καὶ τὰς θυγατέρας σου κύκλῳ σου ἐνώπιον παντὸς διοδεύοντος·

15. καὶ [21] ἔσῃ στενακτὴ, ※ καὶ δήλη παιδεία καὶ ἀφανισμὸς, ⁄. ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου, ἐν τῷ ποιῆσαί με

et quartam partem tui in omnem ventum dispergam eos, et gladium nudabo post eos.

13. Et complebitur furor meus, et ira mea super eos, ※ et consolatus ero, ⁄. et scies, quia ego Dominus loquutus sum in zelo meo, in complendo me iram meam in eis.

14. Et ponam te in desertum, ※ et in opprobrium in gentibus ※ quae in circuitu tui, ⁄ et filias tuas in circuitu tui in conspectu omnis praetereuntis:

15 et eris gemibilis, ※ et manifesta eruditio et destructio, ⁄. in gentibus, quae in circuitu tuo,

---

אריק - O. ἐκκενώσω - Σ. γυμνώσω C. B.

והנחתי חמתי בם 13. - A., Σ., Θ. ※ καὶ καταπαύσω - O. καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ' αὐτοὺς C. B.

והנחמתי - A., Σ., Θ., O. παρακληθήσομαι C. B.

ולחרפה בגוים אשר סביבותיך 14. - A., Σ., Θ., O. καὶ εἰς ὄνειδος ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου C. B.

וגדופה 15. - A., Σ., Θ. βλασφημία - O. δηλαϊστή - Ἄλλος, δηλαία C. B.

מוסר ומשמה - A., Θ. παιδεία καὶ ἀφανισμός - In O. vacat. C. B.

H. evacuabo - LXX., *S.* nudabo - *Vulg.* evaginabo.

13. *H.*, *Vulg.* et requiescere faciam indignationem meam in eis - *A.*, *S.*, *Th.* ※ et cessare faciam - LXX. et ira mea super eos.

H., *A.*, *S.*, *Th.*, LXX. et consolatus ero - *Vulg.* et consolabor.

14. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, LXX. et in opprobrium in gentibus, quae in circuitu tuo - *Vulg.* et in opprobrium gentibus, quae in circuitu tuo sunt.

15. *H.* et convitium - *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* blasphemia - LXX. misera - *Alius* manifesta, *vel* infelix.

H. castigatio et stupor - *A.*, *Th.* eruditio et destructio - *In* LXX. *vacat* - *Vulg.* exemplum et stupor.

---

(18) ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπιγνώσῃ - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ παρακληθήσομαι. *Et ita Ald., et Comp. H. M.*] - *H.* בם והנחמתי - *Vulg.* in eis, et consolabor: *et sic Hieron.* (19) ἐπ' αὐτούς. (20) εἰς ἔρημον, καὶ τὰς - [*Ms. Jes.* ※ καὶ εἰς ὄνειδος ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου *H. M.*] - *Ald.* εἰς ἔρημον, καὶ εἰς ὀνειδισμὸν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου - *H.* לחרבה ולחרפה בגוים אשר סביבותיך - *Vulg.* in desertum, et in opprobrium Gentibus, quae in circuitu tuo sunt - [*Quae abesse a* LXX. *testatur Hieronymus H. M.*] (21) στενακτὴ καὶ δηλαϊστὴ ἐν τοῖς ἔθνεσι - [*Ms. Jes.*, Θ. καὶ δηλαϊστὴ ※ παιδεία καὶ ἀφανισμὸς *H. M.*] - *C.* δήλη ἔσται, καὶ ἀφανισμός - *Theodor.* δήλη παιδεία καὶ ἀφανισμὸς - *H.* וגדופה מוסר ומשמה לגוים - *Vulg.* exemplum et stupor in Gentibus - [*Hieronymus: in* LXX. *legitur:* Et erit στενακτὴ, *idest*, gemibilis. *Et de Theodotione additum est*, καὶ δηλαϊστὴ, *cujus verbi notitiam non habemus. Pro quo tres alii Interpretes* blasphemiam *transtulerunt, quae in Hebraico dicitur GEDDUPHA. Et paulo post:* δηλαϊστὴν et δηλαίαν, *quidam* infelicem, et miseram: *alii* perspicuam et expositam ad miserias *intelligi volunt H. M.*]

Digitized by Google

ἐν σοὶ (22) κρίματα ⋇ ἐν ὀργῇ μου καὶ ἐν θυμῷ, ⁄ καὶ ἐν ἐκδικήσει (23) θυμοῦ· ἐγὼ Κύριος (24) λελάληκα.

16. Ἐν τῷ (25) ἐξαποστεῖλαί με τὰς βολίδας τοῦ (26) λιμοῦ ⋇ τὰς πονηράς, ⁄ ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔσονται εἰς (27) ἔκλειψιν ⋇ ἃ ἀποστέλλω αὐτὰ ⋇ διαφθεῖραι ὑμᾶς, καὶ λιμὸν συνάξω, ⁄ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ συντρίψω στήριγμα ἄρτου σου,

17. καὶ ἐξαποστελῶ ἐπί σε λιμόν, καὶ θηρία πονηρά, καὶ τιμωρήσομαί σε· καὶ θάνατος καὶ αἷμα διελεύσονται ἐπί σε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐπί σε κυκλόθεν· ἐγὼ Κύριος (28) ἐλάλησα.

in faciendo me in te judicia ⋇ in ira mea et furore, ⁄ et in ultione irae: ego Dominus loquutus sum.

16. In omittendo me sagittas famis ⋇ pessimas, ⁄ super eos, et erunt in defectionem ⋇ quae mittam ea ⋇ ad disperdendum vos; et famem congregabo, ⁄ super vos, et conteram firmamentum panis tui,

17. et emittam super te famem, et bestias malas, et puniam te: mors et sanguis transibunt super te, et gladium inducam super te in circuitu: ego Dominus loquutus sum.

שפטים באף ובחמה ובתכחות חמה - O. κρίματα - ⋇ Θ. ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ; καὶ ἐκδικήσει τοῦ θυμοῦ σου *H. M.*

חצי 16. - A., Σ., Θ. βέλη - O. βολίδας *C. B.*

הרעים בהם אשר־היו למשחית - Θ. ⋇ τὰ πονηρὰ ἐν αὐτοῖς ἃ ἐγένοντο εἰς διαφθοράν - O. ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔσονται εἰς ἔκλειψιν *C. B.*

אשלח אותם לשחתכם ורעב אסף עליכם - A. ⋇ ἀποστελῶ αὐτὰ διαφθεῖραι ὑμᾶς, καὶ λιμὸν συνάξω ἐφ' ὑμᾶς - *In O. vacat. C. B.*

ושברתי לכם מטה - O. καὶ συντρίψω - Ἄλλος ⋇ ὑμῖν ⁄ στήριγμα *C. B.*

יעבר־בך 17. - Σ. ὁδεύσει διά σοῦ - O. διελεύσονται ἐπί σε *C. B.*

H. judicia in furore et in ira, et in increpationibus irae - *LXX.* judicia - ⋇ *Th.* in ira et in furore; et ultione irae tuae - *Vulg.* judicia in furore et indignatione, et in increpationibus irae.

16. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* sagittas - *A.*, *S.*, *Th.* tela.

H. malas in eis, quae erunt in corruptionem - *Th.* ⋇ mala in eis, quae facta sunt in corruptionem - *LXX.* super eos, et erunt in defectionem - *Vulg.* pessimas in eos, quae erunt mortiferae.

H. mittam eos ad disperdendum vos, et tamen colligam super vos - *A.* ⋇ mittam ea ad perdendum vos, et famem congregabo super vos - *In LXX. vacat* - *Vulg.* mittam ut disperdam vos; et famem congregabo super vos.

H. et conteram vobis baculum - *LXX.* et conteram - *Alius* ⋇ vobis ⁄ firmamentum - *Vulg.* et conteram in vobis baculum.

17. *H.* transibit per te - *S.* ambulabit per te - *LXX.* transibunt super te - *Vulg.* transibunt per te.

---

(22) κρίματα ἐν ἐκδικήσει - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.* *C.* ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ καὶ ἐν - *H.* שפטים באף ובחמה - *Vulg.* judicia in furore et in indignatione. (23) θυμοῦ μου ἐγὼ - *In C.*, *H.*, *et Vulg.* μου *deest.* (24) λελάληκα. Καὶ ἐν - *In Alex.*, *H.*, *et Vulg.* καὶ *deest.* (25) ἀποστεῖλαί με βολίδας - *Alex.* ἐξαποστεῖλαί με τὰς βολίδας - *Ald.* *C.* ἐξαποστεῖλαι. (26) λιμοῦ ἐπ' αὐτούς - [*Ms. Jes.* ⋇ τὰς πονηρὰς *H. M.*] - *H.* הרעב הרעים בהם - *Vulg.* famis pessimas in eos. *Et ita Hieron.* (27) ἔκλειψιν, καὶ συντρίψω - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. ἀποστέλλω αὐτὰς διαφθεῖραι ὑμᾶς, καὶ λιμὸν συνάξω ἐφ' ὑμᾶς. *Et ita Comp.* - *H.* למשחית אשר־אשלח אותם לשחתכם ורעב אסף עליכם ושברתי - *Vulg.* mortiferae, et quas mittam, ut disperdam vos: et famem congregabo super vos, et conteram. *Et ita Hieron.* (28) λελάληκα.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Α., Θ. λήψῃ. *Codex Barb.*

Ibid. Α., Θ. σεαυτῷ. *Ex MS. Jes. ubi notat Montfauconius in* τοῖς Ο. *hic et alibi saepe legi sic* καὶ λήμψῃ, *ut etiam in aliis vetustissimis Codicibus. At in textu Chisiani Hexapl.* καὶ λήψῃ ※ σεαυτῷ *absque Interprete.*

Ibid. Α. σταθμίου. *Barb.*

Ibid. Α., Σ., Θ. μερίσεις. *Idem.*

2. Α., Σ., Θ. τὸ τρίτον. *Idem. Similiterque apud Montfauc. excepto uno* Σ. *qui deest.*

Ibid. Σ. ἕως ἂν πληρωθῶσι etc. *Idem.*

Ibid. Α., Σ., Θ. εἰς ἄνεμον. *Idem.*

Ibid. Σ. γυμνώσω. *ex Ms. Regio et Ms. Jes. apud Montfauc.*

Ibid. Α., Σ. Λοιποὶ, ἐν μέσῳ αὐτῶν. *Barb.*

3. Θ. καὶ δήσεις. *Idem.*

Ibid. Α. ἐν τοῖς πτερυγίοις σου etc. *Idem. Montfauc. ex Ms. Jes. refert,* Σ. ἐν ἄκρῳ τοῦ ἱματίου σου, *quae videtur alia lectio ejusdem Symmachi.*

5. *Hujus et sequentis versus interpretationem latine adfert Hieronymus dicens*: Quod pulchre interpretatus est Symmachus: Haec, *inquiens*, Jerusalem etc. *ut supra. Sic Montfauconius in notis ad Hexapla. At versu 6. Barb. ad priora verba* τῶν Ο. καὶ ἐρεῖς τὰ δικαιώματά μου, *legit*, Α. καὶ προσήρισε τα κρίμα μου. Σ. ἀντικατηλλάξαντο δὲ, Θ. καὶ ἤλλαξαν τὰ κρίματά μο.

7. *Secundae Aquilae Editiones, et Symmachi lectiones latine adfert Hieronymus. Itidem haec in notis Montfauc. Barb. vero ad illud,* τῶν Ο. ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν *notat*, Θ. οἱ λογισμοὶ ὑμῶν.

8. Ἄλλος, Κύριος κύριος. *Barb.*

Ibid. Α., Θ. ※ καίγε ἐγὼ etc. *Idem.*

9. Α. τὰ σεπ. *Idem.*

11. ※ Θ. τοῖς προσοχθίσμασί σου. *Ex Ms. Jes. cui accinit in textu etiam Chis. sine Interprete.*

Ibid. Α., Θ. καίγε ἐγώ. *Barb. Itemque sequentem.*

12. Σ. ἀναλωθήσεται. *Idem.*

Ibid. ※ Θ. τὸ τέταρτόν σου etc. *Ex Ms. Jes. Chis. quoque ad verbum in textu, nisi quod habet* πεσοῦνται *pro* πεσεῖται *sine Interprete. Hieronymus vero*: Quod posuimus, *Et quarta pars tui in gladio cadet*, de Theodotionis Editione sub asteriscis additum est. *In Hebraeo legitur* השלשית tertia pars, *quam lectionem sequitur Vulgata.* LXX. καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται.

Ibid. ※ Α. καὶ τὸ τέταρτόν σου etc. *Ex Ms. Jes. apud Montfauc. qui notat sic*: Quae lectio hodie in τοῖς Ο. habetur, ex Aquila, ut videtur, desumpta. *Verum in textu Chisiani Codicis Hexapl. similiter legitur absque ulla nota. Et Barb. ad postremum illud* τῶν Ο. σκορπιῶ αὐτοὺς *adfert ad marg.* Ἄλλος, διασκορπιῶ αὐτούς.

Ibid. Σ. γυμνώσω. *Ex Barb.*

13. Α., Σ, Θ. ※ καὶ καταπαύσω. *Ex eodem.*

Ibid. Α., Σ., Θ., Ο., παρακληθήσομαι. *Ex eod. Sic ad marg. Ms. vero Jes. similiter, sed sub asterisco uni Theodotioni tribuit. Nec aliter in textu Chisiani praeter Interpretes qui constanter omittuntur.*

14. Α., Σ., Θ., Ο. καὶ εἰς ὄνειδος etc. *Barb. Concinunt ad verbum Chis. in textu, et Ms. Jes., nisi quod praetermittunt Interpretes, et legunt sub asterisco, quo indicatur olim in* LXX. *deesse, teste etiam Hieronymo.*

15. Α., Σ., Θ. βλασφημία. *Barb. Apud Hexapla vero Montfauc. adfertur*, Α., Σ. βλασφημία. Ο., Θ. δηλαϊστή. *In textu vero Codicis Chis.* ※ δήλη. *Hieronymus in hunc locum*: In LXX. legitur: *Et erit* στενακτὴ idest *gemibilis.* Et de Theodotione additum est, καὶ δηλαϊστή, cujus verbi notitiam non habemus. Pro quo tres alii Interpretes *blasphemiam* transtulerunt, quae in Hebraïco dicitur *GEDDUPHA*. *Et paulo post*: δηλαϊστὴν et δηλαίαν, quidam *infelicem et miseram*: alii *perspicuam et expositam ad miserias*

intelligi volunt: *ubi notat idem Montfauc.* Quid autem intelligat per tres alios Interpretes, *seclusis* O., *et* Θ. divinandum relinquitur. Putaverim esse Aquilae Primam, et Secundam, atque Symmachum, vel fortassis Aquilam, Syrum et Symm., vel Quintae, Sextae, et Septimae lectionem esse. Certe sic possunt tres illi alii Interpretes indicari. Mirum tamen erit hoc tantum Ezechielis loco memorari tres illos Interpretes. Quare in dubio res versatur. *Hactenus Montfauc. Vide supra notam ad cap.* 3. *v.* 26.

Ibid. Α., Θ. παιδεία καὶ ἀφανισμός. *Barb. Ita quoque Ms. Jes. detracto tamen uno* Α. *et praemisso asterisco. Cui accinit etiam Chis. in textu.*

Ibid. ※ Θ. ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ. *Ex Ms. Jes. et Chisiano, ubi additur* μου *voci* ὀργῇ, *et* ἐν *praeponitur* θυμῷ.

16. Α., Σ., Θ. βέλη. *Barb.*

Ibid. Θ. ※ τὰ πονηρὰ ἐν αὐτοῖς etc. *Idem. Chis. vero in textu, et Ms. Jes.* ※ τὰς πονηρὰς, *relate ad* τὰς βολίδας τῶν Ο.: *Caetera desunt.*

Ibid. Α. ※ ἀποστελῶ αὐτὰ etc. *Barb. Ita prorsus in textu Chis. praeter* ἀποστέλλω, *et Interpretem, qui de more omittitur.*

Ibid. Ἄλλος, ※ ὑμῖν ⁄ *Barb.*

17. Σ. ἐδείσεν διὰ σοῦ. *Idem.*

Digitized by Google

Κεφ. ϛ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὰ,

3. καὶ ἐρεῖς· τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, ἀκούσατε [1] λόγον Ἀδωναΐ Κυρίου· τάδε [2] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς βουνοῖς [3] καὶ ταῖς νάπαις καὶ ταῖς φάραγξιν· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς ῥομφαίαν, καὶ ἐξολοθρευθήσεται τὰ ὑψηλὰ ὑμῶν,

4. [4] καὶ ἀφανισθήσεται τὰ [5] θυσιαστήρια ὑμῶν, ※ καὶ ※ συντριβήσεται, / τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ καταβαλῶ τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν [6] εἰδώλων ὑμῶν·

CAP. VI.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, firma faciem tuam super montes Israël, et propheta ad eos,

3. et dices: montes Israël, audite verbum Domini Dei: haec dicit Dominus Deus montibus et collibus et rupibus et vallibus: ecce ego induco super vos gladium, et exterminabuntur excelsa vestra,

4. et destruentur altaria vestra, ※ et ※ conterentur, / delubra vestra, et deiiciam interfectos vestros ante idola vestra:

שים 2. - A., Σ. Θὲς - Θ. τάξον - O. στήρισον *C. B.*

לאפיקים 3. - A. καὶ τοῖς χειμάῤῥοις - O. καὶ ταῖς νάπαις *C. B.*

הנני אני מביא - O. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω - A ※ εἰμι (ἐπάγων) - Σ. ※ αὐτὸς *C. B.*

ואבדתי - O. καὶ ἐξολοθρευθήσεται - Ἄλλος, καὶ ἐξολοθρευθήσονται *C. B.*

ונשמו 4. - Π. ※ ἀφανισθήσονται *C. B.*

ונשברו - A., Θ. καὶ συντριβήσονται - Σ. συγκλασθήσονται - O. καὶ συντριβήσονται *C. B.*

חמניכם - A. ξόανα ὑμῶν - O. τεμένη ὑμῶν *C. B.*

חלליכם - O. τραυματίας ὑμῶν - A. ἀνῃρημένους ὑμῶν *C. B.*

2. *H., A., S., Vulg.* pone - *Th.* ordina - LXX. firma.

3. *H.* torrentibus - *A.* et torrentibus - LXX. et rupibus - *Vulg.* rupibus.

H. Ecce ego ego adducens - LXX. ecce ego induco - *A.* ※ sum / - Σ. ipse / (inducens) - *Vulg.* ecce ego inducam.

H., Vulg. et disperdam - LXX., *Alius* et disperdentur.

4. *H.* et desolabuntur - *Omnes* ※ destruentur - *Vulg.* et demoliar.

H., S., Vulg. et confringentur - *A., Th.,* LXX. et conterentur.

H. aprica vestra - *A., Vulg.* simulacra vestra - LXX. delubra vestra.

H. vulneratos vestros - *A.,* LXX., *Vulg.* interfectos vestros.

---

(1) λόγον κυρίου - *Alex., Ald., et C.* λόγον ἀδωναΐ κυρίου - *H.* דבר־אדני יהוה - *Vulg.* verbum Domini Dei. (2) λέγει κύριος - *Alex., Ald., C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (3) καὶ ταῖς φάραγξι καὶ ταῖς νάπαις - *Alex., et C.* καὶ ταῖς φάραγξι. *Et ita legunt Hebr. et Vulg.* (4) Καὶ συντριβήσονται τὰ - [*Ms. Jes.,* A., Θ. καὶ ἀφανισθήσεται *H. M.*] (5) θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ τὰ τεμένη ὑμῶν - [*Ms. Jes.* A., Θ. καὶ συντριβήσεται *H. M.*] - *H.* מזבחותיכם ונשברו חמניכם - *Vulg.* aras vestras, et confringentur simulacra vestra. *Et ita Hieron.* (6) εἰδώλων ὑμῶν, Καὶ διασκορπιῶ - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ δώσω τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν *H. M.*] - *Alex., Ald., C.* Καὶ δώσω τὰ πτώματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν - *H.* גלוליכם ! ונתתי את־פגרי בני ישראל לפני גלוליהם וזריתי - *Vulg.* Idola vestra. Et dabo cadavera filiorum Israël ante faciem simulacrorum vestrorum: *Et ita Hieron. qui ait haec in* LXX. *deesse.*

Digitized by Google

5. ⋇ καὶ δώσω τὰ ⋇ πτώματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κα⋇τὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν, ⁄. καὶ διασκορπιῶ τὰ ὀστᾶ (7) ὑμῶν

6. ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. Αἱ πόλεις ἐξερημωθήσονται, καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀφανισθήσεται, ὅπως (8) ἐξολοθρευθῇ, ⋇ καὶ πλημμελήσωσι ⋇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, ⋇ (9) καὶ συντριβήσονται, καὶ καταπαύσωσι, ⁄ τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ ἐξαρθῇ τὰ (10) τεμένη ὑμῶν, ⋇ καὶ ἐξαλειφθῶσι τὰ ἔργα ⋇ ὑμῶν, ⁄.

5. ⋇ et dabo ⋇ cadavera filiorum Israël ⋇ ad faciem idolorum eorum, ⁄. et dispergam ossa vestra

6. in omni habitatione vestra. Urbes desertae erunt, et excelsa delebuntur, ut exterminentur, ⋇ et devastentur ⋇ altaria vestra, ⋇ et conterentur, et cessabunt, ⁄ idola vestra, et auferentur delubra vestra, ⋇ et delebuntur opera ⋇ vestra, ⁄.

---

5. ונתתי את־פגרי בני ישראל לפני גלוליהם - ⋇ Θ. καὶ δώσω τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν *H. M.*

6. מושבותיכם - Α. καθέδραις ὑμῶν - Ο. κατοικίᾳ ὑμῶν *C. B.*

והבמות - Α. καὶ τὰ ὑψώματα - Ο. καὶ τὰ ὑψηλά *C. B.*

תישמנה - Ἄλλος, ἀφανισθήσονται - Ο. ἀφανισθήσεται *C. B.*

ויאשמו - Α. ⋇ καὶ πλημμελήσουσι - *In* Ο. *vacat. C. B.*

ונשברו ונשבתו - Ο. καὶ συντριβήσονται - Θ. καὶ καταπαύσωσι *C. B.*

גלוליכם - Α. καθάρματα ὑμῶν - Ο. εἴδωλα ὑμῶν *C. B.*

חמניכם - Α. ξόανα ὑμῶν - Ο. τεμένη ὑμῶν *C. B.*

ונמחו מעשיכם - ⋇ Θ. καὶ ἐξαλειφθῶσιν τὰ ἔργα ὑμῶν *H. M.*

5. *H.* et dabo cadavera filiorum Israël ad facies idolorum eorum - ⋇ *Th.* et dabo corpora filiorum Israël ad faciem idolorum eorum - *Vulg.* et dabo cadavera filiorum Israël ante faciem simulacrorum vestrorum.

6. *H.*, *Vulg.* habitationibus vestris - *A.* sedibus vestris - LXX. habitatione vestra.

H., LXX., *Vulg.* et excelsa - *A.* et summitates.

H. devastabuntur - *Alius*, LXX. delebuntur - *Vulg.* demolientur.

H. et devastentur - *A.* ⋇ et delinquent - *In* LXX. *vacat.* - *Vulg.* et interibunt.

H., *Vulg.* et confringentur, et cessabunt - LXX. et conterentur - *Th.* et cessabunt.

H., LXX., *Vulg.* idola vestra - *A.* purgamenta vestra.

H. aprica vestra - *A.* simulacra vestra - LXX., *Vulg.* delubra vestra.

H., ⋇ *Th.*, *Vulg.* et delebuntur opera vestra.

---

(7) ὑμῶν κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν, Καὶ ἐν πάσῃ. (8) ἐξολεθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. *καὶ πλημμελήσωσι H. M.*] - *H.* יחרבו ויאשמו מזבחותיכם - *Vulg.* dissipabuntur: et interibunt arae vestrae. *Et ita Hieron.* (9) καὶ συντριβήσονται τὰ εἴδωλα ὑμῶν - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. *καὶ καταπαύσωσι H. M.*] - *C.* καὶ συντριβήσονται, καὶ καταπαύσονται τά - *H.* ונשברו ונשבתו גלוליכם - *Vulg.* et confringentur: et cessabunt Idola vestra. *Et ita Hieron.* (10) τεμένη ὑμῶν· καὶ πεσοῦνται - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. *καὶ ἐξαλειφθῶσιν τὰ ἔργα ὑμῶν. Et ita Ms. Alex. H. M.*] - *H.* חמניכם ונמחו מעשיכם׃ ונפל - *Vulg.* delubra vestra, et delebuntur opera vestra. Et cadet. - [*Multa autem in hoc Capitulo a* LXX. *praetermissa fuisse testatur Hieronymus: H. M.*]

7. καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν μέσῳ ὑμῶν· καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ [11] Κύριος, ⋇

8. καὶ ⋇ ὑπολείψομαι, / ἐν τῷ γενέσθαι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζομένους ἐκ ῥομφαίας ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώραις,

9. καὶ μνησθήσονταί μου οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ ᾐχμαλωτεύθησαν [12] ἐκεῖ· ὅτι ὀμώμοκα τῇ καρδίᾳ αὐτῶν [13] τῇ ἐκπορνευούσῃ, ⋇ τῇ ἀποστάσῃ, / ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς [14] πορνεύουσιν ὀπίσω τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· καὶ κόψονται πρόσωπα [15] αὐτῶν ⋇ περὶ τῶν κακιῶν ὧν ἐποίησαν ἐν πᾶσι, / τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν.

7. et cadent interfecti in medio vestri: et scietis, quia ego Dominus, ⋇

8. et ⋇ relinquam, / dum fuerint ex vobis evadentes a gladio in gentibus, et in dispersione vestra in regionibus,

9. et recordabuntur mei qui evaserint ex vobis in gentibus quo captivi ducti fuerant illuc: quia juravi cordi eorum fornicanti, ⋇ recedenti, / a me, et oculis eorum fornicantibus post adinventiones suas: et percutient facies suas ⋇ pro malis, quae excogitarunt in omnibus, / abominationibus suis.

אני יהוה׃ והותרתי 7. - O. ἐγὼ κύριος - ⋇ Θ. καὶ ἀπολείψομαι *H. M.*

נשברתי את־לבם 9. - A., Θ. συνέτριψα - Σ. συγκατέαξα τὴν καρδίαν αὐτῶν - O. ὀμώμοκα τῇ καρδίᾳ αὐτῶν *C. B.*

הזונה אשר־סר - O. τῇ ἐκπορνευούσῃ - Ἄλλος, τῇ ἀποστάτῃ - Σ. τῇ ἐκκλινάσῃ *C. B.*

ונקטו בפניהם - A. δυσαρεστηθήσονται - Θ. προσοχθιοῦσι κατὰ πρόσωπον αὐτῶν - O. καὶ κόψονται πρόσωπα αὐτῶν *C. B.*

אל־הרעות אשר עשו לכל תועבתיהם - Ἄλλος, τῶν κακιῶν ὧν ἐν ἐποίησαν ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν - O. ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν *C. B.*

7. *H.* ego Dominus: et remanere faciam - LXX. ego Dominus - ⋇ *Th.* et relinquam - *Vulg.* ego Dominus: et relinquam.

9. *H.* fractus fuerim cum corde eorum - *A.*, *Th.* contrivi - *S.* confregi cor eorum - LXX. juravi cordi eorum - *Vulg.* contrivi cor eorum.

H. fornicante, quod declinavit - LXX. fornicanti - *Alius* deficienti - *S.* declinanti - *Vulg.* fornicans et recedens.

H. et ingemiscent in faciebus suis - *A.* displicebunt - *Th.* moleste ferent ante faciem suam - LXX. et percutient facies suas - *Vulg.* et displicebunt sibimet.

H. ad mala quae fecerunt in omnibus abominationibus suis - *Alius* malorum quae fecerunt in omnibus abominationibus suis, et in omnibus studiis suis - LXX. in omnibus abominationibus suis - *Vulg.* super malis quae fecerunt in universis abominationibus suis.

---

(11) κύριος. Ἐν τῷ - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. καὶ ἀπολείψομαι *H. M.*] - *Alex.*, *et C.* Καὶ ὑπολείψομαι ἐν τῷ - *H.* יהוה׃ והותרתי - *Vulg.* Dominus. Et relinquam. *Et ita Hieron.* (12) ἐκεῖ· ὀμώμοκα - *H.* אשר - *Vulg.* quia. *Et ita Hieron.* (13) τῇ ἐκπορνευούσῃ ἀπ' ἐμοῦ - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. καὶ ἀποστάσῃ *H. M.*] - *Alex.* τῇ ἀποστάσῃ ἀπ' ἐμοῦ - *H.* הזונה אשר־סר מעלי - *Vulg.* fornicans, et recedens a me. *Et ita Hieron.* (14) ἐκπορνεύουσιν. (15) αὐτῶν ἐν πᾶσι - *Alex.*, *Ald.*, *C.* περὶ τῶν κακιῶν ὧν ἐποίησαν ἐν πᾶσιν - *H.* אל־הרעות אשר עשו לכל - *Vulg.* super malis, quae fecerunt in universis.

Digitized by Google

10. Καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ (16) Κύριος ⋇ οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ⋇ ἅπαντα τὰ κακὰ ταῦτα, ⁄

11. Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψόφησον τῷ ποδὶ, καὶ (17) εἰπόν· εὖγε ἐπὶ πᾶσι τοῖς (18) βδελύγμασι ⋇ κακῶν, ⁄ οἴκου Ἰσραὴλ· ἐν ῥομφαίᾳ (19) καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ πεσοῦνται.

12. (20) Ὁ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει, ὁ δὲ ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται, ⋇ καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς, ⁄ καὶ ὁ περιεχό-

10. Et scient, quia ego Dominus ⋇ non gratis loquutus sum, ut facerem eis ⋇ omnia mala haec, ⁄

11. Haec dicit Dominus Deus: plaude manu, obstrepe pede, et dic: euge super omnibus abominationibus ⋇ malorum, ⁄ domus Israël: in gladio et in fame et in morte cadent.

12. Qui longe in morte peribit, qui vero prope in gladio cadet, ⋇ et qui relictus fuerit, ⁄

---

10. לא אל־חנם דברתי לעשות להם הרעה הזאת - ⋇ Θ. οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα τοῦ ποιῆσαι πάντα τὰ κακὰ ταῦτα *H. M.*

11. תקע - Σ. πάταξον - Ο. καὶ ψόφησον *C. B.*

אח - Α. ἆ ἆ ἆ σχετλίασον - Ο. Εὖγε εὖγε - Ἀλλ. εὖγε *C. B.*

תועבות רעות - Ο. βδελύγμασιν - ⋇ κακιῶν *C. B.*

ישראל אשר - Ο. Ἰσραὴλ - Α. . . . ὅσοι - Σ. . . . ⋇ τῶν - Θ. . . . ⋇ οἵτινες ⁄ *C. B.*

12. בדבר - Α., Σ. λοιμῷ - Ο. ἐν θανάτῳ *C. B.*

10. *H.* non gratis locutus sum ad faciendum eis malum hoc - ⋇ *Th.* non gratis locutus sum ad facienda eis omnia mala haec - *Vulg.* non frustra locutus sum ut facerem eis malum hoc.

11. *H.* et extende - *S.* percute - LXX. et obstrepe - *Vulg.* et allide.

H., *Vulg.* heu - *A.* a, a, a, plange - LXX. euge, euge - *Alius* euge.

H., *Vulg.* abominationes malorum - LXX. abominationibus - *Th.* ⋇ malorum.

H., *Vulg.* Israël: quia - *A.* .. quot - *S.* ... ⋇ eorum - *Th.* ... ⋇ quicunque ⁄

12. *H.* in peste - *A.*, *S.*, *Vulg.* peste - LXX. in morte.

---

(16) κύριος λελάληκα. Τάδε λέγει κύριος· Κρότησον - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. *οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἅπαντα τὰ κακὰ ταῦτα* - *Orig. οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα αὐτοῖς ἅπαντα ταῦτα H.M.*] - *Alex., Ald., C. οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἅπαντα τὰ* (*C. πάντα τὰ - Ald. ἅπαντα*) *κακὰ ταῦτα.* Τάδε λέγει κύριος, (*Alex., Ald. ἀδωναΐ κύριος*) Κρότησον - *H.* יהוה לא אל־חנם דברתי לעשות להם הרעה הזאת: כה־אמר ארני יהוה הכה - *Vulg.* Dominus non frustra locutus sum, ut facerem eis malum hoc. Haec dicit Dominus Deus: Percute. *Et ita Hieron.* (17) εἰπόν· εὖγε εὖγε ἐπὶ - [Θ. *εὖγε semel H. M.*] - *C. εἰπὸν εὖγε ἐπὶ* - *H.* ואמר־אח אל - *Vulg.* et dic: heu, ad -[*Hieronymus: Quod ostenditur verbo* heu, *pro quo Aquila interpretatus est ἆ ἆ, Symmachus σχετλίασον, quod significat lamentare, vel plange;* LXX. *et Theodotio εὖγε, quod magis insultantis est, quam plangentis. H.M.*] (18) *βδελύγμασιν οἴκου* - *H.* תועבות רעות בית - *Vulg.* abominationes malorum domus. *Et ita Hieron.* (19) *καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ἐν λιμῷ* - *C. καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ. Et ita Hebr., et Vulg.* (20) Ὁ *ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται, ὁ δὲ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει· καὶ ὁ περιεχόμενος* - [*Ms. Jes.* ⋇ *καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς καὶ ὁ περιεχόμενος H. M.*] - *C. ὁ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει, ὁ δὲ ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται· καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς, καὶ ὁ περιεχόμενος* - *H.* הרחק בדבר ימות והקרוב בחרב יפול והנשאר והנצור - *Vulg.* qui longe est, peste morietur: qui autem prope, gladio corruet: et qui relictus fuerit. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

μενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται· καὶ συντελέσω τὴν ὀργήν μου ἐπ' αὐτούς·

13. καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν, ἐπὶ πάντα βουνὸν (21) ὑψηλὸν ※ καὶ ἐν πάσαις κορυφαῖς ※ τῶν ὀρέων, / καὶ ὑποκάτω παντὸς δένδρου (22) συσκίου, καὶ ὑποκάτω πάσης δρυὸς δασείας, τόπον, οὗ ἔδωκαν ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας πᾶσι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.

et obsessus in fame consumetur: et implebo iram meam super eos:

13. et scietis quia ego Dominus; cum fuerint interfecti vestri in medio idolorum vestrorum in circuitu altarium vestrorum super omnem collem excelsum, ※ et in omnibus cacuminibus ※ montium, / et subter omnem arborem umbrosam, et ※ subter omnem quercum frondosam, locum, ubi dederunt illic odorem suavitatis omnibus idolis suis.

14. Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ θήσομαι τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς ὄλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου Δεβλαθὰ ἐκ πάσης τῆς (23) κατοικίας (24) αὐτῶν· καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

14. Et extendam manum meam super eos, et ponam terram in desolationem, et in perditionem a deserto Deblatha ex omni habitatione eorum: et scietis, quia ego Dominus.

והנשאר והנצור ברעב ימות - ※ Θ. καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται *H. M.*

רמה 13. - Ο. ὑψηλὸν - Θ. μετέωρον *C. B.*

בכל ראשי ההרים - ※ Θ. καὶ ἐν πάσαις κορυφαῖς τῶν ὀρέων συσκίου - Σ. εὐθαλῆς *H. M.*

ותחת כל־אלה עבתה - Α., Σ., Θ. καὶ ὑποκάτω πάσης δρυὸς δασείας *H. M.*

גלוליהם - Α. καθάρμασιν (αὐτῶν) - Ο. εἰδώλοις αὐτῶν *C. B.*

ונתתי את־הארץ 14. - Σ. δώσω - Α. ※ σὺν / τὴν γῆν - Ο. καὶ θήσομαι τὴν γῆν *C. B.*

H. et relictus et servatus in fame morietur - ※ *Th.* et relictus et obsessus in fame morietur - *Vulg.* et qui relictus fuerit, et obsessus fame morietur.

13. *H.*, *Vulg.* excelso - LXX. excelsum - *Th.* sublimem.

H. in cunctis capitibus montium - ※ *Th.* et in omnibus cacuminibus montium umbrosi - *S.* frondosum - *Vulg.* et in cunctis summitatibus montium.

H. et subtus omnem quercum implicatam - *A.*, *S.*, *Th.* et sub omni quercu frondosa - *Vulg.* et subtus universam quercum frondosam.

H., LXX., *Vulg.* idolis suis - *A.* purgamentis suis.

14. *H.* et dabo terram - *S.* dabo - *A.* terram - LXX. et ponam terram - *Vulg.* et faciam terram.

---

(21) ὑψηλὸν, καὶ ὑποκάτω δένδρου - [*Ms. Jes.*, ※ Θ. καὶ ἐν πάσαις κορυφαῖς τῶν ὀρέων. *Et ita Alex.*, *Ald.*, *C. H. M.*] - *H.* רמה בכל ראשי ההרים ותחת כל־עץ - *Vulg.* excelso, et in cunctis summitatibus montium, et subtus omne lignum. *Et ita Hieron. qui ait a* LXX. *abesse.* (22) συσκίου, οὗ - [*Ms. Jes.* Α., Σ., Θ. καὶ ὑποκάτω πάσης δρυὸς δασείας. *Et ita Alex.*, *C. H. M.*] - *H.* רענן ותחת כל־אלה עבתה מקום אשר - *Vulg.* nemorosum, et subtus universum quercum frondosam, locum, ubi [*Haec porro a* LXX. *praetermissa fuisse testificatur Hieronymus.*] (23) κατοικισίας - *Alex.* κατοικίας. (24) αὐτῶν· ἐπιγνώσεσθε - *Alex.*, *C.*, *Heb.*, *et Vulg. addit particulam* καί.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Α. θὶς etc. *Codex Barb.*

3. Α. καὶ τοῖς χειμάῤῥοις. *Idem.*

Ibid. Α. ※ εἰμί, Σ. ※ αὐτός. *Idem.*

Ibid. Ἄλλος, καὶ ἐξολοθρευθήσονται. *Idem.*

4. Π. ※ ἀφανισθήσονται. *Idem. Similiterque apud Montfauc. ex Ms. Jes. praeter* ※ Α., Θ. *loco*, Π. ※.

Ibid. Α., Θ. καὶ συντριβήσονται. *Idem. Itidem apud Montfauc. ex Ms. Jes. ubi tamen habetur* συντριβήσεται. *Cui consonat Chis. demptis tamen Interpretibus.*

Ibid. Α. ξόανα ὑμῶν. *Idem. Barb. Montf. vero ex Ms. Jes. refert* Α., Θ. τὰ τεμένη ὑμῶν *ubi videntur binae Interpretationes Aquilae.*

Ibid. Α. ἀνηρημένους ὑμῶν. *Ex Barb.*

5. ※ Θ. καὶ δώσω τὰ σώματα etc. *Montfauc. in Hexaplis. Chis. praeter* τὰ πτώματα, *pro* τὰ σώματα, *ad verbum consonat. Hieronymus:* Hoc quod nos posuimus: *Et dabo cadavera filiorum Israël ante faciem simulachrorum vestrorum*, in LXX. non habetur. *Barb. adfert tantum* Α. καθαρμάτων αὐτῶν, *quod respondet Hebraïco* גלוליהם

6. Α. καθέδραις ὑμῶν. *Barb. unus.*

Ibid. Α. καὶ τὰ ὑψώματα. *Idem.*

Ibid. Ἄλλος, ἀφανισθήσονται. *Idem.*

Ibid. Α. ※ καὶ πλημμελήσουσι. *Idem. Consonat quoque Ms. Jes. excepto* Θ. *pro* Α. *Chis. vero in textu* ※ καὶ πλημμελήσουσι.

Ibid. Θ. καὶ καταπαύσουσι. *Idem. Similiterque Ms. Jes. praefixo tamen asterisco. Cui accinit Chis. sine Interprete.*

Ibid. Α. καθάρματα ὑμῶν. *Barb.*

Ibid. Α. ξόανα ὑμῶν. *Idem.*

Ibid. ※ Θ. καὶ ἐξαλειφθῶσιν etc. *Ms. Jes. Ad verbum Chis. in textu consonat, sublato tamen uno* Θ. *Barb. vero ad* τὰ ἔργα ὑμῶν *adfert*, Α. ποιήματα ὑμῶν, *quod respondet Hebraïco* מעשיכם. *Multa autem in hoc capitulo a* LXX. *praetermissa fuisse testatur Hieron.*

7. ※ Θ. καὶ ἀπολείψομαι. *Ex Ms. Jes. Ex Chis. vero* ※ καὶ ὑπολείψομαι. *Ex Barb.* Α. διαλείψουσι.

9. Α., Θ. συνέτριψα etc. *Barb.*

Ibid. Ἄλλος, τῇ ἀποστάσει etc. *Idem. Ms. vero Jes. legit tantum* ※ Θ. καὶ ἀποστάσει, *ut etiam Chis. detracto Interprete.*

Ibid. Α. διασπαρισθήσονται etc. *Barb. Itemque sequentem lectionem, ad quam Chis. in textu legit sic*, ※ περὶ τῶν κακιῶν ὧν ἐποίησαν ἐν πᾶσι ⁄ *caetera ut in* τοῖς Ο.

10. ※ Θ. οὐκ εἰς δωρεὰν etc. *Ms. Jes. Verbum pro verbo extat in Textu Chisiani, excepto uno* αὐτοῖς *post* ποιῆσαι, *et Interprete. In Barb. vero habetur tantum*, Σ. εἰκῇ, *pro* εἰς δωρεάν.

11. Σ. πάταξον. *Barb.*

Ibid. Α. ἆ, ἆ, ἆ, σχετλίασον etc. *Idem. Similiter apud Montfauc. nisi quod bis tribuitur Aquilae* ἆ, ἆ. *Symmacho verbum* σχετλίασον, *et Theodotioni* εὖγε. *Quod confirmatur auctoritate Hieronymi, qui ait:* Quod ostenditur verbo *heu*, pro quo Aquila interpretatus est ἆ ἆ. Symmachus σχετλίασον, quod significat *lamentare* vel *plange*, LXX. et Theodotio εὖγε, quod magis insultantis est, quam plangentis.

Ibid. ※ Θ. κακιῶν. *Barb. et Chis. in textu sine Interprete.*

Ibid. Α. ὅσοι. Σ. ※ τῶν. Θ. ※ οἵτινες. *Barb.*

12. Α., Σ. λοιμῷ. *Idem.*

Ibid. ※ Θ. καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς etc. *Montf. ex Ms. Jes. Chis. vero in textu legit sic*, ※ καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς ⁄ *cum linea terminali, qua indicatur id solum defuisse in* LXX. *Barb. autem refert*, Λοιποὶ, καὶ περιλειφθεὶς, *et in fine pro* συντελεσθήσεται *ad marg.* Α., Σ., Θ, ἀποθανοῦνται, *quod cohaeret voci Hebraicae* ימות.

13. Θ. μετέωρον. *Barb.*

Ibid. ※ Θ. καὶ ἐν πάσαις κορυφαῖς etc. *Ms. Jes. Ad verbum Chis. in textu, excepto uno* Θ. *qui omittitur. Barb. vero ad marg. habet*, Α. κεφαλαῖς, *pro* κορυφαῖς.

Ibid. Α., Σ., Θ., καὶ ὑποκάτω etc. *Idem, Ms. Jes. Itemque Chis. in textu, sublatis tamen Interpretibus. Barb. vero ad marg. adfert*, Α. τερεβίνθῳ ἰθαρκτόπῳ *sic. Haec porro a* LXX. *praetermissa fuisse testificatur Hieron.*

Ibid. Α. καθάρμασιν. *Barb.*

14. Σ. δώσω, Α. ※ σύν. *Idem.*

Digitized by Google

Κεφ. ζ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

2. καὶ σὺ υἱὲ [1] ἀνθρώπου, τάδε [2] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ· πέρας ἥκει, τὸ πέρας ἥκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρυγας τῆς γῆς·

3. ÷ ἥκει τὸ πέρας ἐπί σε τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν· ἥκει ὁ καιρὸς, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα οὐ μετὰ θορύβων, οὐδὲ μετ' ὠδίνων. Νῦν ἐγγύθεν ἐκχεῶ τὴν ὀργήν μου ἐπί σε, καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ σοὶ, καὶ κρινῶ σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπί σε πάντα τὰ βδελύγματά σου·

4. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου *(sic)*, οὐδὲ μὴ [3] ἐλεήσῃ· διότι τὰς ὁδούς σου ἐπί σε δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέ-

CAP. VII.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. et tu fili hominis: haec dicit Dominus Deus terrae Israël: finis venit, finis venit super quatuor alas terrae:

2. ÷ venit finis super te, qui habitas terram: venit tempus, appropinquavit dies non cum perturbatione non cum doloribus. Nunc de propinquo effundam iram meam super te, et complebo furorem meum in te, et judicabo te in viis tuis, et dabo super te omnes abominationes tuas:

4. non parcet oculus meus, neque miserebitur: quia vias tuas super te dabo, et abominationes

---

2. כנפות - Σ. ἄκρα - Ο. πτέρυγας *C. B.*

3. עתה הקץ עליך ושלחתי אפי בך ושפטתיך כדרכיך ונתתי עליך את כל־תועבתיך - Ἄλλος, νῦν τὸ πέρας πρός σε· καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπί σε, καὶ ἐκδικήσω ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπί σε πάντα τὰ βδελύγματά σου *H. M.*

עליך את כל - Ο. ἐπί σε - Α. σὺν / πάντα *C. B.*

4. ולא תחוס עיני עליך ולא אחמול כי דרכיך עליך אתן ותועבותיך בתוכך תהיין וידעתם כי־אני יהוה - Ἄλλος, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου ἐπί σε, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω, διότι τὴν ὁδόν σου ἐπί σε δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος *H. M.*

2. *H.*, LXX· alas - *S.* summitates - *Vulg.* plagas.

3. *H.* nunc finis super te, et mittam furorem meum in te, et judicabo te juxta vias tuas, et dabo super te omnes abominationes tuas - *Alius* nunc terminus ad te, et mittam ego super te, et ulciscar in viis tuis, et dabo super te omnes abominationes tuas - *Vulg.* Nunc finis super te, et immittam furorem meum in te, et judicabo te juxta vias tuas, et ponam contra te omnes abominationes tuas.

H., LXX., *Vulg.* super te omnes.

4. *H.* et non parcet oculus meus super te, nec indulgebo: nam vias tuas super te dabo, et abominationes tuae in medio tui erunt, et scietis quod ego Dominus - *Alius* non parcet oculus meus super te, nec miserebor, quia viam tuam super te dabo, et

---

(1) *ἀνθρώπου εἰπόν·* Τάδε - *in C., Hebr., et Vulg. εἰπὲν deest.* (2) *λέγει κύριος - Orig., Alex., Ald., et C. λέγει ἀδωναῒ κύριος - H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (3) *ἐλεήσω.*

Digitized by Google

σῳ σου ἔσονται· καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ τύπτων.

5. Νῦν τὸ πέρας πρός σε, καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπί σε, (4) καὶ ἐκδικήσω σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπί σε πάντα τὰ βδελύγματά σου.

6. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός (5) μου ἐπί σε, οὐδὲ μὴ (6) ἐλεήσῃ,

7. διότι τὴν ὁδόν σου ἐπί σε δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται· καὶ (7) γνώσῃ, διότι ἐγὼ Κύριος.

tuae in medio tui erunt: et scies, quia ego sum Dominus, qui percutio.

5. Nunc finis ad te: et mittam ego super te, et ulciscar te in viis tuis, et dabo super te omnes abominationes tuas.

6. Non parcet oculus meus super te, neque miserebitur,

7. quia viam tuam super te dabo, et abominationes tuae in medio tui erunt: et scies, quia ego Dominus.

---

abominationes tuae in medio tui erunt, et cognosces quia ego Dominus - *Vulg.* et non parcet oculus meus super te, et non miserebor: sed vias tuas ponam super te, et abominationes tuae in medio tui erunt: et scietis quia ego Dominus.

5. כה אמר ארני יהוה רעה אחת רעה הנה באה - Ἄλλος, διότι τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος - ※ Θ. κακία μία, κακία ἰδοὺ πάρεστι - Σ. κάκωσις *H. M.*

5. *H.* sic dixit Dominus Deus: malum unum, malum ecce venit - *Alius* quia haec dicit Adonaï Dominus - ※ *Th.* malitia una, malitia ecce adest - *S.* afflictio - *Vulg.* haec dicit Dominus Deus: afflictio una, afflictio ecce venit.

6. קץ בא בא הקץ הקיץ אליך - ※ Θ. τὸ πέρας ἥκει, ἥκει τὸ πέρας, ἐξηγέρθη πρός σε *H. M.*

6. *H., Vulg.* finis venit, venit finis: evigilavit adversum te - ※ *Th.* finis venit, venit finis exsuscitatus est ad te.

7. באה באה - Α., Σ. ※ ἦλθεν, ἦλθεν *C. B.*
הצפירה - Α., Σ. προσκόπησις - Α. συστολή *C. B.*

7. *H., A., S., Th.* ※, *Vulg.* venit, venit.
H. cidaris - *A.*, *S.* prospectio - *A.* coarctatio - *Vulg.* contritio.

בא העת קרוב היום מהומה ולא־הד הרים
- Σ. . . . .
. . . .
- Ο. ἥκει ὁ καιρός, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα, ἡ μετὰ θορύβων, οὐδὲ μετ' ὠδίνων.
- Θ. . . . .
. . . .
H. M.

H. venit tempus, propinqua dies tumultus, et non repercussio montium - *S.* venit tempus, prope est dies festinationis, et non recrastinationis - LXX., *MS. Alex.* venit tempus, appropinquavit dies, quae cum tumultibus, et non cum doloribus - *Th.* venit tempus, prope est dies famis, et non gloriae montium - *Vulg.* venit tempus, prope est dies occisionis, et non gloriae montium.

---

(4) καὶ ἐκδικήσω ἐν ταῖς ὁδοῖς σου - *Orig., Ald., C.* σὲ ἐν - *H.* ושפטתיך כדרכיך - *Vulg.* et judicabo te juxta vias tuas. *Et ita Hieron.* (5) μου οὐδὲ - *C.* ἐπί σε οὐδὲ. (6) ἐλεήσω. (7) ἐπιγνώσῃ - *Ald., C.* γνώσῃ.

8. Διότι τάδε (8) λέγει Κύριος Κύριος· ※ κακία μία ἰδοὺ πάρεστι·

9. ※ τὸ πέρας ἥκει, ἥκει τὸ πέρας, ※ ἐξηγέρθη πρός σε·

10. ἰδοὺ ἥκει ※ ἡ πλοκὴ, ⁄. ἰδοὺ ἡ ἡμέρα ÷ κύει, ⁄. ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει· ※ ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, ※ καὶ ἠσθένησεν ἡ ῥάβδος, ※ ἐβλάστησεν ἡ ὑπερηφανεία, ⁄. ἐξανέστηκεν ἡ ὕβρις·

11. καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου, καὶ οὐ μετὰ θορύβου, οὐ δὲ μετὰ (9) σπου-

8. Haec enim dicit Dominus Dominus: ※ malitia una ecce adest:

9. ※ finis venit, venit finis, ※ exuscitatus est ad te:

10. ecce venit ※ complexio, ⁄. ecce dies ÷ parit, ⁄. ecce finis venit: ※ exiit complexio, ※ et infirmata est virga, ※ germinavit superbia, ⁄. suscitata est injuria:

11. et conteret firmamentum iniqui, et non cum perturbatio-

---

10. הנה היום הנה באה יצאה הצפרה צץ המטה פרח הזרון - Ἄλλ. ἰδοὺ ἡμέρα κυρίου ἥκει, ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, καὶ ἤνθησεν ὁ ῥάβδος, ἐξανέστησεν ἡ ὕβρις *H. M*,

10. *H.* ecce dies, ecce venit: egressa est cidaris, floruit virga, germinavit superbia – *Alius* ecce dies Dmnini venit, exiit nexus, et floruit virga, germinavit superbia – *Vulg.* ecce dies, ecce venit: egressa est contritio, flnruit virga, germinavit superbia.

הצפרה - Σ. . . . . *H. M.*

H. cidaris – *S.* inspectio – *Vulg.* contritio.

11. החמס קם למטה־רשע - Α. ἀδικία ἀνέστη εἰς ῥάβδον ἀδικίας - Σ. ἡ πλεονεξία ἔστηκεν εἰς πρόκλησιν ἀνομίας - Θ. ἐξανέστηκεν ἡ ὕβρις, καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου *C. B.*

11. *H.* violentia surrexit in virgam impietatis – *A.* iniquitas surrexit in virgam praevaricatinnis – *S.* avaritia stetit ad advncationem iniquitatis – LXX. surrexit contumelia, et conteret firmamentum iniqui – *Vulg.* iniquitas surrexit in virga impietatis.

---

(8) *λέγει κύριος· ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει. Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα κυρίου· εἰ καὶ ἡ ῥάβδος ἤνθηκεν, ἡ ὕβρις ἐξανέστηκεν, καὶ* –[*Ms. Jes., Ἄλλος, λέγει ἀδωναΐ κύριος* – ※ Θ. *κακία μία, κακία ἰδοὺ πάρεστι* – ※ Θ. *τὸ πέρας ἥκει, ἥκει τὸ πέρας, ἐξηγέρθη πρός σε* – ※ Θ. *ἰδοὺ ἥκει ἡ πλοκὴ ἐπί σε* – ··· *Orig. κακία μία κακία, ἰδοὺ πάρεστι, ἰδοὺ ἥκει ἡ πλοκὴ ἐπί σε. Ἤνθησεν ἡ ῥάβδος – Ἄλλος, Ἰδοὺ ἡμέρα κυρίου ἥκει, ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, καὶ ἤνθησεν ἡ ῥάβδος, ἐξανέστησεν ἡ ὕβρις. H. M.*]– *Alex. supra post ἀποστελῶ ponit, Ἰδοὺ ἡμέρα κυρίου, ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, καὶ ἤνθηκεν ἡ ῥάβδος, ἐξανέστηκεν ἡ ὕβρις,* Καὶ – *Ald., C. ἀδωναΐ (in Ald. deest) κύριος,* Κακία μία, κακία – *Ald., C.* Ἰδοὺ ἡμέρα κυρίου (*deest in C.*) ἥκει (τίκτει *C.*) ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει, ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, καὶ ἤνθησεν ἡ ῥάβδος, ἐξανέστηκεν ἡ ὕβρις – *H.* אמר אדני יהוה רעה אחת רעה הנה באה: קץ בא בא הקץ הקיץ אליך הנה באה: באה הצפירה – *Deinde v.* 10. הנה היום הנה באה יצאה הצפירה צץ המטה פרח הזדון: החמס קם – *Vulg. v.* 5. Dicit Dominus Deus: Afflictio una, afflictio ecce venit. Finis venit, venit finis, evigilavit adversum te: ecce venit. Venit contritio super te. *Postea v.* 10. Ecce dies, ecce venit: egressa est contritio, floruit virga, germinavit superbia: Iniquitas surrexit – [*Hieronymus:* Dicit Dominus Deus *et caet. uti in Vulgata usque post* venit contritio super te; *et admonet in* LXX. *non haberi, sed in Editione eorum de translatione Theodotionis sub asteriscis addita esse; at pro* contritio *legit* contractio, *de qua haec habet:* " Venit contractio, *quae in hebraico dicitur* SEPHPHIRA, *et quam Aquila interpretatus est* προσκόπησιν, *idest* contemplationem, et prospectionem, quam semper pavida tibi venire metuebas; *et quam interpretatus est Theodotio* πλοκήν, *idest* ordinem contextumque malorum omnium. „ *Idem v.* 10. *sic:* " *Locus difficilis, et inter Hebraïcum et* LXX. *multum discrepans, quibus pleraque de Theodotionis Editione addita sunt, ut aliquam habere consequentiam viderentur.* „ *Pariterque Idem:* " *In hoc Capitulo juxta* LXX. *Interpretes ordo mutatus est atque confusus: ita ut prima novissima sint; et novissima vel prima vel media, ipsaque media nunc ad extrema, nunc ad principia transferantur. Ex quo nos et ipsum Hebraïcum, et caeteros sequuti Interpretes, ordinem posuimus veritatis.* „ *H. M.*]

(9) σπουδῆς. Ἥκει – [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν τινῶν, οὔτε ὡραϊσμὸς ἐν αὐτοῖς. *Et ita Alex., Ald., Comp.* – *H.* ולא מהמהם ולא נה בהם – *Vulg.* neque ex sonitu eorum, et non erit requies in eis *H. M.*]

Digitized by Google

δῆς, ※ καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν εἰσὶν, ※ οὔτε ὡραϊσμὸς ἐν αὐτοῖς ⁄

12. Ἥκει ὁ καιρὸς, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα· ὁ κτώμενος μὴ χαιρέτω, καὶ ὁ πωλῶν μὴ (10) θρηνείτω· ※ διότι ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς ⁄

13. Διότι ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα οὐκ ἔτι μὴ (11) ἐπιστρέψῃ, ※ καὶ ἔτι ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐτῶν, ὅτι ※ ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς ※ οὐκ ἀνακάμψει, ⁄ καὶ ἄνθρωπος ἐν ὀφθαλμῷ ζωῆς αὐτοῦ οὐ κρατήσει.

ne, neque cum festinatione, ※ et non ex ipsis sunt, ※ neque pulchritudo in eis ⁄

12. Venit tempus, ecce dies: qui emit non laetetur; et qui vendit non lugeat: ※ quia ira in omnem multitudinem ejus ⁄

13. Quoniam emens ad vendentem non ultra revertetur, ※ et adhuc in vita vivere eorum, quia ※ visio ad omnem multitudinem ejus ※ non revertetur, ⁄ et homo in oculo vitae suae non obtinebit.

ולא מהמהם לא־מהם - A. (οὐ μετὰ) φαγεδαίνης, καὶ οὐκ ἐπιδεξιότης - Θ. οὐκ ἐξ αὐτῶν, οὐδὲ ἐκ τοῦ πλήθους αὐτῶν - O. καὶ οὐ μετὰ θορύβου (Ἄλλως, θορύβων) οὐδὲ μετὰ σπουδῆς - (Ἄλλως, οὐδὲ μετ' ὠδινῶν) *C. B.*

ולא מהמהם ולא־נה בהם - ※ Θ. καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ὅτι ὡραϊσμὸς ἐν αὐτοῖς *H. M.*

הגיע 12. - A. κατήντησεν - Σ. ※ ἐνέστη - Θ. ἔφθασεν - O. ἰδοὺ *C. B.*

כי חרון אל־כל־המונה - ※ Θ. ὅτι ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς *H. M.*

13. לא ישוב ועוד בחיים חיתם כי־חזון אל־כל־המונה לא ישוב - ※ καὶ οὐκέτι (Ἄλλ. καὶ ἔτι) ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐτῶν, ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς οὐκ ἀνακάμψει *H. M.*

H., *Th.* non ex eis, neque a multitudine eorum - *A.* non cum edacitate, et non magnificentia - LXX. et non cum tumultu (*Aliter* tumultibus) neque cum festinatione (*Aliter* neque cum doloribus) - *Vulg.* non ex eis, et non ex populo.

H. neque e tumultu eorum, et non lamentum in eis - ※ *Th.* et non ex eis sunt, neque pulchritudo in eis - *Vulg.* neque ex sonitu eorum: et non erit requies in eis.

12. *H.* attigit - *A.* occurrit - *S.* ※ institit - *Th.*, *Vulg.* venit - LXX. ecce.

H. quia ira ad omnem turbam ejus - ※ *Th.* quia ira in omnem multitudinem ejus - *Vulg.* quia ira super omnem populum ejus.

13. *H.* non revertetur: et etiam in viventibus vita eorum, quia visio ad omnem turbam ejus non revertetur - ※ et non ultra (*Al.* et adhuc) in vita vivere eorum, quia visio ad omnem multitudinem ejus non revertetur - *Vulg.* non revertetur, et adhuc in viventibus vita eorum: visio enim ad omnem multitudinem ejus non regredietur.

---

(10) θρηνείτω· διότι ὁ κτώμενος - [*Ms. Jes.*, ※ Θ. ὅτι ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* θρηνείτω· ὅτι (*in Ald. deest*) ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς - *H.* יתאבל כי חרון אל־כל־המונה - *Vulg.* quia ira super omnem populum ejus. *Et ita Hieron. qui testatur in* LXX. *non haberi.* (11) ἐπιστρέψει, καὶ ἄνθρωπος - [*Ms. Jes.* ※ καὶ οὐκέτι ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐτῶν, ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς οὐκ ἀνακάμψει - *Orig.* Ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος - *Alex.*, *Ald. C.* ἐπιστρέψει (*Alex.* ἐπιστρέψῃ) καὶ ἔτι (*Ald.* καὶ οὐκ - *C.* καὶ) ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐτῶν, ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῶν (*Alex.*, *Ald.* αὐτῆς) οὐκ ἀνακάμψει. καὶ ἄνθρωπος - *H.* ישוב ועוד בחיים חיתם כי־חזון אל־כל־המונה לא ישוב ואיש - *Vulg.* et adhuc in viventibus vita eorum; visio enim ad omnem multitudinem ejus non egredietur: *Et ita Hieronymus, qui ait, haec non extare in* LXX. *H. M.*]

Digitized by Google

14. Σαλπίσατε ἐν σάλπιγγι, καὶ κρίνατε τὰ [12] σύμπαντα· καὶ οὐκ ἔστι πορευόμενος ※ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἡ ὀργή μου εἰς πᾶν τὸ πλῆθος ※ αὐτῆς ⁄

15. Ὁ πόλεμος ἐν ῥομφαίᾳ ἔξωθεν, καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἔσωθεν· ὁ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει, τοὺς δὲ ἐν τῇ πόλει λιμὸς καὶ θάνατος συντελέσει.

16. Καὶ ἀνασωθήσονται οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐπὶ [13] τῶν ὀρέων, ※ ὡς περιστεραὶ μελετητικαί, ⁄ πάντας ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ.

14. Clangite in tuba, et judicate omnia: et non est, qui procedat ※ ad bellum, quia ira mea in omnem multitudinem ※ ejus ⁄

15. Bellum in gladio foris, et famis et mors intrinsecus: qui in campo est, in gladio morietur, eos autem qui in civitate, fames et mors consumet.

16. Et salvabuntur qui evadunt ex eis, et erunt super montes, ※ ut columbae meditantes, ⁄ omnes occidam, unumquemque in iniquitatibus suis.

והכין 14. – A., Θ. ἑτοιμάσατε – O. καὶ κρίνατε C. B.

※ – ואין הלך למלחמה כי חרוני אל־כל־המונה Θ. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ πορευόμενος εἰς πόλεμον, ὅτι ἡ ὀργή μου εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς H. M.

אשר בשדה בחרב ימות 15. – O. ὁ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει – Ἄλλος, οἱ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσιν C. B.

יאכלנו – A. κατάφαγεται – O. συντελέσει C. B.

פליטיהם 16. – Σ. ἐκφεύγοντες – O. οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν C. B.

כיוני הגאיות – Ἄλλος, ὡς περιστεραὶ – A. τῶν φαράγγων – Σ. ἐν φάραγξιν C. B.

כלם המות איש בעונו – O. καὶ πάντας ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ – Θ. . . . . H. M.

14. *H.* et praeparare – *A.*, *Th.* praeparate – LXX. et judicate – *Vulg.* praeparentur.

H. et non est procedens ad bellum, nam ira mea ad omnem turbam ejus – ※ *Th.* et non est procedens ad bellum, quia ira mea in omnem multitudinem ejus – *Vulg.* et non est qui vadat ad praelium: ira enim mea super universum populum ejus.

15. *H.*, LXX. qui in agro, in gladio morietur – *Alius* qui in campo, in gladio morientur – *Vulg.* qui in agro est, gladio morietur.

H. peredet eum – *A.* devorabit – LXX. consumet – *Vulg.* devorabuntur.

16. *H.* evasores eorum – *S.* fugientes – LXX. qui salvautur ex eis – *Vulg.* qui fugerint ex eis.

H. veluti columbae vallium – *Alius* sicut columbae – *A.* vallium – *S.* in vallibus – *Vulg.* quasi columbae couvallium.

H. universi ipsi gementes, unusquisque in iniquitate sua – LXX. et omnes occidam, unumquemque in iniquitatibus suis – *Th.* omnes mussitantes, unaquaeque in ini-

(12) σύμπαντα· Ὁ πόλεμος [*Ms. Jes.*, ※ Θ. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ πορευόμενος εἰς πόλεμον, ὅτι ἡ ὀργή μου, εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς *H. M.*] – *Alex.*, *Ald.*, *C.* σύμπαντα, καὶ οὐκ ἔστιν (*Ald.* ἔσται) πορευόμενος εἰς πόλεμον (*Alex.* τὸν πόλεμον), ὅτι ἡ ὀργή μου εἰς (*Ald.* ἐπὶ) πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς (*C.* αὐτῶν) Ὁ πόλεμος – *H.* הכל ואין הלך למלחמה כי חרוני אל־כל־המונה – *Vulg.* omnes: et non est, qui vadat ad praelium: ira enim mea super universum populum ejus – [*Verba* et non est qui vadat ad praelium: ira enim mea super omnem multitudinem ejus, *testatur Hieronymus in* LXX. *desiderari H. M.*] (13) τῶν ὀρέων· καὶ πάντας – [*Ms. Jes.*, ※ Θ. ὡς περιστεραὶ μελετητικαὶ *H. M.*] – *Alex.* ὀρέων, ὡς περιστεραὶ μελητητικαί· πάντας – *Ald.* ὀρέων περιστεραὶ μελλετικαί· καὶ πάντας – *C.* ὀρέων ὡς περιστερὰ μελετητή, καὶ πάντας – *H.* ההרים כיוני הגאיות כלם – *Vulg.* montibus quasi columbae convallium, omnes. *Hieronymus*, LXX. columbas convallium, *sive ut Theodotio transtulit*, meditantes omnino tacuerunt.

Digitized by Google

17. Πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ·

18. καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ καλύψει αὐτοὺς θάμβος· καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπὶ πᾶν (sic) κεφαλὴν φαλάκρωμα.

19. Τὸ ἀργύριον αὐτῶν [14] ἐν ταῖς πλατείαις ῥιφήσεται, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν [15] ὑπεροφθήσεται· ⋇ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ δυνήσεται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ⋇ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου, ⁄ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν οὐ μὴ πληρωθῶσι, διότι βάσανος τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἐγένετο.

20. Ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτά, καὶ εἰκόνας τῶν [16] βδελυγ-

17. Omnes manus dissolventur, et omnia femora polluentur humore:

18. et accingent se ciliciis, et operiet eos formido: et super omnem faciem confusio super eos, et super omne caput calvitium.

19. Argentum eorum in plateis proiicietur, et aurum eorum erit contemptui: ⋇ argentum eorum, et aurum eorum non valebit liberare eos ⋇ in die irae Domini, ⁄ animae eorum non saturabuntur, et ventres eorum non implebuntur, quia cruciatus iniquitatum eorum fuit.

20. Electa mundi in superbiam posuerunt ea, et imagines abomi-

---

quitate sua - *Vulg.* omnes trepidi, unusquisque in iniquitate sua.

17. תלכנה מים - Σ. ῥεύσει ὕδατα - O. μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ *C. B.*
17. *H.* ibunt aquae - *S.* fluent aquae - LXX. polluentur humore - *Vulg.* fluent aquis.

19. לנדה יהיה - A. εἰς χωρισμόν - Σ. εἰς σίκχος - Θ. εἰς ἀκαθαρσίαν - O. ὑπεροφθήσεται *C. B.*
19. *H.* in elongationem erit - *A.* in separationem - *S.* in nauseam - *Th.* ad immunditiam - LXX. erit contemptui - *Vulg.* in sterquilinium erit.

כספם וזהבם לא־יוכל להצילם ביום עברת יהוה - ⋇ Θ. τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ δυνήσεται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου *H. M.*
H., *Vulg.* argentum eorum, et aurum eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini - ⋇ *Th.* argentum eorum, et aurum eorum non valebit liberare eos in die irae Domini.

ישבעו - O. ἐμπλησθῶσι - Θ. χορτασθήσεται *C. B.*
H., *Vulg.* saturabunt - LXX. saturabuntur - *Th.* saturabitur.

מכשול - A., Σ. σκάνδαλον - O. βάσανος - Θ. κόλασις *C. B.*
H. offendiculum - *A.*, *S.*, *Vulg.* scandalum - *Th.* punitio.

20. וצבי עדיו לגאון שמהו - Σ. τὸν κόσμον τῶν περιθεμάτων αὐτῶν (ἄλλως, αὐτοῦ) ἕκαστος εἰς ὑπερη-
20. *H.* et decor ornamenti ejus in excellentiam posuit eum - *S.* ornamentum

---

(14) *ῥιφήσεται ἐν ταῖς πλατείαις - C. ἐν ταῖς πλατείαις ῥιφήσεται. Et ita Hebr., et Vulg.* (15) *ὑπεροφθήσεται· αἱ ψυχαὶ αὐτῶν - [Ms. Jes.* ⋇ *Θ. τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ δυνηθήσεται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου. Et ita Alex., Ald., C. - H.* כספם וזהבם לא־יוכל להצילם ביום עברת יהוה *-Vulg.* Argentum eorum, et aurum eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini - [*Et ita Hieronymus, qui ait haec a* LXX. *abesse H. M.*] (16) *βδελυγμάτων αὐτῶν ἐποίησαν [Ms. Jes.* ⋇ *Θ. προσοχθίσματα αὐτῶν H. M.] - Ald. καὶ προσοχθίσματα αὐτῶν - H.* תועבתם שקוציהם עשו *- Vulg.* abominationum suarum et simulacrorum fecerunt - [*In hunc locum Hieronymus: "Illudque quod sequitur,* offendicula eorum, *sciamus de Theodotione additum," H. M.*]

Digitized by Google

ματων αὐτῶν, ⋇ προσοχθίσματα αὐτῶν, ⁄. ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν· ἕνεκεν τούτου δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀκαθαρσίαν.

21. Καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, τοῦ διαρπάσαι αὐτὰ, καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς γῆς (17) εἰς σκύβαλα, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά.

22. Καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ μιανοῦσι τὴν ἐπισκοπήν μου, καὶ εἰσελεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά,

23. καὶ ποιήσουσι φυρμόν· διότι ἡ γῆ (18) πλήρης κρίσεως αἱμάτων, καὶ ἡ πόλις πλήρης (19) ἀνομίας.

nationum suarum, ⋇ offendicula sua, ⁄. fecerunt ex iis: propter hoc dedi ea illis in immunditiam.

21. et tradam ea in manus alienorum, ut diripiant ea, et pestilentibus terrae in stercora, et polluent ea.

22. Et avertam faciem meam ab eis, et violabunt visitationem meam, et ingredientur in ea temere, et contaminabunt ea,

23. et facient permixtionem: quia terra plena judicii sanguinum, et civitas plena iniquitatis.

φανίαν ἔταξεν - Ο. ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτά C. B.

שקוציהם - Θ. ⋇ προσοχθισμάτων αὐτῶν - Σ. ⋇ σίκχη αὐτῶν C. B.

לנדה - Σ. (εἰς) σίκχος - Ο. εἰς ἀκαθαρσίαν C. B.

ולרשעי 21. - Α., Σ., Θ. (καὶ τοῖς) ἀσεβέσι - Ο. καὶ τοῖς λοιμοῖς C. B.

וחללוה - Σ. καὶ μιανοῦσιν αὐτά - Ο. καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά C. B.

את־צפוני 22. - Α. τὸ ἀπόκρυφόν μου - Ο. τὴν ἐπισκοπήν μου C. B.

פריצים - Α. διακόπτοντες - Ο. ἀφυλάκτως - Θ. λοιμοί C. B.

וחללוה - Α. λαϊκώσουσι - Ο. βεβηλώσουσι H. M.

הרתוק 23. - Σ., Θ. καθήλωσιν - Ο. φυρμόν C. B.

משפט דמים - Ἄλλος, κρίσεως αἱμάτων H. M.

circumpositionum suarum (*al.* ejus) unusquisque in superbiam posuit - LXX. electa mundi in superbiam posuerunt ea - *Vulg.* et ornamentum mobilium suorum in superbiam posuerunt.

H. spurcitiarum suarum - *Th.* ⋇ offendiculorum suorum - *S.* ⋇ nauseas suas - *Vulg.* simulacrorum.

H. in elongationem - *S.* in nauseam - LXX., *Vulg.* in immunditiam.

21. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* et impiis - LXX. et pestilentibus.

H., *Vulg.* et contaminabunt illud - *S.*, LXX. et polluent ea.

22. *H.*, *A.* abditum meum - LXX. visitationem meam - *Vulg.* arcanum meum.

H. effractores - *A.* diffringentes - LXX. incaute - *Th.* pestilentes - *Vulg.* emissarii.

H. et polluent illud - *A.* profanabunt - LXX. contaminabunt - *Vulg.* contaminabunt illud.

23. *H.* catenam - *S.*, *Th.* confixionem - LXX. permixtionem - *Vulg.* conclusionem.

H., *Vulg.* judicio sanguinum - *Alius* judicii sanguinum.

---

(17) εἰς σκῦλα. (18) πλήρης λαῶν, καὶ ἡ πόλις - C. πλήρης κρίσεως αἱμάτων καὶ ἡ πόλις - *H.* מלאה משפט דמים והעיר - *Vulg.* plena est judicio sanguinum, et civitas. *Et ita Hieron.* (19) ἀνομίας. Καὶ ἀποστρέψω - [*Ms. Jes.*, ⋇ Θ. καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κληρονομήσουσι τοὺς οἴκους αὐτῶν. *Et ita Alex.*, *Ald.*, *C. H. M.*] - *H.* חמס׃ והבאתי רעי גוים וירשו את־בתיהם - *Vulg.* iniquitate. Et adducam pessimos de Gentibus, et possidebunt domos eorum. *Et ita Hieron.*, *qui testificatur haec in* LXX. *non haberi.*

Digitized by Google

24. ※ Καὶ ἄξω ※ πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κληρονομήσουσι τοὺς οἴκους αὐτῶν, ⁄ καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα τῆς ἰσχύος αὐτῶν, καὶ μιανθήσεται τὰ ἅγια [20] αὐτῶν.

25. Ἐξιλασμὸς ἥξει, καὶ ζητήσει εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται.

26. Οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ ἔσται, καὶ ἀγγελία ἐπὶ ἀγγελίαν ἔσται, καὶ ζητηθήσεται ὅρασις ἐκ Προφήτου, καὶ νόμος ἀπολεῖται ἐξ ἱερέως, καὶ βουλὴ [21] ἐκ πρεσβυτέρων.

27. ※ Ὁ βασιλεὺς πενθήσει, ⁄ καὶ ὁ ἄρχων ἐνδύσεται ἀφανισμόν, καὶ αἱ χεῖρες τοῦ λαοῦ τῆς γῆς παραλυθήσονται. Κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτούς, καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγὼ Κύριος.

24. ※ Et adducam ※ pessimos gentium, et haereditate possidebunt domos eorum, ⁄ et avertam fremitum fortitudinis eorum, et polluentur Sancta eorum.

25. Propitiatio veniet, et quaeret pacem, et non erit.

26. Vae super vae erit, et nuntius super nuntium erit, et quaeretur visio de Propheta, et lex peribit a sacerdote, et consilium a senioribus.

27. ※ Rex lugebit, ⁄ et princeps induetur interitu, et manus populi terrae dissolventur. Secundum vias eorum faciam eis, et in judiciis eorum ulciscar eos; et scient, quia ego Dominus.

והבאתי רעי גוים וירשו את־בתיהם 24. – ※ Θ. *καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κληρονομήσουσι τοὺς οἴκους αὐτῶν H. M.*

והשבתי גאון – Α. *καὶ καταπαύσω ὑπερηφανίαν* – Σ. *ἀνατρέψω* – Ο. *καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα H. M.*

קפדה 25. – Σ. *ἀθυμία* – Ο. *ἐξιλασμός* – Θ. *συνοχή C. B.*

הוה על־הוה 26. – Σ. *συμφορὰ ἐπὶ συμφοράν* – Ο. *οὐαὶ ἐπὶ οὐαί C. B.*

המלך יתאבל – ※ Α., Θ. *βασιλεὺς πενθήσει H. M.*

ילבש שממה 27. – Σ. *ἀφανισθήσεται ἀδημονίᾳ* – Ο. *ἐνδύσεται ἀφανισμόν C. B.*

אשפטם – Α., Σ., Θ. *κρινῶ* – Ο. *ἐκδικήσω αὐτούς C. B.*

24. *H.* et adducam pessimos gentium, et possidebunt domos eorum – ※ *Th.* et adducam pessimos gentium, et haereditate possidebunt domos eorum – *Vulg.* et adducam pessimos de gentibus, et possidebunt domos eorum.

H., *A.* et cessare faciam superbiam – *S.* everto – LXX. et avertam arrogantiam – *Vulg.* et quiescere faciam superbiam.

25. *H.* praecisio – *S.* moeror – LXX. propitiatio – *Th.*, *Vulg.* angustia.

26. *H.* contritio super contritionem – *S.* calamitas super calamitatem – LXX. vae super vae – *Vulg.* conturbatio super conturbationem.

H., ※ *A.*, *Th.*, *Vulg.* rex lugebit.

27. *H.* induetur desolatione – *S.* destruetur desperatione – LXX. induetur interitu – *Vulg.* induetur moerore.

H., *Vulg.* judicabo eos – *A.*, *S.*, *Th.* judicabo – LXX. ulciscar eos.

---

(20) *αὐτῶν. Καὶ ἐξιλασμός – in Alex., C., H., et Vulg. καὶ deest.* (21) *ἐκ πρεσβυτέρων. Ἄρχων – [Ms. Jes.* ※ Α, Θ. *βασιλεὺς πενθήσει H. M.] – Alex., Ald., C. Ὁ βασιλεὺς πενθήσει, καὶ ὁ ἄρχων – H.:* מזקנים המלך יתאבל ונשיא – *Vulg.* a senioribus. Rex lugebit, et Princeps – [*Hieronymus: "Nescio quid volentes* LXX. *hoc quod de Hebraico expressimus* rex lugebit *omnino tacuerunt." Montfauconius: "Quod hic adfertur ex Origene, τό, ὁ βασιλεὺς πενθήσει, συνήθως ἐξώρισται, recte jam ab aliis emendatum fuit, ἠστέρισται, idest asterisco de more notatum est" H. M.*]

Digitized by Google

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

Hieronymus: « In hoc capitulo juxta LXX. Interpretes ordo mutatus est atque confusus: ita ut prima novissima sint; et novissima vel prima, vel media; ipsaque media nunc ad extrema, nunc ad principia transferantur. Ex quo nos et ipsum Hebraïcum, et caeteros sequuti Interpretes, ordinem posuimus veritatis. »

2. Σ. ἄκρα *ex Codice Barb.*

3. Ἄλλος, νῦν τὸ πέρας etc. *ex Ms. Jes. apud Montfauc. In Barb. similiter ad marg. usque ad* ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, *pro quo* Σ., Θ. κατὰ τὰς ὁδούς σου: *caetera vero omittuntur.*

Ibid. Α. σύν / *Idem Barb.*

4. Ἄλλος, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου etc. *Itidem ex Ms. Jes. Barb. ad marg. legit* Σ. δώσω σοι, *pro* ἐπί σε δώσω.

Ibid. σου *sphalma Codicis pro* μου; *primus amanuensis et latinus interpres emendarunt, sed secunda manus* σου *reposuit, quod nunc retinendum censuimus.*

5. Ἄλλος, διότι τάδε λέγει etc. *ex Ms. Jes., Chis. ad* Θ. *convenit, nisi quod semel habet* κακία. *Barb. vocibus* ἀδωναΐ κύριος *praefigit* Α., Σ., Θ. *loco* Ἄλλος.

6. ⋇ Θ. τὸ πέρας ἥκει etc. *ex Ms. Jes. verbum e verbo in textu Chisiani praeter unum* Θ. *qui omittitur.*

7. Α., Σ. ⋇ ἦλθεν, ἦλθεν *Barb. Ms. vero Jes. exhibet* ⋇ Θ. ἰδοῦ ἥκει.

Ibid. Α., Σ. προσκόπησις. Α. συστολή. *Idem. ubi videntur binae versiones Aquilae. vocis* הצפירה *quarum priorem etiam sequitur Ms. Jes. sine* Σ. *et addit* ⋇ Θ. ἡ πλοκὴ ἐπὶ σὲ, *quod Chis. quoque legit in textu sub asterisco absque Interprete. Hieronymus*: «Venit contractio, *quae in Hebraico dicitur* SEPHPHIRA, *et quam Aquila interpretatus est* πρόσκοπησιν, *idest* contemplationem, et prospectionem, *quam semper pavida tibi venire metuebas: et quam interpretatus est Theodotio* πλοκήν, *idest* ordinem contextumque malorum omnium. »

Ibid. Hieron. « *Verbum Hebraicum* ADARIM, *quod nos in duo verba divisum, primum* AD, *secundum* ARIM, *juxta Theodotionem*, gloriam montium *interpretati sumus, Symmachus vertit in* recrastinationem, *dixitque*; Et tempus prope est: dies festinationis, et non recrastinationis. *Porro* LXX. *ita transtulerunt*: venit tempus, appropinquavit dies non cum perturbatione, neque cum doloribus. *Theodotio*: venit tempus, prope est dies famis, et non gloriae montium. *In textu Chis.* τῶν Ο. *post* ἡμέρα *legitur* οὐ *pro* ἡ. »

10. Ἄλλ. ἰδοὺ ἡμέρα etc. *Drusius apud Hexapla Montfauc. Chis. vero in textu habet sic*, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα ÷ κύριου / ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει, ⋇ ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, ⋇ καὶ ἠνθίνησεν ἡ ῥάβδος, ⋇ ἐβλάστησεν ἡ ὑπερηφανία / ἐξανέστηκεν ἡ ὕβρις. *Barb. vero verbis* ἐβλάστησεν ἡ ὑπερηφανία *praefigit* Α. Θ. *Hieronymus autem in hunc locum haec habet*: «Locus difficilis, et inter Hebraïcum et LXX. multum discrepans, quibus pleraque de Thedotionis Editione addita sunt, ut aliquam habere consequentiam viderentur. »

Ibid. Symmachus inspectio. *Montfauc. ex Hieronymo.*

11. Α. ἀδικία ἀνέστη etc. *Barb.*

Ibid. Α. σκαρδαίνης καὶ etc. *Idem.*

Ibid. ⋇ Θ. καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν etc. *Montfauc. ex Ms. Jes. cui accinit ad verbum Chis. excepto uno* Θ. *qui deest. Barb. vero ad illud* οὔτε ὡραϊσμός, *adfert* Σ. ἐκ τοῦ κάλλους.

12. Α. κατήντησεν etc. *Barb.*

Ibid. ⋇ Θ. ὅτι ὀργὴ etc. *ex Ms. Jes. Consonat Chis. in textu praeter* διότι *pro* ὅτι, *quod in* LXX. *non haberi testatur Hieron.*

13. ⋇ καὶ οὐκέτι ἐν ζωῇ etc. *ex Ms. Jes. Similiterque in textu Chisiani excepto uno* καὶ ἔτι, *quod exhibet etiam Drusius apud Montfauc. Barb. vero ad marg. adfert tantum haec* Σ. ἀλλ' ἔτι οὐδὲ ἐν ζῶσιν ἡ ζωὴ αὐτῶν. Α. εἰ ἔτι. Θ. ἀνακόψῃ. *Hieronymus etiam haec non extare in* LXX. *asserit.*

Digitized by Google

14. Α., Θ. ἐτοιμάσατε *ex Barb.*

Ibid. ※ Θ. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ πορευόμενος etc. *ex Ms. Jes. Cui accinit Chis. in textu, nisi quod ponit asteriscum post* πορευόμενος. *Haec quoque deerant in* LXX. *teste Hieronymo.*

15. Ἄλλος, οἱ ἐν τῷ πεδίῳ etc. *Barb.*

Ibid. Α. καταφάγεται. *Idem.*

16. Σ. ἐκφεύγοντες. *Idem.*

Ibid. Ἄλλος, ὡς περιστεραὶ etc. *Idem. Ms. Jes. vero apud Montfauc. adfert. tantum,* ※ Θ. ὡς περιστεραὶ μελετηταί, *cui cohaeret etiam Chis. sublato tamen Interprete. Hieronymus:* « LXX. columbas convallium, *sive ut Theodotio transtulit*, meditantes, *omnino tacuerunt.* »

Ibid. Th. omnes mussitantes unaquaeque in iniquitate sua. *Hieronymus apud Hexapla Montfauc.*

17. ῥεύσει ὕδατα *ex Barb. Ex Ms. vero Regio Bombycino, et Coislin. apud Montfauc.* ὁ Ἑβραῖος, παραλυθήσονται ὡς ὕδωρ.

19. Α. εἰς χωρισμὸν etc. *Barb.*

Ibid. ※ Θ. τὸ ἀργύριον αὐτῶν etc. *Ms. Jes. Eadem extant in textu Chis. praeter asteriscum.*

Ibid. Θ. χορτασθήσονται *Barb.*

Ibid. Α., Σ. σκάνδαλον etc. *Idem.*

20. Σ. τὸν κόσμον etc. *Idem.*

Ibid. Θ. ※ προσοχθίσματα αὐτῶν etc. *Idem. Similiterque Ms. Jes. nisi quod post* αὐτῶν *subjungit*, ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν, *at in textu Chisiani habetur ut in Barb., cum linea terminali post* αὐτῶν, *qua indicatur id solum defuisse in* LXX. *si vera est linea terminalis. Hieron. quoque in hunc locum*: « Illudque quod sequitur, *offendicula eorum*, sciamus de Theodotione additum. »

Ibid. Σ. σίκχος *Barb. Apud Montfauc. ex Hieronymo adfertur tantum latine, Symm.* in nauseam.

21. Α., Σ., Θ. ἀσεβέσι *Barb.*

Ibid. Σ. καὶ μιανοῦσιν αὐτά *Idem.*

22. Α. τὸ ἀπόκρυφόν μου *Idem.*

Ibid. Α. διακόπτοντες etc. *Idem Hieronymus*: « Et introibunt in illam Emissarii, *sive ut* LXX. *transtulerunt* ἀφυλάκτως, *idest* temere; *vel ut Symm., et Theodotio*, irrumpentes et pestilentes. *Quod apud Montfauc. latine tantum exhibetur.* »

Ibid. Α. λαϊκώσουσι *ex Ms. Jes.*

23. Σ., Θ. καθήλωσιν *ex Barb. Montfauc. vero ex Hieronymo*: « *Verbum Hebraïcum* APETHIC *Aquila* conclusionem, *Symm. et Theodotio* καθήλωσιν, *idest* confixionem, *interpretati sunt: pro quo* LXX. *posuere* φυρμόν, *quod nos in* perturbationem *vertimus.*

Ibid. Ἄλλος, κρίσεως αἱμάτων *Montfauc. ex Drusio. Itemque Chis. in textu, sed absque ulla praefixa nota.*

24. ※ Θ. καὶ ἄξω πονηρούς etc. *ex Ms. Jes. Itemque Chis. sublato tamen de more Interprete.*

Ibid. Α. καὶ καταπαύσω etc. *ex Ms. Jes. In Barb. vero ad marg. habetur tantum* Α., Σ. τὴν ὑπερηφανίαν.

25. Σ. ἀθυμία, Θ. συνοχὴ *Barb. Hieron. vero*: « Juxta superiorem ordinem recte Aquila et Theodotio interpretati sunt, *adesse angustiam*; Symmachus *moerorem*; *et mox*: Nos autem priorem sententiam juxta Symmachum cum posteriore conjunximus, ut diceremus, *Angustia superveniente requirent pacem, et non erit.* » *Quas porro latinas tantum lectiones ex Hieronymo Montfauconius mutuatus in Hexaplis refert.*

26. Σ. συμφορὰ etc. *Barb.*

Ibid. ※ Α., Θ. βασιλεὺς πενθήσει *ex Ms. Jes. Cui accinit Chis. in textu praeter Interpretes, qui desunt. Hieron.* « Nescio quid volentes LXX. hoc quod de Hebraïco expressimus, *rex lugebit*, omnino tacuerunt.

27. Σ. ἀφανισθήσεται etc. *Barb. similiterque sequentem.*

Digitized by Google

Κεφ. ή.

Καὶ ἐγένετο (1) ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, ἐν τῷ πέμπτῳ ÷ μηνὶ, / πέμπτῃ τοῦ μηνὸς, / ἐγὼ ἐκαθήμην (2) ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰούδα ἐκάθηντο (3) ἐνώπιον· καὶ ἐγένετο (4) ἐπ' ἐμὲ ⋇ ἐκεῖ, / χεὶρ Ἀδωναΐ Κυρίου·

2. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ (5) ὁμοίωμα ⋇ ὡς εἶδος, / ἀνδρὸς· ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καὶ ἕως κάτω πῦρ, καὶ ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ὑπεράνω αὐτοῦ ὡς (6) ὅρασις ⋇ αὔρας, ὡς εἶδος, / τοῦ ἠλέκτρου.

3. Καὶ ἐξέτεινεν ὁμοίωμα χειρὸς, καὶ ἀνέλαβέ (7) με πνεῦμα ἀναμέσον τῆς γῆς,

Cap. VIII.

Et factum est in anno sexto, in quinto ÷ mense, / quinta mensis; / ego sedebam in domo mea, et seniores Juda sedebant coram: et facta est super me ⋇ ibi, / manus Adonaï Domini:

2. et vidi, et ecce similitudo ⋇ quasi species, / viri: a lumbo ejus, et usque deorsum ignis, et a lumbo ejus supra eum, quasi visio ⋇ aurae, quasi species, / electri.

3. Et extendit similitudinem manus, et assumpsit me spiritus

1. - A. ויהי בשנה הששית בששי בחמשה לחדש ἔτει ϛ'. μηνὶ ἑ. ἡμέρᾳ ἑ. *H. M.*

- Σ. ותפל עלי שם יד אדני יהוה ἐνέπεσέ μοι ἡ χεὶρ κυρίου - Ο. καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου *H. M.*

2. - Ο. דמות כמראה־אש ὁμοίωμα ⋇ ὡς εἶδος ; ἀνδρός *H. M.*

- Θ. כמראה־זהר כעין החשמלה ὡς ὅρασις αὔρας, ὡς εἶδος ἠλέκτρου - Α., Σ. ὡς ὅρασις φέγγουσα - Ο. ὡς ὅρασις ἠλέκτρου *H. M.*

3. - Α. בציצת ראשי τοῦ κρασπέδου τῆς κορυφῆς μου - Σ. μάλλου - Ο. τῆς κορυφῆς μου *C. B.*

1. *H.* et fuit in anno sexto, in sexto, in quinta mensis - *A.* anno sexto, mense quinto, die quinta - *Vulg.* et factum est in anno sexto, in sexto mense, in quinta mensis.

H. et cecidit super me ibi manus Domini Dei - *S.* incidit mihi manus Domini - LXX. et facta est super me manus Domini - *Vulg.* et cecidit ibi super me manus Domini Dei.

2. *H.*, *Vulg.* similitudo quasi aspectus ignis - LXX. similitudo ⋇ quasi species; viri.

H. quasi aspectus splendoris, quasi species crepitantis flammae - *Th.* quasi visio aurae, quasi species electri - *A.*, *S.* quasi visio splendens - LXX. quasi visio electri.

3. *H.*, *Vulg.* in cincinno capitis mei - *A.* fimbriae verticis mei - *S.* comae - LXX. vertice meo.

(1) ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει ἐν - *C.* ἔτει τῷ ἕκτῳ ἐν. *Et ita Hebr., et Vulg.* (2) ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι - *C.* οἴκῳ μου, καὶ - *H.* בביתי וזקני - *Vulg.* in domo mea: et senes. *Et ita Hieron.* (3) ἐνώπιόν μου· καὶ. (4) ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου. Καὶ ἴδον - *Alex.*, *Ald.*, *C.* χεὶρ ἀδωναΐ κυρίου - *H.* עלי שם יד אדני יהוה: ואראה - *Vulg.* ibi super me manus Domini Dei: et vidi. *Et ita Hieron.* (5) ὁμοίωμα ἀνδρὸς - [*Ms. Jes.* ⋇ ὡς εἶδος. *Et ita Ald. H. M.*] - *H.* דמות כמראה - *Vulg.* similitudo quasi aspectus. *Et ita Hieron.* (6) ὅρασις ἠλέκτρου - [*Ms. Jes.* Θ. ὡς ὅρασις αὔρας, ὡς εἶδος *H. M.*] - *Ald.* ὅρασις αὔρας, ὡς εἶδος (*Alex.* ἴδος) ἠλέκτρου - *C.* ὅρασις φέγγους, ὡς εἶδος τοῦ ἠλέκτρου, *sic etiam apud Theodor., ac Hieron. ostendit,* ὡς ὅρασις αὔρας *de Th. additum esse, inquiens:* "Visionem autem aurae, *quae in Septuaginta non habetur, de Theodotione addidimus.*" - *H.* כמראה־זהר כעין החשמלה - *Vulg.* aspectus splendoris, ut visio electri. (7) με τῆς κορυφῆς μου, καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα.

Digitized by Google

καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγέ με εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐν ὁράσει Θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα [8] τῆς πύλης ※ τῆς ἐσωτέρας, ⁄. τῆς βλεπούσης πρὸς βοῤῥᾶν, οὗ ἦν ἡ [9] στήλη τῆς εἰκόνος τοῦ ζήλους, / τοῦ κτωμένου.

4. Καὶ [10] ἰδοὺ ἐκεῖ ἦν δόξα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ὅρασιν, ἣν [11] εἶδον ἐν τῷ πεδίῳ.

5. Καὶ [12] εἶπεν πρός με· υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου πρὸς βοῤῥᾶν· [καὶ ἀνέβλεψα τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πρὸς βοῤῥᾶν·] καὶ ἰδοὺ ἀπὸ βοῤῥᾶ ἐπὶ τὴν πύλην ÷ τὴν πρὸς [13] ἀνατολὰς ※ τοῦ θυσιαστηρίου ἡ εἰκὼν τοῦ ζήλους ※ τούτου, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ※ αὐτὴν ⁄.

6. Καὶ εἶπεν πρός με· υἱὲ ἀνθρώπου, [14] ἑώρακας ※ σὺ, / τί οὗτοι ποιοῦσιν; ἀνομίας [15] μεγάλας, ※ ἃς ὁ οἶκος Ἰσ-

inter terram et coelum, et adduxit me Jerusalem in visione Dei ad vestibula portae ※ interioris, ⁄. quae respicit ad Aquilonem, ubi erat statua imaginis zeli, / possidentis.

4. Et ecce ibi erat gloria Domini Dei Israël secundum visionem, quam vidi in campo.

5. Et dixit ad me: fili hominis, respice oculis tuis ad Aquilonem: et respexi oculis meis ad Aquilonem: et ecce ab Aquilone ad portam ÷ Orientalem ※ altaris imago zeli ※ hujus, in ingrediendo ※ eam ⁄.

6. Et dixit ad me: fili hominis, vidisti ※ tu, / quid hi faciunt? iniquitates magnas, ※ quas

---

הפנימית - Ἄλλος, τῆς ἐσωτέρας *H. M.*

אשר־שם מושב סמל הקנאה המקנה - Ο. οὗ ἦν ἡ στήλη - Α., Θ. ※ καθέδρα εἰδώλου τοῦ ζήλους ⁄. τοῦ κτωμένου - Σ. ἐκτύπωμα παραζηλώσεως *C. B.*

סמל 5. - Α. εἴδωλον - Σ. Οἱ λοιποὶ, ἐκτύπωμα - Ο. εἰκών *C. B.*

אשר בית־ישראל עשים 6. - ※ Α., Σ., Θ. ἃς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ποιοῦσιν *H. M.*

לרחקה - Α., Θ. τοῦ μακρυνθῆναι - Ο. τοῦ ἀπέχεσθαι *C. B.*

H., *Alius* interioris - *Vulg.* interius - *in* LXX. *vacat.*

H. ubi habitatio imaginis zeli zelare facientis - LXX. ubi erat statua - *A.*, *Th.* ※ sedes idoli zeli ⁄. possidentis - *S.* simulacrum aemulationis - *Vulg.* ubi erat statutum idolum zeli ad procurandam aemulationem.

5. *H.* similitudo - *A.*, *Vulg.* idolum - *S.*, *Reliqui* simulacrum - LXX. imago.

6. *H.* quas domus Israël facientes - ※ *A.*, *S.*, *Th.* quas domus Israël faciunt - *Vulg.* quas domus Israël facit.

H. ad longe fieri - *A.*, *Th.* ut longe abeant - LXX. ut abstineant - *Vulg.* ut procul recedam.

---

(8) τῆς πύλης τῆς βλεπούσης εἰς βοῤῥᾶν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* τῆς ἐσωτέρας τῆς βλεπούσης πρὸς βοῤῥᾶν - *H.* שער הפנימית הפונה צפונה - *Vulg.* ostium interius, quod respiciebat ad Aquilonem. *Et ita Hieron.* (9) στήλη τοῦ κτωμένου - [*Ms. Jes.* ※ Θ. τῆς εἰκόνος τοῦ ζήλου μου] - *H.* מושב סמל הקנאה - *Vulg.* statutum Idolum zeli -[*Hieronymus:* "※ et in status imaginem zeli *de Theodotione additum est.*„ *H. M.*] (10) ἰδοὺ ἦν ἐκεῖ δόξα - *Alex.*, *et C.* ἰδοὺ ἐκεῖ ἦν δόξα. *Et ita Hebr.*, *et Vulg.* (11) ἴδον. (12) εἶπε. (13) ἀνατολάς. Καὶ εἶπε - *Alex.* πύλην τοῦ θυσιαστηρίου, ἡ εἰκὼν τοῦ ζήλους τούτου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτήν - *Ald.*, *C.* ἀνατολάς, ἡ εἰκὼν τοῦ ζήλους (*Ald.* ξύλου) τούτου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτήν. - *H.* המזבח סמל הקנאה הזה בבאה : ויאמר - *Vulg.* altaris, Idolum zeli in ipso introitu. Et dixit. *Et ita Hieron.* (14) ἑώρακας τί οὗτοι - *H.* הראה אתה מהם - *Vulg.* vides tu quid isti. (15) μεγάλας ποιοῦσιν - [*Ms. Jes.* ※ Α., Σ., Θ. ἃς ὁ οἶκος Ἰσραήλ. *Et ita Alex.*, *Ald.*, *Comp. H. M.*] - *H.* גדלות אשר בית־ישראל עשים - *Vulg.* magnas, quas domus Israël facit. *Et ita Hieron.*

ραὴλ, / ποιοῦσιν ὧδε, τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἁγίων μου, καὶ ἔτι ὄψει (sic) ἀνομίας μείζονας.

7. Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς (16) αὐλῆς, ※ καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ /

8. Καὶ εἶπεν πρός με· υἱὲ ἀνθρώπου, (17) ὄρυξον ※ δὴ ἐν τῷ τοίχῳ, / καὶ ὤρυξα ἐν τῷ τοίχῳ, καὶ ἰδοὺ θύρα μία.

9. Καὶ εἶπεν πρός με· εἴσελθε, καὶ ἴδε (18) τὰς ἀνομίας τὰς πονηρὰς, / ἃς οὗτοι ποιοῦσιν ὧδε.

10. Καὶ εἰσῆλθον, καὶ (19) εἶδον, καὶ (20) ἰδοὺ ※ πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ

domus Israël, / faciunt hic, ut abstineant a Sanctis meis; et adhuc videbis iniquitates majores.

7. Et introduxit me ad vestibula atrii, ※ et vidi, et ecce foramen unum in muro /

8. Et dixit ad me: fili hominis, fode ※ quaeso in muro, / et fodi in muro, et ecce ostium unum.

9. Et dixit ad me: ingredere, et vide iniquitates pessimas, / quas isti faciunt hic.

10. Et introivi, et vidi; et ecce ※ omnis similitudo reptilis, et

---

ועוד תשוב תראה - O. *καὶ ἔτι* - Σ. ※ *πάλιν* - A., Θ. *ἐπιστρέψας* / *ὄψει* *C. B.*

תועבות - A., Σ., Θ. *βδελύγματα* - O. *ἀνομίας* *C. B.*

7. ואראה והנה חר־אחד בקיר - ※ Θ. *καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ* *H. M.*

8. חתר־נא בקיר ואחתר בקיר - ※ A. *ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ; καὶ ὤρυξα ἐν τῷ τοίχῳ* *H. M.*

9. את־התועבות - A., Σ., Θ. *τὰ βδελύγματα* - O. *τὰς ἀνομίας* *C. B.*

10. הנה כל־תבנית רמש ובהמה - ※ Θ. *καὶ ἰδοὺ πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ κτήνους* *H. M.*

H. et adhuc converteris, videbis - LXX. et adhuc - *S.* ※ rursus - *A.*, *Th.* conversus / videbis - *Vulg.* et adhuc conversus videbis.

H., *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* abominationes - LXX. iniquitates.

7. *H.*, *Vulg.* et vidi, et ecce foramen unum in pariete - ※ *Th.* et vidi, et ecce foramen unum in muro.

8. *H.* fode nunc in parietem, et fodi in parietem - ※ *A.* fode queso in muro; et fodi in muro - *Vulg.* fode parietem: et cum fodissem parietem.

9. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* abominationes - LXX. iniquitates.

10. *H.* ecce omnis similitudo reptilis et animalis - ※ *Th.* et ecce omnis similitudo reptilis et jumenti - *Vulg.* ecce omnis similitudo reptilium et animalium.

---

(16) αὐλῆς. Καὶ εἶπε - [*Ms. Jes.* ※ Θ. *καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐλῆς καὶ ἴδον (*Ald.* εἶδον), καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ - *H.* החצר ואראה והנה חר־אחד בקיר: ויאמר - *Vulg.* et vidi, et ecce foramen unum in pariete. [*Et ita Hieronymus, qui ait haec in LXX. non haberi. H. M.*] (17) ὄρυξον· καὶ ὤρυξα, καὶ ἰδοὺ θύρα. Καὶ εἶπε - [*Ms. Jes.* ※ A. *ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ; καὶ ὤρυξα ἐν τῷ τοίχῳ H. M.*] - *Alex.* δὴ ἐν τῷ τοίχῳ· καὶ ὤρυξα, (*Ald.*, *C. addunt* ἐν τῷ τοίχῳ) καὶ ἰδοὺ θύρα μία. Καὶ εἶπε - *H.* חתר־נא בקיר ואחתר בקיר והנה פתח אחד: ויאמר - *Vulg.* fode parietem. Et cum fodissem parietem, apparuit ostium unum. Et dixit. *Et ita Hieron.* (18) τὰς ἀνομίας, ἃς - [*Ms. Jes.*, ※ οἱ Γ. *τὰς πονηράς. Et ita Orig., Alex., Ald., Comp. H.M.*] - *H.* את־התועבות הרעות אשר - *Vulg.* abominationes pessimas, quas. *Et ita Hieron.* (19) ἴδον. (20) ἰδοὺ μάταια - [*Ms. Jes.* ※ Θ. *καὶ ἰδοὺ πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ κτήνους. Et ita Alex., Ald., Comp. H. M.*] - *H.* והנה כל־תבנית רמש ובהמה - *Vulg.* ecce omnis similitudo reptilium et animalium. *Et ita Hieron., qui ait haec a LXX. abesse.*

κτήνους, / μάταια βδελύγματα, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα οἴκου Ἰσραὴλ διαγεγραμμένα [21] ἐπ' αὐτοῦ κύκλῳ κύκλῳ.

11. Καὶ ἑβδομήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ, ※ καὶ, / [22] Ἰεζονίας ὁ τοῦ [23] Σαφὰν εἱστήκει, / ἐν μέσω αὐτῶν, εἱστήκεισαν πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἕκαστος θυμιατήριον αὐτοῦ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἡ [24] ἀτμὶς ※ τῆς νεφέλης, / τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινε.

12. Καὶ [25] εἶπεν πρός με· ἑώρακας υἱὲ ἀνθρώπου, ἃ οἱ [26] πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ [27] ποιοῦσιν ※ ἐν τῷ σκότει, / ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ κοιτῶνι τῷ κρυπτῷ αὐτῶν, διότι εἶπαν· οὐχ [28] ὁρᾷ Κύριος

jumenti, / vanae abominationes, et universa idola domus Israël descripta super eum in circuitu per totum.

11. Et septuaginta viri de senioribus domus Israël, ※ et, / Iezonias filius Saphan stabat, / in medio eorum, stabant ante faciem eorum, et unusquisque thuribulum suum habebat in manu, et vapor ※ nebulae, / thuribuli ascendebat.

12. Et dixit ad me: vidisti fili hominis, quae seniores Israël faciunt ※ in tenebris, / unusquisque ipsorum in cubiculo abscondito suo; quia dixerunt: non videt

---

שקץ - Α., Σ. προσοχθίσματα - Ο. μάταια βδελύγματα C. B.

מחקה - Σ. κατεγγεγραμμένα - Ο. διαγεγραμμένα C. B.

על־הקיר סבב סבב - Ο. ἐπ' αὐτοῦ - Σ. ※ διόλου / κύκλῳ - Π. ἐν μέσῳ - Α., Θ. κύκλῳ C. B.

ועתר ענן־הקטרת 11. - Ο. καὶ ἡ ἀτμὶς - Α., Θ. τῆς νεφέλης / τοῦ θυμιάματος C. B.

עשים בחשך איש 12. Ο. ποιοῦσιν - Α., Θ. ※ ἐν τῷ σκότει - Σ. σκοτεινῷ / ἕκαστος C. B.

אין יהוה ראה אתנו עזב - Ο. οὐχ ὁρᾷ Κύριος - Οἱ Γ. ※ ἡμᾶς, / ἐγκαταλέλοιπε - Θ. οὐκ ἐφορᾷ C. B.

H., Vulg. abominatio - A., S. abominationes - LXX. vanae abominationes.

H. exaratum - S., LXX. descripta - Vulg. depicta.

H. super parietem circum circum - LXX. super ipsum - S. ※ ubique / in circuitu - Omnes in medio - A., Th. in circuitu - Vulg. in pariete in circuitu per totum.

11. H. et vapor nebulae suffimenti - LXX. et vapor - A., Th. nubis / thymiamatis - Vulg. et vapor nebulae de thure.

12. H. facientes in obscuritate vir - LXX. faciunt - A., Th. ※ in tenebris - S. tenebroso / unusquisque - Vulg. faciunt in tenebris unusquisque.

H. non Dominus videns, nos dereliquit - LXX. non videt Dominus - Tres Interpr. ※ nos, / dereliquit - Th. non inspicit - Vulg. non videt Dominus nos, dereliquit.

---

(21) ἐπ' αὐτοὺς κύκλῳ. Καί. *Libro autem Vatic. alterum κύκλῳ posterius additum est* - *Alex.* αὐτοῦ - *H.* סביב סביב - *Vulg.* in circuitu per totum. (22) Γεχονίας - *Alex.* Ἰεζονίας - *H.* ויאזניהו - *Vulg.* Iezonias. *Et ita Hieron.* (23) *Σαφὰν ἐν μέσω αὐτῶν εἱστήκει πρό* - *C.* *Σαφὰν εἱστήκει ἐν μέσω αὐτῶν πρό* - *H.* שפן עמד בתוכם עמדים - *Vulg.* Saphan stabat in medio eorum stantium. (24) ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος - [*Ms. Jes.* ※ Θ. τῆς νεφέλης *H. M.*] - *H.* ועתר ענן־הקטרת - *Vulg.* vapor nebulae de thure. *Et ita Hieron.* (25) εἶπε. (26) πρεσβύτεροι οἴκου Ἰσραήλ. (27) ποιοῦσιν, ἕκαστος - *C.* ποιοῦσιν ἐν σκότει, ἕκαστος - *H.* עשים בחשך איש - *Vulg.* faciunt in tenebris, unusquisque. *Et ita Hieron.* (28) ὁρᾷ ὁ κύριος, ἐγκαταλέλοιπε - [*Ms. Jes.* ※ Α., Σ. ἡμᾶς *H. M.*] - *H.* יהוה ראה אתנו עזב - *Vulg.* videt Dominus nos, dereliquit. *Et ita Hieron.*

※ ἡμᾶς, / ἐγκαταλέλοιπε Κύριος τὴν γῆν.

13. Καὶ [29] εἶπεν πρός με· [30] ἔτι ※ ἐπιστρέψας, / ὄψει ἀνομίας μείζονας, ἃς οὗτοι ποιοῦσι.

14. Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς βλεπούσης πρὸς βοῤῥᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυναῖκες καθήμεναι θρηνοῦσαι τὸν Θαμμούζ.

15. Καὶ [31] εἶπεν πρός με· [32] ἑώρακας υἱὲ ἀνθρώπου· καὶ [33] ἔτι ἐπιστρέψας, / ὄψει ἐπιτηδεύματα μείζονα τούτων.

16. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἐπὶ τῶν προθύρων τοῦ ναοῦ Κυρίου ἀναμέσον τῶν Αἰλὰμ, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου, ὡς [34] εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες τὰ ὀπίσθια αὐτῶν πρὸς τὸν [35] ναὸν Κυρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι, καὶ οὗτοι [36] προσκυνοῦσι ※ κατὰ ἀνατολὰς τῷ ἡλίῳ.

Dominus ※ nos, / dereliquit Dominus terram.

13. Et dixit ad me: adhuc ※ conversus, / videbis, iniquitates majores, quas isti faciunt.

14. Et introduxit me in vestibula portae domus Domini, quae respicit ad Aquilonem: et ecce ibi mulieres sedentes, plangentes Thammuz.

15. Et dixit ad me: vidisti fili hominis: et adhuc conversus, / videbis adinventiones majores his.

16. Et introduxit me in atrium domus Domini interius: et super vestibula templi Domini inter Ælam et altare quasi viginti et quinque viri posteriora sua ad templum Domini, et facies suas contra; et hi adorant ※ ad orientem solem.

יהוה את־הארץ - O. Κύριος - A. ※ σὺν / τὴν γῆν *C. B.*

13. עוד תשוב תראה - O. ἔτι - ※ A., Θ. ἐπιστρέψας: ὄψει *H. M.*

תועבות - Οἱ Γ. βδελύγματα - O. ἀνομίας *C. B.*

14. את־התמוז - Ἄλλ. παροξυσμοὺς - Ἄλλ. βδελύγματα - O., καὶ ὁ Σύρος, Θαμμοὺζ *H. M.*

15. תועבות - Οἱ Γ. βδελύγματα - O. ἐπιτηδεύματα *C. B.*

16. האולם - A. προςάδες - Σ. προθύρου - O. Αἰλάμ *C. B.*

כעשרים וחמשה - Θ. εἴκοσι καὶ πέντε - O. εἴκοσι *H. M.*

H., LXX., *A.*, *Vulg.* Dominus terram.

13. *H.* adhuc converteris, videbis - LXX. adhuc - ※ *A.*, *Th.* conversus: videbis - *Vulg.* adhuc conversus videbis.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* abominationes - LXX. iniquitates.

14. *H.*, LXX., *et Syrus* Thammuz - *Alius* irritationes - *Alius* abominationes - *Vulg.* Adonidem.

15. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* abominationes - LXX. adinventiones.

16. *H.*, *Vulg.* vestibulum - *A.* porticus - *S.* vestibuli - LXX. aelam.

H. quasi viginti et quinque - *Th.* viginti et quinque - LXX. viginti - *Vulg.* quasi viginti quinque.

---

(29) εἶπε. (30) Ἔτι ὄψει - Ἄλλ. ὄψη - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. ἐπιστρέψας: *H. M.*] - *H.* עוד תשוב תראה - *Vulg.* adhuc conversus videbis. *Et ita Hieron.* (31) εἶπε. (32) υἱὲ ἀνθρώπου ἑώρακας - *Ald.*, *C.* Ἑώρακας υἱὲ ἀνθρώπου. *Et ita Hebr.*, *et Vulg.* (33) ἔτι ὄψει - *H.* עוד תשוב תראה - *Vulg.* adhuc conversus videbis. *Et ita Hieron.* (34) εἴκοσι ἄνδρες - [*Ms. Jes.* Θ. εἴκοσι καὶ πέντε. *Et ita Alex.*, *Ald.*, *C. H. M.*] - *H.* עשרים וחמשה איש - *Vulg.* viginti quinque viri. - [*Hieronymus ait*, "*illud* πέντε *in* LXX. *et Theodotione additum fuisse*" *H. M.*] (35) ναὸν τοῦ κυρίου. (36) προσκυνοῦσι τῷ ἡλίῳ - [*Ms. Jes.* ※ Θ. κατ' ἀνατολάς; *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* προσκυνοῦσι (*Alex.* προσεκύνουν) κατα (*Alex.* κατ') ἀνατολὰς τῷ ἡλίῳ - *H.* משתחוים קדמה לשמש - *Vulg.* adorabant ad ortum solis. *Et ita Hieron.*

17. Καὶ [37] εἶπεν πρός με· ἑώρακας υἱὲ ἀνθρώπου· μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ [38] Ἰούδα τούτῳ τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας, ἃς πεποιήκασιν ὧδε; διότι ἔπλησαν τὴν γῆν [39] ἀνομίας, ⋇ καὶ ἐπέστρε⋇ψαν τοῦ παροργίσαι με, ⁄. καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐκτείνουσι τὸ κλῆμα, ⁄. ὡς μυκτηρίζοντες.

17. Et dixit ad me: vidisti fili hominis: numquid parva domui Juda huic, ut facerent iniquitates, quas fecerunt hic? quia repleverunt terram iniquitate, ⋇ et conversi sunt ad irritandum me, ⁄. et ecce ipsi extendunt ramum, quasi subsannantes.

18. Καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, [40] οὐδὲ οὐ μὴ [41] ἐλεήσω· ⋇ καὶ καλέσουσιν ἐν τοῖς ὠσί μου, ⋇ φωνῇ μεγάλῃ, ⋇ καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν ⁄.

18. Et ego faciam eis cum furore: non parcet oculus meus, neque miserebor: ⋇ et vocabunt in auribus meis, ⋇ voce magna, ⋇ et non exaudiam eos ⁄.

קדמה - A. ἀρχῆθεν δὲ - Σ. πρὸς ἀνατολήν - Θ. κατ' ἀνατολάς - O. ἀπέναντι C. B.

H., S., Th., Vulg. ad Orientem - *A.* ab initio autem - LXX. contra.

חמס 17. - Οἱ Γ. ἀδικίας - O. ἀνομίας C. B.

17. *H., Tres Interpr.*, LXX., *Vulg.* iniquitate.

וישבו להכעיסני - ⋇ Θ. καὶ ἐπέστρεψαν τοῦ παροργίσαι με *H. M.*

H., Vulg. et conversi sunt ad irritandum me - ⋇ *Th.* et converterunt se ad irritandum me.

והנם שלחים את־הזמורה אל־אפם - Σ. καὶ ὡς ἀφιέντες εἰσὶν ἦχον, ὡς ᾆσμα διὰ τῶν μυκτήρων - O. καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ὡς μυκτηρίζοντες C. B.

H. et ecce ipsi mittentes ramum ad nasum suum - *S.* et quasi emittentes sonitum quasi canticum per nares - LXX. et ecce ipsi sicuti subsannantes - *Vulg.* et ecce applicant ramum ad nares suas.

וקראו באזני קול גדול ולא אשמע אותם 18. - ⋇ Θ. καὶ καλέσουσι ἐν τοῖς ὠσί μου φωνῇ μεγάλῃ, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν *H. M.*

18. *H.* et clamabunt in auribus meis voce magna, et non exaudiam eos - ⋇ *Th.* et vocabunt in auribus meis voce magna, et non exaudiam eos - *Vulg.* et cum clamaverint ad aures meas voce magna, non exaudiam eos.

---

(37) εἶπε. (38) Ἰούδα τοῦ ποιεῖν. (39) ἀνομίας· καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ὡς - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. *καὶ ἐπέστρεψαν τοῦ παροργίσαί με. In Origene, ἐκτενοῦσιν,* extendent. *Τὸ μὲν τοί, inquit, ἐκτενοῦσι τὸ κλῆμα, μὴ κείμενον παρὰ τοῖς O. ἀπὸ Θεοδοτίωνος προσεθήκαμεν H. M.*] - *Alex., Ald., C. καὶ ἐπέστρεψαν τοῦ* (*in Alex. deest*) *παροργίσαι με, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐκτείνουσιν* (*Alex. ἐκτίνουσιν*) *καὶ* (*in Alex., et C. deest*) *τὸ κλῆμα ὡς* - *H.* חמס וישבו להכעיסני והנם שלחים את־הזמורה - *Vulg.* conversi sunt ad irritandum me? et ecce applicant ramum - [*Hieronymus: "Pro eo quod nos diximus:* et ecce applicant ramum ad nares suas; LXX. *transtulerunt*, et ecce ipsi sicut subsannantes, *quibus de Theodotione additum est*, extendunt ramum; *ut sit totum pariter:* Et ecce ipsi extendunt ramum quasi subsannantes." *H. M.*] (40) οὐδὲ μή. (41) *post* ἐλεήσω *reliqua usque ad finem cap. desiderantur* - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. *καὶ καλέσουσιν ἐν τοῖς ὠσί μου φωνῇ μεγάλῃ, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν H. M.*] - *Alex., Ald., C. ἐλεήσω· καὶ καλέσουσιν ἐν τοῖς ὠσίν μου* (*Ald., C. addunt φωνῇ μεγάλῃ*) *καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν* (*Ald. καὶ οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν*) - *H.* אחמול וקראו באזני קול גדול ולא אשמע אותם - *Vulg.* miserebor, et cum clamaverint ad aures meas voce magna, non exaudiam eos. *Et ita Hieron. qui ait in Septuaginta desiderari.*

Digitized by Google

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Α. ἔτει ϛ΄. etc. *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc.*

Ibid. ἐνέπεσέ μοι etc. *Montfauc. qui in Hexaplis graece de suo fecit, quod Hieronymus latine adfert, inquiens:* «*Pro eo quod nos diximus*, cecidit super me manus Domini, *Symmachus transtulit*, incidit mihi manus Domini, *quod in Hebraïco dicitur* THEPHPHOL ».

2. ※ ὡς εἶδος *Ms. Jes. Itemque Chis. in textu.*

Ibid. Θ. ὡς ὅρασις αὔρας etc. *ex Drusio, et ex Ms. Jes. apud Montfauc. Chis. in textu habet* ※ αὔρας, ὡς εἶδος ⁄ *Barb. ad marg. refert tantum*, Α. ὡς ὀφθαλμὸς, *quod cohaeret voci Hebraïcae* כעין. *Hieronymus:* « *Pro* splendore, *qui in Hebraïco dicitur* ZOR, auram *Theodotio transtulit.* »

3. Α. τοῦ κρασπέδου etc. *Barb. Ita quoque in Ms. Jes. nisi quod Aquilae lectionem tribuit etiam Theodotioni.*

Ibid. Ἄλλ. τῆς ἐσωτέρας *ex Drusio. Accinit Chis. in textu sed sub asterisco.*

Ibid. Α., Θ. ※ καθέδρα εἰδώλου etc. *Barb. Ms. Jes. vero apud Montfauc. adfert* ※ Θ. τῆς εἰκόνος τοῦ ζήλου, *quod legitur etiam in textu Chisiani Cod., sed absque asterisco. Verum Hieronymus sic habet* ※ et in statua imaginem zeli, *de Theodotione additum. Ad lectionem autem Symmachi concordat. Idem Ms. Jes.*

5. *Verba uncis inclusa non habentur in Codice Chis.; sed ab editione Cod. Alexandrini, aut Vaticani suppleta videntur.*

Ibid. Α. εἴδωλον etc. *ex Barb.*

6. ※ Α., Σ., Θ. ἃς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ποιοῦσιν *ex Ms. Jes. In textu vero Chis. legitur sic* ※ ἃς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ⁄ *cum linea terminali cuspidata, qua denotatur haec tantum in LXX. defuisse, illud vero* ποιοῦσιν *habitum.*

Ibid. Α., Θ. τοῦ μακρυνθῆναι *ex Barb.*

Ibid. Σ. ※ πάλιν. Α., Θ. ἐπιστρέψας ⁄ *ex eodem.*

Ibid. Α., Σ., Θ. βδελύγματα *ex eod.*

7. ※ Θ. καὶ ἰδοὺ etc. *Ms. Jes. Itemque Chis. in textu sine Interprete.*

8. Α. ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ ⁄ etc. *Ms. Jes. Chis. vero in textu post* ὄρυξον *ponit asteriscum absque Interprete, et post* τοίχῳ *lineam terminalem cuspidatam.*

9. Α., Σ., Θ. τὰ βδελύγματα *Barb. Ms. vero Jes. subjungit* ※ Οἱ Γ. τὰς πονηράς, *quod respondet Hebraïco* הרעות. *Sed in textu Chis. habetur absque ulla praefixa nota.*

10. ※ Θ. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ὁμοίωσις *Ms. Jes. cui accinit Chis. in textu, detracto tamen ipso* Θ., *Barb. autem ad marg. refert* Α. ὑπόδειγμα, *pro* ὁμοίωσις *Theodotionis. Haec porro teste Hieronymo deerant in* LXX.

Ibid. Α., Σ. προσοχθίσματα *Barb.*

Ibid. Σ. καταγεγραμμένα *Idem.*

Ibid. Σ. ※ διέλου etc. *Idem. In Ms. Jes. habetur sic* ※ Σ., Θ. τοῦ τοίχου κύκλῳ.

11. Α., Θ. τῆς νεφέλης *Idem. Similiter Ms. Jes. sed uni Theodotioni adscribit cum praemisso asterisco, cui accinit Chis. in textu, amoto tamen ipso Theodotione.*

12. Α., Θ. ※ ἐν σκότει etc. *Barb. Ita quoque Chis. sine Interpretibus.*

Ibid. Οἱ Γ. ※ ἡμᾶς. *Idem, et Ms. Jes. qui tribuit* τοῖς Α., Σ.

Ibid. Α. ※ σὺν *Barb.*

13. ※ Α., Θ. ἐπίστρεψας *Ms. Jes. Itemque Chis. in textu sine Interprete.*

Ibid. Οἱ Γ. βδελύγματα. *Barb.*

14. Ἄλλ. παροξυσμούς. Ἄλλ. βδελύγματα *Cod. Reg. apud Montfauc. Hieronymus:* «*Quem nos* Adonidem *interpretati sumus, Hebraeus et Syrus sermo* THAMUZ *vocat.* »

15. Οἱ Γ. βδελύγματα *Barb.*

16. Α. προστάδος. Σ. προθύρου *Idem. Apud Hexapla autem Montfauc. adfertur sic.* Α. 1. προστάδα. Ἄλλ. πρόθυρον. Α. 2., Ο. Αἰλάμ. Σ. πρόπυλον. Θ. αἰλάμ. ὁ Σύρος, κρηπῖδα. *Hieronymus:* «Quod nos *vestibulum* juxta Symmachum interpretati sumus, qui πρόπυλον posuit,

pro eo quod LXX., et Theodotio ipsum verbum Hebraicum transtulerunt, Aquilae prima Editio προστάδα, secunda αἰλὰμ *templi* interpretata est: quam nos *porticum templi* exprimere possumus, sive *intectum atrium*, quod inter templum et altare erat.» *Alibi legitur* τοῦ Οὐλὰμ, *alibi* τῶν Αἰλάμ. *Scholion*, τὸ ἀναμέσον τῶν αἰλὰμ καὶ τῶν προθύρων φησὶ, ἤτοι τῶν κιγκλίδων. Αἰλὰμ δὲ τὸ προπύλαιον ἐκάλεσε τοῦ θείου ναοῦ, πρὸ αὐτοῦ γὰρ ἵδρυτο τὸ χαλκοῦν θυσιαστήριον· αἰλὰμ γὰρ τὸ προπύλαιον ὁ Σύρος τὴν κιγκλίδα καλεῖ, ἥτις λέγεται παρὰ τοῖς πολλοῖς κάγκελλον. *Hactenus Montfauc.*

Ibid. Θ. εἴκοσι καὶ πέντε. *Hieron. ait illud* πέντε *in* LXX. *ex Theodotione additum fuisse. Verum in textu Chis. exhibetur absque ulla praefixa nota. In Barb. post* τὰ ὀπίσθια αὐτῶν τῶν Ο. *adfertur ad marg.* Σ. ἔχοντες. Ἄλλ. δεδωκότες, *relate ad* ἄνδρες.

Ibid. Α. ἀρχῆθεν δὲ etc. *Barb. Ms. Jes. et Chis. tantum ad* Θ. *consonant.*

17. Οἱ Γ. ἀδικίας *ex Barb.*

Ibid. ※ Θ. καὶ ἐπέστρεψαν etc. *ex Ms. Jes. Chis. quoque in textu, sed de more sine Interprete. Barb. vero*, Σ. καὶ ἀνέκαμψαν.

Ibid. Σ. καὶ ὡς ἀφιέντες etc. *Barb. Montfauc. autem in Hexaplis refert sic*, Σ. καὶ ὡς ἀφιέντες εἰσὶν ἐπῆχον ὡς ᾆσμα διὰ τῶν μυκτήρων αὐτῶν. Α. πρὸς μυκτῆρα αὐτῶν. Θ. εἰς τὸν μυκτῆρα αὐτῶν. Σ. ἦχον ὡς ἆσθμα διὰ τῶν μυκτήρων αὐτῶν, *ubi notat idem Montfauc.* «Has lectiones exhibet *Ms. Jes.* Itemque Coislinianus qui habet, Σύμ. ὡς ἀφιέντες εἰσὶν ἦχον, ὡς ἆσθμα διὰ μυκτήρων. *Hieronymus*: Pro eo quod nos diximus: *et ecce applicant ramum ad nares suas*; LXX. transtulerunt *et ecce ipsi sicut subsannantes*; quibus de Theodotione additum est *extendunt ramum*; ut sit totum pariter: *et ecce ipsi extendunt ramum quasi subsannantes*: Pro quo interpretatus est Symmachus, *quasi emittentes sonitum in similitudinem cantici per nares suas.*» *His adjicit Drusius circa vocem* ἆσθμα: «Fallor aut Hieron. legit ᾆσμα, quod vertit *canticum*. Ejus verba sunt: *Pro quo interpretatus est Symmachus*, Quasi emittentes sonitum in similitudinem cantici per nares suas. Haec lectio melius quadrat cum veritate Hebraica.» *Prior extat apud Origenem. Videbis Edit. Rom.* Ἐκτείνουσι. *In Origene* ἐκτενοῦσιν, extendent: τὸ μέντοι, *inquit*, ἐκτενοῦσι τὸ κλῆμα, μὴ κείμενον παρὰ τοῖς Ο. ἀπὸ Θεοδοτίωνος προσεθήκαμεν· ἰστέον δὲ ὅτι μορὰ (*legerim* ζεμορὰ) ἑβραϊστὶ καὶ ἦχον καὶ κλῆμα σημαίνει. *Hactenus Drusius apud notas Montfauc. ad Hexapla.*

18. ※ Θ. καὶ καλέσουσιν etc. *Ms. Jes. Chis. quoque in textu verbum e verbo, excepto uno* Θ. *qui deest. Barb. vero ad marg. adfert tantum.* Ἄλλ. καὶ οὐκ εἰσακούσομαι. Θ. καὶ οὐ μή. Οἱ λοιποὶ, ※ μή.

Digitized by Google

Κεφ. θ.

Καὶ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὦτά μου φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· ἤγγικεν ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως· καὶ ἕκαστος εἶχε τὰ σκεύη τῆς ἐξολοθρεύσεως ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ἰδοὺ ἓξ ἄνδρες ἤρχοντο ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς ὑψηλῆς τῆς βλεπούσης πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ ἑκάστου πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ (1) ἀνὴρ εἷς ἐν μέσῳ αὐτῶν (2) ἐνδεδυμένος ποδήρη, καὶ (3) ζώνην σαπφείρου ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ· καὶ (4) εἰσῆλθον, καὶ ἔστησαν (5) ἐχόμενα τοῦ χαλκοῦ.

Cap. IX.

Et clamavit in aures meas voce magna, dicens: appropinquavit ultio urbis: et unusquisque habebat vasa exterminationis in manu sua.

2. Et ecce sex viri veniebant de via portae excelsae, quae respicit ad Aquilonem, et uniuscujusque securis in manu sua: et vir unus in medio eorum indutus podere, et zona sapphiri super lumbum ejus: et ingressi sunt, et steterunt juxta aeneum.

---

1. משחתו בידו - Οἱ Γ. διαφθορᾶς - Θ. ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ - Ο. τῆς ἐξολοθρεύσεως ἐν χειρὶ αὐτοῦ *C. B.*

2. העליון - Ο. τῆς ὑψηλῆς - Θ. τῆς ἄνω *C. B.*

כלי מפצו - Α., Σ. σκεῦος ※ διασκορπισμοῦ αὐτοῦ - Ο. πέλυξ *C. B.*

לבוש - Ο. ἐνδεδυκώς - Οἱ Γ. ἐνδεδυμένος *C. B.*

בדים - Α. ἐξαίρετα - Σ. λινά - Ο. ποδήρη - Θ. βαδδὶμ *C. B.*

בדים וקסת הספר במתניו - ὁ Ἑβραῖος, μέλαν καὶ κάλαμος γραφέως ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ - Α. 1., Θ. κάστυ γραμματέως (ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ) - Α. 2. μελανοδοχεῖον γραφέως ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ - Σ. καὶ πινακίδιον γραφέως ἔχων ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ - Ο. καὶ ζωνὴ σαπφείρου ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ *H. M.*

אצל - Α. πλησίον - Ο. ἐχόμενα *C. B.*

1. *H.* perditionis suae in manu sua - *Tres Interpr.* perditionis - *Th.* in manu sua LXX. exterminii in manu sua - *Vulg.* interfectionis in manu sua.

2. *H.*, *Vulg.* superioris - LXX. excelsae - *Th.* quae supra.

H. vas dissipationis suae - *A.*, *S.* vas ※ dispersionis suae - LXX. securis - *Vulg.* vas interitus.

H., *Vulg.* vestitus - LXX., *Tres Interpr.* indutus.

H., *S.*, *Vulg.* lineis - *A.* praecipuis LXX. podere - *Th.* baddim.

H. lineis et tabella scribae in renibus ejus - *Hebraeus Int.* atramentum et calamus scribae super renes ejus - *A.* 1., *Th.* casty scribae in manu ejus - *A.* 2. atramentum scribae ad lumbos ejus - *S.* et tabulas scriptoris habebat in renibus suis - LXX. et zona sapphiri super lumbos ejus - *Vulg.* et atramentum scriptoris ad renes ejus.

H., LXX., *Vulg.* juxta - *A.* prope.

---

(1) εἷς ἀνὴρ ἐν - *C.* ἀνὴρ εἷς ἐν. *Et ita Hebr., et Vulg.* (2) ἐνδεδυκώς. (3) ζώνη - *Alex.* ζώνην. (4) εἰσῆλθοσαν - *Al.* εἰσῆλθον. (5) ἐχόμενοι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χαλκοῦ - *Alex.* ἐχόμενα.

Digitized by Google

3. Καὶ [6] δόξα τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ ἀνέβη [7] ἀπὸ τοῦ Χεροὺβ, ἡ οὖσα [8] ἐπ᾽ αὐτῷ εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου· καὶ [9] ἐκάλεσεν τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὸν ποδήρη, ὃς [10] εἶχεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὴν ζώνην,

4. [11] καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς αὐτόν· [12] δίελθε μέσην ※ τὴν ※ πόλιν μέσην, / Ἱερουσαλὴμ, καὶ [13] δὸς τὸ σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων, καὶ τῶν κατοδυνωμένων ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις ταῖς γινομέναις ἐν μέσῳ αὐτῶν.

5. Καὶ τούτοις εἶπεν, ἀκούοντός μου· πορεύεσθε [14] εἰς τὴν πόλιν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ κόπτετε, μὴ φείδεσθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ μὴ ἐλεήσητε.

6. Πρεσβύτερον καὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ νήπια καὶ γυναῖκας ἀποκτείνατε εἰς ἐξάλειψιν· ἐπὶ δὲ πάντας, ἐφ᾽ οὓς

3. Et gloria Dei Israël ascendit de Cherub, quae erat super ipso in sub dio domus: et vocavit virum indutum podere, qui habebat super lumbum suum zonam,

4. et dixit Dominus ad eum: transi mediam ※ τὴν ※ civitatem mediam, / Jerusalem, et da signum super frontes virorum gementium, et dolentium super omnibus iniquitatibus, quae fiunt in medio ipsorum.

5. Et illis dixit, audiente me: ite in civitatem post eum, et percutite, non parcite oculis vestris, et non misereminí.

6. Senem et adolescentem et virginem et parvulos et mulieres interficite ad internecionem: su-

---

מעל הכרוב 3. - O. ἀπὸ τῶν Χερουβὶμ - Ἄλλως, ἀπὸ τοῦ Χεροὺβ *C. B.*

אל מפתן - O. εἰς τὸ αἴθριον - A., Σ. τῶν οὐδῶν *C. B.*

בתוך העיר בתוך ירושלם 4. - ※ μέσην τὴν πόλιν, μέσην Ἱερουσαλὴμ - O. μέσην Ἱερουσαλὴμ *H. M.*

והתוית תו על־מצחות - A., Θ. σημείωσις τοῦ Θαῦ ἐπὶ τὰ μέτωπα - O. καὶ δὸς σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα *H. M.*

בתוכה - O. ἐν μέσῳ αὐτῶν - Ἄλλως, ἐν μέσῳ αὐτῆς *C. B.*

למשחית 6. - Οἱ Γ. εἰς διαφθοράν - O. εἰς ἐξάλειψιν *C. B.*

3. *H.* desuper Chrub - LXX. de Cherubim - *Aliter, et Vulg.* de Cherub.

H., Vulg. ad limen - *A., S.* liminum - LXX. in sub dio.

4. *H.* in medio civitatis, in medio Jerusalem - ※ mediam civitatem, mediam Jerusalem - LXX. mediam Jerusalem - *Vulg.* per mediam civitatem, in medio Jerusalem.

H. et signabis Thau super froutes - *A., Th.* signum Thau super frontes - LXX. et da signum super frontes - *Vulg.* et signa Thau super froutes.

H., Vulg. in medio ejus - LXX. in medio eorum - *Aliter* in medio ejus.

6. *H., Tres Interpr.* ad perditionem - LXX., *Vulg.* ad interneeionem.

---

(6) δόξα Θεοῦ τοῦ Ἰσραήλ. (7) ἀπὸ τῶν Χερουβὶμ - *H.* מעל הכרוב - *Vulg.* de Cherub. (8) ἐπ᾽ αὐτῶν - *Ald.* ἐπ᾽ αὐτοῦ - *H.* עליו - *Vulg.* super eum. (9) ἐκάλεσε. (10) εἶχεν. (11) Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν - *Alex., Ald., C.* εἶπεν κύριος πρός - *H.* ויאמר יהוה אליו - *Vulg.* et dixit Dominus ad eum. *Et ita Hieron.* (12) δίελθε μέσην Ἱερουσαλὴμ - [*Ms. Jes.* ※ μέσην τὴν πόλιν μέσην Ἱερουσαλὴμ *H. M.*] - *C.* τὴν πόλιν, καὶ μέσην τὴν Ἱερουσαλὴμ - *H.* עבר בתוך העיר בתוך ירושלם - *Vulg.* transi per mediam civitatem in medio Jerusalem. *Et ita Hieron.* (13) δὸς σημεῖον - *C.* δὸς τὸ σημεῖον. (14) ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν - *Ald., C.* εἰς τὴν πόλιν ὀπίσω αὐτοῦ. *Et ita Hebr., et Vulg.*

ἐστι τὸ σημεῖον, μὴ [15] ἐγγίσητε· καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου ἄρξασθε. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ※ τῶν πρεσβυτέρων, ⁄. οἳ ἦσαν ἔσω ἐν τῷ οἴκῳ.

per omnes autem, super quos est signum, ne appropinquetis: et a Sanctis meis incipite. Et ceperunt a viris ※ senioribus, ⁄. qui erant intus in domo.

7. Καὶ [16] εἶπεν πρὸς αὐτούς· μιάνατε τὸν οἶκον, καὶ πλήσατε τὰς ὁδοὺς νεκρῶν ἐκπορευόμενοι, καὶ [17] κόπτετε, ※ καὶ πατάξατε τὴν πόλιν ⁄.

7. Ex dixit ad eos: contaminate domum, et implete vias interfectis exeuntes, et percutite, ※ et percutite urbem ⁄.

8. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν [18] αὐτούς, ※ ὑπελείφθην ἐγώ, ⁄. καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα, καὶ εἶπα· [19] οἴμοι Ἀδωναΐ Κύριε, ἐξαλείψεις σὺ τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσραήλ, ἐν τῷ ἐκχέαι σὲ τὸν θυμόν σου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ;

8. Et factum est, dum percuterent ipsi, ※ relictus sum ego, ⁄. et cado super faciem meam, et exclamavi, et dixi: heu mihi Adonaï Domine, delebis tu residuos Israël, in effundendo te furorem tuum super Jerusalem?

אשר־עליו התו - A. ἐφ' ὃν ἐπ' αὐτῷ τὸ θαῦ - O. ἐφ' οὓς ἐστι τὸ σημεῖον - Θ. ἐφ' ὃν τὸ θαῦ *H. M.*

ממקדשי - O. ἀπὸ τῶν ἁγίων μου - Οἱ Γ. τοῖς ἁγίοις μου *C. B.*

7. טמאו את־הבית - O. μιάνατε - A. σὺν ⁄. τὸν οἶκον *C. B.*

את־החצרות - ὁ Ἑβραῖος, τὰς αὐλάς - O. τὰς ὁδούς *H. M.*

צאו ויצאו והכו בעיר - O. καὶ κόπτετε, ※ καὶ πατάξατε τὴν πόλιν, καὶ ἐξελθόντες ἔτυπτον τὴν πόλιν *H. M.*

8. כהכותם ונאשאר אני - O. ἐν τῷ κόπτειν αὐτούς - A., Σ. ※ ὑπελείφθην ἐγώ *C. B.*

המשחית - O. ἐξαλείψεις; - Ἄλλως, ἐξαλείφεις; - Ἄλλος, εἰς ἐξάλειψιν σὺ ποιεῖς; *C. B.*

H., *Th.* super quem Thau - *A.* super quem super ipso Thau - LXX. super quo est signum - *Vulg.* super quem videritis Thau.

H., *Vulg.* a Sanctuario meo - LXX. a Sanctis meis - *Tres Interpr.* Sanctis meis.

7. *H.*, LXX., *A.*, *Vulg.* contaminate domum.

H., *Hebraeus Int.*, *Vulg.* atria - LXX. vias.

H. egredimini: et egressi sunt, et percutiebant in civitate - LXX. et percutite, ※ et percutite urbem: et egressi percutiebant urbem - *Vulg.* egredimini. Et egressi sunt, et percutiebant eos, qui erant in civitate.

8. *H.* cum percuterent, et remansi ego - LXX. in percutiendo ipsos - *A.*, *S.* ※ relictus sum ego - *Vulg.* et caede completa, relictus sum ego.

H. Numquid corrumpis? - LXX. delebis? - *Aliter* deles? - *Alius* ad perditionem tu facis? - *Vulg.* ergone disperdes?

---

(15) ἐγγίσητε· ἀπὸ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ ἀπό. *Et ita Hebr.*, *et Vulg.* (16) εἶπε. (17) κόπτετε. Καὶ ἐγένετο - [*Ms. Jes.* ※ καὶ πατάξατε τὴν πόλιν *H. M.*] - *H.* והכו בעיר - *Vulg.* et percutiebant eos, qui erant in civitate - [*Hieron.* "*alii transtulerunt*: percutiebant civitatem; *pro* his qui erant in urbe, *ipsam urbem appellantes.*] (18) αὐτούς, καὶ πίπτω - *Ms. Jes.* ※ Θ. ὑπελείφθην ἐγώ - *H.* ונאשאר אני - *Vulg.* remansi ego. *Et ita Hieron.* (19) οἴμοι κύριε - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριε - *H.* אהה ארני יהוה - *Vulg.* heu Domine Deus.

Digitized by Google

9. Καὶ [20] εἶπεν πρός με· ἀδικία τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ [21] λαῶν, αἱμάτων, καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ ἀκαθαρσίας, ὅτι εἶπαν· [22] ἐγκαταλέλοιπε Κύριος τὴν γῆν, οὐκ ἐφορᾷ ὁ Κύριος.

10. Καὶ οὐ φείσεταί μου ὁ ὀφθαλμός, οὐ δὲ μὴ ἐλεήσω, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα.

11. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὁ [23] ἐνδεδυμένος τὸν ποδήρη, καὶ ἐζωσμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ [24] ἀπεκρίνατο ※ λόγον, / λέγων· πεποίηκα καθὼς ἐνετείλω μοι.

9. Et dixit ad me: iniquitas domus Israël et Juda magnificata est valde valde, quia repleta est terra populis, sanguinibus, et civitas repleta est iniquitate, et immunditia, quia dixerunt: dereliquit Dominus terram, non inspicit Dominus.

10. Et non parcet oculus meus, neque miserebor; vias eorum super capita eorum dedi.

11. Et ecce vir, qui indutus erat podere, et accinctus zona lumbum suum, et respondit ※ verbum, / dicens: feci sicut mandasti mihi.

דמים - 9. Οἱ Γ. αἱμάτων - Ο. λαῶν πολλῶν C. B.

מטה - Οἱ Γ. ἐκκλίσεως - Α. ※ σφαλμοῦ - Ο. ἀκαθαρσίας C. B.

יהוה את־הארץ ואין - Ο. Κύριος - Α. σὺν / τὴν γῆν - Οἱ Γ. καὶ / οὐκ C. B.

וגם אני 10. - Α. ※ καίγε - Ἄλλος, καὶ ἐγώ εἰμι - Ο. Καὶ C. B.

לבוש 11. - Ο. ὁ ἐνδεδυμένος - Ἄλλος, ὁ ἐνδεδυκώς C. B.

הבדים - Α. τὰ ἐξαίρετα - Σ. τὰ λινά - Θ. τὸ βαδδίμ - Ο. τὸν ποδήρη C. B.

אשר הקסת במתניו - Α. οὗ μελανοδοχεῖον τοῦ γραμματέως ἐν νώτῳ αὐτοῦ - Σ. ὁ τὴν πινακίδα ἐν ὀσφύϊ ἔχων - Ο. καὶ ἐζωσμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ C. B.

9. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* sanguinibus - *LXX.* populis multis.

H. perverso - *Tres Interpr.* declinatione - *A.* ※ errore - *LXX.* immunditia - *Vulg.* aversione.

H., *Vulg.* Dominus terram, et non - *LXX.*, *A.* Dominus terram - *Tres Interpr.* et / non.

10. *H.* et etiam ego - *A.* ※ et vero - *Alius* et ego sum - *LXX.* et - *Vulg.* igitur

11. *H.*, *LXX.*, *Alius*, *Vulg.* indutus.

H., *S.*, *Vulg.* lineis - *A.* praecipuis - *Th.* baddim - *LXX.* talari.

H. qui tabellam in lumbis suis - *A.* cujus atramentarium scribae in dorso ejus - *S.* qui tabulam in renibus habens - *LXX.* et accinctus zona lumbum suum - *Vulg.* qui habebat atramentarium in dorso suo.

---

(20) εἶπε. (21) *λαῶν πολλῶν, καὶ* - *Orig.* *ἀντὶ τοῦ λαῶν, αἱμάτων οἱ λοιποὶ πεποιήκασι* - *H.* דמים - *Vulg.* sanguinibus. (22) Ἐγκατέλιπε - *Alex.* Ἐγκαταλέλειπεν. (23) ἐνδεδυκώς. (24) *ἀπεκρίνατο λέγων* - *Alex.* *λόγον, λέγων* - *H.* משיב דבר לאמר - *Vulg.* respondit verbum, dicens.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. οἱ Γ. διαφθορᾶς etc. *Codex Barb.*

2. Θ. τῆς ἄνω *Idem.*

Ibid. Α., Σ. σκεῦος etc. *Idem.*

Ibid. οἱ Γ. ἐνδεδυμένος *Idem.*

Ibid. Α. ἐξαίρετα. Σ. λινά. Θ. βαδδὶμ *Idem. Hieronymus*: «Et pro *lineis*, quod nos juxta Symmachum interpretati sumus, LXX. ποδήρη, Theodotio ipsum verbum Hebraïcum *BADDIM*, Aquila *praecipua*, interpretati sunt.» *Haec autem apud Hexapla Montfauc. Graece desunt.*

Ibid. ὁ Ἑβραῖος, μέλαν καὶ κάλαμος etc. *Haec refert Montfauconius in Hexaplis, qui notat sic*: «Hebraïci lectionem adfert Codex Reg. Bombycinus. *De reliquis Interpretibus haec Hieronymus*: «Rursum ubi nos diximus, *et atramentarium Scriptoris ad renes ejus*; Theodotio κάστυ *scribae in manu ejus*; Aquila μελανοδοχεῖον, idest *atramentarium Scribae ad lumbos ejus*; Symmachus *tabulas scriptoris habebat in renibus suis.*» *Quibusdam interpositis Hieronym.* «Quodque Aquilae prima Editio et Theodotio dixerant κάστυ, pro quo in Hebraeo legitur *CESATH*, cum ab Hebraeo quaererem quid significaret, respondit mihi Graeco sermone appellari καλαμάριον, ab eo quod in illo calami recondantur. Nos *atramentarium*, ex eo quod atramentum habeat, dicimus. Multi significantius *thecas* vocant, ab eo quod thecae sint scribentium calamorum. Codex Regius Bombycinus, itemque Coislinianus, Α. καὶ Θ. κάστυ γραμματέως, quod ex Origene sumptum est.» *Ait autem idem Origenes*, οὐδὲν γὰρ ἡγοῦμαι σημαίνεσθαι παρ' Ἕλλησιν ἐκ τῆς κάστυ φωνῆς, τῶν δὲ Ἑβραίων τις ἔλεγε, τὸ καλούμενον καλαμάριον εἶναι τὸ κάστυ, idest. Nihil autem voce κάστυ apud Graecos significari puto: Hebraeus autem quidam dicebat *casty* esse id quod dicitur *calamarium.*» *Hactenus Montfauc. in notis ad Hexapla. Barb. legit*, Α., Θ. γραμμάτεως.

Ibid. Α. πλησίον *Barb.*

3. Α'λλ. ἀπὸ τοῦ Χερουβ *Idem. Ms. Jes., itemque Chis. in textu.*

Ibid. Α., Σ. τῶν οὐδῶν *ex Barb. Apud Montfauc.* Θ. εἰς τὸ αἴθριον, *ex Hieronymo, qui ait*: «Et ubi nos transtulimus *limen domus*, LXX. et Theodotio τὸ αἴθριον, idest *sub divo*, posuere *vestibulum.*»

4. ※ μέσην τὴν πόλιν etc. *ex Ms. Jes., cui concinit etiam Chis. in textu, nisi quod ponitur asteriscus ante τὴν πόλιν, et linea terminalis cuspidata post ultimum μέσην.*

Ibid. Α., Θ. σημείωσις τοῦ θαῦ etc. *ex Origene apud Montfauc. qui ait*: «Ibi puto Origenem de altera Aquilae Editione agere, ubi θαῦ legebatur ut infra: nam quod ait Hieronymus ad alteram spectare debet: Pro *signo* (*sic ille*) quod LXX., Aquila, et Symmachus transtulerunt, Theodotio ipsum verbum Hebraïcum posuit *THAU. Et aliquanto post*; Antiquis Hebraeorum literis, quibus usque hodie utuntur Samaritani, extrema Thau litera crucis habet similitudinem; quae in Christianorum frontibus pingitur, et frequenti manus inscriptione signatur. Non praetermittenda Origenis adnotatio insignis, quae habetur in Coisliniano Codice, nec non in Regio Bombycino: Οἱ μὲν Ο. τῷ ἐνδεδυμένῳ φασὶ τὸν ποδήρη προστετάχθαι ὑπὸ τῆς δόξης τοῦ κυρίου, σημεῖον δοῦναι ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν καταστεναζόντων, καὶ τῶν κατοδυνωμένων· πυνθανομένων δὲ τῶν Ἑβραίων, εἴ τι πάτριον ἔχουσιν περὶ τοῦ θαῦ λέγειν μάθημα, ταῦτα ἠκούσαμεν· τινὸς μὲν φάσκοντος, ὅτι τὸ θαῦ ἓν τῶν παρ' Ἑβραίοις εἴκοσι δύο στοιχείων ἐστι, τὸ τελευταῖον, ὡς πρὸς τὴν παρ' αὐτοῖς τάξιν τῶν γραμμάτων· τὸ τελευταῖον οὖν εἴληπται στοιχεῖον, εἰς παράστασιν τῆς τελειότητος τῶν διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀρετὴν στεναζόντων, καὶ ὀδυνωμένων ἐπὶ τοῖς ἁμαρτανομένοις ἐν τῷ λαῷ, καὶ συμπασχόντων τοῖς παρανομοῦσι· ἕτερος δὲ ἔλεγε, σύμβολον εἶναι τὸ θαῦ τῶν τὸν νόμον τετηρηκότων· ἐπείπερ ὁ νόμος παρ' Ἑβραίοις θωρὰ καλεῖται, καὶ τὸ πρῶτον αὐτοῦ στοιχεῖόν ἐστι τὸ θαῦ· καὶ σύμβολον οὖν ἐστι τῶν κατὰ τὸν νόμον βεβιωκότων· τρίτος δέ τις φάσκων τῶν καὶ εἰς τὸν σωτῆρα πεπιστευκότων, ἔλεγε τὰ ἀρχαῖα στοιχεῖα

ἐμφερῆς ἔχειν τὸ Θαῦ τῷ τοῦ σταυροῦ χαρακτῆρι, καὶ προφητεύεσθαι περὶ τοῦ γενομένου ἐν Χριστιανοῖς ἐπὶ τοῦ μετώπου σημείου· ὅπερ ποιοῦσιν οἱ πεπιστευκότες πάντες εὐτονώτερον προκαταρχόμενοι πράγματος, καὶ μάλιστα εὐχῶν ἢ ἁγίων ἀναγνωσμάτων. Ὁ δὲ Ἀκύλας καὶ Θεοδοτίων φασὶ, σημείωσις τὸ Θαῦ. *Sensus est*: Septuaginta dicunt: Ei qui talari veste indutus erat, a gloria Domini praeceptum fuisse, ut signum daret in frontibus gementium et dolentium. Interrogatis autem Hebraeis, num quam a majoribus sibi traditam circa Thau notitiam haberent, haec audivimus. Unus quidem dicebat, Thau unum ex viginti duobus Hebraeorum elementis esse, ipsumque ultimum secundum ordinem literarum suarum: ideoque ultimum elementum propositum fuisse, ad declarationem perfectionis eorum, qui ob insitam virtutem gemebant, et de peccatis populi dolebant, et concidebant cum delinquentibus (idest ne conciderent). Alius autem dicebat, Thau symbolum eorum esse, qui legem servaverant; quoniam apud Hebraeos lex THORA vocatur, et primum vocis hujus elementum est Thau: quapropter symbolum est eorum qui secundum legem vixerant. Tertius, e numero eorum, qui in Christum crediderant, ajebat vetera elementa Thau crucis formae simile habere; ac prophetice enuntiari signum, quo Christiani in frontibus insigniendi erant: quod sane omnes qui in Christum crediderunt, efformare solent initio cujusque operis, maxime autem orationum et lectionum sacrarum. Aquila autem et Theodotio dicunt, signum Thau. *Ita Montfauc. in notis ad Hexapla. In Codice autem Barb. ad marg. legitur*, Α., Θ. καὶ σημειώσεις τὸ Θαῦμα. Σ. καὶ σημείωσαι σημεῖον.

Ibid. Ἀλλ. ἐν μέσῳ αὐτῆς *Barb.*

6. Οἱ Γ. εἰς διαφθοράν *Idem.*

Ibid. Α. ἐφ' ὃν ἐπ' αὐτῷ τὸ Θαῦ etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. Barb. vero adfert tantum sic* Θ. τὸ Θαῦμα *constanter, nisi sit lapsus graphicus.*

Ibid. Οἱ Γ. τοῖς ἁγίοις μου *Barb.*

7. Α. σὺν *Idem.*

Ibid. ὁ Ἑβραῖος τὰς αὐλάς. *Apud Montfauc. qui notat, Hieronymum adfert hic loci sic: «Pro* atriis, *quae Hebraïce dicitur* ASEROTH, *LXX. posuere* vias.

Ibid. ※ καὶ πατάξατε etc. *Ms. Jes., Chis. in textu ad priora verba, nimirum* ※ καὶ πατάξατε τὴν πόλιν, *consonat; caetera non legit.*

8. Α., Σ. ※ ὑπελείφθην ἐγὼ *Barb. Drusius vero ex Ms. Jes. similiter, sed tribuit uni Theodotioni. Chis. quoque in textu, sed absque Interprete.*

Ibid. Ἀλλ. ἐξαλείφεις. Ἀλλ. εἰς ἐξάλειψιν σὺ ποιεῖς *ex Barb.*

9. Οἱ Γ. αἱμάτων *ex eodem, et ex Drusio apud Montfauc.*

Ibid. Οἱ Γ. ἐκκλίσεως. Α. ※ σφαλμοῦ. *Sic ad marg. Barb. Similiterque sequentem.*

10. Α. ※ καίγε. Ἀλλ. καὶ ἐγώ εἰμι *Idem.*

11. Ἄλλος, ὁ ἐνδεδυκώς *Idem.*

Ibid. Α. τὰ ἐξαίρετα etc. *Idem. Apud Hexapla vero Montfauconii latine tantum adfertur ex Hieronymo, quia Graece desideratur.*

Ibid. Α. εὖ μελανοδοχεῖον etc. *ex Barb. Sed vide notas supra v.* 2.

Κεφ. ι'.

Καὶ [1] εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐπάνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς τῶν Χερουβὶμ, ὡς λίθος [2] σαπφείρου, ※ ὡς ὅρασις, ⁄ ὁμοίωμα θρόνου ὤφθη ἐπ' αὐτῶν.

2. Καὶ [3] εἶπεν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα [4] τὴν στολὴν, ※ καὶ εἶπεν, ⁄ εἴσελθε εἰς τὸ μέσον τῶν [5] τροχῶν, καὶ ὑποκάτω τοῦ Χερουβὶμ, καὶ πλῆσον τὰς δράκας σου ἀνθράκων πυρὸς ἐκ μέσου τῶν Χερουβὶμ, καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιόν μου·

3. καὶ τὰ Χερουβὶμ εἱστήκει ἐκ δεξιῶν τοῦ οἴκου, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἄνδρα· καὶ ἡ νεφέλη ἔπλησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν.

4. Καὶ ἀπῆρεν ἡ δόξα Κυρίου [6] ἀπὸ τοῦ Χεροὺβ εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου, καὶ ἔπλησε τὸν οἶκον ἡ νεφέλη· καὶ ἡ αὐλὴ

CAP. X.

Et vidi, et ecce super firmamentum, quod erat super caput Cherubim, quasi lapis sapphiri, ※ quasi visio, ⁄ similitudo throni visa est super eos.

2. Et dixit ad virum indutum stola, ※ et dixit, ⁄ ingredere in medio rotarum, et subtus Cherubim, et imple pugnos tuos carbonibus ignis de medio Cherubim, et disperge super civitatem: ingressusque est in conspectu meo:

3. et Cherubim stabant a dextris domus, cum ingrederetur vir: et nubes implevit atrium interius.

4. Et elevata est gloria Domini de Cherub in sub dio domus, et implevit domum nubes: et

---

כמראה דמות 1. – Σ., Θ. ὡς εἶδος ὁμοιώματος – Α. ※ ὡς ὅρασις – Ο. ὁμοίωμα *C. B.*

נראה – Α. ὠράθη – Σ., Θ. ὤφθη – *In* Ο. *vacat.*

הבדים 2. – Α. ἐξαίρετα τὰ μόνα – Σ. τὰ λινά – Ο. τὴν στολὴν – Θ. βαδδὶν – 5. *edit.* τὸν ποδήρη *C. B.*

חפניך – Ο. τὰς δράκας σου – Ἄλλος, τὰς χεῖρας σου *C. B.*

מבינות – Ο. ἐκ – Σ., Θ. ※ τοῦ ⁄ μέσου *C. B.*

וירם 4. – Α. ὑψώθη – Ο. καὶ ἀπῆρεν *C. B.*

וימלא הבית את־הענן – Θ. ἐπλήσθη ὁ οἶκος τῆς νεφέλης – Ο. καὶ ἔπλησε τὸν οἶκον ἡ νεφέλη *C. B.*

1. *H.* veluti aspectus similitudinis – *S.*, *Th.*, *Vulg.* quasi species similitudinis – *A.* ※ quasi visio – LXX. similitudo.

H., *Vulg.* apparuit – *A.*, *S.*, *Th.* visa est – *In* LXX. *vacat.*

2. *H.*, *S.*, *Vulg.* lineis – *A.* praecipuis unicis – LXX. stola – *Th.* baddim – 5. *edit.* talari.

H. volas tuas – LXX. pugnos tuos – *Alius* manus tuas – *Vulg.* manum tuam.

H. de inter – LXX., *S.*, *Th.* de medio – *Vulg.* quae sunt inter.

4. *H.* et extulit se – *A.*, LXX., *Vulg.* et elevata est.

H., *Th.*, *Vulg.* et repleta est domus nube – LXX. et replevit domum nubes.

---

(1) ἴδον. (2) σαπφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτῶν – [*Ms. Jes.* ※ ὡς ὅρασις ὁμοίωμα θρόνου ὤφθη ἐπ' αὐτῶν *H. M.*] – *H.* ספיר כמראה דמות כסא נראה עליהם – *Vulg.* sapphirus, quasi species similitudinis solii, apparuit super ea. *Et ita Hieron. Sed pro* super ea *habet* super eam. (3) εἶπε. (4) τὴν στόλην, Εἴσελθε – *H.* הבדים ויאמר בא – *Vulg.* lineis, et ait: Ingredere. *Et ita Hieron.* (5) τροχῶν τῶν ὑποκάτω τῶν Χερουβίμ. (6) ἀπὸ τῶν Χερουβὶμ – *H.* מעל הכרוב – *Vulg.* desuper Cherub.

ἐπλήσθη τοῦ φέγγους τῆς δόξης Κυρίου.

5. Καὶ φωνὴ τῶν πτερύγων τῶν Χερουβὶμ ἠκούετο ἕως τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, ὡς φωνὴ Θεοῦ Σαδδαῒ λαλοῦντος.

6. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλεσθαι αὐτὸν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκότι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν, λέγων· λάβε πῦρ ἐκ μέσου τῶν τροχῶν ἐκ μέσου τῶν Χερουβὶμ· καὶ [7] εἰσῆλθεν, καὶ ἔστη ἐχόμενος τῶν τροχῶν.

7. [8] Καὶ ἐξέτεινεν ὁ Χεροὺβ τὴν [9] χεῖρα αὐτοῦ ※ ἐκ τῶν ἀναμέσον τῶν ※ Χερουβὶμ, ⁄. εἰς μέσον τοῦ πυρὸς τοῦ ὄντος [10] ἐν μέσῳ τῶν Χερουβὶμ, καὶ ἔλαβε καὶ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐνδεδυκότος τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν, καὶ ἔλαβε, καὶ ἐξῆλθε.

8. Καὶ [11] εἶδον τὰ Χερουβὶμ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν.

9. Καὶ [12] εἶδον, καὶ ἰδοὺ [13] τέσσαρες τροχοὶ εἱστήκεισαν ἐχόμενοι τῶν Χε-

atrium impletum est splendore gloriae Domini.

5. Et vox alarum Cherubim audiebatur usque ad atrium exterius, quasi vox Dei Saddaï loquentis.

6. Et factum est in mandando ipsum viro induto stola sancta, dicens: sume ignem de medio rotarum de medio Cherubim: et intravit, et stetit juxta rotas.

7. Et extendit Cherub manum suam ※ de medio ※ Cherubim, ⁄. in medio ignis, qui erat in medio Cherubim, et sumpsit et dedit in manus ejus, qui erat indutus stola sancta; et accepit, et egressus est.

8. Et vidi ipsa Cherubim similitudinem manuum hominum subtus alas eorum.

9. Et vidi, et ecce quatuor rotae stabant juxta Cherubim: rota una

---

קול אל־שדי 5. - Σ., Θ. βροντὴ Θεοῦ ἱκανοῦ - Ο. φωνὴ Θεοῦ Σαδδαΐ - Α. ἱκανοῦ *H. M.*

הבדים - 6. Α. τὰ ἐξαίρετα - Σ. τὰ λινά - Ο. τὴν στολήν - Θ. τὰ βαδδίν *C. B.*

לגלגל - Σ. ※ τοῦ τροχοῦ - Ο., Θ. ※ τῶν ⁄. τροχῶν *C. B.*

אצל - Α. πλησίον - Ο. ἐχόμενος *C. B.*

וישלח הכרוב את־ידו מבינות לכרובים 7. - Ο. καὶ ἐξέτεινεν ὁ Χεροὺβ τὴν χεῖρα αὐτοῦ - ※ Θ. ἐκ τῶν ἀναμέσον τῶν Χερουβίμ *H. M.*

אצל - 9. Α. πλησίον - Ο. ἐχόμενος *C. B.*

5. *H.*, LXX. vox Dei Saddaï - *S.*, *Th.* tonitru Dei potentis - *A.* potentis - *Vulg.* vox Dei omnipotentis.

6. *H.*, *S.*, *Vulg.* lineis - *A.* praecipuis - LXX. stola - *Th.* baddim.

H. rotam - *S.* rotae - LXX., *Th.*, *Vulg.* rotarum.

H., LXX., *Vulg.* juxta - *A.* prope.

7. *H.* et misit Cherub manum suam de inter Cherubim - LXX. et extendit Cherub manum suam - ※ *Th.* de medio Cherubim - *Vulg.* et extendit Cherub manum de medio Cherubim.

9. *H.*, LXX., *Vulg.* juxta - *A.* prope.

---

(7) εἰσῆλθε. (8) Καὶ ἐξέτεινε τὴν - *Alex.*, *Ald.*, C. Καὶ ἐξέτεινεν ὁ Χερούβ - *H.* וישלח הכרוב - *Vulg.* et extendit Cherub. (9) χεῖρα αὐτοῦ εἰς μέσον τοῦ πυρός - [*Ms. Jes.* ※ Θ. ἐκ τῶν ἀναμέσον τῶν Χερουβὶμ *H. M.*] - *H.* ידו מבינות לכרובים אל־האש - *Vulg.* manum de medio Cherubim ad ignem. *Et ita Hieron.* (10) εἰς μέσον - *C.* ἐν μέσῳ. (11) ἴδον. (12) ἴδον. (13) τροχοὶ τέσσαρες - *C.* τέσσαρες τροχοί. *Et ita Hebr.*, *et Vulg.*

ρουβίμ· τροχὸς εἷς ἐχόμενος [14] Χερούβ ἑνὸς ⁜ καὶ τροχὸς εἷς ἐχόμενος Χερούβ ἑνὸς, ⁄ καὶ ὄψις τῶν τροχῶν, ὡς ὄψις λίθου ἄνθρακος·

10. καὶ ὄψις αὐτῶν ὁμοίωμα ἓν τοῖς τέσσαρσιν, ὃν τρόπον ὅτ' ἂν ᾖ τροχὸς ἐν μέσῳ τροχοῦ.

11. Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ, εἰς τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά· ὅτι εἰς ὃν ἂν τόπον ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ [15] μία, ⁜ ὀπίσω αὐτοῦ ⁄ ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι [16] αὐτά.

12. ⁜ Καὶ πᾶσαι αἱ σάρκες αὐτῶν, ⁄ καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσι [17] τροχοῖς αὐτῶν.

juxta Cherub unum, ⁜ et rota una juxta Cherub unum, ⁄ et aspectus rotarum, quasi aspectus lapidis carbunculi:

10. et aspectus earum similitudo una quatuor, quemadmodum cum fuerit rota in medio rotae.

11. In eundo ipsa, in quatuor partes suas ibant; non revertebantur in eundo ipsa: quoniam in quemcumque locum respiciebat principium unum, ⁜ post illud ⁄ ibant, et non revertebantur in eundo ipsa.

12. ⁜ Et omnes carnes earum, ⁄ et dorsa earum, et manus earum, et alae earum, et rotae plenae erant oculis in circuitu quatuor rotis ipsis.

כעין אבן תרשיש - A. ὡς . . . . χρυσολίθου - Σ. ὡς εἶδος ὑακίνθου - O. ὡς ὄψις λίθου ἄνθρακος *H. M.*

ומראיהם 10. - O. καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν - A., Θ. ἡ ὅρασις - Σ. τὸ εἶδος *C. B.*

לא יסבו 11. - Σ. οὐ μετετρέποντο - O. οὐκ ἐπέστρεφον *C. B.*

יפנה הראש - A. νεύει κεφαλή - Σ. ἐτρέπετο ὁ ἀρχηγός - O. ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ μία - Θ. ἐκλίνετο ὁ πρῶτος *C. B.*

אחריו ילכו - Θ. ὀπίσω αὐτοῦ - O. ἐπορεύοντο *C. B.*

וכל־בשרם 12. - A., Σ., Θ., O. καὶ πᾶσαι αἱ σάρκες αὐτῶν *C. B.*

H. tamquam oculus lapidis Tharsis - *A.* tamquam... chrysolithi - *S.* quasi species hyacinthi - *LXX.* quasi aspectus lapidis carbunculi - *Vulg.* quasi visio lapidis chrysolithi.

10. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* et aspectus earum - *A.*, *Th.* visio - *S.* species.

11. *H.* non circuibant - *S.* non convertebantur - *LXX.*, *Vulg.* non revertebantur.

H. vertebat se caput - *A.* respicit caput - *S.* vertebatur dux - *LXX.* respiciebat principium unum - *Th.* declinabat primus - *Vulg.* ire declinabat quae prima erat.

H. post illud ibant - *Th.* post illud - *LXX.* ibant - *Vulg.* sequebantur et caeterae.

12. *H.* et omnis caro earum - *A.*, *S.*, *Th.*, *LXX.* et omnes carnes earum - *Vulg.* et omne corpus earum.

---

(14) Χερούβ ἑνὸς, καὶ ἡ ὄψις - *Alex.* Χερούβ τοῦ ἑνὸς, καὶ τροχὸς εἷς ἐχόμενος τοῦ Χερούβ· ἡ ὄψις - *H.* הכרוב אחד ואופן אחד אצל הכרוב אחד ומראה - *Vulg.* Cherub unum, et rota alia juxta Cherub unum: species. *Et ita Hieron.* (15) μία, ἐπορεύοντο - [*Ms. Jes.* A., Θ. ὀπίσω αυτοῦ ἐπορεύοντο. *Et ita Comp. H. M.*] - *H.* אחריו ילכו - (16) αὐτά. Καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν - *C.* καὶ πᾶσα ἡ σάρξ αὐτῶν - *H.* וכל־בשרם - *Vulg.* et omne corpus earum. (17) τροχοῖς. Τοῖς δὲ - *Alex.*, et *C.* τροχοῖς αὐτῶν - *H.* לאופניהם .

Digitized by Google

13. Τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη Γελγὲλ [18] ἀκούοντός μου.

14. ※ Καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ※ ἑνί· τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς πρόσωπον ※ τοῦ Χεροὺβ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ※ δευτέρου πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ ※ τὸ τρίτον πρόσωπον λέοντος, καὶ τὸ ※ τέταρτον πρόσωπον ἀετοῦ.

15. Καὶ ἐπῆραν τὰ Χερουβίμ· τοῦτο τὸ ζῶον ὃ [19] εἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ [20] Χωβάρ.

16. Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ [21] Χερουβὶμ, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ, καὶ οὗτοι ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν τοῦ

13. Rotis autem istis acclamatus est Gelgel, audiente me.

14. ※ Et quatuor facies uni: ※ facies unius, facies Cherub; ※ et facies secundi, facies homi- ※ nis; et tertium, facies leonis; ※ et quartum, facies aquilae.

15. Et elevata sunt Cherubim: hoc est animal, quod videram super fluvium Chobar.

16. Cumque ambularent Cherubim, ibant rotae, et hae juxta ea: et cum elevarent Cherubim alas suas, ut exaltarentur de terra,

---

הגלגל 13. Σ. κυλίσματα - Ο. Γελγὲλ *C. B.*

14. וארבעה פנים לאחד פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני־נשר - ※ Θ. *καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνί· τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς πρόσωπον τοῦ* Χερούβ, *καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τρίτον πρόσωπον λέοντος, καὶ τὸ τέταρτον, πρόσωπον ἀετοῦ* *H. M.*

ובשאת 16. - Σ. *καὶ ἐν τῷ ἐπαίρειν* - Ο. *καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν* - *Ἄλλος, ἐπαιρόντων* *C. B.*

לרום מעל־הארץ - Ο. *τοῦ μετεωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς* - Σ. *τοῦ ὑψοῦσθαι ἐπάνωθεν* *C. B.*

13. *H.* rota - *S.* volubilitates - LXX. Gelgel - *Vulg.* volubiles.

14. *H.* et quatuor facies unicuique: facies unius facies Cherub; et facies secunda, facies hominis; et tertia, facies leonis; et quarta, facies aquilae - ※ *Th.* quatuor facies uni: facies unius, facies Cherub; et facies unius facies hominis; et tertium, facies leonis; et quartum, facies aquilae - *Vulg.* quatuor autem facies habebat unum: facies una, facies Cherub; et facies secunda, facies hominis; et in tertio facies leonis; et in quarto facies aquilae.

16. *H.*, *S.*, LXX., *Vulg.* et cum elevarent - *Alius* elevantibus.

H. ad elevandum se desuper terra - LXX., *Vulg.* ut exaltarentur de terra - *S.* ut elevarentur desuper.

---

(18) *ἀκούοντός μου. Καὶ τὰ Χερουβὶμ ἦσαν τοῦτο τὸ ζῶον* - [*Ms. Jes.* ※ Θ. *καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνί· τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς πρόσωπον τοῦ Χερούβ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς, πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τρίτον πρόσωπον. λέοντος, καὶ τὸ τέταρτον, πρόσωπον ἀετοῦ* *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* *τέσσαρα* (*Alex.* *τέσσιρα*) *πρόσωπα τῷ ἑνὶ* (*pro τῷ ἑνὶ C. hab.* *εἶχεν ἕκαστον τῶν ζώων*) *τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς* (*τὸ ἓν C.*) *πρόσωπον Χερούβ*, (*Ald.* *τοῦ Χερουβὶμ*) *καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ δευτέρου* (*τὸ δεύτερον C.*) *πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ τρίτου* (*Ald.*, *C.* *καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον λέοντος, καὶ τὸ τέταρτον πρόσωπον ἀετοῦ. Καὶ ἐπῆραν* (*Ald.* *ἀπῆραν*, *C.* *ἀπήρθη*) *τὰ Χερουβαὶν* (*Ald.*, *C.* *τὰ Χερουβὶμ*) *τοῦτο τὸ ζῶον* - *H.* באזני: וארבעה פנים לאחד פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני־נשר: וירמו הכרובים היא החיה - *Vulg.* audiente me. Quatuor autem facies habebat unum: facies una, facies Cherub: et facies secunda, facies hominis: et in tertio facies leonis: et in quarto facies aquilae. Et elevata sunt Cherubim. [*Hieronymus:* "*Porro quod sequitur*, audiente me, *usque ad eum locum ubi scriptum est*, elevati sunt Cherubim, *in* LXX. *non habetur, sed de Hebraico additum est.*" *H. M.*] (19) *ἴδον.* (20) *Χοβόρ.* (21) *Χερουβίμ.*

Digitized by Google

μετεωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς, οὐκ ἐπέστρεφον οἱ τροχοὶ [22] αὐτῶν, ※ καίγε αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἐχόμενα ※ αὐτῶν, ⁄

17. Ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ, εἱστήκεισαν· καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτὰ, [23] ἐμετεωρίζοντο μετ' αὐτῶν· διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἦν.

18. Καὶ [24] ἐξῆλθεν δόξα Κυρίου [25] ἀπὸ ※ τοῦ αἰθρίου, ⁄ τοῦ οἴκου, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ Χερουβίμ·

19. καὶ ἀνέλαβον τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἐμετεωρίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιον [26] ἐμοῦ· καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὰ, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς [27] ἐπέναντι, καὶ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἦν ἐπ' αὐτῶν [28] ὑπεράνω.

20. Καὶ τοῦτο τὸ ζῶόν ἐστιν, ὃ [29] εἶδον ὑποκάτω Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ÷ τοῦ, ⁄ [30] Χωβὰρ, καὶ ἔγνων ὅτι Χερουβίμ [31] ἐστιν

21. ※ τέσσαρα, ⁄ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνὶ, [32] καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἑνὶ,

non revertebantur rotae eorum, ※ etiam ipsae juxta ※ ea, ⁄

17. Stantibus illis, stabant; et cum elevarentur illa, elevabantur cum eis: spiritus enim vitae erat in eis.

18. Et egressa est gloria Domini de ※ sub dio, ⁄ domus, et conscendit super Cherubim:

19. et assumpserunt Cherubim alas suas, et elevata sunt de terra coram me: et illis egredientibus, etiam rotae juxta illa: et steterunt super vestibula portae domus Domini, quae e regione; et gloria Dei Israël erat super ea desuper.

20. Et ipsum est animal, quod vidi subter Deum Israël super fluvium ÷ τοῦ, ⁄ Chobar: et intellexi, quia Cherubim essent

21. ※ quatuor, ⁄ quatuor facies uni, et quatuor alae uni: et

גם־הם מאצלם - ※ *καίγε αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἐχόμενα αὐτῶν H. M.*

החיה 17. - Α. τοῦ ζώου - Ο. ζωῆς *C. B.*

מפתן 18. - Α., Σ. τῶν οὐδῶν. *In* Ο. *vacat. C. B.*

לעיני 19. - Α. κατ' ὀφθαλμούς - Ο. ἐνώπιον ἐμοῦ *C. B.*

הקדמוני - Σ. τῆς ἀνατολικῆς - Ο. τῆς ἐπέναντι - Θ. κατ' ἀνατολάς *C. B.*

ארבעה ארבעה פנים 21. - Ἄλλος, τέσσαρα τέσσαρα πρόσωπα - Ο. τέσσαρα πρόσωπα *C. B.*

H. etiam ipsae apud eos - ※ etiam ipsi juxta eos - *Vulg.* sed et ipsae juxta erant.

17. *H.*, LXX., *Vulg.* vitae - *A.* animalis.

18. *H.*, *Vulg.* limine - *A.*, *S.* liminibus - *In* LXX. *vacat.*

19. *H.* in oculis meis - *A.* ante oculos - LXX., *Vulg.* coram me.

H., *S.*, *Vulg.* orientalis - LXX. quae e regione - *Th.* ad orientem.

21. *H.*, *Alius* quatuor quatuor facies - LXX., *Vulg.* quatuor vultus.

---

(22) αὐτῶν. Ἐν τῷ - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καίγε αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἐχόμενα αὐτῶν *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτῶν, καί γε αὐτοὶ (*Ald.*, *C.* αὐτὰ) ἀπὸ τῶν ἐχόμενα [αὐτοὶ ἐπεχόμενα *C.*] αὐτῶν. Ἐν τῷ - *H.* גם־הם מאצלם - *Vulg.* sed et ipsae juxta erant. *Et ita Hieron.* (23) μετεωρίζοντο. (24) ἐξῆλθε. (25) ἀπὸ τοῦ οἴκου - *Alex.*, *Ald.*, *C.* τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου - *H.* מפתן הבית - *Vulg.* a limine templi. (26) ἐμοῦ· ἐν τῷ - *Vulg. addit* et. (27) ἀπέναντι. (28) ὑπεράνω. Τοῦτο. (29) ἴδον. (30) Χοβάρ. (31) ἐςι· τέσσαρα πρόσωπα - [*Ms. Jes.* Α., Θ. τέσσαρα τέσσαρα πρόσωπα *H. M.*] - *H.* ארבעה ארבעה פנים - *Vulg.* quatuor per quatuor. *Et ita Hieron.* (32) καὶ ὀκτὼ πτέρυγες - *Ald.*, *C.* τέσσαρες - *H.* וארבע כנפים - *Vulg.* et quatuor alae. *Et ita Hieron.*

καὶ ὁμοίωμα χειρῶν (33) ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν.

22. Καὶ (34) ὁμοίωμα τῶν προσώπων αὐτῶν, ταῦτα τὰ πρόσωπά ἐστιν, ἃ (35) εἶδον ÷ ὑποκάτω τῆς (36) δόξης Θεοῦ Ἰσραὴλ, ⁄. ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ (37) Χωβὰρ ※ τὴν ὅρασιν ※ αὐτῶν· ⁄. καὶ αὐτὰ ἕκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐπορεύοντο.

similitudo manuum hominis sub alis eorum.

22. Et similitudo facierum eorum, ipsi vultus erant, quos videram ÷ subtus gloriam Dei Israël, ⁄. super fluvium Chobar ※ visionem ※ eorum: ⁄. et baec, unumquodque ante faciem suam ibant.

מראיהם 22. – Σ. τοῦ εἴδους – Ο. τὴν ὅρασιν αὐτῶν *C. B.*

22. *H.* aspectus eorum – *S.* speciei – *LXX.* visionem eorum – *Vulg.* intuitus eorum.

---

(33) ἀνθρώπων – *Alex.* ἀνθρώπου – *H.* אדם – *Vulg.* Hominis. (34) ὁμοίωσις – *Alex., et C.* ὁμοίωμα. (35) ἴδον. (36) δόξης τοῦ Θεοῦ – *In Alex.* τοῦ *deest.* (37) Χοβάρ· καὶ αὐτὰ – [*Ms. Jes.* ※ Θ. τὴν ὅρασιν αὐτῶν. *H. M.*] *Et ita Ald., C.* – *H.* כבר מראיהם – *Vulg.* Chobar, et intuitus eorum. *Et ita Hieron.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Σ., Θ. ὡς εἶδος ὁμοιώματος. Α. ※ ὡς ὅρασις. *Codex Barb. Ms. Jes. apud Montfauc. ad lectionem Aquilae consonat, detracto tamen ipso* Α. *ut etiam Codex Chis. in textu.*

Ibid. Α. ὡράθη. Σ., Θ. ὤφθη. *Idem. Ms. Jes., et Chis. legunt tantum* ὤφθη *cum praemisso asterisco sine Interpretibus.*

2. Α. ἐξαίρετα etc. *Barb. similiterque sequentes lectiones vers.* 4.

5. Σ., Θ. βροντὴ Θεοῦ ἱκανοῦ. *Drusius, et Coislin. apud Montfauc. Barb. vero* οἱ Γ. ἱκανοῦ. *Hieron. in hunc locum ait:* « Saddaï *Aquila, Symmachus, et Theodotio* ἱκανόν, *quod* fortem potentemque *significat, transtulerunt.* » *Vide cap.* 1. *v.* 24.

6. Α. τὰ ἐξαίρετα etc. *Unus Barb. Itidemque* Σ. ※ τοῦ τροχοῦ. Α. πλησίον *Idem.*

7. ※ Θ. ἐκ τῶν ἀναμέσον etc. *Ms. Jes. Eadem extant in textu Chis. sine Interprete.*

9. Α. πλησίον *Barb.*

Ibid. Α. ὡς . . . . . χρυσολίθου etc. *Apud Hexapla Montfauc. qui Symmachi lectionem ex Theodoreto adfert. Aquilae vero ex Hieronymo, ut videtur, qui ait:* « *Juxta* LXX. quasi visio λίθου ἄνθρακος, *idest* carbunculi, *licet in Hebraïco* THARSIS *scriptum sit, quod Aquila* chrysolithum, *Symmachus* hyacinthum *transtulerunt.* » *In Barb. vero habetur tantum* Α. ὡς ὀφθαλμῶν, *quod videtur interpretatio vocis Hebraïcae* עין.

10. Α., Θ. ἡ ὅρασις etc. *Barb.*

11. Σ. οὐ μετετρέποντο *Idem.*

Ibid. Α. νεύει κεφαλὴ etc. *Idem. Ms. Jes. ad* Σ. *consonat, detracto tamen ipso* Σ.: *Ad* Α. *vero legit sic*, Ἄλλος, ἐπιβλέψει ἡ κεφαλή. *Ad* Θ., Ἄλλος, ἔκλινε ὁ πρῶτος.

Ibid. Θ. ὀπίσω αὐτοῦ *Idem. Similiter Ms. Jes. sed praeter* Θ. *tribuit etiam Aquilae cum sequenti verbo* ἐπορεύοντο. *At Chis. in textu exhibet sub asterisco, et ponit lineam terminalem cuspidatam post* αὐτοῦ, *qua indicatur id tantum defuisse in* LXX.

12. Α., Σ., Θ., Ο. καὶ πᾶσαι αἱ σάρκες αὐτῶν. *Sic Barb. ad marg. Accinit ad verbum Chis. in textu cum praemisso tamen asterisco tantum, Drusius vero apud Montfauc. adfert*, Ἀλλ. καὶ πᾶσα ἡ σὰρξ αὐτῶν.

13. Σ. κυλίσματα. *Barb. Montfauc. vero in Hexaplis exhibet*, Α. τροχός, ※ κυλίσματα, *quod postremum monet haberi in Ms. Jes. sine*

Digitized by Google

Interpret. At Hieron. «*Rotae quoque appellatae sunt lingua Hebraïca* GELGEL, *quod Symmachus* volubiles, *Aquila* rotam *interpretatus est.*»

14. ※ Θ. καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ etc. *Ms. Jes. Ita quoque Chis. sine nomine Interpretis, et pro altero* τοῦ ἑνὸς *legit* τοῦ δευτέρου. *Hieron. in hunc locum ait:* «*Porro quod sequitur,* audiente me, *usque ad eum locum ubi scriptum est* elevati sunt Cherubim, *in* LXX. *non habetur, sed de Hebraico additum est.*»

16. Σ. καὶ ἐν τῷ ἐπαίρειν etc. *Barb. Similiterque sequentem.* Σ. τοῦ ὑψοῦσθαι ἐπάνωθεν.

Ibid. ※ καί γε αὐτοὶ etc. *Ms. Jes. Sic etiam in Chis. Barb. vero ad* ἐχόμενα *adfert in marg.* Α. πλησίον.

17. Α. τοῦ ζώου. *Barb.*

18. Α., Σ. τῶν οὐδῶν *Idem. Drusius vero exhibet*, Ἄλλος, ἀπὸ τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου. *At Chis. legit tantum in textu* τοῦ αἰθρίου *cum praemisso asterisco, et linea cuspidata terminali ante* οἴκου.

19. Α. κατ' ὀφθαλμούς *Barb. Itidemque sequentem* Σ. τῆς ἀνατολικῆς.

21. Ἄλλος, τέσσαρα τέσσαρα πρόσωπα *Idem. Accinit Ms. Jes. nisi quod tribuit* τοῖς Α., *et* Θ. *Chis. vero in textu habet sic,* ※ τέσσαρα ⁄. *cum linea terminali, qua monetur id solum defuisse in* LXX.

22. Σ. τοῦ εἴδους *Idem. Ms. vero Jes. legit* ※ Θ. τὴν ὅρασιν αὐτῶν, *quem sequitur etiam Chis. sine nomine Interpretis.*

Κεφ. ιά.

Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ οἴκου Κυρίου τὴν κατέναντι, τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τῶν προθύρων (1) τῆς αὐλῆς ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες, καὶ (2) εἶδον ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν (3) Ἰεζονίαν τὸν τοῦ Ἀζοὺρ, καὶ Φαλτίαν τὸν τοῦ (4) Βανέου τοὺς ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ.

2. Καὶ (5) εἶπεν Κύριος πρός με· υἱὲ ἀνθρώπου, οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια, καὶ βουλευόμενοι βουλὴν πονηρὰν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,

Cap. XI.

Et assumpsit me spiritus, et duxit me ad portam domus Domini, quae e regione, quae inspicit ad Orientem: et ecce super vestibula atrii quasi viginti et quinque viri; et vidi in medio eorum Jezoniam filium Azur, et Phaltiam filium Baneae principes populi.

2. Et dixit Dominus ad me: fili hominis, hi viri, qui cogitant vana, et tractant consilium pessimum in urbe ista,

---

בן־עזר 1. - Οἱ Γ. τὸν υἱὸν Ἀζούρ - Ο. τὸν τοῦ Ἀζούρ - Ἄλλως, τοῦ Ἰάζερ *C. B.*

בן־בניהו - Ἄλλος, τὸν υἱὸν τοῦ Βανέου - Ο. τὸν τοῦ Βαναίου *C. B.*

שרי - Οἱ Γ. τοὺς ἄρχοντας - Ο. τοὺς ἀφηγουμένους *C. B.*

ויעצים 2. - Σ. καὶ συμβουλεύοντες - Ο. καὶ βουλευόμενοι *C. B.*

1. *H., Tres Interpr.,* LXX., *Vulg.* filium Azur - *Aliter* Jazer.

H. filium Banajahu - *Alius* filium Baneae - LXX. filium Banaeae - *Vulg.* filium Banajae.

H., Tres Interpr., LXX., *Vulg.* principes.

2. *H., S.* et consulentes - LXX., *Vulg.* et tractant.

---

(1) τῆς πύλης. (2) ἴδον. (3) Ἰεχονίαν τὸν τοῦ Ἐζὶρ - *H.* יאזניה בן־עזר - *Vulg.* Jezoniam filium Azur. *Et ita Hieron.* (4) Βαναίου. (5) εἶπε.

3. οἱ λέγοντες· οὐχὶ προσφάτως ᾠκοδόμηνται αἱ οἰκίαι; Αὕτη ἐστὶν ὁ λέβης, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα.

3. dicentes: nonne recenter aedificatae sunt domus? Haec est lebes, nos autem carnes.

4. Διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπ᾽ αὐτοὺς, προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου.

4. Idcirco propheta super eos, propheta, fili hominis.

5. Καὶ ἔπεσεν ἐπ᾽ ἐμὲ πνεῦμα Κυρίου, καὶ [6] εἶπεν πρός με· [7] εἶπε· τάδε λέγει Κύριος· οὕτως εἴπετε, οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἐγὼ ἐπίσταμαι·

5. Et irruit super me spiritus Domini, et dixit ad me: dic: haec dicit Dominus: sic dixistis, domus Israël, et cogitationes spiritus vestri ego novi:

6. ἐπληθύνατε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ [8] ἐπλήσατε [9] τὰς ὁδοὺς αὐτῆς τραυματιῶν.

6. multiplicastis mortuos vestros in urbe hac, et implestis vias ejus interfectis.

7. Διὰ τοῦτο τάδε [10] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· τοὺς νεκροὺς ὑμῶν, οὓς ἐπατάξατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσι τὰ κρέα, αὕτη δὲ ὁ λέβης ἐστὶ, καὶ ὑμᾶς ἐξάξω ἐκ μέσου αὐτῆς.

7. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: mortuos vestros, quos percussistis in medio ejus, hi sunt carnes, haec autem lebes est: et vos educam de medio ejus.

8. Ῥομφαίαν φοβεῖσθε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐφ᾽ ὑμᾶς, [11] λέγει Κύριος Κύριος.

8. Gladium timetis, et gladium inducam super vos, ait Dominus Dominus.

9. Καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς, καὶ παραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, καὶ ποιήσω ἐν ὑμῖν κρίματα.

9. Et educam vos de medio ejus, et tradam vos in manus alienorum, et faciam in vobis judicia.

10. Ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, [12] ἐπὶ τῶν ὁρίων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι [13] ἐγὼ Κύριος.

10. In gladio cadetis: in finibus Israël judicabo vos; et scietis, quia ego Dominus.

בקרוב 3. - *Σ.* ἀρτίως - *O.* προσφάτως *C. B.*

3. *H.* in propinquo - *S.* perfecte - LXX. recenter - *Vulg.* dudum.

---

(6) εἶπε. (7) λέγε. (8) ἐνεπλήσατε. (9) τὰς ὁδοὺς αὐτῶν - *Alex.*, *Ald.* αὐτῆς - *H.* חוצותיה - *Vulg.* vias ejus. (10) λέγει Κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (11) λέγει κύριος. Καὶ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* Ἀδωναΐ Κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus. (12) ἐπὶ τῶν ὁρίων - *C.* ὁρίων - *H.* על־גבול - *Vulg.* in finibus. (13) ἐγὼ κύριος. Καὶ ἐγένετο - *Alex.*, *et C.* Αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς λέβητα, καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γένησθε (*Alex.* γένησθαι) ἐν μέσῳ (*Alex.* ἐμμέσῳ) αὐτῆς εἰς κρέα· ἐπὶ τῶν ὁρίων (*Alex.* ὁρίων) τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς. Καὶ ἐπιγνώσεσθε (*Alex.* ἐπιγνώσεσθαι) διότι (*al.* ὅτι) ἐγὼ κύριος. *In quibusdam H. haec subsequuntur* ὅτι ἐν τοῖς δικαιώμασί μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ κρίματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ἀλλ᾽ οὐδὲ κατὰ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν οὐκ ἐποιήσατε - *in Comp. ita:* ὅτι ἐν ταῖς ἐντολαῖς μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ κρίματά μου οὐκ ἐποιήσατε, καὶ κατὰ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν περικύκλῳ ὑμῶν ἐποιήσατε - *H.* אני יהוה: היא לא־תהיה לכם לסיר ואתם תהיו בתוכה לבשר אל־גבול ישראל אשפט אתכם: וידעתם כי־אני יהוה אשר בחקי לא הלכתם ומשפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם עשיתם: ויהי - *Vulg.* ego Dominus. Haec non erit vobis in lebetem, et vos non eritis in medio ejus in carnes: in finibus Israël judicabo vos. Et scietis, quia ego Dominus: quia in praeceptis meis non ambulastis, et judicia mea non fecistis, sed juxta judicia Gentium, quae in circuitu vestro sunt, estis operati - [*Hieronymus:* Quia in praeceptis meis non ambulastis etc. *ut in Vulg. notat in* LXX. *non haberi, sed ex Hebr. addita esse H. M.*]

Digitized by Google

11. Αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς λέβητα, καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γενήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς κρέα· ἐπὶ τῶν ὁρίων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς,

12. καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος· ⋇ ὅτι ἐν τοῖς δικαιώμασί μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ κρίματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ⋇ καὶ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν ἐποιήσατε ⁄

13. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προφητεύειν με, καὶ Φαλτίας ὁ τοῦ Βαναίου ἀπέθανε· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα φωνῇ μεγάλῃ, (14) καὶ εἶπα· οἰμοὶ Ἀδωναΐ Κύριε, εἰς συντέλειαν σὺ ποιεῖς τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσραήλ;

11. Haec vobis non erit in lebetem, et vos non eritis in medio ejus in carnes: in finibus Israël judicabo vos,

12. et cognoscetis quia ego Dominus: ⋇ quia in justificationibus meis non ambulastis, et judicia mea non fecistis, ⋇ et judicia gentium, quae in circuitu vestro, fecistis ⁄

13. Et factum est cum prophetarem, et Phaltias filius Banaeae mortuus est: et cado in faciem meam, et exclamavi voce magna, et dixi: heu, Adonaï Domine, in consummationem tu facis residuos Israël?

---

11. היא לא־תהיה לכם לסיר ואתם תהיו בתוכה לבשר אל־גבול ישראל אשפט אתכם - Ἄλλος. αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς λέβητα, καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γένησθε ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς κρέα, ἐπὶ τῶν ὁρίων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς *H. M.*

12. אשר בחקי לא הלכתם ומשפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם עשיתם - ⋇ ὅτι ἐν ⋇ τοῖς δικαιώμασί μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ κρί- ⋇ ματά μου οὐκ ἐποιήσατε, καὶ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν ⋇ τῶν περικύκλῳ ὑμῶν ἐποιήσατε *C. B.*

13. בן־בניה - Ο. ὁ - Οἱ Γ. υἱὸς ⁄ τοῦ Βαναίου *C. B.*

אהה - Ο. οἴμοι - Ἄλλος, οἴμοι, οἴμοι - Οἱ Γ. ὤμοι *C. B.*

כלה - Σ. ἀνάλωσιν - Ο. εἰς συντέλειαν *C. B.*

את שארית - Σ. λείψανον - Ο. τοὺς καταλοίπους *C. B.*

11. *H.* haec non erit vobis in lebetem, et vos eritis in medio ejus in carnem. In termino Israël judicabo vos - *Al.* haec vobis non erit in lebetem, et vos non eritis in medio ejus in carnes: super terminos Israël judicabo vos - *Vulg.* haec non eritis vobis in lebetem, et vos non eritis in medio ejus in carnes: in finibus Israël judicabo vos.

12. *H.* quia in statutis meis non ambulastis, et judicia mea non fecistis: sed juxta judicia gentium, quae in circuitu vestro, fecistis - ⋇ quia in justificationibus meis ⋇ non ambulastis, et judicia mea non fe- ⋇ cistis; et judicia gentium, quae in cir- ⋇ cuitu vestro, fecistis - *Vulg.* quia in praeceptis meis non ambulastis, et judicia mea non fecistis, sed juxta judicia gentium, quae in circuitu vestro sunt, estis operati.

13. *H.* filius Banajah - LXX. filius Banaeae - *Vulg.* filius Banajae.

H. Ahah - LXX. heu - *Aliter* heu, heu - *Tres Interpr.* heu mihi - *Vulg.* Heu, heu, heu.

H., *Vulg.* consummationem - *S.* excidium - LXX. in consummationem.

H. residui - *S.* reliquias - LXX. residuos - *Vulg.* reliquiarum.

---

(14) καὶ εἶπα· Οἴμοι οἴμοι Κύριε, εἰς συντέλειαν ποιεῖς σύ; - *Alex.* Οἴμοι οἴμοι, ἀδωναΐ κύριε εἰς συντέλειαν σὺ ποιεῖς; - *C.* σὺ ποιεῖς; - *H.* ואמר אהה אדני יהוה כלה אתה עשה - *Vulg.* et dixi: Heu, heu, heu, Domine Deus: consummationem tu facis?

14. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

15. υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ (15) ἀδελφοί σου καὶ ἀδελφαί σου, καὶ οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου, καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ συντετέλεσται, οἷς εἶπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ· μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ τοῦ Κυρίου, (16) ἡμῖν ※ αὐτοῖς / δέδοται ἡ γῆ εἰς κληρονομίαν.

16. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε (17) λέγει Ἀδοναῒ Κύριος· ὅτι ἀπώσομαι αὐτοὺς εἰς τὰ (18) ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ἁγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις, οὗ ἂν εἰσέλθωσιν ἐκεῖ.

17. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε (19) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν

14. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

15. fili hominis, fratres tui et sorores tuae, et viri captivitatis tuae, et omnis domus Israël consummata est; quibus dixerunt eis habitatores Jerusalem: longe abestis a Domino; nobis ※ ipsis / data est terra in haereditatem.

16. Propterea dic: haec dicit Adonaï Dominus: quia repellam eos in gentes, et dispergam eos in gentes, et disseminabo eos in omnem terram; et ero eis in sanctificationem parvulam in regionibus, quocumque ingressi fuerint illuc.

17. Propterea dic: haec dicit Adonaï Dominus: et suscipiam eos de gentibus, ct congregabo

---

אחיך אחיך אנשי 15. - ※ Οἱ Γ. ἀδελφοί σου ἀδελφοί σου οἱ ἄνδρες - Ο. οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες *H. M.*

גאלתך - Α. ἀγχιστείας σου - Ο. αἰχμαλωσίας σου *C. B.*

כלה - Ἄλλος, πάντες - Ο. συντετέλεσται *C. B.*

רחקו - Θ. μακρύνθητε - Ο. μακρὰν ἀπέχετε *C. B.*

לנו היא נתנה - Ο. ἡμῖν - Α., Θ. αὕτη / δέδοται *C. B.*

הרחקתים 16. - Σ. μακρὰν ποιήσω αὐτούς - Ο. ἀπώσομαι αὐτούς *C. B.*

אשר - Σ. εἰς ὅς - Ο. οὗ *C. B.*

15. *H.*, ※ *Tres Interpr.*, *Vulg.* fratres tui, fratres tui, viri - *LXX.* fratres tui, et viri.

H. redemptionis tuae - *A.* propinquitatis tuae - *LXX.* captivitatis tuae - *Vulg.* propinqui tui.

H., *Vulg.* universi - *Alius* omnes - *LXX.* consummata est.

H. elongate vos - *LXX.* longe abestis - *Th.* procul recedite - *Vulg.* longe recedite.

H. nobis ipsa data est - *LXX.* nobis - *A.*, *Th.* ipsa / data est - *Vulg.* nobis data est.

16. *H.* elongare feci eos - *S.* procul faciam eos - *LXX.*, *Vulg.* repellam eos.

H. quo - *S.*, *Vulg.* ad quas - *LXX.* quocumque.

---

(15) ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες - [*Ms. Jes.*, ※ Οἱ Γ. ἀδελφοί σου, ἀδελφοί σου οἱ ἄνδρες *H. M.*] - *H.* אחיך אחיך אנשי - *Vulg.* fratres tui, fratres tui viri. (16) ἡμῖν δέδοται - *H.* לנו היא נתנה (17) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (18) ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν γῆν - *Alex.* τὴν γῆν. (19) λέγει κύριος - *Alex.*, *et C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.* Adonaï Dominus.

Digitized by Google

χωρῶν, οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐν αὐταῖς, καὶ δώσω αὐτοῖς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ,

eos de regionibus, quo disseminavi eos in illas, et dabo eis terram Israël,

18. καὶ εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ ἐξαροῦσι πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς ἐξ αὐτῆς.

18. et ingredientur illuc; et auferent omnes abominationes ejus, cunctasque iniquitates ejus de illa.

19. Καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἑτέραν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκσπάσω τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν, καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην,

19. Et dabo eis cor alterum, et spiritum novum dabo in eis, et extraham cor lapideum de carne eorum, et dabo eis cor carneum,

20. ὅπως ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύωνται, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσωνται, καὶ ποιῶσιν αὐτὰ, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν·

20. ut in praeceptis meis ambulent, et justificationes meas custodiant, et faciant ea; et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum:

21. καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὡς ἡ καρδία αὐτῶν ἐπορεύετο, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν [20] εἰς κεφαλὰς αὐτῶν ἔδωκα, [21] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

21. et ad cor abominationum suarum et iniquitatum suarum, quomodo cor eorum ibat; vias eorum in capita eorum dedi, dicit Adonaï Dominus.

אשר 17. - Σ. ὅπου - Ο. οὗ *C. B.*

17. *H.* quibus - *S.* ubicumque - LXX. quo - *Vulg.* in quibus.

את־כל 18. - Α. ※ σὺν ⁄. πάντα - Ο. πάντα *C. B.*

18. *H.*, *A.*, LXX., *Vulg.* omnes.

שקוציה - Σ. σίκχη αὐτῆς - Ο. τὰ βδελύγματα αὐτῆς *C. B.*

H. contaminationes ejus - *S.* nauseas ejus - LXX. abominationes ejus - *Vulg.* offensiones.

אחד 19. - Α., Σ., Θ. μίαν - Ο. ἑτέραν *C. B.*

19. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.* unum - LXX. alterum - *Vulg.* aliud.

אתן בקרבכם - Σ. (δώσω) εἰς τὰ ἔγκατα ὑμῶν - Ο. δώσω ἐν αὐτοῖς *C. B.*

H. dabo in interiori vestro - *S.* dabo in viscera vestra - LXX. dabo in eis - *Vulg.* dabo eis.

בחקתי 20. - Α. ἀκριβείαις μου - Ο. ἐν τοῖς προστάγμασί μου *C. B.*

20. *H.* in statutis meis - *A.* in accuratis statutis meis - LXX., *Vulg.* in praeceptis meis.

ואל־לב שקוציהם 21. - Ο. καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν - Ἄλλως, καὶ κατὰ τὰς καρδίας - Σ. ὧν δὲ πρὸς τὴν ἐνθύμησιν τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν *C. B.*

21. *H.* et ad cor contaminationum suarum - LXX. et ad cor abominationum suarum - *Aliter* et secundum corda . . . - *S.* quorum autem (cor) ad cogitationem abominationum suarum - *Vulg.* quorum cor post offendicula.

---

(20) *εἰς τὰς κεφαλάς - Alex. εἰς κεφαλάς.* (21) *λέγει κύριος - Alex., et C. λέγει ἀδωναῒ κύριος - H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

22. Καὶ ἐξῆραν τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτὰ ὑπεράνω αὐτῶν.

23. Καὶ ἀνέβη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ μέσης τῆς πόλεως, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ ὄρους, ὃ ἦν ἀπέναντι τῆς πόλεως.

24. Καὶ (22) πνεῦμα ἀνέλαβέ με, καὶ ἤγαγέ με εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ὁράσει ἐν πνεύματι Θεοῦ· καὶ ἀνέβην ἀπὸ τῆς ὁράσεως, ἧς (23) εἶδον,

25. καὶ ἐλάλησα πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου, οὓς ἔδειξέ μοι.

22. Et sustulerunt Cherubim alas suas, et rotae juxta ea; et gloria Dei Israël super ea desuper ea.

23. Et ascendit gloria Domini de medio civitatis, stetitque super montem, qui erat e regione civitatis.

24. Et spiritus assumpsit me, et duxit me in terram Chaldaeorum ad captivitatem in visione in spiritu Dei: et ascendi a visione quam vidi,

25. et loquutus sum ad captivitatem omnia verba Domini, quae ostenderat mihi.

לעמתם 22. - Α. συμφώνως - Ο. ἐχόμενοι αὐτῶν C. B.

ויעל מעלי המראה אשר 24. - Σ. ἀνελήφθη ἀπ' ἐμοῦ ἡ ὅρασις, ἥν - Ο. καὶ ἀνέβην ἀπὸ τῆς ὁράσεως, ἧς C. B.

אל־הגולה את־כל 25. - Ο. πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν - Α. σὺν ⁄ πάντας C. B.

22. *H.* contra eos - *A.* concorditer - LXX. juxta ea - *Vulg.* cum eis.

24. *H.* et ascendit desuper me visio, quam - *S.*, *Vulg.* et sublata est a me visio, quam - LXX. et ascendi a visione, quam.

25. *H.*, *Vulg.* ad transmigrationem omnia - LXX. ad captivitatem - *A. cum* ⁄ omnia.

---

(22) ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ - C. πνεῦμα ἀνέλαβέ με, καὶ. *Et ita Heb., et Vulg.* (23) ἴδον.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Οἱ Γ. τὸν υἱόν *Codex Barb. Similiter lectiones vers.* 2. *et* 3.

11. Ἄλλ. αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται etc. *Montfauc. ex Drusio, qui notat aliter legi* ἐπὶ τῶν ὁρίων, *pro* ἐπὶ τῶν ὁρίων. *Sed male, ut ait idem Montfauc. In textu enim Codicis Chis. similiter habetur, nisi quod refert haec omnia absque ulla praefixa nota. Barb. ad vocem* γενήσεσθε *in margine adfert*, Οἱ Γ. ἔσεσθε.

12. ※ ὅτι ἐν τοῖς δικαιώμασί μου οὐκ ἐπορεύθητε etc. *ex Barb. cui consonat ad verbum Chis. in textu. Montfauc. vero ex Drusio exhibet*, Ἄλλος, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος ὅτι, ἐν τοῖς δικαιώμασι etc. *ut supra, excepto uno hoc*, ἀλλὰ κατὰ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν, *pro* καὶ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν. *Porro Hieronymus notat haec in* LXX. *non haberi, sed ex Hebraeo addita fuisse: quae tamen ille latine tantum adfert.*

13. Οἱ Γ. υἱὸς *Barb. Similiterque sequentes lectiones.*

15. ※ Οἱ Γ. ἀδελφοί σου etc. *Montfauc. ex Ms. Jes. Barb. vero habet tantum sic.* Π. ἀδελφοῖς σου

Ibid. Α. ἀγχιστείας σου *ex Barb.*

Ibid. Ἄλλος, πάντες *ex eodem. Apud*

Hexapla vero Montfauc. exhibetur Α., Σ., Θ. (σύμπαντες) *ex Hieronymo, qui sic ait: «Pro* universis, *illi posuerunt* consummata est, *propter litterarum et verbi ambiguitatem.* CHULLO *enim, quod Aquil., Symm., Theod.* universos *interpretati sunt, illi verterunt* consummata est, *quod juxta sensum omnino non resonat.»*

Ibid. Θ. μακρύνθητι. *Haec et sequentes lectiones usque ad finem Capitis prodeunt ex Codice Barb.*

Κεφ. ιβ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἳ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέπειν, καὶ οὐ βλέπουσι, καὶ ὦτα ἔχουσι τοῦ ἀκούειν, καὶ οὐκ ἀκούουσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

3. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, ποίησον σεαυτῷ σκεύη (1) αἰχμαλωσίας, καὶ αἰχμαλωτίσθητι ἡμέρας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αἰχμαλωτευθήσῃ ἐκ τοῦ τόπου σου εἰς (2) τόπον ἑτέρον ἐνώπιον αὐτῶν, ὅπως ἴδωσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

4. Καὶ ἐξοίσεις τὰ σκεύη σου σκεύη αἰχμαλωσίας, ἡμέρας κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξελεύσῃ (3) ἑσπέρας ἐνώπιον αὐτῶν, ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος.

Cap. XII.

Et factum est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, in medio iniquitatum eorum tu habitas, qui habent oculos ad videndum et non vident, et aures habent ad audiendum et non audiunt, quia domus exasperans est.

3. Et tu, fili hominis, fac tibi vasa captivitatis, et captivare per diem coram eis; et captivaberis de loco tuo in locum alterum in conspectu eorum, ut videant, quia domus exasperans est.

4. Et profcres vasa tua, vasa captivitatis per diem in oculis eorum; et tu egredieris vespere coram eis, sicut egreditur captivus.

בתוך בית־המרי 2. - Ἄλλ. ἐν μέσῳ οἴκου παραπικραίνοντος - Ο. ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν *H. M.*

לראות - Ο., Σ., Θ. τοῦ βλέπειν - Ἄλλ. τοῦ ὁρᾷν *C. B.*

בית מרי - Α., Σ. οἶκος προσερισ‍τής - Ο. οἶκος παραπικραίνων *C. B.*

גלה 3. - Α. μετοικεσίας - Ο. αἰχμαλωσίας *C. B.*

המה - Ἄλλ. εἰσίν - Ο. ἐστί *C. B.*

2. *H.* in medio domus rebellionis - *Alius, Vulg.* in medio domus exasperantis - LXX. in medio iniquitatum ipsorum.

H., LXX., *S.*, *Th.*, *Vulg.* ad videndum - *Alius* ad faciendum.

H. domus rebellionis - *A.*, *S.* domus contentiosa - LXX., *Vulg.* domus exasperans.

3. *H.*, *A.*, *Vulg.* transmigrationis - LXX. captivitatis.

H. ipsi - *Alius*, sunt - LXX., *Vulg.* est.

---

(1) *αἰχμαλωσίας ἡμέρας - Alex., Ald., C.* αἰχμαλωσίας, καὶ αἰχμαλωτίσθητι (*C.* αἰχμαλωτεύθητι) ἡμέρας - *H.* גלה ותלה יומם - *Vulg.* transmigrationis, et transmigrabis per diem - *Hieron.*, LXX. et captivare.

(2) *ἕτερον τόπον - C. τόπον ἕτερον. Et ita Hebr., et Vulg.* (3) *ἑσπέρας ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος ἐνώπιον αὐτῶν. Διόρυξον - Alex., Ald., C.* ἑσπέρας ἐνώπιον αὐτῶν, ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος - *H.* בערב לעיניהם כמוצאי גולה: לעיניהם חתר - *Vulg.* vespere coram eis, sicut egreditur migrans. Ante oculos eorum perfode. *Et ita Hieron.*

5. ※ Εἰς ὀφθαλμοὺς ※ αὐτῶν ⁄ διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ διεξελεύσῃ δι' αὐτοῦ.

6. Ἐνώπιον αὐτῶν ἐπ' ὤμων ἀναληφθήσῃ, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσῃ, τὸ πρόσωπόν σου συγκαλύψεις, καὶ οὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν, διότι τέρας δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ.

7. Καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατό μοι· καὶ σκεύη [(4)] ἐξήνεγκα ὡς σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας, καὶ ἑσπέρας διώρυξα ἐμαυτῷ τὸν [(5)] τοῖχον τῇ χειρὶ, καὶ κεκρυμμένος ἐξῆλθον· [(6)] ἀπ' ὤμων ἀνελήφθην ἐνώπιον αὐτῶν.

8. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου [(7)] πρός με τοπρωὶ, λέγων·

9. υἱὲ ἀνθρώπου, οὐχ [(8)] εἶπον πρὸς σὲ ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, [(9)] οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ, τί σὺ ποιεῖς;

10. Εἰπὸν πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγού-

5. ※ In oculis ※ eorum ⁄ perfode tibi parietem, et transibis per eum.

6. In conspectu eorum super humeros assumeris, et absconditus egredieris; faciem tuam cooperies, et non videbis terram, quia portentum dedi te domui Israël.

7. Et feci sic juxta omnia quae mandaverat mihi: vasaque protuli quasi vasa captivitatis per diem; et vespere perfodi mihi parietem manu, et absconditus egressus sum: super humeros assumptus sum in conspectu eorum.

8. Et factum est verbum Domini ad me mane, dicens:

9. fili hominis, non dixi ad te domus Israël, domus exasperans est, quid tu facis?

10. Dic ad eos: haec dicit Dominus Dominus: Princeps, et dux

בקיר 5. - Ἄλλ. ἐν τῷ τοίχῳ - O. εἰς τὸν τοῖχον *C. B.*

תשא 6. - A. ἀρθήσῃ - O. ἀναληφθήσῃ - Θ. ἀρεῖς *C. B.*

מופת - O. τέρας - Ἄλλ. πέρας *C. B.*

בעלטה 7. - A. ἐν ἀχλύϊ - Σ. ἐν σκοτίᾳ - O. καὶ κεκρυμμένος - Θ. ἐν σκότει *C. B.*

הנשיא המשא הזה 10. - A. τῷ ἐπηρμένῳ τὸ ἄρμα τοῦτο - Σ. περὶ τοῦ ἄρχοντος τὸ λῆμμα τοῦτο - O. ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγούμενος - Θ. καὶ Λοιποὶ, ὁ ἄρχων ὁ ἀφηγούμενος οὗτος - Ἄλλ. τῷ ἄρχοντι καὶ τῷ ἀφηγουμένῳ *C. B.*

5. *H.*, LXX. in parietem - *Alius* in pariete - *Vulg.* parietem.

6. *H.*, *Th.* portabis - *A.* tolleris - LXX. assumeris - *Vulg.* portaberis.

H., LXX., *Vulg.* portentum - *Alius* terminum.

7. *H.*, *A.* in caligine - *S.*, *Th.* in tenebris - *Vulg.* et in caligine - LXX. et absconditus.

10. *H.* principi onus istud - *A.* sublato onus hoc - *S.* de principe assumptio haec - LXX. princeps et dux - *Th.*, *et Reliqui* princeps et dux hic - *Alius* principi et duci - *Vulg.* super ducem onus istud.

(4) ἐξήνεγκα αἰχμαλωσίας - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐξήνεγκα ὡς (*deest in C.*) σκεύη αἰχμαλωσίας - *H.* הוצאתי ככלי גולה - *Vulg.* protuli quasi vasa transmigrantis - *Hieron.* quasi vasa migrantis. (5) τοῖχον, καὶ κεκρυμμένος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* τοῖχον τῇ χειρὶ, καὶ - *H.* בקיר ביד - *Vulg.* parietem manu. *Et ita Hieron.* (6) ἐπ' ὤμων. (7) τοπρωὶ πρός με - *Alex.* πρός με τοπρωΐ. *Et ita Hebr.* (8) εἶπεν. (9) οἶκος ὁ παραπικραίνων, τι.

Digitized by Google

μενος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ, οἵ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν,

11. εἰπὸν, ὅτι ἐγὼ τέρατα ποιῶ· ὃν τρόπον πεποίηκα, οὕτως ἔσται αὐτῷ· ἐν μετοικεσίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται·

12. καὶ ὁ [10] ἄρχων ὁ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπ' ὤμων ἀρθήσεται, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσεται διὰ τοῦ τοίχου, καὶ διορύξει τοῦ ἐξελθεῖν αὐτὸν δι' αὐτοῦ· τὸ πρόσωπον αὐτοῦ συγκαλύψει, ὅπως μὴ ὁραθῇ ὀφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν [11] ὀργὴν οὐκ ὄψεται.

13. Καὶ ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου· καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται, καὶ ἐκεῖ τελευτήσει.

14. Καὶ πάντας τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀντιλαμβανομένους αὐτοῦ διασπερῶ εἰς πάντα ἄνεμον, καὶ ῥομφαίαν [12] ἐκχεῶ ὀπίσω αὐτῶν.

15. Καὶ γνώσονται, [13] ὅτι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ διασκορπίσαι με αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις·

in Jerusalem, et omni domui Israël, qui sunt in medio eorum,

11. dic, quia ego portenta facio: quomodo feci, sic erit ei: in transmigrationem, et in captivitatem ibunt:

12. et princeps, qui in medio eorum in humeris portabitur, et absconditus egredietur per parietem, et perfodiet, ut exeat ipse per eum: faciem suam cooperiet, ut non aspiciatur oculo, et ipse iram non videbit.

13. Et expandam rete meum super eum, et capietur in septo meo: et ducam eum in Babylonem in terram Chaldaeorum; et ipsam non videbit, et ibi morietur.

14. Et omnes, qui circa eum sunt, auxiliatores ejus, et omnes suscipientes eum disseminabo in omnem ventum; et gladium effundam post eos.

15. Et scient, quia ego Dominus in dispergendo me eos in gentibus, et disseminabo eos in regionibus:

להם 11. - A. ὑμῖν - Σ., Θ. αὐτοῖς - O. αὐτῷ *C. B.*

הוא את־הארץ 12. - O. αὐτός - A. σὺν ⁄ τὴν γῆν *C. B.*

במצודתי 13. - A. ἀμφιβλήστρῳ μου - Σ. σαγήνῃ μου - O. ἐν τῇ περιοχῇ μου *C. B.*

אגפיו 14. - A. ἀγάλματα αὐτοῦ - Σ. τὰ πτερὰ αὐτοῦ - O. τοὺς ἀντιλαβομένους αὐτοῦ - Θ. τὰ ὑποστηρίγματα αὐτοῦ *C. B.*

אריק אחריהם - Σ. γυμνώσω ὀπίσω αὐτῶν - O. ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν - Ἄλλ. ἐκχεῶ ὀπίσω αὐτῶν *H. M.*

11. *H.*, *Vulg.* eis - *A.* vobis - *S.*, *Th.* ipsis - LXX. ei.

12. *H.* ipse terram - LXX. ipse - *A.*, *Vulg.* terram.

13. *H.*, *Vulg.* in sagena mea - *A.* retiaculo meo - *S.* sagena mea - LXX. in septo meo.

14. *H.* alas militum ejus - *A.* simulacra ejus - *S.* alas ejus - LXX. suscipientes eum - *Th.* sustentacula ejus - *Vulg.* agmina ejus.

H., LXX. evacuabo post eos - *S.* nudabo post eos - *Alius* effundam post eos - *Vulg.* evaginabo post eos.

(10) ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν - *H.* והנשיא אשר בתוכם - *Vulg.* qui est in medio eorum. *Et ita Hieron.*
(11) γῆν οὐκ. (12) ἐκκενώσω - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐκχεῶ. (13) διότι - *Ald.*, *C.* ὅτι.

Digitized by Google

16. καὶ ὑπολείψομαι ἐξ αὐτῶν (14) ἄνδρας ἐν ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας καὶ ἐκ λιμοῦ καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως ἐκδιηγῶνται πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

17. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

18. υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν ἄρτον σου μετ' (15) ἐνδείας φάγεσαι, καὶ τὸ ὕδωρ μετὰ βασάνου καὶ θλίψεως πίεσαι.

19. Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τῆς γῆς· τάδε (16) λέγει Αδωναΐ Κύριος τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραήλ· τοὺς ἄρτους αὐτῶν μετ' ἐνδείας φάγονται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ (17) γῆ συμπληρώματι αὐτῆς, ἐν ἀσεβείᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

16. et relinquam ex eis viros in numero a gladio, et a fame, et a morte, ut narrent omnes iniquitates suas in gentibus, quo ingressi fuerint illuc; et scient, quia ego Dominus.

17. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

18. fili hominis, panem tuum cum penuria comedes, et aquam cum tormento et tribulatione bibes.

19. Et dices ad populum terrae: haec dicit Adonaï Dominus habitatoribus Jerusalem super terram Israël: panes suos cum egestate comedent, et aquam suam cum dissipatione bibent, ut dissipetur terra completione ejus; in impietate enim omnes qui habitant in ea.

והותרתי 16. - O. καί ὑπολείψομαι - Ἄλλ. ὑπολήψομαι C. B.

ומדבר - A., Σ. καί ἐκ λοιμοῦ - O. καί ἐκ θανάτου

ברעש 18. - A. ἐν σεισμῷ - Σ. ἐν ἀκαταστασίᾳ - O. μετ' ὀδύνης - Θ. ἐν σάλῳ C. B.

ברגזה - A. ἐν κλόνοις - Σ. μετὰ σάλου - Θ. σπουδῆς - O. μετὰ βασάνου C. B.

בדאגה 19. - A., Θ. ἐν μερίμνῃ - Σ. μετ' ἀκαταστασίας - O. μετ' ἐνδείας C. B.

בשממון - Σ. ἀδημονίας - O. μετ' ἀφανισμοῦ C. B.

ממלאה - A. ἀπὸ πληρώματος αὐτῆς - O. σὺν πληρώματι αὐτῆς - Ἄλλ. ἐν τῷ πληρώματι C. B.

מחמס כל־הישבים - Σ. διὰ ἀδικίαν πάντων τῶν κατοικούντων - O. ἐν ἀσεβείᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες C. B.

16. *H.*, LXX., *Vulg.* et relinquam - *Alius* et suscipiam.

H., *A.*, *S.* et a peste - LXX. et a morte - *Vulg.* et pestilentia.

18. *H.* in tremore - *A.*, *Th.* in commotione - *S.* in instabilitate - LXX. cum dolore - *Vulg.* in conturbatione.

H. in commotione - *A.* in commotionibus - *S.* cum commotione - *Th.* sollicitudine - LXX. cum tormento - *Vulg.* in festinatione.

19. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* in sollicitudine - *S.* cum instabilitate - LXX. cum egestate.

H., *Vulg.* in desolatione - *S.* desperatione - LXX. cum dissipatione.

H., *A.* a plenitudine sua - LXX. cum plenitudine ejus - *Vulg.* a multitudine sua.

H., *S.* propter iniquitatem omnium inhabitantium - LXX. in impietate enim omnes, qui habitant - *Vulg.* propter iniquitatem omnium, qui habitant.

---

(14) ἄνδρας ἀριθμῷ. (15) ὀδύνης - [*Ms. Jes.*, Ἄλλος, ἐνδείας. *Et ita Ald. H. M.*] (16) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* λέγει ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (17) γῆ σὺν πληρώματι.

20. Καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικούμεναι ἐξερημωθήσονται, καὶ ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν ἔσται, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

21. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

22. υἱὲ ἀνθρώπου, τίς [18] ἡ παραβολὴ αὕτη ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, λέγοντες· μακραὶ αἱ ἡμέραι, [19] ἀπόλωλε πᾶσα ὅρασις;

23. Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτούς· τάδε [20] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ οὐκ ἔτι μὴ εἴπωσι τὴν παραβολὴν ταύτην [21] οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς· ἠγγίκασιν αἱ ἡμέραι, καὶ λόγος πάσης ὁράσεως·

24. ὅτι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα ὅρασις ψευδὴς, καὶ μαντευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

20. Et civitates eorum, quae habitantur, desolabuntur, et terra in dissipationem erit; et cognoscetis, quia ego Dominus.

21. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

22. fili hominis; quae est parabola haec vobis super terram Israël, dicentes: longi dies, periit omnis visio?

23. Ideo dic ad eos: haec dicit Adonaï Dominus: et avertam parabolam istam, et non ultra dicent parabolam istam domus Israël; quia loqueris ad eos: appropinquaverunt dies, et verbum omnis visionis:

24. non enim erit ultra omnis visio falsa, et divinans juxta gratiam in medio filiorum Israël.

תחרבנה 20. - Α. καθαιρεθήσονται - Σ. κενωθῶσιν Ο. ἐξερημωθήσονται *C. B.*

שממה - Ο. εἰς ἀφανισμόν - Σ. ἄτακτος *C. B.*

המשל 22. - Οἱ λοιποί, παραβολή - Σ. παροιμία *H. M.*

ואבד - Σ. διαπνεύσει - Ο. ἀπόλωλεν *H. M.*

יהוה 23. - Π. ΠΙΠΙ - Ο. κύριος *C. B.*

השבתי - Σ. παύσω - Ο. καὶ ἀποστρέψω *C. B.*

כי אם - Α. ※ ἀλλ' ἢ - Ο. ὅτι *C. B.*

ודבר - Ο. καὶ λόγος - Σ. καιρός *C. B.*

שוא 24. - Α. εἰκῇ - Σ., Θ. ματαία - Ο. ψευδής *C. B.*

חלק - Σ. ὀλισθηρόν - Θ. λεῖα - Ο. τὰ πρὸς χάριν *C. B.*

20. *H.* desolabuntur - *A.* destruentur - *S.* evacuabuntur - LXX. in desolationem erunt - *Vulg.* desolatae erunt.

H., *Vulg.* deserta - LXX. in dissipationem - *S.* inordinata.

22. *H.*, *S.*, *Vulg.* proverbium - *Reliqui* parabola.

H., *Vulg.* peribit - *S.* dissipabitur in vaporem - LXX. periit.

23. *H.*, *Omnes*, LXX., *Vulg.* Dominus.

H. cessare feci - *S.*, *Vulg.* quiescere faciam - LXX. et avertam.

H. quinimo - *A.* ※ sed etiam - LXX. quia - *Vulg.* et.

H., LXX. et verbum - *S.* tempus - *Vulg.* et sermo.

24. *H.* frustra - *A.* temere - *S.*, *Th.* vana - LXX. falsa - *Vulg.* cassa.

H. lenientis - *S.* lubricum - *Th.* mollia - LXX. juxta gratiam - *Vulg.* ambigua.

---

(18) ἡ παραβολὴ ὑμῖν - *Alex.*, *Ald.* ἡ παραβολὴ αὕτη - *H.* המשל הזה לכם - *Vulg.* proverbium istud vobis. *Et ita Hieron.* (19) ἀπόλωλεν ὅρασις; - *Ald.*, *C.* πᾶσα ὅρασις; - *H.* כל־חזון - *Vulg.* omnis visio? (20) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* λέγει ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (21) οἶκος τοῦ Ἰσραήλ.

25. Διότι ἐγὼ Κύριος (22) λαλήσω, λαλήσω τοὺς λόγους μου καὶ ποιήσω, καὶ (23) οὐ μηκυνῶ ἔτι· ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, οἶκος ὁ παραπικραίνων, λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, (24) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

26. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

27. υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ÷ ὁ παραπικραίνων, ÷ λέγοντες, / λέγουσιν· ἡ ὅρασις ἣν οὗτος ὁρᾷ, εἰς ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς οὗτος προφητεύει·

28. διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτούς· τάδε (25) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· οὐ μὴ (26) μηκυνοῦσιν οὐκ ἔτι πάντες οἱ λόγοι μου, οὓς ἂν λαλήσω· (27) λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, (28) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

25. Quia ego Dominus loquar, loquar verba mea et faciam, et non prolongabo amplius: quia in diebus vestris, domus exasperans, loquar verbum et faciam, dicit Adonaï Dominus.

26. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

27. fili hominis, ecce domus Israël ÷ exasperans, ÷ dicentes, / dicunt: visio, quam hic videt, in dies multos, et in tempora longa iste prophetat:

28. propterea dic ad eos: haec dicit Adonaï Dominus: non prolongabuntur ultra omnia verba mea, quaecumque loquutus fuero: loquar verbum et faciam, dicit Adonaï Dominus.

תמשך 25. - Σ. παροικισθήσεται - Ο. μηκυνῶ *C. B.*

המרי - Α. ὁ προσερισ-ής - Ο. ὁ παραπικραίνων *C. B.*

ויעשה 28. - Σ. ἅμα ἔσται - Ο. καὶ ποιήσω *C. B.*

25. *H.* protrahetur - *S.* peregrinabitur - LXX. prolongabo - *Vulg.* prolougabitur.

H. rebellionis - *A.* contentiosa - LXX., *Vulg.* exasperans.

28. *H.* et fiet - *S.* simul erit - LXX. et faciam - *Vulg.* complebitur.

---

(22) λαλήσω τοὺς λόγους μου, λαλήσω καί. (23) *οὐ μὴ μηκύνω - In C. μὴ deest - H.* לא תמשך - *Vulg.* non prolongabitur. (24) λέγει κύριος - *Alex., Ald., C.* λέγει ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (25) λέγει κύριος - *Alex., et C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (26) *μηκύνωσιν.* (27) *λαλήσω καὶ - Alex., Ald., C.* λαλήσω λόγον, καί. (28) λέγει κύριος - *Alex., Ald., C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Ἄλλ. ἐν μέσῳ οἴκου παραπικραίνοντες *Montfauc. ex Drusio. Hieronymus vero haec notat* «*Pro eo quod nos vertimus* in medio domus exasperantis tu habitas, LXX. *posuere* in medio iniquitatum eorum tu babitas.»

Ibid. Σ., Θ. τοῦ βλέπειν etc. *Barb.*

Ibid. Α., Σ. οἶκος προσεριστής *Idem. Drusius vero apud Montfauc. similiter, sed uni tantum Symmacho tribuit.*

3. Α. μετοικεσίας *Barb. itemque sequentes lectiones v.* 5. 6. *et* 7.

10. Α. τῷ ἐπηρμένῳ τὸ ἆρμα etc. *Barb. Ms. vero Jes. apud Montfauc. exhibet tantum* Ἄλλος, τῷ ἄρχοντι καὶ τῷ ἀφηγουμένῳ.

11. Α. ὑμῖν - Σ., Θ. αὐτοῖς *Barb. Similiterque sequentes v.* 12. 13.

14. Α. ἀγάλματα αὐτοῦ etc. *Idem.*

Ibid. Σ. γυμνώσω ὀπίσω αὐτῶν etc. *Ms.*

Digitized by Google

Jes. apud Montfauc. In Barb. vero ad marg. habetur ἀκολουθοῦσαν αὐτοῖς *pro* ὀπίσω αὐτῶν, *nimirum* τὸ ἀκολουθοῦσαν *referri potest ad praecedentem vocem* ῥομφαίαν.

16. Ἄλλ. ὑπολήψομαι *Barb. Itidemque sequentem v.* 18.

19. Α., Θ. ἐν μερίμνῃ etc. *ex eod. Ex Ms. vero Jes. apud Montfauc. adfertur sic* Ἄλλος, μετ' ἐνδείας – Ο. μετὰ ὀδύνης.

Ibid. Σ. ἀδημονίας *Barb. Similiterque sequentes, nec non et versus* 20.

22. οἱ Λοιποὶ, παραβολὴ etc. *Apud Hexapla Montfauc. Hieron.* « *Quod nos diximus* proverbium, *juxta Symmachum, omnes alii Interpretes* parabolam *transtulerunt, quae Hebraïce appellatur* MASAL. »

Ibid. Σ. διαπνεύσει *Apud eumd. Montfauc. ex Hieronymo, qui ait*: Omnis visio peribit, *vel juxta Symmachum* διαπνεύσει, *id est*, in ventum et in auram tenuem dissolvetur.

23. Π. ΠΙΠΙ. *Sic ad marg. Barb. In textu vero Chis.* Ἀδωναΐ. *Vide Hes. cap.* 1. 2.

Ibid. Σ. παύσω *Barb. itemque sequentes.*

24. Α. εἰκῆ etc. *Idem.*

Ibid. Σ. ὀλισθηρὸν – Θ. λεία *Idem. Hieronymus vero*: « *Ubi a nobis editum est* neque erit divinatio ambigua, *vertere* LXX. neque divinaos juxta gratiam: *pro quo omnes* lubricum *interpretati sunt, quod nos* ambiguum *diximus.*»

25. Σ. παρελκυσθήσεται. *Hanc et sequentes lectiones usque ad finem Capitis idem Barb. exhibet.*

Κεφ. ιγ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον ἐπὶ τοὺς προφήτας τοῦ [1] Ἰσραὴλ ※ τοὺς προφητεύοντας, ※ καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, ⁄ ÷ καὶ προφητεύσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ⁄ ἀκούσατε λόγον Κυρίου.

CAP. XIII.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, vaticinare super prophetas Israël ※ prophetantes, ※ et dices prophetis prophetantibus de corde suo, ⁄ ÷ et prophetabis, et dices ad eos: ⁄ audite verbum Domini.

---

2. הנבאים ואמרת לנביאי מלבם – ※ Α., Θ. τοὺς προφητεύοντας, καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν *H. M.*

2. *H.* prophetantes: et dices prophetantibus de corde suo – ※ *A.*, *Th.* prophetantes: et dices prophetis prophetantibus de corde suo – *Vulg.* qui prophetant: et dices prophetantibus de corde suo.

---

(1) Ἰσραὴλ, καὶ προφητεύσεις – [*Ms. Jes.* ※ Α., Θ. τοὺς προφητεύοντας, καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν. *Et ita Orig. H. M.*] – *Ms. Alex., Ald. ed., et C.* τοὺς προφητεύοντας τὰ Ἰσραὴλ (τὰ Ἰσραὴλ *desunt in Alex., et C.*) καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις (*Alex.* προφήτης) τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφητεύσεις – *H.* ישראל הנבאים ואמרת לנביאי מלבם – *Vulg.* Israël, qui prophetant; et dices prophetantibus de corde suo – [*Hieronymus haec a* LXX. *praetermissa esse testificatur H. M.*]

3. Τάδε [a] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· οὐαὶ τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας [3] αὐτῶν, ※ τοῖς πορευομένοις ὀπίσω τοῦ ※ πνεύματος αὐτῶν, ⁄ καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέπουσιν.

4. Ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προφῆταί σου [4] Ἰσραὴλ ※ ἦσαν, ⁄

5. οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι· καὶ συνήγαγον [5] ποίμνια Ἰσραὴλ· οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου·

3. Haec dicit Adonaï Dominus: vae his qui prophetant de corde suo, ※ euntibus post ※ spiritum suum, ⁄ et omnino non vident.

4. Sicut vulpes in deserto prophetae tui Israël ※ erant, ⁄

5. non steterunt in firmamento: et congregaverunt greges Israël: non resurrexerunt qui dicunt in die Domini:

---

3. על־הנביאים הנבלים - Θ. ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς ἄφρονας - Α. . . . . . ἀποῤῥέοντας - Ο. τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν *C. B.*

אשר הלכים אחר רוחם - Σ. τοῖς ἀκολουθήσασι τῷ πνεύματι ἑαυτῶν - Ο., Θ. τοῖς πορευομένοις ὀπίσω τοῦ πνεύματος αὐτῶν *C. B.*

ולבלתי ראו - Ἄλλ. καὶ τοῖς καθόλου μὴ βλέπουσιν - Σ. μηδὲν - Ο. καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέπουσιν *C. B.*

4. כשעלים בחרבות נביאיך ישראל - Σ., Θ. ὡς ἀλώπεκες ἐν ἐρειπίοις οἱ προφῆταί σου Ἰσραὴλ - Α., Ο. ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προφῆταί σου Ἰσραὴλ *H. M.*

5. לא עליתם בפרצות ותגדרו גדר על־בית ישראל לעמד במלחמה ביום יהוה - Σ. οὐκ ἀνέβητε εἰς τὰς διακοπάς, οὐδὲ περιεφράξατε φραγμὸν περὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ὑπὲρ τοῦ στῆναι ἐν πολέμῳ ἐν ἡμέρᾳ κυρίου - Ο. οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι· καὶ συνήγαγον ποίμνια περὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες, ἐν ἡμέρᾳ κυρίου *H. M.*

3. *H.* super prophetis caducis - *Th.* super prophetas stultos - *A.* . . . . diffluentes - *LXX.* his qui prophetant - *Vulg.* prophetis insipientibus.

H. qui euntes post spiritum suum - *S.* sequentibus spiritum suum - *LXX.*, *Th.* euntibus post spiritum suum - *Vulg.* qui sequuntur spiritum suum.

H. et nihil viderunt - *Alius* et iis omnino non videntibus - *S.* nihil - *LXX.* et omnino non vident - *Vulg.* et nihil vident.

4. *H.* tamquam vulpes in desertis prophetae tui Israël - *S.*, *Th.* sicut vulpes in parietinis prophetae tui Israël - *A.*, *LXX.*, *Vulg.* quasi vulpes in desertis prophetae tui Israël.

5. *H.* non ascendistis in fracturas, et sepivistis sepem super domum Israël ad standum in bello in die Domini - *S.* non ascendistis ad intercisiones, neque obsepivistis sepem circa filios Israël ad standum in praelio in die Domini - *LXX.* non steterunt in firmamento, et congregaverunt greges super domum Israël: non resurrexerunt dicentes: in die Domini - *Vulg.* non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israël, ut staretis in praelio in die Domini.

(a) λέγει κύριος - *Alex.*, *et C.* ἀδωναΐ κύριος - *Ald.* κύριος ἀδωναΐ - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (3) αὐτῶν, καὶ τὸ - [*Ms. Jes.*, ※ Θ. τοῖς πορευομένοις ὀπίσω τοῦ πνεύματος αὐτῶν. *Et ita Comp. H. M.*] - *H.* אשר הלכים אחר רוחם - *Vulg.* qui sequuntur spiritum suum. *Et ita Hieron.* (4) Ἰσραήλ· οὐκ - *H.* ישראל היו: לא - *Vulg.* Israël erant: non. (5) ποίμνια ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ.

Digitized by Google

6. βλέποντες ψευδῆ, μαντευόμενοι (6) μαντεία, οἱ λέγοντες· λέγει Κύριος· (7) καὶ ⁄ ἐγὼ Κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν (sic) αὐτούς, καὶ ἤρξαντο τοῦ ἀναστῆσαι λόγον.

7. Οὐχ' ὅρασιν ψευδῆ ἑωράκατε; καὶ μαντείας ματαίας (8) εἰρήκατε; ⋇ καὶ ἐλέγετε· φησὶ Κύριος· καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλησα ⁄

8. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε λέγει (9) Κύριος Ἀδωναΐ· ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι ὑμῶν ψευδεῖς, (10) καὶ μαντεῖαι ὑμῶν μάταιαι, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, (11) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος·

9. καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς ὁρῶντας ψευδῆ, καὶ τοὺς ἀποφθεγγομένους μάταια· ἐν παιδείᾳ τοῦ λαοῦ μου οὐκ ἔσονται, (12) οὐ δὲ ἐγγραφήσονται, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται, καὶ γνώσονται διότι (13) ἐγὼ Ἀδωναΐ Κύριος.

6. videntes mendacia, divinantes vana, qui dicunt: dicit Dominus: et ⁄ ego Dominus non misi eos; et caeperunt suscitare sermonem.

7. Nonne visionem falsam vidistis? et divinationes vanas loquuti estis? ⋇ et dicebatis: dicit Dominus; et ego non loquutus sum ⁄

8. Ideo dic: haec dicit Dominus Adonaï: quoniam verba vestra mendacia, et divinationes vestrae vanae; idcirco ecce ego super vos, dicit Adonaï Dominus:

9. et extendam manum meam super prophetas, qui vident mendacia, et qui loquuntur vana: in disciplina populi mei non erunt, neque inscribentur, et in terram Israël non intrabunt: et scient, quia ego Adonaï Dominus.

לקים 6. - Σ. κυρῶσαι - Ο. τοῦ ἀναστῆναι - Θ. στῆσαι *C. B.*

הלא 7. - Α. ⋇ μητί; - Ο. οὐχ'; - Ἀλλ. οὐχί; *C. B.*

ואמרים - Ἄλλος, καὶ λέγετε. *In* Ο. *vacat. C. B.*

ואני לא דברתי - Σ. ἐμοῦ μὴ λαλήσαντος - Ἀλλ. καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλησα *C. B.*

והקסמים 9. - Α., Σ., Θ. μαντευομένους - Ο. καὶ τοὺς ἀποφθεγγομένους *C. B.*

בסוד - Α. ἐν ἀποῤῥήτῳ - Σ. ἐν ὁμιλίᾳ - Θ. ἐν βουλῇ - Ο. ἐν παιδείᾳ *C. B.*

6. *H.* ad firmandum - *S.*, *Vulg.* firmare - LXX. suscitare - *Th.* stare.

7. *H.*, LXX., *Alius* nonne? - *A.* ⋇ numquid? - *Vulg.* numquid non?

H. et dicentes - *Alius*, *Vulg.* et dicitis. *In* LXX. *vacat.*

H., *Alius* et ego non locutus sum - *S.*, *Vulg.* cum ego non sim locutus.

9. *H.* et divinantes - *A.*, *S.*, *Th.* vaticinantes - LXX. et qui loquuntur - *Vulg.* et divinant.

H., *A.* in secreto - *S.* in colloquio - *Th.*, *Vulg.* in consilio - LXX. in disciplina.

(6) *μάταια.* (7) *καὶ κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν - Ald. ἐγὼ οὐκ ἀπέσταλκα.* (8) *εἰρήκατε;* Καὶ διατοῦτο *- Alex., Ald., C. καὶ ἐλέγετε (λέγετε C., λέγεται Alex.) φησὶν κύριος, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλησα - H.* אמרתם ואמרים נאם־יהוה ואני לא דברתי׃ לכן - *Vulg.* locuti estis? et dicitis: ait Dominus, cum ego non sim loquutus - [*Hieronymus: Quod sequitur* Et dicebatis: dicit Dominus; et ego non sum locutus, *in* LXX. *non habetur H. M.*] (9) *κύριος· Ἀνθ' ὧν - Alex., Ald., C. ἀδωναΐ κύριος - H.* ארני יהוה׃ יען *- Vulg.* Dominus Deus: quia. (10) *καὶ αἱ μαντεῖαι.* (11) *λέγει κύριος - Alex., Ald., C. ἀδωναΐ κύριος - H.* נאם ארני יהוה *- Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hier.*, LXX. Adonaï Dominus. (12) *οὐδὲ ἐν γραφῇ οἴκου Ἰσραὴλ οὐ γραφήσονται, καὶ εἰς.* (13) *ἐγὼ κύριος - Alex. ἐγὼ εἰμι ἀδωναΐ κύριος - H.* אני ארני יהוה *- Vulg.* ego Dominus Deus - *Hieron.* Adonaï Dominus.

Digitized by Google

10. Ἀνθ᾽ ὧν ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου, λέγοντες· εἰρήνη, καὶ οὐκ [14] ἦν εἰρήνη, καὶ οὗτος οἰκοδομεῖ τοῖχον, καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν [15] αὐτὸν ἀφροσύνη.

11. Εἰπὸν πρὸς [16] τοὺς ἀλείφοντας ἀφροσύνῃ· πεσεῖται, καὶ ἔσται ὑετὸς κατακλύζων, καὶ δώσω λίθους πετροβόλους ÷ εἰς τοὺς ἐνδεσμοὺς αὐτῶν, ⁄ καὶ πεσοῦνται, καὶ πνεῦμα ἐξαῖρον, καὶ ῥαγήσεται.

12. Καὶ ἰδοὺ πέπτωκεν ὁ τοῖχος, καὶ οὐκ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς· ποῦ ἐστιν ἡ ἀλοιφὴ ὑμῶν, ἣν ἠλείψατε;

10. Quoniam deceperunt populum meum, dicentes: pax, et non erat pax: et iste aedificat parietem, et isti linunt eum stultitia.

11. Dic ad eos qui linunt stultitia: cadet, et erit pluvia inundans: et dabo lapides magnos ÷ in juncturas eorum, ⁄ et cadent; et ventum auferentem, et disrumpetur.

12. Et ecce cecidit paries, et non dicent ad vos: ubi est litura vestra, quam livistis?

יען וביען 10. - Θ. ※ καὶ ⁄ - Ο. ἀνθ᾽ ὧν C. B.

טחים - Σ. ἐπίχρεον - Ο. ἀλείφουσιν C. B.

טחים אתו תפל : אמר - Α. (ἀλείφουσιν) αὐτὸν ἄναλον, εἰπόν - Σ. (ἀλείφοντες) αὐτὸν ἀκαρτύτῳ, εἰπε - Ο. ἀλείφουσιν αὐτόν, πεσεῖται, εἰπόν - Θ. ἀλείφουσιν αὐτὸν ἀφροσύνη, εἰπόν H. M.

אל־טחי תפל ויפל 11. - Σ. (πρὸς τοὺς ἀλείφοντας) ἀνάρτυτον - Θ. ἀφροσύνη - Ἄλλ. εἰ - Α. ἀναλωθήσεται - Α., Θ. καὶ πεσεῖται - Σ. ὅτι - Ο. πρὸς τοὺς ἀλείφοντας· πεσεῖται, καὶ C. B.

אלגביש - Σ. χαλάζης - Ο. πετροβόλους C. B.

סערות - Σ. καταιγίδος - Ο. ἐξαῖρον C. B.

הלוא יאמר 12. - Α. ※ μητὶ οὐκ ἐρῇ; - Σ. ※ ἆρα οὐ λεχθήσεται; - Ο. καὶ οὐκ ἐροῦσι C. B.

10. *H.* et pro eo quod - *Th.* ※ et ⁄ - LXX. quoniam - *Vulg.* eo quod.

H. oblinentes - *S.* inungebant - LXX. liniunt - *Vulg.* liniebant.

H. oblinientes cum insulso: dic - *A.* liniunt eum absque sale: dic - *S.* liniebatis eum absque temperamento: dic - LXX. liniunt eum, cadet; dic - *Th.* liniunt eum stultitia: dic - *Th.* liniebant eum cum luto absque paleis: dic.

11. *H.* ad complanantes insulso: et casurus est - *S.* ad eos qui liniunt absque temperamento - *Th.* stultitia - *Alius* si - *A.* consummabitur - *A.*, *Th.* et cadet - *S.* quia - LXX. ad eos qui liniunt: cadet, et - *Vulg.* ad eos qui liniunt absque temperatura, quod casurus sit.

H. Elgabis - *S.* grandinis - LXX., *Vulg.* magnos.

H. turbinum - *S.*, *Vulg.* procellae - LXX. auferens.

12. *H.* nonne dicetur? - *A.* ※ numquid non dicet? - *S.* ※ forte non dicetur? - LXX. et non dicent - *Vulg.* numquid non dicetur?

---

(14) ἔστιν εἰρήνη. (15) αὐτόν, πεσεῖται. Εἰπόν - [*Ms. Jes.*, Θ. *αὐτὸν ἀφροσύνῃ· εἰπόν H. M.*] - *Alex.* αὐτόν. Εἰπόν - *C.* αὐτὸν ἀφροσύνῃ, πεσεῖται. Εἰπε - *H.* אתו תפל : אמר - *Vulg.* cum luto absque paleis. Dic - [*Hieron.*, LXX., *et Theodotio* linunt eum stultitia - *Sed animadvertit Montfauconius, quod S. Hieronymus, cum ait* LXX. *vertisse* stultitia, *intelligendus sit de editione* τῶν Ο. *Hexaplari H. M.*] (16) τοὺς ἀλείφοντας πεσεῖται - *H.* טחי תפל ויפל - *Vulg.* qui liniunt absque temperatura, quod casurus sit - *Hieron.*, LXX. qui liniunt stultitia.

13. Διὰ τοῦτο τάδε [17] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ ῥήξω πνοὴν ἐξαίρουσαν [18] μετὰ θυμοῦ μου, καὶ ὑετὸς κατακλύζων ἐν ὀργῇ μου ἔσται· καὶ τοὺς λίθους τοὺς πετροβόλους ἐν θυμῷ ἐπάξω εἰς συντέλειαν,

14. καὶ κατασκάψω τὸν τοῖχον, ὃν ἠλείψατε, καὶ / πεσεῖται· καὶ θήσω αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἀποκαλυφθήσεται τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται, καὶ [19] συντελεσθήσεται μετ' ἐλέγχων, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος.

15. Καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀλείφοντας αὐτόν, πεσεῖται· καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς· οὐκ ἔστιν ὁ τοῖχος, οὐδ' οἱ ἀλείφοντες αὐτόν,

16. προφῆται τοῦ Ἰσραήλ, οἱ προφητεύοντες ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ὁρῶντες αὐτῇ εἰρήνην, καὶ [20] εἰρήνη οὐκ ἔστι, [21] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

13. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: et disrumpam spiritum auferentem in furore meo: et pluvia inundans in ira mea erit: et lapides magnos in furore inducam in consummationem,

14. et suffodiam parietem, quem livistis, et / cadet: et ponam eum super terram, et revelabuntur fundamenta ejus, et cadet, et consumetur cum increpationibus: et scietis, quia ego Dominus.

15. Et complebo furorem meum super parietem; et super eos, qui linunt eum, cadet: dixique ad vos: non est paries, neque qui linunt eum,

16. prophetae Israël, qui prophetant super Jerusalem, et qui vident illi pacem, et pax non est, dicit Adonaï Dominus.

ובקעתי 13. - A., Σ. σχίσω - O. καὶ ῥήξω *C. B.*

סערות - A. λαιλάπων - Σ., Θ. καταιγίδος - O. ἐξαίρουσαν *C. B.*

ונגלה 14. - A., Σ., O. καὶ ἀποκαλυφθήσεται - Ἄλλ. καὶ ἀνακαλυφθήσεται *C. B.*

בתוכה - Οἱ Γ. ἐν μέσῳ αὐτῆς - O. μετ' ἐλέγχων *C. B.*

תפל 15. - A. ἀνάλῳ - Σ. ἀναρτύτῳ - Θ. ἀφροσύνῃ - O. πεσεῖται *C. B.*

חזון 16. - A. ὁραματισμὸν - Σ., Θ. ὅρασιν - O. εἰρήνην *C. B.*

13. *H.* et scindere faciam - *A.*, *S.* scindam - *LXX.* et disrumpam - *Vulg.* et erumpere faciam.

H., *A.* turbinum - *S.*, *Th.* procellae - *LXX.* auferentem - *Vulg.* tempestatum.

14. *H.* et discooperietur - *A.*, *S.*, *LXX.*, *Alius* et revelabuntur - *Vulg.* et revelabitur.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* in medio ejus - *LXX.* cum increpationibus.

15. *H.* insulso - *A.* absque sale - *S.*, *Vulg.* absque temperamento - *Th.* stultitia - *LXX.* cadet.

16. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* visionem - *LXX.* pacem.

---

(17) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (18) μετὰ θυμοῦ, καὶ ὑετὸς - *H.* בחמתי וגשם - *Vulg.* in indignatione mea, et imber. (19) συντελεσθήσεσθε - *Alex.*, *Ald.* συντελεσθήσεται - *Vulg.* consumetur. (20) οὐκ ἔστιν εἰρήνη. (21) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus. *Et ita Hieron.*

17. Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰς θυγατέρας τοῦ λαοῦ σου, τὰς προφητευούσας ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτάς,

18. καὶ ἐρεῖς· τάδε [aa] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· οὐαὶ ταῖς συῤῥαπτούσαις προσκεφάλαια ὑπὸ πάντα ἀγκῶνα χειρὸς, καὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, τοῦ διαστρέφειν ψυχάς· αἱ ψυχαὶ διεστράφησαν τοῦ λαοῦ μου, καὶ ψυχὰς περιεποιοῦντο·

19. καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν λαόν μου, ἕνεκεν δρακὸς κριθῶν, καὶ ἕνεκεν κλασμάτων [a3] ἄρτου, τοῦ ἀποκτεῖναι ψυ-

17. Et tu, fili hominis, obfirma faciem tuam super filias populi tui, quae prophetant de corde suo; et propheta super eas,

18. et dices: haec dicit Adonaï Dominus: vae his, quae consuunt cervicalia sub omni cubito manus, et faciunt velamina super omne caput universae aetatis, ut pervertant animas: animae subversae sunt populi mei, et animas salvabant:

19. et contaminabant me ad populum meum propter pugillum hordei, et propter fragmenta panis,

---

שים 17. Α., Θ. Θές - Σ. τάξον - Ο. στήρισον *C. B.*

18. הוי לםתפרות כםתות על כל־אצילי ידי ועשות הםםפחות על־ראש כל־קומה לצוד נפשות - ὁ Ἑβραῖος, οὐαὶ ταῖς ποιούσαις φυλακτήρια, καὶ κρεμαζούσαις ἐπὶ τοῖς βραχίοσιν αὐτῶν, καὶ ἐπιτιθεμέναις αὐτὰς ἐπάνω κεφαλῆς ἑκάστης ἡλικίας, τοῦ διαστρέφειν τὰς ψυχάς - Σ. οὐαὶ ταῖς συῤῥαπτούσαις ὑπαγκώνια, ὑπὸ πάντα ἀγκῶνα χειρὸς, καὶ ποιούσαις ὑπαυχένια πρὸς κεφαλῆς πάσης ἡλικίας εἰς τὸ θηρεύειν ψυχάς - Ο. οὐαὶ ταῖς συῤῥαπτούσαις προσκεφάλαια ὑπὸ πάντα ἀγκῶνα χειρὸς, καὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, τοῦ διαστρέφειν ψυχάς *H. M.*

ונפשות לכנה תחיינה - Ο. καὶ ψυχάς - Θ. ※ ἑαυτῷ ⁄ περιεποιοῦντο *C. B.*

ובפתותי 19. - Ο. καὶ ἕνεκεν κλασμάτων - Θ. ἐν ψωμοῖς *C. B.*

17. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* pone - *S.* ordina - *LXX.* obfirma.

18. *H.* vae consuentibus pulvinaria super omnibus axillis manuum mearum, et facientibus velamina super caput omnis staturae ad venandum animas - *Hebreus Int.* vae facientibus phylacteria, et appendentibus super brachia ipsarum, et imponentibus illa supra caput uniuscujusque staturae ad subvertendum animas - *S.* vae consuentibus pulvinaria sub omni cubito manus, et facientibus cervicalia ad caput omnis aetatis ad venandum animas - *LXX.* vae iis quae consuunt cervicalia sub omni cubito manus, et quae faciunt velamina super omne caput universae aetatis, ut pervertant animas - *Vulg.* vae, quae consuunt pulvillos sub omni cubito manus, et faciunt cervicalia sub capite universae aetatis ad capiendas animas.

H. et animas vobis vivificabitis - *LXX.* et animas - *Th.* ※ sibi ipsi ⁄ salvabant - *Vulg.* vivificabant animas.

19. *H.* et in buccellis - *LXX.* et propter fragmenta - *Th.* in frustulis - *Vulg.* et fragmen.

(aa) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (a3) ἄρτων - *Alex.*, *Ald.* ἄρτου. *Et ita Hebr.*, *et Vulg.*

Digitized by Google

χὰς, ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν, καὶ τοῦ περιποιήσασθαι ψυχὰς, ἃς οὐκ ἔδει ζῆσαι, ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς λαῷ εἰσακούοντι μάταια ἀποφθέγματα.

20. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν, ἐφ' ἃ ὑμεῖς [24] συστρέφετε ψυχὰς ἐκεῖ· καὶ διαῤῥήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων ὑμῶν, καὶ ἐξαποστελῶ τὰς ψυχὰς, ἃς ὑμεῖς ἐκστρέφετε τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς διασκορπισμόν,

21. καὶ διαῤῥήξω τὰ ἐπιβόλαια ὑμῶν, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, [25] καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι ἐν χερσῖν ὑμῶν εἰς συστροφήν· καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος.

ut occiderent animas, quas non oportuit mori; et salvarent animas, quas non oportuit vivere, dum loquimini vos populo audienti vanos sermones.

20. Propterea haec dicit Dominus Dominus: ecce ego super cervicalia vestra, super quae vos colligitis animas illic: et disrumpam ea de brachiis vestris, et emittam animas, quas vos pervertitis animas eorum in dispersionem,

21. et disrumpam velamina vestra, et liberabo populum meum de manu vestra, et non erunt ultra in manibus vestris in congregationem: et cognoscetis, quia ego Dominus.

להמית - O. τοῦ ἀποκτεῖναι - Ἄλλ. ὥστε ἀποκτεῖναι *C. B.*

ולחיות - Σ. περισώζειν - A., Θ. τοῦ ζωῶσαι - O. καὶ τοῦ περιποιήσασθαι - Ἄλλ. καὶ περιποιοῦντο *C. B.*

בכזבכם - A., Θ. ἐν τῷ διαψεύδεσθαι ὑμᾶς - O. ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς *C. B.*

מצדדות 20. - οἱ Γ. θηρεύετε - O. συστρέφετε *C. B.*

את־הנפשות לפרחות - A. ※ σὺν ⁄ τὰς ψυχὰς ※ τὰς πεπταμένας - Σ. εἰς τὸ πέτεσθαι - Θ. ※ εἰς ἔκλυσιν - O. ψυχὰς *C. B.*

את־הנפשות - A. ※ σὺν ⁄ τὰς ψυχὰς - O. τὰς ψυχὰς *C. B.*

מצדדות - A. παγιδεύετε - Σ. θηρεύετε - O. ἐκστρέφετε - Ἄλλ. ἐξεστρέφετε *C. B.*

לפרחות - Σ. τὸ ἀναπετασθῆναι - O. εἰς διασκορπισμόν - Θ. εἰς ἔκλυσιν *C. B.*

למצודה 21. - A. εἰς παγιδευθῆναι εἰς θηρευθῆναι - Σ. ὡς θήρευμα - O. εἰς συστροφήν *C. B.*

H. ad interficiendum - LXX., *Alius* ut occiderent - *Vulg.* ut interficerent.

H. et ad vivificandum - *S.* servare - *A.*, *Th.* ut vivificarent - LXX. et salvarent - *Alius* et salvabant - *Vulg.* et vivificarent.

H. in mentiendo vos - *A.*, *Th.* dum mentimini vos - LXX. dum loquimini vos - *Vulg.* mentientes.

20. *H.* venantes - *Tres Interpr.* venamini - LXX. colligitis - *Vulg.* capitis.

H. animas ad volandum - *A.*, *Vulg.* animas ※ volantes - *S.* ad volandum - *Th.* ※ ad dissolutionem.

H., *A.*, LXX., *Vulg.* animas.

H. venantes - *A.* illaqueatis - *S.* venamini - LXX. pervertitis - *Alius* pervertebatis - *Vulg.* capitis.

H., *S.*, *Vulg.* ad volandum - LXX. in dispersionem - *Th.* in dissolutionem.

21. *H.*, *S.* in venationem - *A.* ad illaqueandum - *Th.* ad venandum - LXX. in congregationem.

---

(24) ἐκεῖ συστρέφετε ψυχάς· καί.

(25) καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν - *H.* ולא יהיו עוד - *Vulg.* neque erunt ultra.

22. Ἀνθ' ὧν διεστρέφετε καρδίαν (26) δικαίου ἀδίκως, καὶ ἐγὼ οὐ διέστρεφον αὐτὸν, καὶ τοῦ κατισχῦσαι χεῖρας ἀνόμου, τὸ καθόλου μὴ (27) ἀποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ζῆσαι αὐτόν·

23. διὰ τοῦτο ψευδῆ οὐ μὴ ἴδητε, καὶ μαντείας οὐ μὴ μαντεύσησθε ἔτι· καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ (28) ἐπιγνώσεσθε (29) διότι ἐγὼ Κύριος.

22. Pro eo quod pervertebatis cor justi injuste, et ego non pervertebam eum: et confortabatis manus iniqui, ut penitus non converteretur ipse ab iniquitate sua pessima, et viveret ipse:

23. propterea mendacia non videbitis, et divinationes nequaquam divinabitis amplius: et liberabo populum meum de manu vestra; et cognoscetis, quia ego Dominus.

הכאות 22. - A. ἠμαυρώθη - O. διεστρέφετε C. B.

לבלתי - A., Σ. τοῦ καθ' ὅλου μή - O. τὸ καθόλου μή - Θ. ἵνα C. B.

להחיותו - A. τοῦ ζῆσαι αὐτόν - O. καὶ ζῆσαι αὐτόν C. B.

In Codice Barberino Cap. XIV. et XV. usque ad versiculos 49. capitis XVI. desiderantur.

22. *H.* (ad) conterendum - *A.* obscuratam est - LXX. pervertebatis - *Vulg.* moerere fecistis.

H., *Vulg.* ut non - *A.*, *S.* ut omnino non - LXX. ut penitus non - *Th.* ut.

H. ad vivificandum ipsum - *A.* ut viveret ipse - LXX. et viveret ipse - *Vulg.* et viveret.

---

(26) δικαίου, καὶ ἐγὼ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδίκως, καὶ - *H.* צדיק שקר ואני - *Vulg.* justi mendaciter, quem ego. (27) ἀποστρέψαι ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ - *C.*, *Ald.* αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ. (28) γνώσεσθε - *Ald.* ἐπιγνώσεσθε. (29) ὅτι - *Ald.*, *C.* διότι.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. ※ A., Θ. τοὺς προφητεύοντας etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. Consonat ad verbum Chis. in textu, nisi quod de more omittit Interpretes. Hieronymus haec a* LXX. *praetermissa fuisse testificatur.*

3. Θ. ἐπὶ τοὺς προφήτας etc. *Codex. Barb.*

Ibid. Σ. τοῖς ἀκολουθήσασι etc. *Idem. Ms. vero Jes. refert tantum lectionem Theodotionis sub asterisco; similiterque Chisianus in textu sine Interprete.*

Ibid. Ἀλλ. καὶ τοῖς καθόλου etc. *Barb.*

4. Σ. ὡς ἀλώπεκες etc. *Montfauc. ex Theodoreto, qui notat*, ταῦτα ὁ Σύμμαχος σαφέστερον ἡρμήνευσεν, ὡς ἀλώπεκες etc. *Hieron.* « Prophetae Israël vulpium similes sunt, quotidie domesticarum avium furta facientes, qui habitant, *juxta Aquilam, et* LXX., in desertis; *juxta Symmachum et Theod.* in parietinis, et ruinosis. *In Barb. ad marg. post* ἀλώπεκες *notatur tantum sic*; A., Σ. ※ ἐγένοντο - Θ. ※ ἦσαν ↙ *Ad quod postremum consonat etiam Chis., detracto tamen ipso* Θ.

5. Σ. οὐκ ἀνέβητε εἰς τὰς διακοπάς. *Itidem Montfauc. ex Theodoreto. Barb. vero ad marg. exhibet sic*, A., Θ. διακοπαῖς - Θ. καὶ οὐκ ᾠκοδομήσαντο φραγμὸν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραήλ, τοῦ στῆναι ἐν πολέμῳ ἐν ἡμέρᾳ - Σ. ὑπὲρ τοῦ ἐνστῆναι ὡς ἐν πολέμῳ ἐν ἡμέρᾳ κυρίου.

6. Σ. κυρῶσαι etc. *Barb.*

Ibid. ἀπέσταλκεν *sphalma Codicis pro*

ἀπίσταλκα: primus amanuensis et latinus interpres emendarunt; sed secunda manus ἀπίσταλκεν reposuit, quod nunc retinendum censuimus.

7. Α. ※ μηπί etc. *Idem.*

Ibid. Ἄλλος, καὶ λέγετε *Idem. Similiterque sequentem,* Σ. ἐμοῦ μὴ λαλήσαντος *Idem. Montfauc. vero in Hexaplis haec adfert.* Ἄλλ. καὶ ἐλέγετε, φησὶ κύριος, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλησα. *Quae Chis. in textu legit sub asterisco. Hieron. quoque sic: Quodque sequitur,* et dicebatis: dicit Dominus, et ego non sum locutus, *in* LXX. *non habetur.»*

9. Α., Σ., Θ. μαντευομένους *ex Barb.*

Ibid. Α. ἐν ἀποῤῥήτῳ - Σ. ἐν ὁμιλίᾳ etc. *ex eod. Montfauc. vero ex Drusio refert in Hexaplis tantum lectionem consonam Symmacho.*

10. Σ. ἐπίχριον *Barb.*

Ibid. Α. αὐτὸν ἄναλον, εἰπὸν - Σ. ἀναρτύτῳ, εἶπε *Ms. Jes. apud Montfauc. Hieronymus in hunc locum: «Ipsumque parietem, qui in sequentibus CIR appellatur, liniebant pseudoprophetae absque temperamento, ut interpretatus est Symmachus, hoc est, puro luto, et quod paleas non haberet, ut nec praebere posset aliquam fortitudinem. Ut vero* LXX. *et Theodotio,* linunt eum stultitia: *Aquila autem verbum Hebraïcum THAPHEL interpretatus est* ἄναλα, *quod significat* absque sale: *Montfauconius vero in notis monet, quod Hieronymus dicat* LXX. *vertisse* stultitia, *ut Theodotio reddidit, intelligendum esse de Editione* τῶν O. *Hexaplari. Nam, ut ipse ait, in Editis legitur* πεσεῖται, *et in Edit. Complut. utraque lectio adhibetur,* ἀφροσύνη πεσεῖται. *In textu Chisiani Codicis Hexap. legitur tantum* ἀφροσύνη.

11. Σ. ἀναρτυτον - Θ. ἀφροσύνη etc. *Ita ad marg. notat Barb.*

Ibid. Σ. χαλάζης *Idem. Similiterque sequentes lectiones vers.* 12. 13. 14. 15. 16. 17.

18. ὁ Ἑβραῖος, οὐαὶ ταῖς ποιούσαις etc. *Montfauc. in Hexaplis, qui Hebraei lectionem adfert ex Codice Regio, Symmachi vero ex Theodoreto. Ad lectionem Hebraei consonat Codex Barb. praeter haec* ἐπὶ τοὺς βραχίους *pro* ἐπὶ τοῖς βραχίοσιν, *subinde* ἐπιτιθιέασιν αὐτὰ *pro* ἐπιτιθεμέναις αὐτάς, *et infra addit* πάσης *ante* κεφαλῆς, *caetera vero omittit. Postea idem Codex refert sic,* Σ. ὑποστρώματα, *ad* προσκεφάλαια τῶν O. *Deinde* Σ., Θ. ἐπαυχένια, *ad* ἐπιβόλαια, *ultimoque* Α., Σ., Θ. τοῦ θηρεύειν, *ad* τοῦ διαστρέφειν.

Ibid. Θ. ※ ἑαυτῷ *Barb.*

19. Θ. ἐν ψωμοῖς *Idem. Similiterque sequentes lectiones vers.* 20. 21. 22.

Digitized by Google

Κεφ. ιδ́.

Καὶ ἦλθον [1] πρὸς μὲ ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου.

2. Καὶ ἐγένετο [2] λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

3. υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ τὴν κόλασιν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν· εἰ ἀποκρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς;

4. Διὰ τοῦτο λάλησον αὐτοῖς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε [3] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ὃς ἂν θῇ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν [4] προφήτην,

CAP. XIV.

Et venerunt ad me viri de senioribus Israël, et sederunt ante faciem meam.

2. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

3. fili hominis, viri isti posuerunt cogitationes suas in cordibus suis, et tormentum iniquitatum suarum posuerunt ante faciem suam: si respondens respondebo eis?

4. Propterea loqueris eis, et dices ad eos: haec dicit Adonaï Dominus: homo homo de domo Israël, qui posuerit cogitationes suas in corde suo, et tormentum iniquitatis suae posuerit ante faciem suam, et venerit ad prophetam,

מזקני ישראל 1. - Ἀλλ. ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ Ἰσραὴλ - Ο. ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἄνδρες τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ *H. M.*

2. האנשים האלה העלו גלוליהם על־לבם ומכשול עונם נתנו נכח פניהם - Α. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀνήνεγκαν τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ σκάνδαλον ἀνομίας αὐτῶν ἔδωκαν ἀπέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν - Ο. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ την κόλασιν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν *H. M.*

גלוליהם - Οἱ Γ· εἴδωλα *H. M.*

גלוליו 4. - Α., Σ., Θ. εἴδωλα αὐτοῦ - Ο. τὰ διανοήματα αὐτοῦ *H. M.*

1. *H.*, *Al.* de senioribus Israël - *LXX.* de senioribus viri populi Israël - *Vulg.* seniorum Israël.

2. *H.* viri isti ascendere fecerunt idola sua super cor suum, et offendiculum iniquitatis suae dederunt contra facies suas - *A.* viri isti dedicarunt, *al.* obtulerunt, idola sua in corde suo, et scandalum iniquitatis suae posuerunt contra faciem suam - *LXX.* viri isti posuerunt cogitationes suas in cordibus suis; et tormentum iniquitatum suarum posuerunt ante faciem suam - *Vulg.* viri isti posuerunt immunditias suas in cordibus suis, et scandalum iniquitatis suae statuerunt contra faciem suam.

H., *et tres Interpr.* idola.

4. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.* idola sua - *LXX.* cogitationes suas - *Vulg.* immunditias suas.

(1) *πρὸς μὲ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἄνδρες τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ - Alex., Ald., C. ἄνδρες ἀπὸ (C. ἐκ) τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ (τοῦ λαοῦ desunt in Alex.) Ἰσραὴλ - H.* אלי אנשים מזקני ישראל, *quae verba leguntur in fine Cap. praecedentis; in Vulg. vero hic habentur*, ad me viri seniorum Israël. (2) *πρὸς μὲ λόγος κυρίου - Alex. λόγος κυρίου πρὸς μέ. Et ita Hebr. et Vulg.* (3) *λέγει κύριος - Alex., Ald., C. ἀδωναῒ κύριος - H.* אמר אדני יהוה *- Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (4) *προφήτην, ἐγὼ κύριος - Vulg.* pro-

τοῦ ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν ἐμοὶ, ⁄. ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι (5) αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ,

5. ὅπως πλαγιάσῃ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὰς καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλλοτριωμένας ἀπ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.

6. Διὰ τοῦτο εἰπὸν (6) πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα (7) ὑμῶν πρὸς μέ.

7. Διότι ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν προσηλυτευόντων ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ θῆτε [*leg.* θῆται] τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην τοῦ ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν ἐμοί, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν ᾧ ἐνέχεται ἐν αὐτῷ.

8. Καὶ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ θήσομαι αὐτὸν εἰς (8) ἔρημον, καὶ ἐξαρῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐπιγνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ Κύριος.

9. Καὶ ὁ προφήτης ἐὰν (9) πλανηθῇ καὶ λαλήσῃ ⋇ λόγον, ⁄. ἐγὼ Κύριος

ut interroget ipsum in me, ⁄. ego Dominus respondebo ei in iis, in quibus tenetur mens ejus,

5. ut averteret domum Israël secundum corda eorum, quae abalienata sunt a me in cogitationibus ipsorum.

6. Propterea dic ad domum Israël: haec dicit Dominus Dominus: convertimini, et recedite ab inventionibus vestris, et ab omnibus impietatibus vestris; et convertite facies vestras ad me.

7. Quia homo homo de domo Israël, et de advenis qui peregrinantur in Israël, qui abalienatus fuerit a me, et posuerit cogitationes suas in corde suo, et tormentum iniquitatis suae posuerit ante faciem suam, et venerit ad prophetam, ut interroget eum in me; ego Dominus respondebo ei in eo, quo tenetur in ipso.

8. Et obfirmabo faciem meam super hominem illum, et ponam eum in desertum, et auferam eum de medio populi mei; et cognoscetis, quia ego Dominus.

9. Et propheta si erraverit, et loquutus fuerit ⋇ verbum, ⁄. ego

---

לאות 8. – Ἄλλ. εἰς σημεῖον *H. M.*
והנביא כי־יפתה ודבר דבר 9. – O. καὶ ὁ προφήτης ἐὰν πλανήσῃ καὶ λαλήσῃ – ⋇ οἱ Γ. λόγον *H. M.*

8. *H.*, *Al.* in signum – *Vulg.* in exemplum.
9. *H.* et propheta cum seductus fuerit, et locutus fuerit – *LXX.* et propheta cum erraverit, et locutus fuerit – ⋇ *Tres Interpr.* verbum – *Vulg.* et propheta cum erraverit, et locutus fuerit verbum.

---

phetam interrogans per eum me – *Hieron.*, *LXX.* ut interroget eum in me. (5) αὐτῷ ἐν οἷς – *Ald.*, *C.* ἐν αὐτοῖς ἐν οἷς. (6) εἰς τὸν οἶκον – *Alex.*, *Ald.*, *C.* πρὸς τὸν οἶκον – *H.* אל־בית – *Vulg.* ad domum. (7) ὑμῶν. Διότι – *Hieron.*, *LXX.* ad me. (8) ἔρημον καὶ εἰς ἀφανισμόν, καὶ ἐξαρῶ. (9) πλανήσῃ καὶ λαλήσῃ, ἐγώ – [*Ms. Jes.* ⋇ οἱ Γ. λόγον *H. M.*] – *C.* πλανηθῇ καὶ λαλήσῃ λόγον – *H.* יפתה ודבר דבר אני – *Vulg.* cum erraverit, et locutus fuerit verbum: ego.

Digitized by Google

πεπλάνηκα τὸν προφήτην ἐκεῖνον, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου Ἰσραήλ·

10. καὶ λήψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν κατὰ τὸ ἀδίκημα τοῦ (10) ἐπερωτῶντος· καὶ κατὰ τὸ ἀδίκημα ὁμοίως τῷ προφήτῃ ἔσται·

11. ὅπως μὴ πλανᾶται ἔτι ὁ (11) οἶκος Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν πᾶσι τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν· καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, (12) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

12. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός μὲ, λέγων·

13. υἱὲ ἀνθρώπου, (13) γῆ ἣ ἂν ἁμάρτῃ μοι τοῦ παραπεσεῖν παράπτωμα, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτὴν, καὶ συντρίψω αὐτῆς στήριγμα ἄρτου, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτὴν λιμὸν, καὶ ἐξαρῶ ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον (14) καὶ κτῆνος.

14. Καὶ ἐὰν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰὼβ, οὗτοι ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθήσονται, (15) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

15. Ἐὰν καὶ θηρία πονηρὰ ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τιμωρήσομαι αὐτὴν, καὶ ἔσται εἰς (16) ἀφανισμὸν, καὶ οὐκ ἔσται διοδεύων ἀπὸ προσώπου τῶν θηρίων,

Dominus errare feci prophetam illum; et extendam manum meam super eum, et exterminabo illum de medio populi mei Israël:

10. et accipient iniquitatem suam secundum iniquitatem interrogantis; et juxta iniquitatem similiter prophetae erit:

11. ut nequaquam erret ultra Domus Israël a me, et ut non polluantur adhuc in omnibus delictis suis: et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum, dicit Adonaï Dominus.

12. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

13. fili hominis, terra si peccaverit mihi delinquendo delictum; et extendam manum meam super eam, et conteram fulcimentum panis ejus, et immittam in eam famem, et auferam de ea hominem, et jumentum.

14. Et si fuerint tres viri isti in medio ejus, Noe et Daniel et Job; ipsi in sua justitia salvabuntur, dicit Adonaï Dominus.

15. Quod si et bestias pessimas induxero super terram, et puniero eam; et fuerit in dissipationem, et non fuerit pertransiens a facie bestiarum,

---

10. - Ἄλλ. ὡσαύτως καὶ τὸ ἀδίκημα τοῦ προφήτου ἔσται H. M. כעון הנביא יהיה

10. H., Vulg. sic iniquitas prophetae erit - Al. similiter et iniquitas prophetae erit.

---

(10) ἐπερωτῶντος, καὶ κατὰ - In Hebr. et Vulg. καὶ deest. (11) οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ - Alex. οἶκος Ἰσραήλ. (12) λέγει κύριος - Alex., Ald., C. ἀδωναῒ κύριος - H. נאם אדני יהוה - Hieron., LXX. Adonaï Dominus. (13) γῆ ἢ ἐὰν ἁμάρτῃ - Alex. γῆ ἐὰν - H. ארץ כי תחטא - Vulg. terra cum peccaverit. (14) καὶ κτῆνη - H. ובהמה - Vulg. et jumentum. (15) λέγει κύριος - Alex., Ald., C. ἀδωναῒ κύριος - H. נאם אדני יהוה. (16) ἀφανισμὸν, οὐκ - Alex. καὶ οὐκ.

Digitized by Google

16. καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς (17) ὦσιν· ζῶ ἐγὼ, (18) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, εἰ υἱοὶ ἢ θυγατέρες σωθήσονται, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται, ἡ δὲ γῆ ἔσται εἰς ὄλεθρον.

17. (19) Εἰ καὶ ῥομφαίαν νέαν ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ εἴπω ῥομφαία, (20) διελθέτω διὰ τῆς γῆς, καὶ ἐξαρῶ (21) ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος,

18. καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ (22) αὐτῆς ὦσιν, ζῶ ἐγὼ, (23) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, οὐ μὴ (24) ῥύσωνται υἱοὺς οὐδὲ θυγατέρας, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται.

19. Ἢ καὶ θάνατον (25) ἐπαποστελῶ ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτὴν ἐν αἵματι, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος,

20. καὶ Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰὼβ ἐν μέσῳ (26) αὐτῆς ὦσιν, ζῶ ἐγὼ, (27) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, ἐὰν υἱοὶ ἢ θυγατέρες ὑπολειφθῶσιν, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύσονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν.

21. Τάδε (28) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἐὰν δὲ καὶ τὰς τέσσαρας ἐκδικήσεις μου τὰς πονηρὰς, ῥομφαίαν, καὶ λιμὸν, καὶ θηρία πονηρὰ, καὶ θάνατον ἐξαποστείλω ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος,

16. et tres viri isti in medio ejus fuerint; vivo ego, dicit Adonaï Dominus, si filii, aut filiae salvabuntur, sed ipsi soli salvabuntur; terra autem erit in exterminium.

17. Si etiam gladium novum induxero super terram illam, et dixero gladio: transi per terram; et abstulero de ea hominem et jumentum,

18. et tres viri isti in medio ejus fuerint; vivo ego, dicit Adonaï Dominus, non liberabunt filios, neque filias, sed ipsi soli salvabuntur.

19. Vel etiam mortem immisero super terram illam, et effudero furorem meum super eam in sanguine, ut exterminem ex ea hominem et jumentum,

20. et Noe et Daniel et Job in medio ejus fuerint; vivo ego, dicit Adonaï Dominus, si filii aut filiae relinquentur; ipsi in justitia sua liberabunt animas suas.

21. Haec dicit Adonaï Dominus: quod si et quatuor ultiones meas pessimas, gladium, et famem, et bestias pessimas, et mortem emisero super Jerusalem, ad exterminandum ex ea hominem et jumentum;

---

(17) ὦσι. (18) λέγει κύριος - *Alex.*, *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (19) Ἢ καὶ ῥομφαίαν ἐὰν ἐπάγω. (20) διελθάτω. (21) ἐξ αὐτῶν - *Alex.* ἐξ αὐτῆς - *H.* ממנה - *Vulg.* de ea. (22) αὐτῆς, Ζῶ - *Alex.*, *Ald.* ὦσιν - *Vulg.* fuerint. (23) λέγει κύριος - *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (24) ῥύσοντ'αι - *Alex.* ῥύσωντ'αι. (25) ἐπαποστέλλω - *H.* אשלח - *Vulg.* immisero. (26) αὐτῆς; Ζῶ - *Alex.*, *Ald.* ὦσιν - *Vulg.* fuerint. (27) λέγει κύριος - *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (28) λέγει κύριος - *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus.

Digitized by Google

22. καὶ ἰδοὺ ὑπολελειμμένοι ἐν αὐτῇ οἱ [29] ἀνασεσωσμένοι ἐξ αὐτῆς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, [30] ἰδοὺ αὐτοὶ ἐκπορεύονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ μεταμεληθήσεσθε ἐπὶ τὰ κακὰ, ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτήν.

23. Καὶ παρακαλέσουσιν ὑμᾶς, διότι ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι οὐ μάτην πεποίκα [*leg.* πεποίηκα] πάντα ὅσα ἐποίησα ἐν αὐτῇ, [31] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

22. et ecce residui in ea, qui salvati sunt ex ea cum filiis et filiabus, ecce ipsi egrediuntur ad vos; et videbitis vias eorum, et cogitationes eorum; et poenitebit vos super malis, quae induxi super Jerusalem, omnibus malis, quae induxi super illam.

23. Et consolabuntur vos, quia videbitis vias eorum, et cogitationes eorum: et cognoscetis, quod non frustra feci omnia quae feci in ca, dicit Adonaï Dominus.

(29) ἀνασεσωσμένοι αὐτῆς, οἱ ἐξάγουσιν ἐξ αὐτῆς υἱούς. (30) ἰδοὺ ἐκπορεύονται – *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτοὶ ἐκπορεύονται (*Ald.* ἐκπορεύσονται) – *H.* הנם יוצאים – *Vulg.* ecce ipsi ingredientur. *Et ita Hieron.* (31) λέγει κύριος – *C.* ἀδωναὶ κύριος – *H.* נאם אדני יהוה – *Vulg.* ait Dominus Deus.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Ἄλλ. ἐκ τῶν πρεσβυτέρων etc. *Drusius apud Hexapla Montfauc.* . *Accinit Chis. Codex in textu, sed absque ulla praefixa nota. In Codice Barberino Lectiones desiderantur usque ad versum* 49. *Capitis* 16., *quia nonnulla folia deficiunt.*

2. Α. οἱ ἄνδρες οὗτοι etc. *Montfauc. in Hexaplis ex Theodoreto. Hieron. autem ait:* posuerunt immunditias suas in cordibus suis, sive cogitationes; *et juxta Symm. et Theodotionem* idola, et scandalum. *Ms. Jes.* οἱ Γ. εἴδωλα

4. Α., Σ., Θ. εἴδωλα αὐτοῦ *Drusius, qui Aquilam non memorat, sed ita vertisse et hoc loco, certum videtur ex superioribus. Sic Montfauc. in notis ad Hexapla.*

8. Ἄλλ. εἰς σημεῖον *Montfauc. ex Drusio.*

9. ※ οἱ Γ. λόγον *Ms. Jes. apud Montfauc. Similiter Chis. in textu praeter Interpretes, quos constanter omittit.*

10. Ἄλλ. ὡσαύτως etc. *Drusius apud Montfauc.*

Κεφ. ιέ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. ÷ καὶ σὺ, / υἱὲ ἀνθρώπου, τί ἂν γένοιτο τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάντων τῶν ξύλων τῶν κλημάτων τῶν ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ;

3. Εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς ξύλον τοῦ ποιῆσαι εἰς ἐργασίαν; εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς πάσσαλον τοῦ κρεμάσαι ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος;

4. Πάρεξ ὃ πυρὶ δέδοται εἰς ἀνάλωσιν, τὴν κατ' ἐνιαυτὸν (1) κάθαρσιν αὐτῆς ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ ἐκλείπει εἰς τέλος· μὴ χρήσιμον ἔσται εἰς ἐργασίαν;

5. Οὐδὲ ἔτι αὐτοῦ ὄντος ὁλοκλήρου οὐκ ἔσται εἰς ἐργασίαν; μὴ ὅτι ἐὰν καὶ πῦρ αὐτὸ ἀναλώσῃ εἰς τέλος, εἰ (2) ἔσται ἔτι εἰς ἐργασίαν;

6. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε (3) λέγει Ἀδωναῖ Κύριος· ὃν τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, ὃ δέδωκα (4) αὐτὸ τῷ πυρὶ εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ.

CAP. XV.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. ÷ et tu, / fili hominis, quid fiet lignum vitis ex omnibus lignis sarmentorum, quae sunt in lignis sylvae?

3. Si tollent de illa lignum ad faciendum in opus? si tollent de ea paxillum ad suspendendum super eum omne vas?

4. Tantum data est igni in consumptionem; annuam purgationem ejus consumit ignis, et dimittit in finem: numquid utile erit ad opus?

5. Neque etiam dum adhuc est integrum, erit ad opus? Numquid quandocumque etiam ignis illud consumpserit in finem, si erit adhuc ad opus?

6. Propterea dic: haec dicit Adonaï Dominus: quomodo lignum vitae inter ligna sylvae, quod dedi illud igni in consumptionem; sic dedi habitatores Jerusalem.

הנה לאש נתן 4. - Ἄλλος, ἰδοὺ πυρὶ δέδοται - Ο. πάρεξ ὃ πυρὶ δέδοται *H. M.*

שני קצותיו - Α. δύο ἔσχατα αὐτοῦ - Σ., Θ. - Ο. τὴν κατ' ἐνιαυτὸν κάθαρσιν ἀπ' αὐτῆς *H. M.*

4. *H.*, *Al.*, *Vulg.* ecce igni datum est - LXX. praeter id quod igni datum est.

H. duas extremitates ejus - *A.* duo novissima ejus - *S.*, *Th.* duas summitates ejus - LXX. annuam purgationem ex ea - *Vulg.* utramque partem ejus.

---

(1) κάθαρσιν ἀπ' αὐτῆς - *Alex.* κάθαρσιν αὐτῆς. (2) ἔτι ἔσται - *Alex.* ἔσται ἔτι. (3) λέγει κύριος - *Alex.*, et *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (4) αὐτὸ πυρί - *Alex.* τῷ πυρί.

Digitized by Google

7. Καὶ δώσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς· ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξελεύσονται, καὶ πῦρ (5) καταφάγεται αὐτοὺς, καὶ (6) γνώσονται, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς.

8. Καὶ δώσω τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν, ἀνθ' ὧν παρέπεσον παραπτώματι, (7) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

7. Et dabo faciem meam super eos: de igne egredientur, et ignis devorabit eos; et scient, quia ego Dominus, cum obfirmavero faciem meam in eos.

8. Et dabo terram in desolationem, eo quod deliquerunt delicto, dicit Adonaï Dominus.

(5) αὐτοὺς καταφάγεται - *H.* תאכלם - *Vulg.* consumet eos. (6) ἐπιγνώσονται - *Ald., C.* γνώσονται. (7) λέγει κύριος - *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

4. Κλλ. ἰδοὺ πυρὶ δίδοται *Drusius apud Montf.* *Ibid.* Α. δύο ἰσχατα etc. *Apud Hexapla Montfauc. Hieronymus: Ambiguitas enim verbi Hebraïci* SENE, *quod tribus literis scribitur* SIN *et* NUN *et* JOD: *si legatur* SENE, duo *significat*; *si* SANE, annos. *Unde factum est, ut pro* duabus summitatibus ejus, *quod nos interpretati sumus* utramque partem ejus, *LXX. interpretarentur* annuam purgationem ejus: *cum Aquila dixerit* duo novissima ejus; *Symm. et Theodotio* duas summitates ejus.

Κεφ. ιϛ́.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, διαμάρτυραι τῇ Ἱερουσαλὴμ τὰς ἀνομίας αὐτῆς,

3. καὶ ἐρεῖς· τάδε (1) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος τῇ Ἱερουσαλὴμ· ἡ ῥίζα σου, καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ γῆς Χαναάν· ὁ πατήρ σου Ἀμορραῖος, καὶ ἡ μητήρ σου (2) Χετταία.

4. Καὶ ἡ γένεσίς σου, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης, οὐκ ※ (3) ἔδησαν τοὺς μαστούς σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐκ (4) ἐλούσθης ※ εἰς

Cap. XVI.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, testificare Jerusalem iniquitates suas,

3. et dices: haec dicit Adonaï Dominus ad Jerusalem: radix tua, et generatio tua de terra Chanaan: pater tuus Amorraeus, et mater tua Chetaea.

4. Et generatio tua, in qua die nata es, non ※ ligaverunt mamillas tuas, et in aqua non es lo-

לא־כרת שרך 4. - Δ. οὐκ ἐτμήθη ὀμφαλός σου *H. M.*

4. *H.* non praecisus fuisset umbilicus tuus - *Quatuor Interpr. vel Tetrapla, et Vulg.* non est praecisus umbilicus tuus.

(1) λέγει κύριος - *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron., LXX.* Adonaï Dominus. (2) Χετταία - *Orig. in Catenis* Χετταία. (3) ἔδησας - *Alex., et Ald.* ἔδησαν - *Et ita Orig.* - *Hieron., LXX.* alligaverunt. (4) ἐλούσθης, οὐδὲ - *Orig., C.* εἰς σωτηρίαν οὐδὲ - *H.* רחצת למשעי - *Vulg.* es lota in salutem. *Et ita Hieron.*

σωτηρίαν, ⁄ οὐδὲ ἁλὶ ἡλίσθης, (5) καὶ σπαργάνοις οὐκ ἐσπαργανώθης, ⁄

5. οὐδὲ ἐφείσατο (6) ἐπὶ σοὶ ὁ ὀφθαλμός ÷ σου, ⁄ τοῦ ποιῆσαί σοι ἓν ἐκ πάντων τούτων, τοῦ παθεῖν τι ἐπὶ σοί· καὶ ἀπεῤῥίφης ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου τῇ σκολιότητι τῆς ψυχῆς σου, ἐν (7) ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης.

6. Καὶ διῆλθον ἐπὶ σὲ, καὶ (8) εἶδόν σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵματί σου· καὶ εἶπά σοι· ἐκ τοῦ αἵματός σου (9) ζωὴ, ⋇ καὶ εἶπά σοι ἐκ τοῦ αἵματός σου ζωή· ⁄

7. πληθύνου, καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά σε· καὶ ἐπληθύνθης, καὶ ἐμεγαλύνθης, καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλεων· οἱ μαστοί σου ἀνωρθώθησαν, καὶ ἡ θρίξ σου ἀνέτειλεν· σὺ δὲ ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα.

8. (10) Καὶ ἦλθον διὰ σοῦ, καὶ (11) εἶδόν σε· καὶ ἰδοὺ καιρός σου, καὶ καιρὸς

ta ⋇ in salutem, ⁄ neque sale salita, neque pannis es involuta, ⁄

5. neque pepercit super te oculus ÷ tuus, ⁄ ut facerem tibi unum ex omnibus his, ad patiendum quippiam super te: et projecta es super faciem campi pravitate animae tuae in qua die nata es.

6. Et transivi super te, et vidi te mixtam in sanguine tuo: et dixi tibi; de sanguine tuo vita, ⋇ et dixi tibi: de sanguine tuo vita: ⁄

7. multiplicare, sicut ortus agri dedi te: et multiplicata es, et magnificata es, et ingressa es in civitates civitatum: ubera tua erecta sunt, et pilus tuus ortus est: tu autem eras nuda et plena ignominiae.

8. Et veni ad te, et vidi te: et ecce tempus tuum, et tempus di-

בדמיך 6. - ὁ Ἑβραῖος, ἐν ὑγρασίᾳ - Ο. ἐν τῷ αἵματί σου *H. M.*

ותגדלי ותבאי בעדי עדיים 7. - ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἤκμασας, καὶ ἦλθες εἰς ὥραν καλλωπισμοῦ - Σ. . . . . - Ο. καὶ ἐμεγαλύνθης, καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλεων - Θ. . . . . *H. M.*

עת דדים 8. - ὁ Ἑβραῖος, καιρὸς τοῦ διαπαρθενευθῆναί σε - Α. 1. καιρὸς μασθῶν - Α. 2. καιρὸς συναλ-

6. *H.* in sanguinibus tuis - *Hebr. Interpr.* in humore - *LXX.*, *Vulg.* in sanguine tuo.

7. *H.* et grandis facta es, et ingressa es in ornamentum ornamentorum - *Hebr. Interpr.* et adulta facta es, et venisti in tempus ornamenti - *S.* . . . . . et pervenisti ad ornatum mulierum - *LXX.* et magnificata es, et ingressa es in civitates civitatum - *Th.* et ingressa es ad ornamentum ornamentorum - *Vulg.* et grandis effecta, et ingressa es, et pervenisti ad mundum muliebrem.

8. *H.*, *Vulg.* tempus amantium - *Hebr. Interpr.* tempus devirginandi te - *A.* 1. tem-

(5) καὶ ἐν σπαργάνοις - *In Alex.*, *Hebr.*, *et Vulg.* ἐν *deest.* (6) ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ σοὶ, τοῦ ποιῆσαι - *Orig.* ὁ ὀφθαλμός σου - *H.* עליך עין לעשות - *Vulg.* super te oculus, ut - *Hieron.*, *LXX.* super te oculus tuus, ut. (7) ἡμέρᾳ ᾗ ἐτέχθης - *Alex.* ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης. *Et ita Orig.* (8) ἴδον. (9) ζωή, Πληθύνου - *C.* ζῆσον, καὶ εἶπόν σοι· σὺν τῷ αἵματί σου ζωή· πληθύνου - *H.* חיי ואמר לך בדמיך חיי - *Vulg.* vive, dixi, inquam tibi: in sanguine tuo vive. *Et ita Hieron.* (10) καὶ διῆλθον. (11) ἴδον.

καταλυόντων· καὶ διεπέτασα τὰς πτέρυγάς μου ἐπὶ σὲ, καὶ ἐκάλυψα τὴν ἀσχημοσύνην σου, καὶ ὤμοσά σοι· καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ μετὰ σοῦ, (12) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ ἐγένου μοι,

9. καὶ ἔλουσά σε ἐν ὕδατι, καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔχρισά σε ἐν ἐλαίῳ·

10. καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα, καὶ ὑπέδησά σε ὑάκινθον· καὶ ἔζωσά σε βύσσῳ, καὶ περιέβαλόν σε τριχάπτῳ·

11. καὶ ἐκόσμησά σε κόσμῳ, καὶ περιέθηκα ψέλια περὶ τὰς χεῖράς σου, καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σου·

12. καὶ ἔδωκα ἐνώτιον περὶ τὸν μυκτῆρά σου, καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὦτά σου, καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου.

vertentium: et expandi alas meas super te, et operui ignominiam tuam, et juravi tibi: et ingressus sum in testamentum tecum, dicit Adonaï Dominus: et facta es mihi,

9. et lavi te in aqua, et ablui sanguinem tuum a te, et unxi te in oleo:

10. et indui te variis, et calciavi te hyacintho: et cinxi te bysso, et circumdedi te trichapto:

11. et ornavi te ornamento, et circumdedi armillis manus tuas, et torquem circa collum tuum:

12. et dedi inaurem circa nares tuas, et rotulas super aures tuas, et coronam gloriationis super caput tuum.

λαγῆς - Σ. καιρὸς ἀγάπης - O. καιρὸς καταλυόντων *H. M.*

כנפי - Ἑβρ. τὸ πτερύγιόν μου - O. τὰς πτερυγάς μου *H. M.*

תחש 10. - A., Σ. . . . . - O. ὑάκινθον - Θ. ὑακίνθινα *H. M.*

משי - A. 1. ψηλαφητόν - A. 2. ἀνθιμον - Σ. ἐπένδυμα - O. τριχάπτῳ - Θ. μεσσί, *vel* μεσσί - Ἄλλ. περιδέῤῥαιον *H. M.*

רביד 11. - A. 2., Σ. κλοιόν - O., Θ. κάθεμα *H. M.*

נזם 12. - Οἱ λοιποί, ἐνώτιον - Σ. ἐπιῤῥίνιον *H. M.*

תפארת - Σ. . . . . - Οἱ λοιποί, καυχήσεως *H. M.*

pus uberum - *A.* 2. tempus sponsalium - *S.* tempus amoris - *LXX.* tempus divertentium.

H. alam meam - *Hebr. Interpr.* oram meam - *LXX.* alas meas - *Vulg.* amictum meum.

10. *H.* taxo - *A.*, *S.* ianthina - *LXX.* hyacintho - *Th.* hyacinthina - *Vulg.* ianthino.

H. serico - *A.* 1. palpabili - *A.* 2. florido - *S.* indumentum - *LXX.* trichapto - *Th.* messe, *vel* messi - *Vulg.* subtilibus - *Alius* amictu pelliceo.

11. *H.*, *A.* 2., *S.*, *Vulg.* torquem - *LXX.*, *Th.* torquem.

12. *H.*, *Reliqui*, *Vulg.* inaurem - *S.* ornamentum naris.

H. gloriae - *S.*, *Vulg.* decoris - *Reliqui* gloriationis.

---

(12) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus.

Digitized by Google

13. Καὶ ἐκοσμήθης χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ· καὶ τὰ περιβόλαιά σου βύσσινα, καὶ τρίχαπτα, καὶ ποικίλα, σεμίδαλιν [13] καὶ μέλι καὶ ἔλαιον ἔφαγες, καὶ ἐγένου καλὴ [14] σφόδρα σφόδρα, ※ καὶ κατευθύνθης εἰς βασιλείαν ⁄.

14. Καὶ ἐξῆλθέ σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλλει σου, διότι συντετελεσμένον ἦν ἐν [15] εὐπρεπείᾳ, ᾗ ἔταξα ἐπὶ σὲ, [16] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

15. [17] Καὶ ἐπεποίθεις ἐν τῷ κάλλει σου, καὶ ἐπόρνευσας ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐξέχεας τὴν πορνείαν σου ἐπὶ πάντα [18] πάροδον, αὐτῷ ἐγίνετο [leg. ἐγένετο] ⁄.

13. Et ornata es auro et argento: et amictus tui byssini, et trichapta, et versicoloria: similam et mel et oleum comedisti, et facta es pulchra valde nimis, ※ et directa es in regnum ⁄.

14. Et exivit nomen tuum in gentes in specie tua, quia completum erat in decore, quem posui super te, dicit Adonaï Dominus.

15. Et confidisti in pulchritudine tua, et fornicata es in nomine tuo, et effudisti fornicationem tuam ad omnem transeuntem, cui accidebat ⁄.

ומשי 13. - A. ἄνθιμον - Σ. πολύμιτον - O. τρίχαπτα - Θ. μεσσί *H. M.*

ותיפי במאר מאר - O. καλὴ σφόδρα ※ σφόδρα *H. M.*

ויצא לך שם בגוים ביפיך כי כליל הוא בהדרי - 14. אשר־שמתי עליך נאם ארני יהוה - Σ. (καὶ ἐξῆλθέ σου ὄνομα εἰς τὰ ἔθνη, ὅπερ τέλειον ἦν διὰ τὸ ἀξίωμά μου, ὅπερ . . . . . λέγει κύριος ὁ Θεός) - O. καὶ ἐξῆλθέ σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλλει σου, διότι συντετελεσμένον ἦν ἐν εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὡραιότητι ᾗ ἔταξα ἐπὶ σέ, λέγει κύριος *H. M.*

13. *H.* sericum - *A.* floridum - *S.* polymitum - LXX. trichapta - *Th.* messi - *Vulg.* polymito.

H. et pulchra es valde valde - LXX. pulchra valde ※ valde - *Vulg.* et decora facta es vehementer nimis.

14. *H.* et egressum est tibi nomen in gentes propter speciem tuam, quia perfecta ipsa in decore meo, quem posueram super te, dixit Dominus Deus - *S.* et egressum est nomen tuum in gentes, quod perfectum erat propter dignitatem meam, quam posueram super te, dicit Dominus Deus - LXX. et exivit nomen tuum in gentes in specie tua; quia completum erat in decore, in pulchritudine, quam posui super te, dicit Dominus - *Vulg.* et egressum est nomen tuum in gentes propter speciem tuam; quia perfecta eras in decore meo, quem posueram super te, dicit Dominus Deus.

---

(13) καὶ ἔλαιον καὶ μέλι - *H.* ודבש ושמן - *Vulg.* mel, et oleum. (14) σφόδρα. Καὶ ἐξῆλθέ - [*Ms. Jes.* ※ σφόδρα - *Orig.* valde nimis, et directa es in regnum *H. M.*] - *Alex.* σφόδρα σφόδρα - *C.* σφόδρα σφοδρῶς. καὶ κατευθύνθης εἰς βασιλείαν - *H.* במאר מאר ותצלחי למלוכה׃ ויצא -*Vulg.* vehementer nimis, et profecisti in regnum. Et egressum est. *Et ita Hieron. qui ait, illud* profecisti in regnum *praeteriisse* LXX. (15) εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὡραιότητι ᾗ - *In Hebr., et Vulg.* ἐν τῇ ὡραιότητι *desunt.* (16) λέγει κύριος - *Orig., Alex., Ald., C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (17) Κατεπεποίθεις - *Orig., Alex., Hebr., Vulg. addunt* καί. (18) πάροδον. Καὶ ἔλαβες - *C.* αὐτῷ ἐγίνετο. Καὶ - *H.* עובר לו־יהי - *Vulg.* transeunti, ut ejus fieres.

16. Καὶ ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σου, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἴδωλα ῥαπτὰ, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπ' αὐτὰ, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃς, οὐδὲ μὴ γένηται.

17. Καὶ ἔλαβες τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου ἐκ τοῦ (19) ἀργυρίου καὶ ἐκ τοῦ χρυσίου μου, ἐξ ὧν ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰκόνας ἀρσενικὰς, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐν αὐταῖς·

18. καὶ ἔλαβες τὸν ἱματισμόν τὸν ποικίλον σου, καὶ περιέβαλες (20) αὐτὰ, καὶ τὸ ἔλαιόν μου καὶ τὸ θύμιαμά μου ἔθηκας πρὸ προσώπου αὐτῶν,

19. καὶ τοὺς ἄρτους μου, οὓς ἔδωκά σοι· σεμίδαλον [leg. σεμίδαλιν] καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἐψώμισά σε, καὶ ἔθηκας αὐτὰ πρὸ προσώπου αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· (21) καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος,

20. καὶ ἔλαβες τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυγατέρας σου, ἃς (22) ἐγέννησάς ⋇ μοι, ⁄ καὶ ἔθυσας αὐτοῖς εἰς ἀνάλωσιν· ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας,

16. Et tulisti de vestibus tuis, et fecisti tibi idola consuta, et fornicata es super eis; et non ingredieris, neque fiet.

17. Et tulisti vasa gloriationis tuae de argento et de auro meo, de iis quae dederam tibi, et fecisti tibi imagines masculinas, et fornicata es in eis:

18. et sumpsisti vestimentum varium tuum, et operuisti illa; et oleum meum, et thymiama meum posuisti ante faciem eorum,

19. et panes meos, quos dedi tibi: similam et oleum et mel cibavi te; et posuisti ea ante faciem eorum in odorem suavitatis: et factum est post haec, dicit Adonaï Dominus,

20. et tulisti filios tuos et filias tuas, quas genuisti ⋇ mihi, ⁄ et immolasti eis in consumptionem: quasi parum fornicata es,

---

16. - ותקחי מבגדיך ותעשי־לך במות טלאות ותזני עליהם לא באות ולא יהיה - Σ. . . . .
. . . .
. . . .
- O. καὶ ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σου, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἴδωλα ῥαπτὰ, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπ' αὐτὰ, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃς, οὐδὲ μὴ γένηται - A., Θ. ἐμβολίσματα H. M.

16. *H.* et sumpsisti de vestimentis tuis, et fecisti tibi excelsa maculosa, et fornicata es super eis, non ventura, et non erit - *S.* cumque tulisses de vestibus tuis, fecisti tibi excelsa multicoloria, et fornicata es in eis, non facta neque futura - *LXX.* et tulisti de vestibus tuis, et fecisti tibi idola consuta, et fornicata es super eis, et non ingredieris, neque fiet - *A.*, *Th.* embolismata - *Vulg.* et sumens de vestimentis tuis, fecisti tibi excelsa hinc inde consuta; et fornicata es super eis, sicut non est factum, neque futurum est.

---

(19) χρυσίου μου καὶ ἐκ τοῦ ἀργυρίου μου - *C.* ἀργυρίου μου, καὶ ἐκ τοῦ χρυσίου μου. (20) αὐτάς - *Alex.* αὐτά. (21) καὶ ἐγένετο, λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.* μετὰ ταῦτα, λέγει - *Orig.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* ויהי נאם אדני יהוה - *Vulg.* et factum est, ait Dominus Deus. (22) ἐγέννησας, καὶ ἔθυσας - *H.* ילדת לי - *Vulg.* generasti mihi - *Hieron.* genuisti mihi.

21. καὶ ἔσφαξας τὰ τέκνα σου, καὶ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαί σε αὐτὰ αὐτοῖς.

22. Τοῦτο παρὰ πᾶσαν τὴν πορνείαν [23] σου, ⋇ καὶ τὰ βδελύγματά σου, ⁄ καὶ οὐκ [24] ἐμνήσθης τῆς ἡμέρας τῆς νηπιότητός σου, ὅτε ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα, πεφυρμένη ἐν τῷ αἵματί σου ἔζησας.

23. Καὶ ἐγένετο μετὰ πάσας τὰς [25] κακίας σου, ⋇ οὐαὶ οὐαί σοι, ⁄ λέγει Ἀδωναῒ Κύριος,

24. καὶ ᾠκοδόμησας σεαυτῇ οἴκημα πορνικὸν, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα ἐν πάσῃ πλατείᾳ·

25. καὶ ἀπ' ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ ᾠκοδόμησας τὰ πορνεῖά σου, καὶ ἐλυμήνω τὸ κάλλος σου· καὶ διήγαγες τὰ σκέλη σου παντὶ παρόδῳ, καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου·

21. et interfecisti filios tuos, et dedisti eos in expiando te ipsos eis.

22. Hoc est super omnem fornicationem tuam, ⋇ et abominationes tuas, ⁄ et non es recordata diei infantiae tuae, quando eras nuda et ignominiosa; mixta in sanguine tuo vixisti.

23. Et factum est post omnes malitias tuas, ⋇ vae vae tibi, ⁄ dicit Adonaï Dominus;

24. et aedificasti tibi habitaculum fornicationis, et fecisti tibi prostitutionem in omni platea:

25. et in principio omnis viae aedificasti lupanaria tua, et corrupisti decorem tuum: et divaricasti crura tua omni transeunti, et multiplicasti fornicationem tuam:

ותתנים בהעביר אותם 21. - Α., Σ., Θ. . . . . - Ο. καὶ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαί σε αὐτά *H. M.*

אוי אוי לך נאם אדני יהוה 23. - οἱ Γ. οὐαί σοι, οὐαί σοι, λέγει ἀδωναῒ κύριος - Ο. λέγει κύριος *H. M.*

גב 24. - Α. βόθυνον - Σ., Θ. πορνεῖον - Ο. οἴκημα πορνικὸν *H. M.*

רמה - Α., Σ., Θ. (ὑψηλόν) - Ο. ἔκθεμα *H. M.*

21. *H.* et dedisti eos in transire faciendo eos - *A.*, *S.*, *Th.* transtulisti et transduxisti eos - LXX. et dedisti eos in expiando te ipsos - *Vulg.* et dedisti, illos consecrans.

23. *H.* vae, vae tibi, dixit Dominus Deus - *Tres Interpr.* vae tibi, vae tibi, dicit Adonaï Deus - LXX. dicit Dominus - *Vulg.* vae, vae tibi, ait Dominus Deus.

24. *H.* fornicem - *A.* foveam - *S.*, *Th.*, *Vulg.* lupanar - LXX. habitaculum fornicationis.

H. excelsum - *A.*, *S.*, *Th.* excelsum, *sive* sublime - LXX., *Vulg.* prostibulum.

---

(23) σου, καὶ οὐκ - *Orig.*, *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ τὰ βδελύγματά σου, καὶ οὐκ - *H.* תועבתיך - *Vulg.* abominationes tuas. *Et ita Hieron.* (24) ἐμνήσθης τῆς νηπιότητός σου - *H.* את־ימי נעוריך - *Vulg.* dierum adolescentiae tuae - *Hieron.*, LXX. diei infantiae tuae. (25) κακίας σου, λέγει κύριος - [*Ms. Jes.* ⋇ οἱ Γ. οὐαί σοι, οὐαί σοι, λέγει ἀδωναῒ κύριος *H. M.*] - *Orig.* vae, vae tibi, dicit Adonaï Dominus - *Alex.*, *Ald.*, *C.* οὐαὶ οὐαὶ σοι, λέγει - (*C.* ἀδωναῒ κύριος) - *H.* אוי אוי לך נאם אדני יהוה - *Vulg.* vae, vae tibi, ait Dominus Deus - [*Hieronymus* ⋇ vae, vae tibi; *docet ex Theodotionis editione addita fuisse* τοῖς Ō. *H. M.*]

26. καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου τοὺς ὁμοῤῥοῦντάς σοι τοὺς μεγαλοσάρκους, καὶ πολλαχῶς ἐξεπόρνευσας τοῦ παροργίσαι με.

27. Ἐὰν δὲ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ ἐξαρῶ τὸ νόμιμά σου, (26) καὶ παραδώσω σε εἰς ψυχὰς μισούντων σε, θυγατέρας ἀλλοφύλων τὰς ἐκκλινούσας σε ἐκ τῆς ὁδοῦ σου, ἧς ἠσέβησας.

28. Καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ (27) τοὺς υἱοὺς Ἀσσοὺρ, καὶ οὐδ' οὕτως ἐνεπλήσθης, καὶ ἐξεπόρνευσας, καὶ οὐκ (28) ἐνεπίμπλω·

29. καὶ ἐπλήθυνας (29) τὰς πορνείας σου πρὸς (30) γῆν ⋇ Χαναὰν ⁄ Χαλδαίων, καὶ οὐδὲ ἐν τούτοις ἐνεπλήσθης.

30. Τί (31) διαθῶ τὴν καρδίαν σου, (32) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί σε

26. et fornicata es cum filiis Ægypti vicinis tuis, qui sunt magnarum carnium; et multipliciter fornicata es, ut me ad iracundiam provocares.

27. Si autem extendero manum meam super te, et auferam legitima tua, et tradam te in animas odientium te, filias alienigenorum, quae declinare te faciunt a via tua, qua impie egisti.

28. Et fornicata es in filios Assur, et nec sic satiata es: et fornicata es, et non es repleta:

29. et multiplicasti fornicationes tuas ad terram ⋇ Chanaan ⁄ Chaldaeorum, et neque in his satiata es.

30. Quomodo disponam cor tuum, dicit Dominus; cum facias

וזמה 27. - Σ. . . . . . . Ο. ἧς ἠσέβησας - Θ ζεμμά *H. M.*

את־תזנותך 29. - Ἄλλος, τὰς πορνείας σου - Ο. τὰς διαθήκας σου *H. M.*

אל־ארץ כנען כשדימה - Ἀλλ. γῆν Χαναὰν, καὶ εἰς τοὺς Χαλδαίους - Ο. γῆν Χαλδαίων *H. M.*

מה אמלה לבתך נאם אדני יהוה 30. - Ο. τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου, λέγει ἀδωναΐ κύριος - Ἄλλος, τί διαθῶ τὴν καρδίαν σου, λέγει κύριος - Δ. τίνι καθαριῶ *H. M.*

27. *H.*, *S.*, *Vulg.* scelerata - LXX. qua impie egisti - *Th.* zemma.

29. *H.*, *Vulg.* fornicationem tuam - *Al.* fornicationes tuas - LXX. testamenta tua.

H. in terra Chanaan, in Chasdim - *Al.* terram Chanaan, et in Chaldaeos - LXX. terram Chaldaeorum - *Vulg.* in terra Chanaan, cum Chaldaeis.

30. *H.* quam infirmatum est cor tuum, dixit Dominus Deus - LXX. quomodo disponam filiam tuam, dicit Adonaï Deus - *Aliter* quomodo disponam cor tuum, dicit Dominus - *Tetrapla* in quo mundabo - *Vulg.* in quo mundabo cor tuum, ait Dominus Deus.

---

(26) καὶ παραδώσω εἰς - *Orig.*, *Alex.* σε εἰς - *H.* ואתנך - *Vulg.* et dabo te. *Et ita Hieron.* (27) τὰς θυγατέρας Ἀσσούρ - *Orig.*, *C.* τοὺς υἱοὺς - *H.* בני אשור - *Vulg.* filiis Assyriorum - *Hieron.*, LXX. in filios. (28) ἐνεπίπλω - *Ald.* ἐνεπιμπλῶ. (29) τὰς διαθήκας σου - *C.* τὰς πορνείας - *apud Theodor.* τὰ πορνεῖα - *H.* תזנותך - *Vulg.* fornicationem tuam. (30) γῆν Χαλδαίων - *Alex.* Χαναναίων καὶ Χαλδαίων - *Orig.*, *Ald.* Χαναὰν, καὶ Χαλδαίων - *C.* Χαναὰν, καὶ εἰς τοὺς Χαλδαίους - *H.* ארץ כנען כשדימה - *Vulg.* terra Chanaan cum Chaldaeis - *Hieron.*, LXX. Chanaan, et Chaldaeorum. (31) διαθῶ τὴν θυγατέρα σου - *C.* ποιήσω τῇ καρδίᾳ - *Vulg.* mundabo cor tuum - *Orig.* constituam cor tuum. (32) λέγει κύριος - *Orig.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. Adonaï Κύριος.

Digitized by Google

πάντα ταῦτα ἔργα γυναικὸς (33) πόρνης ⋇ παῤῥησιαζομένης; ⁄ ἐξεπόρνευσας τρισσῶς ÷ ἐν ταῖς θυγατράσι (34) σου, ⁄

tu omnia haec opera mulieris fornicariae ⋇ confidentis ⁄ ? Fornicata es tripliciter ÷ in filiabus tuis, ⁄

31. ὁπότε ᾠκοδόμησας τὸ πορνεῖον σου ἐν ἀρχῇ πάσης ὁδοῦ, καὶ τὴν βάσιν σου ἐποίησας ἐν πάσῃ πλατείᾳ· (35) καὶ οὐκ ἐγένου ὡς πόρνη συνάγουσα μισθώματα·

31. quando aedificasti lupanar tuum in principio omnis viae, et basim tuam fecisti in omni platea: et non fuisti quasi meretrix congregans mercedes:

32. ἡ γυνὴ ἡ μοιχωμένη ÷ ὁμοία ⁄ σοι, παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λαμβάνουσα μισθώματα,

32. mulier adultera ÷ similis ⁄ tui, a viro suo accipiens mercedes,

33. πᾶσι τοῖς ἐκπορνεύσασιν αὐτὴν προσεδίδου μισθώματα· καὶ σὺ (36) δέδωκας ⋇ τὰ μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου, καὶ ἐφόρτιζες αὐτοὺς τοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σὲ κυκλόθεν ἐν τῇ πορνείᾳ σου.

33. omnibus qui fornicabantur cum ea dabat mercedes: et tu dedisti ⋇ mercedes cunctis amatoribus tuis, et onerabas eos, ut venirent ad te per circuitum in fornicatione tua.

ונה שלטת - ⋇ *Θ. πόρνη παῤῥησιαζομένη, καὶ ἐξεπόρνευσας H. M.*

ורמתך 31. - *O. καὶ τὴν βάσιν σου* - *Ἄλλος, καὶ τὸ ἔκθεμά σου H. M.*

לכל־זנות יתנו־נדה ואת נתת את־נדניך לכל־ 33. מאהביך - *Ἀλλ. πάσαις πόρναις δίδοται μισθώματα, σὺ δὲ προσέδωκας μισθώματά σου πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου* - *O. πᾶσι τοῖς ἐκπορνεύσασιν αὐτὴν προσεδίδου μισθώματα· καὶ σὺ δέδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου H. M.*

ותשחדי אותם - *A. καὶ ἐδωροδότεις αὐτούς* - *Σ. καὶ ἐδωμάτιζες αὐτούς* - *καὶ ἐφόρτιζες αὐτούς H. M.*

H. meretricis imperiosae - ⋇ *Th.* meretrix confidens, et fornicata es - *Vulg.* meretricis, et procacis.

31. *H.*, *Vulg.* et excelsum tuum - *LXX.* et basin tuam - *Al.* et prostibulum tuum.

33. *H.* omnibus meretricibus dabunt donum; et tu dedisti praemia tua omnibus amatoribus tuis - *Al.* omnibus meretricibus dantur mercedes; tu autem dedisti mercedes tuas omnibus amatoribus tuis - *LXX.* omnibus qui fornicabantur cum ea dabat mercedes; et tu dedisti mercedes omnibus amatoribus tuis - *Vulg.* omnibus meretricibus dantur mercedes; tu autem dedisti mercedes cunctis amatoribus tuis.

H. et remunerabas illos - *A.* et dona dabas illis - *S.* et munera dabas illis - *LXX.* et onerabas illos - *Vulg.* et dona donabas eis.

---

(33) *πόρνης; καὶ ἐξεπόρνευσας* - [*Ms. Jes.* ⋇ *Θ. πόρνη παῤῥησιαζομένη* - *Orig.* meretricis procacis *H. M.*] - *H.* זנה שלטת - *Vulg.* meretricis, et procacis? - *Hieron.*, *LXX.* fornicariae, et impudentis. (34) *σου. Τὸ πορνεῖον ᾠκοδόμησας ἐν πάσῃ ἀρχῇ ὁδοῦ* - *C. ἐν τῷ οἰκοδομῆσαί σε τὸ πορνεῖόν σου ἐν ἀρχῇ πάσης ὁδοῦ* - *H.* בבנותיך גבך בראש כל־דרך - *Vulg.* quia fabricasti lupanar tuum in capite omnis viae - *Orig.* quando fabricasti *etc. uti in Codice nostro.* (35) *καὶ ἐγένου* - *Orig.*, *C. οὐκ ἐγένου* - *H.* ולא הייתי - *Vulg.* nec facta es - *Hieron.*, *LXX.* non fuisti. (36) *δέδωκας μισθώματα.*

Digitized by Google

34. Καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διεστραμμένον παρὰ τὰς γυναῖκας ἐν τῇ πορνείᾳ σου, καὶ (37) μετὰ σὲ οὐ πεπορνεύκασιν, ἐν τῷ προσδιδόναι σε μισθώματα, καὶ (38) μισθώματα οὐκ ἐδόθη σοι, καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διεστραμμένα.

35. Διὰ τοῦτο πόρνη ἄκουε λόγον Κυρίου.

36. Τάδε (39) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἀνθ᾽ ὧν ἐξέχεας τὸν χαλκόν σου, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ (40) αἰσχύνη τῆς πορνείας σου πρὸς τοὺς ἐραστάς σου, καὶ εἰς πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν σου, καὶ ἐν τοῖς αἵμασι τῶν τέκνων σου, ὧν (41) δέδωκας αὐτοῖς.

37. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ (42) ἐγὼ ἐπὶ σέ, ⁄. συνάγω πάντας τοὺς ἐραστάς σου, ἐν οἷς ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς, (43) καὶ ἅπαντας οὓς ἠγάπησας, σὺν πᾶσιν οἷς ἐμίσεις· καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν, καὶ ἀποκαλύψω τὰς κακίας σου πρὸς αὐτούς, καὶ ὄψονται πᾶσαν τὴν αἰσχύνην σου·

38. καὶ ἐκδικήσω σε ἐκδικήσει (44) μοιχαλίδων καὶ ἐκχεουσῶν αἷμα, καὶ θήσω σε ἐν αἵματι θυμοῦ καὶ ζήλου.

34. Et factum est in te perversum praeter mulieres in fornicatione tua; et post te non sunt fornicatae, in eo quod dares mercedes, et mercedes non sunt datae tibi, et facta sunt in te perversa.

35. Propterea, meretrix, audi verbum Domini.

36. Haec dicit Adonaï Dominus: quia effudisti aes tuum, et revelabitur ignominia fornicationis tuae ad omnes amatores tuos, et in omnes cogitationes iniquitatum tuarum, et in sanguinibus filiorum tuorum, quos dedisti eis.

37. Ideo ecce ego super te, ⁄. congrego omnes amatores tuos, in quibus commista es in eis, et omnes quos dilexisti, cum omnibus quos oderas: et congregabo eos super te per circuitum, et revelabo malitias tuas ad eos; et videbunt cunctam ignominiam tuam:

38. et ulciscar te ultione adulterarum, et effundentium sanguinem; et ponam te in sanguine furoris et zeli.

---

34. ואחריך לא זונה - Σ. καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἔσται πορνεία - Ο. καὶ μετὰ σου πεπορνεύκασιν *H. M.*

34. *H.* et post te non fornicatum fuit - *S.*, *Vulg.* et post te non erit fornicatio - LXX. et tecum fornicatae sunt.

---

(37) *μετα σου πεπορνευκασιν* - [Σ. *μετὰ σὲ οὐκ ἔσται πορνεία H. M.*] - *Ald.* σὲ οὐ πεπορνεύκασιν - *C.* σὲ οὐ πορνεύσουσιν - *H.* ואחריך לא - *Vulg.* post te non - [*Hieronymus: Juxta Symmachum interpretati sumus* et post te non erit fornicatio *H. M.*] (38) σοὶ μισθώματα οὐκ ἐδόθη, καὶ - *H.* ואתנן לא נתן לך (39) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hier.*, LXX. Adonaï Dominus. (40) αἰσχύνη σου ἐν τῇ πορνείᾳ σου πρός. (41) ἔδωκας - *Ald.* δέδωκας. (42) ἐγὼ ἐπισυνάγω - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐπὶ σὲ συνάγω - *Hier.*, LXX. ego super te. (43) καὶ πάντας. (44) μοιχαλίδος, καὶ θήσω - *C.* μοιχαλίδων, καὶ ἐκχεουσῶν αἷμα, καὶ - *H.* נאפות ושפכת דם - *Vulg.* adulterarum, et effundentium sanguinem. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

39. Καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατασκάψουσι τὸ πορνεῖόν σου, καὶ καθελοῦσι τὴν βάσιν σου, καὶ ἐκδύσουσί σε τὰ ἱμάτιά σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου· καὶ ἀφήσουσί σε γυμνὴν, καὶ ἀσχημονοῦσαν.

40. Καὶ ἄξουσιν ἐπὶ σὲ ὄχλους, καὶ λιθοβολήσουσί σε ἐν λίθοις, καὶ κατασφάξουσί σε ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν.

41. Καὶ ἐμπρήσουσι τοὺς οἴκους σου πυρὶ, καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐκδικήσεις ἐνώπιον γυναικῶν πολλῶν· καὶ ἀποστρέψω σε ἐκ πορνείας, καὶ μισθώματα οὐ μὴ (45) δῷς οὐκ ἔτι·

42. καὶ ἐπαφήσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ σὲ, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ ζῆλός μου ἐκ σοῦ· καὶ ἀναπαύσομαι, καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω οὐκέτι·

43. ἀνθ' ὧν οὐκ (46) ἐμνήσθης τὴν ἡμέραν τῆς νεότητός σου, καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσι τούτοις· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ τὰς ὁδούς σου εἰς κεφαλήν σου δέδωκα, (47) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ οὕτως ἐποίησας τὴν ἀσέβειαν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου.

44. Ταῦτά ἐστι πάντα ὅσα εἶπαν κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ, λέγοντες· (48) καθὼς ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ.

45. Θυγάτηρ τῆς (49) μητρὸς σὺ εἶ, ἡ ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἀδελφαὶ τῶν ἀδελφῶν σου, αἱ ἀπωσάμεναι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· ἡ μήτηρ ὑμῶν (50) Χεθθαία, καὶ ὁ (51) πατὴρ ὑμῶν Ἀμοῤῥαῖος.

39. Et tradam te in manus eorum, et suffodient lupanar tuum, et destrnent basin tuam, et nudabunt te vestimentis tuis, et tollent vasa gloriationis tuae, et dimittent te nudam et plenam ignominiae.

40. Et adducent super te turbas, et lapidabunt te in lapidibus, et jugulabunt te in gladiis suis.

41. Et succendent domos tuas igni, et facient in te ultiones coram mulieribus plurimis: et avertam te a fornicatione, et mercedes non dabis ultra:

42. et immittam furorem meum super te, et aufcretur zelus meus a te, et requiescam, et non ero ultra sollicitus:

43. quia non cs recordata diei infantiae tuae, et contristasti me in his omnibus: et ecce ego vias tuas in caput tuum dedi, dicit Adonaï Dominus: et sic fecisti iniquitatem super omnes iniquitates tuas.

44. Haec sunt omnia quae dixerunt contra te in parabola, dicentes: sicut mater et filia.

45. Filia matris tu es, quae repulit virum suum et filios suos; et sorores sororum tuarum, quae repulerunt viros suos, et filios suos: mater vestra Cheththaca, et pater vester Amorrhaeus.

(45) δώσω - *Alex.* δῷς - *H.* תתני - *Vulg.* dabis. *Et ita Hieron.* (46) ἐμνήσθης τῆς νηπιότητος - *Alex., Ald., C.* τὴν ἡμέραν τῆς - *H.* את־ימי - *Vulg.* dierum - *Hieron., LXX.* diei. (47) λέγει κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus - *Hieron., LXX.* Adonaï Dominus. (48) Καθὼς ἡ μήτηρ· καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς - *Ald.* Καθὼς ἡ μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ, θυγάτηρ τῆς - *H.* כאמה בתה: בת - *Vulg.* sicut mater, ita et filia ejus: filia. (49) μητρός σου· σύ. (50) Χετ̈αία. (51) πατὴρ Ἀμοῤῥαῖος - *Alex.*, et *C.* ὑμῶν Ἀμοῤῥαῖος - *H.* אביך אמרי - *Vulg.* pater vester Amorrhaeus. *Et ita Hieron.*

46. Ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Σαμάρεια, αὐτὴ [52] καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς, ἡ κατοικοῦσα ἐξ εὐωνύμων σου· καὶ ἡ ἀδελφή σου ἡ νεωτέρα σου, ἡ κατοικοῦσα ἐκ δεξιῶν σου, Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς.

47. Καὶ οὐδ' ὡς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύθης, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας [53] κατὰ μικρὸν ⋇ ὅσον, ⁄ καὶ ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.

48. Ζῶ ἐγὼ, [54] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, εἰ [55] ἐποίησε [56] Σόδομα ἡ ἀδελφή σου, αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου.

49. Πλὴν [57] τοῦτο ⋇ ἦν ⁄ ἀνομία Σοδόμῳ τῆς ἀδελφῆς σου, ὑπερηφανία, ἐν πλησμονῇ ἄρτων καὶ ἐν εὐθηνίᾳ, ἐσπατάλων [58] αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς· ÷ τοῦτο ὑπῆρχεν ÷ αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβάνοντο·

46. Soror vestra senior Samaria, haec et filia ejus, quae habitat a sinistris tuis: et soror tua junior te, quae habitat a dextris tuis, Sodoma et filiae ejus.

47. Sed nec sic quidem in viis earum ambulasti, neque secundum iniquitates earum egisti paulum ⋇ quantulum, ⁄ et transgressa es eas in omnibus viis tuis.

48. Vivo ego, dicit Adonaï Dominus, si fecit Sodoma soror tua, ipsa et filiae ejus, sicut fecisti tu et filiae tuae.

49. Verumtamen hoc ⋇ erat ⁄ iniquitas Sodomae sororis tuae, superbia, in saturitate panum, et abundantia, delicitiis affluebant ipsa et filiae ejus: ÷ hoc habebat ÷ ipsa et filiae ejus, et manum pauperis et egeni non assumebant:

כמעט קט 47. - Ο. *παρὰ μικρόν* - Ἄλλος. *κατὰ μικρὸν ὅσον H. M.*

ותשחתי מהן - *οἱ Γ. καὶ διέφθειρας ὑπὲρ αὐτάς* - Ο. *καὶ ὑπέρκεισαι αὐτάς H. M.*

ויד־עני ואביון לא החזיקה 49. - Σ. *καὶ χεῖρα πτωχῷ καὶ πένητι οὐκ ὤρεγον* - Ο. *καὶ χεῖρα πτωχοῦ, καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβάνοντο C. B.*

47. *H.* quasi paululum panxillum - *LXX.* paulo minus - *Aliter* paulum quantulum - *Vulg.* pauxillum minus.

H. et corrupta es prae illis - *Tres Interpr.* et corrupta es super illas - *LXX.* et supergressa es eas - *Vulg.* pene sceleratiora fecisti illis.

49. et manum egeni et mendici non firmavit - *S.*, *Vulg.* et manum egeno et pauperi non porrigebant - *LXX.* et manum pauperis et egeni non assumebant.

---

(52) *καὶ αἱ θυγατέρες.* (53) *παρὰ μικρόν, καὶ* - *Ald., C. κατά* - *H.* כמעט קט - *Vulg.* pauxillum minus: pene. (54) *λέγει κύριος* - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.* Adonaï Dominus. (55) *πεποίηκε.* (56) *Σόδομα αὕτη* - *Alex., Ald., C. ἡ ἀδελφή σου, αὐτὴ* (*Alex. αὕτη*) - *H.* אחותך היא - *Vulg.* soror tua ipsa. *Et ita Hieron.* (57) *τοῦτο τὸ ἀνόμημα Σοδόμων τῆς* - *H.* זה היה עון סדם - *Vulg.* haec fuit iniquitas Sodomae. (58) *αὕτη* - *Ald., C. αὐτή. Et ita Orig.*

50. καὶ ἐμεγαλαύχουν, καὶ ἐποίησαν ἀνομήματα ἐνώπιόν [59] μου· καὶ ἐξῆρα αὐτὰς, καθὼς [60] εἶδες.

50. et gloriabantur magnifice, et fecerunt iniquitates in conspectu meo: et abstuli eas, sicut vidisti.

51. Καὶ Σαμάρεια κατὰ τὰς ἡμίσεις τῶν ἁμαρτιῶν σου οὐχ' ἥμαρτε· καὶ ἐπλήθυνας τὰς ἀνομίας σου ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας τὰς ἀδελφάς σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου αἷς ἐποίησας.

51. Et Samaria secundum dimidium peccatorum tuorum non peccavit: et multiplicasti iniquitates tuas super eas, et justificasti sorores tuas in omnibus iniquitatibus tuis, quas operata es.

52. Καὶ σὺ κόμισαι βάσανόν σου ἐν ᾗ ἔφθειρας τὰς ἀδελφάς σου ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου, αἷς ἠνόμησας ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας αὐτὰς ὑπὲρ σαυτήν· καὶ σὺ αἰσχύνθητι, καὶ λάβε τὴν ἀτιμίαν σου ἐν τῷ δικαιῶσαι σε τὰς ἀδελφάς σου.

52. Et tu sustine tormentum tuum in eo, quod corruperis sorores tuas in peccatis tuis, quibus impie egisti super eas, et justificasti eas super te: et tu confundere, et suscipe ignominiam tuam, eo quod justificaveris sorores tuas.

53. Καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀποστροφὰς αὐτῶν, τὴν ἀποστροφὴν Σοδόμω [*leg.* Σοδόμων], [61] καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς· καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν Σαμαρείας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς· καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφήν σου ἐν μέσῳ αὐτῶν,

53. Et convertam conversiones earum, conversionem Sodomorum, et sororum ejus: et convertam conversionem Samariae, et sororum ejus: et convertam conversionem tuam in medio earum,

---

ראיתי 50. - Οἱ Γ. εἶδος - Ο. ἴδον - Ἄλλ. εἶδον C. B.

גם־אתּ 52. - Α., Θ. ※ καίγε ⁄ σύ - Ο. καὶ σύ C. B.

פללת - Σ. ὑπερέβαλες - Ο. ἔφθειρας C. B.

ושבתי 53. - Σ. οὖν ἀποκαθιστῶν (*l.* ἀποκαθιστῶ) - Ο. καὶ ἀποστρέψω C. B.

את־שבות סדם - Α. τὴν αἰχμαλωσίαν Σοδόμης - Ο. τὴν ἀποστροφὴν Σοδόμων C. B.

שבות שמרון - Α., Σ. αἰχμαλωσίαν Σαμαρείας H. M.

50. *H.*, LXX., *Alius* vidi - *Tres Interpr.* speciem - *Vulg.* vidisti.

52. *H.*, *A.*, *Th.* ※ etiam ⁄ tu - LXX. et tu - *Vulg.* ergo et tu.

H. pronuntiasti judicium - *S.* exuperasti - LXX. corruperis - *Vulg.* vicisti.

53. *H.*, LXX., *Vulg.* et convertam - *S.* igitur restituam.

H., *A.* captivitatem Sodom - LXX., *Vulg.* conversionem Sodomorum.

H., *A.*, *S.*, LXX., *Vulg.* captivitatem Samariae.

---

(59) ἐμοῦ. (60) ἴδον - *Vulg.* vidisti. (61) καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς - *Orig.* et sororum ejus.

54. ὅπως κομίσῃ τὴν βάσανόν σου, καὶ ἀτιμωθήσῃ ἐκ πάντων ὧν ἐποίησας, ἐν τῷ παροργίσαι με.

55. Καὶ ἡ ἀδελφή σου Σόδομα (62) καὶ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται, καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς· (63) καὶ Σαμάρεια καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται, καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς· καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτε.

56. Καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ ἀδελφή σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις (64) ὑπερηφανείας σου,

54. ut portes tormentum tuum, et habeas ignominiam ex omnibus quae fecisti, ut me ad iracundiam provocares.

55. Et soror tua Sodoma, et filiae ejus restituentur, sicut erant a principio: et Samaria et filiae ejus restituentur, sicut erant a principio: et tu et filiae tuae restituemini, sicut a principio eratis.

56. Et nisi fuisset Sodoma soror tua in auditum in ore tuo, in diebus superbiae tuae,

---

למען חשאי 54. - O. ὅπως κομίσῃ - Ἄλλος, ἵνα κομίσῃ *H. M.*

כלמתך - A. ἐντροπήν σου - Σ., Θ. ἀτιμίαν σε - O. τὴν βάσανόν σου *C. B.*

ונכלמת - A., Θ. καὶ ἐντραπῇς - Σ. καὶ καταισχυνθῇς - O. καὶ ἀτιμωθήσῃ *C. B.*

בנחמך אתן - Σ. παρηγοροῦσα αὐτάς - O. ἐν τῷ σε παροργίσαι με *C. B.*

תשבן 55. - A. ἐπιστρέψουσιν - O. ἀποκατασταθήσονται *C. B.*

לקדמתן - A., Θ. εἰς τὸ ἀρχαῖον αὐτῶν - O. καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς *C. B.*

56. - ולוא היתה סדם אחותך לשמועה בפיך ביום גאוניך - Σ. . . . . - O. καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ ἀδελφή σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις ὑπερηφανείας σου - Θ. . . . . *H. M.*

54. *H.*, LXX., *Vulg.* ut portes - *Alius* ut portem.

H., *S.*, *Th.*, *Vulg.* ignominiam tuam - *A.* confusionem tuam - LXX. tormentum tuum.

H., *S.* et erubescas - *A.*, *Th.*, *Vulg.* et confundaris - LXX. et habeas ignominiam.

H. cum consolaveris eas - *S.*, *Vulg.* consolans eas - LXX. ut me ad iracundiam provocares.

55. *H.*, *A.*, *Vulg.* revertentur - LXX. restituentur.

H., *A.*, *Th. Vulg.* ad antiquitatem suam - LXX. sicut fuerunt a principio.

56. *H.* et non fuit Sodom soror tua in auditu in ore tuo in die superbiarum tuarum - *S.* quia non fuit Sodoma soror tua in auditu per os tuum in die superbiae tuae - LXX. et nisi fuisset Sodoma soror tua in auditum in ore tuo, in diebus superbiae tuae - *Th.* et non erat Sodoma soror tua in auditu oris tui in die superbiae tuae - *Vulg. quae Aquilae congruit.* Non fuit autem Sodoma soror tua audita in ore tuo in die superbiae tuae.

---

(62) καὶ αἱ θυγατέρες. (63) ἀρχῆς· καὶ σύ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ Σαμάρεια, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται (*C.* κατασταθήσονται), καθὼς ἦσαν τὸ (*deest in Alex.*, *et C.*) ἀπ' ἀρχῆς· καὶ σύ - *H.* ושמרון ובנותיה תשבן לקדמתן ואת - *Vulg.* et Samaria, et filiae ejus revertentur ad antiquitatem suam: et tu - *Hieron.*, LXX. et Samaria et filiae ejus restituentur, sicut fuerunt a principio. (64) ὑπερηφανίας.

Digitized by Google

57. πρὸ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν ὄνειδος εἶ θυγατέρων Συρίας, καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυγατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ.

58. Τὰς ἀσεβείας σου καὶ τὰς ἀνομίας σὺ κεκόμισαι αὐτὰς, λέγει[65] Κύριος.

59. ※ Ὅτι τάδε [66] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ ποιήσω ἐν σοὶ, καθὼς ἐποίησας, ὡς ἠτίμωσας ταῦτα τοῦ παραβῆναι τὴν διαθήκην μου.

57. antequam revelarentur malitiae tuae, sicut nunc opprobrium es filiarum Syriae, et omnium quae in circuitu ejus, filiarum alienigenarum, quae circumdant te per gyrum.

58. Impietates tuas, et iniquitates tu portasti eas, dicit Dominus.

59. ※ Quia haec dicit Adonaï Dominus: et faciam in te, sicut fecisti, sicut despexisti haec, ut praeterires testamentum meum.

57. בטרם תגלה רעתך כמו עת חרפת בנות־ארם וכל־סביבותיה בנות פלשתים השאטות אותך מסביב

- Σ. . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
O. πρὸ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν ὄνειδος εἶ θυγατέρων Συρίας, καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυγατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ - Θ. . . . .
. . . .
. . . .
. . . . *H. M.*

57. *H.* antequam revelaretur malitia tua sicut tempore opprobrii filiarum Aram, et omnium circuituum ejus, filiarum Philistim spernentium te undique - *S.* antequam revelaretur ignominia tua, sicut in tempore opprobrii filiarum Syriae, et omnium quae in circuitu tuo sunt filiarum Palaestinarum quae te ambiunt per gyrum - *LXX.* antequam revelarentur malitiae tuae, sicut nunc opprobrium es filiarum Syriae, et omnium quae in circuitu ejus, filiarum alienigenarum, quae circumdant te per gyrum - *Th.* antequam revelaretur malitia tua sicut tempus opprobrii filiarum Syriae, et omnium per circuitum ejus filiarum alienigenarum, quae abominantur te per gyrum - *Vulg. quae Aquilae congruit.* Antequam revelaretur malitia tua sicut hoc tempore in opprobrium filiarum Syriae, et cunctarum in circuitu tuo filiarum Palaestinarum, quae ambiunt te per gyrum.

58. את־זמתך ואת־תועבותיך את נשאתים נאם יהוה
- Σ. . . . .
- O. τὰς ἀσεβείας σου καὶ τὰς ἀνομίας σου σὺ κεκόμισαι αὐτάς. λέγει κύριος - Θ. . . . .
. . . . *H. M.*

58. *H.* scelus tuum et abominationes tuas tu portasti ea, dixit Dominus - *S.* scelus tuum et nefas tuum tu portatura es, dicit Dominus - *LXX.* impietates tuas et iniquitates tuas tu portasti eas, dicit Dominus - *Th.* fornicationem tuam et contaminationes tuas tu portasti, dicit Dominus - *Vulg. quae Aquilae congruit.* Scelus tuum et abominationem tuam tu portasti, ait Dominus Deus.

59. בזית אלה - A., Σ. (ἠτίμωσας) τὴν ἀράν - Θ. τὸν ὅρκον - O. ἠτίμωσας ταῦτα *C. B.*

59. *H.* contempsisti juramentum - *A.*, *S.* despexisti maledictionem - *Th.* juramentum - *Vulg.* despexisti juramentum.

(65) κύριος. Τάδε - *H.* יהוה כי כל - *Vulg.* Deus: quia haec. *Et ita Hieron.* (66) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus.

Digitized by Google

60. Καὶ μνησθήσομαι ἐγὼ τῆς διαθήκης μου τῆς μετὰ σοῦ ἐν ἡμέραις νηπιότητός σου, καὶ ἀναστήσω σοι διαθήκην αἰώνιον.

61. Καὶ μνησθήσῃ (67) τὴν ὁδόν [*leg.* τῶν ὁδῶν] σου, καὶ ἐξατιμωθήσῃ ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε τὰς ἀδελφάς σου τὰς πρεσβυτέρας σου σὺν ταῖς νεωτέραις σου, καὶ δώσω αὐτάς σοι εἰς (68) δοκιμὴν, καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης σου.

62. Καὶ ἀναστήσω ἐγὼ τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ, καὶ ἐπιγνώσῃ, ὅτι ἐγὼ Κύριος·

63. ὅπως μνησθῇς καὶ αἰσχυνθῇς, καὶ μὴ ᾖ σοι ἔτι (69) ἀνοῖξαι στόμα ἀπὸ προσώπου τῆς ἀτιμίας σου, ἐν τῷ ἐξιλάσκεσθαί με σοὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας, (70) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

60. Et recordabor ego testamenti mei, quod feci tecum in diebus adolescentiae tuae, et suscitabo tibi testamentum sempiternum.

61. Et recordaberis viarum tuarum: et despicieris, cum receperis sorores tnas majores te cum junioribus tuis; et dabo eas tibi in probationem, et non ex testamento tuo.

62. Et suscitabo ego testamentum meum tecum; et cognosces, quia ego Dominus:

63. ut recorderis, et confundaris, et non sit tibi ultra aperire os a facie ignominiae tnae; cum propitius fuero tibi juxta omnia quae fecisti, dicit Adonaï Dominus.

נעוריך 60. – Οἱ Γ. νεότητός σου – Ο. νηπιότητός σου *C. B.*

לך – Ο., Π. σοι – Ἄλλος, ἐμαυτῷ *C. B.*

ונכלמת 61. – Α., Θ. καὶ ἐντραπήσῃ – Σ. καταγνώσῃ σαυτῆς – Ο. καὶ ἐξατιμωθήσῃ *C. B.*

בקחתך – Α. μιμήσασθαι – Ο. ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε *C. B.*

לבנות – Οἱ Γ. εἰς θυγατέρας σου – Ο. εἰς οἰκοδομήν – Ἄλλος, εἰς δοκιμήν *C. B.*

ולא מבריתך – Σ. ἀλλ' οὐκ ἀπὸ (διαθήκης σου) – Ο. καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης σου *C. B.*

כלמתך 63. – Α., Θ. ἐντροπῆς σου – Σ. αἰσχύνης σου – Ο. ἀτιμίας σου *C. B.*

בכפרי־לך – Σ. ὅταν ἐξιλασθῶ σοι – ἐν τῷ ἐξιλάσκεσθαί με σοὶ *C. B.*

60. *H.* pueritiarum tuarum – *Tres Interpr.* juventutis tuae – LXX., *Vulg.* adolescentiae tuae.

H., LXX., *Omnes*, *Vulg.* tibi – *Alius* mihi ipsi.

61. *H.* et erubesces – *A.*, *Th.*, *Vulg.* et confunderis – *S.* reprehendes teipsam – LXX. et despicieris.

H. cum ceperis – *A.* imitari – *Th.* discere – LXX., *Vulg.* cum receperis.

H., *Vulg.* in filias – *Tres Interpr.* in filias tuas – LXX. in aedificationem – *Alius* in probationem.

H. et uon ex pacto tuo – *S.* sed non ex testamento tuo – LXX. et non ex testamento tuo – *Vulg.* sed non ex pacto tuo.

63. *H.*, *S.* pudoris tui – *A.*, *Th.* confusionis tuae – LXX. ignominiae tuae – *Vulg.* confusione tua.

H., LXX. cum propitius fuero tibi – *S.* quaudo propitius fuero tibi – *Vulg.* cum placatus fuero tibi.

---

(67) τὴν ὁδόν σου – *C.* τῶν ὁδῶν – את־דרכיך – *Vulg.* viarum tuarum. *Et ita Hieron.* (68) οἰκοδομήν – *Alex.* δοκιμήν – *Hieron.*, LXX. probationem. (69) ἀνοῖξαι τὸ στόμα σου ἀπό. *in Alex.*, *et C.*, *Hebr.*, *et Vulg.* σου *deest.* (70) λέγει κύριος – *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος – *H.* נאם אדני יהוה – *Vulg.* ait Dominus Deus. *Et ita Hieron.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

4. Δ. οὐκ ἐτμήθη etc. *Ms. Jes. apud Hexapla Moutfauc. qui sic notat:* « Δ. *vero significat quatuor Interpretes A., S.,* LXX., *Th. In* LXX. *autem hodie non habetur; sed forte in Editione Hexaplari* τῶν Ο. *additum fuerat; vel forte, et quidem probabilius,* Δ. *significat* τετραπλᾶ, *ut sensus sit, sic in Tetraplis legi. Qua de re frequenter in Libro Job.* » *Hactenus idem Montfauc. in notis.*

6. *Schol. Edit. Romanae;* ὁ Ἑβραῖος, ἐν τῇ ὑγρασίᾳ ἔχει· ὑγρασίαν καλέσας τὸν προκείμενον ἰχῶρα.

7. *Hebraei Interpretis lectionem habet Theodoretus ex Codice Regio. De reliquis audi Hieronymum:* « *Porro quod interpretatus est Symmachus*, et pervenisti ad ornatum mulierum; *sive ut Theodotio*, et ingressa es ad ornatum ornamentorum, *pro quo nos sequuti sensum Hebraïcum, diximus* et pervenisti ad mundum muliebrem *etc.* » *Sic Montfauc. in notis.*

8. *Lectio Hebraei Interpretis ex Theodoreto. Caetera ex Hieronymo, cujus verba adferre compendii causa nolumus: nihil quippe aliud, quam quod in textu vides, exhibent. Itidem Montfauc. in notis.*

Ibid. ὁ Ἑβραῖος, τὸ πλεφύρμον. *Item ex Hieronymo.*

10. *A. et S.* ianthina, LXX. *et Theodotio* hyacinthina *transtulerunt: pro quo in Hebraeo scriptum est* THAS. *Hieronymus apud Montfauc.*

Ibid. Hieronymus: trichapto, *pro quo Aquila* florido, *sive* palpabili, *Symmachus* indumento, *Theodotio ipsum verbum Hebraïcum posuit* MESSE, *vel* MESSI. *Paulo post ait Hieronymus, illud* florido *esse secundae Editionis Aquilae.* Ἄλλ. περιδέξιαιν, *Regius Codex. Origenes vero ait, alios Interpretes vertisse* ἐπένδυμα, *et* ἄνθιμον. *Prima lectio est Symmachi, secunda Aquilae. De* τριχάπτῳ *multa disputat Hieronymus, aitque esse vocem a* LXX. *compositam. Theodoretus dicit esse* plexum *e capillis factum, qui capiti mulierum circumponitur. Codex Coislin.* Ἀκύλας· τρίχαπτόν ἐστι τὸ ψηλαφητόν, *quod respondet voci* palpabili, *ab Hieronymo allatae. Ibidem ex Origene,* τρίχαπτον ἡρμήνευσαν οἱ ἄλλοι ἑρμηνευταί, ἄνθιμον καὶ ἐπένδυμα. *Aliud scholion,* πλέξις ᾗ τινι αἱ τρίχες συμπλέκονται· τριχαπτὸν δὲ λέγει τὸ ἀπὸ χρυσοῦ κατεσκευασμένον, ἵνα εἴπῃ ἀπὸ χρυσονήματος· λέγει δὲ τὴν ἐκ χρυσοῦ διάζωδον ἐσθῆτα, *idest* plexus, *quo capilli complicantur:* trichaptum *autem dicit quod ex auro concinnatum est, quasi dicat* ex aureo filo. *Loquitur autem de veste figuris animalium ex auro intertexta.*

11. Α. 2., Σ. κλοιὸν etc. *Montfauc. in Hexaplis. Hieronymus: Pro* torque, *quam juxta Aquilae secundam Editionem et Symmachum interpretati sumus,* LXX. *et Theodotio* κάθεμα *transtulerunt. Quod non solum hic, sed etiam in Hesaia scriptum est . . . . . . Puto autem* κάθεμα *ab eis dictum ex variis gemmis in pectus mulierum monile descendens, qui et ipse ornatus pulcherrimus mulierum est.*

12. Σ. ἐνώτιον *Idem ex Hieronymo, qui ait Alios* inaurem *transtulisse.*

Ibid. Οἱ λοιποί, καυχήσεως *Idem. Hieronymus:* decorem *juxta Symmachum ob sensus elegantiam interpretati sumus. Alioquī et in Hebraeo est* THOPHERETH, *et in reliquis Interpretibus* καύχησις, gloriatio *dicitur.*

13. Α. ἄνθιμον etc. *Idem. Hieron. Verbum Hebraïcum* MESSI *et hic Theodotio ipsum ut supra posuit, Aquila* ἄνθιμον, *Symmachus* polymitum *etc.*

Ibid. ※ σφόδρα *Idem. ex Ms. Jes. cui accinit Chis. sine asterisco.*

Ibid. ※ καὶ κατευθύνθης etc. *Drusius et Chis. in textu. Hieronymus:* « *Hoc in* LXX. *non habetur, qui forsitan Alexandriae in Graecum sermonem Scripturas ex Hebraïca veritate vertentes, timuerunt hoc edere, ne regem Ægypti viderentur offen-*

Digitized by Google

dere, dum a Deo Jerusalem debitum regnum esse commemorarent: quamquam Eruditi solos quinque libros Moysi ab eis interpretatos putant.»

14. *Hieronymus*: «*Hunc locum manifestius interpretatus est Symmachus*, et egressum est *etc. Ibi* LXX. *loco* τῦ בגדריד ἐν εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὡραιότητι *ubi duae interpretationes in unum coaluere; quod saepe contigit.» Ita Montfauc. in notis. Chis. in textu exhibet tantum* ἐν εὐπρεπείᾳ.

16. *Symm.* cumque tulisses *etc. Montfauc. in Hexaplis ex Hieronymo, qui adiicit*: «*Pro* consutis et versicoloribus, *Aquila et Theodotio* ἰμβολίσματα *transtulerunt, quod significat divulsos pannos hinc et inde consutos, et instar emplastri factum idolum, quasi* πολύῤῥαφον *vestimentum.»*

21. *Hieronymus*: «LXX. *transtulerunt* et dedisti eos ad placandum, *sive* expiandum; *A., S., et Th. posuerunt* transtulisti et transduxisti eos; *quia Ethnici per ignem filios suos vel transferunt parvulos, vel adultos transire compellunt.» Idem Montfauc. in notis.*

23. ※ Οἱ Γ. οὐαί σοι *ete. Ms. Jes. Ita quoque in textu Chis. nisi quod semel legit* σοι, *et omittit Interpretes. Hieronymus vero docet ex Theodotionis Editione additum fuisse* τοῖς Ο.

24. Α. βέθυνον etc. *Hieronymus*: «*Rursumque ubi nos diximus* et aedificasti tibi lupanar, *pro quo* LXX. *transtulerunt* et aedificasti tibi habitaculum fornicationis, *Symm. et Theodotio* πορνεῖον *interpretati sunt; Aquila volens exprimere etymologiam Hebraïci sermonis* GOB, *posuit* βέθυνον, *quod nos dicere possumus* foveam, *ut significet ganeam ad defossum specum atque tenebrosum, in quo prostitutarum libido versatur.» Postea vero vocis Hebraicae* RAMA *interpretationes, quales supra in textu exhibentur, refert Hieronymus. Vox autem* RAMA *significat* excelsum, *atque hic* prostibulum *significare, ut volentibus fornicari procul appareat fornicationis locus. Polychronius autem*, ἔκθεμα λέγει οἷον τὸ προαγώγιον, ἔνθα τὰς πόρνας τρέφειν εἰώθασι, *idest* ecthema dicit quasi prostibulum, ubi solent scorta alere. *Ita Montfauc. in notis.*

27. *Hieronymus*: «*Quod nos interpretati sumus juxta Symm.* scelerata, *Theodotio ipsum verbum Hebraïcum posuit* ZEMMA.

29. Ἄλλ. τὰς πορνείας σου. *Apud Hexapla Montfauc., qui ait in notis, sic legi in quibusdam Exemplaribus; ut etiam in textu Codicis Chisiani, sine ulla praefixa nota. Theodoretus vero* τὰ πορνεῖα.

Ibid. γῆν Χαναὰν, καὶ εἰς τοὺς Χαλδαίους. *Ms. Jes.; Chis. vero in textu* γῆν ※ Χαναὰν ⁄. Χαλδαίων.

30. Ἄλλ. τί διαθῶ τὴν θυγατέρα etc. *Ms. Jes. apud Montfauc., qui sic monet*: «*Qui ita vertit* לבתך *legit ac si* ל *esset praepositio, et* בת filiam *significaret ut vulgo. Illud autem* Δ. τίνι καθαριῶ *perplexe jacet in Ms. Jes. ita ut nonnisi divinando exscribi possit; nam legi videtur* κυρίω, *quod nihil significat.* Δ. *autem* Tetrapla *significare puto.» Haetenus Montfauc.. in notis ad Hexapla. Chis. in textu legit* τὴν καρδίαν σου λέγει, ἀδωναΐ κύριος.

Ibid. ※ Θ. πόρνη παῤῥησιαζομένη etc. *Montfauc. in Hexaplis. Chis. vero in textu exhibet tantum sub asterisco et linea terminali vocem* παῤῥησιαζομένη.

31. Ἄλλ. καὶ τὸ ἔκθεμά σου *Ms. Jes.*

33. Ἄλλ. πάσαις ταῖς πόρναις etc. *Montfauc. ex Drusio. Chis. vero in textu refert tantum* ※ τὰ μισθώματα ⁄.

Ibid. Α. καὶ ἐδωροδότεις etc. *Apud Hexapla Montfauc. qui Aquilae lectionem, ut ipse ait, ex Ms. Jes. Symmachi ex Codice Reg. mutuatus est.*

34. Σ. καὶ μετὰ σὲ etc. *Hieronymus*: «*Juxta Symmachum interpretati sumus* et post te non erit fornicatio.» *In textu Codicis Chis. est*, καὶ μετὰ σὲ οὐ πεπορνεύκασιν.

47. Ἄλλ. κατὰ μικρὸν ὅσον *Ms. Jes. Ita quoque in Chisiano nisi quod ponitur asteriscus sub voce* ὅσον *cum linea cuspidata terminali.*

Digitized by Google

Ibid. Οἱ Γ. καὶ διέφθειρας etc. *ex Ms. Jes.*

49. Σ. καὶ χεῖρα πτωχῷ etc. *Codex Barb.*

50. Οἱ Γ. εἶδος *Idem.*

52. Α., Θ. ※ καίγε *Idem, itemque sequentem*, Σ. ὑπερέβαλες.

53. Σ. σὺν ἀποκαθιστῶν *sic Idem; sed Ms. Jes.* ἀποκαθιστῶ *melius.*

Ibid. Α. τὴν αἰχμαλωσίαν etc. *Barb. Ibid.* Α., Σ. αἰχμαλωσίαν Σαμαρείας. *Hieronymus:* « *Primum restituitur* conversio, *sive* captivitas Sodomae, *ut interpretatus est Aquila: secundo* captivitas Samariae, *ut idem Aquila et Symmachus transtulerunt.*

54. Ἄλλ. ἵνα κομίσῃ *ex Ms. Jes.*

Ibid. Α. ἐντροπήν σου etc. *ex Barb.*

Ibid. Α., Θ. καὶ ἐντραπῇς etc. *ex eodem.*

Ibid. Σ. παρηγοροῦσα αὐτάς *ex eod.*

55. Α. ἐπιστρέψουσιν *ex eod.*

Ibid. Α., Θ. εἰς τὸ ἀρχαῖον *ex eod.*

56. *Hujus et sequentium versuum interpretationem ex Hieronymo mutuamur Latine; Graece vero nusquam extant. Ita asserit Montfauc. in notis ad Hexapla. At Barb. initio ad verba* τῶν Ο. καὶ εἰ μὴ ἦν *notat*, Σ. ὅτι οὐκ ἐγίνετο: *deinde versu* 57. *voci* τ. θυγατέρων *praeponit* Π. ※ τῶν. *Ibid. circa finem ad* περιεχουσῶν, *refert* Α. παιδευουσῶν - Θ. βδελυσσομένων: *et vers.* 58. *initio ad voces* τὰς ἀσεβείας σου *exhibet* Α. τὴν συντεχνίαν - Σ. μυσαρίαν σου - Θ. πορνείαν: *statimque ad sequentia* καὶ τὰς ἀνομίας σου σὺ κεκόμισαι, *habet* Ἄλλος, καὶ τὰς ἀνομίας σου - Π. ἔλαβες.

59. Α., Σ. τὴν ἀράν etc. *Barb.*

60. Οἱ Γ. νεότητός σου *Idem.*

Ibid. Π. σοι - Ἄλλ. ἐμαυτῷ *Idem.*

61. Α., Θ. καὶ ἐντραπήσῃ etc. *Idem.*

Ibid. Α. μιμνήσκεσθαι etc. *Idem.*

Ibid. Οἱ Γ. εἰς θυγατέρας σου etc. *Idem Montfauc. in Hexaplis adfert sic: Ms. Jes. in textu* εἰς δοκιμήν, *ad marg. vero* Δ. γρ. εἰς οἰκοδομήν, *quo significatur, ni fallor, ut ipse ait, in Tetraplis scribi* εἰς οἰκοδομήν.

Ibid. Σ. ἀλλ᾽οὐκ ἀπὸ *Barb., similiterque sequentem vers.* 63.

Κεφ. ιζ΄.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, διήγησαι διήγημα, καὶ εἰπὸν παραβολὴν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ,

3. καὶ ἐρεῖς· τάδε [1] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· [2] ὁ ἀετὸς ὁ μέγας, ὁ μεγαλοπτέρυγος, ὁ μακρὸς τῇ ἐκτάσει, πλήρης ὀνύ-

CAP. XVII.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, narra narrationem, et dic parabolam ad domum Israël,

3. et dices: haec dicit Adonaï Dominus: aquila magna, magnarum alarum, longa extensione,

2. חוד חידה - Σ. αἴνιξαι αἴνιγμα - Α., Θ. πρόβλημα - Ο. διήγησαι διήγημα *C. B.*

3. ארך האבר - Α. μήκιστος τὰ μετάφρενα - Σ. εὐμήκης τοῖς μέλεσι - Ο. ὁ μακρὸς τῇ ἐκτάσει - Ἄλλος, τῇ ἐκστάσει *C. B.*

2. *H., S.* aenigmatice loquere aenigma - *A., Th.* problema - *LXX.* narra narrationem - *Vulg.* propone aenigma.

3. *H.* larga penna - *A.* longissima dorsis - *S.* praelonga membris - *LXX.* longa extensione - *Alius* exstasi - *Vulg.* longo membrorum ductu.

(1) λέγει κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.* Adonaï Dominus. (2) αἰτός - *Alex.* ὁ ἀετός.

Digitized by Google

χων, ὃς ἔχει τὸ ἥγημα εἰσελθεῖν εἰς τὸν Λίβανον, καὶ ἔλαβε τὰ ἐπίλεκτα τῆς κέδρου,

4. τὰ ἄκρα τῆς ἁπαλότητος ἀπέκνισε, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Χαναὰν, εἰς πόλιν τετειχισμένην ἔθετο αὐτά.

5. Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸ πεδίον (3) φυτὸν ⋇ ληπτὸν ⁄ ἐφ' ὕδατι πολλῷ, ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν αὐτό.

6. Καὶ ἀνέτειλε, καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ (4) μικρὰν τῷ μεγέ-

plena unguium, quae habet ductum intrandi in Libanum, et tulit electa cedri,

4. summitates teneritudinis avulsit, et attulit eas in terram Chanaan, in civitatem muratam posuit eas.

5. Et tulit de semine terrae, et dedit illud in campum plantationum ⋇ captum ⁄ super aquam multam, ut respiceretur posuit illud.

6. Et ortum est, et factum in vitem infirmam et parvulam ma-

הנוצה - A. πτερύγων - O. ὀνύχων C. B.

הרקמה - A., Σ., Θ. τὴν ποικιλίαν - O. τὸ ἥγημα C. B.

את־צמרת - A. τὸ ἄκρον - Σ. τὸ ἐγκάρδιον - Θ. τὸν καυλὸν - O. τὰ ἐπίλεκτα C. B.

יניקותיו 4. - Σ. τῶν θαλλῶν - Θ. τῶν παραφυάδων - O. τῆς ἁπαλότητος C. B.

קטף - A. ἔκλασεν - O. ἀπέκνισε C. B.

בעיר רכלים - A. (εἰς πόλιν) ἐμπόρων - Θ. μεταβόλων - O. εἰς πόλιν τετειχισμένην C. B.

בשדה־זרע קח 5. - Σ. ἐν χώρᾳ σπορίμῳ λαβεῖν ῥίζωσιν - O. εἰς τὸ πεδίον φυτόν C. B.

צפצפה - Οἱ Γ. ἐπιπόλαιον - O. ἐπιβλεπόμενον C. B.

סרחת 6. - A. σωρήχ - Σ. ἡπλωμένη - O. ἀρχεία - Ἄλλ. εὐθηνοῦσαν - Ἄλλως, ἀσθενοῦσαν C. B.

לפנות דליותיו אליו - A. ἵνα τετραμμένοι ὦσιν οἱ κλάδοι αὐτῆς πρὸς αὐτόν - O. τοῦ ἐπιφαίνεσθαι αὐτὴν καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ' αὐτό C. B.

H. pluma - *A.* alarum - LXX. unguium - *Vulg.* plumis.

H. variegatio - *A.*, *S.*, *Th.* varietatem - LXX. ductum - *Vulg.* varietate.

H. summitatem - *A.* cacumen - *S.*, *Vulg.* medullam - *Th.* scapum - LXX. electa.

4. *H.* tenerorum ramorum ejus - *S.*, *Th.* ramorum - LXX. teneritudinis - *Vulg.* frondium ejus.

H., LXX., *Vulg.* avulsit - *A.* fregit.

H., *A.*, *Th.*, *Vulg.* in urbe negotiatorum - LXX. in civitate murata.

5. *H.* in agro seminis: tulit - *S.* in regione seminali ad accipiendum radicationem - LXX. in campum plantationum - *Vulg.* et posuit illud in terra pro semine, ut firmaret radicem.

H. salicem - *Tres Interpr.*, *Vulg.* in superficie - LXX. ut respiceretur.

6. *H.* luxuriantem - *A.* sorech - *S.* expansa - LXX. inutilis - *Aliter* prosperam - *Aliter* infirmam - *Vulg.* latiorem.

H. ad respiciendum ramos ejus ad eam - *A.* ut conversi sint rami ejus ad illum - LXX. ut respiceret ipsa et rami ejus super illum - *Vulg.* respicientibus ramis ejus ad eam.

---

(3) φυτὸν ἐφ' - [*Ms. Jes.*, ⋇ Θ. ληπτόν: *H. M.*] - *H.* זרע קח על (4) μικρὰν, τοῦ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* μικρὰν τῷ μεγέθει, τοῦ - *H.* שפלת קומה - *Vulg.* humili statura.

θει τοῦ ἐπιφαίνεσθαι [5] αὐτὴν καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ' αὐτό· καὶ αἱ ῥίζαι αὐτῆς ὑποκάτω αὐτῆς ἦσαν· καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον, καὶ ἐποίησεν ἀπώρυγας, καὶ ἐξέτεινε τὴν ἀναδενδράδα αὐτῆς.

7. Καὶ ἐγένετο ἀετὸς ἕτερος μέγας, μεγαλοπτέρυγος, πολὺς ὄνυξι· καὶ ἰδοὺ ἡ ἄμπελος αὕτη περιπεπλεγμένη πρὸς αὐτόν, καὶ αἱ ῥίζαι αὐτῆς πρὸς αὐτόν, καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν αὐτῷ, τοῦ ποτίσαι αὐτὴν σὺν τῷ [6] βώλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς.

8. Εἰς πεδίον καλὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ αὕτη πιαίνεται, τοῦ [7] ποιῆσαι βλαστούς, καὶ φέρειν καρπόν, τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον μεγάλην.

9. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε [8] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· εἰ κατευθυνεῖ; οὐχὶ αἱ ῥίζαι τῆς ἁπαλότητος αὐτῆς, καὶ ὁ καρπὸς

gnitudine, ut appareret ipsa et rami ejus super illum: et radices ejus subter illam erant: et facta est in vitem, et fecit propagines, et extendit ramos suos.

7. Et facta est aquila altera grandis, magnarum alarum, multa unguibus: et ecce vitis haec implicata erat ad eam, et radices ejus ad illam; et ramos ejus extendit ad illam, ut irrigaretur ab illa cum gleba plantationis suae.

8. In campo bono super aquam multam ipsa impinguatur, ut faciat germina, et afferat fructum, ut sit in vitem grandem.

9. Propterea dic: haec dicit Adonaī Dominus: si dirigetur? nonne radices teneritudinis ejus,

---

בדים - A. κλήματα - Σ. παραφυάδας - O. ἀπώρυγας - Θ. κλάδους C. B.

פארות - A. καρπούς - O. τὴν ἀναδενδράδα αὐτῆς - Θ. βλαστούς C. B.

נוצה 7. - A. πτεροῖς - Σ., Θ. πτίλοις - O. ὄνυξι C. B.

שלחה־לו - O. ἐξαπέστειλεν αὐτῷ - Σ. πρὸς αὐτόν C. B.

מערגות מטעה - A. ἀπὸ τῶν πρασιῶν - Σ. ἀπὸ τοῦ πρέμνου - Θ. ἐκφυάδων - O. σὺν τῷ βώλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς C. B.

ענף 8. - Σ. κλάδους - O. βλαστούς C. B.

אדרת - O. μεγάλην - Θ. ἰσχυράν C. B.

אמר 9. - A., Σ. εἰπὲ - O. εἰπόν C. B.

תצלח - O. εἰ - Ἄλλος, ἄρα / κατευθυνεῖ C. B.

H., *A.*, *Vulg.* palmites - *S.*, *Th.* ramos - LXX. propagines.

H. ornamenta - *A.* fructus - LXX. ramos suos - *Th.* ramulos - *Vulg.* propagines.

7. *H.* pluma - *A.* alis - *S.*, *Th.* pennis - LXX. unguibus - *Vulg.* plumis.

H. emittebat ad eam - LXX. extendit ei - *S.* ad illam - *Vulg.* extendit ad illam.

H. de lineis plantationis suae - *A.* de areolis - *S.* de caudice - *Th.* germinum - LXX. cum gleba plantationis suae - *Vulg.* de areolis germinis sui.

8. *H.* frondem - *S.* ramos - LXX. germina - *Vulg.* frondes.

H. magnificam - LXX., *Vulg.* grandem - *Th.* fortem.

9. *H.*, *A.*, *S.*, LXX., *Vulg.* dic.

H. prosperabitur - LXX. si - *Alius* forte / dirigetur - *Vulg.* ergo ne prosperabitur.

---

(5) αὐτὴν τά. (6) βόλῳ - *Alex.* βώλῳ - *H.* ערגות - *Vulg.* areolis. (7) ποιεῖν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ποιῆσαι. (8) λέγει κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναὶ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. Adonaī Dominus.

αὐτῆς σαπήσεται; καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ προανατέλλοντα (9) αὐτῆς, ⋇ ξηρανθήσεται, ⁄ καὶ οὐκ ἐν βραχίονι μεγάλῳ, οὐδὲ ἐν λαῷ πολλῷ, τοῦ ἐκσπάσαι αὐτὴν ἐκ ῥιζῶν αὐτῆς.

10. Καὶ ἰδοὺ πιαίνεται· μὴ κατευθυνεῖ; (10) οὐχ᾽ ἅμα τῷ (11) ἅψασθαι αὐτῆς ἄνεμον τὸν καύσωνα (12) ξηρανθήσεται ξηρασίᾳ; σὺν τῷ (13) βώλῳ (14) ἀνατολῆς ξηρανθήσεται.

11. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός μὲ, λέγων·

12. ÷ υἱὲ ἀνθρώπου, ⁄ εἰπὸν δὴ πρὸς τὸν (15) οἶκον Ἰσραὴλ τὸν παραπικραίνοντα· οὐκ ἐπίστασθε τί ἦν ταῦτα; εἰπόν· (16) ὅτ᾽

et fructus ejus putrescent? et arescent omnia, quae ex ea progerminant, ⋇ arescent, ⁄ et non brachio magno neque in populo multo, ut evellat eam a radicibus suis.

10. Et ecce impinguatur: numquid dirigetur? nonne statim ut tetigerit eam ventus urens, arescet ariditate? cum gleba germinis arescet.

11. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

12. ÷ fili hominis, ⁄ dic nunc ad domum Israël exasperantem: nescitis quid sint ista? dic: cum

---

יקוסס - Σ. ἀποψύξει - O. σαπήσεται C. B.

כל־טרפי צמחה - Σ. σὺν πᾶσι τοῖς φύλλοις τοῖς βλαστήσασιν αὐτῇ - O. πάντα τὰ προανατέλλοντα αὐτῆς C. B.

שתולה 10. - Σ., Θ. πεφύτευται - O. πιαίνεται C. B.

התצלח - O. μὴ - Σ. ἆρα ⁄ κατευθυνεῖ - Θ. οὐ ⁄ κατευθυνεῖ C. B.

הקדים - A. ἀπηλιώτην - O. τὸν καύσωνα C. B.

על־ערגת צמחה - A. ἐπὶ ταῖς πρασιαῖς βλαστοῦ αὐτῆς - O. σὺν τῷ βώλῳ ἀνατολῆς αὐτῆς C. B.

המרי 12. - A. ἀλλάσσοντα - Σ. προσερισστήν - O. παραπικραίνοντα C. B.

הלא ידעתם - Σ. ⋇ ἆρα ⁄ - O. οὐκ ἐπίστασθε C. B.

מה־אלה - O. τί ἦν ταῦτα - Ἄλλος, τί ἐστιν C. B.

H. excidet - *S.*, *Vulg.* siccabit - LXX. computrescet.

H. omnes frondes germinis ejus - *S.* cum omnibus foliis, quae germinarunt ei - LXX. omnia quae ex ea progerminant - *Vulg.* omnes palmites germinis ejus.

10. *H.* plantata - *S.*, *Th.*, *Vulg.* plantata est - LXX. impinguatur.

H. numquid prosperabitur - LXX. numquid - *S.* forte ⁄ dirigetur - *Th.* non ⁄ dirigetur - *Vulg.* ergone prosperabitur.

H. orientalis - *A.* subsolanus - LXX., *Vulg.* urens.

H. in lineis germinis sui - *A.* in areolis germinis sui - LXX. cum gleba germinis sui - *Vulg.* in areis germinis sui.

12. *H.* rebellionis - *A.* mutabilem - *S.* contentiosam - LXX., *Vulg.* exasperantem.

H. nonne cognovistis - *S.* ⋇ utique ⁄ - LXX., *Vulg.* nescitis.

H. quid haec - LXX. quid sint ista - *Alius* quid est - *Vulg.* quid ista significent.

---

(9) αὐτῆς, καὶ οὐκ - *H.* תיבש ולא - *Vulg.* arescet: et non. (10) οὐχί. (11) ἅψεσθαι - *Alex.* ἅψασθαι. (12) ξηρανθήσεται; σὺν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* - ξηρανθήσεται ξηρασίᾳ; σὺν - *H.* תיבש יבש - *Hieron.*, LXX. siccabitur ariditate. (13) βόλῳ - *Alex.* βώλῳ - *H.* ערגת - *Vulg.* areis. (14) ἀνατολῆς αὐτῆς ξηρανθήσεται. (15) οἶκον τὸν - *Alex.*, *Ald.* οἶκον Ἰσραὴλ τόν. (16) Ὅταν ἔλθῃ βασιλεύς.

ἂν ἔλθῃ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ λήψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς, καὶ ἄξει αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

13. Καὶ λήψεται ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ διαθήσεται πρὸς αὐτὸν διαθήκην, καὶ εἰσάξει αὐτὸν ἐν ἀρᾷ, καὶ τοὺς ἡγουμένους τῆς γῆς λήψεται,

14. τοῦ γενέσθαι εἰς βασιλείαν ἀσθενῆ, τὸ καθόλου μὴ ἐπαίρεσθαι, τοῦ φυλάσσειν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ ἱστάνειν αὐτήν.

15. Καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ, τοῦ (17) ἐξαποστέλλειν (18) ἀγγέλους εἰς Αἴγυπτον, τοῦ δοῦναι αὐτῷ ἵππους καὶ λαὸν πολύν· εἰ κατευθυνεῖ, εἰ διασωθήσεται ὁ ποιῶν ἐναντία; καὶ παραβαίνων διαθήκην εἰ διασωθήσεται;

16. Ζῶ ἐγὼ, (19) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, ἐὰν μὴ (20) ἐν τῷ τόπῳ βασιλεὺς ὁ βασιλεύσας αὐτὸν, ὃς ἠτίμωσε τὴν ἀράν

venerit rex Babylonis super Jerusalem; et capiet regem ejus, et principes ejus, et ducet eos ad se in Babylonem.

13. Et tollet de semine regni, et disponet ad eum testamentum; et introducet eum in maledictione, et duces terrae tollet,

14. ut sit in regnnm infirmum, omninoque non elevetur, ut custodiat testamentum ejus, et statuat illud.

15. Et recedet ab eo, mittendo nuntios in Ægyptum, ut sibi daret equos et populum multum: si dirigetur, si salvabitur qui facit contraria? et qui transgreditur testamentum, si salvabitur?

16. Vivo ego, dicit Adonaï Dominus, nisi in loco rex qui regnare fecit eum, qui sprevit ma-

---

אמר הנה־בא מלך - A. εἰπὸν αὐτοῖς, ἰδοὺ ἥξει ὁ βασιλεύς - O. εἰπὸν, ὅταν ἔλθῃ ὁ βασιλεύς *H. M.*

ויכרת 13. - Σ. συντελέσει - O. καὶ διαθήσεται *C. B.*

להיות 14. - Σ. ὑπὲρ τοῦ εἶναι - O. τοῦ γίνεσθαι *C. B.*

לבלתי התנשא - A., Θ. τοῦ μὴ - Σ. ἵνα μὴ ⁄ ἐπαίρεσθαι - O. τὸ καθόλου μὴ ἐπαίρεσθαι *C. B.*

לתת 15. - Σ. ἵνα δοθῶσιν - O. τοῦ δοῦναι *C. B.*

היצלח - A., Θ. μὴ κατευθυνεῖ - O. εἰ κατευθυνεῖ *C. B.*

ונמלט - A., Θ. καὶ - O. εἰ διασωθήσεται *C. B.*

אם־לא 16. - A., Θ. εἰ μὴ - Σ. ὅτι - O. ἐὰν μὴ *C. B.*

במקום המלך הממליך - Ἄλλος, ἐν τόπῳ τοῦ βασιλέως τοῦ βασιλεύσαντος - O. ἐν τόπῳ ὁ βασιλεύσας *H. M.*

H., *Vulg.* dic: ecce venit rex - *A.* dic eis: ecce veniet rex - *LXX.* dic: cum venerit rex.

13. *H.* et excidit - *S.* perficiet - *LXX.* et disponet - *Vulg.* ferietque.

14. *H.* ad existendum - *S.*, *LXX.*, *Vulg.* ut sit.

H., *A.*, *Th.*, *S.* ut non ⁄ elevetur - *LXX.* omnino non elevetur - *Vulg.* et non elevetur.

15. *H.* ad dandnm - *S.* nt darentur - *LXX.*, *Vulg.* ut daret.

H., *A.*, *Th.*, *Vulg.* numquid prosperabitur - *LXX.* si dirigetur.

H. et effugiet - *A.*, *Th.* et ...... *LXX.* si salvabitur - *Vulg.* numquid salvabitur.

16. *H.*, *A.*, *Th.*, *LXX.* nisi - *S.*, *Vulg.* quoniam.

H. in loco regis regnare facientis - *Alius* in loco regis, qui regnare fecit - *LXX.* in loco ubi rex, qui regnare fecit - *Vulg.* in loco regis, qui constituit eum regem.

---

(17) ἐξαποστέλλειν. (18) ἀγγέλους ἑαυτοῦ εἰς - *In Ald.*, *C.*, *et Vulg.* ἑαυτοῦ *deest.* (19) λέγει κύριος - *Orig.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (20) ἐν τόπῳ ὁ βασιλεύς - *Alex.* ἐν τῷ τόπῳ.

Digitized by Google

μου, καὶ ὃς παρέβη τὴν διαθήκην μου, μετ᾽αὐτοῦ ἐν μέσῳ Βαβυλῶνος τελευτήσει.

17. Καὶ οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ οὐδὲ ἐν ὄχλῳ πολλῷ ποιήσει πρὸς αὐτὸν Φαραὼ πόλεμον· ἐν χαρακοβολίᾳ καὶ ἐν οἰκοδομῇ βελοστάσεων, τοῦ ἐξᾶραι [21] ψυχὰς πολλάς.

18. Καὶ ἠτίμασεν ὁρκωμοσίαν τοῦ παραβῆναι διαθήκην· καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ πάντα ταῦτα ἐποίησεν ÷ αὐτῷ, ⁄ μὴ σωθήσεται.

19. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε [22] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ζῶ ἐγώ, ἐὰν μὴ τὴν ὁρκωμοσίαν μου, ἣν ἠτίμωσε, καὶ τὴν διαθήκην μου, ἣν παρέβη, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ·

ledictionem meam, et qui transgressus est testamentum meum, cum ipso in medio Babylonis morietur.

17. Et non in virtute magna neque in turba multa faciet adversus eum Pharao praelium: in jactu aggeris, et in aedificatione vallorum, ut auferat animas multas.

18. Et vilipendit juramentum transgrediendo testamentum: et ecce dedi manum ejus; et haec omnia fecit ÷ ei, ⁄ non salvabitur.

19. Propterea dic: haec dicit Adonaï Dominus: vivo ego, nisi juramentum meum, quod sprevit, et testamentum meum, quod transgressus est, et dabo illud in caput ejus:

כשפך סללה 17. – Α. ἐν τῷ ἐκχῦσαι πρόσχωμα – Σ. ἐν περιβολῇ τάφρου – Ο. ἐν χαρακοβολίᾳ – Ἄλλος, ἐν χαρακοβουλίᾳ *C. B.*

דיק – Σ. ἀποτειχίσματος – Ο. βελοστάσεων – Ἄλλ. βελοστασιῶν *C. B.*

להכרית – Οἱ Γ. τοῦ ἐξολοθρεῦσαι – Ο. τοῦ ἐξᾶραι *C. B.*

נפשות רבות – Ο. ψυχάς – Π. ⋇ πολλάς *C. B.*

נתן 18. – Ο. δέδωκα – Ἄλλ. δέδωκε *C. B.*

לא – Οἱ Γ. οὐ – Ο. μή *C. B.*

אלתי 19. – Α., Σ., Θ. ἀράν μου – Ο. ὁρκωμοσίαν μου *C. B.*

ונתתיו – Ο. καὶ δώσω αὐτήν – Ἄλλ. αὐτά *C. B.*

17. *H.*, *A.* in effundendo aggerem – *S.* in circumvallatione densitatis – *LXX.*, *Alius*, *Vulg.* in jactu aggeris.

H. turrim ligneam – *S.* vallamenti – *LXX.*, *Alius*, *Vulg.* vallorum.

H., ad succidendum – *Tres Interpr.* ut disperdat – *LXX.* ut auferat – *Vulg.* ut interficiat.

H., *Vulg.* animas multas – *LXX.* animas – *Omnes* ⋇ multas.

18. *H.*, *Alius*, *Vulg.* dedit – *LXX.* dedi.

H., *Tres Interpr.*, *LXX.*, *Vulg.* non.

19. *H.*, *LXX.* juramentum meum – *A.*, *S.*, *Th.*, execrationem meam – *Vulg.* juramentum.

H., *LXX.* dabo illud – *Alius* . . . ea – *Vulg.* ponam.

---

(21) ψυχάς. Καὶ – *C.* ψυχὰς πολλάς – *H.* נפשות רבות – *Vulg.* animas multas. (22) λέγει κυριος – *C.* ἀδωναῒ κύριος – *H.* אמר אדני יהוה – *Vulg.* dicit Dominus Deus.

Digitized by Google

20. καὶ ἐκπετάσω ἐπ' αὐτὸν τὸ [23] δίκτυόν μου, καὶ ἁλώσεται ※ ἐν τῇ περιοχῇ [24] αὐτοῦ, ※ καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς βαβυλῶ- ※ να, καὶ διακριθήσομαι μετ' αὐτοῦ ※ ἐκεῖ τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ, ἣν ἠδίκησεν ※ ἐν ἐμοὶ,

21. ※ καὶ πάσας φυγαδείας αὐ- ※ τοῦ, ⁒ ἐν πάσῃ τῇ παρατάξει αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται· καὶ τοὺς καταλοίπους εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

22. Διότι τάδε [25] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ λήψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων τῆς κέδρου ἐκ [26] κορυφῆς, ※ καὶ δώσω

20. et extendam super eum rete meum, et capietur in circumstrictione ejus; ※ et ducam eum ※ in Babylonem, et dijudicabor ※ cnm eo ibi de iniquitate ejus, ※ qua injuste egit erga me,

21. ※ et de omnibus fugitivis ※ ejus: ⁒ in omni acie ejus in gladio cadent: et residuos in omnem ventum disseminabo: et scietis, quia ego Dominus loquutus sum.

22. Quia haec dicit Adonaï Dominus: et tollam ego de electis cedri de vertice, ※ et dabo de

20. והביאותיהו בבלה ונשפטתי אתו שם מעלו אשר מעל־בי׃ ואת כל־מברחיו בכל־אגפיו - ※ καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ διακριθήσομαι μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ, ἣν ἠδίκησεν ἐν ἐμοὶ, καὶ πάσας φυγαδίας αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρατάξει, καὶ πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ σὺν αὐτῷ *H. M.*

22. הרמה - Οἱ Γ. τῆς ὑψηλῆς - Ο. ἐκ κορυφῆς *C. B.*

ונתתי מראש ינקותיו - ※ Θ. καὶ δώσω ἀπὸ κεφαλῆς παραφυάδων αὐτῆς *H. M.*

20. *H.* et adducere faciam eum in Babel, et judicabor cum eo ibi, praevaricatione ejus, qua praevaricatus est contra me: et omnes profugi ejus cum omnibus alis suis - ※ et ducam eum in Babylonem, et dijudicabor cum eo ibi de iniquitate ejus, qua injuste egit erga me, et de omnibus fugitivis ejus in omni acie: et omnes electi ejus cum eo - *Vulg.* et adducam eum in Babylonem, et judicabo eum ibi in praevaricatione qua despexit me: et omnes profugi ejus cum universo agmine suo.

22. *H., Tres Interpr., Vulg.* sublimis - LXX. de vertice.

H. et dabo de capite ramorum ejus - ※ *Th.* et dabo de capite ramorum ejus - *Vulg.* et ponam de vertice ramorum ejus.

(23) δίκτυον, καὶ - *Alex., Ald., C.* δίκτυόν μου - *H.* רשתי - *Vulg.* rete meum. (24) αὐτοῦ. Ἐν πάσῃ παρατάξει αὐτοῦ - [*Ms. Jes.* ※ καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ διακριθήσομαι μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ, ἣν ἠδίκησεν ἐν ἐμοὶ, καὶ πάσας φυγαδίας αὐτοῦ ἐν πάσῃ παρατάξει *H. M.*] - *Alex., Ald., C.* αὐτοῦ· καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ διακριθήσομαι μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ (*Ald. ponit ante* μετ') τὴν ἀδικίαν (*C.* περὶ τῆς ἀδικίας) αὐτοῦ ἣν (*C.* ἧς) ἠδίκησεν ἐν (*Ald.* ἐπ') ἐμοί. Καὶ πάσας φυγαδείας αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρατάξει αὐτοῦ (*C.* Ἐν πάσαις ταῖς φυγάσιν αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ σὺν πάσαις ταῖς παρατάξεσιν αὐτοῦ) *atque ut Comp., ita apud Theodor. ubi* ταῖς φυγαδείαις αὐτοῦ, *et* οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ, *gemina videtur interpretatio* - *H.* והביאותיהו בבלה ונשפטתי אתו שם מעלו אשר מעל־בי׃ ואת כל־מברחיו - *Vulg.* et adducam eum in Babylonem, et judicabo eum ibi in praevaricatione, qua despexit me. Et omnes profugi ejus. *Et ita Hieron.* (25) λέγει κύριος - *Ald., C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (26) κορυφῆς, καρδίας - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ δώσω ἀπὸ κεφαλῆς παραφυάδων αὐτῆς. *Et ita Alex., Ald., et Comp. H. M.*] - *H.* ונתתי מראש ינקותיו - *Vulg.* et ponam de vertice ramorum ejus - [*Hieronymus:* "*Quod in* LXX. *legitur,* et dabo de capite ramorum ejus, *de Theodotionis. Editione additum est* " *H. M.*]

Digitized by Google

ἀπὸ κεφαλῆς ※ τῶν παραφυάδων αὐτῆς, ⁄ καρδίας αὐτῶν ἀποκνιῶ, καὶ καταφυτεύσω ἐγὼ ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν,

23. καὶ κρεμάσω αὐτὸν ἐν ὄρει μετεώρῳ Ἰσραήλ· καὶ καταφυτεύσω, καὶ ἐξοίσει βλαστὸν, καὶ ποιήσει καρπὸν, καὶ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην· καὶ ἀναπαύσεται ὑποκάτω αὐτοῦ πᾶν ὄρνεον, καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ (27) ἀναπαύσεται· ÷ καὶ τὰ κλήματα αὐτοῦ ÷ ἀποκατασταθήσεται, ⁄

24. καὶ γνώσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ταπεινῶν ξύλον ὑψηλὸν, καὶ ὑψῶν ξύλον ταπεινὸν, καὶ ξηραίνων ξύλον χλωρὸν, καὶ ἀναθάλλων ξύλον ξηρὸν, ἐγὼ Κύριος λελάληκα, καὶ ποιήσω. ÷

capite ※ ramorum ejus, ⁄ de corde eorum avellam, et plantabo ego super montem excelsum,

23. et suspendam illud in monte sublimi Israël: et plantabo, et proferet germen, et faciet fructum, et erit in cedrum magnam: et requiescet sub ea omnis avis, et omne volatile sub umbra ejus requiescet: ÷ et rami ejus ÷ restituentur, ⁄

24. et scient omnia ligna campi, quia ego Dominus, qui humilio lignum excelsum, et exalto lignum humile; et arefacio lignum viride, et germinare facio lignum aridum, ego Dominus loquutus sum, et faciam. ÷

רך - Οἱ Γ. ἁπαλόν - Ο. καρδίας αὐτῶν C. B.

אקטף - Α. περικλάσω - Ο. ἀποκνιῶ C. B.

מרום 23. - Α. ὕψους - Σ. ἐπηρμένῳ - Ο. μετεώρῳ C. B.

ונשא ענף - Σ. καὶ βλαστήσει θαλλόν - Ο. καὶ ἐξοίσει βλαστόν C. B.

ושכנו - Α. καταπτήσεται - Σ. κατασκηνώσει - Ο. καὶ ἀναπαύσεται C. B.

צפור - Ο., Π. ὄρνεον - Ἄλλος, θηρίον C. B.

השדה כי 24. - Π. ἀγροῦ, ὅτι - Ο. τοῦ πεδίου, διότι C. B.

H., Tres Interpr., Vulg. tenerum - LXX. de corde eorum.

H. excindam - *A.* confringam - LXX. avellam - *Vulg.* distringam.

23. *H.*, LXX., *Vulg.* sublimi - *A.* excelsitudinis - *S.* elato.

H. et elevabit ramum - *S.* et germinabit ramum - LXX. et afferet germen - *Vulg.* et erumpet in germen.

H., Vulg. et habitabunt - *A.* devolabit - Σ. habitabit - LXX. et requiescet.

H., LXX., *Omnes* avis - *Alius* bestia - *Vulg.* volucres.

24. *H., Omnes* agri, quod - LXX. campi, quia - *Vulg.* regionis, quia.

---

(27) ἀναπαύσεται· τὰ κλήματα - *Alex., Ald., C.* καὶ τὰ κλήματα.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Σ. αἴνιξαι αἴνιγμα etc. *Codex Barb.*

3. Α. μέγιστος τὰ μετάφρενα etc. *Idem Codex Reg. apud Hexapla Montfauc. ad lectionem Aquilae tantum consonat, excepto tamen uno* μέγιστα *pro* μέγιστος, *caetera desunt.*

Ibid. Α. πτερύγων *Barb.*

Ibid. Α., Σ., Θ. τὴν ποικιλίαν *Idem.*

Ibid. Α. τὸ ἄκρον etc. *Idem.*

4. Σ. τῶν θαλλῶν etc. *Idem.*

Ibid. Α. ἔκλασεν *Idem.*

Ibid. Α. ἐμπόρων etc. *Idem.*

5. Σ. ἐν χώρᾳ σποριμῃ etc. *Idem. Ms. vero*

Jes. adfert ⋇ λεπτόν; *ut habetur etiam in textu Codicis Chis., quae lectio, ut putat etiam Montfauconius, videtur respondere voci Hebraicae* קף.

Ibid. Οἱ Γ. ἐπιπόλαιον *Barb.*

6. Α. σωρήχ etc. *Idem. Similiterque sequentes lectiones, et versuum* 7. 8. 9. 10.; *versu autem* 7. *ad Symmachi lectionem* ἀπὸ τοῦ πρέμνου *accinit Ms. Jes. apud Montfauc. sed sine Interprete.*

12. Α. ἀλλάσσοντα etc. *Barb.*

Ibid. Σ. ⋇ ἄρα ⁄. *Idem.*

Ibid. Ἄλλος, τί ἐστιν *Idem.*

Ibid. Α. εἰπὸν αὐτοῖς, ἰδοὺ ἥξει ὁ βασιλεὺς *Ms. Jes. apud Montfauc.; Chis. vero legit tantum,* Οἱ Γ. ἰδοὺ ἥκει.

13. Σ. συντελέσει *Barb. itemque sequentes versus* 14. 15.

16. Α., Θ. εἰ μὴ etc. *Idem.*

Ibid. Ἄλλ. ἐν τόπῳ τοῦ βασιλέως etc. *Sic Theodoretus, et Ms. Jes. apud Montfauc.*

17. Α. ἐν τῷ ἐκχῶσαι etc. *ex Barb. ut etiam sequentes lectiones, et versuum* 18. 19.

20. ⋇ καὶ ἄξω αὐτὸν etc. *Ms. Jes. Similia habentur in textu Codicis Chisiani, ubi post* φυγαδείας αὐτοῦ *ponitur linea terminalis cuspidata, qua significatur id totum praecedens abfuisse a* LXX. *Barb. vero in marg. ad illud* τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ *exhibet,* Σ. περὶ τῆς καταφρονήσεως αὐτοῦ, *quod est, ut videtur, interpretatio vocis Hebraïcae* מעלו.

22. Οἱ Γ. τῆς ὑψηλῆς *Barb.*

Ibid. ⋇ Θ. καὶ δώσω etc. *ex Ms. Jes. et Drusio. Ita quoque ad verbum extat in textu Chis. praeter Interpretem. Hieron.* «*Quod in* LXX. *legitur* et dabo de capite ramorum ejus, *de Theodotionis Editione additum est.*» *Barb. in marg. ad verba* ἀπὸ κεφαλῆς τῶν παραφυάδων *adfert,* Σ. ἀπὸ τοῦ ἄκρου - Θ. θαλλῶν.

Ibid. Οἱ Γ. ἁπαλόν. *Haec et sequentes Lectiones usque ad finem Capitis prodeunt ex uno Codice Barb.*

Κεφ. ιή.

Καὶ ἐγένετο λόγος ÷ Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, ⁄. τί ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες· οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν;

3. Ζῶ ἐγὼ, (1) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι λεγομένη ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ Ἰσραήλ·

Cap. XVIII.

Et factus est sermo ÷ Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, ⁄. quid vobis parabola haec in filiis Israël, dicentes: patres comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum obstupuerunt?

3. Vivo ego, dicit Adonaï Dominus, si fuerit ultra ut dicatur parabola haec in Israël:

---

2. את המשל - Α. ἡ παροιμία - Ο. ἡ παραβολή *C. B.*

תקהינה - Σ. ἐμωδίασαν - Ο. ἐγομφίασαν *C. B.*

2. *H., Vulg.* parabolam - *A.* proverbium - LXX. parabola.

H. obstupescent - *S.,* LXX. obstupuerunt - *Vulg.* obstupescunt.

---

(1) λέγει κύριος - *Alex., et C.* λέγει ἀδωναῒ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.,* LXX. Adonaï Dominus.

4. ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐμαί εἰσιν· ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ τοῦ πατρὸς, (2) οὕτως ἡ ψυχὴ τοῦ υἱοῦ, ἐμαί εἰσιν· ἡ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὕτη ἀποθανεῖται.

5. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἔσται δίκαιος, ὁ ποιῶν κρίματα καὶ δικαιοσύνην,

6. ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ φάγεται, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐ μὴ ἐπάρῃ πρὸς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐ μὴ μιάνῃ, καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν ἀφέδρῳ οὖσαν οὐ προσεγγιεῖ,

7. καὶ ἄνθρωπον οὐ μὴ καταδυναστεύσῃ, ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώσει, καὶ ἅρπαγμα οὐχ' ἁρπᾶται, τὸν (3) ἄρτον πεινῶντι δώσει, καὶ γυμνὸν (4) περιβαλεῖ ἱμάτιον,

8. ÷ καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ⁄ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει, καὶ πλεονασμὸν οὐ (5) λήψεται· ἐξ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κρῖμα δίκαιον ποιήσει ἀναμέσον ⁄ ἀνδρὸς, καὶ ⁄ ἀναμέσον ⁄ τοῦ πλησίον αὐτοῦ,

4. quia omnes animae meae sunt: quomodo anima patris, sic anima filii meae sunt: anima quae peccaverit, ipsa morietur.

5. Homo autem qui fuerit justus, qui facit judicia et justitiam,

6. super montes non comederit; et oculos suos non levaverit ad cogitationes domus Israël; et uxorem proximi sui non contaminaverit; et ad mulierem fluentem sanguine non accesserit;

7. et hominem per potentiam non oppresserit; pignus debitori reddiderit; et rapinam non rapuerit; panem esurienti dederit; et nudum operuerit vestimento;

8. ÷ et pecuniam suam ⁄ ad uxuram non dederit, et amplius non acceperit; ab iniquitate averterit manum suam; judicium justum fecerit inter ⁄ virum, et ⁄ inter ⁄ proximum ejus;

הן 4. - A., Σ. ἰδού - O. ὅτι *C. B.*
משפט 5. - Ἄλλος, κρίμα - O. κρίματα *C. B.*

גלולי 6. - Oἱ Γ. εἴδωλα - O. ἐνθυμήματα *C. B.*

לא טמא - Θ. οὐκ ἐμίανεν - O. οὐ μὴ μιάνῃ *C. B.*

לא יונה 7. - A. οὐ μὴ θλίψῃ - Σ. οὐ μὴ ὀδυνήσῃ - Θ. οὐ μὴ κακώσῃ - O. οὐ μὴ καταδυναστεύσῃ *C. B.*

משפט אמת יעשה 8. - Σ. (κρίμα) ἀληθὲς ποιήσει - Oἱ κρίμα δίκαιον ποιήσει *C. B.*

4. *H.* en - *A.*, *S.*, *Vulg.* ecce - LXX. quia.
5. *H.*, *Alius*, *Vulg.* judicium - LXX. judicia.

6. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* idola - LXX. cogitationes.

H., *Vulg.* non violaverit - *Th.* non polluit - LXX. non contaminaverit.

7. *H.* non depopularit - *A.*, *Th.* non afflixerit - *S.* dolore non affecerit - LXX. non oppresserit - *Vulg.* non contristaverit.

8. *H.* judicium veritatis fecerit - *S.* judicium verum faciet - LXX. judicium justum faciet - *Vulg.* judicium verum fecerit.

---

(2) οὕτως καὶ ἡ ψυχή. (3) ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι. (4) περιβαλεῖ, καὶ τό - *Alex.*, *Ald.*, *C.* περιβαλεῖ ἱμάτιον, καὶ - *H.* יכסה־בגד - *Vulg.* operuerit vestimento. *Et ita Hieron.* (5) λήψεται, καὶ ἐξ - *In Ald.*, *C.*, *Hebr.*, *et Vulg.* καὶ *deest.*

9. καὶ τοῖς προστάγμασί μου [6] πεπόρευται, τὰ δικαιώματά μου πεφύλακται τοῦ ποιῆσαι αὐτά· δίκαιος οὗτός [7] ἐστιν, ζωῇ ζήσεται, [8] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

10. Καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν, ἐκχέοντα αἷμα, καὶ ποιοῦντα [9] ἁμάρτημα,

11. ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔφαγε, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμίανε,

12. καὶ πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσε, καὶ ἅρπαγμα ἥρπασε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκε, καὶ εἰς τὰ εἴδωλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν πεποίηκε,

13. μετὰ τόκου ἔδωκε, καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν· οὗτος ζωῇ οὐ ζήσεται, πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησε, θανάτῳ θανατωθήσεται· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται.

9. et in praeceptis meis ambulaverit; justificationes meas custodierit, ut faciet eas: justus hic est, vita vivet, dicit Adonaï Dominus.

10. Quod si genuerit filium pestilentem, effundentem sanguinem, et facientem peccatum;

11. in via patris sui non ambulaverit; sed et super montes comederit; et uxorem proximi sui polluerit;

12. et pauperem, et egenum per potentiam oppresserit; et rapinam rapuerit; et pignus non reddiderit; et ad idola posuerit oculos suos; iniquitatem fecerit;

13. cum usura dederit, et amplius acceperit: hic vita non vivet; cum omnes has iniquitates fecerit, morte mortificabitur; sanguis ejus super ipsum erit.

לעשות אמת 9. - Σ. (τοῦ ποιῆσαι) ἀληθῶς - O. τοῦ ποιῆσαι αὐτά *C. B.*

פריץ 10. - A. ἁμαρτωλόν - Σ. ὑπερβαίνοντα - O. λοιμόν *C. B.*

ועשה אח מאחד מאלה: והוא את־כל־אלה לא עשה - A. καὶ ποιήσει ἄφενος (ἀφ' ἑνός) ⋇ ἀπὸ πάντων τούτων, ⁄. καὶ αὐτὸς σύμπαντα ταῦτα οὐκ ἐποίησε - O. καὶ ποιοῦντα ἁμαρτήματα, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου, οὐκ ἐπορεύθη *C. B.*

כי גם 11. - A. ὅτι καίγε - O. ἀλλὰ καὶ *C. B.*

בו 13. - Οἱ Γ. ἐν αὐτῷ - O. ἐπ' αὐτόν *C. B.*

9. *H.* ad faciendum veritatem - *S.* ut faceret vere - *LXX.* ut faceret eas - *Vulg.* ut faciat veritatem.

10. *H.* effractorem - *A.* peccatorem - *S.* supergredientem - *LXX.* pestilentem - *Vulg.* latronem.

H. et fecerit fratrem ab uno ex istis: et ipse omnia haec non fecerit - *A.* et faciet ab uno ⋇ ex omnibus his, ⁄. et ipse omnia haec non fecit - *LXX.* et facientem peccata; in via patris sui justi non ambulavit - *Vulg.* et fecerit unum de istis: et haec quidem omnia facientem.

11. *H.* sed etiam - *A.* quia etiam - *LXX.* sed et - *Vulg.* sed.

13. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* in ipso - *LXX.* super ipsum.

(6) πεπόρευται, καὶ τά. (7) ἐστι - *Alex.* ἐστιν. (8) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (9) ἁμαρτήματα.

Digitized by Google

14. Ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ ἴδῃ πάσας τὰς ἁμαρτίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἃς ἐποίησε, καὶ φοβηθῇ, καὶ μὴ ποιήσῃ (10) κατὰ ταύτας,

15. ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ βέβρωκε, καὶ τοὺς (11) ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραήλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἐμίανε,

16. καὶ ἄνθρωπον (12) οὐκ ἐκατεδυνάστευσε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασε, καὶ ἅρπαγμα οὐχ' ἥρπασε, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι ἔδωκε, καὶ γυμνὸν (13) περιέβαλεν ⋇ ἱμάτιον, ⁄.

17. καὶ ἀπὸ ἀδικίας ἀπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον (14) καὶ πλεονασμὸν οὐκ ἔλαβε, δικαιοσύνην ἐποίησε, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου (15) ἐπορεύθη· οὗτος οὐ τελευτήσει ἐν ἀδικίαις πατρὸς αὐτοῦ, ζωῇ ζήσεται.

14. Si autem genuerit filium, et viderit omnia peccata patris sui, quae fecit; et timuerit; et non fecerit secundum haec;

15. super montes non manducaverit; et oculos non posuerit ad cogitationes domus Israël; et uxorem proximi sui non violaverit;

16. et hominem non oppresserit per potentiam; et pignus non retinuerit; et rapinam non rapuerit; panem suum esurienti dederit; et nudum operuerit ⋇ vestimento; ⁄.

17. et ab injustitia averterit manum suam; usuram et amplius non acceperit; justitiam fecerit; et in praeceptis meis ambulaverit: hic non morietur in iniquitatibus patris sui; vita vivet.

כהן 14. – A. ὡς αὐτά – Σ. ὅμοια αὐταῖς – O. κατὰ ταύτας *C. B.*

גלוליו 15. – Οἱ Γ. εἴδωλα – O. ἐνθυμήματα *C. B.*

ואיש 16. – A. καὶ ἄνδρα – O. καὶ ἄνθρωπον *C. B.*

חבל לא חבל וגזלה לא גזל – A. ἐνέχυρον οὐκ ἐνεχύρασε καὶ βίαν οὐ ἐβιάσατο – O. ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασε, καὶ ἅρπαγμα οὐχ' ἥρπασε *C. B.*

לא לקח משפטי עשה 17. – A., Σ., O. οὐκ ἔλαβεν, δικαιοσύνην ἐποίησε *H. M.*

הלך הוא לא – O. ἐπορεύθη – A., Σ., Θ. ⋇ οὗτος ⋇ αὐτός ⁄ οὐ *C. B.*

14. *H.*, *A.* sicut illa – *S.* similia illis – LXX. secundum ista – *Vulg.* simile eis.

15. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* idola – LXX. cogitationes.

16. *H.* et quemquam – *A.*, *Vulg.* et virum – LXX. et hominem.

H. pignus non acceperit, et raptum non rapuerit – *A.* pignus non accepit, et violentiam non oppressit – LXX. pignus non retinuit, et rapinam non rapuit – *Vulg.* pignus non retinuerit, et rapinam non rapuerit.

17. *H.*, *Vulg.* non acceperit, judicia mea fecerit – *A.*, *S.*, LXX. non accepit, justitiam fecit.

H. ambulaverit: ipse non – LXX. ambulavit – *A.*, *S.*, *Th.* ⋇ hic ⋇ ipse ⁄ non – *Vulg.* ambulaverit: hic non.

---

(10) κατ' αὐτάς. (11) ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ. (12) οὐ κατεδυνάστευσε. (13) περιέβαλε, καὶ ἀπὸ ⋇ *Ald.*, *C.* περιέβαλεν ἱμάτιον, καὶ – *H.* כסה־בגד – *Vulg.* operuerit vestimento. (14) οὐδὲ πλεονασμὸν – *Ald.*, *C.* καὶ πλεονασμόν – *H.* ותרבית – *Vulg.* et superabundantiam. (15) ἐπορεύθη· οὐ – *H.* הלך הוא לא – *Vulg.* ambulaverit: hic non.

18. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐὰν θλίψει θλίψῃ, καὶ ἁρπάσῃ [16] ἅρπαγμα ※ ἀδελφοῦ, ※ καὶ ⁄ τὰ ἐναντία ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἀποθανεῖται [17] ἐν ἀδικίᾳ αὐτοῦ.

19. Καὶ ἐρεῖτε· τί ὅτι οὐκ [18] ἔλαβεν ὁ υἱὸς τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρός; ὅτι ὁ υἱὸς [19] ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πεποίηκεν, πάντα τὰ νόμιμά μου συνετήρησε, καὶ ἐποίησεν αὐτά, ζωῇ ζήσεται.

20. Ἡ δὲ [20] ψυχὴ ἁμαρτάνουσα, ※ αὐτὴ ⁄ ἀποθανεῖται· ὁ δὲ υἱὸς οὐ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ [21] πατρὸς αὐτοῦ, οὐ δὲ πατὴρ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ υἱοῦ· [22] δικαιοσύνη δικαίου ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ [23] ἀνομία ἀνόμου ἐπ' αὐτὸν ἔσται.

21. Καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν [24] ἐπιστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, καὶ φυλάξηται πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσῃ δικαιοσύνην καὶ ἔλεος, ζωῇ ζήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ.

22. Πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν, οὐ μὴ [25] μνησθήσεται ※

18. Pater autem ejus si tribulatione tribulaverit, et rapuerit rapinam ※ fratris, ※ et ⁄ contraria fecerit in medio populi mei; et morietur in sua iniquitate.

19. Et dicetis; quid, quod non accepit filius iniquitatem patris? quia filius misericordiam et justitiam fecit, omnia legitima mea conservavit, et fecit ea; vita vivet.

20. Anima autem peccans, ※ ipsa ⁄ morietur: filius autem non accipiet iniquitatem patris sui, neque pater accipiet iniquitatem filii: justitia justi super ipsum erit, et iniquitas iniqui super ipsum erit.

21. Et iniquus si converterit se ab omnibus iniquitatibus suis, quas fecit, et custodierit omnia mandata mea, et fecerit justitiam et misericordiam; vita vivet, et non morietur.

22. Omnia delicta ejus, quae fecit, non recordabuntur ※ ei,

גזל אח 18. - Ο. ἅρπαγμα - Οἱ Γ. ※ ἀδελφοῦ C. B.

ואשר לא־טוב - Οἱ Γ. καὶ τὸ μὴ ἀγαθὸν - Ο. τὰ ἐναντία C. B.

כל־פשעיו אשר עשה 22. - Ἄλλος, πᾶσαι αἱ ἀδικίαι αὐτοῦ, ἃς ἐποίησε - Ο. πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν C. B.

לא יזכרו לו - Ἄλλος, οὐ μὴ μνησθῶνται ※ αὐτῷ - Ο. οὐ μὴ μνησθήσονται - Θ. οὐ μὴ μνησθῶ C. B.

18. *H.* rapinam fratris - *LXX.* rapinam - *Tres Interpr.* ※ fratris - *Vulg.* vim fecit fratri.

H., *Tres Interpr.* et quod non bonum - *LXX.* contraria - *Vulg.* et malum.

22. *H.* omnes praevaricationes ejus quas fecit - *Alius* omnes iniquitates ejus quas fecit - *LXX.* omnia delicta ejus, quaecumque fecit - *Vulg.* omnium iniquitatum ejus quas operatus est.

H., *Alius* non memorabuntur ei - *LXX.* non memorabuntur - *Th.*, *Vulg.* non recordabor.

(16) ἅρπαγμα, ἐναντία - C. καὶ ἐναντία - *H.* את ואשר לא־טוב - *Vulg.* fratri, et. (17) ἐν τῇ ἀδικίᾳ. (18) ἔλαβε τὴν ἀδικίαν ὁ υἱὸς τοῦ - *Ald.* ὁ υἱὸς τὴν ἀδικίαν τοῦ. *Ita Hebr., et Vulg.* (19) δικαιοσύνην καὶ ἔλεος πεποίηκε. (20) ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, ἀποθανεῖται - *Alex.* αὕτη ἀποθανεῖται - *H.* היא תמות - *Vulg.* ipsa morietur. (21) πατρός, οὐδὲ ὁ πατὴρ - *Alex.* πατρὸς αὐτοῦ. (22) δικαιοσύνη δικαίῳ ἐπ' - *Alex.*, *Ald.*, C. δικαίου ἐπ' - *H.* צדקת הצדיק - *Vulg.* justitia justi. (23) ἀνομία ἀνόμῳ - *Alex.*, *Ald.*, C. ἀνόμου - *H.* רשעת רשע - *Vulg.* impietas impii. (24) ἀποστρέψῃ. (25) μνησθήσεται ἐν τῇ - *H.* יזכרו לו.

Digitized by Google

αὐτῷ, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ, (26) ἣν ἐποίησε, ζήσεται.

23. Μὴ θελήσει θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου, (27) λέγει Κύριος Κύριος, ὡς τὸ (28) ἐπιστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ζῆν αὐτόν;

24. Ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ (29) ποιήσῃ ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας, ἃς ἐποίησεν (30) ὁ ἄνομος, ※ καὶ ποιήσῃ, ※ καὶ ζήσεται; ⁄ πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν· ἐν τῷ παραπτώματι αὐτοῦ ᾧ παρέπεσε, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἥμαρτεν, ἐν αὐταῖς ἀποθανεῖται.

25. Καὶ εἴπατε, οὐ (31) κατευθυνεῖ ἡ ὁδὸς Κυρίου· (32) ἀκούσατε δὲ οἶκος Ἰσραήλ· μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατευθυνεῖ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς (33) ὑμῶν οὐ κατευθύνει;

in justitia sua, quam fecit, vivet.

23. Numquid voluntate volam mortem iniqui, dicit Dominus Dominus; quam converti ipsum a via pessima, et vivere ipsum?

24. Cum autem averterit se justus a justitia sua, et fecerit injustitiam secundum omnes iniquitates, quas fecit iniquus, ※ et fecerit ※, et vivet? ⁄ omnes justitiae ejus, quas fecit, non erunt in memoria: in delicto suo, quod deliquit, et in peccatis suis, quae peccavit, in ipsis morietur.

25. Et dixistis; non recte perget via Domini: audite autem domus Israël: numquid via mea non recte perget? nonne via vestra non recte pergit?

---

23. החפץ אחפץ - Σ. ἆρα θελήματι - Α. θέλω - - Ο. μὴ θελήσει θελήσω C. B.

אדני יהוה - Π. ἀδωναῒ κύριος - Ο. κύριος C. B.

24. ובשוב - Σ. καὶ ἐὰν ἐντραπῇ - Ο. ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι C. B.

התועבות - Α., Ο. τὰς ἀνομίας - Ἄλλ. τὰς ἀδικίας C. B.

25. לא יתכן - Σ. οὐ κατευθύνει - Α., Θ. οὐκ εὐθεῖα - Ἄλλος, οὐ κατορθοῖ - Ο. οὐ κατευθύνει C. B.

לא יתכן - Ο. οὐ κατευθυνεῖ - Ἄλλ. οὐ κατορθοῖ C. B.

לא יתכנו - Ο. οὐ κατευθύνει - Ἄλλ. οὐ κατορθοῖ C. B.

23. *H.* numquid volendo volam - *S.* num voluntate - *A.* volo - *LXX.* numquid voluntate volam - *Vulg.* numquid voluntatis meae est.

H., *Vulg.* Dominus Deus - *Omnes* Adonai Dominus - *LXX.* Dominus.

24. *H.* et eum averterit se - *S.* et si erubuerit - *LXX.* eum autem averterit se - *Vulg.* si autem averterit se.

H., *Vulg.* abominationes - *A.*, *LXX.* iniquitates - *Alius* injustitias.

25. *H.* non dirigetur - *S.* non recte pergit - *A.*, *Th.* non recta - *Alius* non recta est - *LXX.* non dirigit - *Vulg.* non est aequa.

H. non dirigetur - *LXX.* non diriget - *Alius* nou recta est - *Vulg.* non est aequa.

H. non firmabuntur - *LXX.* non dirigit - *Alius* non recta est - *Vulg.* pravae sunt.

---

(26) ᾗ ἐποίησε. (27) λέγει κύριος - *Alex.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (28) ἀποστρέψαι. (29) ποιῆσαι - *Alex.* ποιήσῃ - *Vulg.* fecerit. (30) ὁ ἄνομος, πᾶσαι - *C.* ἐὰν ποιήσῃ οὐ ζήσεται· πᾶσαι - *H.* הרשע יעשה וחי כל - *Vulg.* impius numquid vivet? Omnes. (31) κατευθύνει. (32) ἀκούσατε δὴ πᾶς ὁ οἶκος - *C.* ἀκούσατε δὴ ὁ οἶκος - *H.* שמעו נא בית - *Vulg.* audite ergo domus. (33) ὑμῶν κατευθύνει; - *Alex. et pariter Hebr. legunt* ἡ.

26. Ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ (34) ποιήσει [leg. ποιήσῃ] παράπτωμα, καὶ ἀποθάνῃ ἐν τῷ παραπτώματι ᾧ ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθανεῖται.

26. In avertendo se justum a justitia sua, et fecerit delictum; et morietur in delicto quod fecit; in ipso morietur.

27. Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ ἧς ἐποίησε, καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ (35) ἐφύλαξε,

27. Et in avertendo se iniquum ab iniquitate sua quam fecit, et faciet judicium et justitiam, hic animam suam custodivit,

28. ※ καὶ εἶδεν, ⁄ καὶ ἀπέστρεψεν ἐκ πασῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν (36) ἐποίησεν, ἐν ζωῇ ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνῃ.

28. ※ et vidit, ⁄ et avertit se ab omnibus impietatibus suis, quas fecerat, in vita vivet, non morietur.

29. Καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραήλ· οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς Κυρίου· μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ οἶκος Ἰσραήλ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ (37) κατορθοῖ;

29. Et dicunt domus Israël: non recta est via Domini: numquid via mea non recta est domus Israel? nonne via vestra non est recta?

30. ※ Διὰ τοῦτο ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ, (38) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἐπιστράφητε, καὶ ἀποστρέψατε ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας.

30. ※ Propterea unumquemque secundum viam suam judicabo vos, domus Israël, ait Adonaï Dominus: convertimini, et avertite vos ab omnibus impietatibus vestris; et non erunt vobis in supplicium iniquitatis.

וישב 28. - *A.* καὶ ἐπιστρέψει - *Θ.* καὶ ἀποστραφῇ - *O.* καὶ ἀπέστρεψεν *C. B.*

לכן איש כדרכיו אשפט 30. - ※ *Οἱ Γ.* διὰ τοῦτο ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κρινῶ - *O.* ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κρινῶ *H. M.*

שובו והשיבו - *O.* ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε - *Ἄλλ.* ἀποστράφητε καὶ ἐπιστρέψατε *C. B.*

28. *H.* et aversus est - *A.* et convertet se - *Th.* et avertatur - LXX. et avertit se - *Vulg.* et avertens se.

30. *H.*, *Vulg.* idcirco unumquemque juxta vias suas judicabo - ※ *Tres Interpr.* idcirco unumquemque juxta viam suam judicabo - LXX. unumquemque juxta viam suam judicabo.

H. convertimini, et avertiti facite - LXX. convertimini, et avertite vos - *Alius* avertite vos, et convertimini - *Vulg.* convertimini et agite poenitentiam.

---

(34) ποιήσει - *Alex.* ποιήσῃ - *Vulg.* fecerit. (35) ἐφύλαξε, καὶ ἀπέστρεψεν - *Alex.* καὶ ἴδεν καὶ - *Ald.*, *C.* καὶ εἶδε καί - *H.* ויראה - *Vulg.* v. 28. considerans enim. (36) ἐποίησε, ζωῇ. (37) κατορθοῖ; Ἕκαστον - [*Ms. Jes.* ※ Οἱ Γ. διὰ τοῦτο. *Et ita Alex. H. M.*] - *H.* לכן איש - *Vulg.* v. 30. idcirco unumquemque. (38) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* λέγει ἀδωναῒ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus.

Digitized by Google

31. Ἀποῤῥίψατε (39) ἀπὸ ἑαυτῶν πάσας τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, ἃς ἠσεβήσατε εἰς ἐμὲ, καὶ ποιήσατε ἑαυτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα καινόν· καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκετε οἶκος Ἰσραήλ;

32. Διότι οὐ θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀποθνήσκοντος, (40) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ ἐπιστρέψατε ⋇ καὶ ζήσατε. ⋇

31. Projicite a vobis omnes impietates vestras, quibus impie egistis in me, et facite vobis cor novum, et spiritum novum: et ut quid morimini domus Israël?

32. Quia nolo mortem morientis, ait Adonaï Dominus: et convertimini ⋇ et vivite. ⋇

תמותו 31. - O. ἀποθνήσκετε - Ἄλλ. ἀποθνήσκεται *C. B.*

וחיו 32. - Οἱ Γ. καὶ ζήσεσθε - Ἄλλ. καὶ ζήσετε *C. B.*

31. *H.*, *Vulg.* moriemini - LXX. morimini - *Alius* moritur.

32. *H.*, *Tres Interpr.* et vivetis - *Alius*, *Vulg.* et vivite.

---

(39) ἀφ' ἑαυτῶν - *Alex.* ἀπὸ ἑαυτῶν. (40) *In Ed. Vat. post* λέγει κύριος, *reliqua usque ad finem Cap. desunt.* - *Alex.* ἀδωναῒ κύριος, καὶ ἐπιστρέψατε καὶ ζήσατε - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος καὶ (*deest in C.*) ἐπιστρέψατε οὖν (*in Ald. deest*) καὶ ζήσατε - *In quibusdam ll.* λέγει ἀδωναῒ κύριος, ἐπιστρέψατε οὖν καὶ ζήσεσθε. *Et ita fere hab. Theodor.* - *H.* נאם אדני יהוה והשיבו וחיו - *Vulg.* dicit Dominus Deus; revertimini, et vivite. *Et ita Hieron.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. A. ἡ παροιμία *Codex Barb.*

Ibid. Σ. ἐμωδίασαν *Idem. Apud Hexapla Montfauc. exhibetur sic*, Σ., O. ἐγομφίασαν - Ἄλλος, ἐμωδίασαν - Ἄλλος, ὠμωδίασαν. *Primam lectionem, ut inquit idem Montfauc. exhibet Drusius ex editione Rom.; secundam Ms. Jes.: Apud Athanasium et alios frequenter legitur etiam* ὠμωδίασαν, *et quidem melius, ni fallor.*

4. A., Σ. ἰδοὺ *Barb. Similiterque sequentes versus* 5. 6. 7. 8. 9.

10. A. ἁμαρτωλὸν - Σ. ὑπερβαίνοντα *Barb. Apud Montfauc. vero* A. 2. ἁμαρτωλὸν - Σ. παραβάτην - O., Θ. λοιμόν: *Hieronymus:* «*Pro* latrone, *in Hebraïco scriptum, habet* PHARIS, *quod Aquilae secunda Editio* peccatorem.»

Ibid. A. καὶ ποιήσει ἄφενος *Barb. ubi* ἄφενος *videtur mendum pro* ἀφ' ἑνὸς, *quod melius respondet voci Hebraïcae* מאחד.

11. A. ὅτι καίγε *Idem. Similiterque sequentes versus* 13. *et* 14.

15. Οἱ Γ. εἴδωλα *Idem. Ms. Jes. Similiter apud Montfauc.*

16. A. καὶ ἐνέχυρα *Barb.*

Ibid. A. ἐνέχυρον οὐκ ἐνεχύρησε etc. *Idem.*

17. A., Σ., O. οὐκ ἔλαβεν, δικαιοσύνην ἐποίησε *Ita Ms. Jes. apud Montfauc. Barb. vero legit tantum* Σ., Θ. τὰ κρίματά μου *quod melius cohaeret Hebraïco* משפטי.

Ibid. A., Σ., Θ. ⋇ οὗτος ⋇ αὐτός *Sic Barb. sequentes quoque lectiones versuum* 18. 22. 23. 24. 25. 28. *ex eodem mutuati sumus. Versu vero* 25. *ad lectionem*, Ἄλλος. οὐ κατορθοῖ *accinit quoque Ms. Jes. apud Montfauc. Reliquae vero desiderantur.*

30. ⋇ Οἱ Γ. διὰ τοῦτο etc. *Ms. Jes. Ita quoque est in textu Chis. praeter Interpretes qui desunt.*

Ibid. Ἄλλ. ἀποστρέψατε etc. *Barb. Similiterque sequentes versus* 31. *et* 32.

Digitized by Google

Κεφ. ιθ́.

Καὶ σὺ λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ,

2. καὶ ἐρεῖς· τί ἡ μήτηρ σοὺ σκύμνος ἐν μέσῳ λεόντων ἐγενήθη; ἐν μέσῳ λεόντων ἐπλήθυνε σκύμνους αὐτῆς;

3. Καὶ ἀπεπήδησεν εἷς τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθε τοῦ ἁρπάζειν ἁρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγε.

4. Καὶ (1) ἤκουον κατ' αὐτοῦ ἔθνη, ἐν τῇ διαφορᾷ αὐτῶν συνελήφθη, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν Αἰγύπτου.

5. Καὶ εἶδεν, ὅτι ἀπῶσται ἀπ' αὐτῆς ἀπώλετο ἡ ὑπόστασις αὐτῆς· καὶ ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέοντα ἔταξεν αὐτόν·

CAP. XIX.

Et tu accipe lamentationem super principem Israël,

2. et dices: quid mater tua catulus in medio leonum facta est? in medio leonum multiplicavit catulos suos?

3. Et exilivit unus de catulis ejus, leo factus est; et didicit rapere rapinas, homines comedit.

4. Et audierunt contra eum gentes; in contentione earum captus est: et adduxerunt eum in camo in terram Ægypti.

5. Et vidit, quoniam ablatus esset ab ea, periisset substantia ejus: et tulit alium de catulis suis, leonem constituit eum:

לביא 2. - O. σκύμνος - Ἄλλος, λεαίνα *H. M.*

רבתה - A., Θ. ἐξέθρεψεν - O. ἐπλήθυνε *C. B.*

ותעל אחד 3. - A. ἀνήνεγκεν - Θ. καὶ ἀνεβίβασεν ἕνα - O. καὶ ἀπεπήδησεν εἷς *C. B.*

וישמעו אליו 4. - Ἄλλος, καὶ ἤκουσαν - Σ., Θ. περὶ αὐτοῦ - O. καὶ ἤκουον κατ' αὐτοῦ *C. B.*

בשחתם - A. ἐν βόθρῳ αὐτῶν - O. ἐν διαφθορᾷ αὐτῶν - Ἄλλως, ἐν τῇ διαφορᾷ αὐτῶν *C. B.*

בחחים - A. ἐν πέδαις - O. ἐν κημῷ *C. B.*

נוחלה 5. - A. ἐτρώθη - Σ. ἠσθένησεν - O. ἀπῶσται *C. B.*

תקותה - A. ἡ προσδοκία - Θ. ἐλπίσιν - O. ἡ ὑπόστασις αὐτῆς *C. B.*

שמתהו - A. ἔθετο αὐτόν - O. ἔταξεν αὐτόν *C. B.*

2. *H.*, *Alius*, *Vulg.* leaena - LXX. catulus leonis.

H., LXX. multiplicavit - *A.*, *Th.*, *Vulg.* enutrivit.

3. *H.*, *Th.* et ascendere fecit unum - *A.* obtulit - LXX. et exilivit unus - *Vulg.* et eduxit unum.

4. *H.* et audierunt ad eum - *Alius* et audierunt - *S.*, *Th.* de eo - LXX. et audierunt contra eum - *Vulg.* et audierunt de eo.

H., *A.* in scrobe earum - LXX. in corruptione eorum - *Aliter* in contentione earum - *Vulg.* non absque vulneribus suis.

H. in hamis - *A.* in compedibus - LXX. in camo - *Vulg.* in catenis.

5. *H.* expectata - *A.* vulnerata est - *S.*, *Vulg.* infirmata est - LXX. ablatus esset.

H. expectatio sua - *A.* expectatio - *Th.* spes - LXX. substantia ejus - *Vulg.* expectatio ejus.

H., *A.* posuit eum - LXX., *Vulg.* constituit eum.

---

(1) ἤκουσαν.

Digitized by Google

6. καὶ [a] ἀνετρέφετο ἐν μέσῳ λεόντων, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν ἁρπάζειν ἁρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγε,

7. καὶ ἐνέμετο τῷ θράσει αὐτοῦ, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐξηρήμωσε, καὶ ἠφάνισε γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἀπὸ φωνῆς [3] ὠρύματος αὐτοῦ·

8. καὶ [4] ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν ἔθνη [5] κυκλόθεν ἐκ χωρῶν, καὶ ἐξεπέτασαν ἐπ' αὐτὸν δίκτυα αὐτῶν, ἐν [6] διαφορᾷ αὐτῶν συνελήφθη·

9. καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ, καὶ ἐν γαλεάγρᾳ ἦλθε πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος· καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ [7] φωνὴ αὐτοῦ ἔτι ἐπὶ τὰ [8] ὄρη Ἰσραήλ.

6. et enutriebatur in medio leonum; leo factus est, et didicit rapere rapinas; homines comedit,

7. et pascebatur in audacia sua: et civitates eorum desolavit, et vastavit terram et plenitudinem ejus a voce rugitus sui:

8. et dedit super eum gentes per circuitum de regionibus, et expanderunt super eum retia sua: in contentione earum captus est:

9. et posuerunt eum in camo, et in cavea venit ad regem Babylonis: et introduxerunt eum in carcerem, ut non audiretur vox ejus ultra super montes Israël.

ויתהלך 6. - A. καὶ ἐμπεριεπάτησεν - O. καὶ ἀνεστρέφετο - Ἄλλ. ἀνετρέφετο C. B.

וירע אלמנותיו 7. - Σ. καὶ ἔγνωσεν χήρας ποιεῖν - A. καὶ ἐκάκωσε χώρας - Θ. καὶ ἔγνω βάρεις αὐτοῦ - O. καὶ ἐνέμετο τῷ θράσει αὐτοῦ C. B.

שאגתו - Σ. βρυχήματος αὐτοῦ - O. ὠρύματος αὐτοῦ C. B.

ויתנו עליו 8. - Σ. καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ - O. καὶ ἔδωκαν ἐπ' αὐτόν C. B.

בשחתם - A. ἐν βόθρῳ αὐτῶν - O. ἐν διαφορᾷ - Ἄλλως, διαφθορᾷ αὐτῶν C. B.

ויתנהו בסוגר בחחים ויבאהו אל־מלך בבל 9. - O. καὶ ἐν γαλεάγρᾳ ἦλθεν ※ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ↓ πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος H. M.

6. *H.* et ambulabat - *A.* et circumivit - LXX. et conversabatur - *Alius* nutriebatur - *Vulg.* qui incedebat.

7. *H.* et cognovit viduas ejus - *S.* et cognovit viduas facere - *A.* et afflixit regiones - *Th.* et cognovit palatia ejus - LXX. et pascebatur in audacia sua - *Vulg.* didicit viduas facere.

H., *S.*, *Vulg.* rugitus ejus - LXX. rugitus sui.

8. *H.*, LXX. et dederunt super eum - *S.* et irruerunt in eum - *Vulg.* et convenerunt adversus eum.

H., *A.* in scrobe earum - LXX. in contentione - *Aliter* in corruptione earum - *Vulg.* in vulneribus earum.

9. *H.* et dederunt in claustrum in hamis: et adduxerunt eum ad regem Babel - LXX. et in cavea venit ※ et adduxerunt eum: ad regem Babylonis - *Vulg.* et miserunt eum in caveam, in catenis adduxerunt eum ad regem Babylonis.

(a) ἀνεστρέφετο. (3) ὠρυώματος - *Alex.* ὠρύματος. (4) ἔδωκαν - *Ald.* ἔδωκεν - *Hieron.*, LXX. dedit. (5) ἐκ χωρῶν κυκλόθεν - *C.* κυκλόθεν ἐκ τῶν χωρῶν. *Et ita Hebr., et Vulg.* (6) διαφθορᾷ. (7) φωνὴ αὐτοῦ ἐπὶ - *C.* ἔτι ἐπὶ - *H.* קולו עוד אל - *Vulg.* vox ejus ultra super. *Et ita* LXX. *apud Hieronymum.* (8) ὄρη τοῦ Ἰσραήλ.

10. Ἡ μήτηρ σου ὡς [9] ἄμπελος, ὡς ἄνθος ἐν ῥοᾷ ἐν ὕδατι πεφυτευμένη, ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγένετο ἐξ ὕδατος πολλοῦ.

11. Καὶ ἐγένετο αὕτη [10] ῥάβδος ἰσχύος ἐπὶ φυλὴν ἡγουμένων, καὶ ὑψώθη τῷ μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσῳ στελεχῶν· καὶ [11] εἶδεν τὸ μέγεθος αὐτῆς ἐν πλήθει κλημάτων αὐτῆς,

12. καὶ κατεκλάσθη ἐν θυμῷ, ἐπὶ γῆν ἐῤῥίφη, καὶ ἄνεμος ὁ καύσων [12] ἐξῆραν τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς· ἐξεδικήθησαν, καὶ ἐξηράνθη ἡ ῥάβδος ἰσχύος αὐτῆς· πῦρ ἀνάλωσεν αὐτήν·

13. καὶ νῦν [13] πεφυτεύκασιν αὐτὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ.

10. Mater tua quasi vitis, sicut flos in malogranato in aqua plantata, fructus ejus et germen illius factum est ex aqua multa.

11. Et facta est haec virga fortitudinis super tribum ducum, et exaltata est magnitudine sua in medio propaginum: et vidit magnitudinem suam in multitudine palmitum suorum,

12. et confracta est in furore, in terram projecta est; et ventus urens abstuli electa ejus: vindicati sunt, et arefacta est virga fortitudinis ejus; ignis consumpsit eam:

13. et nunc plantaverunt eam in deserto, in terra sine aqua.

כרמך 10. - Σ., Θ. ἐν τῷ αἵματί σου - Ο. ἐν ῥοᾷ *C. B.*

בין עבתים 11. - Α., Θ. ἐν μέσῳ δασέων - Σ. συμφύτων - Ο. ἐν μέσῳ στελεχῶν *C. B.*

דליותיו - Α. ἀναδενδράδων - Σ. κλάδων - Θ. παραφυάδων - Ο. κλημάτων αὐτῆς *C. B.*

פריה 12. - Οἱ Γ. καρπὸν αὐτῆς - Ο. τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς *C. B.*

התפרקו - Α., Σ. διελύθησαν - Θ. διεχύθη - Ο. ἐξεδικήθησαν *C. B.*

בארץ ציא וצמא 13. - Ο. ἐν γῇ ἀνύδρῳ - Α., Σ. ⋇ καὶ διψώσῃ *C. B.*

10. *H.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* in sanguine tuo - *LXX.* in malo granato.

11. *H.* inter perplexitates - *A.*, *Th.*, in medio condensorum - *S.* herbarum densarum - *LXX.* in medio propaginum - *Vulg.* inter frondes.

H. ramorum suorum - *A.* arbustorum - *S.*, *Th.* ramorum - *LXX.*, *Vulg.* palmitum suorum.

12. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* fructum ejus - *LXX.* electa ejus.

H. confracti sunt - *A.*, *S.* dissoluti sunt - *Th.* diffusi sunt - *LXX.* vindicati sunt - *Vulg.* marcuerunt.

13. *H.* in terra ariditatis, et sitis - *LXX.* in terra sine aqua - *A.*, *S.* ⋇ et sitienti - *Vulg.* in terra invia et sitienti.

---

(9) ἄμπελος, καὶ ὡς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἄμπελος, ὡς. (10) ῥάβδος ἐπὶ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ῥάβδος ἰσχύος ἐπὶ - *H.* מטות עז אל - *Vulg.* virgae solidae in - *Hieron.*, *LXX.* virga fortitudinis. (11) εἶδε. (12) ἐξῆρανε. (13) πεφύτευκαν.

14. Καὶ ἐξῆλθε πῦρ ἐκ ῥάβδου ἐκλεκτῶν αὐτῆς, καὶ κατέφαγεν αὐτὴν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος· φυλὴ εἰς παραβολὴν θρήνου ἐστὶ, καὶ ἔσται εἰς θρῆνον.

14. Et exivit ignis de virga electorum ejus, et comedit eam; et non erat in ea virga fortitudinis: Tribus in parabolam lamentationis est, et erit in planctum.

ממטה בדיה 14. - O. καὶ ῥάβδου ἐκλεκτῶν αὐτῶν - Ἄλλος, ἐκ τῶν ῥάβδων τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν *H. M.*

מטה עז - Ἄλλος, σκῆπτρον εἰς τὸ ἐξουσιάζειν - O. ῥάβδος ἰσχύος *H. M.*

למשול - A. εἰς ἐξουσίαν - Σ. εἰς τὸ ἐξουσιάζειν - Θ. τοῦ ἄρξαι - O. εἰς παραβολήν *C. B.*

14. *H.* de virga membrorum ejus - *LXX.* et virga electorum ejus - *Alius* ex virgis electorum ejus - *Vulg.* de virga ramorum ejus.

H. virga roboris - *Alius* sceptrum ad imperandum - *LXX.* virga fortitudinis - *Vulg.* virga fortis.

H., *S.* ad dominandum - *A.* ad potestatem - *Th.* ut principatum habeat - *LXX.* in parabolam - *Vulg.* dominantium.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Ἄλλ. λεαίνα *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc.*

Ibid. A., Θ. ἐξέθρεψεν *Codex Barb.*

3. A. ἀνήνεγκαν - Θ. καὶ ἀνεβίβασεν ἕνα *Idem.*

4. Ἄλλος, καὶ ἤκουσαν - Σ., Θ. περὶ αὐτοῦ *Idem. Ita quoque Ms. Jes. sed sine interprete.*

Ibid. A. ἐν βόθρῳ αὐτῶν *Barb. Itidemque sequentes versus* 5. 6. 7.

8. Σ. καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ *Idem. Cui consonat Ms. Jes. absque Interprete.*

Ibid. A. ἐν βόθρῳ etc. *Barb.*

9. ※ καὶ ἤγαγον αὐτὸν *Ms. Jes.*

10. Σ., Θ. ἐν τῷ αἵματί σου *Barb. itemque sequentes versus* 11. 12. 13.

14. Ἄλλος, ἐκ τῶν ῥάβδων τῶν ἐκλεκτῶν *Ms. Jes.: Barb. vero refert in margine* A. βραχίονος - Σ., Θ. κλάδων.

Ibid. Ἄλλ. σκῆπτρον etc. *Drusius apud Montfauc. qui sic notat: « Videtur esse Aquilae, qui vocem* שבט *sic vertere solet. In aliis exemplaribus legitur* φυλὴ σκῆπτρον, *quae sunt duae ejusdem vocis interpretationes. »*

Ibid. A. εἰς ἐξουσίαν etc. *Barb.*

Digitized by Google

Κεφ. κ.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ [1] ἑβδόμῳ, ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθον ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ, ἐπερωτῆσαι τὸν Κύριον, καὶ ἐκάσισαν [leg. ἐκάθισαν] πρὸ προσώπου μου.

2. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

3. υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον πρὸς τοὺς [2] πρεσβυτέρους τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε [3] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· εἰ ἐπερωτῆσαί με ὑμεῖς ἔρχεσθε; ζῶ ἐγὼ, εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, [4] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος·

4. εἰ ἐκδικήσω αὐτοὺς ἐκδικήσει, υἱὲ ἀνθρώπου, τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν διαμάρτυραι αὐτοῖς,

CAP. XX.

Et factum est in anno septimo, in quinto mense, decima mensis, venerunt viri de senioribus domus Israël, ad interrogandum Dominum, et sederunt ante faciem meam.

2. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

3. fili hominis, loquere ad seniores Israël, et dices ad eos: haec dicit Adonaï Dominus; si ad interrogandum me vos venitis? vivo ego, si respondero vobis, ait Adonaï Dominus:

4. si ultus fuero eos ultione, fili hominis, iniquitates patrum eorum contestare eis,

---

בחמשי בעשור לחדש 1. - Ἄλλος, ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ δεκάτῃ τοῦ μηνός - O. τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός H. M.

לדרש - A., Θ. ἐκζητῆσαι - O. ἐπερωτῆσαι C. B.

הלדרש 3. - O. εἰ ἐπερωτῆσαι - Σ. ἆρα / ἐπερωτῆσαι C. B.

אם־אדרש - Σ. οὐκ ἀποκριθήσομαι - O. εἰ ἀποκριθήσομαι C. B.

התשפט אתם התשפוט 4. - A. ἦ κρίθητι πρὸς αὐτοὺς ἢ κρίθητι - O. εἰ ἐκδικήσω αὐτοὺς ἐκδικήσει C. B.

את־תועבת - O. τὰς ἀνομίας - Ἄλλ. τὰς ἁμαρτίας C. B.

הודיעם - Οἱ Γ. γνώρισον αὐτοῖς - O. διαμάρτυραι αὐτοῖς C. B.

1. *H.*, *Vulg.* in quinto, in decima mensis - *Alius* quinto mense, decima mensis - *LXX.* decima quinta mensis.

H., *A.*, *Th.* ad inquirendum - *LXX.* ad interrogandum - *Vulg.* ut interrogarent.

3. *H.* numquid ad inquirendum - *LXX.* si ad interrogandum - *S.* num / ad interrogandum - *Vulg.* numquid ad interrogandum.

H. si requirar - *S.*, *Vulg.* non respondebo - *LXX.* si respondebo.

4. *H.* numquid judicabis eos, numquid judicabis - *A.* an judices eos, an judices - *LXX.* si ultus fuero eos ultione - *Vulg.* si judicas eos, si judicas.

H., *Vulg.* abominationes - *LXX.* iniquitates - *Alius* peccata.

H. fac scire eos - *Tres Interpr.*, *Vulg.* ostende eis - *LXX.* contestare eis.

---

(1) ἑβδόμῳ τῇ πεντεκαιδέκατῃ τοῦ μηνός - *Ms. Alex.*, *Ald. ed.*, *et C.* ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ, δεκάτῃ τοῦ - *H.* השביעית בחמשי בעשור לחדש - *Vulg.* septimo, in quinto, in decima mensis. (2) πρεσβυτέρους τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ - *H.* וקני ישראל - *Vulg.* senioribus Israël. (3) λέγει κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (4) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* λέγει ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus.

Digitized by Google

5. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε (5) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀφ' ἧς ἡμέρας ᾑρέτισα τὸν οἶκον (6) Ἰσραὴλ, ἐγνωρίσθην τῷ σπέρματι οἴκου Ἰακὼβ, καὶ ἐγνώσθην αὐτοῖς ἐν γῇ (7) Αἰγύπτῳ, καὶ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν, λέγων, ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

6. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν, τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν γῆν, ἣν ἡτοίμασα αὐτοῖς, ÷ γῆν / ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

7. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς· ἕκαστος βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἀποῤῥιψάτω, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν Αἰγύπτου μὴ (8) μιαίνεσθε, Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

8. Καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαί (9) μου· ※ ἕκαστος / τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν

5. et dices ad eos: haec dicit Adonaï Dominus: ex qua die elegi domum Israël, notus factus sum semini domus Jacob, et cognitus eis in terra Ægypti, et suscepi manu mea eos, dicens, ego Dominus Deus vester.

6. In die illa apprehendi manu mea eos, ut educerem eos de terra Ægypti in terram, quam paravi eis, ÷ terram / fluentem lacte et melle, favus est ultra omnem terram.

7. Et dixi ad eos: unusquisque abominationes oculorum suorum projiciat; et in adinventionibus Ægypti non polluamini; Dominus Deus vester.

8. Et recesserunt a me, et noluerunt audire me: ※ unusquisque / abominationes oculorum

---

בחרי 5. - Οἱ Γ. ἐξελεξάμην - Ο. ᾑρέτισα *C. B.*

צבי 6. - ὁ Ἑβρ. κάλλιστον - Α. 1. στερέωμα - Α. 2. . . . . . Σ. στάσιν - Ο. κηρίον - Θ. . . . . . . *H. M.*

שקוצי 7. - Α. 2. ἀποκόμματα - Σ. τὰ σίκχη - Ο. βδελύγματα - Θ. προσοχθίσματα *H. M.*

השליכו - Ἄλλος, ἀποῤῥίψατε - Ο. ἀποῤῥιψάτω *C. B.*

בגלולי - Οἱ Γ. ἐν εἰδώλοις - Ο. ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν *C. B.*

ולא אבו לשמע אלי 8. - Σ. . . . . - Ο. καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαί με *H. M.*

את־שקוצי - Α. ἀποκόμματα - Σ. σίκχη - Θ. προσοχθίσματα - Ο. βδελύγματα *C. B.*

5. *H.* elegi ego - *Tres Interpr.*, LXX., *Vulg.* elegi.

6. *H.* ornamentum - *Hebr. Interpr.* optimum - *A.* 1. firmamentum - *A.* 2. inclytum - *S.* stationem (*al.* reginnem) - LXX. favus - *Th.* fundamentum - *Vulg.* quae est egregia.

7. *H.*, LXX. abominationes - *A.* 2. abscissiones - *S.* nauseas - *Th.* offendicula - *Vulg.* offensiones.

H., *Alius* projicite - LXX. projiciat - *Vulg.* abjiciat.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* in idolis - LXX. in adinventionibus.

8. *H.*, *Vulg.* noluerruntque audire me - *S.* non acquieverunt mihi - LXX. et noluerunt exaudire me.

H., LXX., *Vulg.* abominationes - *A.* abscissiones - *S.* nauseas - *Th.* offendicula.

---

(5) λέγει κύριος - *Alex.*, *C.* κύριος ὁ Θεός - *H.* אמר ארני יהוה - dicit Dominus Deus. (6) Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνωρίσθην. (7) Αἰγύπτου - *Alex.* Αἰγύπτῳ. (8) μιαίνεσθε, ἐγὼ κύριος. (9) μου, τα βδελύγματα - *Ald.*, *C.* μου, ἕκαστος τά - *H.* איש את־שקוצי - *Vulg.* unusquisque abominationes. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

αὐτῶν οὐκ ἀπέῤῥιψαν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλιπον· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ συντελέσαι ὀργήν μου ἐν αὐτοῖς (10) ἐν μέσῳ γῆς Αἰγύπτου.

suorum non projecerunt, et adinventiones Ægypti non reliquerunt: et dixi effundere furorem meum super eos, implere iram meam in eis in medio terrae Ægypti.

9. Καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὧν αὐτοί εἰσιν ἐν μέσῳ (11) αὐτῶν, οἷς ἐγνώσθην πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον αὐτῶν, τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς (12) Αἰγύπτου.

9. Et feci, ut nomen meum omnino non violaretur coram gentibus, quarum ipsi sunt in medio earum, quibus cognitus eram ad eos coram illis, ut educerem eos de terra Ægypti.

10. Καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἤγαγον αὐτοὺς (13) εἰς γῆν ἔρημον,

10. Et eduxi eos de terra Ægypti, et adduxi eos in terram desertam,

11. καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὅσα ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

11. et dedi eis praecepta mea, et justificationes meas notas feci eis, quae faciet ea homo, et vivet in illis.

12. Καὶ τὰ σάββατά μου ἔδωκα αὐτοῖς, τοῦ εἶναι εἰς σημεῖον ἀναμέσον μου

12. Et sabbata mea dedi eis, ut essent in signum inter me et

ואת־גלולי - Οἱ Γ. καὶ εἴδωλα - Ο. καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα *C. B.*

H., *Tres Interpr.* et idola - *LXX.* et adinventiones - *Vulg.* nec idola.

9. למען שמי לבלתי החל - Α. διὰ τὸ ὄνομά μου τοῦ μὴ βεβηλωθῆναι - Ο. ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ *C. B.*

9. *H.* propter nomen meum, ut non polluatur - *A.* propter nomen meum, ut non prophanaretur - *LXX.* ut nomen meum omnino non violaretur - *Vulg.* propter nomen meum, ut non violaretur.

11. ואת־משפטי - Ο. καὶ τὰ δικαιώματά μου - Οἱ Γ. τὰ κρίματά μου *C. B.*

11. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* et judicia mea - *LXX.* et justificationes meas.

אשר יעשה - Σ. ἃ ποιήσας - Ο. ὅσα ποιήσει *C. B.*

H. qui faciet - *S.*, *Vulg.* quae faciens - *LXX.* quae faciet.

בהם - Ο. ἐν αὐτοῖς - Σ. δι' αὐτῶν *C. B.*

H., *LXX.*, *Vulg.* in eis - *S.* propter ea.

12. וגם את־שבתותי - Α. ※ καίγε σὺν ⁄ τὰ σάββατά μου - Ο. καὶ τὰ σάββατά μου *C. B.*

12. *H.*, *Vulg.* insuper et sabbata mea - *A.* ※ etiam ⁄ sabbata mea - *LXX.* et sabbata mea.

---

(10) ἐν μέσῳ τῆς Αἰγύπτου - *Alex.*, *et C.* ἐν μέσῳ γῆς Αἰγύπτου - *H.* בתוך ארץ מצרים - *Vulg.* in medio terrae Ægypti. (11) αὐτῶν ἐν οἷς. (12) Αἰγύπτου. Καὶ ἤγαγον - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἤγαγον - *H.* מצרים ואוציאם מארץ מצרים - *Vulg.* Ægypti. Ejeci ergo eos de terra Ægypti. (13) εἰς τὴν ἔρημον.

καὶ ἀναμέσον αὐτῶν, τοῦ [14] γνῶναι αὐτὰ, διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

13. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν [15] οἶκον Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν τοῖς προστάγμασί μου ÷ πορεύεσθε· / καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλωσαν σφόδρα· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς.

14. Καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν.

15. Καὶ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ÷ τὸ παράπαν / τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς [16] εἰς γῆν ἔδωκα ÷ αὐτοῖς, / γῆν ῥέουσαν / γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

inter eos, ut scirent ipsa, quia ego Dominus sanctificans eos.

13. Et dixi ad domum Israël in deserto: in praeceptis meis ÷ ambulate: / et non ambulaverunt; et justificationes meas repulerunt, quas faciet eas homo, et vivet in illis: et sabbata mea violaverunt vehementer: et dixi, ut effunderem furorem meum super eos in deserto, ut consumerem eos.

14. Et feci, ut nomen meum omnino non violaretur coram gentibus, de quibus eduxi eos ante oculos eorum.

15. Et ego levavi manum meam super eos in deserto ÷ omnino / ut non introducerem eos in terram (quam) dedi ÷ eis, / terram fluentem / lacte et melle; favus est ultra omnem terram.

לדעת - Ο. τοῦ γνῶναι - Σ., Θ. τοῦ εἰδέναι *C. B.*

וימרו־בי בית־ישראל במדבר 13. - Ἄλλ. καὶ παρεπίκρανάν με οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ - Ο. καὶ εἶπα πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ *H. M.*

ואת־משפטי מאסו אשר - Ο. καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἃ - Ἄλλος, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσετε τοῦ ποιεῖν αὐτά, ἃ *C. B.*

ואעשה 14. - Ο. καὶ ἐποίησα - Α. καὶ οὐκ ἐποίησα *C. B.*

וגם־אני 15. - Ο. καὶ - Α., Θ. ⁜ γε / ἐγώ *C. B.*

נשאתי - Α., Σ. ἔλαβον, ἐπῆρα - Ο. ἐξῆρα *C. B.*

צבי - Α. στάσις - Σ. θρησκεία - Ο. κηρίον - Θ. δύναμις *C. B.*

H. ad sciendum - LXX. ut scirent - *S.*, *Th.* ut viderent - *Vulg.* et scirent.

13. *H.* et rebellaverunt in me domus Israël in deserto - *Al.* et exacerbaverunt me domus Israël in deserto - LXX. et dixi ad domum Israël in deserto - *Vulg.* et irritaverunt me domus Israël in deserto.

H. et judicia mea reprobaverunt, qui - LXX. et justificationes meas repulerunt, quas - *Alius* et justificationes meas custodite, ut faciatis eas, quas - *Vulg.* et judicia mea projecerunt, quae.

14. *H.*, LXX., *Vulg.* et feci - *A.* et non feci.

15. *H.* et etiam ego - LXX. et - *A.*, *Th.*, ⁜ etiam / ego - *Vulg.* ego igitur.

H., LXX., *Vulg.* levavi - *A.*, *S.* accepi, levavi.

H. ornamentum - *A.* statio - *S.* religio - LXX. favus - *Th.* virtus - *Vulg.* praecipuam.

---

(14) γνῶναι αὐτούς. (15) οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ - *in al.* τοῦ *deest.* (16) εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα.

Digitized by Google

16. Ἀνθ᾽ ὧν τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων [17] τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἐπορεύοντο.

17. Καὶ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, τοῦ ἐξαλεῖψαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συντέλειαν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

18. Καὶ εἶπα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν τοῖς νομίμοις τῶν πατέρων ὑμῶν [18] μὴ πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυλάσσεσθε, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ÷ μὴ [19] ἀναμίγνυσθε, καὶ / μὴ μιαίνεσθε.

19. Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν· ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύεσθε,

20. καὶ τὰ δικαιώματά μου [20] φυλάσσετε, καὶ ποιεῖτε αὐτὰ, καὶ τὰ σάββατά μου ἁγιάζετε· [21] καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἀναμέσον ἐμοῦ, [22] καὶ / ἀναμέσον ὑμῶν, τοῦ γινώσκειν διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

16. Eo quod justificationes meas repulerunt, et in praeceptis meis non ambulaverunt in eis, et sabbata mea violaverunt, et post cogitationes cordium suorum ambulaverunt.

17. Et pepercit oculus meus super eos, delere eos; et non feci eos in consumptionem in deserto.

18. Et dixi ad filios eorum in deserto: in legitimis patrum vestrorum nolite incedere, et justificationes eorum non custodite, et in adinventionibus eorum ÷ ne commisceamini, et / ne polluamini.

19. Ego Dominus Deus vester: in praeceptis meis ambulate,

20. et justificationes meas custodite, et facite eas, et sabbata mea sanctificate: et erunt in signum inter me, et / inter vos, ad sciendum quia ego Dominus Deus vester.

כי אחרי גלוליהם לבם הלך 16. – Α., Θ. ὅτι ὀπίσω τῶν εἰδώλων αὐτῶν ἡ καρδία αὐτῶν πορεύεται – Ο. καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἐπορεύοντο C. B.

עליהם 17. – Σ., Θ. ἐπ᾽ αὐτῶν – Ο. ἐπ᾽ αὐτούς C. B.

בחוקי 18. – Ο. ἐν τοῖς νομίμοις – Ἄλλος, ἐν τοῖς νόμοις C. B.

ובגלוליהם – Α., Σ., Θ., Ο. καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν – Ἄλλος, Αἰγύπτου C. B.

והיו 20. – Α., Θ. καὶ ἔσονται – Ο. καὶ ἔσω C. B.

16. *H.* quia post idola sua cor eorum vadens – *A.*, *Th.* quia post idola sua cor eorum vadit – LXX. et post cogitationes cordium suorum ambulaverunt – *Vulg.* post idola enim cor eorum gradiebatur.

17. *H.*, *S.*, *Th.* super eis – LXX., *Vulg.* super eos.

18. *H.* in statutis – LXX. in legalibus – *Alius* in legibus – *Vulg.* in praeceptis.

H. et in idolis eorum – *A.*, *S.*, *Th.*, LXX. et in studiis eorum – *Alius* Ægypti – *Vulg.* nec judicia eorum.

20. *H.*, *A.*, *Th.* et erunt – LXX. et sit – *Vulg.* ut sint.

---

(17) καρδίας αὐτῶν – *Alex.*, *Ald.*, C. τῶν καρδιῶν αὐτῶν. (18) μή. (19) συναναμίσγεσθε. (20) φυλάσσεσθε. (21) καὶ ἔσω – C. καὶ ἔσται. (22) καὶ ὑμῶν – *Alex.*, et C. καὶ ἀναμέσον ὑμῶν – *H.* וביניכם.

21. Καὶ παρεπίκρανάν με, ÷ καὶ / τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο τοῦ ποιεῖν αὐτὰ, ἃ [23] ποιήσει ※ αὐτὰ / ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ᾽ [24] αὐτοὺς, τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

21. Et exacerbaverunt me, ÷ et / filii eorum in praeceptis meis non ambulaverunt, et justificationes meas non cnstodierunt ad faciendum eas, quas faciet ※ eas / homo, et vivet in eis; et sabbata mea violaverunt: et dixi effundere fnrorem meum snper eos, complere iram meam super eos in deserto.

22. ※ Καὶ ἐπέστρεψα τὴν χεῖρά μου αὐτοῖς, / καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον [25] τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς [26] αὐτῶν.

22. ※ Et converti mannm meam ipsis, / et feci ut nomen meum omnino non violaretur coram gentibus, ex quibus eduxi eos ante oculos eorum.

23. Καὶ ※ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς [27] ἔθνεσι, καὶ διασπεῖραι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις,

23. Et ※ ego levavi manum meam super eos in deserto, ut dispergerem eos in gentibus, et disseminarem illos in regionibus,

24. ἀνθ᾽ ὧν τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποίησαν, καὶ τὰ προστάγματά μου ἀπώσαντο, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.

24. eo quod jnstificationes meas non fecerant, et praecepta mea repulerant, et sabbata mea violaverant, et post cogitationes patrum suorum fuerant ocnli eorum.

אשר יעשה אותם 21. - Ο. ἃ ποιήσει - Θ. ὅσα ποιήσῃ αὐτά C. B.

והשיבתי את־ידי 22. - Α., Σ., Θ., Ο. ※ καὶ ἐπέστρεψα τὴν χεῖρά μου ÷ αὐτοῖς C. B.

גם־אני נשאתי 23. - Α., Θ. ※ γε ἐγὼ / ἐξῆρα - Ο. καὶ ἐξῆρα C. B.

מאסו 24. - Σ. ἀπεδοκίμασαν - Ο. ἀπώσαντο C. B.

21. *H.* quod faciet ea - LXX. quae faciet - *Th.* quae fecerit ipsa - *Vulg.* quae cum fecerit.

22. *H.* et averti manum meam - *A.*, *S.*, *Th.*, LXX. et converti manum meam ÷ ipsis - *Vulg.* averti manum meam.

23. *A.*, *Th.* etiam ego levavi - LXX. et levavi - *Vulg.* iterum levavi.

24. *H.* abjecerunt - *S.* reprobarunt - LXX. repulerunt - *Vulg.* reprobassent.

---

(23) ποιήσει ἄνθρωπος - *Alex.*, *Ald.* αὐτὰ ἄνθρωπος - *H.* יעשה אותם האדם. (24) αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς· καὶ ἐποίησα - [*Ms. Jes.* ※ Οἱ Γ. καὶ ἐπέστρεψα τὴν χεῖρά μου αὐτοῖς *H. M.*] - *C.* καὶ τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ἐπέστρεψα τὴν χεῖρά μου αὐτοῖς, καὶ ἐποίησα - *H.* לכלות אפי בם במדבר: והשיבתי את־ידי ואעש - *Vulg.* et implerem iram meam in eis in deserto. Averti autem manum meam, et feci. *Et ita Hieron.* (25) τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξήγαγον - *Alex.*, *Ald.* ὧν ἐξήγαγον - *H.* הגוים אשר הוצאתי - *Vulg.* Gentibus, de quibus ejeci. (26) αὐτῶν. Ἐξῆρα - *Alex.*, et *C.* Καὶ ἐξῆρα - *Ald.* Καὶ ἐγὼ ἐξῆρα - *H.* גם־אני נשאתי - *Vulg.* iterum levavi. (27) ἔθνεσι διασπεῖραι - *Alex.*, *Ald.*, *C.*, *Hebr.*, et *Vulg.* *addunt* καὶ.

Digitized by Google

25. Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ, καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς.

26. Καὶ μιανῶ αὐτοὺς (28) ἐν τοῖς δόμασιν αὐτῶν, ἐν τῷ διαπορεύεσθαί με πᾶν διανοῖγον μήτραν, ὅπως ἀφανίσω (29) αὐτοὺς, ⋇ ἵνα γνῶσιν ὅτι ἐγὼ Κύριος.

27. Διὰ τοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε (30) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἕως τούτου παρώργισάν με οἱ πατέρες

25. Et ego dedi eis praecepta non bona, et justificationes in quibus non vivent in eis.

26. Et polluam eos in muneribus suis, in transducendo me omne adaperiens vulvam, ut delerem eos, ⋇ et scient quia ego Dominus.

27. Idcirco loquere ad domum Israël, fili hominis, et dices ad eos: haec dicit Adonaï Dominus; usque ad hoc ad iracundiam pro-

25. וגם־אני נתתי להם חקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם - Σ. . . . . - O. καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ, καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς *H. M.*

26. ואטמא אותם במתנותם בהעביר כל־פטר רחם למען אשמם למען אשר ידעו אשר אני יהוה - A. καὶ ἐμίανα αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν ἐν τῷ παραγαγεῖν πᾶν διανοῖγον μήτραν . . . . - Σ. . . . . - O. καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν, ἐν τῷ διαπορεύεσθαί με πᾶν διανοῖγον μήτραν, ὅπως ἀφανίσω αὐτοὺς *H. M.*

27. ועוד זאת - Οἱ Γ. ἔτι τοῦτο - Σ. ⋇ καί - O. ἕως τούτου *C. B.*

במעלם כי מעל - Σ. καταφρονήσαντές μου καταφρόνησιν - O. ἐν παραπτώμασιν αὐτῶν, ἐν οἷς παρέπεσαν εἰς ἐμέ *C. B.*

25. *H.* et etiam ego dedi eis statuta non bona, et judicia: non vivent in eis - *S.* igitur et ego dabo eis praecepta non bona, et judicia propter quae non vivent - *LXX.* et ego dedi eis praecepta non bona, et justificationes, in quibus non vivent in ipsis - *Vulg.* ergo et ego dedi eis praecepta non bona, et judicia in quibus non vivent.

26. *H.* et pollui eos in muneribus suis, in transire faciendo omnem aperitionem vulvae propter delicta eorum, ut scirent quia ego Dominus - *A.* et pollui eos in dogmatibus suis in producendo omne aperiens vulvam . . . . - *S.* et polluam eos propter munera sua, quia consecrant, et transducunt omne quod aperit vulvam, et scient quia ego Dominus - *LXX.* et polluam eos in dogmatibus eorum, in transducendo me omne adaperiens vulvam, ut delerem eos - *Vulg.* et pollui eos in muneribus suis, cum offerrent omne quod aperit vulvam, propter delicta sua, et scient quia ego Dominus.

27. *H.*, *Tres Interpr.* adhuc hoc - *S.* ⋇ et - *LXX.* usque ad hoc - *Vulg.* adhuc et in hoc.

H. cum praevaricarentur in me praevaricationem - *S.* despicientes me despicientia - *LXX.* in delictis suis, in quibus corruerunt in me - *Vulg.* cum sprevissent me contemnentes.

(28) ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν - *Alex.* δόμασιν - *H.* במתנותם - *Vulg.* in muneribus suis. *Et ita Hieron.* (29) αὐτούς. Διὰ τοῦτο - *Alex.*, *Ald.* αὐτοὺς, ἵνα (*Alex.* εἵνα) γνῶσιν ὅτι ἐγὼ κύριος. Διὰ τοῦτο - *H.* למען אשר ידעו אשר אני יהוה: לכן - *Vulg.* et scient, quia ego Dominus. Quamobrem. *Et ita Hieron.*, *qui ait haec LXX. praetermisisse.* (30) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* λέγει ἀδωναῒ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus.

ὑμῶν ἐν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν, ἐν οἷς παρέπεσον εἰς ἐμέ.

28. Καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν [31] γῆν, εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά [32] μου, τοῦ δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς· καὶ [33] εἶδον πάντα βουνὸν ὑψηλὸν, καὶ πᾶν ξύλον κατάσκιον, καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἔταξαν [34] ἐκεῖ θυμὸν ⋇ δώρων αὐτῶν, καὶ ἔθεν ⋇ το ἐκεῖ / ὀσμὴν εὐωδίας ⋇ αὐτῶν, / καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ τὰς / σπονδὰς αὐτῶν.

29. Καὶ [35] εἶπα πρὸς αὐτούς· τί ἐστιν

vocaverunt me patres vestri in delictis suis, in quibus corruerunt in me.

28. Et introduxi eos in terram, super quam levavi manum meam, ut darem eam illis: videruntque omnem collem excelsum, et omne lignum uemorosum, et immolaverunt ibi diis suis, et posuerunt ibi furorem ⋇ munerum suorum, et posu⋇erunt ibi / odorem fragrantiae ⋇ eorum, / et libaverunt ibi / libamina sua.

29. Et dixi ad eos: quid est

לתת אותה 28. - Ο. τοῦ δοῦναι αὐτήν - Σ. ἵνα δῷ αὐτήν *C. B.*

עבות - Α., Σ. δασύ - Θ. ἀλσώδης - Ο. κατάσκιον *C. B.*

ויזבחו־שם את־זבחיהם - Ο. καὶ ἔθυσαν - Α. ⋇ συνθυσιάσματα / ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν *C. B.*

ויתנו־שם כעס קרבנם וישימו שם ריח - Ο. καὶ ἔταξαν ἐκεῖ - Θ. ⋇ θυμὸν δώρων αὐτῶν, καὶ ἔθεντο ἐκεῖ / ὀσμήν - Σ. παροργισμὸν προσφορᾶς ἑαυτῶν *C. B.*

28. *H.* ad dandum eam - LXX., *S.*, *Vulg.* ut darem eam.

H. implicatum - *A.*, *S.* condensum - *Th.* amoenum - LXX., *Vulg.* nemorosum.

H. et sacrificabant ibi sacrificia sua - LXX. et immolaverunt - *A.* sacrificia / ibi diis suis - *Vulg.* et immolaverunt ibi victimas suas.

H. et dederunt ibi iram oblatinnis suae, et posuerunt ibi odorem - LXX. et posuerunt ibi - *Th.* ⋇ furorem munerum suorum, et posuerunt ibi / odorem - *S.* irritationem oblationis suae - *Vulg.* et dederunt ibi irritationem oblatinnis suae, et posuerunt ibi odorem.

---

(31) γῆν ἣν - *Alex.* εἰς ἣν - *Vulg.* terram super quam. (32) μου δοῦναι - *Alex.* τοῦ δοῦναι. (33) εἶδον. (34) ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ ἔσπεισαν - [*Ms. Jes.*, ⋇ Θ. καὶ ἔταξαν ἐκεῖ θυμὸν δώρων αὐτῶν, καὶ ἔθεντο ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας αὐτῶν *H. M.*] - *H.* שם כעס קרבנם וישימו שם ריח ניחוחיהם ויסיכו - *Vulg.* ibi irritationem oblationis suae, et posuerunt ibi odorem suavitatis suae, et libaverunt - *Hieron.*, LXX. furorem munerum suorum, et posuerunt ibi odorem fragrantiae eorum - [*In pler. ll. est*, ἀβανά - *Apollin.* τόπος οὗτος ἐπίσημος ἐκ τῆς περὶ τὰ εἴδωλα δυσσεβείας γεγενημένος - *Schol.*, κατὰ μὲν Σύρους, λίθος· ὁ δὲ Ἑβρ. Τί ἐστι βαμμά, ἔχει· ὅπερ καλεῖται θυσιαστήριον εἰδώλων· τὰ γὰρ Θεοῦ θυσιαστήρια, βωμὰ καλεῖται. *a. Sch.* ἀββανά, λίθος ἑρμηνεύεται· λέγει οὖν, ὅτι θαυμαστόν, εἰ ὡς Θεῷ τῷ λίθῳ λατρεύετε - *Hieron.* Pro Bama, *quod nos* in excelsum *vertimus, in Septuaginta* (*alia*) *editione error obtinuit, ut scribatur* ἀββανά, *quod Hebraico sermone nil resonat. Potest Bama, si utramque syllabam in duo dividas verba, significare* in quo; *sed praesenti loco sensus iste non congruit. Ubicumque autem in Regum, et Paralipomenon libris scribitur:* Adhuc populus adolebat incensum, et immolabat in excelso; Bama *singulariter, et* Bamoth *pluraliter* excelsa *significat H. M.*] (35) εἶπον.

Digitized by Google

(36) ἡ Ἀββανὰ, ὅτι ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ; καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ (37) Βαμὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

Abbana, quia vos intratis illuc? et vocaverunt nomen ejus Bama usque in hodiernum diem.

30. Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει (38) Κύριος Κύριος· εἰ ἐν ταῖς ἀνομίαις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιαίνεσθε, καὶ ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορνεύετε,

30. Propterea dic ad domum Israël: haec dicit Dominus Dominus: si in iniquitatibus patrum vestrorum vos polluimini, et post abominationes eorum vos fornicamini,

31. καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν (39) δογμάτων ὑμῶν, (40) ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς τῶν υἱῶν ὑμῶν ⋇ ἐν πυρὶ ↙ ὑμεῖς μιαίνεσθε ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας· καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ, ὑμῖν οἶκος τοῦ Ἰσραήλ; ζῶ ἐγὼ, (41) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο·

31. et in primitiis dogmatum vestrorum, in occasionibus filiorum vestrorum ⋇ in igne ↙ vos polluimini in omnibus cogitationibus vestris usque in hodiernum diem: et ego respondebo vobis, domus Israël? Vivo ego, dicit Adonaï Dominus, si respondebo vobis, et si ascendet in spiritum vestrum hoc:

מה הבמה 29. - Σ. τί ἐστι βαμά - ὁ Σύρος, λίθος - Ο. τί ἐστιν ἀβαμά *H. M.*

אשר־אתם - Α., Σ. εἰς ἣν ↙ ὑμεῖς - Ο. ὅτι ὑμεῖς *C. B.*

במה - Ο. Ἀβαμά - Ἄλλος, Ἀββανά *C. B.*

ובשאת 31. - Σ. καὶ ἐν τοῖς λήμμασιν - Ο. καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς *C. B.*

בהעביר בניכם - Α. ἐν τῷ παραγαγεῖν τοὺς υἱοὺς ὑμῶν - Ο. ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς τῶν υἱῶν ὑμῶν *C. B.*

גלוליכם - Οἱ Γ. τοῖς εἰδώλοις ὑμῶν - Ο. τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν *C. B.*

אם־אדרש - Ο. εἰ ἀποκριθήσομαι - Σ. ὅτι οὐκ ἀποκριθήσομαι *C. B.*

29. *H.*, *Vulg.* excelsum - *S.* bama - *Syrus* lapis - LXX. abama.

H. quod vos - *A.*, *S.*, *Vulg.* ad quod vos - LXX. quia vos.

H. Bamah - LXX. Abama - *Alius* Abbana - *Vulg.* excelsum.

31. *H.* et in elevando - *S.* et in assumptionibus - LXX. et in primitiis - *Vulg.* et in oblatione.

H. in transire faciendo filios vestros - *A.* in traducendo filios vestros - LXX. in separationibus filiorum vestrorum - *Vulg.* cum traducitis filios vestros.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* idolis vestris - LXX. cogitationibus vestris.

H. si requirar - LXX. si respondebo. *S.*, *Vulg.* quia non respondebo.

---

(36) ἀβαμὰ - *Alex.* ἡ ἀββανά. (37) Ἀβαμά. (38) κύριος, Ει - *Alex.* κύριος κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (39) δομάτων. (40) ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς οἷς ὑμεῖς - *Alex.*, *Ald.* ἀφορισμοῖς υἱῶν ὑμῶν ἐν πυρὶ ὑμεῖς - *H.* בהעביר בניכם באש אתם - *Vulg.* cum traducitis filios vestros per ignem, vos. *Et ita Hieron.* (41) λέγει κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus.

32. καὶ οὐκ ἔσται ὃν τρόπον ὑμεῖς [42] ἐλέγετε· ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη, καὶ ὡς φυλαὶ τῆς γῆς, τοῦ λατρεύειν ξύλοις, καὶ λίθοις.

33. ÷ Διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγὼ, [43] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· εἰ μὴν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ βασιλεύσω ἐφ' ὑμᾶς.

34. Καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν, οὗ διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ.

35. Καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν ἔρημον τῶν λαῶν, καὶ διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ πρόσωπον,

36. ὃν τρόπον διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ [44] ἐρήμῳ, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· οὕτως κρινῶ ὑμᾶς, [45] λέγει Κύριος Κύριος·

32. et non erit quomodo vos dicebatis: erimus sicut gentes, et sicut tribus terrae, colendo ligna, et lapides.

33. ÷ Propterea, vivo ego, dicit Adonaï Dominus, nisi in manu forti, et in brachio excelso, et in furore effuso regnavero super vos.

34. Et educam vos de populis, et suscipiam vos de regionibus, ubi dispersi estis in eis, in manu forti, et in brachio excelso, et in furore effuso.

35. Et adducam vos in desertum populorum, et judicabor vobiscum ibi facie ad faciem;

36. sicut judicio contendi adversus patres vestros in deserto, quando eduxi eos de terra Ægypti: sic judicabo vos, dicit Dominus Dominus:

והעלה על־רוחכם היו לא תהיה 32. - O. καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο, καὶ οὐκ ἔσται - Σ. οὐδὲ τὸ ἐνθύμημα ὑμῶν γινόμενον ἔσται *C. B.*

אתם אמרים - O. ὑμεῖς λέγετε - Ἄλλος, ὑμεῖς ἐλέγετε *C. B.*

כמשפחות - A. ὡς αἱ συγγένειαι - Θ. ὡς αἱ πατριαί - O. ὡς αἱ φυλαί *C. B.*

והוצאתי 34. Σ., Θ., O. καὶ ἀθροίσω - O. ἄλλως, καὶ ἐξάξω *C. B.*

אל־פנים 35. - Π. πρὸς πρόσωπον - O. κατὰ πρόσωπον *C. B.*

32. *H.* et ascendens super spiritum vestrum essendo non erit - LXX. et si ascendet super spiritum vestrum hoc, et non erit - *S.* neque cogitatio vestra fiet - *Vulg.* neque cogitatio mentis vestrae fiet.

H. vos dicentes - LXX. vos dicitis - *Alius* vos dicebatis - *Vulg.* dicentium.

H., *A.*, *Vulg.* sicut cognationes - *Th.* sicut familiae - LXX. sicut tribus.

34. *H.*, *Vulg.* et educam - *S.*, *Th.*, LXX. et congregabo - LXX. aliter, et educam.

35. *H.*, *Omnes*, LXX., *Vulg.* ad faciem.

---

(42) λέγετε. (43) λέγει κύριος ἐν χειρί - *Alex.* ἀδωναΐ κύριος ἐὰν μὴ ἐν - *Ald.*, *C.* εἰ μὴ ἐν - *H.* נאם ארני יהוה אם־לא ביד - *Vulg.* dicit Dominus Deus, quoniam in manu. (44) ἐρήμῳ γῆς Αἰγύπτου - *Alex.*, *Ald.* ἐρήμῳ, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. (45) λέγει κύριος - *Alex.* κύριος ὁ θεός - *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus.

37. καὶ διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς (46) ἐν ἀριθμῷ ※ τῆς διαθήκης, ⁄

38. καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀφεστηκότας, καὶ τοὺς ἀσεβεῖς, διότι ἐκ τῆς παροικεσίας αὐτῶν ἐξάξω αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται· καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ (47) Κύριος.

39. Καὶ ὑμεῖς, οἶκος Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἕκαστος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐξάρατε, καὶ μετὰ ταῦτα (48) εἰ μὴ ὑμεῖς εἰσακούσατέ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐ βεβηλώσετε οὐκ ἔτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν,

37. et transire faciam vos sub virga mea, et introducam vos in numero ※ testamenti, ⁄

38. et seligam de vobis rebelles et impios; quoniam de terra incolatus eorum educam eos, et in terram Israël non ingredientur: et scietis, quia ego Dominus.

39. Et vos, domus Israël, haec dicit Dominus Dominus: unusquisque adinventiones suas afferte; et post haec si non vos exaudieritis me, et nomen sanctum menm non pollueritis ultra in muneribns vestris, et in studiis vestris;

והעברתי 37. - Α., Σ. καὶ παράξω - Ο. καὶ διάξω *C. B.*

והבאתי אתכם במסרה הברית - Σ. καὶ καθαρῶ ὑμᾶς διὰ κλοιοῦ ※ τῆς συνθήκης - Α. ἐν δεσμοῖς ※ τῆς διαθήκης - Θ. ἐν τῇ παραδόσει ※ τῆς διαθήκης - Ο. καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ *C. B.*

והפושעים בי 38. - Ο. καὶ τοὺς ἀφεστηκότας - Α., Θ. ἐν ἐμοί *C. B.*

ארמת - Α., Θ. ἄδαμα - Ο. τὴν γῆν *C. B.*

איש גלוליו לכו עבדו ואחר אם־אינכם שמעים 39. אלי - Σ. ἕκαστος τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ (Α. εἴδωλα) ἀπελθόντες λατρεύετε· μετὰ τὸ μὴ βούλεσθαι ὑμᾶς ἀκούειν μου - Ο. ἕκαστος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐξάρετε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰ ὑμεῖς εἰσακούετε μου *C. B.*

37. *H.*, *LXX.* et transire faciam - *A.* et traducam - *Vulg.* et subjiciam.

H. et adducam vos in vinculo foederis - *S.* et mundabo vos per torquem ※ testamenti - *A.* in vinculis ※ testamenti - *Th.* in traditione ※ testamenti - *LXX.* et indueam vos in numero - *Vulg.* et inducam vos in vinculis foederis.

38. *H.* et praevaricantes in me - *LXX.* et rebelles - *A.*, *Th.* in me - *Vulg.* et impios.

H. humum - *A.*, *Th.* adama - *LXX.*, *Vulg.* terram.

39. *H.* vir (ad) idola sua ambulate, servite; et post si non audientes me - *S.* unusquisque idolis suis (*A.* (*post*) idola) abeuntes servite, postquam noluistis vos audire me - *LXX.* unusquisque adinventiones suas afferte: et post haec si vos exaudieritis me - *Vulg.* singuli post idola vestra ambulate, et servite eis; quod et si in hoc non audieritis me.

---

(46) *ἐν ἀριθμῷ, καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἀφεστηκότας* - [*Ms. Jes.*, ※ Α., Θ. *τῆς διαθήκης* - *Aquila tamen* ברית *solet vertere συνθήκην H. M.*] - *plerique ll. hab. ἐν ἀριθμῷ τῆς διαθήκης* - *Euseb. l. 2. evang. demonstr. ἐν ἀριθμῷ τῆς διαθήκης μου· καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀφεστηκότας καὶ τοὺς ἀσεβεῖς* - *H.* הברית וברותי מכם המרדים והפושעים - *Vulg.* foederis: et eligam de vobis transgressores et impios. *Et ita Hieron.* (47) κύριος κύριος. Καὶ ὑμεῖς - *C.* κύριος. Καὶ ὑμεῖς - *H.* יהוה ואתם - *Vulg.* Dominus. Et vos. (48) εἰ ὑμεῖς - *Alex.* εἰ μὴ ὑμεῖς - *H.* אם־אינכם.

Digitized by Google

40. διότι ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου μου, ἐπ' ὄρους (49) ὑψηλοῦ ÷ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος, ἐκεῖ δουλεύσουσί μοι πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ εἰς τέλος· καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι, καὶ ἐκεῖ ἐπισκέψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀφορισμῶν ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἁγιάσμασιν ὑμῶν.

40. quia super montem sanctum meum, super montem excelsum ÷ Israël, dicit Dominus Dominus, ibi servient mihi omnis domus Israël in finem: et ibi suscipiam, et ibi requiram primitias vestras, et primitias segregationum vestrarum in omnibus sanctificationibus vestris.

41. Ἐν ὀσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέχεσθαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν, ἐν αἷς διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς· καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν ὑμῖν κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν λαῶν,

41. In odore suavitatis suscipiam vos, cum eduxero ego vos de populis, et suscepero vos de regionibus, in quas dispersi estis in eas: et sanctificabor in vobis ante oculos populorum;

---

40. כי בהר־קדשי בהר מרום ישראל נאם אדני יהוה שם יעבדני כל־בית ישראל - A. . . . .
. . . .
- Σ. . . . .
. . . .
- O. διότι ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου μου, ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ, λέγει κύριος κύριος, ἐκεῖ δουλεύσουσί μοι πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ *H. M.*

כלה בארץ - A., Θ. ὁ πᾶς ⋇ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ - Σ. σύμπας ⋇ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ *C. B.*

אדרוש - Οἱ Γ. ἐκζητήσω - O. ἐπισκέψομαι *C. B.*

תרומתיכם - Σ., Θ. ἀφαιρέματα ὑμῶν - O. τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν *C. B.*

משאותיכם - A. δεκάτων ὑμῶν - Σ. δομάτων ὑμῶν - Θ. λημμάτων ὑμῶν - O. ἀφορισμῶν ὑμῶν *C. B.*

קדשיכם - Οἱ Γ. ἁγίοις ὑμῶν - O. ἁγιάσμασιν ὑμῶν *C. B.*

41. ניחח - Σ. εὐαρεστήσεως - O. εὐωδίας *C. B.*

לעיני - A., Σ. ἐνώπιον - O. κατ' ὀφθαλμοὺς *C. B.*

40. *H.* quia in monte sanctitatis meae in monte altitudinis Israel, dixit Dominus Deus, ibi servient mihi omnis domus Israël - *A.*, *S.* quia in monte sancto meo, in monte excelso Israel, dicit Dominus Deus, ibi serviet mihi omnis domus Israel - *LXX.* quia in monte sancto meo, in monte excelso, dicit Dominus Dominus, ibi servient mihi omnis domus Israël - *Vulg.* in monte excelso Israel, ait Dominus Deus, ibi serviet mihi omnis domus Israel.

H. tota ipsa in terra - *A.*, *Th.*, *S.* omnis ⋇ in terra illa - *Vulg.* omnes, inquam, in terra.

H., *Vulg.* quaeram - *Tres Interpr.* exquiram - *LXX.* requiram.

H. oblationes vestras - *S.*, *Th.* separationes vestras - *LXX.*, *Vulg.* primitias vestras.

H. elevationum vestrarum - *A.*, *Vulg.* decimarum vestrarum - *Th.* assumptionum vestrarum - *LXX.* segregationum vestrarum.

H., *LXX.*, *Vulg.* sanctificationibus vestris - *Tres Interpr.* sanctis vestris.

41. *H.* quietis - *S.* placabilitatis - *LXX.*, *Vulg.* suavitatis.

H., *Vulg.* in oculis - *A.*, *S.* in conspectu - *LXX.* ante oculos.

---

(49) ὑψηλοῦ λέγει - *Ald.*, *C.* Ἰσραὴλ, λέγει - *H.* מרום ישראל נאם - *Vulg.* excelso Israël, ait.

Digitized by Google

42. καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου, τοῦ δοῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

43. Καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, ἐν οἷς (50) ἐμιάνθητε ἐν αὐτοῖς· καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς (51) κακίαις ὑμῶν ※ αἷς ἐποιήσατε, ⁄.

44. καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με οὕτως ὑμῖν, ὅπως τὸ ὄνομά μου ※ μὴ βεβηλωθῇ κατὰ τὰς

42. et scietis, quia ego Dominus, in introducendo me vos in terram Israël, in terram, in quam levavi manum meam ad dandum eam patribus vestris.

43. Et recordabimini ibi viarum vestrarum et adinventionum vestrarum, in quibus polluti estis in eis: et percutietis facies vestras in omnibus malitiis vestris ※ quas fecistis, ⁄.

44. et scietis, quia ego Dominus, in faciendo me sic vobis, ut nomen meum ※ non polluatur

---

43. ואת כל־עלילותיכם - Ο. καὶ - Α., Θ. πάντα ⁄ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν C. B.

ונקטתם בפניכם בכל־רעותיכם אשר עשיתם - Σ. . . . . - Ο. καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν ※ Α., Θ. αἷς ἐποιήσατε H. M.

ונקטתם בפניכם - Α. δυσαρεστηθήσεσθε - Σ. μικροὶ φανήσεσθε ἐν αὐτοῖς - Θ. προσοχθιεῖτε κατέναντι αὐτῶν - Ο. καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν C. B.

רעותיכם אשר עשיתם - Ο. κακίαις ὑμῶν - Α., Σ., Θ., Ο. αἷς ἐποιήσατε - Ἄλλος, ἀδικίαις C. B.

44. למען שמי לא - Α., Θ. διὰ τὸ ὄνομά μου - Οἱ Γ. ※ οὐ - Ο. ὅπως τὸ ὄνομά μου, μὴ C. B.

43. *H.* et omnium operum vestrorum - *LXX.* et - *A.*, *Th.* omnium ⁄ adinventionum vestrarum - *Vulg.* et omnium scelerum vestrorum.

H. et fastidietis in facie vestra ob omnia mala vestra, quae fecistis - *S.* et parvuli vobis videbimini propter omnes malitias quas fecistis - *LXX.* et percutietis facies vestras in omnibus malitiis vestris ※ *A.*, *Th.* quas fecistis - *Vulg.* et displicebitis vobis in conspectu vestro in omnibus malitiis vestris, quas fecistis.

H. et fastidietis in facie vestra - *A.*, *Vulg.* displicebitis vobis - *S.* parvuli videbimini in vobis ipsis - *Th.* offendetis in conspectu ipsorum - *LXX.* et percutietis facies vestras.

H. mala vestra quae fecistis - *LXX.* malitiis vestris - *A.*, *S.*, *Th.*, *LXX.* quas fecistis - *Alius* impietatibus - *Vulg.* malitiis vestris, quas fecistis.

44. *H.* propter nomen meum, non - *A.*, *Th.* propter nomen meum - *Tres Interpr.* ※ non - *LXX.* ut nomen meum non - *Vulg.* propter nomen meum, et non.

---

(50) ἐμιαίνεσθε - *Ald.* ἐμιάνθητε. (51) κακίαις ὑμῶν· καὶ ἐπιγνώσεσθε - [*Ms. Reg.* ※ Α., Θ. αἷς ἐποιήσατε *H. M.*] - *H.* רעותיכם אשר עשיתם וידעתם - *Vulg.* malitiis vestris, quas fecistis: et scietis. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

ὁδοὺς ὑμῶν τὰς κακὰς, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν [52] τὰ διεφθαρμένα, ※ οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

45. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

46. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Θαιμὰν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ [53] Δαρὼμ, καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἡγούμενον Ναγὲβ,

47. καὶ ἐρεῖς τῷ δρυμῷ Ναγέβ· ἄκουε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει [54] Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταφάγεται ἐν σοὶ πᾶν ξύλον χλωρὸν, καὶ πᾶν ξύλον ξηρὸν, οὐ σβεσθήσεται ἡ

secundum vias vestras malas, et secundum adinventiones vestras corruptas, ※ domus Israël, dicit Adonaï Dominus.

45. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

46. fili hominis, obfirma faciem tuam super Thaeman, et respice super Darom, et vaticinare super saltum ducem Nageb;

47. et dices saltui Nageb: audi sermonem Domini: haec dicit Dominus: ecce ego succendo in te ignem, et devorabit in te omne lignum viride, et omne lignum

---

וכעליליותיכם - Σ. καὶ κατὰ τὰς ἐννοίας ὑμῶν - O. καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν *C. B.*

בית ישראל - Οἱ Γ. οἶκος Ἰσραὴλ - *in* O. *vacat C. B.*

נאם אדני יהוה - ※ Οἱ Γ. λέγει κύριος *H. M.*

46. בן־אדם שים פניך דרך תימנה והטף אל־דרום הנבא אל־יער השדה נגב - Σ. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν νότον ὁδὸν λιβὸς, καὶ προφήτευσον ἐπὶ τοῦ δρυμοῦ τῆς χώρας τῆς μεσημβρινῆς - - O. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Θαιμὰν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ Δαρὼμ, καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἡγούμενον Ναγέβ *H. M.*

דרך תימנה - A. ὁδὸν νότου - Σ. ὁδὸν λιβὸς - O. Θαιμάν *C. B.*

אל־דרום - A. ἐπὶ νότον - O. ἐπὶ Δαρώμ - Ἄλλος, ἐπὶ Δαγὼν *C. B.*

השדה נגב - A. τοῦ ἀγροῦ νότου - Σ. τῆς χώρας τῆς μεσημβρινῆς - Θ. ἀγροῦ τοῦ νεγβαί - Ἄλλος, ναγεβὶ - O. ἡγούμενον Ναγὲβ *C. B.*

H. et secundum studia vestra - *S.* et secundum cogitationes vestras - *LXX.* et secundum adinventiones vestras - *Vulg.* neque secundum scelera vestra.

H., Tres Interpr., Vulg. domus Israël.

H. dixit Dominus Deus - ※ *Tres Interpr.* dicit Dominus - *Vulg.* ait Dominus Deus.

46. *H.* fili hominis, pone facies tuas viam ad Austrum, et stilla ad Austrum: propheta ad sylvam agri meridiei - *S.* fili hominis firma faciem tuam super Austrum viam Africi, et propheta de sylva reginnis meridianae - *LXX.* fili hominis, obfirma faciem tuam super Thaeman, et respice super Darom, et propheta super saltum ducem Nageb - *Vulg.* fili hominis, pone faciem tuam contra viam Austri, et stilla ad Africum, et propheta ad saltum agri meridiani.

H. viam ad Austrum - *A., Vulg.* viam Austri - *S.* viam Africi - *LXX.* Thaeman.

H., A. ad Austrum - *LXX.* super Darom - *Alius* super Dagon - *Vulg.* ad Africum.

H. agri meridiei - *A.* agri Austri - *S.* regionis meridianae - *Th.* agri Negbae - *Alius* Nagebi - *LXX.* ducem Nageb - *Vulg.* agri meridiani.

---

(52) τὰ διεφθαρμένα, λέγει κύριος - *Alex.* λέγει ἀδωναΐ κύριος - *H.* הנשחתות בית ישראל נאם אדני יהוה - *Vulg.* pessima, domus Israël, ait Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (53) δαρόμ. (54) κύριος κύριος· ἰδού.

Digitized by Google

φλὸξ ἡ ἐξαφθεῖσα, καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως βοῤῥᾶ.

48. Καὶ ἐπιγνώσονται πᾶσα σάρξ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐξέκαυσα [55] αὐτό, ÷ καὶ οὐ σβεσθήσεται.

49. Καὶ εἶπα· μηδαμῶς Κύριε Κύριε· αὐτοὶ λέγουσι πρὸς μέ· οὐχὶ παραβολή ἐστι λεγομένη αὕτη;

aridum; non extinguetur flamma succensa: et ardebit in ea omnis facies a subsolano usque ad Aquilonem.

48. Et cognoscet omnis caro, quia ego Dominus succendi illam, ÷ et non extinguetur.

49. Et dixi: nequaquam Domine Domine: ipsi dicunt ad me; nonne parabola est, quae dicitur haec?

ונצרבו־בה כל־פנים מנגב צפונה 47. - ὁ Ἑβραῖος, καὶ καυθήσεται πᾶν πρόσωπον ἐν αὐτοῖς διὰ τοῦ ἀπὸ Βοῤῥᾶ ἐρχομένου πυρός - Ο. καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου (Σ. ἀπὸ μεσημβρίας) ἕως Βοῤῥᾶ *H. M.*

מנגב - Α., Θ. ἀπὸ νότου - Σ. ἀπὸ μεσημβρίας - Ο. ἀπὸ ἀπηλιώτου *C. B.*

ואמר אהה אדני 49. - Ο. καὶ εἶπα μηδαμῶς (οἱ Γ. ὦ) Κύριε *C. B.*

לי הלא ממשל משלים הוא - Σ. περὶ ἐμοῦ ※ ἆρα ⁄ οὐχὶ παραβολὰς παραβάλλει οὗτος; - Ο. πρός μέ, οὐχὶ παραβολή ἐστι λεγομένη αὕτη; *C. B.*

47. *H.* et comburentur in ea omnes facies a meridie ad Aquilonem - *Hebraeus Interpr.* et comburetur omnis facies in illis per ignem ab Aquilone venientem - LXX. et ardebit in ea omnis facies a Subsolano (*S.* a meridie) usque ad Aquilonem - *Vulg.* et comburetur in ea omnis facies ab Austro usque ad Aquilonem.

H., *S.* a meridie - *A.*, *Th.*, *Vulg.* ab Austro - LXX. a Subsolano.

49. *H.* et dixi ahah Domine - LXX. et dixi: nequaquam - *Tres Interpr.* heu Domine - *Vulg.* et dixi: A, a, a, Domine.

H. mihi: nonne parabolizans parabolas iste? - *S.* de me ※ certe ⁄ nonne objicit parabolas iste? - LXX. ad me: nonne parabola est quae dicitur haec? - *Vulg.* de me: numquid non per parabolas loquitur iste?

---

(55) αὐτό, οὐ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ οὐ.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Ἄλλ. ἐν τῷ πέμπτῳ etc. *Drusius apud Hexapla Montfauc. Ita quoque Chis. in textu.*

Ibid. Α., Θ. ἐκζητήσαι *Barb.*

3. Σ. ἆρα ⁄ *Idem.*

Ibid. Σ. οὐκ ἀποκριθήσομαι *Idem. Similiter apud Hexapla Montfauc. Hieron. « Symmachus manifestius transtulit* non respondebo vobis.»

4. Α. ἢ κρίθητι etc. *Barb. ut pariter sequentes.*

5. Οἱ Γ. ἐξελεξάμην *Idem.*

6. ὁ Ἑβρ. κάλλιστον - Α. 1. στερίωμα etc. *Sic apud Hexapla Montfauc. ex Hieronymo, qui ait: Pro eo quod dixere* LXX. factus est ultra omnes terras, *pro quo nos interpretati sumus* egregia est inter omnes terras, *Aquilae prima Editio etc. ut supra. Cui subjungens Montfauconius inquit, « Hanc porro notam exhibent Codex Regius et Editio Romana:* καρίον ὁ Ἑβραῖος κάλλιστον εἶπεν - Σύμμ. στάσις ἐστίν, ἔφη, στάσιν καλέσας τὸ αὐ-

τίθη τὴν ἱερατείαν ἀνακεῖσθαι Θεῷ. *Idest, Hebraeus dixit* optimum, *Symm.* statio est, *stationem vocans, eo quod ibi sacerdotium dicatum Deo esset. Cur autem Hieronymus* στάσιν *verterit* regionem, *non video: forte aliud legerit.» Hactenus Montfauc. At Barb. ad marg. adfert ita.* Α. στάσεις - Σ. θρησκεία - Θ. δυνάμεις.

7. *Ms. Jes.* Α. 1. ἀποκόμματα etc. *Hieronymus vero: Pro* offensionibus, *quae Hebraice dicuntur* SECUSE, *Symmachus interpretatus est* nauseas; *Aquilae* 2. *Editio* abscissiones.

Ibid. Ἄλλος, ἀποῤῥίψατε *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. ἐν εἰδώλοις *Idem. Montfauc. autem in Hexaplis exhibet* Α. 1. . . . . . - Α. 2., Σ., Θ. εἴδωλα, *juxta Hieronymum, qui inquit;* GELULE *quoque verbum Hebraicum est, quod* LXX. adinventiones, *Aq.* 1. *Edit.* inquinamenta, *Secunda, Symm. et Theodotio* idola *interpretati sunt.*

8. *Symmachi lectionem latine tantum exhibet Montfauc. in Hexaplis ex Hieronymo. At Barb. adfert* Α. ἤλλαξαν τὸ ῥῆμά μου - Σ. ἠπείθησαν δέ μοι.

Ibid. Α. ἀποκόμματα - Σ. αἴσχη etc. *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. εἴδωλα *Idem. Similiterque sequentes versus* 9. 11. 12.

13. καὶ παρεπίκρανάν με etc. *Montfauc. ex Drusio.*

Ibid. Ἄλλος, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσετε etc. *Barb. itemque sequentes lectiones versuum* 14. 15. 16. 17. 18. 20.

21. Θ. ὅσα ποιήσῃ αὐτὰ *Idem. Chis. vero in textu legit tantum* αὐτὰ *sub asterisco cum linea terminali.*

22. Α., Σ., Θ., Ο. ※ καὶ ἐπέστρεψα etc. *Barb. ad marg., ubi indicatur haec in alio Exemplari* τῶν Ο. *Hexaplari extitisse sub asteriscis, excepto uno* ÷ αὐτοῖς, *quia in textu Hebraeo deerat. Ms. tamen Jes. totum integram lectionem tribuit tribus Interpretibus sub asterisco. Cui etiam Chis. favet detractis tamen Interpretibus.*

23. Α., Θ. ※ γε ἐγὼ ⁄ *Barb. itemque sequentem versum* 24.

25. *Hujus et sequentis versus lectionem ex Symmacho profert Hieronymus. Versus autem* 26. *versionem Aquilae adfert Theodoretus. Ita Montfauconius in notis ad Hexapla. Barb. vero versu* 25. *ad illud* τῶν Ο. ἐν οἷς *in marg. refert,* Σ. δι' ὧν: *versu* 26. *ad* τὸ, ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν *adfert,* Σ. διὰ τὰ δόματα - Ἄλλος, ἐν τοῖς δόμασιν αὐτῶν: *statimque ad* ἐν τῷ πορεύεσθαι etc. Α., Σ. διαγαγεῖν, παραγαγεῖν - Θ. διάγειν ἕνεκεν πλημμελείας αὐτῶν.

27. Οἱ Γ. ἔτι τοῦτο etc. *Barb.*

Ibid. Σ. καταφρονήσαντες etc. *Idem.*

28. Σ. ἵνα δῷ αὐτὴν *Idem.*

Ibid. Α., Σ. ὀσμὴ etc. *Idem.*

Ibid. Α. ※ συνθυσιάσματα, *forte* σὺν θυσιάσματα, *ut est mos Aquilae exprimendi particulum* את *per* σύν.

Ibid. Θ. ※ θυμὸν δώρων etc. *Idem. Chis. in textu ponit asteriscum post* θυμὸν, *et lineam cuspidatam terminalem ante* ὀσμήν. *Ms. vero Jes. adfert sic;* ※ Θ. καὶ ἔταξαν ἐκεῖ θυμὸν δώρων, αὐτῶν, καὶ ἔθεντο ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας αὐτῶν. *Symmachi autem lectio in utroque deest.*

29. Σ. τί ἐστι βάμα. *Theodoretus apud Montfauc. qui adiicit. «Scholion quoddam sic habet:* κατὰ μὲν Σύρους, λίθος· ὁ δὲ Ἑβραῖος, τί ἐστι βαμὰ (*Coislin.* βάμα) ἔχει, ὅπερ καλεῖται θυσιαστήριον εἰδώλων· τὰ γὰρ Θεοῦ θυσιαστήρια βωμὰ καλεῖται. *Suspicatur Drusius hic* βωμὰ ἐκ μεταβολῆς *factum, voce deducta ex* מזבח· *Aliud Scholion* Ἀβδανά, λίθος ἑρμηνεύεται. *In hanc vocem Hieronymus multa edisserit, aitque* BAMA *significare* excelsum. *In* LXX. *alia Editione legi* ἀβδανά. *In Libris Regum et Paralip.* BAMA *et* BAMOTH excelsa *significant.» Hactenus ex notis Montfauc. Barb. vero habet* Α. τὸ ὕψωμα. Ἄλλ. ἀβδανά, *cui postremo accinit Chis. in textu.*

Ibid. Α., Σ. εἰς ἐν *Barb. itemque sequentem.*

31. Σ. καὶ ἐν τοῖς λήμμασιν *Idem.*

Ibid. Α. ἐν τῷ παραγαγεῖν etc. *Idem.*

Ibid. Οἱ Γ. τοῖς εἰδώλοις etc. *Idem.*

Ibid. Σ. ὅτι οὐκ ἀποκριθήσομαι *Idem. Similiterque lectiones versuum* 32. 34. 35.

37. Α., Σ. καὶ παράξω *Idem.*

Ibid. Σ. καὶ καθαρῶ ὑμᾶς etc. *Idem. Ms. Jes. adfert tantum* ※ A., Θ. τῆς διαθήκης *cui congruit etiam Chis. in textu sine Interprete.*

38. A., Θ. ἐν ἐμοί *Barb. Ibid.* A., Θ. ἀδαμά *Idem.*

39. Σ. ἕκαστος τοῖς εἰδώλοις etc. *Idem. Montfauconius autem in Hexapl. Symmachi interpretationem et Aquilae adfert pleniorem, sed tantum latine, mutuatus ex Hieronymo et Drusio, qui ut ait ipse, ex verbis Hieronymi veram Aquilae lectionem elicere studuit, qualis est haec. A.* Ite post idola vestra, et servite eis. Quod si nequaquam audieritis me, sed nomen sanctum meum pollueritis idolis vestris - *S.* Unusquisque idolis suis euntes servite, qui noluistis audire me: nomen autem sanctum meum nolite ultra polluere per munera vestra atque simulachra. *Cujus prior pars fere congruit cum Graeco Codicis Barberini.*

40. *Montfauconius in Hexaplis ex Hieronymo, ut videtur.*

Ibid. A., Θ. ὁ πᾶς ※ ἐν τῇ etc. *Barb. Similiterque sequentes lectiones, et versus* 41.

43. A., Θ. πάντα ⁄ *Idem.*

Ibid. Hic etiam lectionem Symmachi adfert Montfauconius in Hexaplis ex Hieronymo.

Ibid. A. δυσαρεστήσεσθε etc. *Barb. Hieron. ait; ubi* LXX. κόψεσθε *habent, Aquilam vertisse* δυσαρεστήσεσθε, *Theodotionem autem* προσοχθιεῖτε.

Ibid. A., Σ., Θ., O. αἷς ἐποιήσατε etc. *Barb. Similiter Montfauconius ex Ms. Reg., sed tribuit tantum* τοῖς A. *et* Θ.: *Chis. quoque in textu sub asterisco sine interprete.*

44. A., Θ. διὰ τὸ ὄνομα etc. *Barb.*

Ibid. Σ. καὶ κατὰ τὰς ἐννοίας *Idem.*

Ibid. OI Γ. οἶκος Ἰσραὴλ *Idem. itemque Chis. in textu sub asterisco, sine Interprete.*

Ibid. ※ OI Γ. λέγει κύριος *Montfauc. ex Ms. Jes. In textu autem Chis. legitur* λέγει Ἀδωναῒ κύριος *absque tamen ulla praemissa nota.*

46. Σ. υἱὲ ἀνθρώπου etc. *Montfauc. ex Drusio, et ex Ms. Jes., ubi legitur* ἐπὶ δρυμὸν, *pro* περὶ τοῦ δρυμοῦ.

Ibid. A. ὁδὸν νότου etc. *ex Barb. ut etiam sequentes hujus versus.*

47. ὁ Ἑβραῖος, καὶ καυθήσονται etc. *Montfauc. ex Ms. Regio et Coislin.* - Σ. ἀπὸ μεσημβρίας *ex Coislin.*

Ibid. A., Θ. ἀπὸ νότου etc. *Barb.*

49. OI Γ. ὦ *Idem.*

Ibid. Σ. περὶ ἐμοῦ ※ ἆρα etc. *Idem.*

Κεφ. κά.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, (1) λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν, καὶ προφητεύσεις ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ,

3. καὶ ἐρεῖς πρὸς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει (2) Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ, καὶ ἐκσπάσω τὸ (3) ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ (4) ἄδικον καὶ ÷ ἄνομον, ⁄.

4. ÷ ἀνθ᾽ ὧν ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ÷ ἄνομον, ⁄. οὕτως ἐξελεύσεται τὸ (5) ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως βοῤῥᾶ,

5. καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ, διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέσπακα τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἀποστρέψει οὐκ ἔτι.

Cap. XXI.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, obfirma faciem tuam super Jerusalem, et aspice ad sancta eorum; et prophetabis super terram Israël,

3. et dices ad terram Israël: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego ad te; et educam gladium meum de vagina sua, et interficiam ex te injustum et ÷ iniquum, ⁄.

4. ÷ eo quod exterminabo ex te injustum et ÷ iniquum, ⁄. sic egredietur gladius meus de vagina sua super omnem carnem a Subsolano usque ad Aquilonem;

5. et cognoscet omnis caro, quia ego Dominus eduxi gladium meum de vagina sua; non revertetur ultra.

שים 2. – Α., Θ. θὲς – Σ. τάξον – Ο. στήρισον *C. B.*

אל־מקדשים – Οἱ Γ. ἐπὶ τὰ ἁγιάσματα – Ο. ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν *C. B.*

חרבי 3. – Α. *ῥομφαίαν μου* – Σ., Θ. *μάχαιράν μου* – Ο. τὸ ἐγχειρίδιόν μου *C. B.*

לכן 4. – Οἱ Γ. διὰ τοῦτο – Ο. οὕτως *C. B.*

תשוב 5. – Α. ἐπιστρέψει – Σ., Θ. ἀναστρέψει – Ο. ἀποστρέψει *C. B.*

2. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* pone – *S.* statue – *LXX.* obfirma.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* ad sanctuaria – *LXX.* ad sancta eorum.

3. *H.*, *Vulg.* gladium meum – *A.* frameam meam – *S.*, *Th.* machaeram meam – *LXX.* gladiolum meum.

4. *H.*, *Vulg.* idcirco – *Tres Interpr.* propter hoc – *LXX.* sic.

5. *H.*, *S.*, *Th.*, *LXX.* revertetur – *A.* convertetur – *Vulg.* irrevocabilem.

---

(1) λέγων· δια τοῦτο προφήτευσον υἱὲ – *In Ald. desunt·* διὰ τοῦτο προφήτευσον, *nec non et in Hebr., et in Vulg.* (2) κύριος, Ἰδοὺ – *Comp.* ἀδωναῒ κύριος – *Alex.*, *Ald.* κύριος ὁ θεός – *Vulg.* Dominus Deus: ecce, *Et ita Hieron.* (3) ἐγχειρίδιον. (4) ἄνομον καὶ ἄδικον – *Alex.* ἄδικον καὶ ἄνομον. (5) ἐγχειρίδιον.

6. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, καταστέναξον ἐν συντριβῇ ὀσφύος ÷ σου, ⁄ καὶ ἐν ὀδύναις στενάξεις κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν.

7. Καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σὲ, ἕνεκα τίνος ※ σὺ στενάξεις; καὶ ἐρεῖς ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ, διότι ἔρχεται, καὶ θραυσθήσεται πᾶσα καρδία, καὶ (6) παραλυθήσονται πᾶσαι χεῖρες, καὶ ἐκψύξει ÷ πᾶσα σάρξ, καὶ ⁄ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ· ἰδοὺ (7) ἔρχεται καὶ ἔσται, λέγει Κύριος Κύριος.

8. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

9. υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς· τάδε (8) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ εἰπὸν, ῥομφαία ῥομφαία ὀξύνου, καὶ θυμώθητι,

10. ὅπως σφάξῃς σφάγια, ὀξύνου, ὅπως γένῃ εἰς στίλβωσιν, ἑτοίμη εἰς πα-

6. Et tu, fili hominis, ingemisce in contritione lumborum ÷ tuorum, ⁄ et in doloribus gemes ante oculos eorum.

7. Et erit, si dixerint ad te, quare ※ tu gemis? et dices: propter nuntium, quia venit, et quassabitur omne cor, et dissolventur omnes manus, et exanimabitur ÷ omnis caro, et ⁄ omnis spiritus; et omnia femora polluentur humore: ecce venit, et erit, dicit Dominus Dominus.

8. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

9. fili hominis, propheta, et dices: haec dicit Adonaï Dominus: et dic; gladius gladius acuere, et irascere,

10. ut jugules jugulationes, acuere, ut sis in fulgorem, para-

בשברון 6. - Σ. ἐν κατάγματι - Ο. ἐν συντριβῇ *C. B.*

ונמס 7. - Α. καὶ τακήσεται - Σ. διαλυθήσεται - Ο. καὶ θραυσθήσεται *C. B.*

ורפו - Ο. καὶ παραλυθήσονται - Σ. καὶ παρεθήσονται *C. B.*

וכהתה - Α. καὶ ἀσθενήσει - Σ. καὶ ἀμβλυνθήσεται - Ο. καὶ ἐκψύξει - Θ. καὶ ἀμαυρωθήσεται *C. B.*

תלכנה מים - Σ. ῥέυσει ὕδατα - Ο. μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ *C. B.*

טבח 10. - Σ. θύματα - Ο. σφάγια *C. B.*

ברק - Ο. εἰς στίλβωσιν - Οἱ Γ. εἰς ἀστραπὴν *C. B.*

6. *H.*, LXX., *Vulg.* in contritione - *S.* in fractura.

7. *H.* et liquefiet - *A.*, *Vulg.* et tabescet - *S.* dissolvetur - LXX. et quassabitur.

H., *S.* et remittentur - LXX., *Vulg.* et dissolventur.

H. et rugabitur - *A.*, *Vulg.* et infirmabitur - *S.* et hebetabitur - LXX. et exanimabitur - *Th.* et obscurabitur.

H. ibunt aquae - *S.*, *Vulg.* fluent aquae LXX. polluentur humore.

10. *H.* jugulationem - *S.*, *Vulg.* victimas - LXX. jugulationes.

H. fulgor - LXX., *Tres Interpr.* in fulgorem - *Vulg.* respondeat.

(6) *πᾶσαι χεῖρες παραλυθήσονται* - *Vulg.* dissolventur universae manus. *Et ita Hebr.* (7) ἔρχεται, λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ ἔσται λέγει κύριος (*Ald.* κύριος κύριος) ὁ θεός - *H.* באה ונהיתה נאם אדני יהוה, *Vulg.* venit, et fiet, ait Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. venit, et erit, dicit Dominus Deus. (8) λέγει κύριος εἰπὸν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *Vulg.* dicit Dominus Deus.

Digitized by Google

ραλυσιν· σφάζε, (9) ἐξουθένει ⋇ υἱέ μου ⁄ ἀπῶθου πᾶν ξύλον.

11. Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἑτοίμην τοῦ κρατεῖν χεῖρα αὐτοῦ· (10) ἐξηκονήθη ῥομφαία, ἐστὶν ἑτοίμη τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς χεῖρα ἀποκεντοῦντος.

12. Ἀνάκραγε, καὶ ὀλόλυξον, υἱὲ ἀνθρώπου, ὅτι αὐτὴ ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου, αὐτὴ ἐν πᾶσι τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ Ἰσραήλ· παροικήσουσιν, (11) ἐπεὶ ῥομφαία ἐγένετο τῷ λαῷ μου· διὰ τοῦτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου,

13. ὅτι δεδικαίωται· καὶ τί εἰ καὶ φυλὴ ἀπωσθῇ; οὐκ (12) ἔστι, λέγει Κύριος Κύριος.

tus ad dissolutionem: interfice, contemne ⋇ fili mi ⁄ repelle omne lignum.

11. Et dedit eum paratum, ut teneat manus ipsius: exacutus est gladius, est paratus, ut detur ipse in manum interficientis.

12. Clama, et ulula, fili hominis, quia hic factus est in populo meo, hic in omnibus ducibus Israël: inhabitabunt, quoniam gladius factus est populo meo: idcirco plaude super manum tuam,

13. quia justificatus est: et quid, si etiam tribus repulsa fuerit? non est, dicit Dominus Dominus.

מרטה או נשיש שבט בני מאסת - Θ. ἐστιλβωμένη, εἰ κινοῦσα ῥάβδον υἱῶν μου, ἀπωθουμένη - Ο. ἑτοίμη εἰς παράλυσιν· σφάζε, ἐξουδένει, ἀπόθου *C. B.*

למרטה 11. - Α. ἠκονημένην - Σ. ἐξεσπασμένην - Ο. ἑτοίμην *C. B.*

בכף היא - Ο. χεῖρα αὐτοῦ - Σ. ⋇ ἐστίν - Ἄλλος. εἰς χεῖρας αὐτοῦ *C. B.*

לתת אותה ביד - Ο. τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς χεῖρα - Ἄλλος, τοῦ δοθῆναι αὐτὴν εἰς χεῖρας *C. B.*

הורג - Α. φονευτοῦ - Σ. ἀναιροῦντος - Ο. ἀποκεντοῦντος *C. B.*

מגורי אל־חרב היו את־עמי 12. - Ἄλλος, οἱ παροικοῦντες εἰς ῥομφαίαν ἐγένοντο σὺν τῷ λαῷ μου - Ο. παροικήσουσιν, ἐπὶ ῥομφαίᾳ ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου *H. M.*

מגורי - Α. συγκεκλεισμένοι - Ο. παροικήσουσιν *C. B.*

כי בחן 13. - Α. ὅτι ἠρεύνησεν - Ο. ὅτι δεδικαίωται *H. M.*

H. tersus est, vel gaudebimus virga filii mei sternente - *Th.* resplenduit, si movens virgam filiorum meorum, repellens - LXX. paratus ad dissolutionem: interfice, contemne, repelle - *Vulg.* limatus est: qui moves sceptrum filii mei, succidisti.

11. *H.* ad tergendum - *A.* acutum - *S.* extractum - LXX. paratum - *Vulg.* ad laevigandum.

H. in vola hic - LXX. manus ipsius - *S.* ⋇ est - *Alius* ad manus ipsius - *Vulg.* manu.

H. ad dandum eum in manu - LXX. ut detur ipse in manum - *Alius* ut detur ipse in manus - *S.*, *Vulg.* ut sit in manu.

H., *S.*, LXX., *Vulg.* interficientis - *A.* homicidae.

12. *H.* timores ob gladium fuerunt populo meo - *Alius* inhabitantes, in gladium fuerunt cum populo meo - LXX. inhabitabunt, propter gladium fuit in populo meo - *Vulg.* qui fugerant, gladio traditi sunt eum populo meo.

H. timores - *A.* conclusi - LXX. inhabitabunt - *Vulg.* qui fugerant.

13. *H.* quia probatio - *A.* quia investigavit - LXX. quia justificatus est - *Vulg.* quia probatus est.

(9) ἐξουδένει, ἀπόθου - *Alex.* ἀπῶθου - *H.* בני - *Vulg.* filii mei. (10) ἐξηκονήθη ἡ ῥομφαία - *In Alex.* ἡ *deest.* (11) ἐπὶ ῥομφαίᾳ ἐγένετο ἐν τῷ. (12) ἔστι.

Digitized by Google

14. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ κρότησον χεῖρα ἐπὶ χεῖρα, καὶ διπλασίασον ῥομφαίαν· ἡ τρίτη ῥομφαία τραυματιῶν ἐστι, ῥομφαία τραυματιῶν ἡ μεγάλη· καὶ ἐκστήσεις αὐτοὺς,

15. (13) ὅπως θραυσθῇ ἡ καρδία, καὶ πληθυνθῶσιν οἱ ἀσθενοῦντες ἐπὶ πᾶσαν (14) πύλην ⋇ αὐτῶν, ⁄ παραδίδονται εἰ [leg. εἰς] σφάγια ῥομφαίας· (15) εὖ γέγονεν εἰς στίλβωσιν, εὖ γέγονεν εἰς σφαγήν.

16. Διαπορεύου, ὀξύνου ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὗ ἂν τὸ πρόσωπόν σου ἐξεγείρηται.

17. Καὶ ἐγὼ δὲ κροτήσω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου, καὶ ἐναφήσω θυμόν μου, ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

18. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

14. Et tu, fili hominis, propheta, et plaude manu ad manum et duplica gladium: tertius gladius interfectorum est, gladius interfectorum magnus: et obstupescere facies eos,

15. ut grassaretur cor, et multiplicentur infirmi super omnem portam ⋇ eorum, ⁄ traduntur in jugulationes gladii: bene factus est ad fulgorem, bene factus est ad jugulationem.

16. Transi, exacuere a dextris et a sinistris, quocumque facies tua exurrexerit.

17. Et ego autem plaudam manu mea ad manum meam, et immittam furorem meum, ego Dominus loquutus sum.

18. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

ותכפל חרב 14. - Σ. ἐπιδιπλωθήσεται γὰρ μάχαιρα - O. καὶ διπλασίασον ῥομφαίαν C. B.

החודרת להם - A. οἱ θαμβοί - O. καὶ ἐκστήσεις αὐτούς C. B.

נתתי 15. - O. παραδίδονται - Ἀλλ. παραδίδονται C. B.

אח עשויה - A. ὀξεῖα γέγονεν - O. εὖ γέγονεν C. B.

לברק - Σ. ὡς ἀστραπή - O. εἰς στίλβωσιν C. B.

14. *H.*, *Vulg.* et duplicetur gladius - *S.* duplicabitur enim gladius - *LXX.* et duplica gladium.

H. penetrans in cubiculis ad eos - *A.* qui obstupefacti - *LXX.* et obstupescere facies eos - *Vulg.* obstupescere eos facit.

15. *H.*, *Vulg.* dedi - *LXX.* traduntur - *Alius* traditi sunt.

H. heu factus est - *A.* acutus factus est - *LXX.* bene factus est - *Vulg.* acuti et limati.

H., *LXX.* ad fulgorem - *S.* sicut fulgor - *Vulg.* ad fulgendum.

---

(13) ὅπως μὴ θραυσθῇ - *In Alex., Ald., C.* μὴ *deest ut etiam in Hebr., et Vulg.* (14) πύλην, παραδίδονται - *Alex., Ald., C.* αὐτῶν - *H.* שעריהם - *Vulg.* portis eorum. (15) εὖ γέγονεν εἰς σφαγήν, εὖ γέγονεν εἰς στίλβωσιν· καὶ διαπορεύου - *in Alex.* καὶ *deest, ut pariter in Hebr. et Vulg.*

19. καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, διάταξον σεαυτῷ δύο ὁδοὺς,

20. τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν βασιλέως Βαβυλῶνος, ἐκ χώρας μιᾶς ἐξελεύσονται αἱ δύο, [16] καὶ χεὶρ ※ ἑτοιμάσαι ⁄ ἐν ἀρχῇ ὁδοῦ πόλεως, ἐπ' ἀρχῆς ὁδοῦ διατάξεις, τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν ἐπὶ Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐπὶ Ἰουδαίαν, καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν μέσῳ αὐτῆς·

21. διότι στήσεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν, ἐπ' ἀρχῆς τῶν δύο ὁδῶν, τοῦ μαντεύσασθαι μαντείαν, τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον, καὶ ἐπερωτῆσαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς, καὶ [17] ἡπατοσκοπήσασθαι ἐκ δεξιῶν [18] αὐτοῦ.

19. et tu, fili hominis, statue tibi duas vias,

20. ut ingrediatur gladius regis Babylonis; ex una regione egredientur ambae, et manus ※ ad praeparandum ⁄ in principio viae civitatis; super principium viae statues, ut ingrediatur gladius super Rabbath filiorum Ammon, et super Judaeam, et super Jerusalem in medio ejus:

21. stabit enim rex Babylonis super antiquam viam, in principio duarum viarum ad divinandum divinationem, ad jaciendum virgam, et interrogandum in sculptilibus, et jecur speculandum a dextris suis.

שים־לך 19. - Α. δὶς σεαυτῷ - Ο. διάταξον σεαυτῷ *C. B.*

שניהם - Ο. αἱ δύο - Ἄλλος, ἀρχαὶ δύο *C. B.*

ברא - Α. κατ'ᾶσαν - Σ. ἑτοίμασεν - Ἄλλος, ἑτοιμάσουσιν - Σ. ※ ἑκάστης ⁄ - Ο. πόλεως *C. B.*

ברא: ודרך תשים לבוא - Ἄλλος, ※ καὶ σὺ ἑτοίμασον, καὶ διάταξον ὁδὸν ⁄ τοῦ εἰσελθεῖν - Ο. ἐπ' ἀρχῆς ὁδοῦ διατάξεις τοῦ εἰσελθεῖν *C. B.*

את רבת בני 20. - Ο. ἐπὶ Ῥαββὰθ υἱῶν - Ἄλλος, Ῥαββὰθ ἐπὶ υἱῶν *C. B.*

בצורה - Α. περιοχῆς - Σ. ἐν πολιορκίᾳ - Θ. ὀχυρωμένη - Ο. ἐν μέσῳ αὐτῆς *C. B.*

אל־אם הדרך 21. - Α. ἐπὶ τὴν διόδον - Ο. ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν *C. B.*

קלקל בחצים - Α., Σ., Θ. παρα'ᾶξαι τοῖς βέλεσιν - Ο. τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον *C. B.*

בתרפים - Α., Θ. ἐν τοῖς θεραφεὶν - Ο. ἐν τοῖς γλυπτοῖς *C. B.*

19. *H.*, *A.*, *Vulg.* pone tibi - LXX. statue tibi.

H. ambae ipsae - LXX., *Vulg.* ambae - *Alius* principia duo.

H. elige - *A.* confodientem - *S.* praeparavit - *Alius* praeparabunt - *Vulg.* capiet - *S.* ※ cujusque ⁄ - LXX. civitatis.

H. elige: viam pones ad veniendum - *Alius* ※ et tu praepara, et constitue viam ⁄ ut ingrediatur - LXX. super principium viae constitues ut ingrediatur - *Vulg.* conjiciet: viam pones ut veniat.

20. Rabbath filiorum - LXX. super Rabbath filiorum - *Alius* Rabbath, super filios - *Vulg.* ad Rabbath filiorum.

H., *Th.* munita - *A.* munitionis - *S.* in obsidione - LXX. in medio ejus - *Vulg.* munitissimam.

21. *H.* ad matrem viae - *A.* super bivium - LXX. super antiquam viam - *Vulg.* in bivio.

H. tersit in sagittis - *A.*, *S.*, *Th.* ad instruendum jaculis - LXX. ad faciendum ebullire virgam - *Vulg.* commiscens sagittas.

H. in theraphim - *A.*, *Th.* in theraphin - LXX. in sculptilibus - *Vulg.* idola.

(16) καὶ χεὶρ ἐν ἀρχῇ - *Alex.*, *Ald.* καὶ χεῖρα ἑτοιμάσουσιν - *C.* ἑτοιμάσαι χεῖρα - *H.* ויד ברא - *Vulg.* et manu capiet. (17) κατασκοπήσασθαι - *C.* ἤπατι σκοπήσασθαι - *al.* ἡπατοσκοπήσασθαι - *H.* ראה בכבד - *Vulg.* extra consuluit. (18) αὐτοῦ ἐγένετο - *Ald.*, et *C.* αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο.

22. ÷ Καὶ / ἐγένετο τὸ μαντεῖον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ βαλεῖν χάρακα, τοῦ διανοῖξαι στόμα ἐν βοῇ, ὑψῶσαι [19] φωνῇ μετὰ κραυγῆς, τοῦ βαλεῖν χάρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς, καὶ βαλεῖν χῶμα, καὶ οἰκοδομῆσαι βελοστάσεις.

22. ÷ Et / facta est divinatio super Jerusalem, ad jaciendum vallum, ad aperiendum os in clamore, ad exaltandum vocem cum vociferatione, ad jaciendum vallum super portas ejus, et jaciendum aggerem, et aedificandas machinas jaculatrices.

23. Καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαντευόμενος μαντείαν ἐνώπιον [20] αὐτῶν, ※ ἑβδομάζοντος ※ ἑβδομάδας αὐτοῖς, / καὶ αὐτὸς ἀναμιμνήσκων ἀδικίας αὐτοῦ μνησθῆναι.

23. Et ipse ipsis quasi divinans divinationem coram eis, ※ hebdomazon ※ hebdomadas eis, / et ipse rememorans iniquitatis ejus ad recordandum.

24. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [21] Κύριος Κύριος· ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε τὰς ἀδικίας ὑμῶν, ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, τοῦ ὁραθῆναι ἁμαρτίας ὑμῶν ÷ ἐν πάσαις ÷ ταῖς ἀσεβείαις ὑμῶν,

24. Idcirco haec dicit Dominus Dominus: pro eo quod in memoriam revocastis iniquitates vestras, cum revelarentur impietates vestrae, ut viderentur peccata vestra ÷ in omnibus ÷ impietati-

---

כרים 22. - Σ. τύρσεις - Θ. προμαχῶνας - Ο. χάρακα *C. B.*

קול בתרועה - Ο. φωνὴν μετὰ κραυγῆς - Ἄλλ. μετὰ φωνῆς σάλπιγγος *H. M.*

סללה - Α., Θ. πρόσχωμα - Σ. τάφρον - Ο. χῶμα *C. B.*

דיק - Α. 1., Ο. βελοστάσεις - Α. 2. τεῖχος - Σ. ἀποτείχισμα - Θ. χαράκωσιν *C. B.*

שוא 23. - Α. κενά - Σ. μάταια - Ο. μαντείαν *C. B.*

שבעי שבעות להם - Α. ※ ἑπτὰ ἑβδομάδες αὐτοῖς - Ο., Θ. ※ ἑβδομάζοντες ἑβδομάδας αὐτῶν *C. B.*

עון להתפש - Ο. ἀδικίας αὐτοῦ μνησθῆναι - Ἄλλ. ἀνομίαν αὐτῶν τοῦ συλληφθῆναι *H. M.*

22. *H.*, *Vulg.* arietes - *S.* turres - *Th.* propugnacula - LXX. vallum.

H. vocem in vociferatione - LXX. vocem cum clamore - *Alius* cum voce tubae - *Vulg.* vocem in ululatu.

H., *A.*, *Th.*, LXX., *Vulg.* aggerem - *S.* vallum.

H. turrim ligneam - *A.* 1., LXX. machinas bellicas - *A.* 2. murum - *S.* vallamentum - *Th.* circumvallamentum - *Vulg.* munitiones.

23. *H.* mendacium - *A.*, *S.* vana - LXX. divinationem - *Vulg.* frustra oraculum.

H. jurantes juramenta eis - *A.* ※ septem hebdomades ipsis - LXX., *Th.*, ※ hebdomazontes hebdomadas ipsorum - *Vulg.* sabbatorum otium imitantes.

H., *Vulg.* iniquitatis ad capiendum - LXX. iniquitatis ejus ad recordandum - *Alius* iniquitatem eorum ut comprehendantur.

---

(19) φωνήν. (20) αὐτῶν, καὶ αὐτός - *C.* αὐτῶν ἑβδομάζων τὰς ἑβδόμαδας αὐτοῖς - [*Ms. Jes.* ※ Θ. ἑβδομάζοντες ἑβδομάδας αὐτοῖς *H. M.*] - *H.* שבעי שבעות להם - *Vulg.* et sabbatorum otium imitans. *Et ita Hieron.* (21) κύριος, Ἀνθ' - *Alex.*, *Ald.* κύριος κύριος ὁ θεός - *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus.

(22) καὶ / ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν, ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε, ἐν τούτοις ἁλώσεσθε.

bus vestris, et / in omnibus adinventionibus vestris, pro eo quod in memoriam revocastis, in istis capiemini.

25. Καὶ σὺ βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγούμενε τοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, πέρας·

26. τάδε λέγει (23) Κύριος Κύριος· ἀφείλου τὴν κίδαριν, καὶ ἐπέθου τὸν στέφανον, (24) αὕτη οὐ τοιαύτη ἔσται· ἐταπείνωσας τὸ ὑψηλὸν, καὶ ὕψωσας τὸ ταπεινόν.

25. Et tu prophane, inique, dux Israël, cujus venit dies in tempore iniquitatis, finis:

26. haec dicit Dominus Dominus: abstulisti cidarim, et imposuisti coronam; haec non talis erit: humiliasti excelsum, et sublevasti humilem.

---

24. יען הזכרכם בכף תתפשו - Σ. διὰ τὸ μνημονευθῆναι ὑμᾶς ἐν χειρὶ συλληφθήσεσθε - Ο. ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε, ἐν τούτοις ἁλώσεσθε C. B.

25. ואתה חלל רשע נשיא ישראל אשר־בא יומו בעת עון קץ - Σ. . . . .
. . . .
. . , ...
. . . .
- Ο. καὶ σὺ βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγούμενε τοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, πέρας H. M.

26. כה אמר אדני יהוה הסיר המצנפת והרים העטרה זאת לא־זאת השפלה הגבה והגבה השפיל
- Σ. . . . .
. . . .
. . . .
- Ο. τάδε λέγει κύριος· ἀφείλου τὴν κίδαριν, καὶ ἐπέθου τὸν στέφανον, αὐτῇ οὐ τοιαύτη ἔσται, ἐταπείνωσας τὸ ὑψηλὸν, καὶ ὕψωσας τὸ ταπεινόν H. M.

24. *H.* pro eo quod recordamini, in vola capiemini - *S.* pro eo quod recordati estis, in manu comprehendemini - *LXX.* pro eo quod in memoriam revocastis, in istis capiemini - *Vulg.* pro eo, inquam, quod recordati estis, manu capiemini.

25. *H.* et tu prophane, impie, dux Israël cujus venit dies ejus in tempore iniquitatis, finis - *S.* tu autem prophane, iuique, dux Israël, cujus venit dies in tempore iniquitatis constitutus - *LXX.* et tu prophane, inique, dux Israël, cujus venit dies in tempore iniquitatis, finis - *Vulg.* tu autem prophane, impie, dux Israël, cujus venit dies in tempore iniquitatis praefinitae.

26. *H.* sic dixit Dominus Deus: remove cidarim, et leva diadema: haec et non haec: humilem sublevando, et altum humiliando - *S.* haec dixit Dominus Deus: abstulit cidarim, et tulit coronam: neque hoc neque illud; humilem sublevabit, et sublimem humiliabit - *LXX.* haec dicit Dominus: abstulisti cidarim, et imposuisti coronam; ei non erit talis: humiliasti excelsum, et sublevasti humilem - *Vulg.* haec dicit Dominus Deus: aufer cidarim, tolle coronam: nonne haec est quae humilem sublevavit, et sublimem humiliavit?

---

(22) καὶ ἐν τοῖς - *H.* בכל - *Vulg.* in omnibus. (23) κύριος, ἀφείλου - *Alex.*, *Ald.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (24) αὐτῇ - *C.* αὐτή - *Vulg.* haec.

Digitized by Google

27. Ἀδικίαν, ※ ἀδικίαν, / ἀδικίαν θήσομαι αὐτὴν, (25) οὐδὲ αὕτη τοιαύτη ἔσται, ἕως οὗ ἔλθῃ (26) ὃ καθήκει, καὶ παραδώσω αὐτῷ.

28. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει (27) Κύριος Κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ πρὸς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν· καὶ ἐρεῖς· ῥομφαία ῥομφαία ἐσπασμένη (28) εἰς σφαγὴν, καὶ ἐσπασμένη εἰς συντέλειαν, ἐγείρου ὅπως στίλβῃς

29. ἐν τῇ ὁράσει σου τῇ ματαίᾳ, καὶ ἐν τῷ μαντεύεσθαί σε ψευδῆ, τοῦ παραδοῦναί σε ἐπὶ τραχήλους τραυματιῶν (29) ἀνόμων, ὧν ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, πέρας.

30. Ἀπόστρεφε, μὴ καταλύσῃς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ (30) ὡς γεγέννησαι, ἐν τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε,

27. Iniquitatem, ※ iniquitatem, / iniquitatem ponam eam; neque haec talis erit, donec veniat cui debetur, et tradam ei.

28. Et tu, fili hominis, propheta, et dices: haec dicit Dominus Dominus ad filios Ammon, et ad opprobrium eorum: et dices; gladius gladius eductus ad jugulationem, et eductus ad consummationem, exurge ut splendeas

29. in visione tua vana, et in divinando te falsa, ut dareris super colla vulneratorum iniquorum, quorum venit dies in tempore iniquitatis, finis.

30. Revertere, ne maneas in loco isto ut genitus es, in terra propria tua judicabo te,

---

27. עוה עוה עוה אשימנה גם־זאת לא היה עד־בא אשר־לו המשפט ונתתיו - ※ Οἱ Γ. *ἀδικίαν, ἀδικίαν, ἀδικίαν θήσομαι αὐτήν, οὐδ' αὕτη τοιαύτη* - Σ. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
- O. *ἀδικίαν, ἀδικίαν, ἀδικίαν θήσομαι αὐτήν, οὐαὶ αὐτῇ. τοιαύτη ἔσται ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ καθήκει, καὶ παραδώσω αὐτῷ* *H. M.*

27. *H.* perversam, perversam, perversam ponam eam: etiam hoc non fuit, donec veniat cui ei judicium, et tradam eum - ※ *Tres Interpr.* iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam, neque ipsa talis - *S.* iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem faciam illud: et hoc non fuit iste, cujus judicium est, quem daturus sum - LXX. iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam: vae illi, talis erit donec venerit cui convenit, et tradam ei - *Vulg.* iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam: et hoc non factum est, donec veniret cujus est judicium, et tradam ei.

29. בחזות לך שוא - A., Σ. *ἐν τῷ ὁρᾷν σε μάταια* - O. *ἐν τῇ ὁράσει σου τῇ ματαίᾳ* *C. B.*

29. *H.* in videndo tibi vana - *A., S.* cum videres tu vana - LXX. in visione tua vana - *Vulg.* cum tibi viderentur vana.

30. השב אל־תערה - Οἱ Γ. *ἐπίστρεψον εἰς τὸν κολεόν σου* - O. *ἀπόστρεφε, μὴ καταλύσῃς* *C. B.*

30. *H.* reducendum ad vaginam suam - *Tres Interpr., Vulg.* revertere ad vaginam tuam - LXX. revertere, ne maneas.

---

(25) *οὐαὶ αὐτῇ, τοιαύτη ἔσται* [*Ms. Jes.* ※ Οἱ Γ. . . . *οὐδ' αὕτη τοιαύτη* *H. M.*] - *Ald., C.* *οὐδ' αὕτη τοιαύτη ἔσται* - *H.* גם־זאת לא היה - *Vulg.* et hoc non factum est. (26) *ᾧ καθήκει.* (27) *κύριος πρὸς* - *Alex.* *κύριος ὁ θεός* - *Ald.* *κύριος κύριος ὁ θεός* - *C.* *ἀδωναΐ κύριος* - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (28) *εἰς σφάγια.* (29) *ἀνόμων, ἥκει* - *Alex., Ald., C.* *ὧν ἥκει* - *Alex., Ald., C.* *ὧν ἥκει* - *H.* רשעים אשר בא - *Vulg.* impiorum, quorum venit. *Et ita Hieron.* (30) *ᾧ γεγέννησαι.*

31. καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ (31) σοὶ ὀργήν μου· ἐν πυρὶ ὀργῆς μου ἐμφυσήσω ἐπὶ σὲ, καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν βαρβάρων τεκταινόντων (32) διαφθοράν.

32. Ἐν πυρὶ ἔσῃ κατάβρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου· οὐ μὴ γένηταί σου μνεία, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

31. et effundam super te iram meam; in igne irae meae sufflabo in te, et tradam te in manus virorum barbarorum fabricantium corruptionem.

32. In igne eris cibus; sanguis tuus erit in medio terrae tuae: non erit tui memoria, quia ego Dominus loqnutus sum.

זעמי 31. - Α. ἀπειλήν μου - Ο. ὀργήν μου C. B.

אפיח - Α. ἀνάψω - Ο. ἐμφυσήσω C. B.

בערים 32. - Οἱ Γ. ἀφρόνων - Ο. βαρβάρων C. B.

31. *H.*, *Vulg.* indignationem meam - *A.* comminationem meam - *LXX.* iram meam.

H. sufflare faciam - *A.* accendam - *LXX.*, *Vulg.* sufflabo.

32. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* insipientium - *LXX.* barbarorum.

---

(31) σί - *Alex.*, et *C.* σοί. (32) διαφθορᾶς - *Alex.*, *Ald.* διαφθοράν - *H.* משחית - *Vulg.* interitum.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Α., Θ. δὶς etc. *Codex Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. ἐπὶ τὰ ἐρημώματα *Idem.*

3. Α. ῥομφαίαν etc. *Idem. Itemq. Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc.*

4. Οἱ Γ. διὰ τοῦτο *Unus Barb. Similiterque sequentes lectiones versuum* 5. 6. 7. 10. 11.

12. Ἄλλ. οἱ παροικοῦντες etc. *Montfauc. ex Ms. Jes. et Theodoreto, ubi Hieronymus:* «*Rursum, ait, ubi nos diximus* qui fugerant, *et illi et alii transtulerunt* hospites mei, *sive* habitatores.

Ibid. Α. συγκεκλεισμένοι *Barb.*

13. Α. ὅτι ἠρεύνησεν *Drusius, et Ms. Jes. apud Montfauc.; Barb. vero refert* Θ. ἀποδοκίμασιν.

14. Σ. ἐπιδιπλωθήσεται γὰρ etc. *Barb. Itemque lectiones versus* 15.

19. Α. θὲς σεαυτῷ *Idem.*

Ibid. Α. καντοῦσαν - Σ. ἑτοίμασον etc. *Idem, ubi subinde voci* πόλεως τῶν Ο. *praeponitur* Σ. ※ ἑκάστης, *quae in hodierno Hebr. desideratur. Montfauc. vero in Hexaplis ex Ms. Jes. refert* Α., Σ. καντοῦσα - Θ. ἑτοιμάσαι, *quod postremum exhibet etiam Chis. in textu sub stellula tantum.*

Ibid. Ἄλλ. ※ καὶ σὺ ἑτοίμασον etc. *Barb. itemque lectiones sequentis versus* 20.

21. Α. ἐπὶ τὴν δισσὸν *Idem.*

Ibid. Α., Σ., Θ. παρατάξαι τοῖς βέλεσι *Idem. Montfauconius vero ex Polychronio adfert,* ὁ Ἑβραῖος, ῥίψαι, *quod refert ad vocem Hebraicam* לקסם.

Ibid. Α., Θ. ἐν τοῖς θεραφεὶν *Barb. Ita quoque Ms. Jes. sed uni Aquilae tantum adscribit, et adjicit* Σ. τὰ εἴδωλα.

22. Σ. τύρσεις etc. *Barb.*

Ibid. Ἄλλ. μετὰ φωνῆς σάλπιγγος *Ms. Jes. apud Montfauc.*

Ibid. Α., Θ. πρόσχωμα etc. *Barb.*

Ibid. Α., Ο. βελοστάσεις etc. *Idem. ubi binae interpretationes Aquilae videntur vocis* דיק.

23. Α. κενὰ etc. *Idem.*

Ibid. Α. ※ ἑπτὰ ἑβδομάδες etc. *Idem. Ad lectionem* τοῦ Θ. *similia exhibent Ms. Jes.*

et Drusius apud Montfauc., excepto uno αὐτῶν *pro* αὐτοῖς. *At Chis. in textu habet* αὐτοῖς, *nisi quod pro* ἑβδομάζοντες, *legit* ἑβδομάζοντος *sine Interprete.*

Ἄλλ. ἀνομίαν αὐτῶν etc. *Ms. Jes. apud Montfauc., Barb. vero* τοῦ συλληφθῆναι *tribuit Aquilae.*

24. Σ. διὰ τὸ μνημονευθῆναι ὑμᾶς *Barb.*

25. *Hujus et duorum sequentium versuum lectiones ex Symmacho adfert Hieronymus apud Hexapla Montfauc. Fragmenta vero illa Graeca trium Interpretum leguntur ad marg. Codicis Barberini.*

27. ※ Οἱ Γ. ἀδικίαν etc. *Ms. Jes. Hujus item versus ex Symmacho lectionem adfert Hieronymus apud Montfauc., qui ait: « Licet autem Symmachus sit unus ex tribus, et ejus versio a trium versione aliquantulum discrepet, nihil mirum, quando certum est parvam illam differentiam neglectam fuisse. Hactenus Montfauc. »*

29. Α., Σ. ἐν τῷ ὁρᾷν etc. *Barb.*

30. Οἱ Γ. ἐπίστρεψον εἰς τὸν κολεόν σου *Idem. Drusius vero apud Montfauc. exhibet tantum* Ἄλλος, εἰς τὸν κολεὸν αὐτοῦ.

31. Α. ἀπειλήν μου *ex Barb. Ms. autem Jes. praeter illud Aquilae adjicit* Σ. ἐμβρίμησίν μου — Θ. ἐμβρίμημά μοι.

Ibid. Α. ἀνάψω *ex Barb.*

32. Οἱ Γ. ἀφρόνων *ex eod.*

Κεφ. κβ́.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ [1] κρινεῖς εἰ [*leg.* εἰς] τὴν πόλιν τῶν [2] αἱμάτων; παράδειξον αὐτῇ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς,

3. καὶ ἐρεῖς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ὦ πόλις ἐκχέουσα αἵματα ἐν μέσῳ αὐτῆς, τοῦ ἐλθεῖν καιρὸν αὐτῆς, καὶ ποιοῦσα ἐνθυμήματα καθ' ἑαυτῆς, τοῦ μιαίνειν αὐτὴν,

Cap. XXII.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. et tu, fili hominis, si judicas in civitatem sanguinum? ostende ei omnes iniquitates suas,

3. et dices: haec dicit Dominus Dominus: o civitas effundens sanguinem in medio sui, ut veniat tempus ejus, et faciens cogitationes contra semetipsam, ut pollueretur ipsa,

---

התשפט התשפט את־עיר 2. — Α., Σ., Θ., Ο. σὺ κρινεῖς; — Α., Σ., Θ. κρίθητι (Σ., Θ. τῇ πόλει) — Ο. εἰ κρινεῖς τὴν πόλιν; *C. B.*

הודעתה 3. — Α., Σ. καὶ γνωριεῖς αὐτῇ — Ο. καὶ παράδειξον αὐτῇ *C. B.*

2. *H.* nonne judicabis, nonne judicabis civitatem? — *A., S., Th.*, LXX. non judicabis? — *A., S., Th.* judica (*S., Th.* civitati) — LXX. si judicabis civitatem? — *Vulg.* nonne judicas, nonne judicas civitatem?

3. *H.* et scire facies eam — *A., S.* et notum facies ei — LXX. et ostende ei — *Vulg.* et ostendes ei.

---

(1) κρινεῖς τὴν πόλιν. (2) αἱμάτων; καὶ παράδειξον.

4. ἐν τοῖς αἵμασιν αὐτῶν, οἷς ἐξέχεας, παραπέπτωκας, καὶ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασί σου οἷς (3) ἐποίησας, ἐμιαίνου· καὶ ἤγγισας τὰς ἡμέρας σου, καὶ ἤγαγες καιρὸν ἐτῶν σου· διατοῦτο δέδωκά σε εἰς (4) ὄνειδος τοῖς ἔθνεσι, καὶ εἰς ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώραις,

5. ταῖς (5) ἐγγιρούσαις πρὸς σὲ, καὶ ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐμπαίξονται ἐν σοὶ, ἀκάθαρτος ἡ ὀνομαστὴ, καὶ πολλὴ ἐν ταῖς ἀνομίαις.

6. Ἰδοὺ οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ἰσραὴλ, ἕκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ συνεφύροντο ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα.

7. Πατέρα καὶ μητέρα ἐκακολόγουν ἐν σοὶ, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον ἀνεστρέφοντο ἐν ἀδικίαις ἐν (6) σοί· καὶ ὀρφανὸν καὶ χήραν (7) κατεδυνάστευον ἐν σοί·

8. καὶ τὰ ἅγιά μου ἐξουθένουν, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν σοί.

4. in sanguinibus eorum, quos effudisti, deliquisti, et in cogitationibus tuis quas fecisti, polluta es: et appropinquare fecisti dies tuos, et adduxisti tempus annorum tuorum: propterea dedi te in opprobrium gentibus, et in irrisionem omnibus nationibus,

5. quae sunt juxta te, et quae procul absunt a te: et illudent in te, immunda nominata, et multa in iniquitatibus.

6. Ecce duces domus Israël, unusquisque ad cognatos suos miscuerunt se in te, ut effundant sanguinem.

7. Patrem et matrem maledicebant in te, et adversus advenam conversabantur in iniquitatibus in te: et pupillum et viduam opprimebant in te:

8. et sancta mea spernebant, et sabbata mea polluebant in te.

אשמת 4. - A., Σ., Θ. *ἐπλημμέλησας* - O. *παραπέπτωκας* C. B.

ותקריבי - Σ. *ἐγγὺς ἐποίησας* - O. *καὶ ἤγγισας* C. B.

ותבוא עד־שנותיך - Θ. *ἐνστῆναι τὰ ἔτη σου* - O. *καὶ ἤγαγες καιρὸν ἐτῶν σου* C. B.

הקרבות 5. - A., Σ. *ἐγγὺς* - O. *ἐγγιζούσαις* C. B.

יתקלסו־בך - O. *καὶ ἐμπαίξονται ἐν σοί*, ※ *καὶ βοήσουσιν ἐπὶ σοὶ* H. M.

לזרעו 6. - A., Σ., Θ. *ἐν βραχίονι αὐτοῦ* - O. *πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ* C. B.

הקלו 7. - A. *ὕβρισαν* - Σ., Θ. *ἠτίμασαν* - O. *ἐκακολόγουν* C. B.

4. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, LXX., *Vulg.* deliquisti.

H., LXX., *Vulg.* et appropinquare fecisti - *S.* prope fecisti.

H. et venisti usque ad annos tuos - *Th.* ut constituerentur anni tui - LXX., *Vulg.* et adduxisti tempus annorum tuorum.

5. *H.* propinquae - *A.*, *S.* prope - LXX., *Vulg.* quaè juxta sunt.

H. et subsannabunt in te - LXX. et illudent in te, ※ et clamabunt super te - *Vulg.* et triumphabunt de te.

6. *H.* secundum brachium suum - *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* in brachio suo - LXX. ad cognatos suos.

7. *H.* spreverunt - *A.*, *Vulg.* contumeliis affecerunt - *S.*, *Th.* inhonorarunt - LXX. maledicebant.

---

(3) *ἐποίεις* - *C.* *ἐποίησας* - *Vulg.* fecisti. (4) *ὀνειδισμόν* - *Alex.* *ὄνειδος*. (5) *ἐγγιζούσαις*. (6) *σοὶ ὀρφανόν*. (7) *κατεδυνάστευον*. Καὶ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* *κατεδυνάστευον ἐν σοί* - *H.* בך - *Vulg.* apud te.

9. Ἄνδρες [8] λησταὶ ※ ἦσαν ⁄ ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν ἐν σοὶ αἷμα· καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων [9] ἤσθοσαν [10] ἐν σοὶ, ἀνόσια ἐποίουν ἐν μέσῳ σου.

10. Αἰσχύνην πατρὸς ἀπεκάλυψαν ἐν σοὶ, καὶ ἐν ἀκαθαρσίαις ἀποκαθημένην ἐταπείνουν ἐν σοί.

11. Ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἠνομοῦσαν, καὶ ἕκαστος τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐμίαινεν ἐν ἀσεβείᾳ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, θυγατέρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐταπείνουν ἐν σοί.

12. Δῶρα [11] ἐλάμβανον ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα· τόκον καὶ πλεονασμὸν [12] ἐλάμβανον ἐν σοί· καὶ συνετελέσω συντέλειαν [13] κακίαν σου τὴν ἐν καταδυναστείᾳ· ἐμοῦ δὲ ἐπελάθου, λέγει [14] Κύριος Κύριος.

9. Viri latrones ※ erant ⁄ in te, ut effunderent in te sanguinem: et super montes comederunt in te; scelerata faciebant in medio tui.

10. Verecundiam patris discooperuerunt in te; et in immunditiis menstruis desidentem humiliabant in te.

11. Unnsquisque in nxorem proximi sni inique agebant; et unusquisque nurum suam polluebat in impietate; et unusquisqne sororem suam, filiam patris sui humiliabant in te.

12. Munera accipiebant in te, ut effunderent sanguinem: usuram et superabundantiam accipiebant in te: et consummasti consummationem, malitiam tuam, quae in oppressione: mei autem oblita es, dicit Dominns Dominus.

אנשי רכיל 9. - Οἱ Γ. δόλιοι - Ο. λησταί C. B.

זמה - Α. συνταγήν - Σ. μῦσος - Θ. ζέμμα - Ο. ἀνόσια C. B.

עשה תועבה 11. - Οἱ Γ. ἐποίησαν βδέλυγμα - Ο. ἠνομοῦσαν C. B.

בזמה - Α. ἐν συνταγῇ - Σ. ἐν μύσει - Θ. ζέμμα - Ο. ἐν ἀσεβείᾳ C. B.

ותבצעי רעיך בעשק 12. - Σ., Θ. καὶ ἐπλεονέκτεις τοὺς πλησίον σου ἐν συκοφαντίᾳ - Ο. καὶ συνετέλέσω συντέλειαν κακίας σου, τὴν ἐν καταδυναστείᾳ C. B.

9. *H.* obtrectatores - *Tres Interpr.* dolosi - LXX. latrones - *Vulg.* detractores.

H., *Vulg.* scelus - *S.* abominationem - *A.* conventum - *Th.* decoctum - LXX. scelerata.

11. *H.* fecit abominationem - *Tres Interpr.* fecerunt abominationem - LXX. inique agebant - *Vulg.* operatus est abominationem.

H. in scelere - *A.* in conventu - *S.* in abominatione - *Th.* decocto - LXX. in impietate - *Vulg.* nefarie.

12. *H.* et appetebas socios tuos in oppressione - *S.*, *Th.* et fraudabas proximos tuos in calumnia - LXX. et consummasti consummationem malitiae tuae, quae in oppressione - *Vulg.* et avare proximos tuos calumniabaris.

---

(8) λησταὶ ἐν σοί - *Alex.*, *Ald.*, *C.* λησταὶ ἦσαν - *H.* היו בך - *Vulg.* fuerunt in te. (9) ἤσθιον. (10) ἐπὶ σοί - *Alex.*, et *C.* ἐν σοί. (11) ἐλαμβάνοσαν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐλάμβανον. (12) ἐλαμβάνοσαν. (13) κακίας σου. (14) κύριος. Ἐάν - *Alex.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus.

13. Ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά [15] μου πρὸς χεῖρά μου, ἐφ' οἷς [16] συντελέσαι, οἷς ἐποίησας, καὶ ἐπὶ τοῖς αἵμασί σου τοῖς γεγενημένοις ἐν μέσῳ σου·

14. εἰ ὑποστήσεται ἡ καρδία σου; εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἐγὼ ποιῶ ἐν σοί; ἐγὼ Κύριος λελάληκα, καὶ ἤσω [leg. ποιήσω].

15. Καὶ διασκορπιῶ σε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασπερῶ σε [17] εἰς τὰς χώρας, καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία σου ἐκ σοῦ·

16. καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἐθνῶν, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

17. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός μὲ, λέγων·

18. υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ γεγόνασί μοι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀναμεμιγμένοι πάντες χαλκῷ, [18] καὶ κασσιτέρῳ, καὶ σιδήρῳ, καὶ

13. Si autem percutiam manum meam ad manum meam super iis, quae consummasti, quae fecisti, et super sanguinibus tuis, qui facti sunt in medio tui:

14. si subsistet cor tuum? si praevalebunt manus tuae in diebus, quos ego facio in te? ego Dominus loquutus sum, et faciam.

15. Et dispergam te in gentibus, et disseminabo te in regiones, et deficiet immunditia tua ex te:

16. et haereditabo in te ante oculos gentium; et scietis quia ego Dominus.

17. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

18. fili hominis, ecce facti sunt mihi domus Israël admisti omnes aere, et stanno, et ferro, et plum-

---

והנה הכיתי כפי 13. - Θ. καὶ ἰδοὺ ἐκρότησα χεῖρά μου - Ο. Ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου *C. B.*

היעמד 14. - Σ., Θ. μὴ ὑποστήσεται - Ο. εἰ ὑποστήσεται *C. B.*

אם־תחזקנה - Οἱ Γ. εἰ ἰσχύσουσιν - Ο. εἰ κρατήσουσιν *C. B.*

ונחלת בך 16. - Α. καὶ κατακληροδοτήσω - Σ. καὶ καταστρέψω σε - Θ. καὶ βεβηλωθήσῃ - Ο. καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοὶ *C. B.*

סיג 18. - Α. 1. στέμφυλον καὶ γίγαρτον - Α. 2., Ο. ἀναμεμιγμένοι - Σ. σκωρίαν *H. M.*

13. *H.* et ecce percussi manum meam - *Th.* et ecce plausi manu mea - *LXX.* si autem percussero manum meam - *Vulg.* ecce complosi manus meas.

14. *H.* nunquid stabit - *S.*, *Th.* nunquid subsistet - *LXX.* si subsistet - *Vulg.* nunquid sustinebit.

H. num praevalebunt - *Tres Interpr.* si fortes erunt - *LXX.* si praevalebunt - *Vulg.* aut praevalebunt.

16. *H.* et haereditabis in te - *A.* et haereditatem dabo - *S.* et sternam te - *Th.* et prophanaberis - *LXX.* et haereditabo in te - *Vulg.* et possidebo te.

18. *H.*, *S.*, *Vulg.* scoriam - *A.* 1. acinum vinacii - *A.* 2., *LXX.* commixti.

---

(15) μου ἐφ' - *Alex.*, *Ald.*, *C.* μου πρὸς χεῖρά μου ἐφ'. (16) συντετέλεσαι. (17) ἐν ταῖς χώραις - *Vulg.* in nationes. (18) καὶ σιδήρῳ, καὶ κασσιτέρῳ - *C.* κασσιτέρῳ *ponit ante* σιδήρῳ. *Et ita Hebr.*, *et Vulg.*

[19] μολίβδῳ, [20] ἐν μέσῳ ※ καμίνου / ἀργυρίου [21] ἀναμιγμένον ἐστί.

19. Διὰ τοῦτο εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἀνθ' ὧν [22] ἐγένεσθε πάντες εἰς σύγκρασιν μίαν, διὰ τοῦτο ἐγὼ [23] εἰσδέξομαι ὑμᾶς εἰς μέσον Ἱερουσαλήμ·

20. καθὼς εἰσδέχεται ἄργυρος, καὶ χαλκὸς, καὶ σίδηρος, [24] καὶ μόλιβος [leg. μόλιβδος], καὶ κασσίτερος εἰς μέσον καμίνου, τοῦ ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτὸ πῦρ τοῦ χωνευθῆναι, οὕτως [25] εἰσδέχομαι ※ ἐν τῇ ὀργῇ μου καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου, / καὶ συνάξω καὶ χωνεύσω [26] ὑμᾶς, καὶ συνάξω ὑμᾶς, /

21. καὶ ἐκφυσήσω ἐφ' ὑμᾶς ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, καὶ χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς.

bo; in medio ※ fornacis / argenti admixtum est.

19. Propterea dic: haec dicit Dominus Dominus: eo quod facti estis omnes in commistionem unam, idcirco ego recipiam vos in medium Jerusalem:

20. sicut recipitur argentum, et aes, et ferrum, et plumbum, et stannum in medium fornacis ad sufflandum in illud ignem, ut confletur, sic recipiam ※ in ira mea, et in furore meo, / et congregabo et conflabo vos, et congregabo vos, /

21. et sufflabo in vos in igne irae meae, et conflabimini in medio ejus.

בתוך כור - O. ἐν μέσῳ (Οἱ Γ. καμίνου) *C. B.*

סיגים כסף היו - A. κράμα ἀργυρίου ἦσαν - Σ. σκωρία ἀργυρίου ἐγένοντο - Θ. γεγαρτίδες ἀργύριον ἐγενήθησαν - O. ἀργυρίου ἀναμεμιγμένος ἐστὶ *C. B.*

לסיגים 19. - A. εἰς κράμα - Σ. εἰς σκωρίαν - Θ. εἰς γέγαρτα - O. εἰς σύγκρασιν *C. B.*

לכן הנני - O. διὰ τοῦτο - Ἄλλος, ἰδοὺ / ἐγὼ *C. B.*

להנתיך 20. - Σ. εἰς τὸ χωνευθῆναι - O. τοῦ χωνευθῆναι *C. B.*

והנחתי - A. ※ καὶ ἀναπαύσομαι - *In* O. *vacat C. B.*

וכנסתי אתכם 21. - Σ. ※ καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς - *In* O. *vacat C. B.*

H., *Vulg.* in medio fornacis - LXX. in medio (*Tres Interpr.* fornacis.)

H. scoriae argenti fuerunt - *A.* mixtura argenti fuerunt - *S.*, *Vulg.* scoria argenti facti sunt - *Th.* argentum scoria plenum facti sunt - LXX. argenti admixta est.

19. *H.*, *Th.* in scorias - *A.* in mixturam - *S.*, *Vulg.* in scoriam - LXX. in commixtionem.

H., *Vulg.* propterea ecce ego - LXX. idcirco - *Alius* ecce / ego.

20. *H.* ad fundendum - LXX. ut confletur - *Vulg.* ad conflandum.

H. et requiescere faciam - *A.* ※, *Vulg.* et requiescam - *In* LXX. *vacat.*

21. *H.*, *S.* ※, *Vulg.* et congregabo vos - *In* LXX. *vacat.*

---

(19) μολίβῳ - *Alex.* μολίβδῳ. (20) ἐν μέσῳ ἀργυρίου - [*Ms. Jes.* ※ καμίνου. *Et ita Comp. H. M.*] - *H.* בתוך כור - *Vulg.* in medio fornacis. *Et ita Hieron.* (21) ἀναμεμιγμένος. (22) ἐγένεσθε εἰς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐγένεσθε (*Alex.* ἐγένεσθαι) πάντες εἰς - *H.* היות כלכם - *Vulg.* versi estis omnes. (23) εἰσδέχομαι - *Vulg.* congregabo. (24) καὶ κασσίτερος καὶ μόλιβος - *Alex.* μόλιβδος. (25) εἰσδέξομαι ἐν ὀργῇ μου, καὶ συνάξω - *Alex.*, *C.* ὀργῇ μου, καὶ (*in Alex. deest*) ἐν τῷ θυμῷ μου, καὶ - *H.* באפי ובחמתי - *Vulg.* in furore meo et in ira mea. (26) ὑμᾶς· καὶ ἐκφυσήσω - *H.* אתכם׃ וכנסתי אתכם ונפחתי - *Vulg.* vos. Et congregabo vos, et succendam.

Digitized by Google

22. Ὃν τρόπον χωνεύεται ἀργύριον ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐφ' ὑμᾶς.

22. Sicut conflatur argentum in medio fornacis, sic conflabimini in medio ejus; et scietis, quia ego Dominus effudi indignationem meam super vos.

23. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

23. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

24. υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν αὐτῇ· σὺ εἶ γῆ ἡ οὐ βρεχομένη, οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο ἐπὶ σὲ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς.

24. fili hominis, dic ei: tu es terra non irrigata, neque pluvia facta est super te in die irae.

25. Ἧς οἱ ἀφηγούμενοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λέοντες ὠρυόμενοι ἁρπάζοντες ἁρπάγματα, ψυχὰς κατεσθίοντες ἐν δυναστείᾳ, καὶ τιμὰς λαμβάνοντες· (27) καὶ αἱ χῆραί σου ἐπληθύνθησαν ἐν μέσῳ σου,

25. Cujus duces in medio ejus sicut leones rugientes, rapientes rapinas, animas devorantes in potentia, et pretia accipientes: et viduae tuae multiplicatae sunt in medio tui:

26. καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν νόμον μου, καὶ ἐβεβήλουν τὰ ἅγιά μου· ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβήλου οὐ διέστελλον, καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ οὐ διέστελλον, καὶ ἀπὸ τῶν σαββάτων μου παρεκάλυπτον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐβεβηλούμην ἐν μέσῳ αὐτῶν.

26. et sacerdotes ejus contempserunt legem meam, et polluerunt sancta mea: inter sanctum et prophanum non distinguebant; et inter immundum et mundum non distinguebant; et a sabbatis meis cooperiebant oculos suos: et coinquinabar in medio eorum.

לא מטהרה 24. - Σ. μὴ καθαρισθεῖσα - Ο. οὐ βρεχομένη C. B.

קשר נביאיה 25. - Θ. συστροφὴ προφητῶν αὐτῆς - Α. σύστρεμμα - Σ. συνωμοσία - Ο. οἱ ἀφηγούμενοι αὐτῆς C. B.

לחל 26. - Σ. λαϊκοῦ - Ο. καὶ βεβήλου C. B.

לא הודיעו - Α. οὐκ ἐγνώρισαν - Σ. οὐκ ἐδίδασκον - Ο. οὐ διέστελλον C. B.

העלימו - Σ. παρέβλεπον - Ο. παρεκάλυπτον - Ἄλλος, ὑπερίδον C. B.

ואחל בתוכם - Ο., Θ. καὶ ἐβεβηλούμην ἐν μέσῳ αὐτῶν - Ο., Ἄλλως, ÷ καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν μέσῳ αὐτῶν C. B.

24. *H.*, *S.* non mundata - *LXX.* non irrigata - *Vulg.* immunda.

25. *H.* conjuratio prophetarum ejus - *Th.* coetus conjuratus prophetarum ejus - *A.* globus - *S.* conjuratio - *Vulg.* conjuratio prophetarum.

26. *H.* ad prophanum - *S.* laïcum - *LXX.*, *Vulg.* et prophanum.

H. non fecerunt scire - *A.* non notum fecerunt - *S.* non docebant - *LXX.* non dividebant - *Vulg.* non intellexerunt.

H. occultaverunt - *S.* negligenter viderunt - *LXX.* cooperiebant - *Alius* despexerunt - *Vulg.* averterunt.

H., *LXX.*, *Th.*, *Vulg.* et coinquinabar in medio eorum - *LXX.*, *Aliter* ÷ et sabata mea prophanabant in medio eorum.

---

(27) καὶ χῆραι.

27. Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λύκοι ἁρπάζοντες ἁρπάγματα, τοῦ ἐκχέαι [28] αἷμα, ※ τοῦ ἀπολέσαι ψυχὰς, ⁄. ὅπως πλεονεξίᾳ πλεονεκτῶσι.

28. Καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, ὁρῶντες μάταια, [29] μαντευόμενοι ※ αὐτοῖς ⁄ ψευδῆ, λέγοντες· τάδε [30] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, καὶ Κύριος [31] οὐ λελάληκε.

29. [32] Λαὸς τῆς γῆς ἐκπιεζοῦντες [33] ἀδικίαν, καὶ διαρπάζοντες ἁρπάγματα, πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύοντες, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος.

27. Principes ejus in medio illius quasi lupi rapientes rapinas, ad effundendum sanguinem, ※ ad perdendum animas, ⁄ ut per avaritiam plus acquirant.

28. Et prophetae ejus ungentes eos cadent, videntes vana, divinantes ※ eis ⁄ mendacia, dicentes; haec dicit Adonaï Dominus, et Dominus non est loquutus.

29. Populus terrae vexantes injustitia, et rapientes rapinas, pauperem et egenum per potentiam opprimentes, et erga advenam non conversantes cum judicio.

לאבד נפשות 27. - П. ※ τοῦ ἀπολέσαι ψυχὰς C. B.

למען - Σ. ὥστε - O. ὅπως C. B.

טחו להם תפל 28. - ὁ Ἑβραῖος, ἤλειφον αὐτοὺς πηλῷ ἄνευ ἀχύρου - O. ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, ※ ἤλειφον αὐτοὺς πηλῷ ἄνευ ἀχύρου H. M.

טחו - Σ. ἐπίχριον - O. ἀλείφοντες C. B.

תפל - A. ἀναλῷ - Σ. ἀναρτύτῳ - Θ. ἀφροσύνη - O. πεσοῦνται C. B.

קסמים להם - O. μαντευόμενοι, Σ. αὐτοῖς C. B.

אדני - A. ἀδωναΐ. In O. vacat C. B.

עשקו עשק 29. - A. ἐσυκοφάντησαν συκοφαντίαν - O. ἐκπιεζοῦντες ἀδικίᾳ C. B.

הונו - A. ἐβιάζοντο - O. καταδυναστεύοντες C. B.

עשקו בלא משפט - Σ. ἐσυκοφάντησαν ἀκρίτως - O. οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος C. B.

27. *H.*, *Omnes* ※ ad perdendum animas - *Vulg.* ad perdendas animas.

H., *Vulg.* ad - *S.*, *LXX.* ut.

28. *H.* liniebant eos insulso - *Hebr. Interpr.* liniebant eos luto absque palea - *LXX.* ungentes eos cadent, ※ liniebant eos luto absque paleis - *Vulg.* liniebant eos absque temperamento.

H., *Vulg.* liniebant - *S.* ungebant - *LXX.* ungentes.

H., *A.* insulso - *S.*, *Vulg.* absque temperamento - *Th.* stultitia - *LXX.* cadent.

H., *Vulg.* divinantes eis - *LXX.* divinantes, *S.* eis.

H., *Vulg.* Dominus - *A.* Adonaï. *In LXX. vacat.*

29. *H.* opprimebant oppressione - *A.* calumniati sunt calumniam - *LXX.* vexantes injustitia - *Vulg.* calumniabantur calumniam.

H. populabantur - *A.* vi eripiebant - *LXX.* per potentiam opprimentes - *Vulg.* affligebant.

H. opprimebant absque judicio - *S.* calumniati sunt sine judicio - *LXX.* non conversantes cum judicio - *Vulg.* opprimebant calumnia absque judicio.

---

(28) αἷμα, ὅπως - *C.* τοῦ ἀπολέσαι ψυχὰς, ὅπως - *H.* דם לאבד נפשות - *Vulg.* sanguinem, et ad perdendas animas. *Et ita Hieronym.* (29) μαντευόμενοι ψευδῆ - להם - *H. Vulg.* eis. (30) λέγει κύριος *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (31) οὐκ ἐλάλησε - *C.* οὐ λελάληκεν. (32) Λαὸν τῆς γῆς - *al.* Λαὸς τῆς γῆς. (33) ἀδικίᾳ - *Ald.*, *C.* ἀδικίαν.

Digitized by Google

30. Καὶ ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς, (34) καὶ ἑστῶτα ὁλοσχερῶς πρὸ προσώπου μου ἐν καιρῷ τῆς ὀργῆς, τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξαλεῖψαι αὐτὴν, καὶ οὐχ εὗρον.

31. Καὶ ἐξέχεα ἐπ' αὐτὴν θυμόν μου ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, τοῦ (35) συντελέσαι ⋇ αὐτούς· ⁄ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει Κύριος Κύριος.

30. Et quaerebam ex eis virum conversantem recte, et stantem integre ante faciem meam, in tempore irae, ut non in finem delerem eam, et non inveni.

31. Et effudi super eam furorem meum in igne irae meae ad consummandum ⋇ eos: ⁄ vias eorum in capita eorum dedi, dicit Dominus Dominus.

גדר גדר ועמד בפרץ 30. - Ο. ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς, καὶ ἑστῶτα ὁλοσχερῶς - Θ. οἰκοδομοῦντα φραγμὸν καὶ ἑστῶτα ἐν τῇ διακοπῇ C. B.

כליתים 31. - Σ. τοῦ ἀναλῶσαι, Οἱ Γ. ⋇ αὐτούς - Ο. τοῦ συντελέσαι C. B.

30. *H.* sepientem sepem, et stantem in fractura - *LXX.* qui conversaretur recte, et staret integre - *Th.* aedificantem maceriam, et stantem in scissura - *Vulg.* qui interponeret sepem, et staret oppositus.

31. *H.*, *Vulg.* consumpsi eos - *S.* ad consumendum, *Tres Interpr.* ⋇ eos - *LXX.* ad consummandum.

(34) καὶ ἑστῶτα πρό - *C.* ὁλοσχερῶς ponit ante πρό, *ut Heb., et Vulg.* (35) συντελέσαι· τάς - *Alex.*, *C.* συντελέσαι αὐτούς· τάς - *H.* כליתים - *Vulg.* consumpsi eos.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Α., Σ., Θ., Ο. οὐ κρινεῖς etc. *Sic ad marg. Codicis Barberini.*

3. Α., Σ. καὶ γνωριεῖς αὐτῇ *Idem.*

4. Α., Σ., Θ. ἐπλημμέλησας *Idem.*

Ibid. Σ. ἐγγὺς ἐποίησας *Idem.*; *Montfauc. autem in Hexaplis ex Ms. Reg. exhibet sic,* Σ. ἐσπάσω τῆς θλίψεώς σου τὸν καιρόν.

Ibid. Θ. ἐνστῆναι etc. *Barb.*

5. Α., Σ. ἐγγύς *Idem.*

Ibid. ⋇ καὶ βοήσουσιν ἐπὶ σοὶ *Ms. Jes. apud Montfauc., qui docet esse aliam interpretationem.*

6. Α., Σ., Θ. ἐν βραχίονι *Barb. itemque sequentem vers.* 7.

9. Οἱ Γ. δόλιοι *Idem Montfauc., similiter in Hexaplis, sed latinum ex Hieronymo de suo Graece fecit; qui duobus Interpretibus tantum tribuit, inquiens;* viri detractores, *sive juxta Sym. et Theod.* dolosi, *quod in Hebraeo dicitur* RACHIL.

Ibid. Α. συντεγήν etc. *Barb. Similiterque sequentes lectiones versuum* 11. 12. 13. 14.

16. Α. καὶ καταπληροδοτήσω etc. *Idem; Montfauc. vero horum trium adfert tantum versiones latinas ex Hieronymo - A.* 1., *Th.* et contaminabo te - *S.* et vulnerabo te, *sive* confodiam.

18. Α. 1. σύμφυλον καὶ γίγαρτον etc. *Apud Montfauc. in Hexaplis; Hieron., Verbum Hebraïcum* SIG *Symmachus* scoriam *etc.*

Ibid. Οἱ Γ. καμίνου *Barb. Ita quoque in Ms. Jes. sed cum praemisso asterisco, cui etiam Chis. in textu consonat, detracto tamen uno* οἱ Γ.

Ibid. Α. κράμα ἀργυρίου etc. *Barb.*

19. Α. εἰς κράμα etc. *Idem.*

Ibid. Ἀλλ. ἰδοὺ *Idem Similiterque lectiones versuum* 20. 21. 24. 25. 26. 27. *Versu autem* 27. *ad* τοῦ ἀπολέσαι ψυχάς *consonat etiam Chis. in textu, sed absque Interprete.*

28. ὁ Ἑβρ. ἤλειφον αὐτούς etc. *Drusius ex Editione Romana apud Montfauc.*

Digitized by Google

Ibid. Σ. ἐπίχριον *Barb.*

Ibid. Α. ἀνάλφ. Σ. ἀναρίθμῳ etc. *Idem. Montfauc. ex Hieronymo ad* Α. *et* Σ. *similiter adfert.*

Ibid. Σ. αὐτοῖς *Barb.*

Ibid. Α. Ἀδωναΐ *Idem, itemq. Chis. in textu.*

29. Α. ἐγκαταλείψουσιν etc. *Barb. ut etiam sequentes hujus versus.*

30. Θ. οἰκοδομοῦντα etc. *Idem; Ms. vero Jes. apud Montfauc legit* ⋇ ἐν διακοπῇ φραγμοῦ.

31. Σ. τοῦ ἀναλῶσαι, οἱ Γ. ⋇ αὐτοὺς *Barb. cui consonat Chis. in textu ad vocem tantum* αὐτούς *sine Interprete.*

Κεφ. κγ΄.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, δύο γυναῖκες [1] θυγατέρες μητρὸς μιᾶς ἦσαν,

3. καὶ ἐξεπόρνευσαν ἐν Αἰγύπτῳ, [2] ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν ⋇ ἐπόρνευσαν, / ἐκεῖ ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν, ἐκεῖ [3] διεπαρθενεύθησαν ⋇ τιτθοὶ ⋇ παρθενιῶν αὐτῶν /

4. Τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν [4] ἡ Ὀόλα ἡ πρεσβυτέρα, καὶ Ὀολίβα ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς, καὶ ἐγένοντό μοι, καὶ ἔτεκον υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Σαμάρεια [5] ἡ Ὀόλα, καὶ Ἱερουσαλὴμ [6] ἡ Ολίβα.

CAP. XXIII.

Et factus sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, duae mulieres filiae matris unius fuerunt,

3. et fornicatae sunt in Aegypto, in adolescentia sua ⋇ fornicatae sunt, / ibi ceciderunt ubera earum, ibi devirginatae sunt ⋇ mammae ⋇ virginitatis earum /

4. Nomina autem earum Oola senior, et Ooliba soror ejus: et factae sunt mihi, et pepererunt filios, et filias: et nomina earum, Samaria Oola, Jerusalem Oliba.

---

3. בנעוריהן זנו - Ο. ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν ⋇ οἱ Γ. ἐπόρνευσαν. *H. M.*

מעכו - Α. ἐθλάσθησαν - Σ. ἐμαλάχθησαν - Ο. ἔπεσον *C. B.*

עשו דדי בתוליהן - Αλλ. ἤκμασαν τιτθοὶ παρθενιῶν αὐτῆς - Ο. διεπαρθενεύθησαν *C. B.*

3. *H., Vulg.* in adolescentia sua fornicatae sunt - *LXX.* in juventute sua ⋇ *Tres Interpr.* fornicatae sunt.

H. compressa sunt - *A.* fracta sunt - *S.* emollita sunt - *LXX.* ceciderunt - *Vulg.* subacta sunt.

H. compresserunt mammas virginitatis earum - *Alius* floruerunt mammae virginitatis ejus - *LXX.* devirginatae sunt - *Vulg.* fractae sunt mammae pubertatis earum,

---

(1) ἦσαν θυγατέρες μητρὸς μιᾶς - *H.* בנות אם־אחת היו - *Vulg.* filiae matris unius fuerunt. (2) ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, ἐκεῖ - [*Ms. Jes.* ⋇ Οἱ Γ. ἐπόρνευσαν. *Et ita Comp. H. M.*] - *Alex.* ἐξεπόρνευσαν ἐκεῖ - *H.* בנעוריהן זנו שמה - *Vulg.* in adolescentia sua fornicatae sunt: ibi. *Et ita Hieron.* (3) διεπαρθενεύθησαν. Καὶ τὰ ὀνόματα - [*Ms. Jes.* ⋇ τιτθοὶ παρθενιῶν αὐτῶν *H. M.*] - *H.* דדי בתוליהן - *Vulg.* mammae pubertatis earum. *Et ita Hieron.* (4) ἦν Ὀολά - *Ald.* ἡ Ὀολά. (5) ἦν Ὀολά - *Ald., C.* ἡ Ὀολά. (6) ἦν Ὀλιβά - *Alex.* ἡ Ὀλιβά - *Ald., C.* ἡ Ὀολιβά.

5. Καὶ ἐξεπόρνευσεν ἡ Ὀόλα ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς, ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῇ,

6. ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα, ἡγουμένους καὶ στρατηγούς· (7) νεανίσκοι ἐπίλεκτοι, πάντες ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ' ἵππων·

7. καὶ ἔδωκε τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐπ' αὐτούς· ἐπίλεκτοι υἱοὶ Ἀσσυρίων πάντες, καὶ ἐπὶ (8) πάντας ἐφ' οὓς ἐπέθετο, ἐν πᾶσι (9) τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν ἐμιαίνετο.

8. Καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐξ Αἰγύπτου (10) οὐ κατέλιπεν, ὅτι μεθ' αὐτῆς ἐκοιμῶντο (11) ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διεπαρθένευσαν αὐτὴν, καὶ ἐξέχεαν τὴν πορνείαν αὐτῶν ἐπ' αὐτήν.

9. Διὰ τοῦτο παρέδωκα αὐτὴν εἰς χεῖρας τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, εἰς χεῖρας υἱῶν Ἀσσυρίων, ἐφ' οὓς ἐπετίθετο.

5. Et fornicata est Oola a me, et adhaesit super amatores suos, super Assyrios, qui appropinquabant ei,

6. indutos hyacinthinis, principes et duces: juvenes electi, omnes equites equitantes super equos:

7. et dedit fornicationem suam super eos: electi filii Assyriorum omnes; et super omnes, ad quos adhaesit, in omnibus adinventionibus eorum polluebatur.

8. Et fornicationem suam ex Ægypto non reliquit; quia cum ipsa dormiebant in adolescentia ejus, et ipsi devirginaverunt eam, et effuderunt fornicationem suam super eam.

9. Propterea tradidi eam in manus amatorum ejus, in manus filiorum Assyriorum, ad quos adhaesit.

ותעגב 5. - Α. καὶ ἐπεποίθησεν - Σ. καὶ ἠρεθίσατο - Ο. καὶ ἐπέθετο - Θ. καὶ ὥρμησεν *C. B.*

קרובים - Ο. τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῇ - Ἄλλ. τοὺς ἐγγὺς αὐτῆς *H. M.*

לבשי תכלת 6. - Σ. ἠμφιεσμένους ἐν κατασκευῇ - Ο. ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα - Θ. ἐνδεδυμένους παντοίας *H.M.*

חמד - Σ., Θ. ἐπιθυμητοί - Ο. ἐπίλεκτοι *C. B.*

עגבה 7. - Α. ἐπεποίθησεν - Σ. ἥδετο - Ο. ἐπέθετο *C. B.*

עגבה 9. - Α. ἐπεποίθησεν - Σ. προσηρεθίσατο - Ο. ἐπετίθετο *C. B.*

5. *H.* et adamavit - *A.* et confidit - *S.* et contendit - *LXX.* et adhaesit - *Th.* et irruit - *Vulg.* et insanivit.

H. propinquos - *LXX.* propinquantes ipsi - *Alius* eos qui prope ipsam - *Vulg.* propinquantes.

6. *H.* indutos hyacintho - *S.* amictos in apparatu - *LXX.* indutos hyacinthinis - *Th.* indutos varia veste - *Vulg.* vestitos hyacintho.

H. desiderii - *S.*, *Th.* desiderabiles - *LXX.* electi - *Vulg.* cupidinis.

7. *H.* adamavit - *A.* confidit - *S.* delecta est - *LXX.* adhaesit - *Vulg.* insanivit.

9. *H.* amavit - *A.* confidit - *S.* contendit - *LXX.* adhaesit - *Vulg.* insanivit libidine.

---

(7) νεανίσκοι καὶ ἐπίλεκτοι. (8) πάντας ους - *Vulg.* in quos. (9) ἐνθυμήμασιν αὐτοῖς - *H.* גלוליהם - *Vulg.* immunditiis eorum. (10) οὐκ ἐγκατέλιπεν. (11) ἐν νεότητι - *Alex.* ἐν τῇ νεότητι.

Digitized by Google

10. Αὐτοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς, υἱοὺς καὶ θυγατέρας αὐτῆς ἔλαβον, καὶ αὐτὴν ἐν ῥομφαίᾳ ἀπέκτειναν· καὶ ἐγένετο λάλημα εἰς γυναῖκας, καὶ [12] ἐκδικήσεις ἐποίησα ἐν αὐτῇ εἰς τὰς θυγατέρας ⁄.

11. Καὶ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Ὀολίβα, καὶ διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτὴν, καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ὑπὲρ τὴν πορνείαν τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

12. Ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀσσυρίων ἐπέθετο ἡγουμένους καὶ στρατηγοὺς τοὺς ἐγγὺς αὐτῆς ἐνδεδυκότας [13] εὐπάρυφα, ἱππεῖς ἱππαζομένους ἐφ᾽ἵππων, νεανίσκοι ἐπίλεκτοι πάντες.

13. Καὶ [14] εἶδον ὅτι μεμίανται ὁδὸς μιὰ τῶν δύο·

14. καὶ προσέθετο πρὸς τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ εἶδεν ἄνδρας ἐζωγραφημένους ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰκόνας Χαλδαίων ἐζωγραφημένους ἐν γραφίδι,

15. [15] διεζωσμένους ποικίλματα ἐπὶ

10. Ipsi discooperuerunt verecundiam ejus; filios et filias ejus acceperunt, et ipsam in gladio occiderunt: et facta est sermo apud mulieres: et ultiones feci in ea in filias ⁄.

11. Et vidit soror ejus Ooliba, et corrupit applicationem suam super eam, et fornicationem suam super fornicationem sororis suae.

12. Ad filios Assyriorum adhaesit principes et duces, qui prope eam, indutos pretiosis, equites equitantes super equos, adolescentes electi omnes.

13. Et vidi quia polluta est via una ambarum:

14. et adjecit ad fornicationem suam, et vidit viros depictos in pariete, imagines Chaldaeorum depictas in stylo,

15. accinctos variegatis super

ותהי־שם 10. – Σ. καὶ ἐγένετο ὀνομαστή – O. καὶ ἐγένετο λάλημα C. B.

ושפוטים – A., Θ. καὶ κρίματα – καὶ ἐκδικήσεις C. B.

עגבתה 11. – Σ. τὴν ἐρεθείαν αὐτῆς – Θ. ὁρμὴν αὐτῆς – O. τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς C. B.

עגבה 12. – Σ. ἠρεθεύσατο – O. ἐπέθετο C. B.

מכלול – A. συντέλειαν – Σ. ἐν κατασκευῇ – O. εὐπάρυφα – Θ. παντελῆ C. B.

אנשי מחקה 14. – A. ἀνδρῶν μίμημα – O. ἄνδρας ἐζωγραφημένους C. B.

צלמי – A. εἴδωλα – O. εἰκόνας C. B.

בששר – Θ. ἐν χρώμασιν – O. ἐν γραφίδι C. B.

אזור 15. – Σ. ζώνας – O. ποικίλματα C. B.

10. *H.* et fuit nomen – *S.* et fuit nominata – LXX. et fuit sermo – *Vulg.* et factae sunt famosae.

H., *A.*, *Th.*, *Vulg.* et judicia – LXX. et ultiones.

11. *H.* amorem suum – *S.* contentionem suam – *Th.* impetum suum – LXX. applicationem suam – *Vulg.* insanavit libidine.

12. *H.* adamavit – *S.* contendit – LXX. adhaesit – *Vulg.* praebuit impudenter.

H. vestitu absoluto – *A.* perfectione – *S.* in apparatu – LXX. veste pretiosa – *Th.*, *Vulg.* veste varia.

14. *H.*, LXX., *Vulg.* viros depictos – *A.* virorum imaginem.

H., LXX., *Vulg.* imagines – *A.* idola.

H. in minio – *Th.* in coloribus – LXX. in stylo – *Vulg.* coloribus.

15. *H.* cingulo – *S.* cingulis – LXX. variegatis – *Vulg.* balteis.

---

(12) ἐποίησαν ἐκδικήσεις ἐν. (13) εὐπάρυφα. (14) ἴδον. (15) ἐζωσμένους – *Alex.*, *Ald.*, *C.* διεζωσμένους.

τὰς ὀσφύας [16] αὐτῶν, καὶ τιάρα βαπτὰ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, ὄψις τρισσὴ πάντων, ὁμοίωμα [17] υἱῶν ⋇ Βαβυλῶνος Χαλδαίων γῆς πατρίδος αὐτοῦ.

lumbos suos, et tiara tincta super capita eorum, aspectus triplex omnium, similitudo filiorum ⋇ Babylonis Chaldaeorum terrae patriae ejus.

16. Καὶ ἐπέθετο ἐπ' αὐτοὺς τῇ ὁράσει ὀφθαλμῶν αὐτῆς, καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν Χαλδαίων.

16. Et adhaesit super eos aspectu oculorum suorum; et misit nuntios ad eos in terram Chaldaeorum.

17. Καὶ [18] ἦλθον πρὸς αὐτὴν υἱοὶ Βαβυλῶνος εἰς κοίτην καταλυόντων, καὶ ἐμίαινον αὐτὴν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμιάνθη ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν.

17. Et venerunt ad eam filii Babylonis ad cubile divertentium, et polluerunt eam in fornicatione ejus, et polluta est in eis: et recessit anima ejus ab illis.

18. Καὶ ἀπεκάλυψε τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ [19] ἐπεκάλυψεν αἰσχύνην αὐτῆς· καὶ ἀπέστη ἡ ψυχή μου ἀπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἀπέστη ἡ ψυχή μου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

18. Et revelavit fornicationem suam, et revelavit ignominiam suam: et recessit anima mea ab ea, sicut recessit anima mea a sorore ejus.

19. Καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου, τοῦ ἀναμνῆσαι [20] ἡμέρας νεότητός σου, ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν Αἰγύπτῳ,

19. Et multiplicasti fornicationem tuam recordando dierum adolescentiae tuae, in quibus fornicata es in Ægypto,

---

סרוחי טבולים - Σ. περιβλήματα - Θ. χαλάσματα ἀναδεδεμένα - O. παραβαπτά C. B.

סראה שלישים כלם - A. ὅρασις σκυλευτῶν πάντας - Σ. εἰδέα τριςατῶν πάντων - O. ὄψις τρισσὴ πάντων H. M.

בני־בבל - O. υἱῶν - Π. Βαβυλῶνος C. B.

דדים 17. - A. συζυγίας - Θ. τιτθῶν - O. καταλυόντων C. B.

נפשה מהם - Ἄλλος, ἡ ψυχή μου ἀπ' αὐτῆς - O. ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν C. B.

H., *Vulg.* tiaras tinctas - *S.* indumenta - *Th.* catenulas ligatas - *LXX.* tincta.

H. aspectus triariorum universi - *A.* aspectus praedonum omnes - *S.* species tristatarum omnium - *Vulg.* formam ducum omnium.

H. filiorum Babel - *LXX.* filiorum - *Omnes* Babylonis - *Vulg.* filiorum Babylonis.

17. *H.* amorum - *A.* copulationis - *Th.*, *Vulg.* mammarum - *LXX.* divertentium.

H., *LXX.*, *Vulg.* anima ejus ab illis - *Alius* anima mea ab ea.

---

(16) αὐτῶν, παραβαπτὰ καὶ ἐπὶ - *Alex.* καὶ τιάραι βαπταὶ ἐπὶ - *Ald.* καὶ τιάρας βαπτὰς ἐπὶ - *apud Theod. est etiam* τιάραι βαπταὶ - *H.* סרוחי טבולים - *Vulg.* et tiaras tinctas in. (17) υἱῶν Χαλδαίων - *C.* Βαβυλῶνος Χαλδαίων - *H.* בני־בבל - *Vulg.* filiorum Babylonis. (18) ἤλθοσαν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἦλθον. (19) ἀπεκάλυψεν. (20) ἡμέραν - *Alex.* ἡμέρας - *H.* את־ימי - *Vulg.* dies.

20. καὶ ἐπέθου ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, ὧν ὡς ὄνων αἱ σάρκες αὐτῶν, καὶ αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν·

20. et adhaesisti super Chaldaeos, quorum velut asinorum carnes eorum, et verenda equorum, verenda eorum:

21. καὶ ἐπεσκέψω τὴν ἀνομίαν νεότητός σου, ἃ ἐποίεις ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ καταλύματί σου, οὗ οἱ [21] μαστοὶ ἔπεσον νεότητός σου.

21. et visitasti iniquitatem adolescentiae tuae, quae faciebas in Ægypto in diversorio tuo, ubi mammae ceciderunt adolescentiae tuae.

22. Διὰ τοῦτο Ὀολίβα, τάδε λέγει [22] Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω τοὺς ἐραστάς σου ἐπὶ σὲ, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ [23] ψυχή μου ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν,

22. Propterea Ooliba, haec dicit Dominus Dominus: ecce ego suscito amatores tuos super te, a quibus recessit anima mea ab illis: et adducam eos super te per circuitum,

---

ותעגבה 20. - Σ. ἠρεθιύσω - Ο. καὶ ἐπέθου C. B.

בשרם - Ο., οἱ Γ. ※ αἱ σάρκες αὐτῶν C. B.

וזרמת סוסים זרמתם - ὁ Ἑβραῖος, καὶ αἱ διεγέρσεις αὐτῶν ὡς ἵππων - Ο. καὶ αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν H. M.

את זמת 21. - Α. τὴν συνταγήν - Σ. τὸ μῦσος - Ο. τὴν ἀνομίαν - Θ. τὴν πορνείαν C. B.

בעשות ממצרים דדיך למען שדי נעוריך - Α. ἐν τῷ ποιῆσαι Αἴγυπτον συζύγους σου . . . - Σ. ἀπότε ἤκμασαν ἀπ' Αἰγύπτου οἱ τιτθοί σου, ἕνεκεν μαστῶν νεότητός σου - Ο. ἃ ἐποίεις ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ καταλύματί σου, οὗ οἱ μαστοὶ ἔπεσαν νεότητος σου C. B.

את אשר־נקעה 22. - Α. οἷς προσώχθισεν - Ο. ἀφ' ὧν ἀπέστη C. B.

20. *H.* et adamavit - *S.* contendisti - *LXX.* et adhaesisti - *Vulg.* et insanivit libidine.

H. caro eorum - *LXX.*, *Tres Interpr.* ※ carnes eorum - *Vulg.* quorum carnes.

H. et fluxus equorum fluxus eorum - *Hebr. Interpr.* et arrectiones eorum quasi equorum - *LXX.* et verenda equorum verenda eorum - *Vulg.* et fluxus equorum fluxus eorum.

21. *H.*, *Vulg.* scelus - *A.* conventum - *S.* abominationem - *LXX.* iniquitatem - *Th.* fornicationem.

H. cum comprimerentur ab Ægypto ubera tua propter ubera pueritiarum tuarum - *A.* dum faceret Ægyptus copulationes tuas . . . - *S.* quando floruerunt ab Ægypto ubera tua propter mammas juventutis tuae - *LXX.* quae faciebas in Ægypto in diversorio tuo, ubi mammae ceciderunt adolescentiae tuae - *Vulg.* quando subacta sunt in Ægypto ubera tua, et confractae sunt mammae pubertatis tuae.

22. *H.* quibus emota est - *A.* quibus indignata est - *LXX.* a quibus recessit - *Vulg.* quibus satiata est.

---

(21) μαστοὶ νεότητος - *Alex.* ἔπεσαν - *Vulg.* confractae sunt. (22) κύριος· ἰδοὺ - *Alex.*, *Ald.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron. ex LXX.* (23) ψυχή σου.

23. υἱοὺς Βαβυλῶνος, καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους, ※ [24] Φακοὺθ, καὶ Σούε, καὶ Κούε, καὶ πάντας υἱοὺς Ἀσσυρίων μετ' αὐτῶν, νεανίσκους ἐπιλέκτους, ἡγεμόνας καὶ στρατηγοὺς, πάντας τρισσοὺς καὶ ὀνομαστοὺς, ἱππεύοντας ἐφ' [25] ἵππων πάντες

24. ἥξουσιν ἐπὶ σὲ ἀπὸ Βοῤῥᾶ, ἅρματα καὶ τροχοὶ μετ' ὄχλου λαῶν, θυρεοὶ καὶ πέλται, καὶ βαλεῖ φυλακὴν ἐπὶ σὲ κύκλῳ.

25. Καὶ δώσω πρὸ προσώπου αὐτῶν κρῖμα, καὶ ἐκδικήσουσί σε ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν· καὶ δώσω τὸν ζῆλόν μου ἐν σοὶ, καὶ ποιήσουσι μετὰ σοῦ ἐν ὀργῇ θυμοῦ· μυκτῆρά σου [26] καὶ τὰ ὦτά σου ἀφελοῦσιν, καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν ῥομφαίᾳ καταβαλοῦσιν· αὐτοὶ υἱούς σου

23. filios Babylonis, et omnes Chaldaeos, ※ Phacuth, et Sue, et Cue, et omnes filios Assyriorum cum eis, juvenes electos, duces et magistratus, omnes triarios, et nominatos, equitantes in equis cuncti

24. venient super te ab Aquilone, currus et rotae cum multitudine populorum, clypei et peltae; et mittet custodiam super te in circuitu.

25. Et dabo ante faciem eorum judicium, et judicabunt te in judiciis suis: et dabo zelum meum in te, et facient tecum in ira furoris: nasum tuum et aures tuas auferent, et residuos tuos in gladio dejicient: ipsi filios tuos et

---

פקוד ושוע וקוע 23. - Ἄλλος, ἐπισκέπτην καὶ τύραννον καὶ κορυφαῖον - Ο. Φακοὺθ, καὶ Σουί, καὶ Κουί C. B.

שלשים - Α. σκυλευτάς - Σ. τριστάτας - Ο. τρισσούς C. B.

רכבי - Σ. ἐπιβάτας - Ο. ἱππεύοντας C. B.

ומגן 24. - Σ. καὶ ἀσπίδες - Ο. καὶ πέλται C. B.

וקובע ישימו - Σ., Θ. καὶ περικεφαλαίαν θήσονται - Ο. καὶ βαλεῖ φυλακήν - Ἄλλος, βαλοῦσι C. B.

ושפטוך - Α., Σ., Θ. καὶ κρινοῦσί σε - Ο. καὶ ἐκδικήσουσί σε C. B.

ואחריתך 25. - Α., Σ. καὶ ἔσχατά σου - Ο. καὶ τοὺς καταλοίπους σου C. B.

23. *H.*, LXX. Phacud, et Sue, et Cue - *Alius* inspectorem, et tyrannum, et ducem - *Vulg.* nobiles tyrannosque et principes.

H., LXX. triarios - *A.* praedones - *S.* tristatas - *Vulg.* principes principum.

H., *S.*, *Vulg.* ascensores - LXX. equitantes.

24. *H.* et clypeum - *S.* et clypei - LXX. et peltae - *Vulg.* clypeo.

H., *S.*, *Th.* et galeam ponent - LXX. et mittet custodiam - *Alius* mittent - *Vulg.* et galea armabuntur.

H., *A.*, *S.*, *Th.*, LXX., *Vulg.* et judicabunt te.

25. *H.*, *Vulg.* et novissimum tuum - *A.*, *S.* et ultima tua - LXX. et residuos tuos.

---

(24) Φακούκ, καὶ Σουί, καὶ Ὑχουί, καὶ πάντας - *Ald.* Φακοὺθ, καὶ Σουί, καὶ Κοὺθ, καὶ πάντας - [Σ., Ο., Θ. Φακούδ, καὶ Σωέ, καὶ Κωέ. *Hieronymus:* "*In Hebraico habetur* PHACUD *et* SUE *et* CUE, *quas multi* Gentes Orientales *intelligunt: cum hujusmodi nomina nec in Regum volumine, nec in Paralip., neque in Jeremia quidem, qui describunt captivitatem Jerusalem, aut in aliquo loco Scripturae Sanctae inveniamus. Nec mirum si* LXX. *ipsa Hebraica posuerunt nomina, cum Symm. quoque et Theod. in eadem verba consentiant.*" *H. M.*] (25) ἵππων. Καὶ πάντες *in Alex. et Ald.* καὶ *deest.* (26) καὶ ὦτα.

Digitized by Google

καὶ θυγατέρας σου λήψονται, καὶ τοὺς καταλοίπους σου [27] καταφάγεται πῦρ·

26. καὶ ἐκδύσουσί σε τὸν ἱματισμόν σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου.

27. Καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀσεβείας σου ἐκ σοῦ, καὶ τὴν πορνείαν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου· καὶ οὐ μὴ ἄρῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ Αἰγύπτου οὐ μὴ μνησθῇς οὐκέτι.

28. Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμί σε εἰς χεῖρας ὧν μισεῖς, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου ἀπ' αὐτῶν.

29. Καὶ [28] ποιήσουσιν ἐν μίσει, καὶ λήψονται πάντας τοὺς πόνους σου ÷ καὶ τοὺς μόχθους σου, ⁄ καὶ ἔσῃ γυμνὴ καὶ [29] ἀσχημονοῦσα, καὶ ἀποκαλυφθήσεται αἰσχύνη πορνείας σου καὶ [30] ἀσεβείας σου· καὶ ἡ πορνεία σου

filias tuas tollent, et residuos tuos devorabit ignis:

26. et denudabunt te vestimento tuo, et tollent vasa gloriationis tuae.

27. Et avertam impietates tuas a te, et fornicationem tuam de terra Ægypti: et non elevabis oculos tuos ad eos, et Ægypti non recordaberis amplius.

28. Quia haec dicit Dominus Dominus: ecce ego trado te in manus eorum, quos odio habes, a quibus recessit anima tua ab eis.

29. Et facient in odio, et tollent omnes labores tuos ÷ et aerumnas tuas, ⁄ et eris nuda, et ignominiae plena, et revelabitur ignominia fornicationis tuae et impietatis tuae: et fornicatio tua

---

תאכל באש - Ο. καταφάγεται πῦρ - Θ., ἄλλως, ἐμπρήσουσιν ἐν πυρί - Ἄλλος, ἐν πυρὶ ἀναλώσουσι C. B.

תפארתך 26. - Σ. εὐπρεπείας σου - Θ. δόξης σου - Ο. καυχήσεώς σου C. B.

והשבתי 27. - Οἱ Γ. καὶ καταπαύσω - Ο. καὶ ἀποστρέψω C. B.

זמתך - Α. συνταγήν σου - Σ. μυσαρίαν σου - Θ. πορνείαν σου - Ο. ἀσεβείας σου C. B.

ביד 28. - Α., Θ. ※ ἐν χειρί - Σ. εἰς χεῖρα - Ο. εἰς χεῖρας C. B.

כל־יגיעך 29. - Α., Σ. πάντας τοὺς κόπους σου - Ο. πάντας τοὺς πόνους σου C. B.

וזמתך - Α. συνταγή σου - Σ. καὶ μυσαρία σου - Θ. ζέμμα σου - Ο. καὶ ἀσέβειά σου C. B.

H. devorabitur in igni - *LXX.* devorabit ignis - *Th.*, *aliter* incendent in igni - *Alius* in igni consummabunt - *Vulg.* devorabitur igni.

26. *H.*, *Th.*, *Vulg.* gloriae tuae - *S.* decoris tui - *LXX.* gloriationis tuae.

27. *H.*, *Tres Interpr.* et cessare faciam - *LXX.* et avertam - *Vulg.* et requiescere faciam.

H., *S.* faeditatem tuam - *A.* conventum tuum - *Th.* fornicationem tuam - *LXX.* impietates tuas - *Vulg.* scelus tuum.

28. *H.*, *S.* in manum - *A.*, *Th.* ※ in manu - *LXX.*, *Vulg.* in manus.

29. *H.* omnem laborem tuum - *A.*, *S.*, *LXX.*, *Vulg.* omnes labores tuos.

H., *S.* et faeditas tua - *A.* conventus tuus - *Th.* zemma tua - *LXX.* et impietas tua - *Vulg.* scelus tuum.

---

(27) πῦρ καταφάγεται - *C.* καταφάγεται πῦρ. *Et ita Vulg.* (28) ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐν μίσει. (29) αἰσχύνουσα - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀσχημονοῦσα. (30) ἀσέβεια σου, καὶ ἡ - *C.* τῆς ἀσεβείας.

Digitized by Google

30. ἐποίησε ταῦτά σοι, ἐν τῷ ἐκπορνεῦσαί σε ὀπίσω ἐθνῶν, καὶ ἐμιαίνου ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.

31. Ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀδελφῆς σου ἐπορεύθης, καὶ δώσω τὸ ποτήριον αὐτῆς εἰς χεῖράς σου.

32. Τάδε λέγει [31] Κύριος Κύριος· τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου πίεσαι, τὸ βαθὺ [32] καὶ τὸ πλατὺ, ※ καὶ ἔσται εἰς γέλωτα, καὶ εἰς μυκτηρισμὸν ⁄ τὸ πλεονάζον τοῦ συντελέσαι μέθην·

33. καὶ ἐκλύσεως [33] πλησθήσῃ· ποτήριον ※ ἀφανείας καὶ ⁄ ἀφανισμοῦ, ποτήριον ἀδελφῆς σου [34] Σαμαρείας,

30. fecit haec tibi in fornicando te post gentes, et polluta es in cogitationibus eorum.

31. In via sororis tuae ambulasti: et dabo calicem ejus in manus tuas.

32. Haec dicit Dominus Dominus: calicem sororis tuae bibes, profundum et latum, ※ et erit in derisum, et in subsannationem ⁄ abundantem ad complendam ebrietatem:

33. et dissolutione repleberis: calicem ※ obscuritatis et ⁄ perditionis, calicem sororis tuae Samariae,

---

על אשר־נטמאת 30. - Α. ※ ἐπὶ οὗς ⁄ - Θ. ※ ἐφ' ἃς ⁄ ἐμιαίνου - Ο. καὶ ἐμιαίνου *C. B.*

בגלוליהם - Οἱ Γ. ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν - Ο. ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν *C. B.*

תהיה לצחק וללעג 32. - ※ Θ. καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ εἰς μυκτηρισμόν *H. M.*

מרבה להכיל ׃ שכרון ויגון תמלאי - Σ. ἡ πολλοὺς χωροῦσα μέθης, καὶ ἀνιάσεως (πλησθήσῃ) - Ο. τὸ πλεονάζον τοῦ συντελέσαι μέθην, καὶ ἐκλύσεως πλησθήσῃ *C. B.*

כוס שמה ושממה 33. - Θ. ※ ποτήριον ἀφανίας καὶ ἀφανισμοῦ - Α. ἐρημίας - Σ. ἀδημονίας ※ καὶ ἀθυμίας - Ο. ποτήριον ἀφανισμοῦ *C. B.*

30. *H.* super quibus polluisti te - *A.* ※ super quas ⁄ - *Th.* ※ in quibus ⁄ polluta es - *LXX.* et polluta es - *Vulg.* inter quas polluta es.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* in idolis earum - *LXX.* in cogitationibus earum.

32. *H.*, *Vulg.* eris in derisum et in subsannationem - ※ *Th.* et erit in derisum et in subsannationem.

H. magnus ad continendum: ebrietate et dolore repleberis - *S.* quae multos capis ebrietate, et Insanabilitate repleberis - *LXX.* et abundantem ad complendam ebrietatem; et dissolutione repleberis - *Vulg.* quae est capacissima; ebrietate et dolore repleberis.

33. *H.* calice stuporis et desolationis - *Th.* ※ calice obscuritatis et destructionis - *A.* desolationis - *S.* desperationis et tristitiae - *LXX.* calicem perditionis - *Vulg.* calice moeroris et tristitiae.

---

(31) κύριος· τὸ - *Alex.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *Ald.* κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (32) καὶ τὸ πλατὺ, καὶ τὸ πλεονάζον - [*Ms. Jes.*, ※ Θ. καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ εἰς μυκτηρισμόν. *Et ita Alex.*, *Ald.*, *C. H.M.*] - *H.* והרחבה תהיה לצחק וללעג - *Vulg.* et latum: eris in derisum, et in subsannationem. *Et ita Hieron.* (33) πλησθήσῃ, καὶ τὸ ποτήριον ἀφανισμοῦ, *in Ald.*, *C. desunt* καὶ τὸ - *H.* תמלאי כוס שמה ושממה - *Vulg.* repleberis: calice moeroris et tristitiae. *Et ita Hieron.* (34) Σαμαρείας, πίεσαι αὐτό· καὶ τὰς ἑορτάς - *Alex.* καὶ ἐκστραγγιεῖς - *Ald.*, *C.* καὶ πίεσαι αὐτὸ καὶ ἐκστραγγιεῖς - *H.* שמרון ׃ ושתית אותה ומצית - *Vulg.* Samariae. Et bibes illum, et epotabis usque ad faeces. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

34. καὶ πίεσαι αὐτό, ※ καὶ ἐκστραγγιεῖς, ⁄. καὶ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς ἀποστρέψω, διότι ἐγὼ λελάληκα, (35) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

35. Διὰ τοῦτο τάδε (36) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐπελάθου μου, καὶ ἀπέρριψάς με ὀπίσω τοῦ σώματός σου, καὶ σὺ λάβε τὴν ἀσέβειάν σου καὶ τὴν πορνείαν σου.

36. Καὶ (37) εἶπεν Κύριος πρός με· υἱὲ (38) ἀνθρώπου, εἰ οὐ κρινεῖς τὴν Ὀόλαν καὶ τὴν Ὀολίβαν, καὶ (39) ἀπαγγελεῖς αὐταῖς τὰς ἀνομίας αὐτῶν;

37. ὅτι ἐμοιχῶντο, καὶ αἷμα (40) ἐν ταῖς χερσὶν (41) αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν ἐμοιχῶντο, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἐγέννησάν μοι, (42) διῆγον αὐτοὶ δι' ἐμπύρων ⁄.

34. et bibes illum, ※ et exprimes, ⁄. et festivitates et neomenias ejus auferam, quia ego loquutus sum, ait Adonaï Dominus.

35. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: quia oblita es mei, et projecisti me post corpus tuum; et tu accipe impietatem tuam et fornicationem tuam.

36. Et dixit Dominus ad me: fili hominis, si non judicaveris Oolam et Oolibam, et annuntiaveris eis iniquitates earum?

37. quia moechatae sunt, et sanguis in manibus earum; et secundum adinventiones suas moechatae sunt; et filios suos, quos genuerant mihi, traduxerunt ipsi per ignita ⁄.

ואת־חרשיה תגרמי ושדיך תנתקי 34. - Α., Σ., Θ. καὶ τὰ ὄστρακα αὐτοῦ κατατρώξεις, ὡς ὀστᾶ, καὶ τοὺς μαστούς σου κατατιλεῖς - Ο. καὶ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς ἀποστρέψω *C. B.*

שתי 35. - Α. πίε - Ο. λάβε *C. B.*

התשפוט את־אהלה 36. - Α. κρίθητι μετὰ Ὀόλας - Ο. οὐ κρινεῖς τὴν Ὀόλαν; *C. B.*

ואת־גלוליהן 37. - Α., Σ., Θ. καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν - Ο. καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν *C. B.*

ילדו־לי - Ο. ἐγέννησαν - Θ. ※ γε ⁄. μοι *C. B.*

העבירו להם לאכלה - Ἄλλος, διήγαγον αὐτοὶ διὰ πυρός - Α., Σ., Θ. εἰς βρῶσιν - Ο. διῆγον αὐτοῖς δι' ἐμπύρων *C. B.*

34. *H.* et testas ejus confringes, et ubera tua evelles - *A.*, *S.*, *Th.* et testas ejus devorabis quasi ossa, et ubera tua evelles - *LXX.* et festivitates et neomenias ejus auferam - *Vulg.* et fragmenta ejus devorabis, et ubera ejus lacerabis.

35. *H.*, *Vulg.* porta - *A.* bibe - *LXX.* accipe.

36. *H.* nonne judicabis Aholah? - *A.* judicare cum Oola - *LXX.* nonne judicabis Oolam? - *Vulg.* nunquid judicas Oolam?

37. *H.*, *Vulg.* et cum idolis suis - *A.*, *S.*, *Th.* et idola sua - *LXX.* et secundum adinventiones suas.

H., *Vulg.* genuerunt mihi - *LXX.* genuerant - *Th.* utique ⁄. mihi.

H. transire fecerunt eis ad comedendum - *Alius* traduxerunt ipsi per ignem - *A.*, *S.*, *Th.* ad cibum - *LXX.* traduxerunt eis per ignita - *Vulg.* obtulerunt eis ad devorandum.

---

(35) λέγει κύριος - *Alex.* λέγει κύριος κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus. (36) λέγει κύριος - *Alex.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. (37) εἶπε. (38) ἀνθρώπου, οὐ, *al.* εἰ. (39) ἀναγγελεῖς - *Ald.*, *C.* ἀπαγγελεῖς. (40) ἐν χερσίν - *Ald.* ἐν ταῖς χερσίν. (41) αὐτῶν, τὰ - *Alex.* καὶ *addit. Et ita Hebr., et Vulg.* (42) διήγαγον αὐτοῖς δι' - *Alex.* διῆγον.

38. (43) Ἕως ταῦτα ἐποίησάν μοι, (44) ἐμίαινον τὰ ἅγιά μου ⋇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ⁄ καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν,

38. Donec ista fecerunt mihi; polluerunt Sancta mea ⋇ in die illa, ⁄ et sabbata mea prophanaverunt;

39. καὶ ἐν τῷ σφάζειν αὐτοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ εἰσεπορεύοντο εἰς τὰ (45) ἅγιά μου ⋇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ⁄ τοῦ βεβηλοῦν αὐτά· καὶ ὅτι οὕτως ἐποίουν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου·

39. cumque jugularent ipsi filios suos idolis suis, et ingrediebantur in Sancta mea ⋇ in die illa ⁄ ad prophanandum illa: et quia sic faciebant in medio domus meae;

40. καὶ ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἐρχομένοις μακρόθεν, οἷς ἀγγέλους (46) ἐξαπέστελλον πρὸς (47) αὐτοὺς, εὐθὺς ἐλούου, καὶ ἐστιβίζου τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἐκόσμου κόσμῳ,

40. et quia viris venientibus de longe, quibus nuntios mittebant ad eos, statim lavabaris, et stibio liniebas oculos tuos, et ornabaris ornatu;

41. καὶ ἐκάθου ἐπὶ κλίνης ἐστρωμένης, καὶ τράπεζα κεκοσμημένη πρὸ προσώπου αὐτῆς· (48) καὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ τὸ ἔλεόν μου εὐφραίνοντο ἐν αὐτοῖς·

41. et sedebas super lectum stratum, et mensa ornata ante faciem ipsius; et thymiama meum et oleum meum, laetabantur in eis:

טמאו את־מקדשי ביום ההוא 38. - O. *τὰ ἅγιά μου ἐμίαινον* - A., Σ., Θ. ⋇ *ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ C. B.*

ויבאו אל־מקדשי ביום ההוא 39. - O. *καὶ εἰσεπορεύοντο εἰς τὰ ἅγιά μου* - Π. ⋇ *ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ C. B.*

והנה - Οἱ Γ. *καὶ ἰδού* - O. *καὶ ὅτι C. B.*

אשר מלאך 40. - Σ., Θ. *πρὸς οὓς ἀγγέλους* - O. *οἷς ἀγγέλους C. B.*

כחלת - A., Θ. *ἐστιμμίσω* - Ἄλλ. *ἐστιλβίζου* - O. *καὶ ἐστιβίζου C. B.*

שמת 41. - A., Θ. *ἐπέθηκαν* - O. *εὐφραίνοντο C. B.*

38. *H.*, *Vulg.* polluerunt Sanctuarium meum in die illa - *LXX.* polluerunt Sancta mea - *A.*, *S.*, *Th.* ⋇ in die illa.

39. *H.* et ingrediebantur in Sanctuarium meum in die illa - *LXX.* et ingrediebantur in Sancta mea - *Omnes* ⋇ in die illa - *Vulg.* et ingrederentur Sanctuarium meum in die illa.

H., *Tres Interpr.* et ecce - *LXX.* et quia - *Vulg.* etiam.

40. *H.* quos nuntius - *S.*, *Th.* ad quos nuntios - *LXX.* quibus nuncios - *Vulg.* ad quos nuncium.

H. colorasti - *Alius* nitidos reddebas - *LXX.* et stibio liniebas - *A.*, *Th.*, *Vulg.* et circumlinisti stibio.

41. *H.*, *Vulg.* posuisti - *A.*, *Th.* imposuerunt - *LXX.* laetabantur.

---

(43) *ἕως καὶ ταῦτα - in C. καὶ deest, ut pariter in Hebr.* (44) *τὰ ἅγιά μου ἐμίαινον, καὶ τά* - [*Ms. Jes.* ⋇ *οἱ Γ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ H. M.*] - *C. ἐμίαινον τὰ ἅγιά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ* - *H.* טמאו את־מקדשי ביום ההוא - *Vulg.* polluerunt Sanctuarium meum in die illa. *Et ita Hieron.* (45) *ἅγιά μου, τοῦ* - [*Ms. Jes.* ⋇ *οἱ Γ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Et ita Alex. H. M.*] - *H.* מקדשי ביום ההוא - *Vulg.* Sanctuarium meum in die illa. (46) *ἐξαπέστειλαν.* (47) *αὐτοὺς, καὶ ἅμα τῷ ἔρχεσθαι αὐτοὺς, εὐθύς.* (48) *καὶ το θυμίαμα καὶ τό* - *Alex., et C. καὶ τὸ θυμίαμά μου* - *H.* וקטרתי - *Vulg.* thymiama meum. *Et ita Hieron.*

42. καὶ φωνὴν ἁρμονίας ἀνεκρούοντο, καὶ πρὸς ἄνδρας ἐκ [49] πλήθους ἥκοντας ※ οἰνωμένους ✓ ἐκ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐδίδοσαν [50] ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

43. Καὶ εἶπα· οὐκ ἐν τούτοις μοιχεύουσι; καὶ ἔργα πόρνης καὶ [51] αὐτῆς ἐξεπόρνευσε;

44. Καὶ εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτὴν, ὃν τρόπον εἰσπορεύονται πρὸς γυναῖκα πόρνην, οὕτως εἰσεπορεύοντο πρὸς Ὀόλαν, καὶ πρὸς Ὀολίβαν, τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν.

45. Καὶ ἄνδρες δίκαιοι [52] αὐτοὶ ἐκδικήσουσιν αὐτὰς ἐκδικήσει [53] μοιχαλί-

42. et vocem harmoniae personabant, et ad viros ex multitudine venientes ※ vino ebrios ✓ de deserto: et dederunt armillas super manus eorum, et coronam gloriationis super capita eorum.

43. Et dixi: nonne in his moechantur? et opera fornicariae etiam ipsa fornicata est?

44. Et ingrediebantur ad eam, quemadmodum ingrediuntur ad mulierem meretricem, ita ingrediebantur ad Oolam, et ad Oolibam, ut facerent iniquitatem.

45. Et viri justi, ipsi ulciscentur eas ultione adulterarum, et

---

המון 42. - Α. πλήθους - Σ. ὄχλε - Ο. ἁρμονίας *C. B.*

המון שלו בה - Θ. ἤχους εὐθηνίας ἐν αὐτῇ - Ο. ἁρμονίας ἀνεκρούοντο *C. B.*

מובאים סובאים - Ο. ἥκοντας - Α. μεθυόντων *C. B.*

לבלה נאפים 43. - Α. καὶ τοῦ κατατρίψαι μοιχείας - Σ. παλαιοῦται μοιχεία - Θ. τῇ παλαιούσῃ μοιχείας - Ο. οὐκ ἐν τούτοις μοιχεύουσι; *C. B.*

עת יזנה - Α. νῦν πορνεύουσιν - Σ. καιρὸς πορνείας - Ο. καὶ ἔργα πόρνης *C. B.*

אשת הזמה 44. - Α. τὰς γυναῖκας τῆς συντάγῆς - Ο. τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν *C. B.*

ישפטו 45. - Α., Θ. κρινοῦσιν - Ο. ἐκδικήσουσιν *C. B.*

42. *H.*, *A.*, *Vulg.* multitudinis - *S.* turbae - LXX. harmoniae.

H. multitudinis pacificae in ea - *Th.* sonitus prosperitatis in ea - LXX. harmoniae personabant - *Vulg.* multitudinis exsultantis erat in ea.

H. adducti Sabaei - LXX. venientes - *A.* inebriantium - *Vulg.* adducebantur et veniebant.

43. *H.* inveteratae adulteriis - *A.* et ut conterat adulteria - *S.* antiquetur adulterium - *Th.* inveteratae adulterio - LXX. nonne in his moechantur? - *Vulg.* ei, quae attrita est in adulteriis.

H., *Vulg.* nunc fornicabitur - *A.* nunc fornicantur - *S.* tempus fornicationis - LXX. et opera fornicariae.

44. *H.* mulieres sceleris - *A.* mulieres conventus - LXX. ut facerent iniquitates - *Vulg.* mulieres nefarias.

45. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* judicabunt - LXX. ulciscentur.

---

(49) πλήθους ἀνθρώπων ἥκοντας ἐκ τῆς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* οἰνωμένους ἐκ τῆς - *H.* סובאים. (50) ψέλλια - *Alex.* ψέλιά. (51) αὐτὴ *rectius.* (52) αὐτοὶ καὶ ἐκδικήσουσιν - *In Ald.* καὶ *deest, ut in Hebr., et Vulg.* (53) μοιχαλίδος - *Ald.*, *C.* μοιχαλίδων - *H.* נאפות - *Vulg.* adulterarum.

Digitized by Google

δων, καὶ ἐκδικήσει αἵματος, ὅτι μοιχαλίδες εἰσὶ, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν (54) αὐτῶν.

46. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἀνάγαγε ἐπ' αὐτὰς ὄχλον, καὶ δὸς ἐν αὐταῖς ταραχὴν καὶ διαρπαγὴν,

47. καὶ λιθοβόλησον ἐπ' αὐτὰς λίθοις ὄχλων, καὶ κατακέντει αὐτὰς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν· υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας αὐτῶν ἀποκτενοῦσι, καὶ τοὺς οἴκους (55) αὐτῶν ἐν πυρὶ ἐμπρήσουσι.·

48. Καὶ ἀποστρέψω ἀσέβειαν ἐκ τῆς γῆς· καὶ παιδευθήσονται πᾶσαι αἱ γυναῖκες, καὶ οὐ μὴ (56) ποιήσωσι κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν.

49. Καὶ δοθήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἐνθυμημάτων ὑμῶν λήψεσθε· καὶ γνώσεσθε διότι (57) ἐγὼ Κύριος Κύριος.

ultione sanguinis, quia adulterae sunt, et sanguis in manibus earum.

46. Quia haec dicit Dominus Dominus: adduc super eas multitudinem, et da in eis tumultum et rapinam;

47. et lapida super eas lapides turbarum, et confodito eas in gladiis earum: filios earum, et filias earum interficient, et domos earum in igne incendent.

48. Et avertam impietatem de terra: et discent omnes mulieres, et non facient secundum impietates earum.

49. Et dabitur impietas vestra super vos, et peccata cogitationum vestrarum accipietis: et scietis, quia ego Dominus Dominus.

ומשפט שפכות דם - Οἱ Γ. καὶ κρίσιν ἐκχεουσῶν αἷμα - Ο. καὶ ἐκδικήσει αἵματος C. B.

קהל 47. - Α., Θ. ἡ ἐκκλησία - Ο. ὄχλων C. B.

כוסתבנה 48. - Α. συνίαφὴ αὐτῶν - Σ. μύση αὐτῶν - Θ. πορνείαν αὐτῶν - Ο. κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν C. B.

H., *Vulg.* et judicio effundentium sanguinem - *Tres Interpr.* et judicium effundentium sanguinem - LXX. et ultione sanguinis.

47. *H.* caetus - *A.*, *Th.* ecclesia - LXX. turbarum - *Vulg.* populorum.

48. *H.* secundum faeditatem earum - *A.* conventum earum - *S.* abominationes earum - *Th.* fornicationem earum - LXX. secundum impietates earum - *Vulg.* secundum impietatem earum.

---

(54) *αὐτῶν.* Τάδε - *Ald.* Ὅτι τάδε. *Et ita Hebr., et Vulg.* (55) *αὐτῶν ἐμπρήσουσι* - *Ald.* ἐν πυρὶ ἐμπρήσουσι - *H.* באש ישרפו - *Vulg.* igne succendent. (56) *ποιήσουσι.* (57) *ἐγὼ κύριος* - *Ald.* κύριος κύριος - *H.* אני אדני יהוה - *Vulg.* ego Dominus Deus.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

3. ※ Οἱ Γ. ἐπόρνευσαν *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc. Ita quoque in textu Codicis Chis. Hexaplaris praeter Interpretes, qui constanter omittuntur.*

Ibid. Α. ἐκλάσθησαν etc. *Codex Barb.*

Ibid. Ἄλλ. ἥψαντο τίτθοι etc. *Idem. In Ms. Jes. et Chis. in textu legitur tantum* ※ τίτθοι παρθενείων αὐτῶν.

Digitized by Google

5. Α. καὶ ἐπεποίθησεν etc. *Barb.*

Ibid. Ἄλλ. τοὺς ἐγγὺς αὐτῆς *Montfauc. ex Ms. Jes.*

6. Σ. ἠμφιεσμένους etc. *Ms. Jes.*

Ibid. Σ., Θ. ἐπιθυμητοί *Barb.*

7. Α. ἐπεποίθησεν etc. *Idem. Similiterque lectiones vers.* 9. 10.

11. Σ. τὴν ἐριθείαν etc. *Idem. Drusius vero ex Theodoreto apud Montfauc. adfert tantum* Α. ἐπεπόθησεν.

12. Σ. ἠριθεύσατο *Barb.*

Ibid. Α. συντέλειαν etc. *Idem.*

14. Α. ἀνδρῶν μίμημα *Idem.*

Ibid. Α. εἴδωλα *Idem.*

Ibid. Θ. ἐν χρώμασιν *Idem. Ita quoque Drusius ex Edit. Rom. sed absque Interprete.*

15. Σ. ζώνας *Barb.*

Ibid. Σ. περιβλήματα etc. *Idem. Montfauc. vero ex Drusio adfert* Ἄλλ. καὶ τιάραι βαπταί.

Ibid. Α. ἔρασις σκυλευτῶν πάντες - Σ. εἰδέα τριςατῶν πάντες *Montfauc. ex Ms. Jes.; ex Drusio vero sic*: Σ. ὄψις σκυλευτῶν πάντες. *Barb. autem haec tantum* Α. σκυλευτῶν - Σ. τριςατῶν - Θ. τρισσῶν.

Ibid. Π. Βαβυλῶνος *Barb. itemque Chis. in textu sub stellula.*

17. Α. συζυγίας etc. *Barb.*

Ibid. ἡ ψυχή μου etc. *Idem.*

20. Σ. ἠριθεύσω *Idem.*

Ibid. Οἱ Γ. ※ αἱ σάρκες *Idem.*

Ibid. ὁ Ἑβραῖος, καὶ αἱ διεγέρσεις αὐτῶν ὡς ἵππων *Montfauc. ex Polychronio. Barb. vero ad vocem* τῶν Ο. καὶ αἰδοῖα, *legit in marg.* Α. καὶ βρόμος, Σ. καὶ ὅρμημα.

21. Α. τὴν συντεχνίαν etc. *Barb.*

Ibid. Α. ἐν τῷ ποιῆσαι etc. *Idem.*

22. Α. οἷς προσώχθησεν *Idem.*

23. Ἄλλος, ἐπισκέπτην καὶ etc. *Idem. Ad verbum Drusius apud Montfauc. praeter* Α. *loco* Ἄλλος. *Hieron. vero sic habet*: « *In Hebraico habetur* PHACUD *et* SUE *et* CUE, *quas multi* Gentes Orientales *intelligunt: cum hujusmodi nomina nec in Regum volumine, nec in Paralip. neque in Jeremia quidem, qui describunt captivitatem Jerusalem, aut in aliquo loco Scripturae Sanctae inveniamus. Nec mirum si* LXX. *ipsa Hebraica posuerunt nomina, cum Symm. quoque et Theod. in eadem verba consentiant.* » *Chis. autem in textu adfert sic* ※ Φακούδ etc. *ut supra.*

Ibid. Α. σκυλευτάς etc. *Barb. Ms. Jes. vero ad* Σ. *consonat.*

Ibid. Σ. ἐπιβάτας *Idem.*

24. Σ. καὶ ἀσπίδας *Idem.*

Ibid. Σ., Θ. καὶ περικεφαλαίαν θήσονται - Ἄλλ. βαλοῦσι *Idem. Apud Montfauc. vero adfertur ex Ms. Reg. Bombyc. sic* ※ καὶ θώρακας καὶ ἀσπίδας καὶ περικεφαλαίας ἐνδύσονται ἐπὶ σέ.

Ibid. Α., Σ., Θ. καὶ κρινοῦσί σε *Barb. Similiterque sequentes lectiones versuum* 25. 26. 27. 28.

29. Α., Σ. πάντας τοὺς κόπους σου *Idem. Apud Hexapla vero Montfauc. adfertur sic*: Ο. πάντας τοὺς πόνους σου καὶ τοὺς μόχθους σου, *quas putat esse duas Interpretationes vocis* יגיע. *In* LXX., *ut ipse ait, duas conjunctim reperiri saepe contingit.*

Ibid. Α. συντυχή σου etc. *Barb. itemq. lectiones vers.* 30.

32. ※ Θ. καὶ ἔσται εἰς γέλωτα etc. *Ms. Jes. Ita quoque est in textu Chis.*

Ibid. Σ. ἡ πολλοὺς χωροῦσα etc. *Barb.*

33. Θ. ※ ποτήριον ἀφανίας etc. *Idem. In textu Chis. legitur sub stellula cum linea cuspidata terminali tantum* ἀφανίας καί.

34. Α., Σ., Θ. καὶ τὰ ὄστρακα αὐτοῦ etc. *Barb. Apud Hexapla Montfauc. ex Drusio, et partim ex Ms. Jes. exhibetur sic.* Ἄλλος, καὶ ἐκστραγγιεῖς, καὶ τὰ ὄστρακα αὐτοῦ κατατραγῇ, καὶ τοὺς μαστοὺς σου κατατιλεῖς - Ἄλλος, καὶ τὰ ὄστρακα αὐτοῦ κατατρώξεις, καὶ τοὺς μαστούς σου κατατίλλεις. *Illud autem* καὶ ἐκστραγγιεῖς, *quod est interpretatio vocis* ומצית, *habetur etiam in textu Codicis Chis. sub asterisco tantum. Hieron. vero* et fragmenta ejus devorabis, et ubera tua lacerabis; *sive ut* LXX. *transtulerunt*, festivitates et neomenias ejus auferam.

35. Α. τίς *Barb. item sequentes lectiones versuum* 36. 37.

38. Α., Σ., Θ. ἐν τῇ etc. *Idem*; *Itidemque*

Digitized by Google

Ms. Jes. et Chis. in textu, qui tamen de more omittit Interpretes.

39. Π. ※ ἐν τῇ etc. *Similiter ut supra nisi excipiatur* Π. *in Barb. pro* οἱ Γ.

Ibid. Οἱ Γ. καὶ ἰδοὺ *Barb. ut etiam sequentes lectiones versus* 40. 41. 42. 43. 44. 45. etc. *usque ad finem capitis: versu autem* 42. *ad vocem* τῶν Ο. ἥκοντας, *Drusius et Ms. Jes. referunt* Ἄλλος, οἰνωμένους, *quod in textu Cod. Chis. legitur sub asterisco post* τὸ ἥκοντας, *versu* 45. *ad* τὸ ἐκχεόντων αἷμα *accinit Drusius apud Montf., sed sine nomine Interpretis.*

Κεφ. κδ΄.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός [1] μὲ, λέγων· ἐν τῷ ἔτει τῷ [2] ἐνάτῳ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, γράψον σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ÷ ἀφ' ἧς [3] ἀπηρείσατο βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον·

3. καὶ εἰπὸν ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, παραβολὴν, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει [4] Κύριος Κύριος· ἐπίστησον [5] τὸν λέβητα, ※ ἐπίστησον, ⁄ καὶ ἔκχεε εἰς αὐτὸν ὕδωρ,

4. καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν τὰ διχοτο-

CAP. XXIV.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens: in anno nono, in mense decimo, decima mensis, dicens:

2. fili hominis, scribe tibi in diem a die hac, ÷ qua obfirmatus est rex Babylonis super Jerusalem, ab hodierna die:

3. et dic ad domum exasperantem, parabolam, et dices ad eos: haec dicit Dominus Dominus: pone lebetem, ※ dispone, ⁄ et effunde super eum aquam;

4. et mitte in eum divisiones,

את־שם היום 2. – Οἱ Γ. τὸ ὄνομα ※ τῆς ἡμέρας – Ο. εἰς ἡμέραν *C. B.*

סמך – Α. ἀπέστη – Θ. προέθετο – Ο. ἀπηρείσατο *C. B.*

ומשל 3. – Α. καὶ παροιμιάσῃ – Σ. καὶ παροιμίασαι – Θ. καὶ παραβαλοῦ – Ο. καὶ εἰπὸν *C. B.*

המרי – Α. τὸν ἐλλάσσοντα – Ο. τὸν παραπικραίνοντα *C. B.*

שפת – Π. ※ καὶ ἐπίστησον *C. B.*

נתחיה 4. – Α., Σ., Θ. μέλη – Ο. τὰ διχοτομήματα *C. B.*

2. *H., Tres Interpr., Vulg.* nomen ※ diei – LXX. in diem.

H. adjunxit se – *A.* recessit – *Th.* statuit – LXX. obfirmatus est – *Vulg.* confirmatus est.

3. *H., S.* et parabolice loquere – *A.* et proverbialiter loqueris – *Th.* compara – LXX. et dic – *Vulg.* et dices per proverbium.

H. rebellionis – *A.* instabilem – LXX. exasperantem – *Vulg.* irritatricem.

H. instrue – *Omnes* ※ et impone – *Vulg.* pone, inquam,

4. *H., Vulg.* frustra ejus – *A., S., Th.* membra – LXX. divisiones.

---

(1) μὲ ἐν τῷ. (2) ἐννάτῳ. (3) ἀπηρείσατο. (4) κύριος· ἐπίστησον – *Alex.*, C. ἀδωναΐ κύριος – *Ald.* κύριος κύριος – *H.* אדני יהוה – *Vulg.* Dominus Deus. (5) τὸν λέβητα, καὶ ἔγχεον – *Ald.* καὶ ἔκχει – *C.* ἐπίστησον, καὶ ἔκχεε – *H.* הסיר שפת – *Vulg.* ollam; pone.

μήματα, πᾶν διχοτόμημα καλὸν, σκέλος καὶ ὦμον ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστέων,

5. ἐξ ἐπιλέκτων κτηνῶν ※ εἰλημμένων· καὶ ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ ὑποκάτω [6] αὐτῶν· ἔζεσεν ἔζεσε, καὶ ἥψηται τὰ ὀστᾶ αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς.

6. Διὰ τοῦτο τάδε [7] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ὦ πόλις αἱμάτων, λέβης, ἐν ᾧ ἐστὶν ἰὸς ἐν αὐτῷ, [8] καὶ ἰὸς οὐκ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς, κατὰ μέλος αὐτῆς ἐξήνεγκεν, οὐκ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος.

7. Ὅτι αἷμα αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐστιν, ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό· οὐκ ἐκκέχυκα αὐτὸ ἐπὶ τὴν γῆν, τοῦ καλύψαι ἐπ' αὐτὸ γῆν,

8. τοῦ ἀναβῆναι θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν ἐκδικηθῆναι· δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ λεωπετρίαν, τοῦ μὴ καλύψαι αὐτό.

omnem incisuram bonam, crus, et humerum, carnibus separatis ab ossibus,

5. de electis pecoribus ※ assumpta: et incende ossa sub eis: ferbuit, ferbuit, et sunt cocta ossa ejus in medio illius.

6. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: o civitas sanguinum, lebes, in quo est rubigo in eo, et rubigo non est egressa ex eo, per partes suas protulit, non cecidit super eam sors.

7. Quia sanguis ejus in medio illius est; super levissimam petram posui illum: non effudi illum super terram, ut operiretur ipse a terra;

8. ut ascenderet furor ad ulciscendum ultionem: dedi sanguinem ejus super levissimam petram, ut non operiretur ipse.

כל־נתח - Οἱ Γ. πᾶν μέλος - Ο. πᾶν διχοτόμημα C. B.

ירך - Οἱ Γ. μηρόν - Ο. σκέλος C. B.

מלא - Α. ※ πλήρης - Σ. πλήρωσον - Θ. πλήρη C. B.

לקוח וגם דור העצמים תחתיה 5. - Σ. λάβε ἅλας, καὶ σύνθες τὰ ὀστᾶ κυκλοτέρως - Ο. εἰλημμένων, καὶ ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ ὑποκάτω αὐτῶν C. B.

וחלאתה 6. - Ο. καὶ ὁ ἰὸς - Ἄλλ. καὶ ὁ εἶος C. B.

הוציאה - Ο. ἐξήνεγκεν - Οἱ Γ. ※ αὐτήν C. B.

על־צחיח סלע 7. - Α. λεῖαν πέτραν - Ο. ἐπὶ λεωπετρίαν C. B.

H. omne frustrum - *Tres Interpr.* omne membrum - LXX. omnem incisuram - *Vulg.* omnem partem.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* femur - LXX. crus.

H., S. imple - A. ※ plena - *Th.*, *Vulg.* plena.

5. H. assume, et etiam incende ossa sub ea - S. accipe sales, et compone ossa in circuitu - LXX. assumpta, et incendo ossa sub eis - *Vulg.* assume, compone quoque strues ossium sub ea.

6. H. et spuma ejus - LXX., *Vulg.* et rubigo.

H. educ eam - LXX. protulit - *Tres Interpr.* ※ eam - *Vulg.* ejice eam.

7. H. super fastigium laeve petrae - A. laevem petram - LXX., *Vulg.* super laevissimam petram.

---

(6) αὐτῶν· ἔζεσε καὶ ἥψηται - H. רתח רתחיה· (7) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, C. ἀδωναῒ κύριος - H. אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus. (8) καὶ ὁ ἰός.

9. Διὰ τοῦτο τάδε (9) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ⋇ οὐαὶ πόλις ⋇ τῶν αἱμάτων, ⁄ καὶ ἐγὼ μεγαλυνῶ τὸν δαλόν,

10. καὶ πληθυνῶ τὰ ξύλα, καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῇ τὰ κρέα, καὶ ἐλαττωθῇ ὁ (10) ζωμός, ⋇ καὶ τὰ ὀστᾶ συμφρυγήσονται, ⁄

11. καὶ στῇ ἐπὶ τοὺς (11) ἄνθρακας ⋇ αὐτῆς, ἐξήφθη, ⁄ ὅπως προσκαυθῇ καὶ (12) θερμανθῇ, ὅπως φρυγῇ ⁄ ὁ χαλκὸς αὐτῆς, καὶ τακῇ (13) ἐν μέσῳ ⋇ αὐτῆς ⁄ ἀκαθαρσία αὐτῆς, καὶ ἐκλίπῃ ὁ ἰὸς (14) αὐτῆς· ⋇ ταπεινωθήσεται ὁ ἰός, ⁄

9. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: ⋇ vae civitas ⋇ sanguinum, ⁄ et ego magnificabo torrem,

10. et multiplicabo ligna, et succendam ignem, ut tabescant carnes, et imminuatur jus, ⋇ et ossa simul frigentur, ⁄

11. et stet super carbones ⋇ ejus, incensa est, ⁄ ut exuratur, et incalescat; ut frigatur ⁄ aes ejus, et tabescat in medio ⋇ ejus ⁄ immunditia ejus, et deficiat rubigo ejus: ⋇ humiliabitur rubigo, ⁄

אוי עיר הדמים 9. - ⋇ A., Θ. οὐαὶ πόλις τῶν αἱμάτων *H. M.*

גם־אני - A., Θ. ⋇ καίγε ⁄ ἐγώ - O. καὶ ἐγώ *C. B.*

התם 10. - A. συντελέσω - Σ. ἀναλωθήσεται - Θ. ἐκλείψῃ - O. τακῇ *C. B.*

המרקחה - A. ἕψησις - Σ. σκευασία - O. ζωμός *C. B.*

והעצמות יחרו - Ἄλλ. καὶ τὰ ὀστᾶ συντριβήσονται *H. M.*

על־גחליה רקה 11. - Ἄλλος, ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας αὐτῆς κενή *H. M.*

בתוכה טמאתה - A., Σ., Θ. σύνταξις - O. ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ αὐτῆς - Ἄλλ. ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς *H. M.*

9. *H.*, *Vulg.* vae civitati sanguinum - ⋇ *A.*, *Th.* vae civitas sanguinum.

H., *A.*, *Th.* ⋇ etiam ⁄ ego - LXX. et ego - *Vulg.* cujus ego.

10. *H.* consume - *A.* consumam - *S.*, *Vulg.* consumentur - *Th.* deficiant - LXX. ut tabescant.

H. condimentum cum aromatibus - *A.* elixatio - *S.*, *Vulg.* compositio - LXX. jus.

H. et ossa comburentur - *Alius* et ossa conterentur - *Vulg.* et ossa tabescent.

11. *H.* super prunas ejus vacuam - *Alius* super prunas ejus vacua - *Vulg.* super prunas vacuam.

H. in medio ejus immunditia ejus - *A.*, *S.*, *Th.* constitutum - LXX. in immunditia ejus - *aliter* in medio immunditiae ejus - *Vulg.* in medio ejus inquinamentum ejus.

---

(9) λέγει κύριος, Κἀγώ [*Ms. Jes.*, ⋇ A., Θ. οὐαὶ πόλις τῶν αἱμάτων *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος οὐαὶ πόλις (*Alex.* πόλεις) τῶν αἱμάτων, Κἀγώ - *H.* אמר אדני יהוה אוי עיר הדמים - *Vulg.* dicit Dominus Deus: vae civitati sanguinum - *Hieron.*, LXX. dicit Adonaï Dominus: vae civitas sanguinum. (10) ζωμός, καὶ τῇ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ τὰ ὀστᾶ συμφρυγήσονται - *H.* והעצמות יחרו - *Vulg.* et ossa tabescent - *Hieron.*, LXX. et ossa concrementur. (11) ἄνθρακας, ὅπως - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτῆς, ἐξήφθη, (*Alex.* ἐξήφθης) ὅπως - *H.* נחליה רקה - *Hieron.*, LXX. carbones suos, Incensa est, ut. (12) θερμανθῇ ὁ χαλκός - *Ald.* ὅπως συμφρυγῇ ὁ - *C.* καὶ ἐκφρυγῇ ὁ - *H.* וחרה - *Hieron.*, LXX. et frigatur. (13) ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτῆς ἡ (*In Ald.*, *et C. deest.*) ἀκαθαρσία αὐτῆς - *H.* בתוכה טמאתה - *Vulg.* in medio ejus inquinamentum ejus - *Hieron.*, LXX. in medio ejus immunditia ejus. (14) αὐτῆς, καὶ οὐ μή - *C.* καὶ ταπεινωθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, καὶ οὐ μή - *H.* תאנים הלאת ולא - *Hieron.*, LXX. humiliabitur rubigo; et non.

Digitized by Google

12. καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς πολὺς ὁ ἰὸς (15) αὐτῆς· καὶ καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς (16) αὐτῆς,

13. ⋇ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ του [leg. σου] ζέμμα, ⁄ ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου (17) σὺ, ⋇ καὶ οὐκ ἐκαθαρίσθης ἀπὸ ἀκαθαρσίας σου· ⁄ καὶ τί ἐὰν μὴ καθαρισθῇς ἔτι ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν (18) θυμόν μου ἐν σοί;

14. Ἐγὼ Κύριος λελάληκα, καὶ ἥξει, καὶ ποιήσω, οὐ διαστελῶ, οὐδὲ μὴ (19) ἐλεήσω, οὐδ' οὐ μὴ παρακληθῶ· ⁄ κατὰ τὰς ὁδούς σου, καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, (20) λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.
÷ Διὰ τοῦτο ἐγὼ κρινῶ σε κατὰ τὰ αἵ-
÷ ματά σου, καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά
÷ σου κρινῶ σε, ἡ ἀκάθαρτος ἡ ὀνομα-

12. et non exiet de ea multa rubigo illius: et confundetur rubigo ejus,

13. ⋇ in immunditia tua zemma, ⁄ eo quod contaminata es tu, ⋇ et non mundata es ab immunditia tua: ⁄ et quid si non fueris emundata ultra, donec impleam furorem meum in te?

14. Ego Dominus loquutus sum, et veniet, et faciam, non differam; neque miserebor, neque deprecabilis ero: ⁄ secundum vias tuas, et secundum cogitationes tuas judicabo te, dicit Adonaï Dominus. ÷ Propterea ego judicabo
÷ te juxta sanguines tuos, et ju-

תחם - Σ. ἀναλωθῇ - Ο. καὶ ἐκλίπῃ C. B.

רבת חלאתה באש - Α. ἔχθρα ἰοῦ αὐτῆς ἐν πυρί - Ο. πολὺς ὁ ἰὸς αὐτῆς C. B.

זמה 13. - Α., Σ. συνταγὴ - Θ. μυσαρά C. B.

ולא טהרת מטמאתך - ⋇ Α., Θ. καὶ οὐκ ἐκαθαρίσθης ἀπὸ ἀκαθαρσίας σου H. M.

לא אפרע 14. - Α., Θ. οὐ διασκεδάσω - Σ. οὐχ' ὑπερβήσομαι - Ο. οὐ διαστελῶ C. B.

ולא אנחם - Π. οὐδὲ μὴ φείσομαι C. B.

וכעלילותיך - Ο. καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου - Ἄλλος, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματά σου C. B.

H. consumetur - *S.*, *Vulg.* consumatur - LXX. et deficiat.

H. multa spuma ejus in igni - *A.* inimicitia rubiginis ejus in igni - LXX. multa rubigo ejus - *Vulg.* nimia rubigo ejus, neque per ignem.

13. *H.* foeditas - *A.*, *S.* constitutum - *Th.*, *Vulg.* execrabilis.

H., ⋇ *A.*, *Th.* et non mundata es ab immunditia tua - *Vulg.* et non es mundata a sordibus tuis.

14. *H.* non retractabo - *A.*, *Th.* non dissipabo - *S.*, *Vulg.* non transeam - LXX. non differam.

H. et non parcam - *Omnes*, *Vulg.* nec parcam.

H., *Alius* et juxta studia tua - LXX. et secundum cogitationes tuas - *Vulg.* et juxta adinventiones tuas.

---

(15) αὐτῆς. Καταισχυνθήσεται - *Alex.* addit καί. (16) αὐτῆς, ἀνθ' ὧν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ σου ζίμα (*Alex.* ζίμμα) - *H.* בטמאתך זמה - *Vulg.* immunditia tua execrabilis - *Hieron.*, LXX. immunditia sua zemma. (17) σύ· καὶ τί - [*Ms. Jes.*, ⋇ Α., Θ. καὶ οὐκ ἐκαθαρίσθης ἀπὸ ἀκαθαρσίας σου. *Et ita Alex.*, *Ald.*, *Comp. H. M.*] - *H.* ולא טהרת מטמאתך - *Vulg.* et non es mundata a sordibus tuis, et - *Hieron.*, LXX. et non es emundata ab immunditia tua. (18) θυμόν μου, ἐγώ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐν σοί - *H.* חמתי בך אני - *Vulg.* indignationem meam in te. Ego. *Et ita Hieron.* (19) ἐλεήσω· κατὰ τάς - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. μὴ παρακληθῶ; *H. M.*] - *C.* καὶ οὐ μὴ παρακληθῶ - *H.* ולא אנחם - *Vulg.* nec placabor - *Hieron.*, LXX. neque deprecabilis ero. (20) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus.

÷ στὴ, καὶ πολλὴ τοῦ παραπικραί-
÷ νειν ⁄

15. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

16. υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω ἐκ σοῦ τὰ [21] ἐπιθύμηματα ὀφθαλμῶν σου ἐν παρατάξει, οὐ μὴ κοπῇς, οὐδ' οὐ μὴ [22] κλαυσθῇς, ※ οὐδὲ μὴ ἔλθῃ δάκρυά σοι, ⁄

17. στεναγμὸς αἵματος, ὀσφύος [23] πένθους ἐστίν· οὐκ ἔσται τὸ τρίχωμά σου συμπεπλεγμένον ἐπὶ σὲ, καὶ τὰ ὑποδήματά σου ἐν τοῖς ποσί σου, οὐ μὴ παρακληθῇς ἐν χείλεσιν αὐτῶν, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ μὴ φάγῃς.

18. Καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν τοπρωῒ ÷ ὃν τρόπον ἐνετεί ÷ λατό [24] μοι,

÷ xta cogitationes tuas judicabo
÷ te, immunda famosa, et nimia
÷ ad irritandum ⁄

15. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

16. fili hominis, ecce ego aufero a te desideria oculorum tuorum in praeparatione; non planges, neque flebis, ※ neque venient lacrymae tibi, ⁄

17. gemitus sanguinis, renum luctus est: non erunt crines tui colligati super te, et calceamenta tua in pedibus tuis, non consolaberis in labiis eorum; et panem hominum non comedes.

18. Et loquutus sum ad populum mane ÷ sicut praeceperat

את־מחמד עיניך 16. – ὁ Ἑβρ. ἐπιθύμημα τῶν ὀφθαλμῶν σου – O. ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν σου H. M.

במגפה – A. ἐν πληγῇ – O. ἐν παρατάξει C. B.

ולא תבוא דמעתך – O., A., Σ., Θ. ※ οὐδ' οὐ μὴ δακρύσῃς C. B.

17. האנק דם מתים אבל לא־תעשה פארך חבוש עליך – Σ. στέναξε σιγῶν, ἀνθρώπινον πένθος οὐ ποιήσῃς, ὁ στέφανός σου ἐπικείσθω σοι – O. στεναγμὸς αἵματος, ὀσφύος πένθος ἐστί· οὐκ ἔσται τὸ τρίχωμά σου συμπεπλεγμένον ἐπὶ σέ C. B.

16. *H., et Hebr. Interpr.* desiderium oculorum tuorum – *LXX.* desideria oculorum tuorum – *Vulg.* desiderabile oculorum tuorum.

H. in percussione – *A., Vulg.* in plaga – *LXX.* in praeparatione.

H. neque veniat lacryma tua – *LXX., A., S., Th.* ※ neque lacrymas effundas – *Vulg.* neque fluant lacrymae tuae.

17. *H.* clamando tace, mortuorum luctum ne facias, tiaram tuam liga super te – *S.* geme tacens, humanum luctum ne facias, corona tua imponatur tibi – *LXX.* gemitus sanguinis, renum luctus eris, non erunt crines tui colligati super te – *Vulg.* ingemisce tacens, mortuorum luctus non facies: corona tua circumligata sit tibi.

---

(21) ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν – *in Alex.* τῶν *deest.* (22) κλαυσθῇς, στεναγμός – [*Ms. Jes.* ※ Θ. οὐδ' οὐ μὴ ἔλθῃ δάκρυά σοι *H. M.*] – *C.* οὐδὲ μὴ ἔλθῃ σοὶ δάκρυα – *H.* תבכה ולא תבוא דמעתך – *Vulg.* plorabis, neque fluent lacrymae tuae – *Hieron., LXX.* neque venient lacrymae tibi. (23) πένθος ἐστ· οὐκ – *Alex.* πένθους ἔσται – *Ald.* ἐστὶν – *Hieron., LXX.* est. (24) μοι ἑσπέρας, καὶ – *Alex., Ald., C.* μοι, καὶ ἀπέθανεν ἡ γυνή μου ἑσπέρας, καὶ – *H.* ותמת אשתי בערב – *Vulg.* et mortua est uxor mea vespere. *Et ita Hieron. ex LXX.*

/ καὶ ἀπέθανεν ἡ γυνή μου ἑσπέρας, καὶ ἐποίησα τοπροὶ ὃν τρόπον ἐπετάγη μοι.

19. Καὶ [25] εἶπεν πρός μὲ ὁ λαός· οὐκ [26] ἀπαγγέλλεις ἡμῖν τί ἐστι [27] ταῦτα ※ ἡμῖν / ἃ σὺ ποιεῖς;

20. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς· λόγος Κυρίου ἐγένετο πρὸς μὲ, λέγων·

21. εἰπὸν πρὸς τὸν [28] οἶκον Ἰσραήλ· τάδε λέγει [29] Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ βεβηλῶ τὰ ἅγιά μου, φρύαγμα ἰσχύος ὑμῶν [30] ἐπιθύμητα ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ ψυχαὶ ὑμῶν· καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, οὓς ἐγκατελίπετε, ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται·

22. καὶ [31] ποιήσατε ὃν τρόπον πεποίκα [leg. πεποίηκα]· ἀπὸ στόματος αὐτῶν οὐ παρακληθήσεσθε, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ φάγεσθε,

23. καὶ αἱ κόμαι ὑμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν· οὐ μὴ κόψησθε οὔτε μὴ κλαύσητε, καὶ

mihi, / et mortua est uxor mea vespere; et feci mane sicut praeceptum est mihi.

19. Et dixit ad me populus: non annuntias nobis, quid sunt haec ※ nobis / quae tu facis?

20. Et dixi ad eos: sermo Domini factus est ad me, dicens:

21. dic ad domum Israël: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego contaminabo Sancta mea, superbiam fortitudinis vestrae, desiderabilia oculorum vestrorum; et super quibus parcunt animae vestrae: et filii vestri, et filiae vestrae, quos reliquistis, in gladio cadent:

22. et facietis, sicut feci: ab ore eorum non consolabimini; et panem hominum non comedetis,

23. et comae vestrae super caput vestrum, et calceamenta vestra in pedibus vestris: non plan-

ותמת אשתי בערב 18. - Ἄλλ. καὶ ἐπέθανεν ἡ γυνή μου ἑσπέρας H. M.

כי אתה עשה 19. - A. ὅτι σὺ ποιεῖς - O. ἃ σὺ ποιεῖς C. B.

גאון 21. - A. καύχημα - O. φρύαγμα C. B.

ומחמל - Σ. καὶ σπλαγχνίζονται - O. καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται C. B.

על־שפם לא תעטו 22. - Σ. περὶ τὰ χείλη οὐ μὴ περιβάλησθε - O. ἀπὸ στόματος αὐτῶν οὐ παρακληθήσεσθε C. B.

ופארכם 23. - A. καὶ οἱ κόσμοι ὑμῶν - Σ. καὶ στέφανοι ὑμῶν - O. καὶ αἱ κόμαι ὑμῶν C. B.

18. *H.* et mortua est uxor mea in vespera - *Al.*, *Vulg.* et mortua est uxor mea vespere.

19. *H.*, *A.* quia tu facis - *LXX.*, *Vulg.* quae tu facis.

21. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* superbiam - *A.* gloriationem.

H. et indulgentiam - *S.* et compatiuntur - *LXX.* et super quibus parcunt - *Vulg.* et super quo pavet.

22. *H.* super mystacem non obvolvetis - *S.* circa labia non amiciemini - *LXX.* ab ore eorum non consolabimini - *Vulg.* ora amictu non velabitis.

23. *H.* et ornamentum vestrum - *A.* et ornamenta vestra - *S.* et coronae vestrae - *LXX.* et comae vestrae - *Vulg.* coronas habebitis.

(25) εἶπε. (26) ἀναγγέλλεις. (27) ταῦτα ἃ σύ - *H.* אלה לנו כי אתה (28) οἶκον τοῦ Ἰσραήλ. (29) κύριος, Ἰδού - *Alex.* κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (30) ἐπιθυμήματα - *H.* מחמד - *Vulg.* desiderabile. (31) ποιήσετε.

ἐντακήσεσθε ἐν ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ παρακαλέσετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

24. Καὶ ἔσται Ἰεζεκιὴλ ὑμῖν εἰς τέρας· κατὰ πάντα ὅσα (32) ἐποίησε, ποιήσετε, ὅτ' ἂν ἔλθῃ ταῦτα, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι (33) ἐγὼ Ἀδωναΐ Κύριος.

25. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅτ' ἂν λαμβάνω τὴν (34) ἰσχὺν ⋇ αὐτῶν ⁄ παρ' αὐτῶν, καὶ ἔπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐτῶν, τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν αὐτῶν, (35) καὶ ἔπαρσιν ψυχῆς αὐτῶν, υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας (36) αὐτῶν,

26. τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἥξει ὁ ἀνασωζόμενος πρὸς σὲ τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι εἰς τὰ ὦτα;

27. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διανοιχθήσεται τὸ στόμα σου πρὸς τὸν (37) ἀνασωζόμενον, καὶ λαλήσεις, καὶ οὐ μὴ ἀποκωφωθῇς οὐκέτι, καὶ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς τέρας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος.

getis, neque flebitis; et consumemini in iniquitatibus vestris; et consolabimini unusquisque fratrem suum.

24. Et erit Jezeciel vobis in portentum: secundum omnia quae fecit, facietis, cum venerint haec, et cognoscetis quoniam ego Adonaï Dominus.

25. Et tu, fili hominis, nonne in die, quando abstulero fortitudinem ⋇ eorum ⁄ ab eis, et elationem gloriationis eorum, desideria oculorum eorum, et elationem animae eorum, filios eorum, et filias eorum;

26. die illa veniet qui salvus factus fuerit ad te, ut annuntiet tibi in aures?

27. In die illa aperietur os tuum ad eum qui evaserit, et loqueris, et nequaquam ultra reticebis; et eris eis in portentum, et cognosceut, quoniam ego Dominus.

ונמקתם - Σ. ἀλλὰ ἐντακήσεσθε - O. καὶ ἐντακήσεσθε C. B.

הלוא 25. - Σ. ἴδε - O. οὐχί C. B.

משוש - A. τὸ ἀγαλλίαμα - O. τὴν ἔπαρσιν C. B.

תפארתם - O. τῆς καυχήσεως αὐτῶν - Ἄλλος, τῆς κατισχύσεως αὐτῶν C. B.

ואת־משא - A. καὶ τὸ λῆμμα - O. καὶ τὴν ἔπαρσιν C. B.

את־הפליט 27. - Σ. πρὸς τὸν διαφεύγοντα - O. πρὸς τὸν ἀνασωζόμενον C. B.

H. et tabèscetis - S., Vulg. sed tabescetis - LXX. et coosumemini.

25. H., LXX. nonne - S. vide - Vulg. ecce.

H., Vulg. gandium - A. exultationem - LXX. elationem.

H. gloriae eorum - LXX. gloriationis eorum - Alius roboris eorum - Vulg. dignitatis.

H. et elevationem - A. et assumptionem - LXX. et elationem.

27. H. cum evasore - S. ad eum qui fugit - LXX. ad eum qui evaserit - Vulg. cum eo qui fugit.

---

(32) ἐποίησα - C. ἐποίει - H. עשה - Vulg. fecit. Et ita Hieron. apud LXX. (33) ἐγὼ κύριος - Ald. ἀδωναῒ κύριος - H. אני אדני יהוה - Vulg. ego Dominus Deus - Hieron., LXX. ego Adonaï Dominus. (34) ἰσχὺν παρ' αὐτῶν τὴν ἔπαρσιν - Alex., Ald., C. αὐτῶν παρ' αὐτῶν - H. מעזם - Vulg. fortitudinem eorum. (35) καὶ τὴν ἔπαρσιν. (36) αὐτῶν· Ἐν τῇ. (37) ἀνασωζόμενον· λαλήσεις - Alex., Ald., C. addit καί. Et ita Hebr., et Vulg.

Digitized by Google

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Οἱ Γ. τὸ ὄνομα ※ τῆς ἡμέρας *Codex Barb. Similiter Drusius apud Hexapla Montfauc., sed sine Interprete et asterisco.*

Ibid. Α. ἀπὸ στῆθ etc. *Barb. Similiterque sequent. lect. versuum* 3. 4. 5. 6.

7. Α. λείαν πέτρας *Barb. Consonat Ms. Jes. praeter* πέτρας, *quod emendatur* πέτραν.

9. ※ Α., Θ. οὐαὶ πόλις τῶν αἱμάτων *Ms. Jes. et Drusius; sed hic postremus sine Interpretum nomine, ut Montfauconius monet in notis; cui tamen consonat Codex Chis. in textu.*

Ibid. Α., Θ. καίγε *Barb.*

10. Α. συντελέσω etc. *Idem.*

Ibid. Α. ἕψησις etc. *Idem.*

Ibid. Ἄλλ. καὶ τὰ ὀστᾶ etc. *Drusius Barb. habet tantum* Ἄλλος, ἐξηψήθη, *Chis. vero in textu sic,* ※ καὶ τὰ ὀστᾶ συμφρυγήσονται ⁄

11. Ἄλλ. ἐπὶ τοὺς ἄνθρ- *Drusius. In textu Chis. legitur sub asterisco* αὐτῆς.

Ibid. Α., Σ., Θ. συνταγὴ *Ms. Jes. apud Montfauc., qui asserit hanc lectionem sibi esse suspectam, et jure optimo, quia amota est a loco suo, ut infra videbitur.*

Ibid. Σ. ἀναλωθῇ *Barb. Ibid.* Α. ἔχθρα *Idem.*

13. Α., Σ. συνταγὴ etc. *Barb. hic puto ponendam esse lectionem Ms. Jes. quia cohaeret voci* וזמה, *quam constanter Aquila vertit* συνταγήν. *In textu Codicis Chis. habetur sic* ※ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ αὐτοῦ ζέμμα ⁄ *quod concinne respondet Hebr.* בטמאתך זמה

Ibid. ※ Α., Θ. καὶ οὐκ ἐκαθαρίσθης etc. *Ex Ms. Jes. In textu Chis. ad verbum absque nomine interpretum.*

14. Α., Θ. οὐ διασκεδάσω etc. *Barb.*

Ibid. Π. οὐδὲ μὴ φείσομαι *Idem. Montfauc. vero ex Ms. Jes.* ※ Θ. μὴ παρακληθῶ: *Cui accinit Chis. in textu praeter Interpretem, qui praetermittitur.*

Ibid. Ἄλλ. καὶ κατὰ τὰ ἐπιτη- *Barb.*

16. Ὁ Ἑβρ. ἐπιθύμημα τῶν etc. *Montfauc. ex Theodoreto.*

Ibid. Α. ἐν πληγῇ *Barb.*

Ibid. Ο., Α., Σ., Θ. ※ οὐδ' οὐ μὴ διακρύσῃς. *Sic idem ad marg. Ms. Jes. vero et Drusius,* ※ Θ. οὐδ' οὐ μὴ ἔλθῃ δάκρυά σου. *Ita quoque in textu Chis., excepto uno* Θ.

17. Σ. στέναζε σιγῶν etc. *Barb. Ita quoque Montfauc. ad verbum, excepto ultimo* ποιήσῃ *pro* ποιήσῃς, *et absque nomine Interpretis.*

19. Α. Ὅτι σὺ ποιεῖς. *Haec et sequentes lectiones usque ad finem capitis prodeunt ex Codice Barb.*

Digitized by Google

Κεφ. κέ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, (1) στήρισον, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτοὺς,

3. καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἀμμών· ἀκούσατε (2) λόγον Ἀδωναΐ Κυρίου· (3) ἀνθ' ὧν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἅγιά μου, ὅτι ἐβεβηλώθη, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠφανίσθη, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰούδα, ὅτι ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ,

4. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς Κεδὲμ εἰς κληρονομίαν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν ἐν σοὶ, καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν· αὐτοὶ φάγονται τοὺς καρποὺς σου, καὶ αὐτοὶ πίονται τὴν πιότητά σου.

5. Καὶ δώσω τὴν πόλιν τοῦ Ἀμμὼν εἰς νομὰς καμήλων, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν εἰς νομὴν προβάτων, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

Cap. XXV.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, obfirma, obfirma faciem tuam super filios Ammon, et propheta super eos;

3. et dices filiis Ammon: audite verbum Adonaï Domini: pro eo quod gavisi estis super Sancta mea, quia polluta sunt; et super terram Israël, quia desolata est; et super domum Juda, quia abierunt in captivitate;

4. idcirco ecce ego trado vos filiis Cedem in haereditatem; et habitabunt in sarcinis suis in te; et dabunt in te tentoria sua: ipsi comedent fructus tuos, et ipsi bibent ubertatem tuam.

5. Et dabo civitatem Ammon in pascua camelorum, et filios Ammon in pascuam ovium; et scietis, quia ego Dominus.

שים 2. - Α., Θ. θὲς - Σ. τάξον - Ο. στήρισον C. B.

לבני־קדם 4. - Α., Σ., Θ. τοῖς υἱοῖς ἀνατολῶν - Ο. τοῖς υἱοῖς Κεδὶμ C. B.

טירותיהם - Α., Θ. ἐπαύλεις αὐτῶν - Σ. μάνδρας αὐτῶν - Ο. ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν C. B.

משכניהם - οἱ Γ. τὰς σκηνὰς αὐτῶν - Ο. τὰ σκηνώματα αὐτῶν C. B.

חלבך - Α., Σ., Θ. γάλα σου - Ο. πιότητά σου C. B.

את־רבה 5. - οἱ Γ. Ῥαβὰ - Ο. πόλιν Ἀμμὼν C. B.

2. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* pone - *S.* constitue - LXX. obfirma.

4. *H.* filiis Orientis - *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* filiis Orientalium - LXX. filiis Cedem.

H. sedes suas - *A.*, *Th.* villas suas - *S.* speluncas snss - LXX. in impedimentis snis - *Vulg.* caulas suas.

H. habitacula sua - *Tres Interpr.*, LXX. tabernacula sua - *Vulg.* tentoria sua.

H., *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* lac tuum - LXX. ubertatem tuam.

5. *H.*, *Tres Interpr.* Raba - LXX. civitatem Ammon - *Vulg.* Rabbath.

---

(1) στήρισον τὸ πρόσωπον. (2) λόγον κυρίου - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κυρίου - *H.* דבר־אדני יהוה - *Vulg.* verbum Domini Dei. (3) τάδε λέγει κύριος· ἀνθ' ὧν.

Digitized by Google

6. Διότι τάδε λέγει [4] Κύριος Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐκρότησας τὴν χεῖρά σου, καὶ [5] ἐπεψόφησας τῷ ποδί σου, καὶ [6] ἐπεχάρης ἐκ ψυχῆς σου ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ,

7. [7] διὰ τοῦτο ※ ἰδοὺ ἐγὼ ⁄ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐξολοθρεύσω σε ἐκ τῶν λαῶν, καὶ [8] ἀπολέσω σε ἐκ τῶν χωρῶν ἀπωλείᾳ, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ Κύριος.

8. Τάδε [9] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀνθ' ὧν εἶπε [10] Μωὰβ, ※ καὶ Σηείρ, ⁄ ἰδοὺ ὃν τρόπον πάντα τὰ ἔθνη, οἶκος ÷ Ἰσραὴλ, ⁄ καὶ Ἰούδα,

9. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ [11] παραλύσω τὸν ὦμον Μωὰβ [12] ἀπὸ τῶν πόλεων ἀκρωτηρίων αὐτοῦ, ἐκλεκτὴν γῆν [13] οἴκου

6. Quia haec dicit Dominus Dominus: pro eo quod plausisti manu tua, et insonuisti pede tuo, et gavisa es ex anima tua super terram Israël;

7. idcirco ※ ecce ego ⁄ extendam manum meam super te, et dabo te in direptionem in gentibus, et exterminabo te de populis, et perdam te de regionibus perditione; et scies quia ego Dominus.

8. Haec dicit Adonaï Dominus: pro eo quod dixit Moab, ※ et Seir, ⁄ ecce sicut omnes gentes, domus ÷ Israël, ⁄ et Juda;

9. idcirco ecce ego dissolvam humerum Moab de civitatibus promontoriorum ejus, electam

---

מחאך יד 6. – O. ἐκρότησας τὴν χεῖρά σου – Ἄλλ. ἐκρότησας τῇ χειρί σου C. B.

ותשמח בכל־שאטך בנפש – O. καὶ ἐπέχαρας, A. ἐν ὅλῃ τῇ διαθέσει σου, Θ. σὺν πᾶσι τοῖς μετὰ σοῦ ⁄ ἐκ ψυχῆς σου C. B.

לבג 7. – Θ. εἰς προνομήν – O. εἰς διαρπαγήν C. B.

ושעיר 8. – ※ A., Σ., Θ. καὶ Σηείρ H. M.

מהערים מעריו 9. – O. ἀπὸ τῶν πόλεων – οἱ Γ. ※ ἀπὸ πόλεων αὐτῶν C. B.

6. *H.*, *Vulg.* plausisti manu – LXX., *Alius* pulsasti manu tua.

H. et gavisa es in omni contemptu tuo in animo – LXX. et gavisa es, *A.* in toto affectu tuo, *Th.* cum omnibus, qui tecum ⁄ ex anima tua – *Vulg.* et gavisa es ex toto affectu tuo.

7. *H.* in cibum – *Th.* in vastationem – LXX., *Vulg.* in direptionem.

8. *H.*, ※ *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* et Seir.

9. *H.* de civitatibus de civitatibus ejus – LXX. de civitatibus – *Tres Interpr.* ※ de civitatibus ejus – *Vulg.* de civitatibus, de civitatibus inquam, ejus.

---

(4) κυριος, ἀνθ' ὧν – *Alex.* κύριος ὁ Θεὸς, ἀνθ' ὧν – *H.* אדני יהוה – *Vulg.* Dominus Deus. (5) ἐψόφησας – *Alex.* ἐπεψόφησας. (6) ἐπέχαρας – *Ald.*, *C.* ἐπεχάρης. (7) Διατοῦτο ἐκτενῶ – *Alex.*, *C.* ἰδοὺ ἐγὼ – *H.* לכן הנני – *Vulg.* idcirco ecce ego. (8) ἀπολῶ – *Ald.* ἀπολέσω. (9) λέγει κύριος – *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος – *H.* אמר אדני יהוה – *Vulg.* dicit Dominus Deus – *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus. (10) Μωὰβ, Ἰδοὺ, οὐχ' ον τρόπον πάντα – [*Ms. Jes.* ※ A., Σ., Θ. καὶ Σηείρ *H. M.*] – *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ Σηείρ, Ἰδοὺ ὃν τρόπον πάντα – *H.* מואב ושעיר הנה כבל – *Vulg.* Moab, et Seir. Ecce sicut omnes. *Et ita Hieron.* (11) παραλύω, *al.* παραλύσω – *Vulg.* aperiam. (12) ἀπὸ πόλεων – *Alex.* τῶν πόλεων. (13) οἴκου Βεθασιμοὺθ – [*In haec verba Drusius:* "*Alius*, Βαιθασιμοὺθ, *Schol.* ἀσιμοὺθ *nomen* Idoli βαὶθ *sive* βὴθ, *i.* οἶκος. *Possunt ergo duae interpretationes esse. Et tamen Hieronymus adnotat* LXX. *ita vertisse:* "*Nescio, inquit, quid volentes* LXX. *interpretati sint*, Domum Bethiasimuth, *cum hoc vocabulum* villam desertam *significet.*" *Idem paulo post:* Bethiesimoth *interpretatur* domus solitudinis *atque* deserta." *Ex Montfauconio*]

Digitized by Google

Βαιθασιμοὺθ ἐπάνω πηγῆς πόλεως παραθαλασσίας,

10. τοὺς υἱοὺς Κεδὲμ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν δέδωκα αὐτῷ εἰς κληρονομίαν, ὅπως μὴ μνεία γένηται τῶν υἱῶν [14] Ἀμμὼν ⋇ ἐν τοῖς ἔθνεσι. ⁄

11. Καὶ εἰς Μωὰβ ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος.

12. Τάδε [15] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐποίησεν ἡ Ἰδουμαία ἐν τῷ ἐκδικῆσαι αὐτοὺς ἐκδίκησιν εἰς τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἐμνησικάκησαν, καὶ ἐξεδίκησαν [16] δίκην ⋇ ἐν αὐτοῖς ⋇

13. Διὰ τοῦτο τάδε [17] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ θήσομαι αὐτὴν ἔρημον· καὶ ἐκ Θαιμὰν διωκόμενοι, ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται.

terram domus Baethasimuth super fontem urbis maritimae;

10. filios Cedem super filios Ammon dedi ei in haereditatem, ut non sit memoria filiorum Ammon ⋇ in gentibus ⁄

11. Et in Moab faciam ultionem; et cognoscent quia ego Dominus.

12. Haec dicit Adonaï Dominus: pro eo quod fecit Idumaea, cum ulciscerentur ipsi ultionem de domo Juda, et memoriam retinuerunt mali, et ulti sunt ultione ⋇ in eis ⋇

13. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: et extendam manum meam super Idumaeam, et interficiam de ea hominem, et pecus, et ponam eam desertam: et de Thaeman fugientes, in gladio cadent.

בית הישימות - Ἄλλος. Βεθισιμοὺθ - Σ. Ἰσιμοὺθ - O. οἶκον Βεθιασιμοὺθ *C. B.*

בעל מעון וקריתימה - A., Θ. Βεελμεὼν καὶ Καριαθαΐθ - O. *ἐπάνω πηγῆς πόλεως παραθαλασσίας C. B.*

ונתתיה 10. - Ἄλλος, δέδωκα αὐτήν - O. δέδωκα αὐτῷ *C. B.*

בגוים - ⋇ A., Θ. ἐν τοῖς ἔθνεσι *H. M.*

נקם 12. - Σ. μῆνιν - O. ἐκδίκησιν *C. B.*

ונקמו בהם - O. καὶ ἐξεδίκησαν δίκην - A., Θ. ⋇ ἐν αὐτοῖς - Σ. ἐπ' αὐτῶν *C. B.*

ודדנה 13. - Ἄλλ. καὶ ἐκ Δαιδάν - O. διωκόμενοι *H. M.*

H., *Vulg.* Beth-Iesimuth - *Al.* Bethisimuth - *S.*... Isimuth - LXX. domum Bethiasimuth.

H., *Vulg.* Beelmeon, et Cariathaïm - *A.*, *Th.* Beelmeon et Cariathaïth - LXX. super fontem urbis maritimae.

10. *H.*, *Vulg.* et dabo eam - *Alius* et dedi eam - LXX. dedi ei.

H., ⋇ *A.*, *Th.*, *Vulg.* in gentibus.

12. *H.*, LXX., *Vulg.* ultionem - *S.* indignationem.

H. et ulti sunt in eis - LXX. et ulti sunt ultione - *A.*, *Th.* ⋇ in eis - *S.* super eis - *Vulg.* et vindictam expetivit de eis.

13. *H.* et Dedan - *Al.* et ex Daedan - LXX. fugientes - *Vulg.* et qui sunt in Dedan.

---

(14) Ἀμμών. Καὶ εἰς - [*Ms. Jes.* ⋇ A., Θ. ἐν τοῖς ἔθνεσι. *Et ita Alex., et C. H. M.*] - *H.* עמון בגוים - *Vulg.* Ammon in Gentibus. *Et ita Hieron.* (15) λέγει κύριος - *Alex., Ald., C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus. (16) δίκην. Διατοῦτο - *C.* δίκην ἀπ' αὐτῶν. Διατοῦτο - *H.* בהם לכן - *Vulg.* de eis; Idcirco. (17) λέγει κύριος - *Alex., Ald., C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר ארני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.* Adonaï Dominus.

14. Καὶ δώσω τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου Ισραὴλ, καὶ ποιήσουσιν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ κατὰ τὴν ὀργήν μου, καὶ [κατὰ] τὸν θυμόν μου, καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδίκησίν μου, (18) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

14. Et dabo ultionem meam super Idumaeam in manu populi mei Israël: et facient in Idumaea juxta iram meam, et juxta furorem meum; et cognoscent ultionem meam, dicit Adonaï Dominus.

15. Διὰ τοῦτο τάδε (19) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἐκδικήσει, καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν, (20) ἐπιχαίροντες ἐκ (21) ψυχῆς, ἐξαλεῖψαι ἕως (22) αἰῶνος,

15. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: pro eo quod fecerunt alienigenae in ultione, et suscitaverunt vindictam, exultantes ex animo, ut delerent in aeternum;

16. διὰ τοῦτο τάδε (23) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ (24) ἐξολοθρεύσω

16. propterea haec dicit Adonaï Dominus: ecce ego extendo manum meam super alienigenas,

ביד 14. - Σ. διὰ χειρός - Ο. ἐν χειρί *C. B.*

את־נקמתי - Σ. τὴν μῆνίν μου - Ο. τὴν ἐκδίκησίν μου *C. B.*

בנקמה 15. - Σ. ἐν μήνει - Ο. ἐν ἐκδικήσει *C. B.*

וינקמו - Α., Θ. καὶ ἐξεδίκησαν - Ο. καὶ ἐξανέστησαν *C. B.*

בשאט - Ἄλλ. ἐν μηνίδι - Ο. ἐπιχαίροντες *H. M.*

בנפש למשחית איבת עולם - Ο. ἐκ ψυχῆς τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως ἑνός - Ἄλλ. τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως αἰῶνος, ※ τοῦ διαφθεῖραι ἐκ ψυχῆς κατ' ἔχθραν αἰώνιον *H. M.*

בנפש - Ο. ἐκ ψυχῆς - Ἄλλος, ἐξ ὅλης ψυχῆς *C. B.*

איבת עולם - Σ. κατ' ἔχθραν αἰώνιον - Ο. ἕως ἑνός *C. B.*

14. *H.*, *S.*, *Vulg.* per manum - *LXX.* in manu.

H., *Vulg.* vindictam meam - *S.* indignationem meam - *LXX.* ultionem meam.

15. *H.*, *LXX.* in ultione - *S.* in indignatione - *Vulg.* vindictam.

H., *A.*, *Th.* et ulti sunt - *LXX.* et suscitaverunt - *Vulg.* et ulti se sunt.

H. cum contemptu - *Alius* in indignatione - *LXX.* insultantes - *Vulg.* toto animo.

H. in animo ad destructionem inimicitiae saeculi - *LXX.* ex animo ut delerent usque ad unum - *Alius* ut delerent usque in saeculum, ※ ut disperderent ex animo per inimicitiam sempiternam - *Vulg.* toto animo interficientes, et implentes inimicitias veteres.

H. in animo - *LXX.* ex animo - *Alius* ex toto animo - *Vulg.* toto animo.

H. inimicitia saeculi - *S.* per inimicitiam sempiternam - *LXX.* usque ad unum - *Vulg.* inimicitias veteres.

(18) λέγει κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (19) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (20) ἐπιχαίροντες *rectius.* (21) ψυχῆς, τοῦ ἐξαλεῖψαι (22) ἑνός - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αἰῶνος - *H.* עולם - *Hieron.*, *LXX.* in aeternum. (23) λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus - *Hieron.*, *LXX.* Adonaï Dominus. (24) ἐξολεθρεύσω Κρῆτας - *H.* את־כרתים

τοὺς ⁄ Κρῆτας, καὶ ἀπολῶ τοὺς καταλοίπους ÷ τοὺς κατοικοῦντας ⁄ τὴν παραλίαν·

17. καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις (25) μεγάλας ⋇ ἐν ἐλεγμοῖς θυμοῦ, ⁄ καὶ ἐπιγνώσονται διότι (26) ἐγὼ Ἀδωναῒ Κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἐκδίκησίν μου (27) ἐπ' αὐτούς.

et exterminabo Cretenses, et perdam reliquos ÷ habitantes ⁄ maritimam:

17. et faciam in eis ultiones magnas ⋇ in redargutionibus furoris, ⁄ et cognoscent quia ego Adonaï Dominus, cum dedero ultionem meam in eis.

את־כרתים 16. - οἱ Γ. ⋇ τοὺς ⁄ Α. Χερεθθίειν - Σ. ὀλεθρίους - Θ. Καριθείμ - Κρῆτας *B. C.*

חוף הים - Ἄλλος, τὴν παραθαλασσίαν - Π. τὴν παραλίαν - Ο. τὴν παραλίαν *B. C.*

16. *H.* Cherathaïm - *Tres Int.* ⋇ τοὺς ⁄ *A.* Cheretththiin - *S.* perniciosos - *Th.* Carithim - LXX. Cretenses - *Vulg.* interfectorem.

H. portus maris - *Alius* oram maritimam - *Omnes*, LXX. maritimam - *Vulg.* maritimae regionis.

---

(25) μεγάλας, καὶ - *C.* μεγάλας ἐν ἐλεγμοῖς θυμοῦ, καὶ - *H.* נקמות גדלות בתוכחות חמה - *Vulg.* magnas, arguens in furore - *Hieron.*, LXX. in vindicta furoris. (26) ἐγὼ κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus. (27) ἐπ' αὐτούς.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Α., Θ. δὶς etc. *Codex Barb.*

4. Α., Σ., Θ. τοῖς υἱοῖς ἀνατολῶν *Idem. Apud Hexapla Montfauc. praeter trium lectionem adfertur* Ἄλλος, Σαρακηνῶν, *ubi ait idem Montfauc. Drusium notare sic*: «*Theodoretus*, Filios Cedem, *alii Interpretes dixerunt*, υἱοὺς ἀνατολῶν, filios Orientis. *Scholion*, τίνες μὲν ἡρμήνευσαν Σαρακηνῶν· κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἔκδοσιν, ἀνατολῶν ἡρμήνευσαν. *Quae haec tertia Editio? Eusebius de Locis*, Cedem *in Ezechiel, quod Aquila et Symmachus interpretantur* Orientem. *Hieronymus in Comment. ad hunc locum*: Propterea et ego tradam te filiis Kedem, quos Orientales interpretati sumus. Nullique dubium est Madianitas, et totam eremi vastitatem adjacere Arabiae, qui habent camelorum greges etc. *Et mox*: Per Madianaeos, Ismaelitas, et Agarenos, qui nunc Saraceni appellantur, assumentes sibi falso nomen Sarae, quod scilicet de ingenua et domina videantur esse generati, Scriptura significat. Tertia autem illa Editio lapsu graphico inducta videtur. Cum enim legeretur κατὰ δὲ τὴν Γ. ἔκδοσιν, illud Γ. quispiam τρίτην legerit, cum sit legendum τριῶν. Et revera tres Interpretes ἀνατολῶν verterunt.» *Hactenus Montfauc. in notis.*

Ibid. Α., Θ. ἀπωλείας αὐτῶν etc. *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. τὰς σκηνὰς αὐτῶν *Idem.*

Ibid. Α., Σ., Θ. γάλα σου *Idem ut etiam seq. lect. versuum* 5. 6. 7.

8. ⋇ Α., Σ., Θ. καὶ Σηείρ *Ex Ms. Jes., cui etiam Chis. in textu consonat detractis tamen Interpretibus.*

9. Οἱ Γ. ⋇ ἀπὸ πόλεων αὐτῶν *Barb.*

Ibid. Ἄλλ. βεθισιμούθ - Σ. ἰσιμούθ. *Idem. Drusius vero in haec verba adnotat*: *Alius* βαιθασιμούθ - *Schol.* ἀσιμούθ *nomen idoli*; βαιθ, *sive* βήθ, *idest* οἶκος. *Possunt ergo duae interpretationes esse. Et tamen Hieronymus adnotat* LXX. *ita vertisse*: «*Nescio, inquit, quid volentes* LXX. *interpretati sunt* domum Bethiasimuth, *cum hoc vocabulum*

villam desertam *significet.»* *Idem paulo post:* Bethiesimoth *interpretatur* domus solitudinis atque deserta.

Ibid. Α., Θ. Βαλμεών etc. *Barb. Montfauc. vero ex Drusio,* Ἄλλ. τὴν Βααλμὼν, καὶ τὴν Καριαθὶμ.

10. Ἄλλ. δέδωκα αὐτὴν *Idem, similiter idem Montfauc. ex Drusio.*

Ibid. ⋇ Α., Θ. ἐν τοῖς ἔθνεσι *Ms. Jes. apud Montfauc. Ita quoque in textu Chis. Cod. sine Interprete.*

12. Σ. μῆνιν. *Barb.*

Ibid. Α., Θ. ⋇ ἐν αὐτοῖς etc. *Idem, itemq. Chis. in textu ad* Ἰο ⋇ ἐν αὐτοῖς *tantum.*

13. Ἄλλ. καὶ ἐκ Δαιδάν *Montfauc. ex Drusio Barb. vero et Chis. in textu habent* καὶ ἐκ Θαιμάν.

14. Σ. διὰ χειρὸς *Barb.*

Ibid. Σ. τὴν μῆνίν μου *Idem.*

15. Σ. ἐν μήνει.

Ibid. Α., Θ. καὶ ἐξεδίκησαν *Idem.*

Ibid. Ἄλλ. ἐν μηνίδι. *Apud Hexapla Montfauc., qui adfert Scholion Edit. Rom.* εὗρον ἔν τινι ἀντιγράφῳ κείμενον ἐκδίκησιν ἐν μηνὶ καὶ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην τινὲς τῷ μηνὶ ἐξυτόνως ἀνέγνωσαν, τῇ δὲ ἀληθείᾳ ἐπὶ τῆς μηνίδος κεῖται.

Ibid. ⋇ τοῦ διαφθεῖραι ἐκ ψυχῆς etc. *Montfauc. ex Ms. Jes.*

Ibid. Ἄλλος, ἐξ ὅλης ψυχῆς *Barb.*

Ibid. Σ. κατ' ἔχθραν αἰώνιον *Idem.*

16. Οἱ Γ. ⋇ τοὺς ↙, Α. Χερεθθίειν, Σ. ὀλεθρίους Θ. Καριθείμ *Idem. Hieronymus vero, cujus lectiones latinas tantum adfert Montfauconius in Hexaplis, sic ait: «Pro quo nescio quid volentes* LXX. Cretenses *interpretati sunt, cum et A. et S. et Th. vel* interfectores, *vel* interfectionem *verterint, non solum in praesenti loco, sed etiam in Sophonia.* Et mox erit Creta in pabulum postorum (*Sophonia* 2.) *Et hic enim cum* LXX. Cretam *verterint, caeteri Interpretes* ὄλεθρον, *id est* interfectionem, *vel* perditionem *interpretati sunt.»*

Ibid. Ἄλλος, τὴν παραθαλασσίαν etc. *Barb.*

Κεφ. κϛ'.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, [1] ἀνθ' ὧν εἶπεν Σὸρ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, εὖγε, συνετρίβη, ἀπόλωλε, τὰ ἔθνη ἐπεστράφη πρὸς μὲ, ἡ πλήρης ἠρήμωται.

CAP. XXVI.

Et factum est in undecimo anno, una mensis, factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, pro eo quod dixit Sor super Jerusalem; euge, contrita est, periit, gentes conversae sunt ad me, quae fuit plena, deserta est.

בעשתי עשרה 1. - Ἄλλος, ἐν τῷ δεκάτῳ - Ο. ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ *C. B.*

באחד - Σ. πρώτῃ - Ο. μιᾷ *C. B.*

יען אשר 2. - Σ. ⋇ ὅτι - Ο. ἀνθ' οὗ *C. B.*

צר - Οἱ λοιποὶ, Τύρος - Ο. Σόρ *C. B.*

דלתות העמים - Οἱ Γ. αἱ θύραι τῶν λαῶν - Ο. τὰ ἔθνη *C. B.*

החרבה - Σ. ἐκενώθη - Ο. ἠρημῶσθαι *C. B.*

1. *H.,* LXX., *Vulg.* in undecimo - *Alius* in decimo.

H. in una - *S., Vulg.* prima - LXX. una.

2. *H.,* LXX., *Vulg.* pro eo quod - *S.* ⋇ quia.

H., LXX. Sor - *Reliqui, Vulg.* Tyrus.

H. fores populorum - *Tres Interpr.* januae populorum - LXX. gentes - *Vulg.* portae populorum.

H., LXX., *Vulg.* deserta est - *S.* vacuata est.

(1) Ἀνθ' οὗ εἶπε - *Ms. Alex., Ald., C.* ἀνθ' ὧν.

Digitized by Google

3. Διὰ τοῦτο τάδε [(a)] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδοὺ ⋇ ἐγὼ ⁄ ἐπὶ σὲ Σόρ, καὶ ἀνάξω ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλά, ὡς ἀναβαίνει ἡ [(3)] θάλασσα ἐν τοῖς κύμασιν αὐτοῖς.

3. Propterea haec dicit Adonaï Dominus: ecce ⋇ ego ⁄ super te Sor: et ascendere faciam super te gentes multas, sicut ascendit mare in fluctibus ipsis.

4. Καὶ καταβαλοῦσι τὰ τείχη Σόρ, καὶ καταβαλοῦσι τοὺς πύργους σου, καὶ λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς λεωπετρίαν.

4. Et deiicient muros Sor, et deiicient turres tuas: et ventilabo pulverem ejus de ea, et dabo eam in nitidissimam petram.

5. Ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται ἐν μέσῳ θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ [(4)] ἐλάλησα, λέγει [(5)] Κύριος Κύριος· καὶ ἔσται εἰς προνομὴν τοῖς [(6)] ἔθνεσι,

5. Siccatio sagenarum erit in medio maris; quia ego loquutus sum, dicit Dominus Dominus: et erit in direptionem gentibus;

6. καὶ αἱ θυγατέρες [(7)] αὐτῆς, ⋇ αἱ ⁄ ἐν πεδίῳ, μαχαίρᾳ ἀναιρεθήσονται, καὶ γνώσονται [(8)] διότι ἐγὼ Κύριος.

6. et filiae ejus, ⋇ quae ⁄ in campo, gladio interficientur: et cognoscent, quia ego Dominus.

7. Ὅτι τάδε [(9)] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ Σὸρ τὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ Βοῤῥᾶ, βασιλεὺς βασιλέων ἐστί, μεθ' ἵππων καὶ ἁρμάτων καὶ ἱππέων καὶ συναγωγῆς ἐθνῶν πολλῶν ÷ σφόδρα ⁄

7. Quia haec dicit Adonaï Dominus: ecce ego adduco super te Sor Nabuchodonosor regem Babylonis de Aquilone, rex regum est, cum equis et curribus et equitibus et caetu gentium multarum ÷ valde ⁄

צר 3. – Οἱ Γ. Τύρε – Ο. Σόρ *C. B.*

צר 4. – Α., Σ., Ο., Θ. σοῦ – Ο., ἄλλως, Σόρ *C. B.*

ושחתו – Ο. καταβαλοῦσι – Ἄλλ. καθελοῦσι *H. M.*

לצחיח סלע – Α., Ο., Θ. ⋇ πέτρας – Ο., ἄλλως, εἰς λεωπετρίαν *C. B.*

אני דברתי 5. – Ἄλλος, ἐγὼ Κύριος λελάληκα – Ο. ἐγὼ λελάληκα *C. B.*

לבז – Α., Σ. εἰς διαρπαγήν – Ο. εἰς προνομήν *C. B.*

וקהל 7. – Α., Θ. καὶ ἐκκλησίας – Ο. καὶ συναγωγῆς *C. B.*

3. *H.*, *LXX.* – Sor – *Tres Interpr.*, *Vulg.* Tyre.

4. *H.* Sor – *A.*, *S.*, *LXX.*, *Th.* tuos – *LXX.*, *aliter* Sor – *Vulg.* Tyri.

H., *Vulg.* et dissipabunt – *LXX.* deiicient – *Alius* destruent.

H. in cacumen laevae petrae – *A.*, *LXX.*, *Th.* ⋇ petrae – *LXX.*, *aliter* in nitidissimam petram – *Vulg.* in limpidissimam petram.

5. *H.*, *Alius*, *LXX.*, *Vulg.* ego loquutus sum.

H., *A.*, *S.*, *LXX.*, *Vulg.* in direptionem.

7. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* et coetu – *A.*, *Th.* et ecclesia.

(a) λέγει κύριος – *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος – *H.* אמר ארני יהוה – *Vulg.* dicit Dominus Deus. (3) θάλασσα τοῖς κύμασιν αὐτῆς – *Alex.*, *Ald.* ἐν τοῖς. (4) λελάληκα – *Alex.* ἐλάλησα. (5) κύριος καὶ – *Alex.*, *Ald.* κύριος κύριος – *C.* ἀδωναῒ κύριος – *H.* ארני יהוה – *Vulg.* Dominus Deus. (6) ἔθνεσι. (7) αὐτῆς ἐν πεδίῳ – *Alex.* αἱ ἐν – *H.* אשר בשדה – *Vulg.* quae sunt in agro. (8) ὅτι ἐγώ. (9) λέγει κύριος – *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος – *H.* אמר ארני יהוה – *Vulg.* dicit Dominus Deus.

8. Οὗτος τὰς θυγατέρας σου, τὰς ἐν τῷ πεδίῳ, μαχαίρᾳ ἀνελεῖ, καὶ δώσει ἐπὶ σὲ προφυλακὴν, ÷ καὶ περιοικοδομήσει, ⁄ καὶ ποιήσει ἐπὶ σὲ κύκλῳ χάρακα, καὶ περίστασιν ὅπλων, καὶ τὰς λόγχας ÷ αὐτοῦ ⁄ ἀπέναντί σου δώσει.

8. Hic filias tuas, quae in campo, gladio interficiet, et dabit super te propugnaculum, ÷ et circumaedificabit, ⁄ et faciet super te in circuitu vallum, et circumstantiam armorum, et lanceas ÷ suas ⁄ contra te dabit.

9. Τὰ τείχη σου, καὶ τοὺς πύργους σου καταβαλεῖ ἐν ταῖς μαχαίραις αὐτοῦ.

9. Muros tuos, et turres tuas deiiciet in gladiis suis.

10. Ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵππων (10) αὐτοῦ καὶ κατακαλύψει σε ὁ κονιορτὸς αὐτῶν· καὶ (11) ἀπὸ φωνῆς τῶν ἱππέων αὐτοῦ, καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ σεισθήσεται τὰ τείχη σου, εἰσπορευομένου αὐτοῦ τὰς πύλας σου, ὡς εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν ἐκ πεδίου.

10. A multitudine equorum ejus etiam operiet te pulvis eorum: et a voce equitum ejus, et rotarum curruum ejus commovebuntur muri tui; ingrediente eo portas tuas, quasi ingrediens in urbem de campo.

11. Ἐν ταῖς ὁπλαῖς τῶν ἵππων αὐτοῦ (12) καταπατήσουσι ⋇ σὺν ⁄ πάσας τὰς πλατείας σου· τὸν λαόν σου μαχαίρᾳ ἀνε-

11. In ungulis equorum suorum conculcabunt ⋇ σὺν ⁄ omnes plateas tuas: populum tuum gla-

דיק 8. – Α. τεῖχος – Σ. ἀποτείχισμα – Θ. χαράκωσιν – Ο. προφυλακήν *C. B.*

סללה – Α., Θ. πρόσχωμα – Σ. τάφρον – Ο. χάρακα *C. B.*

ומחי קבלו יתן בחומתיך 9. – Α. καὶ προδρόμους αὐτοῦ . . . . . – Θ. καὶ πρόσκρουσμα ἐντιναγμοῦ αὐτοῦ δώσει ἐν τοῖς τείχεσί σου – Ο. καὶ τὰς λόγχας ÷ αὐτοῦ ⁄ ἀπέναντί σου δώσει *C. B.*

בחרבותיו – Ἄλλ. ἐν τοῖς ὅπλοις – Ο. ἐν ταῖς μαχαίραις αὐτοῦ *H. M.*

בבואו בשעריך 10. – Ἄλλος, εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς πύλας σου – Ο. εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν *H. M.*

עיר מבקעה – Α. πόλιν ἐρρηγμένην – Σ. πόλιν περιεσχισμένην – Ο. εἰς πόλιν ἐκ πεδίου *C. B.*

חוצותיך 11. – Α. ἐξώτατά σου – Σ. ἄμφοδά σου – Θ. ἐξόδους σου – Ο. πλατείας σου *C. B.*

8. *H.* turrim ligneam – *A.* murum – *S.*, *Th.* vallamentum – LXX. propugnaculum – *Vulg.* munitionibus.

H., *A.*, *Th.*, *Vulg.* aggerem – *S.*, LXX. vallum.

9. *H.* et ictum catapultae suae dabit contra muros tuos – *A.* et praecursores suos .... – *Th.* et offendiculum concussionis suae dabit in muris tuis – LXX. et lanceas ÷ suas ⁄ contra te dabit – *Vulg.* et vineas et arietes temperabit in muro.

H. in gladiis suis – *Alius* in armis – LXX. in gladiis suis – *Vulg.* in armatura sua.

10. *H.* ingrediente illo in portas tuas – *Alius* ingrediente illo portas tuas – LXX. ingrediens in urbem – *Vulg.* cum ingressus fuerit in urbem.

H. urbis disruptae – A. civitatem disruptam – *S.* civitatem circumscissam – LXX. civitatem ex campo – *Vulg.* urbis dissipatae.

11. *H.*, LXX., *Vulg.* plateas tuas – *A.* extima tua – *S.* bivia tua – *Th.* exitus tuos.

(10) αὐτοῦ κατακαλύψει. (11) ἀπὸ τῆς φωνῆς – *Alex.* ἀπὸ φωνῆς. (12) καταπατήσουσί σου πάσας τὰς πλατείας· τὸν – *Alex.*, *Ald.*, *C.* καταπατήσουσι πάσας τὰς πλατείας (*Alex.* πλατίας) σου – *H.* את־כל־חוצותיך – *Vulg.* omnes plateas tuas.

Digitized by Google

λεῖ, καὶ τὴν ὑπόστασίν [13] σου τῆς ἰσχύος ἐπὶ τὴν γῆν κατάξει.

12. [14] Καὶ προνομεύσουσι τὴν δύναμίν σου, καὶ σκυλεύσει τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ καταβαλεῖ [15] σου τὰ τείχη, [16] καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἐπιθυμητούς σου καθελεῖ· καὶ τοὺς λίθους σου, καὶ τὰ [17] ξύλα, καὶ τὸν χοῦν σου εἰς μέσον τῆς [18] θαλάσσης ἐμβαλεῖ.

13. Καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ψαλτηρίων σου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔτι.

14. Καὶ δώσω [19] σε εἰς λεωπετρίαν, ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσῃ, οὐ μὴ οἰκοδομηθῇς ἔτι, ὅτι [20] ἐγὼ ἐλάλησα, [21] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος.

15. Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος τῇ Σόρ· οὐχ ἀπὸ φωνῆς τῆς πτώσεώς σου,

dio interficiet, et substantiam fortitudinis tuae in terram deducet.

12. Et depraedabuntur potentiam tuam, et spoliabit substantias tuas, et destruet muros tuos, et domos tuas desiderabiles subvertet: et lapides tuos, et ligna, et pulverem tuum in medium maris injiciet.

13. Et cessare faciet multitudinem musicorum tuorum; et vox psalteriorum tuorum non audietur amplius.

14. Et dabo te in nitidissimam petram; siccatio sagenarum eris; non aedificaberis ultra, quia ego loquutus sum, ait Adonaï Dominus.

15. Quia haec dicit Dominus Dominus Sor: nonne a voce rui-

ומצבות - Θ. καὶ τὰς στήλας - Ο. καὶ τὴν ὑπόστασιν C. B.

והשבתי 13. - Ἄλλ. καὶ καταλύσω - Ο. καὶ καταλύσει H. M.

כנורין - Θ. τῶν ὀργάνων σου - Ο. τῶν ψαλτηρίων σου C. B.

עוד - Ο. ἔτι - Ἄλλος, ἐν σοὶ ἔτι C. B.

לצחיח סלע 14. - Σ. ψιλὴν πέτραν - Ο., Α., Θ. ※ πέτρας - Ο., Ἄλλως, λεωπετρίαν C. B.

לצור הלוא 15. - Οἱ Γ. Τύρῳ - Ἄλλ. οὐχί - Ο. τῇ Σόρ, οὐχ C. B.

H., *Vulg.* et statuae - *Th.* et cippos - *LXX.* et substantiam.

13. *H.* et cessare faciam - *Alius* et dissolvam - *LXX.* et cessare faciet - *Vulg.* et quiescere faciam.

H., *Vulg.* cithararum tuarum - *Th.* organorum tuorum - *LXX.* psalteriorum tuorum.

H., *LXX.*, *Vulg.* amplius - *Alius* amplius in te.

14. *H.* in cacumen laevae petrae - *S.* tenuem petram - *LXX.*, *A.*, *Th.* ※ petras - *LXX.*, *Aliter* nitidissimam petram - *Vulg.* in limpidissimam petram.

15. *H.*, *LXX.* Sor: nonne - *Tres Interpr.* Tyro - *Alius* nonne - *Vulg.* Tyrn: numquid.

---

(13) ἰσχύος σου. (14) καὶ προνομεύσουσι - *H.* ושללו - *Vulg.* vastabunt. (15) τὰ τείχη σου. (16) καὶ τοὺς οἴκους σου τοὺς ἐπιθυμητούς - *H.* ובתי חמדתך (17) ξύλα σου, καί. (18) θαλάσσης σου ἐμβαλεῖ - *in Alex.*, *Ald.* σου *deest: Et ita in Hebr. et Vulg.* (19) σε λεωπετρίαν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* εἰς λεωπετρίαν - *H.* לצחיח סלע - *Vulg.* in limpidissimam petram. (20) ἐγὼ κύριος ἐλάλησα - *in Alex.*, *Ald.*, *C.* κύριος *deest, ut etiam in Vulg.* (21) λέγει κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* נאם ארני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus.

Digitized by Google

ἐν τῷ στενάξαι [22] τραυματίας σου, ἐν τῷ σπάσαι μάχαιραν ἐν μέσῳ σου, σεισθήσονται αἱ νῆσοι;

16. Καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες ÷ ἐκ τῶν ἐθνῶν / τῆς θαλάσσης, / καὶ ἀφελοῦνται τὰς μίτρας ÷ ἀπὸ τῶν κεφαλῶν, / αὐτῶν, καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον αὐτῶν ἐκδύσονται· ἐκστάσει ἐκστήσονται, [23] ἐπὶ τὴν γῆν καθελοῦνται, καὶ φοβηθήσονται τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν, καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σέ,

17. καὶ λήψονται ἐπὶ σὲ θρῆνον, καὶ ἐροῦσί ※ σοι· [24] πῶς ἀπώλου, καὶ κατελύθης ἐκ θαλάσσης ἡ πόλις [25] ἡ ἐπαινετή, ※ ἥτις ἐγενήθη ἰσχυρὰ ἐν θαλάσσῃ, αὐτή, καὶ ※ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, / ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν;

nae tuae, quum ingemuerint vulnerati tui, quum evaginatus fuerit gladius in medio tui, commovebuntur insulae?

16. Et descendent de sedibus suis omnes principes ÷ ex gentibus / maris, / et auferent mitras ÷ de capitibus / suis, et vestimento suo vario nudabuntur: stupore stupebunt, super terram se abiicient, et formidabunt perditionem suam, et gement super te;

17. et assument super te lamentum, et dicent ※ tibi: quomodo peristi, et dissipata es e mari urbs laudata, ※ quae fuit fortis in mari, ipsa, et ※ inhabitantes eam, / quae dedit timorem suum omnibus habitatoribus suis?

מפלתך - Σ. ψόφου σου - O. πτώσεώς σου *C. B.*

בהרג הרג - Θ. ἐν τῷ ἀφαιρεῖσθαι ἀνῃρημένον - O. ἐν τῷ σπάσαι μάχαιραν *C. B.*

את־מעיליהם 16. - A. τὰς ἐφαπτίδας αὐτῶν - Σ. τὰ ἐπενδύματα αὐτῶν - Θ. τὰς ἐπενδύτας αὐτῶν - O. τὰς μίτρας ÷ ἀπὸ τῶν κεφαλῶν / αὐτῶν *C. B.*

חרדות ילבשו - Σ. ἔκπληξιν ἐνδύσονται - O. ἐκστάσει ἐκστήσονται *C. B.*

לרגעים - Σ. περὶ τῶν αἰφνιδίων - O. τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν *C. B.*

17. אבדת נושבת מימים העיר ההללה אשר היתה חזקה בים היא וישביה - A., Θ. ※ σὺ ἀπώλου /

H., LXX., *Vulg.* ruinae tuae - *S.* strepitus tui.

H. cum occisi fuerint occisione - *Th.* eum ablatus fuerit occisus - LXX. eum evaginatus fuerit gladius - *Vulg.* cum occisi fuerint.

16. *H.* pallia sua - *A.* connexiones suas - *S.*, *Th.* superindumenta sua - LXX. mitras ÷ de capitibus / suis - *Vulg.* et vestimenta sua.

H. tremoribus induentur - *S.*, *Vulg.* induentur stupore - LXX. stupore stupebunt.

H. ad momenta - *S.* de repentinis - LXX. perditionem suam - *Vulg.* super repentino casu suo.

17. *H.* Peristi habitata a maribus urbs laudata, quae fuit fortis in mari ipsa, et habitatores ejus - *A.*, *Th.* ※ tu peristi /

---

(22) τραυματίας, ἐν - *Alex. et C.* σου - *Vulg.* interfectorum tuorum. (23) ἐπὶ γῆν καθεδοῦνται - *Alex.* τὴν γῆν. (24) πῶς κατελύθης - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ ἀπόλου. *Et ita Alex., Ald., Comp.* - *H.* אבדת - *Vulg.* peristi. *Et ita Hieron. apud* LXX. *H. M.*] (25) ἡ ἐπαινετή, ἡ δοῦσα - [*Ms. Jes.* ※ Θ. ἥτις ἐγενήθη ἰσχυρὰ ἐν θαλάσσῃ, αὐτή, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. *Et ita Alex., Ald., C. H. M.*] - *H.* ההללה אשר היתה חזקה בים היא וישביה - *Vulg.* inclyta, quae fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

18. Καὶ φοβηθήσονται αἱ νῆσοι [26] ἀφ' ἡμέρας [27] πτώσεώς σου, ⋇ καὶ ταραχθήσονται νῆσοι ἐν τῇ θαλάσσῃ ⁄ ἀπὸ τῆς ἐξοδίας σου.

19. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ὅτ' ἂν [28] δῶ σε πόλιν ἐρημωμένην, ὡς τὰς πόλεις τὰς μὴ [29] κατοικηθησομένας, ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπὶ σὲ τὴν ἄβυσσον, καὶ κατακαλύψει σε ὕδωρ πολύ.

20. Καὶ καταβιβάσω σε πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον πρὸς λαὸν αἰῶνος, καὶ κατοικιῶ σε εἰς βάθη τῆς γῆς, ὡς ἔρημον αἰώνιον μετὰ καταβαινόντων εἰς

18. Et formidabunt insulae a die ruinae tuae, ⋇ et turbabuntur insulae in mari ⁄ ab egressione tua.

19. Quia haec dicit Dominus Dominus: quum dedero te urbem desolatam, sicut civitates, quae non habitabuntur, quum adduxero super te abyssum, et operiet te aqua multa.

20. Et descendere faciam te ad eos qui descendunt in foveam, ad populum sempiternum; et collocabo te in profundis terrae, si-

– Σ. κατῳκισμένη . . . . ἡ κρατοῦσα τῆς θαλάσσης . . . . – Ο. κατελύθης ἐκ θαλάσσης ἡ πόλις ἡ ἐπαινετή, ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν *C. B.*

יום 18. – Σ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἀπὸ ἡμέρας *C. B.*

ונבהלו האיים אשר־בים מצאתך – ⋇ Θ. καὶ ταραχθήσονται αἱ νῆσοι ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπὸ τῆς ἐξόδου σου – Ο. καὶ φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀπὸ ἡμέρας πτώσεώς σου *H. M.*

מצאתך – Α. ἐξόδου σου – Σ. ἀπὸ τοῦ μὴ προέρχεσθαι ἀπὸ σοῦ – Ο. ἀπὸ τῆς ἐξοδίας σου – Ο., ἄλλως, πτώσεώς σου *C. B.*

בור 20. – Α., Σ., Θ. λάκκον – Ο. εἰς βόθρον *C. B.*

בארץ תחתיות – Α., Σ., Θ. ἐν γῇ κατωτάτῃ – Ο. εἰς βάθη τῆς γῆς *C. B.*

– *S.* inhabitata. . . . . . . quae imperabas mari . . . . – LXX. dissipata es a mari, urbs laudata, quae dedit timorem suum omnibus habitatoribus ejus – *Vulg.* peristi quae habitas in mari, urbs inclyta, quae fuisti fortis in mari, cum habitatoribus suis, quos formidabant universi.

18. *H.* die – *S., Vulg.* in die – LXX. a die.

H. et terrebantur insulae quae in mari ab ingrediendo te – ⋇ *Th.* et turbabuntur insulae in mari ab exitu tuo – LXX. et formidabunt insulae a die ruinae tuae – *Vulg.* et turbabuntur insulae in mari, eo quod nullus egrediatur ex te.

H. ab egrediendo te – *A.* exitus tui – *S., Vulg.* eo quod (*Vulg.* nullus) egrediatur ex te – LXX. ab exitu tuo – *Aliter* ruinae tuae.

20. *H., S., Th.* lacum – LXX. in foveam – *Vulg.* in lacum.

H. in terra inferorum – *A., S., Th.* in terra infima – LXX. in profundis terrae – *Vulg.* in terra novissima.

(26) ἀπὸ ἡμέρας. (27) πτώσεώς σου· Ὅτι [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. *καὶ ταραχθήσονται αἱ νῆσοι ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπὸ τῆς ἐξόδου σου H. M.*] – *Alex., Ald., C.* πτώσεώς σου, *καὶ ταραχθήσονται αἱ* (*in Alex. deest*) *νῆσοι ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπὸ τῆς ἐξοδίας* (*Ald.* ἐξόδου) σου. Ὅτι – *H.* כי ; מפלתך ונבהלו האיים אשר־בים מצאתך – *Vulg.* pavoris tui: et turbabuntur insulae in mari, eo quod nullus egrediatur ex te. Quia – *Hieron.*, LXX. et turbabuntur insulae in mari in exitu tuo. (28) δῶ πόλιν – *Alex., et C.* δῶ σε πόλιν – *H.* בתתי אתך עיר – *Vulg.* cum dedero te urbem. *Et ita Hieron.* (29) κατοικισθησομένας.

Digitized by Google

βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῇς, μηδὲ [30] ἀνασταθῇς ἐπὶ γῆς ζωῆς.

cut solitudinem sempiternam cum iis qui descendunt in foveam, ut non habiteris, neque resurgas super terram vitae.

21. Ἀπώλειάν σε δώσω, καὶ οὐχ' ὑπάρξεις [31] ἔτι· ※ καὶ ζητηθήσῃ, ※ καὶ οὐχ' εὑρεθήσῃ ⁄ εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος Κύριος.

21. Perditionem dabo te, et non eris ultra: ※ et quaereris, ※ et non invenieris ⁄ in sempiternum, dicit Dominus Dominus.

בארץ חיים - Α., Θ. ἐν γῇ ζώντων - Σ. ἐν τῇ γῇ τῶν ζώντων - Ο. ἐπὶ γῆς ζωῆς C. B.

ותבקשי ולא־תמצאי 21. - ※ Θ. καὶ ζητηθήσῃ καὶ οὐχ' εὑρεθήσῃ H. M.

עוד - Α., Σ. οὐκέτι - Ο. ἔτι C. B.

H., A., Th., S., Vulg. in terra viventium - LXX. super terram vitae.

21. *H.* et requireris et non invenieris - ※ *Th.* et quaereris, et non invenieris - *Vulg.* et requisita non invenieris.

H., LXX., Vulg. ultra - *A., S.* non ultra.

---

(30) ἀναςῇς - *Alex.* ἀνασταθῇς. (31) ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ ζητηθήσῃ, καὶ οὐχ' εὑρεθήσῃ. *Et ita Ald., C. H. M.*] - *Alex.* καὶ ζητηθήσῃ εἰς - *H.* ותבקשי ולא תמצאי - *Vulg.* et requesita non invenieris. *Et ita Hieron.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Ἄλλος, ἐν τῷ δεκάτῳ *Codex Barb.*

Ibid. Σ. πρώτη *Idem.*

2. Σ. ※ ὅτι. *Idem.*

Ibid. Οἱ Λοιποί, Τύρος *Idem. Similiterque Montfauc. ex Ms. Jes. Hieronymus vero ait,* Tyrum *Hebraïco, Syroque sermone appellari* Sor.

Ibid. Οἱ Γ. αἱ θύραι etc. *Barb.*

Ibid. Σ. ἐκενώθη. *Idem.*

3. Οἱ Γ. Τύρε *Idem.*

4. Α., Σ., Ο., Θ. σοῦ *Idem sic ad marg.*

Ibid. Ἄλλ. καθελοῦσι *Montfauc. ex Ms. Jes.*

Ibid. Α., Ο., Θ. ※ πέτρας *Barb. sic ad marg.*

5. Ἄλλ. ἐγὼ κύριος *Idem.*

Ibid. Α., Σ. εἰς διαρπαγὴν *Idem.*

7. Α., Θ. καὶ ἐκκλησίας *Idem.*

8. Α. τεῖχος etc. *Idem.*

Ibid. Α., Θ. πρόσχωμα etc. *Idem. Montfauc. autem in Hexaplis exhibet* Ἄλλ. καὶ βελοστάσεις, *quod putat esse interpretationem vocis* סללה, Ο. *vero vertisse* καὶ περίστασιν ὅπλων.

9. Α. καὶ προδρόμους αὐτοῦ etc. *Barb. Haec autem lectio mihi suspecta est. Montfauc. ex Ms. Jes. ad vocem* τῶν Ο. τὰς λόγχας *adfert*, Ἄλλ. τοὺς κριούς, *quod applicat voci Hebraïcae* נחו

Ibid. Ἄλλ. ἐν τοῖς ὅπλοις *Montfauc. ex Ms. Jes.*

10. Ἄλλ. εἰσπορευομένου etc. *Idem ex eodem. Ita quoque Chis. in textu, sed absque ulla praefixa nota.*

Ibid. Α. πόλιν ἐῤῥηγμένην etc. *Barb.*

11. Α. ἐξώπατά σου etc. *Idem.*

Ibid. Θ. καὶ τὰς στήλας *Idem.*

13. Ἄλλ. καὶ καταλύσω *Drusius apud Montf.*

Ibid. Θ. τῶν ὀργάνων σου *Barb.*

Ibid. Ἄλλ. ἐν σοὶ ἔτι *Idem. Similiterque sequentes lectiones versuum* 14. 15. 16.

17. Α., Θ. ※ σὺ ἀπώλου ⁄ etc. *Idem. Montfauc. vero ex Ms. Jes. integram Theodo-*

Digitized by Google

tionis lectionem adfert in Hexaplis: ※ Θ. καὶ ἀπώλου καὶ κατελύθης ἐκ θαλάσσης ἡ ἐπαινετή, ἥτις ἐγενήθη ἰσχυρὰ ἐν θαλάσσῃ αὐτὴ καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. *Cui consonat ad verbum Codex Chis. in textu, nisi quod sub stellula legit tantum* ἥτις ἐγενήθη etc. *cum linea terminali post* αὐτήν, *qua significatur id totum pertinere ad lectionem Theodotionis.*

18. Σ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ *Barb.*

Ibid. ※ Θ. καὶ ταραχθήσονται αἱ νῆσοι etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. Similiter extat in textu Chis. sed ponitur linea cuspidata terminalis post* θαλάσσῃ.

Ibid. A. ἐξόδου σου etc. *Barb.*

20. A., Σ., Θ. λάκκου *Idem.*

Ibid. A., Σ., Θ. ἐν γῇ κατωτάτῃ *Idem.*

Ibid. A., Θ. ἐν γῇ ζώντων etc. *Idem.*

21. ※ Θ. καὶ ζητηθήσῃ etc. *Ms. Jes. apud Montfauc., cui accinit ad verbum Chis. in textu, excepto Interprete, qui de more omittitur.*

Ibid. A., Σ. οὐκέτι *Barb.*

Κεφ. κζ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός μὲ, λέγων·

2. ※ καὶ σὺ, / υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε ἐπὶ Σὸρ θρῆνον,

3. καὶ ἐρεῖς τῇ Σὸρ τῇ κατοικούσῃ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης, τῷ ἐμπορίῳ τῶν λαῶν, ἀπὸ νήσων πολλῶν· τάδε λέγει [1] Κύριος Κύριος τῇ Σόρ· σὺ εἶπας, ἐγὼ περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου

4. ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τῷ Βεελεὶμ, υἱοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος.

CAP. XXVII.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. ※ et tu, / fili hominis, assume super Sor lamentum;

3. et dices Sor habitanti super introitum maris, emporio populorum ab insulis multis: haec dicit Dominus Dominus Sor: tu dixisti, ego circumdedi mihi decorem meum

4. in corde maris ipsi Beelim; filii tui circumdederunt tibi decorem.

אל־איים 3. - A., Θ. εἰς νήσους - O. ἀπὸ νήσων *C. B.*

אני כלילת יפי - Σ. ἐγὼ τελείᾳ καλῇ - Θ. ἐγὼ στέφανος κάλλους - O. ἐγὼ περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου *C. B.*

גבוליך כניך כללו יפיך 4. - A. τὰ ὅριά σου . . . . . . - Σ. ὅμοροί σου οἰκοδομοῦντες συνετέλεσαν τὸ κάλλος σου - O. τῷ Βεελείμ, υἱοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος *C. B.*

3. *H., A., Th., Vulg.* ad insulas - *LXX.* ab insulis.

H. ego absoluta pulchritudine - *S.* ego perfecta pulchritudine - *Th.* ego corona pulchritudiuis - *LXX.* ego circumdedi mihi decorem meum - *Vulg.* perfecti decoris ego sum.

4. *H.* termini tui aedificatores tui perfecerunt decorem tuum - *A.* termini tui . . . . . . - *S.* contermini tui aedificantes consummaverunt decorem tuum - *LXX.* ipsi Beelim filii tui circumdederunt tibi decorem - *Vulg.* finitimi tui, qui te aedificaverunt, impleverunt decorem tuum.

---

(1) κύριος τῇ - *Alex.* ἀδωναΐ κύριος κύριος - *Ald.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus.

5. Κέδρος ἐκ [2] Σανὶρ ᾠκοδομήθη σοι, ταινίαι σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Λιβάνου ἐλήφθησαν, τοῦ ποιῆσαί σοι ἱστοὺς ἐλατίνους,

6. ἐκ τῆς Βασανίτιδος ἐποίησαν τὰς κώπας σου, τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλεφαντος (sic), οἴκους ἀλσώδεις ἀπὸ νήσων [3] τῶν Χεττιείμ.

7. Βύσσος μετὰ ποικιλίας ἐξ Αἰγύπτου ἐγένετο [4] στρωμνή σοι, τοῦ περιθεῖναί σοι δόξαν, ÷ καὶ περιβαλεῖ ÷ σε, ⁄. [5] ὑάκινθος καὶ πορφύρα ἐκ τῶν νήσων [6] Ἐλισαὶ ἐγένετο περιβόλαιά σου.

8. ÷ Καὶ οἱ ἄρχοντές σου ÷ οἱ κατοικοῦντες Σιδῶνα, ⁄. καὶ Ἀράδιοι ἐγένοντο κωπηλάται σου· οἱ σοφοί σου Σὸρ οἱ ἦσαν ἐν σοὶ, οὗτοι κυβερνῆταί σου.

5. Cedrus de Sanir aedificata est tibi, taeniae tabularum cypressi de Libano sumptae sunt, ad faciendum tibi malos abiegnos;

6. de Basanitide fecerunt remos tuos, templa tua fecerunt ex ebore, domos sylvestres de insulis Chettiim.

7. Byssus cum varietate de Ægypto facta est stratum tibi, ut circumdaret tibi gloriam, ÷ et operiret ÷ te, ⁄. hyacinthus et purpura de insulis Elisae facta sunt opertoria tua.

8. ÷ Et principes tui ÷ qui habitabant in Sidone, ⁄. et Aradii fuerunt remiges tui: Sapientes tui, Sor, qui erant in te, isti gubernatores tui.

את כל־לחתים 5. - Σ. πάσαις σανίσιν - Ο. ταινίαι σανίδων C. B.

ארן - Ο. κυπαρίσσου - Ἄλλος, κυπάρισσοι C. B.

לעשות תרן עליך - Α. (τοῦ ποιῆσαι) ἐπὶ σὲ πρίνινα - Ο. τοῦ ποιῆσαί σοι ἱστούς C. B.

קרשך 6. - Α. κέρας σοῦ - Ο. ἱερά σου C. B.

בת־אשרים - Α. σανίσι κεκαλυμμένας - Ο. οἴκους ἀλσώδεις H. M.

מפרשך 7. - Ο. στρωμνή σοι - Θ. διαπέτασμά σου C. B.

ישבי 8. - ὁ Ἑβρ. καὶ Σύρος, οἱ γείτονές σου - Ο. οἱ ἄρχοντές σου, οἱ κατοικοῦντες H. M.

חבליך - Α. ῥωποπῶλαι - Ο. κυβερνῆταί σου C. B.

5. *H.* cum omnibus tabulis - *S.* omnibus tabulis - *LXX.* taeniae tabularum - *Vulg.* cum omnibus tabulatis.

H., *Vulg.* cedrum - *LXX.*, *Alius* cypressi.

H. ad faciendum malum super te - *A.* ut facerent super te ilicea - *LXX.* ut facerent tibi malos - *Vulg.* ut facerent tibi malum.

6. *H.* tabulatum tuum - *A.* cornu tuum - *LXX.* templa tua - *Vulg.* transtra tua.

H. filia Assurim - *A.* tabulis contectas - *LXX.* domos sylvestres - *Vulg.* (ex ebore) indico.

7. *H.* velum tuum - *LXX.* stratum tibi - *Th.* expansio tibi - *Vulg.* tibi in velum.

8. *H.*, *Vulg.* habitatores - *Heb. et Syrus* vicini tui - *LXX.* principes tui inhabitantes.

H., *LXX.*, *Vulg.* gubernatores tui - *A.* scrutarii.

---

(2) Σανείρ - *Alex.* Σανίρ - *Vulg.* Sanir. (3) Χεττιίμ - *Alex.* Χεττιίμ. (4) σοι στρωμνή. (5) ὑάκινθον, καὶ πορφύρα - *Ald.*, *C.* ὑάκινθος, καὶ πορφύρα. *Et ita Hebr. et Vulg.* (6) Ἐλισαί, καὶ ἐγένετο. in *Ald.* καὶ *deest*, *ut in Hebr. et Vulg.*

9. Οἱ πρεσβύτεροι Βιβλίων, καὶ οἱ σοφοὶ αὐτῶν, οἳ ἦσαν ἐν σοὶ, οὗτοι ἐνίσχυον τὴν βουλήν σου· καὶ πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν ἐγένοντό σοι ἐπὶ δυσμὰς δυσμῶν.

9. Seniores Bibliorum, et sapientes eorum, qui erant in te, isti confortabant consilium tuum: et omnes naves maris et remiges earum facti sunt tibi ad occidentem occidentis.

10. Πέρσαι, καὶ Λυδοὶ, καὶ Λίβυες ἦσαν ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄνδρες πολεμισταί σου πέλτας καὶ περικεφαλαίας ἐκρέμασαν ἐν σοὶ, οὗτοι ἔδωκαν τὴν δόξαν σου.

10. Persae, et Lydi, et Libyes erant in virtute tua, viri bellatores tui peltas et galeas suspenderunt in te, isti dederunt gloriam tuam.

11. Υἱοὶ Ἀραδίων καὶ ἡ δύναμίς σου ἐπὶ τῶν τειχέων (7) σου ⋇ κύκλῳ, ⁄ καὶ φύλακες ἐν τοῖς πύργοις σου ἦσαν, τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὅρμων σου κύκλῳ, (8) αὐτοὶ ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος.

11. Filii Aradiorum et virtus tua super muros tuos ⋇ in circuitu, ⁄ et custodes in turribus tuis erant; pharetras suas suspenderunt super propugnacula tua per circuitum; ipsi perfecerunt decorem tuum.

גבל 9. - Θ. Γέβαλ - Α., Σ. Βίβλου - Ο. Βιβλίων *C. B.*

ומלחיהם - Α. καὶ οἱ ναῦται αὐτῶν - Ο. καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν *C. B.*

לערב מערבך - Α. εἰς πλῆθος συναλλαγῆς σου - Σ. οἱ ἀμειβόμενοι τῇ ἐπιμιξίᾳ σου - Θ. συμμίξαι συμμίκτοις σου - Ο. ἐπὶ δυσμὰς δυσμῶν *C. B.*

ופוט 10. - Οἱ Γ. Οὐδ - Ο. καὶ Λίβυες *C. B.*

מגן וכובע - Α. θυρεὸν καὶ περικεφαλαίας - Σ. ἀσπίδα . . . . - Ο. πέλτας καὶ περικεφαλαίας *C. B.*

על חומותיך סביב 11. - Ο. ἐπὶ τῶν τειχέων σου ⋇ κύκλῳ *H. M.*

וגמדים - Α. τετελεσμένοι - Θ. Γομαδιΐμ - Σ. Μῆδοι - Ο. φύλακες *C. B.*

על־חומותיך - Οἱ Γ. ἐπὶ τῶν τειχῶν σου - Ο. ἐπὶ τῶν ὅρμων σου *C. B.*

9. *H.* Ghebal - *Th.* Gebal - *A.*, *S.* Bibli - LXX. Bibliorum - *Vulg.* Giblii.

H., *A.*, *Vulg.* et nautae earum - LXX. et remiges earum.

H. ad fidejubendum fidejussionem tuam - *A.* in multitudine commercii tui - *S.* permutantes commercio tuo - *Th.* ad commiscendum se promiscuis tuis - LXX. in occidentem occidentis - *Vulg.* in populo negotiationis tuae.

10. *H.* et Put - *Tres Interpr.* Ud - LXX., *Vulg.* et Libyes.

H. scutum et galeam - *A.* clypeum et galeas - *S.* clypeum . . . - LXX. peltas et galeas - *Vulg.* clypeum et galeam.

11. *H.*, *Vulg.* super muros tuos in circuitu - LXX. super muros tuos ⋇ circum.

H., *Vulg.* et pygmaei - *A.* perfecti - *Th.* Gomadim - *S.* Medi - LXX. custodes.

H., *Tres Interpr.* super muros tuos - LXX. super propugnacula tua - *Vulg.* in muris tuis.

---

(7) σου· φύλακες - [*Ms. Jes.* ⋇ κύκλῳ. *Et ita Alex., Ald., Comp. H. M.*] - *H.* סביב - *Vulg.* in circuitu. *Et ita Hieron.* (8) οὗτοι - *Vulg.* ipsi.

12. Καρχηδόνιοι ἔμποροί σου ἀπὸ πλήθους πάσης ἰσχύος σου, ἀργύριον ÷ καὶ χρυσίον ⁄ καὶ σίδηρον καὶ κασσίτερον καὶ μόλιβον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου.

13. Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ σύμπασα, καὶ τὰ παρατείνοντα, (9) αὐτοὶ ἐνεπορεύοντό σοι ἐν ψυχαῖς ἀνθρώπων, καὶ σκεύη χαλκᾶ ἔδωκαν ⋇ τὴν ἐμπορίαν σου·

14. ἐξ οἴκου Θοργαμὰ (10) ἵππους καὶ ἱππεῖς ⋇ καὶ ἡμιόνους ⁄ ἔδωκαν ἀγοράν σου.

15. Υἱοὶ Ῥοδίων ἔμποροί σου, ἀπὸ νήσων ἐπλήθυναν τὴν ἐμπορίαν σου ὀδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδους τοὺς μισθούς σου,

12. Carthaginenses negotiatores tui a multitudine universae fortitudinis tuae, argentum ÷ et aurum ⁄ et ferrum et stannum et plumbum dederunt forum tuum.

13. Graecia etiam universa, et adjacentia, isti negotiabantur tibi in animabus hominum; et vasa aenea dederunt ⋇ nundinas tuas:

14. de domo Thorgama equos et equites ⋇ et mulos ⁄ dederunt forum tuum.

15. Filii Rhodiorum negotiatores tui ex insulis multiplicaverunt negotiationem tuam dentes elephantinos; et his, qui introducebantur, reddebas mercedes tuas,

---

תרשיש 12. - Α., Σ., Θ. Θαρσεῖς - Ο. Καρχηδόνιοι *C. B.*

הון - Οἱ Γ. πλούτου - Ο. ἰσχύος *C. B.*

יון תובל ומשך 13. - Α. Ἡ ανθοβὶλ καὶ Μοσόχ - Σ. Ἰωνία . . . . - Ο. Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ σύμπασα, καὶ τὰ παρατείνοντα *C. B.*

מערבך - Α. συναλλαγήν σου - Σ. ἐπιμιξίαν σου - Θ. σύμμικτόν σου - Ο. ἐμπορίαν σου *C. B.*

ופרדים 14. - Ἄλλ. καὶ ἡμιόνους *H. M.*

עזבוניך - Α. ἐγκατάλειμμά σου - Ο. ἀγοράν σου *C. B.*

דדן 15. - Οἱ Γ. υἱοὶ Δαδάν - Ο. υἱοὶ Ῥοδίων *C. B.*

קרנות - Οἱ Γ. κέρατα - Ο. ὀδόντας *C. B.*

והובנים השיבו אשכרך - Σ. καὶ ἐβίνους ἀντέδωκαν ἀμείψεις σου - Ο. ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδους τοὺς μισθούς σου *C. B.*

12. *H., A., S., Th.* Tharsis - *LXX., Vulg.* Carthaginenses.

H. affluentiae - *Tres Interpr., Vulg.* divitiarum - *LXX.* fortitudinis.

13. *H.* Iavan, Tubal, et Mesech - *A.* Eanthobel, et Mosoch - *S.* Ionia . . . . *Vulg.* - *LXX.* Graecia et universa, et adjacentia - Graecia, Thubal, et Mosoch.

H. mercatu tuo - *A., S.* commercium tuum - *Th.* promiscuum tuum - *LXX.* mercaturam tuam - *Vulg.* populo tuo.

14. *H., Al., Vulg.* et mulos.

H. subsidiis tuis - *A.* reliquias tuas - *LXX.* forum tuum - *Vulg.* ad forum tuum.

15. *H., Vulg.* filii Dedan - *Tres Interpr.* filii Dadan - *LXX.* filii Rhodiorum.

H., Tres Interpr. cornua - *LXX., Vulg.* dentes.

H. et hebena reddiderunt honorarium tuum - *S.* et hebenos rependerunt remunerationes suas - *LXX.* elephantinos; et his qui introducebantur, reddebas mercedes tuas - *Vulg.* et hebeninos commutaverunt in pretio tuo.

---

(9) οὗτοι ἐνεπορεύοντο - *Alex., Ald.* αὐτοί - *Vulg.* ipsi. (10) ἵπποι καὶ ἱππεῖς ἔδωκαν - *Alex., Ald., C.* ἵππους καὶ ἱππεῖς καὶ ἡμιόνους ἔδωκαν - *H.* סוסים ופרשים ופרדים - *Vulg.* equos, et equites, et mulos. *Et ita Hieron.*

16. ἀνθρώπους ἐμπορίας σου ἀπὸ πλήθους τοῦ συμμίκτου [11] σου ἐν Ἀφέγ στακτὴν καὶ ποικίλματα ἐκ [12] Θαρσεῖς, καὶ Ῥαμὼθ, καὶ Χορχὸρ ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου.

17. Ἰούδας [13] καὶ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, [14] αὐτοὶ ἔμποροί σου ἐν [15] σίτου πράσει καὶ μύρων ÷ καὶ κασίας, ÷ καὶ πρῶτον μέλι / καὶ ἔλαιον καὶ ῥητίνην ἔδωκαν εἰς τὸν σύμμικτόν σου.

16. homines negotiationes tuas a multitudine commisti tui in Apheg stacten et varietates de Tharsis, et Rhamoth, et Chorchor dederunt forum tuum.

17. Judas et filii Israël, ipsi negotiatores tui in frumenti venditione et unguentorum ÷ et casiae; ÷ et primum mel / et oleum et resinam dederunt in commistum tuum.

ארם סחרתך 16. - A. Ἐδὼμ ἔμποροί σου - Σ., Θ. Συρία . . . . - O. ἀνθρώπους ἐμπορίαν σου C. B.

מעשיך - A. ποιημάτων τῶν ἔργων σου - O. τοῦ συμμίκτου σου C. B.

בנפך - O., Θ. ἐν Ἀφὲκ - A. συναλλαγήν σου - Σ. πολύμιτα C. B.

ארגמן - Οἱ Γ. πορφύραν - A. ἴασπιν - O. στακτήν C. B.

ורקמה - Οἱ Γ. πορφύραν - O. καὶ ποικίλματα C. B.

ובוץ - A., Σ., Θ. καὶ βύσσον - O. ἐκ Θαρσεὶς C. B.

וראמות - O. καὶ Ῥαμώθ - Ἄλλος, καὶ Δαμώθ C. B.

וכרכר - Ἄλλος, Κορχὸρ, τὸ Ἑβραίοις Ἀράμ - O. Χορχὸρ C. B.

בעזבוניך - A. ἐν ἐγκαταλείμμασί σου - O. τὴν ἀγοράν σου C. B.

מנג 17. - A. φενίγ - Σ. φανάγ - Θ. φενὶν - O. μύρων C. B.

מערבך - A. συναλλαγήν σου - O. εἰς τὸν σύμμικτόν σου C. B.

16. *H.* Aram negotiatrix tua - *A.* Edom mercatores tui - *S.*, *Th.* Syria . . . . - LXX. homines, negotiationem tuam - *Vulg.* Syrus negotiator tuus.

H., *Vulg.* operum tuorum - *A.* factorum operum tuorum - LXX. commisti tui.

H. in carbunculo - LXX., *Th.* in Aphec - *A.* commutationem tuam - *S.* polymita - *Vulg.* gemmam.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* purpuram - *A.* gemmam - LXX. stacten.

H. et acupictura - *Tres Interpr.* purpuram - LXX. et varietates - *Vulg.* et scutulata.

H. et bysso - *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* et byssum - LXX. de Tharsis.

H. corallis - LXX. Rhamoth - *Alius* Damoth - *Vulg.* sericum.

H. et rubinum - *Alius* Corchor, *quod Hebraeis est* Aram - LXX. Chorchor - *Vulg.* Chodchod.

H. in nundinis tuis - *A.* in reliquiis tuis - LXX. forum tuum - *Vulg.* in mercatu tuo.

17. *H.* panuag - *A.* pheneg - *S.* phanag - *Th.* phenen - LXX. unguentorum - *Vulg.* balsamum.

H. mercatu tuo - *A.* commercium tuum - LXX. in commistum tuum - *Vulg.* in nundinis tuis.

---

(11) σου, στακτήν - [*Ms. Jes.* Θ. ἐν ναφὲχ *H. M.*] - *C.* σου ἐν Ἀφὲκ στακτήν - *H.* בנפך - *Vulg.* gemmam - [*Hieron.* "In Naphec, *quod de Theodotionis Editione in* LXX. *additum est. Quod autem in quibusdam libris Latine legitur* in Aphec, *et Graece* ἐν Ἀφὲχ, *cum sit legendum* Napkec *secundum Hebr., id ex concursu duarum* N *factum est, ut saepe contingit; nam tunc altera a Librariis omitti solet H. M.*] (12) Θαρσεὶς, καὶ Ῥαμώθ. (13) καὶ οἱ υἱοί. (14) οὗτοι - *H.* המה - *Vulg.* ipsi. (15) πράσει σίτου - *Alex.* σίτου πράσει.

Digitized by Google

18. Δαμασκὸς [16] ἔμπορός σου ※ ἐν πλήθει ἔργων σου, ⁄ ἐκ πλήθους πάσης δυνάμεώς σου· οἶνος ἐκ Χελβὼν, καὶ ἔρια ἐκ Μιλήτου, ÷ [17] καὶ οἶνον, ⁄ καὶ Δὰν καὶ Ἰωυιὰν ※ Μεωζὴλ, ⁄ εἰς τὴν ἀγοράν σου ÷ ἔδωκαν.

19. Ἐξ Ἀσὴλ ⁄ σίδηρος εἰργασμένος, καὶ [18] τροχὸς ἐν τῷ [19] συμμίκτῳ ἐστίν.

20. Δαιδὰν ἔμποροί σου, μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἅρματα.

18. Damascus negotiator tuus ※ in multitudine operum tuorum, ⁄ ex multitudine omnis fortitudinis tuae: vinum ex Chelbon, et lanas de Mileto, ÷ et vinum, ⁄ et Dan, et Iavan ※ Meozel, ⁄ in forum tuum ÷ dederunt.

19. Ex Asel ⁄ ferrum factum opere, et rota in commisto est.

20. Daedan negotiatores tui cum jumentis electis ad currus.

בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ 18. - Α., Σ., Θ., Ο., ※ ἐν πλήθει ἔργων σου *C. B.*

הוֹן - Οἱ Γ. πλούτου - Ο. δυνάμεώς σου *C. B.*

בְּיֵין חֶלְבּוֹן - Α. ἐν οἴνῳ Χαλβάνῃ - Σ. ἐν οἴνῳ λιπαρῷ - Ο. οἶνος ἐκ Χελβὼν *C. B.*

צָחַר - Σ. στιλβῆς - Α. Σοὸρ - Ο. ἐκ Μιλήτου *C. B.*

וְדָן וְיָוָן מְאוּזָּל 19. - Α., Ο. ※ καὶ Δὰν, καὶ Ἰουὰν ἀπὸ Ἰουζὰν - Σ. . . . . ἀπενηνεγμένα *C. B.*

בְּעִזְבוֹנַיִךְ - Α. ἐν τῷ ἐγκαταλείμματί σου - Ο. εἰς τὴν ἀγοράν σου *C. B.*

קִדָּה - Α. σπαρτίου - Σ. στακτῆς - Θ. καιδδά *C. B.*

וְקָנֶה - Οἱ Γ. καὶ κάλαμος - Ο. καὶ τροχίας *C. B.*

הָיָה - Α. ἦν - Σ. ἐγένετο - Θ. ἐγενήθη - Ο. ἐστὶ *C. B.*

בְּבִגְדֵי־חֹפֶשׁ 20. - Α. ἐν ἱματισμῷ ἐλευθερίας - Σ. ἐν ἐνδύμασιν ἐπιβλήτοις - Θ. ἐπικαλύπτῳ - Ο. μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν *C. B.*

18. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.*, *LXX.*, *Vulg.* ※ in multitudine operum tuorum.

H. substantiae - *Tres Interpr.* divitiarum - *LXX.* fortitudinis tuae - *Vulg.* opum.

H. in vino Chelbon - *A.* in vino Chalbane - *S.*, *Vulg.* in vino pingui - *LXX.* vinum de Chelbon.

H. alba - *S.* splendoris - *A.* Soor - *LXX.* de Mileto - *Vulg.* coloris optimi.

19. *H.* et Dan, et Iavan, Meuzal - *A.*, *LXX.* ※ et Dan, et Ievan de Iuzan - *S.* . . . . . delata sunt - *Vulg.* Dan, et Graecia, et Mosel.

H., *Vulg.* in nundinis tuis - *A.* in reliquiis tuis - *LXX.* in forum tuum.

H. casia - *A.* funiculus - *S.* stacten - *Th.* caedda - *Vulg.* stacte.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* et calamus - *LXX.* et rota.

H., *S.*, *Th.* fuit - *A.* erat - *LXX.* est.

20. *H.* in vestimentis ingenuitatis - *A.* in vestimento libertatis - *S.* in indumentis adjectitiis - *Th.* operto - *LXX.* cum jumentis electis - *Vulg.* in tapetibus ad sedendum.

---

(16) ἔμποροί σου ἐκ πλήθους - *C.* ἐν πλήθει ἔργων σου, ἐκ - *H.* סֹחַרְתֵּךְ בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ מֵרֹב - *Vulg.* negotiator tuus in multitudine operum tuorum, in multitudine. *Et ita LXX. apud Hieron.* (17) καὶ οἶνον εἰς τὴν ἀγορὰν - *Ald.* καὶ οἶνον Διδὰν καὶ Ἰωνὰν καὶ Μεωζὴλ εἰς - *C.* Δαν, Ἰασυὰν καὶ Μοέζηλ εἰς - *H.* וְדָן וְיָוָן מְאוּזָּל - *Vulg. v.* 19. Dan, et Graecia, et Mosel - [*Et ita Hieron., qui ait* Dan et Iavan et Moezel *de Theodotionis Editione in LXX. addita esse H. M.*] (18) τροχίας - *Ald.* τροχός. (19) συμμίκτῳ σου ἐστί.

21. Ἡ Ἀραβία, καὶ πάντες ÷ οἱ ⁄ ἄρχοντες Κηδὰρ, οὗτοι [20] ἔμποροι διὰ χειρός σου, καμήλους, [21] καὶ κριοὺς, καὶ ἀμνοὺς, ἐν οἷς [22] ἐμπορεύονταί σοι.

21. Arabia, et omnes ÷ *oi* ⁄ principes Cedar, ipsi negotiatores per manum tuam, camelos, et arietes, et agnos, in quibus negotiantur tibi.

22. Ἔμποροι [23] Σαβὰ, καὶ Ῥαγμὰ, οὗτοι ἔμποροί σου, μετὰ πρώτων ἡδυσμάτων, καὶ λίθων χρηστῶν, καὶ χρυσὸν ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου.

22. Negotiatores Saba, et Ragma, ipsi negotiatores tui cum primis suavitatibus, et lapidibus optimis, et aurum dederunt forum tuum.

23. [24] Χαῤῥὰν, καὶ Χαννὰ, ※ καὶ Δαδὰν, οὗτοι ⁄ ἔμποροί [25] σου· ※ Σαβὰ, ⁄ Ἀσσοὺρ, καὶ Χαλμὰδ, ἔμποροί σου,

23. Charran, et Channa, ※ et Dadan, ipsi ⁄ negotiatores tui: ※ Saba, ⁄ Assur, et Chalmad, negotiatores tui,

24. φέροντες [26] ἐμπορίαν ※ ἐν Μαλαχεὶμ καὶ ἐν Γαλιμὰ, ⁄ ὑάκινθον, καὶ

24. ferentes negotiationem ※ in Malachim et in Galima, ⁄

רכלי 22. - Α. ※ ὡς ⁄ - Σ., Θ. ※ οἱ ⁄, Ο. ἔμποροι *C. B.*

בשם - Α. ἀρωμάτων - Ο. ἡδυσμάτων *C. B.*

יקרה - Α., Σ., Θ. τιμίων - Ο. χρηστῶν *C. B.*

שבא 23. - Οἱ Γ. Σαβά - *In* Ο. *vacat. C. B.*

המה רכליך 24. - Α., Σ. αὐτοί ἔμποροί σου - Ο. φέροντες ἐμπορίαν *C. B.*

במכללים בגלומי - Α., Σ. ἐν ἐγκατασκευαῖς εἰλήμασι - Θ. ἐν Μαχαλὶμ καὶ Γαλιμά - *In* Ο. *vacat. C. B.*

22. *H.*, *LXX.* negotiatores - *A.* ※ sicut ⁄ - *S.*, *Th.* ※ oi ⁄ negotiatores - *Vulg.* ipsi negotiatores.

H. aromatis - *A.* aromatum - *LXX.* suavitatibus - *Vulg.* aromatibus.

H., *Vulg.* pretioso - *A.*, *S.*, *Th.* pretiosis - *LXX.* optimis.

23. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* Saba - *In LXX. vacat.*

24. *H.*, *A.*, *S.*, *Vulg.* ipsi negotiatores tui - *LXX.* ferentes negotiationem.

H. in universitatibus in involucris - *A.*, *S.* in constructis involucris - *Th.* in Machalim et Galima - *Vulg.* multifariam involucris - *In LXX. vacat.*

---

(20) ἔμποροί σου διά χειρός σου - *H.* סחרי ידך - *Vulg.* negotiatores manus tuae. (21) καὶ ἀμνοὺς καὶ κριοὺς, ἐν οἷς - *C.* καὶ κριοὺς καὶ ἀμνοὺς, ἐν οἷς. (22) ἐμπορεύονταί σε - *Alex.* σοι. (23) Σαββὰ, καὶ Ῥαμμά - *Alex.* Σαβὰ καὶ Ῥαγμά - *C.* Ῥαγμά - *H.* שבא ורעמה - *Vulg.* Saba, et Reema. (24) Χαῤῥὰ, καὶ Χαννὰ, οὗτοι - *Alex.* Χαῤῥὰν, καὶ Χανναὰν, καὶ Δαιδὰν, αὐτοί - *Ald.* Χαῤῥὰν, καὶ Χαννὰν, καὶ Δεδὰν, οὗτοι - *H.* חרן וכנה ועדן - *Vulg.* Haran, et Chene, et Eden - *Hieron.* Haran, et Channe, et Eden. (25) σου· Ἀσσοὺρ καὶ Χαρμὰν ἔμποροι - *Ald.* καὶ Σαββὰ καὶ Ἀσσοὺρ καὶ Χαλμὰν - *C.* Σαβὰ καὶ Ἀσσοὺρ καὶ Χαλμαβ - *H.* שבא אשור כלמד - *Vulg.* Saba, Assur, et Chelmad. *Et ita Hieron.* (26) ἐμπορίαν ὑάκινθον, καὶ θησαυροὺς - [Θ. ἐν Μαχαλὶμ καὶ Γάλιμα *H. M.*] - *C.* ἐν μαχαλὶμ καὶ γαλίμα ὑάκινθον καὶ ποικιλίαν καὶ - *in aliquot Il.* ἐμπορίαν ἐν μαχαλὶμ, καὶ γαλιμά, ὑάκινθον, καὶ ποικιλίαν, καὶ θησαυροὺς - *H.* במכללים בגלומי תכלת ורקמה ובגנזי - *Vulg.* multifariam involucris hyacinthi, et polymitorum, gazarumque - [*Hieronymus:* "*Quod autem de Theodotione in Septuaginta additum est* in Machalim, et in Galima, *Symmachus interpretatus est* pretiosis involucris. Polymita *quoque, quae Theodotio* varia *interpretatus est, de Aquila et Symmacho addidimus. H M.*]

ποικιλίαν, ※ καὶ θησαυροὺς ἐκλεκτοὺς, (27) σχοινίοις ※ δεδεμένους, (28) καὶ κυπαρίσσινα ※ ἐν αὐτοῖς ※ ἡ ἐμπορία σου, ✓

25. πλοῖα ἐν τῷ πλήθει ἔμποροί σου ἐν τῷ συμμίκτῳ ※ σου, ✓ καὶ ἐνεπλήσθης καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης·

26. ἐν ὕδατι πολλῷ ἦγόν σε οἱ κωπηλάται σου, τὸ πνεῦμα τοῦ Νότου συνέτριψέ σε ἐν καρδίᾳ θαλάσσης,

27. ÷ ἦσαν ✓ δυνάμεις σου, καὶ ὁ μισθός σου, καὶ τῶν συμμίκτων σου, καὶ οἱ κωπηλάται σου, καὶ οἱ κυβερνῆται σου, καὶ οἱ σύμβουλοί σου, καὶ οἱ σύμμικτοί

hyacinthum, et varietatem, ※ et thesauros electos, funibus ※ colligatos, et cyparissina ※ in ipsis ※ negotiatio tua, ✓

25. naves in multitudine negotiatores tui in commisto ※ tuo, ✓ et repleta es et aggravata es nimis in corde maris:

26. in aqua multa adduxerunt te remiges tui; spiritus Austri contrivit te in corde maris,

27. ÷ fuerunt ✓ virtutes tuae, et merces tua, et commistorum tuorum, et remiges tui, et gubernatores tui, consiliarii tui, et

---

ובגנזי ברומים - A., Σ. καὶ ἐν μαγώζοις ἐγκειμένοις - Θ. καὶ ἐν γάζαις Βαραμείμ - O. καὶ θησαυροὺς ἐκλεκτούς C. B.

וארזים במרכלתך: אניות תרשיש שרותיך - A. καὶ κέδρος ἐν ταῖς ἐμπορίαις σου· πλοῖα Θαρσὶς ἐλειτούργει σοι - O. καὶ κυπαρίσσινα· πλοῖα ἔμποροί σου, ἐν τῷ πλήθει C. B.

ותכבדי מאד 25. - A., Θ. καὶ ἐδοξάσθης σφόδρα - O. καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα C. B.

הונך 27. - A., Θ. πλοῦτός σου - Σ. ὕπαρξίς σου - O. ἦσαν δυνάμεις σου C. B.

ועזבונך מערבך - A. καὶ ἐγκατάλειμμά σου, συναλλαγαί σου - Σ. τὰ ἀποθέματά σου, καὶ ἡ ἐπιμιξία σου - Θ. καὶ ἀγορά σου ὁ συμμικτός σου - O. καὶ ὁ μισθός σου, καὶ τῶν συμμίκτων σου C. B.

מחזיקי בדקך - A. οἱ ἰσχυροποιοῦντες τὴν ἐπισκευήν σου - Θ. οἱ κρατύνοντες τὸ Βεδὲκ σου - O. καὶ οἱ σύμβουλοί σου C. B.

H. et in capsis vestium pretiosarum - *A.*, *S.* et in Magosis impositis - *Th.* et in gazis Baramim - *LXX.* et thesauros electos - *Vulg.* gazarumque pretiosarum.

H. et cedri in mercatura tua: naves Tarsis principes tuae - *A.* et cedrus in negotiationibus tuis: naves Tharsis ministrabant tibi - *LXX.* cyparissina: naves negotiatores tui, in multitudine - *Vulg.* cedros quoque habebant in negotiationibus tuis: naves maris principes tui.

25. *H.*, *A.*, *Th.* et glorificata es valde - *LXX.* et aggravata es nimis - *Vulg.* et glorificata nimis.

27. *H.* quaestus tuus - *A.*, *Th.*, *Vulg.* divitiae tuae - *S.* substantia tua - *LXX.* fuerunt virtutes tuae.

H. et subsidia tua fidejussio tua - *A.* et reliquiae tuae, commutationes tuae - *S.* deposita tua, et mercatura tua - *Th.* et forum tuum, commixtus tuus - *LXX.* et merces tua, et commixtorum tuorum - *Vulg.* et thesauri tui, et multiplex instrumentum tuum.

H. fortificatores rupturae tuae - *A.* corroborantes praeparationem tuam - *Th.* tenentes Bedec tuum - *LXX.* et consiliarii tui - *Vulg.* et gubernatores tui, qui tenebant suppellectilem tuam.

---

(27) δεδεμένους σχοινίοις. (28) καὶ κυπαρίσσινα. Πλοῖα ἔμποροί σου, ἐν τῷ πλήθει, ἐν τῷ συμμίκτῳ σου.

Digitized by Google

σου ἐκ τῶν συμμίκτων σου, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί [29] σου ἐν σοί· καὶ [30] πᾶσα ἡ συναγωγή σου, ※ ἡ / ἐν μέσῳ σου, πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ θαλάσσης· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πτώσεώς σου

28. πρὸς / [31] τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου οἱ κυβερνῆταί σου φόβῳ φοβηθήσονται.

29. Καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν [32] πλοίων ※ αὐτῶν / πάντες οἱ κωπηλάται καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ οἱ πρωρεῖς τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὴν γῆν στήσονται,

30. καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ [33] σὲ φωνῇ αὐτῶν, καὶ κεκράξονται πικρόν, καὶ ἐπιθήσουσι γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ σποδὸν [34] στρώσονται·

commisti tui ex commistis tuis, et omnes viri bellatores tui in te, et omnis coetus tuus, ※ qui / in medio tui, cadent in corde maris: in die ruinae tuae

28. ad / vocem clamoris tui gubernatores tui timore timebunt.

29. Et descendent de navibus ※ suis / omnes remiges et epibatae, proretae maris in terram stabunt,

30. et vociferabuntur super te voce sua, et clamabunt amare, et imponent terram super caput suum, et cinerem sternent:

ועֹרבי מערבך - Σ. καὶ ἐπιμιγνύντες τὴν ἐπιμιξίαν σου - Ο. καὶ οἱ σύμμικτοί σου ἐκ τῶν συμμίκτων σου *C. B.*

קהלך - Θ. ἐκκλησία σου - Ο. συναγωγή σου *C. B.*

ירעשו מגרשות 28. - Σ. σεισθήσονται οἱ ἄπωθεν - Θ. σαλευθήσονται αἱ πατριαί - Ο. φόβῳ φοβηθήσονται *C. B.*

מלחים 29. - Σ. ναῦται - Ο. καὶ οἱ ἐπιβάται *C. B.*

כל חבלי - Οἱ Γ. ※ πάντες / κυβερνῆται - Ο. καὶ οἱ πρωρεῖς *C. B.*

והשמיעו 30. - Α., Θ. καὶ ἀκουτίσουσιν - Σ. καὶ ἀκουστὴν ποιήσωσιν - Ο. καὶ ἀλαλάξουσιν *C. B.*

מרה - Ο. πικρόν - Θ. πικρῶς *C. B.*

יתפלשו - Α. κυλισθήσονται - Ἄλλος, ὑποστρώσονται - Ο. στρώσονται *C. B.*

H. et fidejussores fidejussionis tuae - *S.* et commiscentes mercaturam tuam - LXX. et commixti tui ex commixtis tuis - *Vulg.* et populo tuo praeerant.

H. coetu tuo - *Th.* ecclesia tua - LXX. coetus tuus - *Vulg.* multitudine tua.

28. *H.* contremiscent suburbana - *S.* commovebuntur qui procul - *Th.* concutientur familiae - LXX. timore timebunt - *Vulg.* conturbabuntur classes.

29. *H.* nautici - *S.*, *Vulg.* nautae - LXX. et epibatae.

H., *Tres Interpr.*, ※ omnes / gubernatores - LXX. et proretae - *Vulg.* et universi gubernatores.

30. *H.* audire facient - *A.*, *Th.*, *S.* et auditum facient - LXX. et vociferabuntur - *Vulg.* et ejulabunt.

H., LXX., *Th.*, *Vulg.* amare.

H. conspergent se - *A.* volventur - *Alius* substernentur - LXX. sternent sibi - *Vulg.* conspergentur.

---

(29) σου οἱ ἐν σοί - *in Alex.* οἱ *deest.* (30) πᾶσα συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου - *Alex.* πᾶσα ἡ συναγωγή - *H.* קהלך אשר בתוכך - *Vulg.* multitudine tua, quae est in medio tui. (31) τὴν κραυγὴν τῆς φωνῆς σου - *Alex.* τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου. *Et ita Hebr. et Vulg.* (32) πλοίων πάντες - *Alex.*, *Ald.*, *C.* πλοίων αὐτῶν πάντες - *H.* אניותיהם כל - *Vulg.* navibus suis omnes. (33) σὲ τῇ φωνῇ. (34) στρώσονται. Καὶ λήψονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ σὲ θρῆνον - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ φαλακρώσουσιν etc. *uti in Codice nostro H. M.*] - *Alex.* Καὶ φαλακρώσουσιν ἐπὶ σὲ φαλακρώματα, καὶ περιζῶνται (*pro* περιζώσονται) σάκκον, καὶ κλαύ-

31. ※ καὶ φαλακρώσουσιν ἐπὶ σὲ ※ φαλάκρωμα, καὶ περιζώσονται σάκ- ※ κον, καὶ κλαύσονται περὶ σοῦ ἐν πι- ※ κρασμῷ ψυχῆς, καὶ κοπετὸν πικρὸν

32. λήψονται ἐπὶ σὲ ÷ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ⁄ θρῆνον, (35) θρήνημά σοι· ※ τίς ὥσπερ Τύρος ※ κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ θαλάσσης; ⁄

33. Πόσον τινὰ εὗρες μισθὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης; ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ

31. ※ et decalvabunt super te ※ calvitium, et accingentur sac- ※ co, et flebunt super te in ama- ※ ritudine animae, et luctum ※ amarum

32. assument super te ÷ filii eorum ⁄ planctum, lamentum tibi: ※ quis sicut Tyrus ※ quae conticuit in medio maris? ⁄

33. Quantam invenisti mercedem de mari? implesti gentes

---

31. והקריחו אליך קרחה וחגרו שקים ובכו אליך במר־נפש מספד מר - ※ Θ. καὶ φαλακρώσουσιν (Ἄλλ. καὶ ξυρήσονται) ἐπὶ σὲ φαλάκρωμα· καὶ περιζώσονται σάκκον, καὶ κλαύσονται περὶ σοῦ ἐν πικρασμῷ ψυχῆς, καὶ κοπετὸν πικρὸν λήψονται ἐπὶ σέ *H. M.*

32. ונשאו אליך בניהם קינה וקוננו עליך - ※ Θ. καὶ λήψονται ἐπὶ σὲ υἱοὶ αὐτῶν θρῆνον, θρήνημά σοι *H. M.*

מי כצור כדמה בתוך הים - Ἄλλ. τίς ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ θαλάσσης; *H. M.*

כדמה - Α. ὡς ὕψος αὐτῆς. *In O. vacat C. B.*

33. בצאת עזבונך מימים - Α. ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἐγκαταλείμματά σου - Σ. ἐν τῷ προβάλλεσθαι τὴν προσθήκην σου - Θ. ἐν τῷ ἐμπορεύεσθαι τὴν ἀγορὰν σου ἐξ ἡμε-

31. *H.* et decalvabunt ad te calvitium, et accingent se saccis: et flebunt in te in amaritudine animae, planctu amaro - ※ *Th.* et decalvabunt (*al.* et radent) super te calvitium, et circumcingentur sacco: et flebunt super te in amaritudine animae, et luctum amarum assument super te - *Vulg.* et radent super te calvitium, et accingentur ciliciis: et plorabunt te in amaritudine animae ploratu amarissimo.

32. *H.* et tollent ad te in querimoniis suis lamentum, et lamentabuntur super te - ※ *Th.* et assument super te filii eorum planctum, lamentum tibi - *Vulg.* et assument super te carmen lugubre, et plangent te.

H. quis sicut Sor, sic succisa in medio maris? - *Alius* quis sicut Tyrus, quae conticuit in medio maris? - *Vulg.* quae est ut Tyrus, quae obmutuit in medio maris?

H. sic succisa - *A.* sic altitudo ejus - *In* LXX. *vacat* - *Vulg.* quae obmutuit.

33. *H.* in egrediendo subsidia tua de maribus - *A.* cum egrederentur reliquiae tuae - *S.* cum proferretur additamentum tuum -

---

σονται περὶ σοῦ ἐν πικρασμῷ ψυχῆς. καὶ κοπετὸν πικρὸν ἐκζητήσονται. Καὶ λήψονται - *Ald.*, *C.* Καὶ ξυρήσονται (*Ald.* φαλακρώσουσιν) ἐπὶ σοὶ (*Ald.* ἐπὶ σέ) φαλάκρωμα (*Ald.* φαλακρώματα), καὶ περιζώσονται σάκκον, καὶ κλαύσονται περὶ σοῦ ἐν πικρασμῷ ψυχῆς. Καὶ κοπετὸν πικρὸν λήψονται (*C.* λήψονται ἐπὶ σὲ καὶ ἀναλήψονται) - *H.* יתפלשו: והקריחו אליך קרחה וחגרו שקים ובכו אליך במר־נפש מספד מר: ונשאו אליך בניהם קינה - *Vulg.* conspergentur. Et radent super te calvitium, et accingentur ciliciis: et plorabunt te in amaritudine animae, ploratu amarissimo. Et assument super te carmen lugubre. *Hieronymus monet haec in* LXX. *non haberi, sed de Theodotionis Editione addita esse.* (35) Θρήνημα Σόρ. Πόσον - *Alex.* σοι. Τίς ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ θαλάσσης; πόσον - *Ald.*, *C.* Σόρ. Τίς ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ θαλάσσης; πόσον - *H.* וקוננו עליך מי כצור כדמה בתוך הים - *Vulg.* et plangent te: quae est ut Tyrus, quae obmutuit in medio maris? *Hieron. ait haec in* LXX. *deesse.*

Digitized by Google

πλήθους σου, καὶ ἀπὸ τοῦ συμμίκτου σου ἐπλούτισας [leg. ἐπλούτησας] ∸ πάντας / βασιλεῖς τῆς γῆς.

34. Νῦν συνετρίβης ἐν θαλάσσῃ, ἐν βάθει (36) ὑδάτων ὁ σύμμικτός σου, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου

35. (37) ἔπεσαν· ∸ πάντες οἱ κωπηλάται σου, / πάντες οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους ἐστύγνασαν ἐπὶ σὲ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσεις [leg. ἐκστάσει] ἐξέστησαν, καὶ ἐδάκρυσε τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

36. ∸ Ἔμποροι ἀπὸ ἐθνῶν (38) ἐσύρισαν ἐπὶ σὲ, ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐκέτι ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

de multitudine tua, et de commisto tuo ditasti ∸ omnes / reges terrae.

34. Nunc contrita es in mari; in profundo aqnarum commistus tuus, et omnis coetus tuus in medio tui

35. ceciderunt: ⋇ omnes remiges tui, / universi habitatores insnlarum contristati sunt super te; et reges eorum stupore stupuerunt, et flevit facies eorum.

36. ∸ Negotiatores de gentibus sibilaverunt super te; perditio facta es, et non eris ultra in saecnlum.

ρῶν - O. πόσον τινὰ εὗρες μισθὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης C. B.

ברב הוניך - A., Θ. ἀπὸ τοῦ πλούτου σου - O. ἀπὸ τοῦ πλήθους σου C. B.

ומערביך - A. καὶ ἀπὸ τῆς συναλλαγῆς σου - O. καὶ ἀπὸ τοῦ συμμίκτου σου C. B.

34. מערבך - A. ἡ συναλλαγή σου - O. ὁ σύμμικτός σου C. B.

35. שממו - Θ. ἐθαύμασαν - O. ἐστύγνασαν C. B.

שערו שער - Σ. ὀρθοτριχήσουσι φρίκῃ - O. ἐκστάσει ἐξέστησαν C. B.

36. שרקו עליך - Σ. συριοῦσι ἐπὶ σέ - O. ἐσύρισαν ἐπὶ σέ C. B.

בלהות היית ואינך עד־עולם - Θ. σπουδασμὸς ἐγένου, καὶ οὐχ ὑπάρξεις εἰς τὸν αἰῶνα - O. ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐκέτι ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα C. B.

Th. cum faceres forum tnnm a diebus - *LXX.* quantam invenisti mercedem de mari - *Vulg.* quae in exitu negotiationum tuarum de mari.

H. in multitudine lncri tui - *A.*, *Th.* de divitiis tuis - *LXX.* de multitudine tua - *Vulg.* in multitudine divitiarum tuarum.

H. et emporiorum tnorum - *A.* et de commutatione tua - *LXX.* et a commixto tuo - *Vulg.* et populorum tuorum.

34. *H.* emporium tuum - *A.* commutatio tua - *LXX.* commixtus tuus - *Vulg.* opes tnae.

35. *H.*, *Vulg.* obstnpuerunt - *Th.* admirati sunt - *LXX.* contristati sunt.

H. horripilaverunt crine - *S.* horripili erunt horrore - *LXX.* stupore stupuerunt - *Vulg.* tempestate perculsi.

36. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* sibilaverunt snper te - *S.* sibilabunt super te.

H. terrores fuisti, et non tu nsque in saeculnm - *Th.* solicitudo facta es, et non subsistes in saeculum - *LXX.* perditio facta es, et non ultra eris in aeternum - *Vulg.* ad nihilum deducta es, et non eris usque in perpetnum.

---

(36) ὕδατος - *Vulg.* aquarum. (37) ἔπεσον. (38) ἐσύρισάν σε - *C.* ἐσύρισαν ἐπὶ σέ - *H.* שרקו עליך - *Vulg.* sibilaverunt super te.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

3. Α., Θ. εἰς νήσους *Codex Barb.*

Ibid. Σ. ἐγὼ τελεία etc. *Idem.*

4. Α. τὰ ὅρια . . . . Σ. ὅμοροί σου etc. *Idem. Ad* Σ. *consonat Ms. Jes. apud Montfauc. exceptis his, nimirum articulo* οἱ *ante* ὅμοροι, *et voce* σὲ *post* οἰκοδομοῦντες.

5. Σ. πάσαις σανίσιν *Barb.*

Ibid. Ἄλλ. κυπάρισσοι *Idem.*

Ibid. Α. ἐπὶ σὲ πρίνινα *Idem, ubi subjungitur haec nota ad vocem* ἐλατίνους τῶν Ο. τουτέστιν ὑψηλοὺς ὃν τρόπον τοὺς ἐλατίνους· λέγεται γὰρ ὑψηλότατον εἶναι τὸ δένδρον.

6. Α. κέρας σου *Idem. Similiter Ms. Jes., sed tribuit* τοῖς Λοιποῖς.

Ibid. Α. σανίσι κεκαλυμμένας *Montfauc. ex Theodoreto.*

7. Θ. διαπέτασμά σου *Barb.*

8. Ἑβραῖος καὶ Σύρος, οἱ γείτονές σου *Montf. ex Theodoreto.*

Ibid. Α. ῥωποπῶλαι *Barb.*

9. Θ. Γεβάλ - Α., Σ. Βίβλου *Idem.*

Ibid. Α. καὶ οἱ ναῦται *Idem.*

Ibid. Α. εἰς πλῆθους etc. *Idem.*

10. Οἱ Γ. Οὐδ *Idem.*

Ibid. Α. θυρεὸν etc. *Idem.*

11. ※ κύκλῳ *Ms. Jes., itemque Chis. in textu.*

Ibid. Α. τετελεσμένοι etc. *Barb. Apud Hexapla vero Montfauc. exhibetur*, Α. α. πυγμαῖοι - Σ. ἀλλὰ καὶ Μῆδοι - Θ. γαμμαδείμ. *Ubi Hieronymus: «Verbum* GAMADIM *Aquilae* 1. *Editio* Pigmaeos, *Symm.* Medos, LXX. custodes, *Theod.* Gomadim. *Plena Symmachi versio erat* ἀλλὰ καὶ Μῆδοι, *ac si lectum fuisset* גם מדים. *Ita habet Ms. Jes. Sic in notis Montfauc.*

Ibid. Οἱ Γ. ἐπὶ τῶν τειχῶν σου *Barb.*

12. Α., Σ., Θ. Θαρσεὶς *Idem. Accinit Montfauc. ex Theodoreto.*

Ibid. Οἱ Γ. πλοῦτον *Barb.*

13. Α. ἠαν-θέβελ καὶ μοσόχ etc. *Idem, sic Graecis literis Hebraïca verba expressit.*

Ibid. Α. συλλαγήν σου etc. *Idem.*

14. Ἄλλ. καὶ ἡμιόνους *Montfauc. ex Drusio, cui accinit Chis. in textu, sed sub asterisco, quia deest in* LXX.

Ibid. Α. ἐγκατάλειμμά σου *Barb.*

15. Οἱ Γ. υἱοὶ Δαδάν *Idem. Ita quoque Montfauc. in Hexaplis ex Hieronymo, qui ait: «Pro quo nescio quid volentes* LXX. filios Rhodiorum *interpretati sunt: nisi quod primae litterae falsa similitudine, ut pro* Dadan *legerent* Radan: *et ipsa Cycladum maxima est, et in Jonio mari quondam urbs potentissima etc.» Et mox: Sed melius est Dadan alterius loci nomen accipere, ut et in Hebraïco, et apud caeteros Interpretes habetur.*

Ibid. Οἱ Γ. κέρατα *Barb.*

Ibid. Σ. καὶ ἐβένους ἀντέδωκαν etc. *Idem.*

16. Α. Ἐδὼμ ἔμποροί σου etc. *Idem. Apud Hexapla vero Montfauc. habetur tantum*, Ἄλλ. ὁ Σύρος.

Ibid. Α. ποιημάτων etc. *Barb.*

Ibid. Ο., Θ. ἐν Ἀφὲκ - Α. συναλλαγήν σου. *Ita quoque Ms. Jes. apud Montfauc. exceptis hisce, nimirum asterisco voci* ἐν Ἀφὲκ, συλλαγὴ *pro* συλλαγήν, *et* Θ. ἐν ναφέχ. *Hieron. «in* Naphec, *quod de Theodotionis Editione in* LXX. *additum est, pro quo Symmachus vertit* polymita. *Quod autem in quibusdam libris latine legitur* in Aphec, *et Graece* ἐν ἀφέχ, *cum sit legendum* Naphec *secundum Hebraeum, id ex concursu duarum* N *factum est, ut saepe contingit; nam tunc altera a Librariis omitti solet. Ita Montfauc. in notis.*

Ibid. Οἱ Γ. πορφύραν - Α. ἴασπιν *Barb. Montfauc. ex Hieronymo adfert tantum* Οἱ λοιποὶ, πορφύραν.

Ibid. Οἱ Γ. πορφύραν *Barb. Haec vero lectio mihi est suspecta.*

Ibid. Α., Σ., Θ. καὶ βύσσον *Idem. Ita quoque Montfauc. ex Hieronymo praeter* Π. *pro* Α., Σ., Θ.

Ibid. Ἄλλος, καὶ Δαμὰθ *Barb. Montfauc. ex Hieronymo, Aquila* serica *vel* subtilia.

Ibid. Ἄλλ. χορχὸρ *Idem. Apud Montfauc.* Π. χοδχὸδ, *juxta Hieronymum, qui ait:* hanc vocem obscurissimam ab Hebraeis pro mercibus quibuscumque pretiosissimis haberi.

Ibid. Α. ἐν ἐγκαταλίμμασί σου *Barb.*

17. Α. φανὶγ etc. *Idem; Montfauc. vero in Hexaplis exhibet* Α., Σ., Θ. φανὲγ *ex Hieronymo, qui ita habet: «Verbum Hebraïcum* PHANAG *A., S., Th. ita ut apud Hebraeos positum est, transtulerunt: pro quo LXX.* unguenta, *nos* balsamum *vertimus.»*

Ibid. Α. συναλλαγήν σου *Barb.*

18. Α., Σ., Θ., Ο. ※ ἐν πλήθει etc. *Idem ad marg. Chis. similiter in textu habet, detractis tamen Interpretibus.*

Ibid. Οἱ Γ. πλούτου *Barb.*

Ibid. Α. ἐν οἴνῳ Χαλβάνη etc. *Idem sic. Hieronymus vero ait: «Pro* vino pingui, *quod interpretatus est Symmachus, et apud Aquilam et Theod. et in ipso Hebraïco habet* vinum de Helbon, *Alii* Chelbon; *Theodoretus et Polychronius ajunt Symmachum vertisse* χαλβάνην, *quae est forte altera Symmachi interpretatio, ut alibi non infrequenter.*

Ibid. Σ. ςιλβῆς – Α. Σοόρ *Barb.; Montfauc. in Hexaplis exhibet ex Hieronymo, A., Th.* et lanis Soor, *quod de suo Graece fecit* καὶ ἔριος Σοόρ.

19. Α., Ο. ※ καὶ Δὰν καὶ Ἰωὰν ἀπὸ Ιουζὰν – Σ. . . . . ἀπηνεγμένα *Barb. in marg. Ibid.* Α. ἐν ἐγκαταλίμμασί σου *Idem. Montfauc. itidem ex Hieronymo, Th.* Dan, et Iavan, et Meozel in nundinis tuis – *A.* de Uzal – *S.* deferens.

Ibid. Α. σπαρτίον etc. *Barb. Similiterque sequentes lectiones, et versuum* 20. 22.

23. Οἱ Γ. Σαβὰ *Idem. Ita quoque Montfauc. ex Drusio, sed sine Interprete, ut etiam Chis. in textu, qui tamen legit sub asterisco.*

24. Α., Σ. αὐτοὶ ἔμποροί σου *Barb.*

Ibid. Α., Σ. ἐν ἐγκατασκευαῖς etc. *Idem. ubi tamen notatur* Α., Σ. ἐνίγκαι σκεύεσι ἢ λήμμασι *Montfauc. vero ex Theodoreto adfert in Hexaplis ita:* ὁ Σύρος, ἐν ἀποκρύφοις σκεύεσι – Α. ἐγκαταστατικοῖς εἰλήμασιν ὑακίνθου – Σ. . . . , Θ. ἐν Μαχαλὶμ καὶ Γαλιμὰ ὑάκινθον. *Hieron. «Quod autem de Theodotione in LXX. additum est,* in Machalim et Galima, *Symm.* pretiosis involucris, *Theodoretus vero haec adiicit:* ἐν ἀποκρύφοις σκεύεσι· οὕτω γὰρ καὶ ὁ Σύρος νοήσας ἡρμήνευσεν· εὐθὺς δέ φησι πολυτελής, καὶ ποικίλη διὰ πολυτίμων εἰλημάτων κεκαλυμμένη, καὶ ἐν σκεύεσιν ἄριστα ἠσκημένοις ἀποκειμένη, καὶ ἐν σχοινίοις καταδεδεμένη ἐνεμίζετό σοι. *In textu Codicis Chis. legitur illa lectio Theodotionis sine Interprete; sed sub asterisco, et cum linea terminali post* Γαλιμά.

Ibid. Α., Σ. καὶ ἐν μαγόζοις etc. *Barb. Montfauc. vero item ex Theodoreto sic,* Α. καὶ ποικιλίας καὶ ἐν μαγάζοις συγκειμένοις, *quorum illud* καὶ ποικιλίας *est interpretatio praecedentis vocis* ורקמה

Ibid. Α. καὶ κέδρος ἐν ταῖς etc. *Barb. Itemque sequentes lectiones versuum* 25. 27. 28. 29. 30.

31. ※ Θ. καὶ φαλακρώσουσιν etc. *Montfauc. ex Ms. Jes., et Drusio, qui legit* καὶ ξυρήσονται. *Verbum e verbo extat in textu Codicis Chisian. excepto uno* Θ., *qui praetermittitur, et illo* ξυρήσονται. *Barb. vero in marg. adfert sic:* Α. ※ ἐνιαυτῶν – Σ. ※ ἐν μέλει – Θ. ※ εἰς. *Quod ad quam vocem Hebraïcam respiciat divinare nescio, nisi forte ad* קינה, *sed Aquila multum distaret.*

32. ※ Θ. καὶ λήψονται etc. *Ms. Jes. apud Montfauc.*

Ibid. τίς ὥσπερ Τύρος etc. *Idem. Accinit Chis. in textu cum praemisso tamen asterisco.*

Ibid. Α. ὡς ὕψος αὐτῆς *Barb. Videtur Aquila legisse* ר *loco* ד ·

33. Α. ἐν τῷ ἐξελθεῖν etc. *Barb., similiterque sequentes, et vers.* 34. 35.

36. Σ. συριοῦσι ἐπὶ σὲ *Idem, Montfauc. vero adfert ex Drusio* Ἄλλος, ἔμποροι ἐθνῶν συριοῦσι ἐπὶ σέ.

Ibid. Θ. σπουδασμὸς ἐγένου etc. *ex Barb.*

Κεφ. κή.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός μὲ, λέγων·

2. καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἶπον τῷ ἄρχοντι Τύρου· τάδε λέγει [1] Κύριος Κύριος· ἀνθ' ὧν ὑψώθη [2] ἡ καρδία σου, καὶ εἶπας, Θεός εἰμι ἐγὼ, κατοικίαν Θεοῦ κατῴκηκα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης· σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ οὐ Θεὸς, καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν Θεοῦ.

3. Μὴ σοφώτερος εἶ σὺ τοῦ Δανιήλ; ἢ σοφοὶ οὐκ ἐπαίδευσάν σε τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῶν;

4. Μὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σου, [3] ἢ ἐν τῇ φρονήσει σου ἐποίησας σεαυτῷ [4] δύναμιν, ※ καὶ ἐποίησας χρυσὸν καὶ ἀργυρον ἐν τοῖς θησαυροῖς σου;

CAP. XXVIII.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. et tu, fili hominis, dic principi Tyri: haec dicit Dominus Dominus: pro eo quod exaltatum est cor tuum, et dixisti: Deus sum ego, habitationem Dei habitavi in medio maris: tu autem es homo et non Deus; et dedisti cor tuum quasi cor Dei.

3. Numquid sapientior es tu Daniele? aut sapientes non erudierunt te disciplina sua?

4. Numquid in eruditione tua, aut in prudentia tua fecisti tibi fortitudinem, ※ et fecisti aurum et argentum in thesauris tuis?

אמר 2. - Οἱ Γ. εἰπέ - Ο. εἰπόν *C. B.*
אל - Θ. ἰσχυρός - Ο. Θεός *C. B.*
מושב - Α. καθέδραν - Ο. κατοικίαν *C. B.*

ואתה אדם - Οἱ Γ. σὺ δὲ ὢν ἄνθρωπος - Ο. σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος *C. B.*

ולא־אל - Θ. καὶ οὐκ ἰσχυρός - Ο. καὶ οὐ Θεός *C. B.*

כל־סתום לא עממוך 3. - Θ. πᾶν κρυφίον οὐχ' ὑπερεῖχέ σε - Ο. σοφοὶ οὐκ ἐπαίδευσάν σε τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῶν *C. B.*

בחכמתך 4. - Α., Σ., Θ. ἐν τῇ σοφίᾳ - Ο. ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σου *C. B.*
ותעש - Ἀλλ. καὶ περιεποιήσω *H. M.*

2. *H.*, *Tres Interpr.*, LXX., *Vulg.* dic.
H., LXX., *Vulg.* Deus - *Th.* fortis.
H. cathedra - *A.* cathedram - LXX. habitationem - *Vulg.* in cathedra.
H. et tu homo - *Tres Interpr.* tu autem cum sis homo - LXX. tu autem es homo - *Vulg.* cum sis homo.
H., LXX., *Vulg.* et non Deus - *Th.* et non fortis.
3. *H.* omne absconditum non latuerunt te - *Th.* omne absconditum non superavit te - LXX. sapientes non erudierunt te disciplina sua - *Vulg.* omne secretum non est absconditum a te.
4. *H.* in sapientia tua - *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* in sapientia - LXX. in eruditione tua.
H. et fecisti - *Al.*, *Vulg.* acquisivisti.

---

(1) κύριος, Ἀνθ' οὗ - *Ms. Alex.* κύριος ὁ Θεός, Ἀνθ' ὧν - *Ald.* κύριος κύριος, Ἀνθ' ὧν - *C.* ἀδωναῒ κύριος, Ἀνθ' ὧν - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. Dominus Dominus. (2) σου ἡ καρδία καὶ - *H.* לבך - *Vulg.* cor tuum. (3) ἡ τῇ φρονήσει σου - *Alex.*, *Ald.* ἢ ἐν τῇ φρονήσει σου - *H.* ובתבונתך. (4) δύναμιν, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον - *Alex.* ἐποίησας χρυσίον καὶ ἀργύριον - *C.* περιεποιήσω ἀργύριον καὶ χρυσίον - *H.* חיל ותעש זהב וכסף - *Vulg.* fortitudinem: et acquisisti aurum, et argentum - *Hieron.*, LXX. fecisti aurum.

5. ἢ ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστήμῃ σου καὶ ἐμπορίᾳ σου ἐπλήθυνας δύναμίν [5] σου; ⋇ καὶ ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐν τῇ δυνάμει σου.

6. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [6] Κύριος Κύριος· ἐπειδὴ ἔδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν Θεοῦ,

7. ἀντὶ τούτου ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ἀλλοτρίους λοιμοὺς ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ ἐκκενώσουσι τὰς μαχαίρας ÷ αὐτῶν ἐπὶ σέ, ⁄ καὶ ἐπὶ τὸ κάλλος τῆς ἐπιστήμης σου, καὶ στρώσουσι τὸ κάλλος σου εἰς ἀπώλειαν,

8. καὶ καταβιβάσουσί σε, καὶ ἀποθανῇ θανάτῳ τραυματιῶν ἐν καρδίᾳ θαλάσσης.

9. Μὴ λέγων ἐρεῖς, Θεός εἰμι ἐγὼ ἐνώπιον τῶν ἀναιρούντων σε; σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος, καὶ οὐ Θεός. [7] Ἐν πλήθει ⋇ τραυματιζόντων σε

5. aut in multa eruditione tua et negotiatione tua multiplicasti fortitudinem tuam? ⋇ et elatum est cor tuum in fortitudine tua.

6. Propterea haec dicit Dominus Dominus: quia dedisti cor tuum quasi cor Dei,

7. propter hoc ecce ego adduco super te alienos pestilentes de gentibus, et evaginabunt gladios ÷ suos super te, ⁄ et super pulchritudinem doctrinae tuae; et sternent pulchritudinem tuam in perditionem,

8. et deducent te: et morieris morte vulneratorum in corde maris.

9. Numquid loquens dices: Deus ego sum in conspectu interficientium te? tu autem es homo, et non Deus. In multitudine ⋇ vulnerantium te

---

עריצי 7. - A. δυνατούς - Σ. ἀκαταμαχήτους - Θ. ὑψηλούς - O. λοιμούς *C. B.*

והריקו - Σ. καὶ γυμνώσουσι - O. καὶ ἐκκενώσουσι *C. B.*

וחללו - Θ. καὶ βεβηλώσουσι - O. καὶ στρώσουσι *C. B.*

לשחת - Οἱ Γ. εἰς διαφθοράν - O. εἰς ἀπώλειαν *C. B.*

ביד מחללך 9. - Ἄλλος, ἐν χειρὶ τραυματιζόντων σε - Ἄλλ. τετρωσκόντων *H. M.*

7. *H.* robustos - *A.* potentes - *S.* inexpugnabiles - *Th.* excelsos - LXX. pestilentes - *Vulg.* robustissimos.

H., LXX. et evaginabunt - *S.*, *Vulg.* et nudabunt.

H., *Vulg.* et polluent - *Th.* et prophanabunt - LXX. et sternent.

H. ad foveam - *Tres Interpr.* in corruptionem - LXX. in perditionem.

9. *H.* in manu sauciantis te - *Alius* in manu vulnerantium te - *Vulg.* coram interficientibus te.

---

(5) σου ὑψώθη - *C.* καὶ ὑψώθη. *Et ita Heb. et Vulg.* (6) κύριος, Ἐπειδή - *Alex.*, *Ald.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (7) Ἐν πλήθει ἀπεριτμήτων ἀπολῇ ἐν - *Alex.* Ἐν πλήθει τραυματιζόντων σε θανάτοις ἀπεριτμήτοις ἀπολῇ - *Ald.* Ἐν πλήθει τραυματιζόντων σε, ἐν θανάτῳ ἀπεριτμήτων ἀποθάνῃ - *C.* ἐν χειρὶ τετρωσκόντων σε, θανάτους ἀπεριτμήτων ἀποθάνῃ *apud Theodor. etiam est* θανάτοις - *H.* מחללך: מותי ערלים תמות - *Vulg.* occidentium te? Morte incircumcisorum morieris - *Hieron.*, LXX. vulnerantium te. Mortibus.

Digitized by Google

10. θανάτοις / ἀπεριτμήτων ἀποθάνῃ ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, (8) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

11. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

12. υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα Τύρου, καὶ εἰπὸν αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· σὺ ἀποσφράγισμα (9) ὁμοιώσεως ※ πλήρης σοφίας, / καὶ στέφανος κάλλους

13. ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ (10) ἐγεννήθης· πάντα λίθον χρηστὸν ἐνδέδεσαι, σάρδιον καὶ τοπάζιον, καὶ σμάραγδον καὶ ἄνθρακα, καὶ σάπφειρον καὶ ἴασπιν, ÷ καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, / καὶ λιγύριον καὶ ἀχάτην, καὶ ἀμέθυστον καὶ χρυσόλιθον, καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύ-

10. mortibus / incircumcisorum morieris in manibus alienorum; quia ego loquutus sum, dicit Adonaï Dominus.

11. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

12. fili hominis, sume planctum super principem Tyri, et dic ei: haec dicit Dominus Dominus; tu signaculum similitudinis ※ plenus sapientia, / et corona decoris

13. in deliciis paradisi Dei natus es: omni lapide bono circumdatus es, sardio et topazio, et smaragdo et carbunculo, et sapphiro et iaspide, ÷ et argento et auro, / et ligurio et achate, et amethysto et Chrysolitho, et be-

---

מותי ערלים תמות 10. - Ἄλλ. θανάτοις ἀπεριτμήτων ἀποθάνῃ *H. M.*

על־מלך 11. - Οἱ Γ. ἐπὶ τὸν βασιλέα - Ο. ἐπὶ τὸν ἄρχοντα *C. B.*

ואמרת 12. - Οἱ Γ. καὶ ἐρεῖς - Ο. καὶ εἰπὸν *C. B.*

חותם תכנית - Α. σφραγὶς ἑτοιμασιῶν - Σ. ὁμοιώματος - Θ. ἑτοιμασίας - Ο. ἀποσφράγισμα ὁμοιώσεως *C. B.*

מלא חכמה - Π. πλήρης σοφίας - *In O. vacat. C. B.*

גן 13. - Θ. τοῦ κήπου - Ο. τοῦ παραδείσου *C. B.*

כל־אבן יקרה מסכתך - Σ. πᾶς λίθος τίμιος περιέφραξέ σε - Ο. πάντα λίθον χρηστὸν ἐνδέδεσαι *C. B.*

10. *H., Alius* mortibus incircumcisorum morieris - *Vulg.* morte incircumcisorum morieris.

11. *H., Tres Interpr., Vulg.* super regem - *LXX.* super principem.

12. *H., Tres Interpr., Vulg.* et dices - *LXX.* et dic.

H. sigillans dispositionem - *A.* sigillum praeparationum - *S.* . . . . similitudinis - *Th.* . . . . praeparationis - *LXX., Vulg.* signaculum similitudinis.

H., Omnes, Vulg. plenus sapientia.

13. *H., Th.* horti - *LXX., Vulg.* paradisi.

H., Vulg. omnis lapis pretiosus operimentum tuum - *S.* omnis lapis pretiosus obsepivit te - *LXX.* omni lapide bono circumdatus es.

---

(8) *λέγει κύριος - Ald., C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* נאם אדני יהוה - *Vulg.* ait Dominus Deus - *Hieron., LXX.* Adonaï Dominus. (9) ὁμοιώσεως, καὶ στέφανος - [*Ms. Jes.* ※ Σ., Θ. ἡτοίμασται μετὰ τοῦ Χερὶβ κεχρισμένου τοῦ κατασκηνοῦντος *H. M.*] - *post* ὁμοιώσεως *in Ald. et C. seq.* πλήρης σοφίας, *quod apud Theodor. additum est margini* - *H.* תכנית מלא חכמה - *Vulg.* similitudinis, plenus sapientia. *Et ita Hieron.* (10) ἐγενήθης.

χιον, καὶ χρυσίου ἐνέπλησας τοὺς θησαυροὺς σου καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοί.

14. Ἀφ' ἧς ἡμέρας (11) ἐκτίσθης ※ ἡτοίμασαν μετὰ τοῦ Χερούβ κεχρισμένου τοῦ κατασκηνοῦντος· καὶ ἔδωκά σε / ἐν ὄρει ἁγίῳ Θεοῦ, ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρίνων·

15. ἐγενήθης (12) ἄμωμος σὺ ἐν ταῖς ἡμέραις σου, ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ἐκτίσθης (13) ἕως οὗ εὑρέθη τὰ ἀδικήματα ἐν σοί.

16. Ἀπὸ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου ἔπλησας τὰ ταμεῖά σου ἀνομίας, καὶ ἥμαρτες, καὶ ἐτραυματίσθης ἀπὸ ὄρους

ryllo et onychino, et auro replesti thesauros tuos et horrea tua in te.

14. A die qua conditus es ※ praeparaverunt cum Cherub uncto inhabitante: et dedi te / in monte sancto Dei, factus es in medio lapidum ignitorum:

15. fuisti immaculatus tu in diebus tuis, a die qua creatus es, donec inventae sunt iniquitates in te.

16. A multitudine negotiationis tuae replesti cellaria tua iniquitate, et peccasti, et vulnera-

---

מלאכת תפיך - A., Θ. ἔργον τοῦ κάλλους σου - - Σ. ἔργον τοῦ τυμπάνου σου - O. ἐνέπλησας τοὺς θησαυροὺς σου *C. B.*

ונקביך - A. καὶ τρήσεών σου - O. καὶ τὰς ἀποθήκας σου *C. B.*

14. כיום הבראך כוננו : את־כרוב ממשח הסוכך - O. ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκτίσθης - A. ※ ἑτοίμασας ἐν σοί - O. σὺ μετὰ τοῦ Χερούβ - Θ. ※ κεχρισμένου κατασκηνοῦντος - Σ. καὶ μετὰ Χερούβ καταμεμετρημένος *C. B.*

התהלכת - A. ἐμπεριπατήσας - *In* O. *vacat. H. M.*

15. תמים - A. τέλειος - O. ἄμωμος *H. M.*

בדרכיך - Oἱ Γ. ἐν ταῖς ὁδοῖς σου - O. ἐν ταῖς ἡμέραις σου *C. B.*

בך - O. ἐν σοί - Π. ※ σου *C. B.*

16. רכלתך - O. ἐμπορίας σου - Ἄλλ. περιδρομῆς σου *H. M.*

תוכך - A., Σ. ἐντός σου - O. ταμιεῖα σου *C. B.*

H. opus tympanorum tuorum - *A.*, *Th.* opus pulchritudinis tuae - *S.* opus tympani tui - *LXX.* replesti thesauros tuos - *Vulg.* opus decoris tui.

H., *A.* et foraminum tuorum - *LXX.* et horrea tua - *Vulg.* foramina tua.

14. *H.* in die qua creatus es praeparata sunt. Tu Cherub unctus protegens - *LXX.* a die qua creatus es - *A.* ※ praeparasti in te - *LXX.* tu cum Cherub - *Th.* ※ uncto inhabitante - *S.* et cum Cherub commensuratus - *Vulg.* in die qua conditus est praeparata sunt. Tu Cherub extentus et protegens.

H., *Vulg.* ambulasti - *A.* circumambulans - *In LXX. vacat.*

15. *H.*, *A.*, *Vulg.* perfectus - *LXX.* immaculatus.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* in viis tuis - *LXX.* in diebus tuis.

H., *LXX.*, *Vulg.* in te - *Omnes* ※ tuae.

16. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* negotiationis tuae - *Alius* circumcursationis tuae.

H. medium tui - *A.*, *S.*, *Vulg.* interiora tua - *LXX.* cellaria tua.

---

(11) ἐκτίσθης σὺ μετὰ τοῦ Χερούβ, ἔδωκά σε - [*Ms. Jes.* ※ Σ., Θ. ἡτοίμασαν μετὰ τοῦ Χερούβ κεχρισμένου - Θ. τοῦ κατασκηνοῦντος *H. M.*] - *C.* ἐκτίσθης, καὶ κατεσκευάσθης κεχρισμένος παρὰ Θεοῦ, καὶ τοῦ κατασκηνοῦντος ἐν σκηνώματι - *Ald.* ἔδωκά σε - *H.* הבראך כוננו את־כרוב ממשח הסוכך ונתתיך - *Vulg.* conditus es, praeparata sunt. Tu Cherub extentus, et protegens, et posui te - *Hieron.*, *LXX.* paraverunt cum Cherub uncto a Deo, et habitante in tabernaculo. *Vide notas ad Comm. Hieron. in Ed. Veron.* (12) σὺ ἄμωμος - *H.* תמים אתה (13) ἕως εὑρέθη - *C.* ἕως οὗ.

τοῦ Θεοῦ· καὶ ἤγαγέ σε τὸ (14) Χερουβ ⋇ τὸ σκιάζον / ἐκ μέσου λίθων πυρίνων.

tus es a monte Dei: et adduxit te Cherub ⋇ tegens / de medio lapidum ignitorum.

17. Ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διεφθάρη ἡ ἐπιστήμη σου μετὰ τοῦ κάλλους σου· ÷ διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν σου / ἐπὶ τὴν γῆν ἔῤῥιψά σε, ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε παραδειγματισθῆναι.

17. Elatum est cor tuum in decore tuo, corrupta est disciplina tua cum decore tuo: ÷ propter multitudinem peccatorum tuorum / in terram projeci te, in conspectu regum dedi te ut dehonestaveris.

18. Διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ τῶν ἀδικιῶν τῆς ἐμπορίας σου, ἐβεβήλωσα τὰ ἱερά σου, καὶ ἐξάξω πῦρ ἐκ μέσου σου, τοῦτο καταφάγεταί σε· καὶ δώσω (15) σε εἰς σποδὸν ἐπὶ τῆς γῆς σου ἐναντίον πάντων τῶν ὁρώντων σε.

18. Propter multitudinem peccatorum tuorum et iniquitatum negotiationis tuae contaminavi sancta tua; et educam ignem de medio tui, hic devorabit te: et dabo te in cinerem super terram tuam in conspectu omnium videntium te.

19. Καὶ πάντες οἱ ἐπιστάμενοί σε ἐν τοῖς ἔθνεσι (16) στυγνάσουσιν ἐπὶ σέ· ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα.

19. Et omnes qui noverunt te in gentibus, contristabuntur super te: perditio facta es, et non eris ultra in saeculum.

ואבוך כרוב הסוכך - A. καὶ πτερύγια Χερουβ ἐσκέπασί σε - Σ. καὶ ἀπολέσει σε Χερουβ ⋇ ὁ σκεπάσας σε - O. καὶ ἤγαγέ σε τὸ Χερουβ - Θ. ⋇ τὸ συσκιάζον C. B.

אש - A. πυρὸς - O. πυρίνων C. B.

חללת 18. - Ἄλλος, ἐβεβήλωσας - O. ἐβεβήλωσα C. B.

מקדשיך - Σ. τὸν ἁγιασμόν σου - O. τὰ ἱερά σου C. B.

לאפר - Ἄλλ. εἰς σποδὸν - O. σποδὸν H. M.

שממו 19. - Θ. ἐθαύμασαν - O. στενάξουσιν - O., Ἄλλος, στυγνάσουσιν C. B.

בלהות היית - O. ἀπώλεια ἐγένου - Θ. ἐθανατώθης C. B.

H. et perdam te Cherub protector - *A.* et alae Cherub texerunt te - *S.* et perdet te Cherub ⋇ qui occultavit te - LXX. et adduxit te Cherub - *Th.* ⋇ obumbrans - *Vulg.* et perdidi te, o Cherub protegens.

H., *A.* ignis - LXX., *Vulg.* ignitorum.

18. *H.*, *Alius*, *Vulg.* polluisti - LXX. contaminavi.

H. sanctuaria tua - *S.*, *Vulg.* sanctificationem tuam - LXX. sancta tua.

H., *Alius*, *Vulg.* in cinerem - LXX. cinerem.

19. *H.*, *Vulg.* obstupescent - *Th.* admirati sunt - LXX. gement - *Aliter* contristabuntur.

H. terrores fuisti - LXX. perditio facta es - *Th.* morti traditus es - *Vulg.* nihili factus es.

---

(14) Χερουβ ἐκ μέσου - *C.* τὸ συσκιάζον - *Aq.* Χερουβ ὁ συσκιάζον - *H.* כרוב הסוכך מתוך - *Vulg.* Cherub protegens, de medio - *Hieron.*, LXX. obumbrans. (15) σε σποδὸν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* εἰς σποδὸν - *H.* לאפר (16) στενάξουσιν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* στυγνάσουσιν.

Digitized by Google

20. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

21. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Σιδῶνα, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὴν,

22. καὶ εἰπόν· τάδε [17] λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Σιδὼν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν σοὶ, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ ÷ εἰμι Κύριος, ⁄ ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα, καὶ ἁγιασθήσομαι [18] ἐν σοί.

23. Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σὲ θάνατον, καὶ αἷμα ἐν ταῖς πλατείαις σου, καὶ πεσοῦνται [19] τετραυματισμένοι ⋇ ἐν μέσῳ αὐτῆς ⁄ ἐν μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλῳ σου, καὶ γνώσονται [20] ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

24. Καὶ οὐκ ἔσονται οὐκέτι ἐν τῷ [21] οἴκῳ Ἰσραὴλ σκόλοψ πικρίας καὶ ἄκανθα ὀδύνης [22] ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, τῶν ἀτιμασάντων αὐτοὺς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ [23] εἰμι Ἀδωναῒ Κύριος.

20. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

21. fili hominis, obfirma faciem tuam super Sidonem, et propheta super eam,

22. et dic: haec dicit Adonaï Dominus; ecce ego ad te Sidon, et glorificabor in te: et scies, quia ego ÷ snm Dominus, ⁄ qnnm fecero in te jndicia, et sanctificabor in te.

23. Et immittam super te mortem, et sanguinem in plateis tuis: et cadent vulnerati ⋇ in medio ejus ⁄ in gladiis in te per circuitum tuum; et scient, quia ego sum Dominus.

24. Et non erunt ultra in domo Israël offendiculum amaritudinis et spina doloris, ab omnibus, qui in circuitu eorum, qui contumeliam fecerint eis: et scient, quia ego sum Adonaï Dominus.

ואמרת 22. - Οἱ Γ., Ο. καὶ ἐρεῖς - Ἄλλως, καὶ εἰπὸν C. B.

ושלחתי־בה דבר ודם 23. - Ἄλλ. καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτὴν θάνατον καὶ αἷμα - Ο. αἷμα καὶ θάνατος H. M.

בתוכה - ⋇ Α., Σ., Θ. ἐν μέσῳ αὐτῆς H. M.

השאטים 24. - Α. ματεγσύντων - Ο. ἀτιμασάντων C. B.

22. *H., Tres Interpr.*, LXX., *Vulg.* et dices - *aliter* et dic.

23. *H.* et mittam in eam pestilentiam et sanguinem - *Alius* et mittam in eam mortem et sangninem - LXX. sanguis et mors - *Vulg.* et immittam ei pestilentiam et sanguinem.

H., ⋇ *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* in medio ejus.

24. *H.* depopulantium - *A.* flagellantium - LXX. qui fecerint contumeliam - *Vulg.* qui adversantur.

---

(17) λέγει κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אמר אדני יהוה - *Vulg.* dicit Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (18) ἐν σοί· Αἷμα καὶ θάνατος ἐν - *Alex.* ἐν σοί. Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σεαυτὴν θάνατον, καὶ αἷμα καὶ θάνατος - *Ald.*, *C.* Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σὲ θάνατον καὶ αἷμα ἐν - *H.* ושלחתי־בה דבר ודם בה - *Vulg.* in ea. Et immittam ei pestilentiam, et sanguinem. *Et ita Hieron. Sed pro* ei, *habet* in eam. (19) τετραυματισμένοι μαχαίραις - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Σ., Θ. ἐν μέσῳ αὐτῆς *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐν μαχαίραις - *H.* בתוכה בחרב - *Vulg.* in medio ejus gladio. *Et ita Hieron.* (20) διότι - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ὅτι. (21) οἴκῳ τοῦ Ἰσραήλ. (22) ἀπὸ τῶν περικύκλῳ - *Ald.*, *C.* ἀπὸ πάντων τῶν - *H.* מכל - *Vulg.* undique per circuitum. (23) εἰμι κύριος - *Alex.* κύριος ὁ Θεός - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

25. Τάδε λέγει [24] Ἀδωναῒ Κύριος· καὶ [25] συνάξω τὸν ⋇ οἶκον ⁄ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν ἐθνῶν οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν [26] αὐτοῖς ἐνώπιον ÷ τῶν ÷ λαῶν, καὶ ⁄ τῶν ἐθνῶν.

26. Καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, [27] ἧς ἔδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακὼβ, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς ἐν ἐλπίδι, καὶ οἰκοδομήσιν [leg. οἰκοδομήσουσιν] οἰκίας, καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, ὅτ' ἂν ποιήσω κρίμα ἐν πᾶσι τοῖς ἀτιμάσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς κύκλῳ αὐτῶν· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ÷ καὶ ὁ Θεὸς τῶν ÷ πατέρων αὐτῶν.

25. Haec dicit Adonaï Dominus: et congregabo ⋇ domum ⁄ Israël de gentibus, ubi dispersi sunt illic, et sanctificabor in eis coram ÷ populis, et ⁄ gentibus.

26. Et habitabunt in terra sua, quam dedi servo meo Jacob; et habitabunt in ea in spe, et aedificabunt domos, et plantabunt vineas; et habitabunt in spe, cum fecero judicium in omnibus, qui fecerint eis contumeliam, qui in circuitu eorum: et scient, quia ego sum Dominus Deus eorum, ÷ et Deus ÷ patrum eorum.

את־בית ישראל 25. - ⋇ Οἱ Γ. τὸν οἶκον Ἰσραὴλ *H. M.*

מן־העמים - O. ἐκ, Θ. ⋇ πάντων ⁄ τῶν ἐθνῶν *C. B.*

25. *H.*, ⋇ *Tres Interpr.*, *Vulg.* domum Israël.

H., *Vulg.* de populis - LXX. de, *Th.* ⋇ omnibus ⁄ gentibus.

---

(24) κύριος κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (25) συνάξω τὸν Ἰσραὴλ - [*Ms. Jes.* ⋇ οἱ Γ. τὸν οἶκον Ἰσραήλ. *Et ita Ald.*, *Comp. H. M.*] - *H.* את־בית ישראל - *Vulg.* domum Israël. *Et ita Hieron.* (26) αὐτοῖς, καὶ ἐνώπιον - *in Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ *deest*, *non secus atque in Hebr. et Vulg.* (27) ἣν δέδωκα - *Alex.* ἧς ἔδωκα.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Οἱ Γ. εἰπέ *Codex Barb.*

Ibid. Θ. ἰσχυρός *Idem.*

Ibid. Α. καθέδραν *Idem.*

Ibid. Οἱ Γ. σὺ δὲ ὢν *Idem.*

Ibid. Θ. καὶ οὐκ ἰσχυρός *Idem.*

3. Θ. πᾶν κρυφίον etc. *Idem.*

4. Α., Σ., Θ. ἐν τῇ σοφίᾳ *Idem.*

Ibid. Ἀλλ. καὶ περιεποιήσω *Montfauc. ex Drusio.*

7. Α. δυνατοὺς etc. *Barb.*

Ibid. Σ. καὶ γυμνώσουσι *Idem.*

Ibid. Θ. καὶ βεβηλώσουσι *Idem.*

Ibid. Οἱ Γ. εἰς διαφθοράν *Idem.*

9. Ἀλλ. ἐν χειρὶ τραυματιζόντων σε *Montfauc. ex Ms. Jes.*; *ex Drusio vero* τιτρωσκόντων. *At Chis. in textu legit tantum sub stellula* τραυματιζόντων σε.

10. Ἀλλ. θανάτοις etc. *Itidem Montfauc. ex Drusio, cui etiam Chis. accinit, sed absque ulla praemissa nota.*

11. Οἱ Γ. ἐπὶ τὸν βασιλέα *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. καὶ ἐρεῖς *Idem.*

Ibid. Α. σφραγὶς ἑτοιμασιῶν *Idem.*

Ibid. Π. πλήρης σοφίας *Idem. Ms. quoque Jes. similiter, nisi quod praefigit* ⋇ οἱ Γ. *cui accinit Chis. in textu praeter* τὸ οἱ Γ. *quod deest.*

13. Θ. τοῦ κήπου *Barb.*

Σ. πᾶς λίθος τίμιος περιέφραξέ σε *Idem. Apud Hexapla autem Montfauconii adfertur latine tantum ex Hieronymo, qui notat sic:* «*Hoc observandum est, non omni lapi-*

Digitized by Google

de pretioso regem Tyri fuisse circumdatum, sive opertum, et ut Symmachus transtulit, vinctum atque constrictum; sed omnem lapidem quem habuit Princeps Tyri, fuisse pretiosum.» Et paulo post: «Sed et A., S., et Th. in praesenti loco multum inter se et LXX. Interpr. non solum ordine, sed et numero discrepant atque nominibus.»

Ibid. Α., Θ. ἔργον τοῦ κάλλους *Barb. Montfauc. in Hexaplis exhibet tantum latine sic; Symm.* opus tympanorum tuorum *juxta sententiam Drusii, qui putat ex verbis Hieronymi, qui ait «Porro Symmachi interpretatio istum principem Tyri, quasi pretiosissimum monile lapidibus scribit esse distinctum. Denique auri tympanum vocat, in quo infixi sunt lapides» Symmachum vertisse* opus tympanorum tuorum, *quod revera convenit cum lectione Codicis Barb. ut supra, excepto plural. pro singul.*

Ibid. Α. καὶ τρήσεών σου *Barb.*

14. Α. ※ ἑτοίμασας ἐν σοί etc. *Idem. Apud Hexapla autem Montfauconii exhibetur;* ※ Σ., Θ. ἡτοίμασαν μετὰ τοῦ Χερουβ κεχρισμένου - Θ. τοῦ κατασκηνοῦντος - Σ. τοῦ Χερουβ καταμεμετρημένου. *In notis vero* ※ Σ., Θ. ἡτοίμασαν etc. *Ms. Jes. Alius legit* ἡτοιμάσθησαν. *Conveniunt autem Symm. et Th. usque ad* κεχρισμένου. *Vocem autem* הסוכך *ex Scholiaste Romano,* Θ. κατασκηνοῦντος - Σ. καταμεμετρημένου. *Sed Ms. Jes. habet* Σ. τοῦ κατασκηνοῦντος. *Codex Coislin. habet* Σ. τοῦ Χερουβ καταμεμετρημένου. *Haec ex Montfauc.*

Ibid. Α. ἐμπεριπατήσας *Montf. ex Drusio.*

15. Α. τέλειος *Idem ex eodem.*

Ibid. Οἱ Γ. ἐν ταῖς ὁδοῖς σου *Barb. ibid.* Π. ※ σου *Idem.*

16. Ἄλλ. περιδρομῆς σου *Montf. ex Ms. Jes.*

Ibid. Α., Σ. ἐντός σου *Barb.*

Ibid. Α. καὶ πτερύγια Χερουβ ἐσκέπασέ σε etc. *Idem. Montfauc. vero ex Ms. Jes. refert* Α. ἀπολέσω σὲ τὸ Χερουβ τὸ συσκιάζον. *Ex Drusio vero* Χερουβ ὁ συσκιάζων. *Ex Coislin. autem* Α. ἀπώλεσέ σε Χερουβ ὁ συσκιάζων - Σ. ἀπολέσει σε Χερουβ ὁ σκέπων.

Ibid. Α. πυρὸς *Barb.*

18. Ἄλλ. ἐβεβήλωσας *Idem, itemq.* Σ. τὸν ἡγιασμόν σου. *Binas hasce lectiones Ms. Jes. apud Montfauc. tribuit uni Symmacho.*

Ibid. Ἄλλ. εἰς σποδὸν *Montf. ex Drusio.*

19. Θ. ἐθαύμασαν *Barb.*

Ibid. Θ. ἐθανατώθης *Idem.*

22. Οἱ Γ. καὶ ἐρεῖς.

23. καὶ ἐξαποστελῶ etc. *Montfauc. ex Drusio. Totidem verba extant in textu Chis., exceptis voculis σὲ, pro αὐτήν.*

Ibid. ※ Α., Σ., Θ. ἐν μέσῳ αὐτῆς *Montfauc. ex Ms. Jes.*

24. Α. μαστρόντων *Barb.*

25. ※ οἱ Γ. τὸν οἶκον Ἰσραὴλ *Montfauc. ex Ms. Jes. Accinit Chis. deleto uno* οἱ Γ., *et posita linea cuspidata terminali post* οἶκον.

Ibid. Θ. ※ πάντων ⁄ *ex Barb.*

Digitized by Google

Κεφ. κθ.

Ἐν τῷ ἔτει (1) τῷ δεκάτῳ, ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν, καὶ (2) ἐπὶ Αἴγυπτον (3) ὅλην·

3. ⋇ λάλησον, / καὶ εἰπόν· τάδε λέγει (4) Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ (5) ἐπὶ σὲ Φαραὼ ⋇ βασιλεῦ Αἰγύπτου, τὸν δράκοντα τὸν μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον ἐν μέσῳ ποταμῶν αὐτοῦ, τὸν λέγοντα· ⋇ ἐμοί εἰσιν οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς.

CAP. XXIX.

In anno decimo, in decimo mense, una mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, obfirma faciem tuam super Pharaonem regem Ægypti, et propheta super eum; et super Ægyptum universam

3. ⋇ loquere, / et dic: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego super te Pharao ⋇ rex Ægypti, draco magne sedens in medio fluminum tuorum, dicens: ⋇ mihi sunt flumina, et ego feci illa.

בשנה העשרית 1. - Ο. ἐν τῷ ἔτει τῷ δεκάτῳ - Ἄλλ. δωδεκάτῳ *H. M.*

בשנים עשר - ἐν τῷ δωδεκάτῳ - Ο. δεκάτῳ *H. M.*

שים 2. - Α., Θ. θὲς - Σ. τάξον - Ο. στήρισον *C. B.*

דבר ואמרת 3. ⋇ - οἱ Γ. λάλησον καὶ εἰπὸν *H. M.*

הנני עליך פרעה מלך־מצרים - ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Φαραὼ ⋇ βασιλεῦ Αἰγύπτου *H. M.*

התנים הגדול - ὁ Ἑβραῖος, τὸ κῆτος τὸ μέγα - Ο. τὸν δράκοντα τὸν μέγαν *M. H.*

הרבץ - Α. τὸν ἐγκοιμώμενον - Ο. τὸν ἐγκαθήμενον *C. B.*

לי יארי - Ἄλλ. ἐμοὶ ὁ ποταμός μου - Ο. ἐμοί εἰσιν οἱ ποταμοὶ *H. M.*

עשיתני - Α. ἐποίησά με - Σ. ἐμαυτόν - Ο. ἐποίησα αὐτούς *C. B.*

1. *H.*, LXX., *Vulg.* in anno decimo - *Alius* duodecimo.

H., *Alius*, *Vulg.* in duodecimo - LXX. decimo - *Vulg.* in undecima.

2. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* pone - *S.* statue - LXX. obfirma.

3. *H.*, *Vulg.* loquere et dices - ⋇ *Tres Interpr.* loquere et dic.

H. ecce ego super te Pharao rex Ægypti - LXX. ecce ego super te Pharao ⋇ rex Ægypti - *Vulg.* ecce ego ad te Pharao rex Ægypti.

H. draco magnus - *Hebraeus* cetum magnum - LXX. draconem magnum - *Vulg.* draco magne.

H. cubans - *A.* incubantem - LXX. sedentem - *Vulg.* qui cubas.

H., *Al.* mihi fluvius meus - LXX. mihi sunt fluvii - *Vulg.* meus est fluvius.

H., *A.* feci me - *S.* meipsum - LXX. feci illa - *Vulg.* feci memetipsum.

---

(1) τῷ δωδεκάτῳ - *MS.*, *Alex.* τῷ δεκάτῳ - *H.* העשרית - *Vulg.* decimo. *Et ita Hieron.* (2) ἐπ'. (3) ὅλην, Καὶ εἰπόν - [*Ms. Jes.* ⋇ οἱ Γ. λάλησον, καὶ εἰπόν *H. M.*] - *Alex.* ολην, Καὶ λάλησον, καὶ εἶπον - *Ald.*, *C.* λάλησον καὶ εἰπὲ (*Ald.* εἰπόν) - *H.* כלה ; דבר - *Vulg.* universa: loquere, et dices. *Hieron.* loqueris, et dices. (4) κύριος, Ἰδού - *Alex.* κύριος ὁ Θεός - *Ald.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron.*

4. Καὶ ἐγὼ δώσω παγίδας εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ προσκολλήσω τοὺς [6] ἰχθῦς τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς σου, καὶ ἀνάξω σε ἐκ μέσῳ [*leg.* μέσου] τοῦ [7] ποταμοῦ σου, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ ※ ταῖς λεπίσι σου προσκολληθήσονται· ⁄.

5. Καὶ καταβαλῶ σε ἐν [8] τάχει, ※ καὶ σὲ, ⁄ καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ [9] ποταμοῦ· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου πέσῃ, καὶ οὐ μὴ συναχθῇς, καὶ οὐ μὴ πε-

4. Et ego dabo laqueos in maxillas tuas, et agglutinabo pisces fluminis tui ad pennas tuas; et educam te de medio fluminis tui, et omnes pisces fluminis ※ squamis tuis adbaerebunt: ⁄.

5. Et proiiciam te velociter, ※ et te, ⁄ et omnes pisces fluminis: super faciem campi cades, neque congregaberis, neque col-

---

חחיים 4. - Α. ἀκίδας - Σ., Θ. χαλινόν - Ο. παγίδας *C. B.*

יאריך - Ο. τοῦ ποταμοῦ, Θ. ※ σου *C. B.*

בקשקשתיך - Α., Σ., Θ. ἐν ταῖς λεπίσι σου - Ο. πρὸς τὰς πτέρυγάς σου *C. B.*

ואת כל־דגת יאריך בקשקשתיך תדבק - Ἄλλ. καὶ πάντες οἱ ἰχθύες τοῦ ποταμοῦ ταῖς λεπίσι σου προσκολληθήσονται *H. M.*

בקשקשתיך תדבק - Α. ※ ἐν ταῖς λεπίσι σου κολληθήσονται *C. B.*

5. ונטשתיך המדברה אותך ואת כל־דגת יאריך - Ἄλλος, καὶ ἀποῤῥίψω σε εἰς ἔρημον, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ - Ο. καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου *H. M.*

המדברה - Οἱ Γ. ἐν τῇ ἐρήμῳ - Ο. ἐν τάχει *C. B.*

4. *H.* hamos - *A.* acumina - *S.*, *Th.*, *Vulg.* fraenum - *LXX.* laqueos.

H., *Vulg.* fluminum tuorum - *LXX.* fluminis, *Th.* ※ tui.

H., *A.*, *S.* in squamis tuis - *LXX.* ad pennas tuas - *Vulg.* squamis tuis.

H. et omnis piscis fluminum tuorum in squamis tuis adhaerebit - *Alius* et omnes pisces fluminis squamis tuis adhaerebunt - *Vulg.* et agglutinabo pisces fluminum tuorum squamis tuis.

H. in squamis tuis adhaerebit - *A.* ※ in squamis tuis conglutinabuntur - *Vulg.* squamis tuis adhaerebunt.

5. *H.* et derelinquam te in deserto, te et omnem piscem fluminum tuorum - *Alius* et proiiciam te in desertum, et omnes pisces fluminis - *LXX.* et proiiciam te velociter, et omnes pisces fluminis tui - *Vulg.* et proiiciam te in desertum, et omnes pisces fluminis tui.

H., *Tres Interpr.* in deserto - *LXX.* velociter - *Vulg.* in desertum.

---

(5) ἐπὶ Φαραὼ τὸν δράκοντα - [*Ms. Jes.* ※ βασιλεῦ Αἰγύπτου *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐπὶ σὲ Φαραὼ, βασιλεῦ (*Ald.* βασιλέα) Αἰγύπτου, τὸν - *H.* עליך פרעה מלך־מצרים התנים - *Vulg.* ad te Pharao rex Ægypti, draco. *Et ita Hieron.* (6) ἰχθύας. (7) ποταμοῦ σου, Καὶ καταβαλῶ - *Alex.* ποταμοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου, Καὶ - *Ald.*, *C. paulo superius post* τὰς σιαγόνας σου, *haec ponunt*, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ - *C. addit praeterea* ταῖς λεπίσιν σου προσκολλήσω - *H.* ואת כל־דגת יאריך בקשקשתיך תדבק - *Vulg.* fluminum tuorum, et universi pisces tui squamis tuis adhaerebunt. *Et ita Hieron.* (8) τάχει καὶ πάντας - *H.* אותך ואת כל (9) ποταμοῦ σου· ἐπί.

Digitized by Google

ριςαλῆς, τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς κατάβρωμα,

6. καὶ γνώσονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Αἴγυπτον, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐγενήθης ῥάβδος καλαμίνη τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ,

7. ὅτε ἐπελάβετό σου τῇ χειρὶ αὐτῶν, ἐθλάσθης, καὶ ὅτε [10] ἐπεκράτησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χείρ, καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπὶ σὲ, συνετρίβης, καὶ συνέκλασας αὐτῶν πᾶσαν ὀσφύν.

8. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [11] Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ῥομφαίαν, καὶ ἀπολῶ ἀπὸ σοῦ ἀνθρώπους καὶ κτήνη.

9. Καὶ ἔσται ἡ γῆ Αἰγύπτου ἀπώλεια καὶ ἔρημος· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἀντὶ τοῦ λέγειν σε, οἱ ποταμοὶ ἐμοί εἰσι, ÷ καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς ⁄.

ligeris; bestiis terrae et volatilibus coeli dedi te in devorationem;

6. et scient omnes habitatores Ægypti, quia ego sum Dominus: pro eo quod factus es virga arundinea domi Israël;

7. quando apprehendit te manu sua, confractus es, et quando tenuit eos omnis manus, et quando requieverunt super te, contritus es, et confregisti omnes renes eorum.

8. Propterea haec dicit Dominus Dominus: ecce ego induco super te gladium, et perdam de te homines et jumenta.

9. Et erit terra Ægypti perditio, et solitudo: et scient, quia ego sum Dominus; eo quod dicis tu: flumina mea sunt, ÷ et ego feci illa ⁄.

תאסף - Σ. εἰσενεχθήσῃ - Ο. συναχθῇς C. B.

לאכלה - Α., Ο. ※ κατὰ ⁄ κατάβρωμα - Ο., Ἄλλως, εἰς κατάβρωμα C. B.

ובקעת להם כל־כתף 7. - Α. καὶ διέῤῥηξας αὐτοῖς πάντα ὦμον - Ο. καὶ ὅτε ἐπεκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χείρ C. B.

ובהשענם - Σ. καὶ ἐπιςηριχθέντων αὐτῶν - Ο. καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο C. B.

אדם 8. - Οἱ Γ. ἄνθρωπον - Ο. ἀνθρώπους C. B.

יען אמר יאר 9. - Ο. ἀντὶ τοῦ (Σ. διότι) λέγειν σε, οἱ ποταμοί C. B.

H., LXX., *Vulg.* colligeris - *S.* introduceris.

H. in cibum - *A.*, LXX. ※ ad ⁄ devorationem - LXX., *aliter* in devorationem - *Vulg.* ad devorandum.

7. *H.* et findes eis omnem humerum - *A.* et dirupisti eis omnem humerum - LXX. et quando plausit super eos omnis manus - *Vulg.* et lacerasti omnem humerum eorum.

H. et in innitendo eos - *S.* et cum innixi fuerint - LXX. et quando requieverunt - *Vulg.* et innitentibus eis.

8. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* hominem - LXX. homines.

9. *H.* pro eo quod dixit; fluvius - LXX. eo quod (*S.* quia) dicis tu; flumina - *Vulg.* pro eo quod dixeris: fluvius.

---

(10) ἐπεκρότησεν - *Alex.* ἐπεκράτησεν. (11) κύριος, Ἰδού - *Alex.* κύριος ὁ θεός - *Ald.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus.

10. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς σου, καὶ (12) δώσω τὴν γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον ῥομφαίαν καὶ ἀπώλειαν ἀπὸ Μαγδωλοῦ καὶ Συήνης καὶ ἕως ὁρίων Αἰθιόπων.

11. Οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ ποῦς ἀνθρώπου, καὶ ποῦς κτήνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτὴν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται τεσσαράκοντα ἔτη.

12. Καὶ δώσω τὴν γῆν (13) αὐτῆς [εἰς] ἀπώλειαν ἐν μέσῳ γῆς ἠρημωμένης, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμένων (14) ἔσονται· ※ ἀφανισμὸς ⁄. τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ (15) διασπερῶ τὴν ※ Αἴγυπτον ⁄ ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας.

13. Ὅτι τάδε λέγει (16) Κύριος Κύριος· μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη (17) συνάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ,

10. Idcirco ecce ego super te, et super omnia flumina tua, et dabo terram Ægypti in solitudinem, gladium, et perditionem a Magdolo et Syene et usque ad terminos Æthiopum.

11. Non transibit in ea pes hominis, et pes jumenti non pertransibit eam, et non habitabitur quadraginta annis.

12. Et dabo terram ejus in perditionem in medio terrae desertae, et civitates ejus in medio civitatum desertarum erunt; ※ desolatio ⁄ quadraginta annis: et disseminabo ※ Ægyptum ⁄ in gentibus, et ventilabo eos in regiones.

13. Quia haec dicit Dominus Dominus: post quadraginta annos congregabo Ægyptios de gentibus, in quibus dispersi sunt illuc;

את־ארץ 10. - A., Σ. τὴν, O. γῆν *C. B.*
ממגדל - A. Σ. ἀπὸ πύργου - O. ἀπὸ Μαγδώλου *C. B.*
לחרבות חרב שממה - Ἄλλ. εἰς ἔρημον κενὴν, καὶ ἠφανισμένην *H. M.*

בה 11. - O. ἐν αὐτῇ - Ἄλλος, δι' αὐτῆς *C. B.*

את־מצרים 12. - Οἱ Γ. ※ τὴν ⁄., O. Αἴγυπτον *C. B.*
בארצות - Π. ἐν ταῖς γαίαις - O. εἰς τὰς χώρας *C. B.*
כי כה 13. - Οἱ Γ. ※ ὅτι ⁄ - O. τάδε *C. B.*

10. *H., A., S., LXX., Vulg.* terram.
H., A., S., Vulg. a turre - *LXX.* a Magdolo.
H. in solitudines, solitudinis, desolationis - *Al.* in desertum vacuum, et desolatum - *Vulg.* in solitudines, gladio dissipatam.

11. *H., Alius* per eam - *LXX.* in ea - *Vulg.* eam.

12. *H., Vulg.* Ægyptios - *Tres Interpr.* ※ τὴν ⁄, *LXX.* Ægyptum.
H. in terras - *Omnes* in terris - *LXX.* in regiones - *Vulg.* in nationes.

13. *H.* quia sic - *Tres Interpr.* ※ quia ⁄ - *LXX.* haec - *Vulg.* quia haec.

---

(12) δώσω γῆν - *Alex.* τὴν γῆν. (13) αὐτῆς ἀπώλειαν - *Alex., Ald., C.* εἰς ἀπώλειαν. (14) ἔσονται τεσσαράκοντα ἔτη - *Alex.* ἔσονται, ἀφανισμὸς ἔσται - *C.* ἔσονται ἀφανισμὸς τεσσαράκοντα ἔτη - *Ald.* ἔσονται, τεσσαράκοντα ἔτη ἀφανισμὸς ἔσται - *H.* תהיין שממה ארבעים שנה - *Vulg.* erunt desolatae quadraginta annis. *Et ita Hieron.* (15) διασπερῶ Αἴγυπτον - את־מצרים (16) κύριος, Μετὰ - *Ald.* κύριος κύριος - *C.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (17) συνάξω Αἰγυπτίους - *Alex.* τοὺς Αἰγυπτίους.

14. καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ [18] κατοικιῶ αὐτοὺς ἐν γῇ Φαθωρῆς, ἐν τῇ γῇ ὅθεν ἐλήφθησαν, [19] καὶ ἔσται ※ ἐκεῖ / ἀρχὴ ταπεινή·

15. παρὰ πάσας τὰς [20] ἀρχὰς ※ ἔσται ταπεινὴ, / οὐ μὴ ὑψωθῇ ἔτι ἐπὶ τὰ ἔθνη, καὶ ὀλιγοστοὺς αὐτοὺς ποιήσω, τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείονας ἐν τοῖς ἔθνεσι,

16. [21] καὶ οὐκ ἔσονται ἐπὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς ἐλπίδα ἀναμιμνήσκουσαν ἀνομίαν, ἐν τῷ ἀκολουθῆσαι αὐτοὺς ὀπίσω αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ [22] εἰμι Ἀδωναΐ Κύριος.

17. Καὶ ἐγένετο [23] ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει, μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

14. et reducam captivitatem Ægyptiorum, et collocabo eos in terra Phathores, in terra de qua assumpti sunt, et erit ※ ibi / principatus humilis:

15. inter omnes principatus ※ erit humilis, / non elevabitur ultra super nationes; et paucissimos eos faciam, ne plures sint ipsi inter gentes:

16. et non erunt domui Israël in spem reducentem in memoriam iniquitatis, ut sequantur ipsi post eos; et scient quia ego sum Adonaï Dominus.

17. Et factum est in vigesimo et septimo anno, una mensis primi, factum est verbum Domini ad me, dicens:

פתרוס 14. - O. Φαθωρῆς - Θ. Φαθουρῆς *C. B.*

שם ממלכה - Oἱ Γ. ※ ἐκεῖ / ἡ βασιλεία - O. ἀρχή *C. B.*

מן־הממלכות 15. - Θ. παρὰ τὰς βασιλείας - O. παρὰ πάσας τὰς ἀρχάς *C. B.*

תהיה שפלה - Oἱ Γ. ※ ἔσται ταπεινή - *In* O. *vacat C. B.*

לבלתי רדות - Σ. ※ ἵνα μὴ ἐπιτάσσουσι - O. τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείονας *C. B.*

בפנותם אחריהם 16. - Σ. προσφευγόντων αὐτῶν ἀκολουθεῖν αὐτοῖς - O. ἐν τῷ ἀκολουθῆσαι αὐτοὺς ὀπίσω αὐτῶν *C. B.*

14. *H.* Pathros - *LXX.* Phathores - *Th.*, *Vulg.* Phathures.

H., *Tres Interpr.* ※ ibi / regnum - *LXX.* principatus - *Vulg.* ibi in regnum.

H. prae regnis - *Th.* inter regna - *LXX.* inter omnes principatus - *Vulg.* inter caetera regna.

H., *Tres Interpr.* ※ erit humile - *In LXX. vacat* - *Vulg.* erit humillima.

H. ad non dominandum - *S.* ※ ut non praecipiant - *LXX.* ne plures sint ipsi - *Vulg.* ne imperent.

16. *H.* in respiciendo eos post eos - *S.* confugientibus ipsis ad sequendum eos - *LXX.* ut sequantur ipsi post eos - *Vulg.* ut fugiant, et sequantur eos.

---

(18) κατοικίσω αὐτούς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* κατοικιῶ αὐτούς. (19) καὶ ἔσται ἀρχή - *C. post* ταπεινή *ponit* ἐκεῖ παρά - *H.* שם ממלכה - *Vulg.* ibi in regnum. *Et ita Hieron.* (20) ἀρχάς· οὐ μή - *C.* καὶ ἔσται ταπεινωτάτη - *H.* תהיה שפלה ולא - *Vulg.* erit humillima, et non. *Et ita Hieron.* (21) Καὶ οὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ. (22) εἰμι κύριος - *Ald.* κύριος ὁ Θεός - *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (23) ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ.

18. υἱὲ ἀνθρώπου, Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατεδουλώσατο τὴν δύναμιν αὐτοῦ δουλείᾳ μεγάλῃ ἐπὶ Τύρου, πᾶσα κεφαλὴ φαλακρὰ, καὶ πᾶς ὦμος μαδῶν· καὶ μισθὸς οὐκ ἐγενήθη αὐτῷ καὶ τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐπὶ Τύρον, καὶ τῆς δουλείας ἧς ἐδούλευσαν (24) ἐπ' αὐτήν.

19. ⋇ Διὰ τοῦτο ⁄ τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ⋇ ἐγὼ ⁄ δίδωμι τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ (25) Βαβυλῶνος ⋇ τὴν ⁄ γῆν (26) Αἰγύπτου, καὶ λήψεται τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς· καὶ ἔσται μισθὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ,

20. ἀντὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἧς ἐδούλευσεν ἐπὶ Τύρον, δέδωκα (27) αὐτῷ

18. fili hominis, Nabuchodonosor rex Babylonis servire fecit exercitum suum servitute magna super Tyrum; omne caput decalvatum, et omnis humerus depilatus: et merces non fuit ei et exercitui ejus super Tyrum, et servitutis qua servierunt adversus eam.

19. ⋇ Propterea ⁄ haec dicit Dominus Dominus: ecce ⋇ ego ⁄ do Nabuchodonosor regi Babylonis terram Ægypti; et accipiet multitudinem ejus, et spoliabit spolia ejus, et depraedabitur depraedationem ejus: et erit merces exercitui ejus,

20. pro ministerio ejus, quo servivit super Tyrum, dedi ei

העביר 18. - Σ. ἐργάζεσθαι ἐποίησεν - Ο. κατεδουλώσατο C. B.

מקרח - Ο., Θ. φαλακρὰ C. B.

מרוטה - Α. ἀπεῤῥευκὼς - Ο. μαδῶν C. B.

ולחילו - Σ. οὐδὲ - Α. εὐπορίᾳ αὐτοῦ - Ο. καὶ τῇ δυνάμει αὐτοῦ C. B.

על־העבודה - Σ. ὑπὲρ τῆς ἐργασίας - Ο. καὶ τῆς δουλείας C. B.

את־ארץ 19. - Οἱ Γ. ⋇ τὴν ⁄, Ο. γῆν C. B.

ונשא המנה - Ἄλλος, καὶ λήψεται τὸ πλῆθος αὐτῆς H. M.

פעלתו 20. - Ἄλλος, ἀντὶ τῆς δουλείας αὐτοῦ - Ο. ἀντὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ C. B.

18. *H.*, *Vulg.* servire fecit - *S.* operari fecit - LXX. in servitutem redegit.

H., LXX., *Th.*, *Vulg.* decalvatum.

H., LXX., *Vulg.* depilatus - *A.* diffluens.

H. et virtuti ejus - *S.* neque - *A.* opulentiae ejus - LXX. et exercitui ejus - *Vulg.* neque exercitui ejus.

H. super servitutem - *S.* pro opere LXX. et servitutis - *Vulg.* pro servitute.

19. *H.*, *Tres Interpr.* ⋇ τὴν ⁄, LXX. terram - *Vulg.* in terra.

H., *Vulg.* et tollet multitudinem ejus - *Al.*, *Vulg.* et accipiet multitudinem ejus.

20. *H.* opus ejus - *Alius* pro servitute ejus - LXX. pro ministerio ejus - *Vulg.* et operi.

---

(24) ἐπ' αὐτήν. Τάδε - *Alex.* et *C.* Διατοῦτο - *H.* עליה לכן כה - *Vulg.* adversus eam. Propterea haec. (25) Βαβυλῶνος γῆν - *H.* בבל את־ארץ (26) Αἰγύπτου, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς· καὶ ἔσται - *Alex.* et *C.* καὶ λήψεται (*Alex.* λήμψεται) τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ προνομεύσει, at *C.* καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς *ponit ante* καὶ προνομεύσει - *H.* מצרים ונשא המנה ושלל שללה ובזז בזה והיתה - *Vulg.* Ægypti: et accipiet multitudinem ejus, et depraedabitur manubias ejus, et diripiet spolia ejus: et erit. *Et ita Hieron., sed pro* accipiet, *legit* auferet. (27) αὐτῷ γῆν.

τὴν γῆν (28) Αἰγύπτου, ⁜ ὅσα ἐποίησέ μοι, ⁄ ÷ τάδε λέγει Κύριος Κύριος·

terram Ægypti, ⁜ quae fecit mihi, ⁄ ÷ haec dicit Dominus Dominus:

21. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ σοὶ δώσω στόμα ἀνεῳγμένον ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

21. in die illa exorietur cornu omni domui Israël, et tibi dabo os apertum in medio eorum; et scient quia ego sum Dominus.

את־ארץ - Οἱ Γ. ⁜ τὴν ⁄ γῆν - Ο. γῆν *C. B.*
אשר עשו לי - ⁜ ἀνθ᾽ ὧν (ἐποίησε), Θ. ἐν αὐτῷ *C. B.*

H., *Tres Interpr.*, LXX., *Vulg.* terram.
H. quod fecerunt mihi - ⁜ pro eo quod (fecit), *Th.* in ipso - *Vulg.* pro eo quod laboraverit mihi.

---

(28) Αἰγύπτου· τάδε - *Alex.*, *Ald.* Αἰγύπτου, ὅσα ἐποίησαν ἐμοί - *C.* Αἰγύπτῳ, ἀνθ᾽ ὧν εἰργάσατο ἐμοί - *H.* מצרים אשר עשו לי - *Vulg.* Ægypti, pro eo quod laboraverit mihi - *Hieron.* pro eo quod laboraverunt mihi.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Ἄλλ. δωδεκάτῳ *Drusius apud Hexapla Montfauc.*

Ibid. ἐν τῷ δωδεκάτῳ *Idem.*

2. Α., Θ. θὶς etc. *Codex Barb.*

3. ⁜ οἱ Γ. λάλησον καὶ εἰπόν *Montfauc. ex Ms. Jes. In textu vero Codicis Chis. legitur* ⁜ λάλησον ⁄ *cum linea cuspidata terminali, qua indicatur id tantum abfuisse a* LXX. *In Barb. vero ad vocem* εἰπόν *habetur in marg.* οἱ Γ. ἐρεῖς.

Ibid. ⁜ βασιλεῦ Αἰγύπτου *Montfauc. ex Ms. Jes., similiterque in textu Chis.*

Ibid. ὁ Ἑβρ. τὸ κῆτος τὸ μέγα *Montfauc. ex Drusio. Ex Ms. vero Jes.* τὸ Ἑβραϊκὸν, τὸ κῆτος, ἔχει, ἵνα ἐμφανῇ τὸν κροκόδειλον, *idest, Hebraicum habet* cetum, *ut significet* crocodilum.

Ibid. Α. τὸν ἐγκοιμώμενον *Barb.*

Ibid. Ἄλλος, ἐμοί ὁ ποταμός μου *Scholion. n Drusio allatum sic habet:* τινὲς τῶν ἑρμηνευτῶν ἑνικῶς εἶπαν τὸν ποταμόν, οἱ δὲ Ο. πληθυντικῶς, *idest: quidam Interpretes singulariter* fluvium *dixerunt*, LXX. *vero pluraliter: quae verba non alium quam hunc locum respicere possunt. Ita Montfauc. in notis.*

Ibid. Α. ἐποίησά με etc. *Barb.*

4. Α. ἀσπίδας etc. *Idem. Ms. Jes. ad* χαλινὸν *consonat, sed sine Interpretibus.*

Ibid. Θ. ⁜ σου *Idem.*

Ibid. Α., Σ., Θ. ἐν ταῖς λεπίσι σου *Idem.*

Ibid. Ἄλλ. καὶ πάντες οἱ ἰχθύες etc. *Montfauc. ex Drusio.*

Ibid. Α. ⁜ ἐν ταῖς λεπίσι etc. *Barb. Ita quoque in textu Chis. praeter Interpretem, qui deest, et* προσκολληθήσονται *loco* κολληθήσονται.

5. Ἄλλος, καὶ ἀπορρίψω σε etc. *Montfauc. ex Drusio.*

Ibid. οἱ Γ. ἐν τῇ ἐρήμῳ *Barb.*

Ibid. Σ. εἰσαχθήσῃ *Idem.*

Ibid. Α., Ο. ⁜ κατά ⁄ *Idem sic ad marg.*

7. Α. καὶ διέρρηξας αὐτοῖς etc. *Idem.*

Ibid. Σ. καὶ ἐπιστηριχθέντων etc. *Idem similiterque lectiones versus* 8. *et* 9.

10. Α., Σ. τήν ⁄ *Idem.*

Ibid. Ἄλλος, εἰς ἔρημον κενήν etc. *Montfauc. ex Drusio, qui suspicatur legendum esse* ξηράν: *melius diceret* ξηράν, *quamquam non video cur opus sit hic mendum suspicari, cum* ἔρημον κενήν *optime exprimat* חרבות חרב desertum vacuum et inane. *Pergit deinde Drusius:* LXX. *et Hieronymus legerunt*

Digitized by Google

חרב (*cum duplici Segol*); *nam vertunt* ῥομφαίαν, gladium. *Sic variant Codices Ps.* 9. *Nam in aliis est* חרבות *harboth* gladii, *quod legerunt Graeci. In aliis vero* חרבות (*cum cametz hatheph*) *horboth* destructiones, vastitates. *Porro* חרבו *Ps.* 7. 13. *Symmachus interpretatus est* τὴν μάχαιραν αὐτοῦ. מגדל *Schol.* ὁ Ἑβραῖος, ἀπὸ μαγδάλ. *Sic videtur etiam legisse Hieronymus: nam ait, Pro* turre, *quae Hebraice* MAGDAL *dicitur*, LXX. *loci nomen posuerunt, ut* μαγδωλὸν *scriberent. Turris autem Syene usque hodie permanet, castrum ditioni Romanae subditum, ubi sunt Nili cataractae, et usque ad quem locum de nostro mari Nilus navigabilis est. Sed forte Hieronymus scripsit* Magdol. *Nam et haec vox appellative sumitur pro turri. Aliquando est proprium loci. Hactenus Drusius apud Montfauc. in notis.*

11. Ἄλλος, διὰ αὐτῆς. *Haec et sequentes lectiones usque ad versum* 19. *prodeunt ex Codice Barberino.*

19. Οἱ Γ. ※ τὴν *Idem.*

Ibid. Ἄλλος, καὶ λήψεται etc. *Montfauc. ex Drusio. In textu Chis. similiter, sed absque ulla praefixa nota.*

20. Ἄλλ. ἀντὶ τῆς δουλείας αὐτοῦ *Barb., itemque sequentes.*

Κεφ. λ́.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ εἰπον· τάδε (1) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· ὢ ὢ ἡμέρα,

3. (2) ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα, καὶ ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ἡμέρα ※ νεφέλης ⁄ πέρας ἐθνῶν ἔσται·

4. καὶ ἥξει μάχαιρα (3) ἐπὶ Αἰγυπτίους, καὶ ἔσται ταραχὴ (4) ἐν Αἰθιοπίᾳ, καὶ (5) πεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν

CAP. XXX.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, propheta, et dic: haec dicit Adonaï Dominus: o o dies;

3. quoniam juxta est dies, et juxta dies Domini, dies ※ nubis ⁄ finis gentium erit:

4. et veniet gladius super Ægyptios, et erit conturbatio in Æthiopia; et cadent vulnerati in

---

הילילו 2. – Σ., Θ. ὀλολύζετε *C. B.*

יום 3. – Α. πέρας – Θ. καιρός – Ο. ἡμέρα *C. B.*

וקרוב יום · Α., Ο., Θ. ※ ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα – Σ. ※ καὶ ἐγγίζει ἡμέρα *C. B.*

יום ענן – ※ Οἱ Γ. ἡμέρα νεφέλης, *et sic* O. *H. M.*

עת גוים יהיה – Ἄλλ. καιρὸς ἐθνῶν ἔσται – Ο. πέρας ἐθνῶν ἔσται *H. M.*

2. *H., S., Th., Vulg.* ululate.

3. *H.*, LXX., *Vulg.* dies – *A.* terminus – *Th.* tempus.

H. et propinqua dies – *A.*, LXX., *Th.* ※ quia prope dies – *S.* ※ et propinquat dies – *Vulg.* et appropinquat dies.

H., ※ *Tres Interpr., Vulg.* dies nubis: *et sic etiam* LXX.

H., Alius, Vulg. tempus gentium erit – LXX. finis gentium erit.

---

(1) λέγει κύριος – *Ald., C.* ἀδωναΐ κύριος – *H.* אדני יהוה – *Vulg.* Dominus Deus – *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus. (2) Ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ κυρίου – *C. post* κυρίου *ponit* καὶ ἐγγίζει ἡμέρα κυρίου, ἡμέρα – *H.* כי־קרוב יום וקרוב יום ליהוה – *Vulg.* quia juxta est dies, et appropinquat dies Domini. *Et ita Hieron.* [ἡμέρα νεφέλης. *Et sic* ※ Οἱ Γ. *quia multa ex Edit. Hexaplari* ἐν κοινῇ *remanserunt* – *H.* יום ענן – *Vulg.* dies nubis *H. M.*] (3) ἐπ'. (4) ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ – *Alex.* ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ – *H.* בכוש – *Vulg.* in Æthiopia. (5) συμπεσοῦνται – *Alex., Ald., C.* πεσοῦνται·

(6) Αἰγύπτῳ, ※ καὶ λήψονται τὸ πλῆθος ※ αὐτῆς, ⁄ καὶ συμπεσεῖται τὰ θεμέλια αὐτῆς.

5. Πέρσαι, καὶ Κρῆτες, καὶ Λυδοὶ, καὶ Λίβυες, καὶ πάντες οἱ ἐπίμικτοι, καὶ τῶν υἱῶν τῆς διαθήκης (7) μου, ἐν αὐτῇ μαχαίρᾳ πεσοῦνται.

6. ※ Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, ⁄ καὶ πεσοῦνται τὰ ἀντιστηρίγματα Αἰγύπτου, καὶ καταβήσεται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπὸ Μαγδωλοῦ ÷ ἕως Συήνης, ⁄ μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ, (8) λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

7. Καὶ ἐρημωθήσεται ἐν μέσῳ χωρῶν ※ (9) ἠφανισμένων, ※ (10) καὶ ἀπολεῖς

Ægypto; ※ et accipient multitudinem ※ ejus, ⁄ et concident fundamenta ejus.

5. Persae, et Cretenses, et Lydi, et Libyes, et omnes commissi, et de filiis testamenti mei in ea gladio cadent.

6. ※ Haec dicit Adonaï Dominus, ⁄ et cadent sustentacula Ægypti, et descendet contumelia fortitudinis ejus a Magdalo ÷ usque ad Syenem, ⁄ gladio cadent in ea, dicit Adonaï Dominus.

7. Et desolabitur in medio regionum ※ desolatarum, ※ et ci-

ולקחו הסונה 4. - Ἄλλος, καὶ λήψονται τὸ πλῆθος αὐτῆς H. M.

כוש ופוט 5. - Α., Σ., Θ. Αἰθιόπια καὶ Φούδ - Ο. Πέρσαι καὶ Κρῆτες C. B.

וכל־הערב - Α. καὶ πᾶσα Ἀραβα - Σ. Ἀραβία - Ο. καὶ πάντες οἱ ἐπίμικτοι C. B.

וכוב - Α., Σ., Θ. ※ καὶ Χουβὰλ C. B.

ארץ - Οἱ Γ. ※ γῆς C. B.

כה אמר יהוה 6. - Π. ※ τάδε λέγει ΠΙΠΙ C. B.

סמכי - Α., Σ. οἱ ὑποστηρίζοντες - Ο. τὰ ἀντιστηρίγματα C. B.

וירד - Ο. καὶ καταβήσεται - Θ. καὶ καθαιρεθήσεται C. B.

גאון - Α., Σ. ἡ ὑπερηφανία - Ο. ἡ ὕβρις C. B.

ממגדל - Α., Σ. ἀπὸ πύργου - Ο. ἀπὸ Μαγδωλοῦ C. B.

ארצות 7. - Ο. χωρῶν - Ἄλλος, πόλεων C. B.

4. *H.* et tollent turbam ejus - *Al.* et accipient multitudinem ejus - *Vulg.* et ablata fuerit multitudo illius.

5. *H.* Chus, et Put - *A.*, *S.*, *Th.* Æthiopia, et Phud - LXX. Persae, et Cretenses - *Vulg.* Æthiopia, et Libya.

H. et omne vulgus - *A.* et omnis Araba - *S.* Arabia - LXX. et omnes comisti - *Vulg.* et omne reliquum vulgus.

H., *Vulg.* et Chub - *A.*, *S.*, *Th.* ※ et Chubal.

H., *Tres Interpr.* ※, *Vulg.* terrae.

6. *H.* sic dixit Dominus - *Omnes* ※ haec dicit Adonaï - *Vulg.* haec dicit Dominus.

H., *A.*, *S.*, *Vulg.* fulcientes - LXX. sustentacula.

H., LXX. et descendet - *Th.*, *Vulg.* et destruetur.

H., *A.*, *S.*, *Vulg.* superbis - LXX. contumelia.

H., *A.*, *S.*, *Vulg.* a turre - LXX. a Magdolo.

7. *H.*, *Vulg.* terrarum - LXX. regionum - *Alius* civitatum.

---

(6) Αἰγύπτῳ, καὶ συμπεσεῖται - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ λήψονται (*Alex.* λήμψονται) τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ - *H.* מצרים ולקחו המנה - *Vulg.* Ægypto, et ablata fuerit multitudo illius. *Et ita Hieron.* (7) μου, μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. Καὶ πεσοῦνται - *Alex.*, *Ald.* ἐν αὐτῇ μαχαίρᾳ πεσοῦνται - *C.* Τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος, Καὶ - *H.* בחרב יפלו כה אמר יהוה ונפלו - *Vulg.* gladio cadent: haec dicit Dominus Deus: et corruent - *Hieron.*, LXX. . . . Haec dicit Adonaï Dominus. (8) λέγει κύριος - *Ald.*, *C.* ἀδωναΐ κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus - *Hieron.*, LXX. Adonaï Dominus. (9) ἠρημωμένων - *Alex.* ἠφανισμένων. (10) καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐν.

Digitized by Google

αὐτοὺς [*leg.* καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν] ἐν μέσῳ πόλεων ⁄ ἠρημωμένων ἔσονται·

8. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ὅτ' ἂν δῶ πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ συντριβῶσι πάντες οἱ βοηθοῦντες αὐτῇ.

9. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσονται [11] ἄγγελοι ※ ἐκ προσώπου μου Ἐσσὶμ ⁄ σπεύδοντες ἀφανίσαι [12] τὴν Αἰθιοπίαν ※ τὴν ※ ἐλπίδα, ⁄ καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Αἰγύπτου, ὅτι ἰδοὺ ἥκει.

10. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· καὶ [13] ἀπολῶ τὸ πλῆθος Αἰγυπτίων διὰ χειρὸς Ναυουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος,

11. αὐτοῦ, καὶ τοῦ [14] λαοῦ αὐτοῦ ※ μετ' αὐτοῦ, ⁄ λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἀπε-

vitates eorum in medio urbium ⁄ desertarum erunt:

8. et scient quia ego sum Dominus, quando dedero ignem super Ægyptum, et contriti fuerint omnes qui auxiliantur ei.

9. In die illa egredientur nuntii ※ a facie mea Essim ⁄ festinantes disperdere Æthiopiam ※ τὴν ※ spem, ⁄ et erit conturbatio in eis in die Ægypti, quia ecce venit.

10. Haec dicit Dominus Dominus: et disperdam multitudinem Ægyptiorum per manum Nabuchodonosor regis Babylonis,

11. ipsius, et populi ejus ※ cum eo, ⁄ pestilentes, qui de

תשברו 8. - O. καὶ συντριβῶσι - Ἄλλ. καὶ συντριβήσονται *C. B.*

מלפני בצים 9. - O., Θ. ※ ἐκ προσώπου μου ἐσσίμ - A. ἐν ἠτιίμ - Σ. ἐν ἐπείξει *C. B.*

להחריד את־כוש בטח - Σ. τοῦ ἐκπλῆξαι τῆς Αἰθιοπίας τὴν ἀφοβίαν - O. σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν Αἰθιοπίαν *C. B.*

בטח - O., Θ. ※ τὴν ἐλπίδα - A. τὴν πεποιθυῖαν *C. B.*

כי הנה - O. ὅτι ἰδοὺ - Σ. ※ πάντως *C. B.*

את־ההמון 10. - Οἱ Γ. τό - O. πλῆθος *C. B.*

אתו 11. - Σ. μετ' αὐτοῦ - *In* O. *vacat C. B.*

עריצי גוים מובאים - A. ἰσχυροὶ . . . . . - Σ. ἀκαταμάχητοι ἐθνῶν ἀχθήσονται - O. λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἀπεσταλμένοι *C. B.*

8. *H.*, *Vulg.* et attriti fuerint - LXX. et contriti fuerint - *Alius* et conterentur.

9. *H.* a facie mea in navibus - LXX., *Th.* a facie mea Essim - *A.* in Etiim - *S.* in festinatione - *Vulg.* a facie mea in trieribus.

H. ad terrendum Chus confidenter - *S.* ad terrendum Æthiopiae securitatem - LXX. festinantes disperdere Æthiopiam - *Vulg.* ad conterendam Æthiopiae confidentiam.

H. confidenter - LXX., *Th.* ※ spem - *A.* confidentem - *Vulg.* confidentiam.

H., LXX. quia ecce - *S.* ※ omnino - *Vulg.* quia absque dubio.

10. *H.* turbam - *Tres Interpr.*, LXX., *Vulg.* multitudinem.

11. *H.*, *S.*, *Vulg.* cum eo - *In* LXX. *vacat.*

H. fortes gentium adducti - *A.* fortes . . . . - *S.* inexpugnabiles gentium ducentur - LXX. pestilentes de gentibus missi sunt - *Vulg.* fortissimi gentium adducentur.

---

(11) ἄγγελοι σπεύδοντες - [*Ms. Jes.* ἐκ προσώπου μου ἐσσίμ *H. M.*] - *C.* ἄγγελοι ἐκ προσώπου μου ἐν Σείμ σπεύδοντες; - *H.* מלאכים מלפני בצים - *Vulg.* nuntii a facie mea in trieribus - *Hieron.*, A., Θ. in Siim. (12) τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ἔσται - *C.* τῆς Αἰθιοπίας ἐλπίδα - *H.* את־כוש בטח והיתה - *Vulg.* Æthiopiae confidentiam; et erit - *Hieron.*, LXX. Æthiopiae spem. (13) ἀπολῶ πλῆθος. (14) λαοῦ αὐτοῦ, λοιμοί - *C.* μετ' αὐτοῦ, λοιμοί - *H.* עמו אתו - *Vulg.* populus ejus cum eo. *Et ita Hieron.*

σταλμένοι [15] ἀπολέσαι τὴν γῆν· καὶ ἐκκενώσουσι ÷ πάντες / τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ πλησθήσεται ἡ γῆ τραυματιῶν·

gentibus missi sunt ad perdendam terram: et evaginabunt ÷ omnes / gladios suos super Ægyptum, et replebitur terra vulneratorum:

12. καὶ δώσω τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν [16] ἐρήμους, ⋇ καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν, / καὶ ἀπολῶ τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ⋇ ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων, ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

12. et dabo fluvios eorum desertos, ⋇ et tradam terram in manu pessimorum, / et disperdam terram et plenitudinem ejus ⋇ in manibus alienorum; ego Dominus loquutus sum.

13. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· [17] καὶ ἀπολῶ ⋇ βδελύγματα, καὶ καταπαύσω / μεγιστᾶνας ἀπὸ Μέμφεως, καὶ [18] ἄρχοντας ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἔσονται [19] ἔτι· ⋇ καὶ δώσω φόβον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, /

13. Quia haec dicit Dominus Dominus: et perdam ⋇ abominationes, et cessare faciam / optimates de Memphis, et principes de terra Ægypti, et non erunt ultra: ⋇ et dabo terrorem de terra Ægypti, /

והריקו - Σ. καὶ γυμνώσουσι - O. καὶ ἐκκενώσουσι C. B.

חלל - Σ. τρώσεων - O. τραυματιῶν C. B.

12. - ומכרתי את־הארץ ביד־רעים ⋇ A., Θ. καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν H. M.

13. - והאבדתי גלולים והשבתי ⋇ Θ. καὶ ἀπολῶ βδελύγματα, καὶ καταπαύσω H. M.

גלולים - Σ., Θ. εἴδωλα - In O. vacat C. B.

H., LXX., Vulg. et evaginabunt - S. et nudabunt.

H., LXX. vulneratorum - S. vulnerum - Vulg. interfectis.

12. H. et vendam terram in manum malignorum - ⋇ A., Th. et tradam terram in manum malignorum - Vulg. et tradam terram in manus pessimorum.

13. H. et perdam simulacra, et cessare faciam - ⋇ Th. et perdam abominationes et cessare faciam - Vulg. et disperdam simulacra, et cessare faciam.

H., Vulg. simulacra - S., Th. idola - In LXX. vacat.

---

(15) ἀπολέσαι γῆν. (16) ἐρήμους, καὶ ἀπολῶ - [Ms. Jes. ⋇ A., Θ. καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν. Et ita Alex., Ald., Comp., Hieron. et Theodor. H. M.] - H. ומכרתי את־הארץ ביד־רעים - Vulg. et tradam terram in manus impiorum. (17) καὶ ἀπολῶ μεγιστᾶνας - [Ms. Jes. ⋇ Θ. καὶ ἀπολῶ βδελύγματα καὶ καταπαύσω. Et ita Alex., Ald., C. H. M.] - H. והאבדתי גלולים והשבתי - Vulg. et disperdam simulacra, et cessare faciam - Hieron., LXX. et perdam abominationes, et deficere faciam. (18) ἄρχοντας Μέμφεως ἐκ γῆς: - in Ald., et C. Μέμφεως deest, aeque atque in Hebr., et Vulg. (19) ἔτι. Καὶ ἀπολῶ - Alex., et C. Καὶ δώσω φόβον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ (C. Αἰγύπτου) καὶ - H. עוד ונתתי יראה בארץ מצרים - Vulg. amplius: et dabo terrorem in terra Ægypti. Et ita Hieron.

14. καὶ ἀπολῶ γῆν [20] Φαθουρῆς, καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ Τάνιν, καὶ ποιήσω ἐκδίκησιν ἐν Διοσπόλει.

15. Καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπὶ [21] Σάϊν τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ ἀπολῶ τὸ πλῆθος Μέμφεως·

16. καὶ δώσω πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ταραχῇ ταραχθήσεται [22] Σάϊς, καὶ ἐν Διοσπόλει ἔσται ἔκρηγμα, καὶ διαχυθήσεται ὕδατα.

17. Νεανίσκοι Ἡλιουπόλεως καὶ Βουβάστου ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται·

18. καὶ ἐν [23] Τάφνας συσκοτάσει ἡ ἡμέρα, ἐν τῷ συντρίψαι με ἐκεῖ τὰ σκῆπτρα Αἰγύπτου, καὶ ἀπολεῖται ἐκεῖ ἡ [24] ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ταύτην νεφέλη καλύψει, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι [25] ἀχθήσονται.

14. et disperdam terram Phathures, et dabo ignem super Tanin, et faciam ultionem in Diospoli.

15. Et effundam furorem meum super Sain robur Ægypti, et disperdam multitudinem Mempheos:

16. et dabo ignem super Ægyptum, et conturbatione conturbabitur Sais, et in Diospoli erit scissura, et diffundentur aquae.

17. Juvenes Heliopoleos et Bubasti in gladio cadent, et mulieres in captivitate abibunt:

18. et in Taphnis tenebrescet dies, quando contrivero ibi sceptra Ægypti: et peribit ibi contumelia fortitudinis ejus, et ipsam nubes operiet; et filiae ejus captivae ducentur.

בנא 14. - Α. Βανῶ - Σ. ἐν Νό - Θ. ἐν Νοι - Ο. ἐν Διοσπόλει *C. B.*

והכרתי 15. - Ο. καὶ ἀπολῶ - Ἄλλος, καὶ ἀπολεῖται *C. B.*

נא - Α. Νώ - Σ. Νό - Θ. Νόως - Ο. Μέμφεως *C. B.*

להבקע ונף צרי יומם 16. - Σ. ἀνάῤῥηξις, καὶ ἐν Μέμφει πολέμιοι αὐθημερινοί - Ο. ἔκρηγμα, καὶ διαχυθήσεται ὕδατα *C. B.*

און 17. - Α. ὤν - Σ., Θ. αὐν - Ο. Ἡλιουπόλεως *C. B.*

והנה - Α. καὶ αὐτοί - Ο καὶ αἱ γυναῖκες *C. B.*

14. *H.*, *S.* in No - *A.* Bano - *Th.* in Noi - LXX. in Diospoli - *Vulg.* in Alexandria.

H. et succidam - LXX. et disperdam - *A.* et peribit - *Vulg.* et interficiam.

H., *A.*, *S.* No - *Th.* Noëos - LXX. Mempheos - *Vulg.* Alexandriae.

16. *H.* scindenda: et ipsi Noph tormina interdiu - *S.* disruptio: et in Memphi inimici eo ipso die - LXX. scissura, et diffundentur aquae - *Vulg.* dissipata, et in Memphis angustiae quotidianae.

17. *H.* Aven - *A.* On - *S.*, *Th.* Avn - LXX., *Vulg.* Heliopoleos.

H., *Vulg.* et ipsae - *A.* et ipsi - LXX. et mulieres.

---

(20) Φαθωρῆς - *Vulg.* Phathures. (21) Σαΐν. (22) ἡ Συήνη - *Ald.*, *C.* Σαΐς - *H.* סין - *Vulg.* Pelusium - *Hieron.*, LXX. Saïs. (23) Τάφναις. (24) ὕβρις ἰσχύος - *Alex.* τῆς ἰσχύος. (25) ἀφθήσονται - *Alex.*, *C.* ἀχθήσονται.

19. Καὶ ποιήσω [26] κρίματα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

20. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, ἑβδόμῃ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

21. υἱὲ ἀνθρώπου, τοὺς βραχίονας Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἰδοὺ οὐ κατεδέθη τοῦ [27] δοθῆναι ἐπ' αὐτὸν μάλαγμα, τοῦ δοθῆναι ἰσχὺν ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας.

22. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ συντρίψω τοὺς βραχίονας αὐτοῦ τοὺς ἰσχυροὺς καὶ τοὺς [28] τεταγμένους ※ καὶ τοὺς / συντριβομένους, καὶ καταβαλῶ τὴν [29] μάχαιραν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,

23. καὶ [30] διασπερῶ ※ τὴν / Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας,

19. Et faciam judicia in Ægypto, et scient quia ego sum Dominus.

20. Et factnm est in undecimo anno, in primo mense, septima mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

21. fili hominis, brachia Pharaonis regis Ægypti contrivi; et ecce non est ligatum ut daretur snper eum malagma, ut daretur robur ad tenendum gladios.

22. Propterea haec dicit Dominus Dominus: ecce ego super Pharaonem regem Ægypti; et conteram brachia ejus fortia et disposita ※ et / confracta, et deiiciam gladium de manu ejus;

23. et disseminabo ※ τὴν / Ægyptum in gentes, et ventilabo eos in regiones;

לא־חבשה 21. - A. οὐκ ἐμοτώθη - Θ. οὐκ ἐπεδέθη - O. οὐ κατεδέθη C. B.

רפאות - Σ. θεραπείαν - O. ἴασιν C. B.

לחבשה - A. ※ εἰς ἐπιδεσμὸν - Σ. ※ ὥστε ἐπιδῆσαι - Θ. ※ τοῦ καταδῆσαι C. B.

את־החזקה ואת־הנשברת 22. - A. τὸν κραταῖον καὶ ὑψηλόν - Θ. τὸν ἰσχυρὸν καὶ τὸν μέγαν - O. τοὺς ἰσχυροὺς καὶ τοὺς τεταμένους C. B.

והפיצותי את־מצרים 23. - A. καὶ ῥίψω - Σ., Θ. ※ τὴν / Αἴγυπτον - O. καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον C. B.

21. *H.*, *Th.* non est alligatum - *A.* non est curatum - LXX. non est ligatum - *Vulg.* non est obvolutum.

H. sanatio - *S.* curationem - LXX. medelam - *Vulg.* sanitas.

H. ad alligandum - *A.* ※ ad colligationem - *S.* ※ ut alligaretur - *Th.* ※ ad ligandum - *Vulg.* ut fasciaretur linteolis.

22. *H.* fortitudinem et confractum - *A.* robustum et excelsum - *Th.* forte et magnum - LXX. fortia et extenta - *Vulg.* forte, sed confractum.

23. *H.* et dispergere faciam Ægyptios - *A.* et proiiciam - *S.*, *Th.* ※ τὴν / Ægyptum - LXX. et disseminabo Ægyptum - *Vulg.* et dispergam Ægyptum.

---

(26) κρίμα - *C.* κρίματα - *H.* שפטים - *Vulg.* judicia. (27) δοθῆναι ἴασιν, τοῦ δεθῆναι ἐπ' αὐτόν. (28) τεταγμένους, καὶ καταβαλῶ, *plerique ll. habent* καὶ τοὺς συντετριμμένους, *quidam* καὶ τοὺς συντριβομένους - *H.* ואת הנשברת - *Vulg.* sed confractum. (29) μάχαιραν αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ - *H.* החרב מידו - *Vulg.* gladium de manu ejus. (30) διασπερῶ Αἴγυπτον - *H.* את־מצרים

Digitized by Google

24. καὶ κατισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ δώσω τὴν ῥομφαίαν μου εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς.

25. ※ Καὶ ἐνισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, οἱ δὲ βραχίονες Φαραὼ πεσοῦνται· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, (31) ἐν τῷ δοῦναί με τὴν ῥομφαίαν μου εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκτενεῖ αὐτὴν ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου.

26. Καὶ (32) διασπερῶ ※ τὴν / Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, καὶ γνώσονται ÷ πάντες / ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

24. et confortabo brachia regis Babylonis; et dabo gladium meum in manu ejus, et inducet eum super Ægyptum, et populabitur praedam ejus, et spoliabit spolia illius.

25. ※ Et confortabo brachia regis Babylonis; brachia autem Pharaonis cadent: et scient quia ego sum Dominus, cum dedero gladium meum in manus regis Babylonis, et extendet eum super terram Ægypti.

26. Et disseminabo Ægyptum in gentes, et ventilabo eos in regiones; et scient ÷ omnes / quia ego sum Dominus.

---

24. ושברתי את־זרעות פרעה ונאק נאקות חלל - Θ. καὶ συντρίψει τοὺς βραχίονας Φαραὼ, καὶ στενάξει στεναγμοὺς τραυματίου - Ο. καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς *C. B.*

לפניו - Α., Θ. ※ ἐνώπιον αὐτοῦ - *In* Ο. *vacat C. B.*

24. *H.* et confringam brachia Parhoh, et clamabit clamoribus interfectus - *Th.* et conteram brachia Pharaonis, et gemet gemitibus interfecti - *LXX.* et inducet eum super Ægyptum, et populabitur praedam ejus, et spoliabit spolia ejus - *Vulg.* et confringam brachia Pharaonis, et gement gemitibus interfecti.

H. ad faciem ejus - *A., Th.* ※ in conspectu ejus - *In LXX. vacat* - *Vulg.* coram facie ejus.

---

(31) ἐν τῷ δοῦναι τὴν ῥομφαίαν μου - *Ald.* με τὴν ῥομφαίαν - *H.* בתתי חרבי (32) διασπερῶ Αἴγυπτον - *H.* את־מצרים

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Σ., Θ. ὀλολύζετε *Codex Barb. Ita quoque Drusius apud Montfauc., sed sine nomine Interpretum.*

3. Α. πέρας etc. *Barb.*

Ibid. Α., Ο., Θ. ※ ὅτι ἐγγὺς etc. *Idem, sic ad marg., quia multa ex Edit. Hexaplari in κοινῇ remanserunt.*

Ibid. ※ Οἱ Γ. ἡμέρα νεφέλης *Sic apud Hexapla Montfauc. At in textu Codicis Chis. legitur tantum* νεφέλης *sub asterisco cum linea cuspidata terminali.*

Ibid. Ἄλλ. καιρὸς ἐθνῶν ἔσται *Montfauc. ex Drusio.*

4. Ἄλλ. καὶ λήψονται *Idem ex eod. Ita prorsus in textu Chis., sed cum praemisso asterisco.*

5. Α., Σ., Θ. Αἰθιόπια etc. *Barb.*

Ibid. Α. καὶ πᾶσα Ἄραβα - Σ. Ἀραβία *Idem.*

Digitized by Google

Ad Symmachum tantum Drusius consonat apud Montfauc., qui subdit. « Hic autem Hieronymus cum ait, « In commune de variis populis et Chuth, *quod Symmachus vertit in* Arabiam» *labi sane videtur: nam Arabia hic haud dubie respondet voci Hebraïcae* ערב, *non autem voci proxime antecedenti* כוש, *vel subsequenti* כוב. *Hoc autem non Librarii mendo scriptum est: nam multis interpositis Hieronymus ait*, et Chuth, *idest* Arabes.» *Hactenus Montfauc. in notis.*

Ibid. Α., Σ., Θ. ※ καὶ Χουβαλ *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. ※ γῆς *Idem*; *similiterque sequentes versus* 6., 7., 8.

9. Ο., Θ. ※ ἐκ προσώπου μου etc. *Idem in marg.: Apud Hexapla vero Montfauc. exhibetur sic*: Θ. ἐκ προσώπου μου - Α., Θ. ἐν Σιίμ - Σ. ἐν ἐπείξει, *qui notat sic: « Hae lectiones ex Drusio et ex Ms. Jes. prodeunt. Hieronymus, A., Th.* in Siim - *S.* festinantes. *Hic Ms. Jes. sic habet*: ἐκ προσώπου μου ἐσσίμ - Σ. ἐν ἐπείξει. *Drusius vero sic: Scholiastes hoc loco ex Theodotione videtur referre* ἐγκαθισμός, insessio. *Theodoretus vero* ἐν σιίμ, *quod in multis libris ait Graeca lingua significare* ἐν ἰσχύϊ, in robore. *At non video quid affinitatis habeat* ἐγκαθισμός *cum* בצים.» *Sic in notis idem Montfauc.*

Ibid. Σ. τοῦ ἐκπλῆξαι etc. *Barb.*

Ibid. Ο., Θ. ※ τὴν ἐλπίδα etc. *Idem, similiter Drusius nisi quod tribuit uni* Θ. τὴν ἐλπίδα *absque asterisco.*

Ibid. Σ. ※ πάντως ⁄. *Barb. ut etiam sequentes lectiones vers.* 10. 11.

12. ※ Α., Θ. καὶ ἀποδώσομαι etc. *Montfauc. ex Ms. Jes.*

13. ※ Θ. καὶ ἀπολῶ βδελύγματα *Idem ex eod.*

Ibid. Σ., Θ. εἴδωλα *Barb.*

14. Α. Βανῶ - Σ. ἐν Νό - Θ. ἐν Νοὶ *Idem. At apud Hexapla Montfauc. habetur sic*, Α., Σ., Θ. ἐν Νώ, *cui suffragatur Hieronymus inquiens: « Faciamque judicia tua in Alexandria, quae hodie sic vocatur. Caeterum pristinum nomen habet* No, *quod A., S., Th. sicut in Hebr. positum est, transtulerunt: pro quo, nescio quid volentes* LXX. *dixere* Diospolim, *quae Ægypti parva civitas est. Nos autem pro* No *Alexandriam posuimus per anticipationem, quae Graece* πρόληψις *appellatur, juxta illud Virgilianum*, Lavinaque venit Littora: *non quod eo tempore, quando venit Æneas in Latium, Lavinia dicerentur, sed quae postea Lavinia nuncupata sunt, ut manifestior locus fieret Lectoris intelligentiae.*

15. Ἄλλ. ἀπολεῖται *Barb.*

Α. Νώ - Σ. Νό - Θ. Νοίας *Idem.*

16. Σ. ἀναῤῥηξεις, καὶ ἐν Μέμφει etc. *Idem. Drusius apud Montfauc. caret Interprete et voce* ἀνάῤῥηξις, *caetera vero consona adfert.*

17. Α. ὢν etc. *Sic Barb.*

Ibid. Α. καὶ αὐτοὶ *Idem.*

21. Α. οὐκ ἐμοτώθη - Θ. οὐκ ἐπεδέθη *Idem, similiter exhibet Drusius apud Montfauc., excepto uno* Σ. *pro* Θ.

Ibid. Σ. θεραπείαν *Barb.*

Ibid. Α. ※ εἰς ἐπιδεσμὸν etc. *Idem. Drusius ex Complut. adfert sic*: Ἄλλ. τοῦ δεθῆναι τοῦ κατισχῦσαι. *quorum postremum verbum applicat voci Hebraïcae* לחזקה.

22. Α. τὸν κραταιὸν καὶ ὑψηλὸν etc. *Barb. Eadem refert Drusius apud Montfauc. nisi quod ad Aquilam legit* ἰσχυρὸν *loco* κραταιόν. *In hunc locum Hieron. « Illud autem quod in* LXX. *dicitur* τεταγμένα *scriptorum vitio depravatum est. Ibi enim interpretati sunt non* τεταγμένα, *sed* τεταμένα, *hoc est, non* disposita, *sed* extenta. *Pro quo juxta consuetudinem suam alii Interpretes* excelsa *posuerunt.» At Ms.Vat. non est vitiatus ut supra.*

23. Α. καὶ ῥίψω etc. *Barb., itemque sequentes lectiones.*

Κεφ. λά.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ τρίτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, εἶπον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ τῷ πλήθει αὐτοῦ· τίνι ὡμοίωσας σεαυτὸν ἐν τῷ ὕψει σου;

3. Ἰδοὺ Ἀσσοὺρ κυπάρισσος ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ καλὸς (1) ταῖς παραφυάσι, ※ καὶ ※ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ, ⁒ καὶ ὑψηλὸς τῷ (2) μεγέθει, καὶ εἰς μέσον νεφελῶν ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ,

4. ὕδωρ ἐξέθρεψεν αὐτὸν, ἡ ἄβυσσος ὕψωσεν αὐτὸν, τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγε κύκλῳ τῶν φυτῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ συ-

CAP. XXXI.

Et factum est in undecimo anno, in tertio mense, una mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, dic ad Pharaonem regem Ægypti, et multitudini ejus: cui assimilasti te in altitndine tua?

3. Ecce Assur cyparissus in Libano, et pulcher propaginibus, ※ et ※ densus in tegmine, ⁒ et excelsus magnitudine, et in medio nubium factum est principium ejus;

4. aqua nutrivit eum, abyssus exaltavit eum, fluvios suos duxit per circuitum plantarum ejus, et

---

באחד 1. - Σ. πρώτῃ - O. μιᾷ C. B.

אמר 2. - A., Σ. εἰπὲ - O. εἰπὸν C. B.

ארז 3. - Σ. ὡς κέδρος - O. κυπάρισσος C. B.

ענף - A., Θ. κλάδοις - Σ. θαλλοῖς - O. παραφυάσι C. B.

וחרש מצל - Σ. καὶ εὔσκιος ἦν C. B.

עבותים - A. δασέων - Σ. πυκαζόντων - O. νεφελῶν C. B.

צמרתו - A. ἄκρον αὐτοῦ - O. ἀρχὴ αὐτοῦ C. B.

נהרתיה הלך סביבת 4. - Σ. οἱ ποταμοὶ αὐτῆς διήρχοντο κύκλῳ - O. τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγε κύκλῳ C. B.

תעלתיה - Θ. ὑδραγωγούς - O. καὶ τὰ συστήματα αὐτῆς C. B.

1. *H.* in una - *S.* prima - LXX., *Vulg.* una.

2. *H.*, *A.*, *S.*, LXX., *Vulg.* dic.

3. *H.*, *Vulg.* cedrus - *S.* quasi cedrus - LXX. cyparissus.

H. fronde - *A.*, *Th.*, *S.*, *Vulg.* ramis - LXX. propaginibus.

H. et sylva inumbrans - *S.* et umbrosus erat - *Vulg.* et frondibus nemorosus.

H. implicata - *A.* condensorum - *S.* densantium - LXX. nubium - *Vulg.* densas frondes.

H., *Vulg.* cacumen ejus - *A.* summitas ejus - LXX. principium ejus.

4. *H.* flumina ejus vadens circuitus - *S.* flumina ejus transibant per circuitum - LXX. fluvios ejus duxit per circuitum - *Vulg.* flumina ejus manabant in circuitu.

H. aquaeductus suos - *Th.* aquaeductus - LXX. et congregationes suas - *Vulg.* et rivos suos.

---

(1) ταῖς παραφυάσι καὶ ὑψηλός - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ (*Alex.* σκήπῃ) καὶ ὑψηλός - *H.* ענף וחרש מצל וגבה - *Vulg.* ramis, et frondibus nemorosus, excelsusque. *Et ita Hieron.* (2) μεγέθει, ες - *Alex.*, *et C. addit* καὶ, *ut etiam Hebr. et Vulg.*

Digitized by Google

στήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου.

5. Ἕνεκεν τούτου ὑψώθη τὸ μέγεθος αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, καὶ ἐπλατύνθησαν οἱ (3) κλάδοι αὐτοῦ, ※ καὶ ὑψώθησαν αἱ παραφυάδες αὐτοῦ ἀφ' ὕδατος (4) πολλοῦ, ※ ἐν τῷ ἐκτεῖναι αὐτόν.

6. Ἐν ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν κλάδων αὐτοῦ ἐγεννῶσαν πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου, ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ κατῴκησε (5) πᾶν τὸ πλῆθος ἐθνῶν.

7. Καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ (6) διὰ τὸ μῆκος τῶν κλάδων αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθησαν αἱ ῥίζαι αὐτοῦ εἰς ὕδωρ πολύ.

8. Καὶ κυπάρισσοι τοιαῦται ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ αἱ πίτυες οὐχ'

congregationes suas misit ad omnia ligna campi.

5. Propterea elevata est magnitudo ejus super omnia ligna campi, et dilatati sunt rami ejus, ※ et elevatae sunt propagines ejus ab aqua multa. ※ Cumque (*) extenderet se,

6. in propaginibus ejus nidificaverunt omnia volatilia coeli, et sub ramis ejus genuerunt omnes bestiae campi, in umbra illius habitavit omnis multitudo gentium.

7. Et erat pulcher in altitudine sua propter longitudinem ramorum suorum, erant enim radices illius in aqua multa.

8. Et cyparissi tales in paradiso Dei, et pini non similes pro-

---

השדה - Οἱ Γ. ἀγροῦ - Ο. πεδίου C. B.

ותארכנה פארתיו 5. - ※ Θ. καὶ ὑψώθησαν αἱ παραφυάδες αὐτοῦ H. M.

ממים - Θ. ἐξ ὑδάτων - Ο. ἀφ' ὕδατος C. B.

בשלחו - Ο., Θ. ※ ἐν τῷ ἐκτεῖναι αὐτόν - A. ※ ἐν τῷ ἐξαποστεῖλαι αὐτόν - Σ. ※ ἐκταθείσης αὐτῆς C. B.

פארתיו 6. - Σ., Θ. παραφυάδων αὐτοῦ - Ο. κλάδων αὐτοῦ C. B.

דליותיו 7. - A. τῶν ἀναδενδράδων αὐτοῦ - Ο. τῶν κλάδων αὐτοῦ C. B.

לא עממהו 8. - Ἄλλ. οὐχ' ὑπερῆραν αὐτόν H. M.

לא־דמו - Θ. οὐχ' ὡμοιώθησαν - Ο. οὐχ' ὅμοιαι C.B.

H., *Tres Interpr.* agri - *LXX.* campi - *Vulg.* regionis.

5. *H.* et prolongati sunt rami ejus - ※ *Th.* et elevatae sunt propagines ejus - *Vulg.* elevati sunt rami ejus.

H. propter aquas - *Th.* ex aquis - *LXX.* ab aqua - *Vulg.* prae aquis.

H. in mittendo ipsam - *LXX.*, *Th.* ※ cum extenderet se - *A.* ※ cum dimitteret ipse - *S.* ※ cum extendisset ipsa - *Vulg.* cumque extendisset.

6. *H.*, *S.*, *Th.*, *LXX.* ramis ejus - *Vulg.* frondibus ejus.

7. *H.*, *LXX.* ramorum suorum - *A.*, *Vulg.* arbustorum suorum.

8. *H.* non obcuraverunt eam - *Alius* non superaverunt eum (*Al.* non extulerunt eum) - *Vulg.* non fueruot altiores illo.

H., *Th.*, *LXX.* non fuerunt similes - *Vulg.* non adaequaverunt.

---

(3) κλάδοι αὐτοῦ ἀφ' ὕδατος - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ ὑψώθησαν αἱ παραφυάδες αὐτοῦ. *Et ita Alex.*, *Ald. Comp. H. M.*] - *H.* סרעפותיו ותארכנה פארתיו ממים - *Vulg.* arbusta ejus, et elevati sunt rami ejus prae equis. *Et ita Hieron.* (4) πολλοῦ. Ἐν ταῖς - *C.* πολλοῦ ἐν τῷ ἐκτεῖναι αὐτόν. Ἐν - *H.* רבים בשלחו - *Vulg.* multis. Cumque extendisset. *Et ita Hieron.* (5) πᾶν πλῆθος. (6) διὰ τὸ πλῆθος τῶν - *H.* באלך - *Vulg.* in dilatatione.

(*) Ad sensum magis quam ad graeci textus fidem interpungit hic latinus Interpres.

ὅμοιαι ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐλάται οὐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτοῦ· πᾶν ξύλον ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ' ὡμοιώθη αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει (7) αὐτοῦ.

paginibus ejus, et abietes non fuerunt similes ramis ejus: omne lignum in paradiso Dei non est assimilatum ei in pulchritudine sua.

9. Καὶ ἐζήλωσεν (8) αὐτὸν πάντα (sic) τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς τοῦ παραδείσου.

9. Et aemulatus est eum juxta ligna deliciarum paradisi.

10. Διὰ τοῦτο τάδε (9) λέγει Κύριος Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐγένου μέγας τῷ μεγέθει (10) καὶ ἔδωκε [*leg.* ἔδωκας] τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ εἶδον ἐν τῷ ὑψωθῆναι αὐτόν,

10. Propterea haec dicit Dominus Dominus: pro eo quod factus es magnus magnitudine, et dedisti principium tuum in medio nubium: et vidi dum ipse exaltaretur,

11. καὶ παρέδωκα αὐτὸν εἰς χεῖρας ἄρχοντος ἐθνῶν, καὶ ἐποίησε τὴν ἀπώλειαν (11) αὐτοῦ, ※ ἐξέβαλον αὐτόν ⁄.

11. et tradidi eum in manus principis gentium, et fecit perditionem ejus, ※ ejeci eum ⁄.

וערמנים - A. ἀρμωνείμ - Θ. πλάτανοι - O. καὶ ἐλάται *C. B.*

בגן - A., Θ. ἐν τῷ κήπῳ - O. ἐν τῷ παραδείσῳ *C. B.*

יפה עשיתיו ברב דליותיו 9. - A., Θ. ※ καλὸν ἐποίησα αὐτὸν ἐν τῷ πλήθει τῶν κλάδων αὐτοῦ *C. B.*

צמרתו 10. - Σ. ἐγκάρδιόν σου - Θ. καῦλον - O. τὴν ἀρχήν σου *C.° B.*

עבותים - Σ. τῶν πυκαζόντων - O. νεφελῶν *C. B.*

ורם לבבו -. A. καὶ ὑψώθη - Θ. καρδία αὐτοῦ - O. καὶ εἶδον ἐν τῷ ὑψωθῆναι αὐτόν *C. B.*

אל 11. - Οἱ Γ. ἰσχυροῦ - O. ἄρχοντος *C. B.*

עשו יעשה לו כרשעו - Οἱ Γ. ποιῶν ποιήσει αὐτῷ κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ - O. καὶ ἐποίησε τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ *C. B.*

H. et castaneae - *A.* armoniim - *Th.* platani - LXX. et abietes - *Vulg.* et platani.

H., A., Th. in horto - LXX. in paradiso - *Vulg.* paradisi.

9. *H., A., Th.* ※ pulchrum feci eum in multitudine ramorum ejus - *Vulg.* quoniam speciosum feci eum, et multis condensisque frondibus.

10. *H., Vulg.* summitatem suam - *S.* interiora tua - *Th.* scapum - LXX. principium tuum.

H. implicata - *S.* condensantium - LXX. nubium - *Vulg.* condensam.

H., A., Vulg. et elevatum est - *Th.* cor ejus - LXX. et vidi dum ipse exaltaretur.

H. Dei - *Tres Interpr.* fortis - LXX. principis - *Vulg.* fortissimi.

H. faciendo faciet ei juxta impietatem ejus - *Tres Interpr.* faciens faciet ei secundum impietatem ejus - LXX. et fecit perditionem ejus - *Vulg.* faciens faciet ei juxta impietatem ejus.

---

(7) αὐτοῦ, Διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ· καὶ ἐζήλωσαν. (8) αὐτὸν τὰ ξύλα. (9) λέγει κύριος, Ἀνθ' - *Alex.*, et *C.* λέγει ἀδωναῒ κύριος - *Ald.* λέγει κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (10) καὶ ἔδωκας - *H.* ויתן - *Vulg.* et dedit. (11) αὐτοῦ· Καὶ ἐξωλόθρευσαν - [Ἄλλος, καὶ ἐξέβαλον αὐτόν, *ex Ms. Jes. H. M.*] - *H.* גרשתיהו - *Vulg.* ejeci eum. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

12. Καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὸν ἀλλότριοι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ κατέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὀρέων· ἐν πάσαις ταῖς φάραγξιν ἔπεσαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ συνετρίβη τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐν παντὶ πεδίῳ τῆς γῆς· καὶ κατέβησαν (12) ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτοῦ πάντες οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἠδάφισαν αὐτόν.

12. Et exterminaverunt eum alieni pestilentes de gentibus, et dejecerunt eum super montes: in cunctis convallibus corruerunt rami ejus, et contritae sunt stirpes ejus in omni campo terrae: et descenderunt de tegmine ejus omnes populi gentium, et straverunt eum.

13. Ἐπὶ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ ἀνεπαύσαντο πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ (13) ἐγένοντο πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ,

13. In ruina ejus requieverunt omnia volatilia coeli, et super truncos ejus fuerunt omnes bestiae agri;

14. ὅπως μὴ ὑψωθῶσιν ἐν τῷ μεγέθει αὐτῶν πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ ὕδατι· (14) καὶ οὐκ ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ οὐκ ἔστησαν ※ (15) πρὸς ※ αὐτὰ ⁄ ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν πάντες οἱ πίνοντες (16) ὕδωρ, ὅτι πάντες ἐδόθησαν εἰς θάνατον, εἰς γῆς βάθος, ἐν μέ-

14. ut non exaltentur in magnitudine sua omnia ligna, quae in aqua: et non dederunt principium suum in medio nubium, et non steterunt ※ ad ※ se ⁄ in altitudine sua omnes bibentes aquam; quoniam omnes dati sunt

ויטשהו 12. - Ἀλλ. καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὸν *H. M.*

זרים - Σ. ἀσπλαγχνοι - Ο. ἀλλότριοι *C. B.*

דליותיו - Α. αἱ ἀναδενδράδες αὐτοῦ - Θ. αἱ παραφυάδες αὐτοῦ - Ο. οἱ κλάδοι αὐτοῦ *C. B.*

ויטשהו - Σ. ἀφῆκεν αὐτόν - Ο. καὶ ἠδάφισαν αὐτόν *C. B.*

ואל־פארתיו 13. - Οἱ Γ. ἐπὶ τοὺς κλάδους αὐτοῦ - Ο. ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ *C. B.*

את־צמרתם 14. - Α. τὸ ἄκρον αὐτῶν - Σ. τὰς καρδίας αὐτῶν - Ο. τὴν ἀρχὴν αὐτῶν - Θ. τὸν καυλὸν αὐτῶν *H. M.*

עבתים - Σ. πυκάσματα - Ο. νεφελῶν *C. B.*

12. *H.* et dimiserunt eum - *Alius* et exterminaverunt eum - *Vulg.* et proiicient eum.

H., *LXX.*, *Vulg.* alieni - *S.* immisericordes.

H., *Th.*, *LXX.*, *Vulg.* rami ejus - *A.* arbusta ejus.

H. et dimiserunt eum - *S.* dimisit eum - *LXX.* et straverunt eum - *Vulg.* et relinquent eum.

13. *H.* et ad ramos ejus - *Tres Interpr.* super ramos ejus - *LXX.* et super truncos ejus - *Vulg.* et in ramis ejus.

14. *H.* cacumen suum - *A.* cacumen ipsorum - *S.* corda eorum - *LXX.* principium suum - *Th.* scapum suum - *Vulg.* sublimitatem suam.

H. implicata - *S.* condensa - *LXX.* nubium - *Vulg.* nemorosa atque frondosa.

(12) ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτῶν - *H.* מצלו - *Vulg.* de umbraculo ejus. (13) ἐγίνοντο - *Alex.* ἐγένοντο. (14) καὶ ἔδωκαν - *Alex.*, et *C.* καὶ οὐκ ἔδωκαν - *H.* ולא־יתנו - *Vulg.* nec ponent. (15) ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν πρὸς αὐτά - *H.* אליהם בגבהם (16) ὕδωρ, πάντες - *Alex.* ἀλλὰ πάντες - *H.* כי כלם - *Vulg.* quia omnes.

σῳ υἱῶν ἀνθρώπων ἀνθρώπων (sic) πρὸς καταβαίνοντας εἰς βόθρον.

15. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἐν ᾗ ἡμέρᾳ κατέβη εἰς ᾅδου, [17] ἐπένθησεν, ἐπέστησα ἐπ' αὐτὸν τὴν ἄβυσσον, καὶ ἐκώλυσα τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσα πλῆθος ὕδατος, καὶ ἐσκότασεν ἐπ' αὐτὸν ὁ Λίβανος, πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἐπ' αὐτῷ ἐξελύθησαν.

16. Ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐσείσθησαν τὰ ἔθνη, ὅτε κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ᾅδου μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν [18] ἐν γῇ κατωτάτῳ πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς, καὶ τὰ [19] ἐκλεκτά, ※ καὶ τὰ κάλλιστα /

in mortem in terrae profundum, in medio filiorum hominum, ad eos qui descendunt foveam.

15. Haec dicit Dominus Dominus: in die qua descendit ad infernum, luxit; induxi super eum abyssum, et cohibui flumina ejus, et prohibui multitudinem aquae; et contenebratus est super eum Libanus; omnia ligna campi in eo defecerunt.

16. A sonitu ruinae ejus commotae sunt gentes, quando deducebant eum ad infernum cum descendentibus in lacum: et consolabantur eum in terra infima omnia ligna deliciarum, et electa,

---

כי כלם - Οἱ Γ. ※ ὅτι / - Ο. πάντες C. B.

האבלתי כסתי עליו את־התהום 15. - Α., Θ. ἐκάλυψα ἐπ' αὐτὸν τὴν ἄβυσσον - Ο. ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος - Οἱ Γ. ἐκάλυψεν ἡ ἄβυσσος C. B.

ואמנע - Οἱ Γ. καὶ ἐκώλυσα - Ο. καὶ ἐπέστησα C. B.

ויכלאו - Α. ἐξέλειπεν - Ο. καὶ ἐκώλυσα C. B.

ואקדר - Λοιποί, ἐπένθησεν - Θ. ἐσκυθρώπασεν - Ο. καὶ ἐσκότασεν C. B.

עלפה - Α. ἐκρότησαν - Σ. ἠλλοιμόρφωσεν - Ο. ἐξελύθησαν C. B.

בארץ תחתית 16. - Ο. ἐν γῇ - Οἱ Γ. κατωτάτῳ C. B.

וטוב - Α., Σ., Θ., Ο. ※ καὶ τὰ κάλλιστα C. B.

H. quia omnes ipsi - *Tres Interpr.* ※ quia / - *LXX.* omnes.

15. *H.* feci lugere, operire feci super eum voraginem - *A.*, *Th.* . . . . operui super eum abyssum - *LXX.* luxit eum abyssus - *Tres Interpr.* operuit abyssus - *Vulg.* induxi luctum, operui eum abysso.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* et prohibui - *LXX.* et cohibui.

H. occlusae sunt - *A.* defecerunt - *LXX.* et prohibui - *Vulg.* et coercui.

H. et denigrare feci - *Reliqui* luxit - *Th.* tristis factus est - *LXX.* et contenebratus est - *Vulg.* contristatus est.

H. passum deliquium animi - *A.* colliderunt - *S.* transformata sunt - *LXX.* defecerunt - *Vulg.* concussa sunt.

16. *H.*, *Vulg.* in terra infima - *LXX.* in terra - *Tres Interpr.* infima.

H. et bonum - *A.*, *S.*, *Th.*, *LXX.* et optima - *Vulg.* atque praeclara.

---

(17) ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος καὶ ἐπέστησα τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσα πλῆθος - *Alex.* ἐπέστησα ἐπ' αὐτὸν τὴν ἄβυσσον, καὶ ἐκώλυσα τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσεν πλῆθος - *H.* כסתי עליו את־התהום ואמנע נהרותיה ויכלאו - *Vulg.* operui eum abysso, et prohibui flumina ejus, et coercui. (18) ἐν γῇ πάντα - *Alex.*, *Ald.* κάτω πάντα - *C.* κατωτάτῃ πάντα - *H.* בארץ תחתית כל - *Vulg.* in terra infima omnia. *Et ita Hieron.* (19) ἐκλεκτά τοῦ Λιβάνου - *C.* ἐκλεκτά, καὶ τὰ κάλλιστα τοῦ - *H.* מבחר וטוב - *Vulg.* egregia atque praeclara. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

τοῦ Λιβάνου πάντα τὰ πίνοντα ὕδωρ.

17. Καὶ γὰρ αὐτοὶ (20) μετ' αὐτοῦ κατέβησαν εἰς ᾅδου ἐν τοῖς τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ οἱ κατοικοῦντες ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώλοντο.

18. Τίνι (21) ὡμοιώθης ※ ἐν ἰσχύϊ, ἐν δόξῃ, ἐν μεγαλειότητι, ἐν ξύλοις τρυφῆς; ↙ καὶ κατάβηθι μετὰ τῶν ξύλων τῆς τρυφῆς εἰς γῆς βάθος· ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ (22) μετὰ τῶν τραυματιῶν μαχαίρας, (23) οὕτως ※ ἐστὶν ※ Φαραὼ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ÷ τῆς ἰσχύος ↙ αὐτοῦ, λέγει Κύριος Κύριος.

※ et pulcherrima ↙ Libani omnia quae bibebant aquam.

17. Nam et ipsi cum eo descenderunt ad infernum in vulneratis a gladio; et semen ejus qui habitabant sub tegmine ejus in medio vitae suae perierunt.

18. Cui assimilatus es ※ in fortitudine in gloria in magnificentia in lignis deliciarum? ↙ et descende cum lignis deliciarum in terrae profundum: in medio incircumcisorum dormies cum his qui interfecti sunt gladio: sic ※ est ※ Pharao, et omnis multitudo ÷ fortitudinis ↙ ejus, dicit Dominus Dominus.

אל־חללי־חרב 17. - Σ. μετὰ τετρωμένων μαχαίρας - O. ἐν τοῖς τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας C. B.

בתוך גוים - Οἱ Γ. ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν - O. ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν C. B.

בכבוד ובגדל בעצי־עדן 18. - O., Θ., A. ※ ἐν. δόξῃ ἐν μεγαλειότητι ἐν ξύλοις τρυφῆς C. B.

והורדת - O. κατάβηθι, καὶ καταβιβάσθητι H. M.

הוא - 18. O. οὕτως - Ἄλλος, οὗτος - Θ. ※ ἐστὶν C. B.

17. *H.*, *Vulg.* ad interfectos gladio - *S.* cum vulneratis gladio - LXX. in vulneratis a gladio.

H., *Tres Interpr.* in medio gentium - LXX. in medio vitae suae - *Vulg.* in medio nationum.

18. *H.* in gloria et magnitudine inter ligna Eden - LXX., *Th.*, *A.* ※ in gloria et magnitudine, in lignis voluptatis - *Vulg.* o inclyte atque sublimis inter ligna voluptatis.

H. et descendere factus es - LXX. descende, et deiicere - *Vulg.* deductus es.

18. *H.*, *Alius* hic - LXX. sic - *Th.* ※ est - *Vulg.* ipse est.

---

(20) κατέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς - *H.* ירדו - *Vulg.* cum eo descendent. (21) ὡμοιώθης; κατάβηθι, καὶ καταβιβάσθητι μετὰ τῶν ξύλων - *C.* ὡμοιώθης ἐν δυνάμει, καὶ ἐν δόξῃ, καὶ ἐν μεγέθει ἐν τοῖς ξύλοις τῆς τρυφῆς; κατάβηθι μετὰ τῶν - *H.* דמית ככה בכבוד ובגדל בעצי־עדן והורדת את־עצי - *Vulg.* assimilatus es, o inclyte, atque sublimis inter ligna voluptatis? Ecce deductus es cum lignis· *Et ita Hieron.* (22) μετὰ τραυματιῶν. (23) οὕτως Φαραὼ καὶ τὸ - *Alex.*, *et C.* πᾶν τό - *Ald.* πᾶν - *H.* הוא פרעה וכל - *Vulg.* ipse est Pharao, et omnis.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Σ. πρώτη *Codex Barb.*

2. A., Σ. εἰπὲ *Idem.*

3. Σ. κέδρος *Idem. Accinit Drusius apud Montfauc., sed sine Interpret.*

Ibid. A., Θ. κλάδοις etc. *Barb.*

Ibid. Σ. καὶ εὔσκιος ἦν *Idem. Montfauc. vero ex Drusio*, Ἀλλ. καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ.

Ibid. A. δασέων *Barb. Ms. Jes. ad* A.

Digitized by Google

tantum consonat, qui tribuit etiam Theodotioni.

Ibid. Α. ἄκρον αὐτοῦ *Barb.*

4. Σ. οἱ ποταμοί etc. *Idem.*

Ibid. Θ. ὑδραγωγούς *Idem.*

Ibid. Οἱ Γ. ἀγροῦ *Idem.*

5. ※ Θ. καὶ ὑψώθησαν *Ms. Jes. apud Montfauc. Similia extant in textu Codicis Chis. detracto tamen uno* Θ.

Ibid. Θ. ἐξ ὑδάτων *Barb.*

6. Ο., Θ. ※ ἐν τῷ ἐκτεῖναι etc. *Idem sic ad marg. Similiterque sequentes lectiones vers.* 6., 7.: *at versu* 6. *ad* ἐν τῷ ἐκτεῖναι αὐτόν *consonat Drusius, omissis tamen* Θ. *et asterisco.*

8. Ἀλλ. οὐχ' ὑπερῆραν αὐτόν *Idem. Drusius apud Montfauc.*

Ibid. Θ. οὐχ' ὡμοιώθησαν *Barb.*

Ibid. Α. ἁρμονίᾳ etc. *Idem* - Α., Θ. ἐν τῷ κήπῳ *Idem.*

9. Α., Θ. ※ καλὸν ἐποίησα etc. *Idem. Ita quoque Montfauc. ex Drusio, praeter Interpretes et asteriscum qui desunt.*

N. B. *Cum latinus interpres perperam legisset in codice* κατά, *qui revera habet* πάντα, *idcirco* et aemulatus est eum juxta ligna *etc. mendose scripsit.*

10. Σ. ἐγκάρδιόν σου etc. *Barb.*

Ibid. Σ. τῶν πυκαζόντων *Idem.*

Ibid. Α. καὶ ὑψώθη - Θ. καρδία αὐτοῦ *Idem. Drusius vero apud Montfauc. sic,* Ἀλλ. καὶ ἐπήρθη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὕψει αὐτοῦ, *quorum postrema verba* ἐπὶ τῷ ὕψει αὐτοῦ *respondent Hebraeo* בגבהו

11. Οἱ Γ. ἰσχυροῦ *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. ποιῶν ποιήσει etc. *Id. Montfauc. vero ex Drusio exhibet,* Ἀλλ. ἐποίησε αὐτῷ κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἐγώ, *ex quibus postrema verba leguntur in textu Chis. sub asterisco* καὶ ἐξέβαλον etc. *absque* ἐγώ, *quae sunt interpretatio vocis Hebraicae* גרשתיהו

12. Ἀλλ. καὶ ἐξωλόθρευσαν *Montf. ex Drusio.*

Ibid. Σ. ἄσπλαγχνοι *Barb.*

Ibid. Α. αἱ ἀναδενδράδες etc. *Idem.*

Ibid. Σ. ἀφῆκαν αὐτόν *Idem.*

13. Οἱ Γ. ἐπὶ τοὺς κλάδους *Idem.*

14. Α. τὸ ἄκρον αὐτῶν etc. *Ms. Jes. apud Montfauc.*

Ibid. Σ. πυκάσματα *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. ※ ἔτι *Idem.*

15. Α., Θ. . . . . ἐκάλυψα ἐπ' αὐτόν etc. *Idem. Montfauc. vero ex Ms. Jes. adfert in notis* ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος, ἐκώλυσε τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκύκλωσε.

Ibid. Οἱ Γ. καὶ ἐκώλυσα *Barb.*

Ibid. Α. ἐξέλιπεν *Idem.*

Ibid. Λοιποί, ἐπένθησεν etc. *Idem.*

Ibid. Α. ἐκρότησαν etc. *Idem.*

16. Οἱ Γ. καλλίστῳ *Idem. Apud Montfauc. est* Ἀλλ. ἐν γῇ καλλίστῃ *melius.*

Ibid. Α., Σ., Θ., Ο. ※ καὶ τὰ κάλλιστα *Barb.*

17. Σ. μετὰ τετρωμένων etc. *Idem.*

Ibid. Οἱ Γ. ἐν μέσῳ etc. *Idem.*

18. Ο., Θ., Α. ※ ἐν δόξῃ etc. *Sic Idem ad marg. Montfauc. ex Drusio similiter, nisi quod additur* καὶ *conjunct. post* δόξῃ, *et pro* μεγαλειότητι *legitur* μεγέθει, *ultimoque voci* τρυφῆς *praeponitur articulus* τῆς, *at sine nomine Interpretum. In textu vero Codicis Chis. legitur ad verbum ut est in Barb., exceptis Interpretibus, qui constanter omittuntur.*

Ibid. Ο. κατάβηθι καὶ καταβιβάσθητι *Apud Hexapla Montfauc. qui ait: «Sunt ut videtur, duae interpretationes vocis* הורדה, *ut saepe contingit in* LXX.»

Ibid. Ἀλλ. ξύλος - Θ. ※ ἐστὶν *ex Barb.*

Κεφ. λβ΄.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ (1) δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· λέοντι ἐθνῶν ὡμοιώθης σὺ, καὶ ὡς (2) δράκων ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐκεράτιζες τοῖς ποταμοῖς σου, καὶ ἐτάρασσες ὕδωρ τοῖς ποσί σου, καὶ κατεπάτεις τοὺς ποταμούς σου.

3. Τάδε λέγει (3) Κύριος Κύριος· καὶ περιβαλῶ (4) ἐπὶ σὲ τὰ δίκτυά ⋇ μου ⋇ ἐν ἐκκλησίᾳ / λαῶν πολλῶν, καὶ ἀνάξω σε ἐν τῷ ἀγκίστρῳ μου,

4. καὶ ἐκτενῶ σε ἐπὶ τὴν γῆν· πεδία (5) πλησθήσεταί σου, καὶ ἐπικαθιῶ ἐπὶ σὲ

Cap. XXXII.

Et factum est iu decimo anno, in decimo mense, una mensis, factum cst verbum Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, assume lamentum super Pharaonem regem Ægypti, et dices ei: leoni gentium assimilatus es tu, et quasi draco in mari, et cornupetebas fluminibus tuis, et conturbabas aquam pedibus tuis, et conculcabas flumina tua.

3. Haec dicit Dominus Dominus: et circumiiciam super te retia ⋇ mea ⋇ in coetu / populorum multorum, et extraham te iu hamo meo,

4. et extendam te super terram: campi replebuntur tui, et sedere

---

בשתי עשרה שנה בשני־עשר חדש 1. - Οἱ λοιποί, ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνί - Ο. ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί *H. M.*

שא 2. - Σ., Θ. ⋇ ἀνάλαβε - Ο. λάβε *C. B.*

תנים - Α. Λευιαθάν - Ο. δράκων *H. M.*

ותגח - Α. καὶ παρέταξας - Ο. καὶ ἐκεράτιζες *C. B.*

בקהל 3. - Σ. ἐν συναγωγῇ - *In* Ο. *vacat. C. B.*

1. *H.* in duodecimo anno, in duodecimo mense - *Reliqui* in decimo anno, in duodecimo mense - LXX. in decimo anno, in decimo mense - *Vulg.* duodecimo anno, in mense duodecimo.

2. *H.* leva - *S., Th.* ⋇, LXX., *Vulg.* assume.

H. cetus - *A.* Leviathan - LXX. draco - *Vulg.* draconi.

H. et educebas - *A.* et instruxisti - LXX., *Vulg.* et ventilabas cornu.

3. *H.* in coetu - *S.* in synagoga - *In* LXX. *vacat* - *Vulg.* in multitudine.

---

(1) δωδεκάτῳ - *al.* δεκάτῳ. (2) δράκων ὁ ἐν τῇ. (3) κύριος, καὶ - *Alex.* ἀδωναΐ κύριος - *Ald.* κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (4) ἐπὶ σὲ δίκτυα λαῶν - *Alex., Ald., C.* δίκτυόν (*Ald.* δίκτυά) μου, καὶ (*in C.* καὶ *deest*) ἐν ἐκκλησίᾳ λαῶν - *H.* עליך את־רשתי בקהל עמים - *Vulg.* super te rete meum in multitudine populorum. *Et ita Hieron.* (5) πλησθήσεται, καί - *Alex.,* et *C.* πλησθήσεταί σου, καί - *Hieron.,* LXX. tui.

Digitized by Google

πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, (6) καὶ ἐμπλήσω ἐκ σοῦ πάντα τὰ θηρία πάσης τῆς γῆς.

5. Καὶ δώσω τὰς σάρκας σου ἐπὶ τὰ ὄρη, (7) καὶ ἐμπλήσω ⋇ τὰς φάραγγας ⁄ ἀπὸ τοῦ αἵματός σου·

6. καὶ ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν προχωρημάτων σου, ἀπὸ τοῦ πλήθους σου ἐπὶ τῶν ὀρέων· φάραγγας ἐμπλήσω ἀπὸ σου,

7. καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ σβεσθῆναί σε οὐρανὸν, καὶ συσκοτάσω τὰ ἄστρα αὐτοῦ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ σελήνη οὐ μὴ φάνῃ τὸ φῶς αὐτῆς·

8. πάντα τὰ φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ συσκοτάσουσιν ἐπὶ σέ· καὶ δώσω σκότος ἐπὶ (8) τὴν γῆν σου, λέγει Κύριος Κύριος.

9. Καὶ παροργιῶ (9) καρδίαν πολλῶν,

faciam super te omnia volatilia coeli, et saturabo de te omnes bestias universae terrae.

5. Et dabo carnes tuas super montes, et implebo ⋇ valles ⁄ de sanguine tuo:

6. et irrigabitur terra de stercoribus tuis a multitudine tua super montes: valles implebo ex te;

7. et operiam, cum extinctus fueris, coelum, et tenebrescere faciam stellas ejus; solem in nube operiam, et luna non ostendet lumen suum:

8. omnia ostendentia lumen in coelo contenebrescent in te: et dabo tenebras super terram tuam, ait Dominus Dominus.

9. Et irritabo cor multorum,

ומלאתי הגאיות רמותך 5. - Σ. καὶ πλήσω τὰς φάραγγάς σου ἀπὸ τοῦ αἵματός σου - Οἱ Γ. καὶ ἐμπλήσω τὰς φάραγγας ἀπὸ τοῦ αἵματος - Ο. καὶ ἐμπλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός σου *C. B.*

מרמך 6. - Σ. τῷ ἰχῶρι σοῦ - Οἱ Γ. ἀπὸ τοῦ αἵματός σου - Ο. ἀπὸ τῶν προχωρημάτων σου *C. B.*

כל־מאורי אור בשמים 8. - Ἄλλος, πάντας τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ - Ο. πάντα τὰ φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ *H. M.*

אקדירם - Ο. συσκοτάσουσιν - Ἄλλος, οὐ δώσουσι τὸ φῶς *C. B.*

על־ארצך - Π. ἐπὶ τὴν γῆν ⋇ σου ⁄ - Ο. ἐπὶ τὴν γῆν *C. B.*

5. *H.* et implebo valles celsitudine tua - *S.* et implebo valles tuas sanguine tuo - *Tres Interpr.* et implebo valles sanguine - LXX. et implebo sanguine tuo - *Vulg.* et implebo colles tuos sanie tua.

6. *H.*, *Tres Interpr.* de sanguine tuo - *S.* sanie tua - LXX. de stercoribus tuis - *Vulg.* foetore sanguinis tui.

8. *H.* omnia luminaria lucis in coelis - *Alius* omnes stellas coeli - LXX. omnia ostendentia lumen in coelo - *Vulg.* omnia luminaria coeli.

H. nigrescere faciam - LXX. obscurabuntur - *Alius* non dabunt lumen - *Vulg.* moerere faciam.

H., *Vulg.* super terram tuam - *Omnes* super terram ⋇ tuam ⁄ - LXX. super terram.

---

(6) καὶ ἐμπλήσω πάντα - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ ἐμπλήσω ἐκ σου - *H.* והשבעתי ממך - *Vulg.* et saturabo de te. (7) καὶ ἐμπλήσω ἀπό - [*Ms. Jes.*, Οἱ Γ. καὶ ἐμπλήσω ⋇ τὰς φάραγγας: *H. M.*] - *C.* καὶ ἐμπλήσω φάραγγας - ומלאתי הגאיות - *Vulg.* et implebo colles - *Hieron.*, LXX. valles. (8) τὴν γῆν, λέγει - *Alex.*, et *C.* τὴν γῆν σου - *H.* ארצך - *Vulg.* terram tuam. (9) καρδίαν λαῶν πολλῶν.

Digitized by Google

ἡνίκα ἂν ἀγάγω αἰχμαλωσίαν σου εἰς τὰ ἔθνη, εἰς γῆν ἣν οὐκ ἔγνως.

10. Καὶ στυγνάσουσιν ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν (10) ἐκστάσει ⋇ ἐπὶ σὲ ἐκστήσονται ἐν τῷ (11) πετασθῆναι τὴν ῥομφαίαν μου ἐπὶ (12) πρόσωπον αὐτῶν, προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν ἀφ' ἡμέρας πτώσεώς σου.

11. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ῥομφαία βασιλέως Βαβυλῶνος ἥξει σοι

12. ἐν μαχαίραις γιγάντων, καὶ καταβαλῶ τὴν ἰσχύν σου; λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν πάντες, καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν Αἰγύπτου, καὶ συντριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῆς.

13. Καὶ ἀπολῶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῆς ἀφ' ὕδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ ταρά-

cum adduxero captivitatem tuam in gentes, ad terram quam nescis.

10. Et contristabuntur super te gentes multae; et reges earum stupore ⋇ super te stupebunt, cum volare caeperit gladius meus super faciem eorum, qui expectant ruinam suam a die ruinae tuae.

11. Quia haec dicit Dominus Dominus: gladius regis Babylonis veniet tibi

12. in gladiis gigantum, et deiiciam fortitudinem tuam: pestilentes de gentibus cuncti, et perdent superbiam Ægypti, et conteretur omnis fortitudo ejus.

13. Et perdam omnia jumenta ejus ab aqua multa, et non con-

שברך 9. - Σ. συντριβήν σου - Ο. αἰχμαλωσίαν σου C. B.

בעופפי 10. - Α., Σ., Θ. ἐν τῷ ἐκπετάσαι με - Ο. ἐν τῷ πετᾶσθαι C. B.

וחרדו לרגעים איש לנפשו - Α. καὶ ταραχθήσονται εἰς ταραχὴν ἕκαστος τῇ ψυχῇ αὐτοῦ - Ο. προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν C. B.

ביום - Α., Θ. ἐν ἡμέρᾳ - Ο. ἀφ' ἡμέρας C. B.

גבורים 12. - Α., Θ. δυνατῶν - Σ. ἀνδρείων - Ο. γιγάντων C. B.

עריצי - Α. ἰσχυροὶ - Σ. ἀκαταμάχητοι - Ο. λοιμοί C. B.

את־גאון מצרים - Σ. τὸ μεγαλαύχημα Αἰγύπτου - Ο. τὴν ὕβριν Αἰγύπτου C. B.

ולא תדלחם 13. - Σ. ἵνα μὴ ταράξῃ αὐτό - Ο. καὶ οὐ μὴ ταράξῃ αὐτό C. B.

9. *H.*, *S.*, *Vulg.* contritionem tuam - *LXX.* captivitatem tuam.

10. *H.* in vibrando me - *A.*, *S.*, *Th.* cum avolare faciam ego - *LXX.*, *Vulg.* cum volare caeperit.

H. et exterrebuntur ad momenta vir in animo suo - *A.* et turbabuntur ad conturbationem unusquisque animae suae - *LXX.* expectantes ruinam suam - *Vulg.* et obstupescent repente singuli pro anima sua.

H., *A.*, *Th.*, *Vulg.* in die - *LXX.* a die.

12. *H.*, *S.*, *Vulg.* fortium - *A.*, *Th.* potentium - *LXX.* gigantum.

H., *A.* fortes - *S.*, *Vulg.* inexpugnabiles - *LXX.* pestilentes.

H., *Vulg.* superbiam Ægypti - *S.* jactantiam Ægypti - *LXX.* contumeliam Ægypti.

13. *H.* et non calcabit eas - *S.* ut non conturbet eam - *LXX.*, *Vulg.* et non conturbabit eam.

---

(10) *ἐκστάσει ἐκστήσονται* - *H.* עליך - *Vulg.* super te. (11) *πετᾶσθαι* - *Alex.*, *Ald.* *πετασθῆναι.* (12) *πρόσωπα.*

Digitized by Google

ξῃ αὐτὸ πούς [13] ἀνθρώπου, καὶ ἴχνος κτηνῶν οὐ μὴ ὑπατατήσῃ αὐτό

14. ÷ [14] οὗτος ⁄ τότε ἡσυχάσει τὰ ὕδατα αὐτῶν, καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς ἔλαιον πορεύσονται, [15] λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.

15. Ὅτ' ἂν [16] δῶ τὴν Αἴγυπτον εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἐρημωθῇ ἡ γῆ σὺν τῇ πληρώσει αὐτῆς, ὅτ' ἂν [17] διασπείρω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος.

16. Θρῆνός ἐστι, καὶ [18] θρηνήσει αὐτὸν, [19] καὶ θυγατέρες τῶν ἐθνῶν θρηνήσουσιν αὐτόν· ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῆς θρηνήσουσιν [20] αὐτὸν, λέγει Κύριος Κύριος.

17. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ [21] δεκάτῳ [22] ἔτει, πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

turbabit eam pes hominis, et vestigium jumentorum non calcabit eam

14. ÷ hic ⁄ tunc quiescent aquae eorum, et flumina eorum quasi oleum fluent, dicit Adonaï Dominus.

15. Cum dedero Ægyptum in perditionem, et desolata fuerit terra cum plenitudine ejus; cum disseminavero omnes habitatores ejus: et scient quia ego sum Dominns.

16. Planctus est, et planget eum, et filiae gentium plangent eum: super Ægyptum et super omnem fortitudinem ejus plangent eum, ait Dominus Dominus.

17. Et factum est in decimo anno, quinta decima mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

אדם עוד ופרסות - O. ἀνθρώπυ - A., Θ. ※ ἔτι - Σ. ※ μηκέτι ⁄ καὶ ἴχνος C. B.

נהרות 14. - Ἄλλ. αἱ διώρυγες - O. οἱ ποταμοί H. M.

בהכותי 15. - A., Σ. ἐν τῷ παρατάξαι (πατάξαι) με - O. ὅτ' ἂν διασπείρω C. B.

אותה 16. - O. αὐτήν - O., ἄλλως, αὐτόν C. B.

ויהי בשתי עשרה שנה בחמשה עשר לחדש 17. - O καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει ÷ ἐν τῷ ά. μηνί: - (O., al. τοῦ πρώτου μηνὸς) πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς H. M.

H. hominis ultra, et ungulae - LXX. hominis - A., Th. ※ adhuc - S. ※ non amplius ⁄ et vestigium - Vulg. hominis ultra, neque ungula.

14. H., LXX., Vulg. flumina - Al. canales.

15. H. in percutiendo me - A., S., Vulg. cum percussero - LXX. cum disseminavero.

H., LXX. eam - LXX., aliter, et Vulg. eum.

17. H. et fuit in duodecimo anno, in quinta decima mensis - LXX. et factum est in duodecimo anno ÷ in prima mense: (LXX., al. primi mensis) quinta decima mensis - Vulg. et factum est in duodecimo anno, quinta decima mensis.

---

(13) ἀνθρώπου ἔτι, καί. (14) Οὕτως. (15) λέγει κύριος - Alex., Ald., C. ἀδωναΐ κύριος - H. אדני יהוה - Vulg. Dominus Deus. (16) δῶ Αἴγυπτον. (17) διασπερῶ - Alex. διασπείρω. (18) θρηνήσεις. (19) καὶ αἱ θυγατέρες - in Ald. αἱ deest. (20) αὐτὴν λέγει - Vulg. eum, ait. (21) δωδεκάτῳ. (22) ἔτει τοῦ πρώτου μηνὸς, πεντεκαιδεκάτῃ - [Ms. Jes. ἔτει (ad marg. ἐν τῷ πρώτῳ μηνί) πεντεκαιδεκάτῃ, qui etiam

18. υἱὲ ἀνθρώπου, θρήνησον ἐπὶ τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ καταβιβάσουσιν αὐτῆς τὰς θυγατέρας τὰ ἔθνη νεκρὰς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς (a3) βόθρον,

19. ※ ἐξ ὕδατος εὐπρεποῦς ⁄ κατά ※ βηθι, ※ καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων, ⁄ ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρᾳ πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ,

20. καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.

18. fili hominis, plange super fortitudinem Ægypti; et deducent ejus filias gentes mortuas in profundum terrae, ad eos qui descendunt in foveam,

19. ※ ex aqua decenti ⁄ ※ descende, ※ et cuba cum incircumcisis, ⁄ in medio vulneratorum gladio cadent cum eo;

20. et dormiet omnis fortitudo ejus.

נהה על־המון מצרים 18. - Θ. εἶπον μέλος ἐπὶ τὸ πλῆθος Αἰγύπτου - Ο. θρήνησον ἐπὶ τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου *C. B.*

גוים - Ο. τὰ ἔθνη - Ἀλλ. τῶν ἐθνῶν *C. B.*

ממי נעמת 19. - Α. ὑπὲρ τινα ὡραιώθης - Σ. τίνος βελτίων εἶ; - Ο. τίνος κρείττων εἶ; *C. B.*

ממי נעמת רדה והשכבה את־ערלים - ※ Θ. ἐξ ὑδάτων εὐπρεπῶν κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων *H. M.*

חרב נתנה משכו אותה וכל־המוניה 20. - Α. ἐν ῥομφαίᾳ ἐδόθη· ἐξείλκυσαν αὐτὴν, καὶ τὸ πᾶν πλῆθος αὐτῆς - Ο. μαχαίρᾳ πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ *C. B.*

18. *H.* conquerere super turbam Ægypti - *Th.* dic melodiam super multitudinem Ægypti - *LXX.* plange super fortitudinem Ægypti - *Vulg.* cane lugubre super multitudinem Ægypti.

H., *Al.*, *Vulg.* gentium - *LXX.* gentes.

19. *H.* ex quo jucunda fuisti - *A.* super quem speciosa facta es - *S.* quo praestantior es? - *LXX.* quo melior es? - *Vulg.* quo pulchrior es?

H. ex quo jucunda fuisti? descende et jace cum praeputiatis - ※ *Th.* ex aquis decentibus descende, et cuba cum incircumcisis - *Vulg.* quo pulchrior es? descende et dormi cum incircumcisis.

20. *H.* gladio data est, trahite eam, et omnes turbas ejus - *A.* in gladio data est: extraxerunt eam, et omnem multitudinem ejus - *LXX.* gladio cadent cum eo, et dormiet omnis fortitudo ejus - *Vulg.* gladius datus est, attraxerunt eam, et omnes populos ejus.

---

hanc notam habet: Ἐν τῇ τῶν Ο. ἐκδόσει ὅτω φέρεται, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ιβ΄. ἔτει, ἐν τῷ ά. μηνὶ ιέ. τοῦ μηνός. τὸ δὲ, ἐν τῷ ά. μηνὶ, ὀβελισθὲν περιεῖλεν Ὠριγένης. ταῦτα δὲ κατὰ λέξιν εἶπεν ἐν τῷ ιθ. τόμῳ τῶν εἰς τὸν Ἰεζεκιὴλ ἐξηγητικῶν. ἔοικεν ἡ προφητεία αὕτη ἑξῆς τῇ πρὸ αὐτῆς τεταγμένη καὶ αὕτη τῷ ιβ. λελέχθαι ἔτει ὁμοίως μὲν ἐκείνῃ, καὶ κατὰ τὸ ἐν τῷ ιβ. μηνὶ πεπροφητεῦσθαι. οὐκέτι δὲ ὁμοίως κατὰ τὴν ἡμέραν, ἡ μὲν γὰρ μία τοῦ μηνὸς εἴλεκτο· αὕτη δὲ ιέ. τοῦ μηνὸς, διόπερ τὸ, τοῦ ά. μηνὸς ὀβελισθὲν ἐτολμήσαμεν περιελεῖν, ὡς πάντη ἀλόγως προσκείμενον *H. M.*] - *in Hebr. et Vulg. haec verba* τοῦ πρώτου μηνὸς *desiderantur.* (a3) βόθρον· Ἐν μέσῳ μαχαίρας τραυματιῶν πεσοῦνται - *Alex.* ἐξ ὑδάτων εὐπρεποῦς κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων, Ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρᾳ πεσοῦνται - *Ald.*, *C.* ἐξ ὑδάτων εὐπρεποῦς (*Ald.* εὐπρεπῶς) κατάβηθι, καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ ἀπεριτμήτων, Ἐν μέσῳ μαχαίρᾳ τραυματιῶν πεσοῦνται. - *H.* בור: ממי נעמת רדה והשכבה את־ערלים: בתוך חללי־חרב יפלו - *Vulg.* lacum. Quo pulchrior es? descende, et dormi cum incircumcisis. In medio interfectorum gladio cadent. *Hieronymus:* “*Porro sub asteriscis additum est*, de aqua pulcherrima descende, et dormi cum incircumcisis.„ *Et paulo ante:* “*Multum in hoc loco LXX. Interpretum Editio et ordine et translatione discordat, et quaedam in ea de Theodotione addita sunt.*„

Digitized by Google

21. Καὶ ἐροῦσί σοι οἱ γίγαντες· ἐν βάθει βόθρου γίνου, τίνος κρεῖττον (24) εἶ; κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρας.

22. Ἐκεῖ Ἀσσοὺρ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, ÷ πάντες τραυματίαι ἐκεῖ ἐδόθησαν, καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ (25) ἐγενήθη ÷ συναγωγὴ αὐτοῦ περὶ / κύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες (26) μαχαίρᾳ,

23. ⋇ οἱ ἔδωκαν τὰς ⋇ ταφὰς αὐτῆς ἐν μηροῖς λάκκου, ⋇ καὶ ἐγενήθη ἐκ- ⋇ κλησία περικύκλῳ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, ⋇ πάντες αὐτοὶ τραυματίαι πίπτοντες ⋇ μαχαίρᾳ, / οἱ δόντες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς.

21. Et dicent tibi gigantes: in profundo foveae esto: quo melior es? descende, et dormi cnm incircumcisis in medio vulneratorum gladio.

22. Ibi Assur et omnis congregatio ejus: ÷ omnes vulnerati ibi dati sunt; et sepulchrum eorum in profundo foveae: et facta est ÷ congregatio ejus in / circuitu sepnlchri ejns; omnes vulnerati qui ceciderunt gladio,

23. ⋇ qui dedernnt ⋇ sepulchra ejus in lateribns lacus; ⋇ et ⋇ facta est congregatio in circui- ⋇ tu sepulchri ejus; omnes isti ⋇ vulnerati cadentes gladio, / qni dederunt timorem suum in terra vitae.

---

21. את־עוזריו ירדו - A. σὺν τοῖς βοηθοῖς αὐτῶν κατέβησαν C. B.

22. קהלה - A., Θ. ἐκκλησία - O. συναγωγή αὐτοῦ C. B.

סביבותיו קברותיו - ⋇ περικύκλῳ ⋇ τοῦ μνήματος ⋇ αὐτοῦ - A. κύκλῳ αὐτοῦ τάφοι αὐτοῦ C. B.

23. אשר נתנו קברתיה בירכתי־בור ויהי קהלה סביבות קברתה כלם חללים נפלים בחרב - ⋇ Θ. οἱ ἔδωκαν τὰς ταφὰς αὐτῆς ἐν μηροῖς λάκκου· καὶ ἐγενήθη ἐκκλησία περικύκλῳ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, πάντες αὐτοὶ τραυματ-

21. *H.* cum auxiliatoribus suis descenderunt - *A.* cum adjutoribus suis desceoderunt - *Vulg.* qui cum auxiliatoribus ejus descenderunt.

22. *H.* coetus ejus - *A.*, *Th.* ecclesia - *LXX.* congregatio ejus - *Vulg.* multitudo ejus.

H. in circuitibus ejus, sepulchra ejus - ⋇ in circoitu ⋇ monumenti ⋇ ejus - *A.*, *Vulg.* io circuitu illius sepulchra ejus.

23. *H.* cujus posita snnt sepulchra ejus in lateribus lacus: et fuit caetus ejus circuitus sepulchri ejus: omnes ipsi interfecti cadentes in gladio - ⋇ *Th.* qui dederunt sepulchra ejus in lateribus lacus, et facta est congregatio in circuitu sepulchri ejus; omnes ipsi

---

(24) εἶ; καὶ κατάβηθι - in *Alex.* καὶ *deest. Vide notas ad Com. Hieron. Ed. Veron.* (25) ἐγενήθη ἡ συναγωγή. (26) μαχαίρᾳ. οἱ δόντες τὸν - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. οἱ ἔδωκαν τὰς ταφὰς *etc. uti in Codice nostro H. M.*] - *Alex.*, *Ald.* οἱ ἔδωκαν τὰς ταφὰς αὐτῆς ἐν μηροῖς λάκκου, καὶ ἐγενήθη ἐκκλησία ὑπὲρ κύκλῳ (*Ald.* περικύκλῳ) τῆς ταφῆς αὐτοῦ, πάντες αὐτοὶ τραυματίαι, οἱ (*Alex. deest*) πίπτοντες μαχαίρᾳ - *H.* בחרב: אשר נתנו קברתיה בירכתי־בור ויהי קהלה סביבות קברתה כלם חללים נפלים בחרב אשר־נתנו - *Vulg.* gladio. Quorum data sunt sepulchra in novissimis laci: et facta est multitudo ejus per gyrum sepulchri ejus: universi interfecti cadentesque gladio, qui dederant - [*Hieron.* "*Et iterum de Theodotionis Editione sub asteriscis additum est:* ⋇ qui dederunt sepulchra ejus in lateribus laci; ⋇ et facta est congregatio in circuitu sepulchri ejus. ⋇ Omnes isti vulnerati, cadentesque gladio; *H. M.*]

24. Ἐκεῖ Ἐλὰμ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ· πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ, καὶ οἱ καταβαίνοντες ἀπερίτμητοι εἰς γῆς βάθος, οἱ δεδωκότες (27) φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ ἔλαβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον

25. ἐν μέσῳ τραυματιῶν. ※ Ἐκεῖ ἐδόθησαν Μοσὸχ καὶ Θοβὲλ, καὶ πᾶσα (28) ἡ ἰσχὺς αὐτῶν, περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ πάντες τραυματίαι αὐτοῦ, πάντες (29) ἀπερίτμητοι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ

24. Ibi Elam et omnis fortitudo ejus in circuitu sepulchri ejus: omnes vulnerati, qui ceciderunt gladio, et qui descendunt incircumcisi in terrae profundum, qui dederunt terrorem suum in terra vitae, et acceperunt tormentum suum cum his qui descendunt in foveam

25. in medio vulneratorum. ※ Ibi dati sunt Mosoch et Thobel, et omnis fortitudo ejus, in circuitu sepulchri ejus omnes vulnerati ejus, universi incircumcisi a gla-

τίαι πίπτοντες μαχαίρᾳ - ὁ Ἑβραῖος, ἐν μήκει λάκκου - O. ἐκεῖ ἐδόθησαν, καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ ἐγενήθη ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ· πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ *H. M.*

קברתיה - A. ※ ταφὰς - O., Σ., Θ. αὐτοῦ - O. καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν *C. B.*

בירכתי - Σ. ἐν τοῖς κατωτάτοις - O. ἐν βάθει *C. B.*

קהלה - A., Θ. ※ ἐκκλησία - O. συναγωγὴ αὐτοῦ *C. B.*

בארץ חיים - A., Σ., Θ. ἐν γῇ ζώντων - O. ἐπὶ γῆς ζωῆς *C. B.*

אשר־ירדו 24. - A. οἱ κατέβησαν - O. καὶ οἱ καταβαίνοντες *C. B.*

כלמתם - A., Σ. αἰσχύνην αὐτῶν - Θ. ἀτιμίαν αὐτῶν - O. βάσανον αὐτῶν *C. B.*

25. נתנו משכב לה בכל־המונה סביבותיו קברתה
כלם ערלים חללי־חרב כי־נתן חתיתם בארץ חיים
וישאו כלמתם את־יורדי בור בתוך חללים -

vulnerati cadentes gladio - *Hebr. Interpr.* in longitudine lacus - *LXX.* ibi dati sunt, et sepulchrum eorum in profundo foveae: et facta est congregatio ejus in circuitu sepulchri ejus: omnes vulnerati qui ceciderunt gladio - *Vulg.* quorum data sunt sepulchra in novissimis laci: et facta est multitudo ejus per gyrum sepulchri ejus: universi interfecti, cadentesque gladio.

H. sepulchra ejus - *A.* ※ sepulchra - *LXX., S., Th.* ejus - *LXX.* et sepulchrum eorum - *Vulg.* sepulchra.

H. in lateribus - *S.* in infimis - *LXX.* in profundo - *Vulg.* in novissimis.

H. coetus ejus - *A., Th.* ※ congregatio - *LXX.* congregatio ejus - *Vulg.* multitudo ejus.

H., A., S., Th., Vulg. in terra viventium - *LXX.* in terra vitae.

24. *H., A., Vulg.* qui descenderunt - *LXX.* et qui descendunt.

H., Vulg. ignominiam suam - *A., S., Th.* infamiam suam - *LXX.* tormentum suum.

25. *H.* posuerunt cubile ei in universa turba ejus circuitus ejus sepulchra ejus: omnes hi incircumcisi interfecti gladio, quia datus est terror eorum in terra vitarum, et portaverunt ignominiam suam cum descendentibus lacum, in medio interfectorum -

(27) αὐτῶν φόβον ἐπὶ - *Alex.* φόβον αὐτῶν (28) ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ - *Alex. et C.* αὐτῶν. (29) ἀπερίτμητοι τραυματίαι ἀπὸ - *in Alex.* τραυματίαι *deest.*

δεδωκότες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς.

26. [30] Καὶ ※ οὐκ ἐκοιμήθησαν ⁄ μετὰ τῶν γιγάντων τῶν πεπτωκότων ἀπ' αἰῶνος, οἳ κατέβησαν εἰς ᾅδου ἐν ὅπλοις [31] πολεμικοῖς αὐτῶν, ⁄ καὶ ἔθηκαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν [32] ὀστῶν αὐτῶν, ὅτι ἐξεφόβησαν [33] γίγαντας ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν.

27. ※ Καὶ σὺ ἐν μέσῳ [34] ἀπεριτ-

dio, qui dederunt terrorem suum super terram vitae.

26. Et ※ non dormierunt ⁄ cum gigantibus qui ceciderunt ab aeterno, qui descenderunt in infernum in armis bellicis suis, ⁄ et posuerunt gladios suos sub capitibus suis: et factae sunt iniquitates eorum in ossibus eorum, quia terruerunt gigantes in vita sua.

27. ※ Et tu in medio incir-

A., Λ. ※ ἐκεῖ κοίτην αὐτῇ ἐν παντὶ τῷ πλήθει αὐτοῦ· ※ πάντες αὐτοὶ ἀπερίτμητοι ἀνῃρημένοι μαχαίρᾳ· ὅτι ※ ἐδόθη πτῆξις αὐτῶν ἐν γῇ ζώντων, καὶ ἄρουσιν ἐν-※ τροπὴν αὐτῶν σὺν καταβαίνουσι λάκκον ἐν μέσῳ ※ ἀνῃρημένων *C. B.*

משך תבל 26. - Π. Μεσὶχ καὶ Θουβὲλ - Ο. Μοσὸχ καὶ Θοβὲλ *C. B.*

וכל־המונה - Ἄλλος, πάντες οἱ ὄχλοι αὐτῆς - Ο. καὶ πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ *C. B.*

ערלים - Οἱ Γ. ἀκρόβυστοι - Ο. ἀπερίτμητοι *C. B.*

כי־נתנו - Οἱ Γ. ὅτι δεδωκότες - Ο. οἱ δεδωκότες *C. B.*

את־גבורים 27. - Οἱ Γ. μετὰ τῶν δυνατῶν - Ο. μετὰ τῶν γιγάντων *C. B.*

מערלים - Οἱ Γ. ἀπὸ ἀκροβύστων - Ο. ἀπ' αἰῶνος *C. B.*

- *A.*, *Reliqui* ※ ibi cubile ei in omni multitudine ejus: omnes isti incircumcisi, ※ interfecti gladio; quia data est consternatio eorum in terra viventium, et tollent confusionem suam cum descendentibus lacum in medio interfectorum - *Vulg.* posuerunt cubile ejus in universis populis ejus: in circuitu ejus sepulchrum illius. omnes hi incircumcisi, interfectique gladio: dederunt enim terrorem suum in terra viventium, et portaverunt ignominiam suam cum his qui descendunt in lacum, in medio interfectorum.

26. *H.* Mosoch Thubal - *Omnes* Mesech et Thubal - *LXX.* Mosoch et Thobel - *Vulg.* Mosoch et Thubal.

H. et omnis turba ejus - *Alius* omnes turbae - *LXX.* et omnis fortitudo ejus - *Vulg.* et omnis multitudo ejus.

H., *LXX.*, *Vulg.* incircumcisi - *Tres Interpr.* praeputiati.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* quia dederunt - *LXX.* qui dederunt.

27. *H.*, *Vulg.* cum fortibus - *Tres Interpr.* cum potentibus - *LXX.* cum gigantibus.

H. de incircumcisis - *Tres Interpr.* de praeputiatis - *LXX.* ab aeterno - *Vulg.* et incircumcisis.

---

(30) Καὶ ἐκοιμήθησαν - *C.* καὶ οὐκ ἐκοιμήθησαν - *H.* ולא - *Vulg.* et non. *Et ita Hieron.* (31) πολεμικοῖς, καὶ - *Alex.*, *et Ald.* αὐτῶν. *Et ita Hebr. et Vulg.* (32) ὀστέων - *Alex.* ὀστῶν. (33) πάντας ἐν - *Alex.* γίγαντας ἐν - *Ald.*, *C.* οἱ γίγαντες ἐν - *H.* גבורים - *Vulg.* fortium - *Hieron.*, *LXX.* gigantes. (34) ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* συντριβήσῃ καὶ κοιμηθήσῃ - *H.* ערלים תשבר ותשכב - *Vulg.* incircumcisorum contereris, et dormies. *Et ita Hieron. et LXX.*

μήτων ⋇ συντριβήσῃ, καὶ / κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρᾳ.

28. [35] Ἐκεῖ Ἐδὼμ οἱ βασιλεῖς αὐτῆς, ⋇ καὶ πάντες / οἱ ἄρχοντες αὐτῆς, οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαίρας, οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον.

29. Ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες τοῦ Βοῤῥᾶ, [36] πάντες αὐτοὶ στρατηγοὶ Ἀσσοὺρ, οἱ καταβαίνοντες τραυματίαι, σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν καὶ τῇ ἰσχύϊ [37] αὐτῶν ⋇ αἰσχυνόμενοι / ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, καὶ ἀπήνεγκαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον.

30. Ἐκείνους [38] ὄψεται Φαραὼ, καὶ παρακληθήσεται ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν

cumcisorum ⋇ contereris, et / dormies cum vulneratis gladio.

28. Ibi Edom reges ejus, ⋇ et universi / principes ejus, qui dederunt fortitudinem ejus in vulnere gladii; isti cum vulneratis dormierunt cum descendentibus in foveam.

29. Ibi principes Aquilonis, omnes isti magistratus Assur, descendentes vulnerati, cum timore suo et fortitudine sua ⋇ confusi / dormierunt incircumcisi cum vulneratis gladio; et abstulerunt tormentum suum cum descendentibus in foveam.

30. Videbit eos Pharao, et consolationem accipiet super omnem

---

בכלי – Οἱ Γ. ἐν σκεύεσι – Ο. ἐν ὅπλοις *C. B.*

ערלים – Οἱ Γ. ἀκροβύστων – Ο. ἀπεριτμήτων *C. B.*

תשבר ותשכב – Ἄλλ. συντριβήσῃ καὶ κοιμηθήσῃ – *In* Ο. *haec confusa sunt H. M.*

29. נשיאיה – Οἱ Γ. ἐπηρμένοι αὐτῆς – Ο. οἱ ἄρχοντες Ἀσσὺρ *C. B.*

בגבורתם – Ο. τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ – Α., Σ., Θ. αὐτῆς *C. B.*

את־ערלים – Οἱ Γ. σὺν ἀκροβύστοις – Ο. μετὰ τραυματιῶν *C. B.*

30. נסיכי – Α. οἱ καθεστάμενοι – Ο. οἱ ἄρχοντες *C. B.*

H. cum vasis – *Tres Interpr.* in vasis – LXX. in armis – *Vulg.* cum armis.

H., LXX., *Vulg.* incircumcisorum – *Tres Interpr.* praeputiatorum.

H., *Al.*, *Vulg.* contereris et dormies – *In* LXX. *haec confusa sunt.*

29. *H.* principes ejus – *Tres Interpr.* elati ejus – LXX. principes Assur – *Vulg.* duces ejus.

H. cum fortitudine sua – LXX. fortitudinem ejus – *A.*, *S.*, *Th.* ejus – *Vulg.* cum exercitu suo.

H., *Vulg.* cum incircumcisis – *Tres Interpr.* cum praeputiatis – LXX. cum vulneratis.

30. *H.*, LXX., *Vulg.* principes – *A.* constituti.

---

(35) Ἐκεῖ ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ἀσσούρ, οἱ δόντες – [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. ἐκεῖ Ἐδὼν, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῆς *H. M.*] – *Alex.*, *Ald.*, *C.* Ἐδὼμ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῆς (*Ald.* αὐτοῦ) καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Ἀσσύριοι (*C.* Ἀσσοὺρ, *Ald.* αὐτῆς) οἱ – *H.* שמה אדום מלכיה וכל־נשיאיה אשר – *Vulg.* Ibi Idumaea, et Reges ejus, et omnes duces ejus, qui. – [*Hieron.*, LXX. Ibi Edom et reges ejus, et omnes principes Assur *H. M.*] (36) πάντες στρατηγοί – *Alex.* αὐτοί – *H.* כלם (37) αὐτῶν ἐκοιμήθησαν – [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. αἰσχυνόμενοι ἐκοιμήθησαν *H. M.*] – *C.* αἰσχυνθέντες ἐκοιμήθησαν – *H.* בושים – *Vulg.* confusi. *Et ita Hieron.* (38) ὄψεται βασιλεὺς Φαραὼ – *in Ald.* βασιλεὺς *deest, ut pariter in Hebr. et Vulg.*

(39) αὐτῶν· ※ τραυματίαι μαχαίρᾳ Φαραώ, ※ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ, ⁄ λέγει Κύριος Κύριος.

31. Ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας Φαραώ, καὶ πᾶν τὸ (40) πλῆθος αὐτοῦ, λέγει Κύριος.

fortitudinem eorum: ※ vulnerati gladio Pharao, ※ et omnis fortitudo ejus, ⁄ dicit Dominus Dominus.

31. Quia dedi formidinem ejus super terram vitae: et dormiet in medio incircumcisorum cum vulneratis gladio Pharao, et omnis multitudo ejus, dicit Dominus.

צפון - Α., Σ. Σιδώνιοι - Ο. τοῦ Βοῤῥᾶ *C. B.*

וכל־צדני אשר־ירדו את־חללים בחתיתם מגבורתם בושים וישכבו - Ο. πάντες στρατηγοὶ Ἀσσοὺρ οἵτινες κατήχθησαν μετὰ τραυματιῶν σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν, αἰσχυνόμενοι ἐκοιμήθησαν - ※ πάντες στρατηγοὶ Ἀσσοὺρ καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν - ※ Α., Θ. αἰσχυνόμενοι ἐκοιμήθησαν *H. M.*

מגבורתם בושים - Ο. καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν - Α., Σ., Θ. ※ αἰσχυνόμενοι *C. B.*

על־כל־המונה - Οἱ Γ. ἐπὶ πάντας ὄχλους αὐτοῦ - Ο. ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν *C. B.*

חתיתי 31. - Ο. φόβον αὐτοῦ - Σ. μου *C. B.*

בארץ חיים - Α., Σ., Θ. ἐν γῇ ζώντων - Ο. ἐπὶ γῆς ζωῆς *C. B.*

את־חללי־חרב פרעה וכל־המונה - ※ Θ. τραυματίαι μαχαίρας Φαραώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν - Ο. μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας Φαραώ, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ μετ'αὐτοῦ *H. M.*

H., LXX., *Vulg.* Aquilonis - *A.*, *S.* Sidonii.

H. et omnis Sidonius, qui descenderunt cum interfectis in terrore suo a fortitudine sua erubescentes: et jacebant - LXX. omnes Duces Assur, qui dejecti sunt cum vulneratis cum timore eorum, pudefacti erubescentes dormierunt - ※ omnes duces Assur et fortitudine eorum - ※ *A.*, *Th.* pudefacti dormierunt - *Vulg.* et universi venatores qui deducti sunt cum interfectis, paventes, et in sua fortitudine confusi: qui dormierunt.

H. a fortitudine sua erubescentes - LXX. et fortitudine eorum - *A.*, *S.*, *Th.* ※ pudefacti - *Vulg.* et in fortitudine sua confusi.

H. super omni turba sua - *Tres Interpr.* super universis turbis suis - LXX. super omni fortitudine eorum - *Vulg.* super universa multitudine sua.

31. *H.* contritionem meam - LXX. formidinem ejus - *S.* meam.

H., *A.*, *S.*, *Th.*, *Vulg.* in terra viventium - LXX. in terra vitae.

H. cum interfectis gladio Pharao, et omnis turba ejus - ※ *Th.* vulnerati gladii Pharao, et omnis virtus eorum - LXX. cum vulneratis gladio Pharao, et omnis multitudo ejus cum eo - *Vulg.* cum interfectis gladio, Pharao et omnis multitudo ejus.

---

(39) αὐτῶν, λέγει κύριος [*Ms. Jes.* ※ Θ. τραυματίαι μαχαίρας Φαραώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* τραυματίαι μαχαίρᾳ (*Ald.* μαχαίρας) Φαραώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ, λέγει κύριος - *H.* חללי־חרב פרעה וכל־חילו נאם - *Vulg.* interfecta est gladio; Pharao, et omnis multitudo ejus, ait - *Hieron.*, LXX. vulnerati gladio Pharao, et omnis fortitudo ejus. (40) πλῆθος αὐτοῦ μετ'αὐτοῦ, λέγει - *in Ald. et C. desunt* μετ'αὐτοῦ, *ut etiam in Hebr. et Vulg.*

Digitized by Google

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Οἱ λοιποὶ ἐν τῷ δεκάτῳ etc. *Apud Hexapla Montfauc. Drusius ex Hieronymo, qui ait: « In multis Exemplaribus juxta* LXX. duodecimus annus et mensis decimus *ponitur; juxta caeteros autem Interpretes*, decimus annus et duodecimus mensis. » *In Barb. ad marg. legitur tantum* Α. ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει - Σ. ἐν δεκάτῳ ἔτει.

2. Σ., Θ. ⋇ ἀνάλαβε *Barb.*

Ibid. Α. λευιαθὰν *Montfauc. ex Hieronymo.*

Ibid. Α. καὶ παρέταξω *Barb.*

3. Σ. συναγωγῇ *Idem. Chis. vero in textu habet* ⋇ ἐν ἐκκλησίᾳ ⁄.

5. Σ. καὶ πλήσω τὰς φάραγγας σου etc. *ex Barb. Ms. vero Jes. apud Montfauc. ad lectionem tantum* οἱ Γ. καὶ ἐμπλήσω etc. *consonat.*

6. Σ. τῷ ἰχῶρι σου etc. *Barb. Montfauc. vero ex Ms. Jes. adfert*, ὁ Ἑβραῖος, ἀπὸ τῶν ἰχώρων σου, *qui etiam monet hanc lectionem et alias nonnullas ejusdem notae in eodem Ms. Jes. scriptas esse in margine recentiore manu.*

8. Ἄλλ. πάντας τοὺς ἀστέρας etc. *Montfauc. ex Codice Reg.*

Ibid. Ἀλλ. οὐ δώσει etc. *Barb.*

Ibid. Π. ⋇ σου *Idem. Similiterque sequentes lectiones versuum* 9. 10. 12. 13.

14. Ἄλλ. αἱ διώρυγες *Montfauc. ex Cod. Reg.*

15. Α., Σ. ἐν τῷ παρατάξαι *Barb. sed forte irrepsit mendum pro* πατάξαι, *quod melius respondet voci* בהכותי

16. Ο., ἄλλως, αὐτόν. *Idem.*

17. Ο. καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει (*ad marg.* ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ) πεντεκαιδεκάτη τοῦ μηνός. *Ita Ms. Jes. apud Montfauc. qui monet hanc notam habere in margine*: Ἐν τῇ τῶν Ο. ἐκδόσει οὕτω φέρεται, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ιβ΄. ἔτει, ἐν τῷ ά. μηνὶ ιέ. τοῦ μηνός· τὸ δὲ, ἐν τῷ ά. μηνί, ὀβελισθὲν περιεῖλεν Ὠριγένης. ταῦτα δὲ κατὰ λέξιν εἶπεν ἐν τῷ ιθ΄. τόμῳ τῶν εἰς τὸν Ἰεζεκιὴλ ἐξηγητικῶν· ἔοικεν ἡ προφητεία αὕτη ἑξῆς τῇ πρὸ αὐτῆς τεταγμένη καὶ αὕτη τῷ ιβ΄. λελέχθαι ἔτει ὁμοίως μὲν ἐκείνῃ, καὶ κατὰ τὸ ἐν τῷ ιβ΄. μηνὶ πεπροφητεῦσθαι· οὐκέτι δὲ ὁμοίως κατὰ τὴν ἡμέραν, ἡ μὲν γὰρ μιᾷ τοῦ μηνὸς λέλεκτο· αὕτη δὲ ιέ. τοῦ μηνός. διόπερ τὸ τοῦ ά. μηνὸς ὀβελισθὲν ἐτολμήσαμεν περιελεῖν, ὡς πάντη ἀλόγως προκείμενον. *Idest, in Editione* LXX. *Interpretum sic habetur*: Et factum est in duodecimo anno, in primo mense, decimaquinta mensis. *Illud autem* in primo mense *obelo notatum abstulit Origenes. Haec autem ad verbum dicit in* 19 *tomo Commentariorum in Iezeciel.* « Videtur haec prophetia consequenter post praecedentem posita, et ipsa anno XII prolata fuisse, atque etiam in duodecimo mense quemadmodum et illa prodiisse: sed non similiter in die conveniunt; illa quippe prima mensis pronuntiata fuit, haec vero decima quinta mensis. Quamobrem illud *in primo mense*, utpote omnino temere positum, obelo notatum auferre ausi sumus. » *Hactenus Origenes apud Montfauc. in notis ad Hexapla. In Codice vero Barb. ad marg. legitur* Α., Θ. ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει. *Cui accinit etiam Chis. in textu sine Interprete.*

18. Θ. εἶπον μέλος etc. *Barb. Montfauc. vero ex Drusio adfert tantum* Ἄλλος, ἐπὶ τὸ πλῆθος Αἰγύπτου.

Ibid. Ἄλλ. τῶν ἐθνῶν. *Idem.*

19. Α. ὑπὲρ τίνα ὡραιώθης etc. *Idem. Illud autem* τῶν Ο. Τίνος κρείττων εἶ *non hic loci in Editione Vatic. sed versu* 21. *legitur. Montfauc. vero ex Ms. Reg. exhibet*, Ἄλλ. οὐ γὰρ σὺ τινὸς βελτίων.

Ibid. ⋇ Θ. ἐξ ὑδάτων εὐπρεπῶν etc. *Itidem apud Montfauc. Chis. in textu sine Interprete ad verbum consonat, excepto uno* ὕδατος εὐπρεποῦς. *Hieron. « Porro sub asteriscis additum est* de aqua pulcherrima descende, et dormi cum incircumcisis » *Et paulo post: « Multum in hoc loco* LXX. *Interpretum Editio, et ordine et translatione discordat, et quaedam in ea de Theodotione addita sunt »*

Digitized by Google

20. Α. ἐν ῥομφαίᾳ ἐδόθη etc. *Barb. Itemque sequentes versus* 21. 22.

23. ※ Θ. οἱ ἔδωκαν etc. *Drusius et Ms. Jes. apud Montfauc. Hieronymus vero:* «*Et iterum de Theod. Editione sub asteriscis additum est* qui dederunt *etc.*» *Ibid.* ὁ Ἑβραῖος, ἐν μέρει λάκκου. *Ms. Jes. et Drusius ex Origene apud Montfauc. qui monet hic confundere Interpretem* ירך latus *cum* ארך longitudo. *In textu Codicis Chis. ad verbum extant, exceptis Interpretibus* Θ. *et* Ἑβρ. *qui desunt.*

Ibid. Α. ※ τὰς ταφὰς etc. *Sic Barb. ad marg.*

Ibid. Σ. ἐν τοῖς κατωτάτοις *Idem. Ibid.* Α., Θ. ※ ἐκκλησία *Idem.*

Ibid. Α., Σ., Θ. ἐν γῇ ζώντων *Idem.*

24. Α. οἱ κατέβησαν *Idem.*

Ibid. Α., Σ. αἰσχύνην αὐτῶν etc. *Idem.*

25. Α., Α. ※ ἐκεῖ κοίτην etc. *Idem.*

26. Π. Μοσὸχ καὶ Θουβὰλ *Idem Montfauc. adfert* cubile eorum *ex Hieronymo, qui ait:* «*Pro* Mosoch Thubal *Sym. et Theod. interpretati sunt* cubile eorum. *Idem autem Montfauc. notat sic.* «*Si* משך חבל *sic reddiderint Symmachus et Theodotio, aliud sane legerint oportet. In prima voce* משכב *pro* משך *legisse conspicuum; secundam horum interpretationi aptare nequeo.*» *Hactenus Montfauc.*

Ibid. Κλλ. πάντες οἱ etc. *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. ὅτι διδωκότες *Idem. Similiterque lectiones versus* 27.

28. Οἱ Γ. ἀκροβύστων *Idem.*

Ibid. Κλλ. συντριβήσῃ καὶ κοιμηθήσῃ *Montfauc. ex Drusio. In textu vero Chis. post illud* τῶν Ο. ἀπεριτμήτων *habetur sic,* ※ συντριβήσῃ, καὶ ⁄ κοιμηθήσῃ, *ex quo ostenditur* κοιμηθήσῃ *tantum extitisse in* LXX. *si vera est nota asterisci et lineae cuspidatae terminalis post* καὶ.

29. Οἱ Γ. ἐπηρμένοι αὐτῆς *Barb. Montfauc. vero ex Ms. Jes. hic pleniorem lectionem exhibet.* ※ Θ. ἐκεῖ Ἐδὼμ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῆς. *Cui accinit ad verbum Chis. in textu, nisi quod legit tantum* καὶ πάντες *sub asterisco cum linea terminali.*

Ibid. Α., Σ., Θ. αὐτῆς *Barb.*

Ibid. Οἱ Γ. σὺν ἀκροβύστοις *Idem.*

30. Α. οἱ καθεσταμένοι *Idem.*

Ibid. Α., Σ. Σιδώνιοι

Ibid. Ο. πάντες στρατηγοὶ Ἀσσοὺρ etc. *Montfauc. ex Drusio et partim ex Ms. Jes. Codex vero Chis. in textu habet,* πάντες αὐτοὶ στρατηγοὶ Ἀσσούρ, οἱ καταβαίνοντες τραυματίαι σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν, καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν ※ αἰσχυνόμενοι ⁄ ἐκοιμήθησαν, *Cui suffragatur Editio Vat. paucis exceptis.*

Ibid. Α., Σ., Θ. ※ αἰσχυνόμενοι *Barb.*

31. Οἱ Γ. ἐπὶ πάντας ὄχλους αὐτοῦ *Idem.*

32. Σ. μου *Idem, ubi videtur Symmachus legisse* חתיתי.

Ibid. Α., Σ., Θ. ἐν γῇ ζώντων *Idem.*

Ibid. ※ Θ. τραυματίαι μαχαίρας etc. *Drusius et Ms. Jes. apud Montfauc. Ad verbum consonat Chis. in textu praeter* Θ. *qui deest, et* μαχαίρα *pro* μαχαίρας.

Digitized by Google

Κεφ. λγ́.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· γῆ ἐφ' ἣν ἂν ἐπάγω ῥομφαίαν, καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἕνα ἐξ αὐτῶν, καὶ δῶσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς εἰς σκοπὸν,

3. καὶ ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ σαλπίσῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ σημάνῃ τῷ λαῷ,

4. καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ μὴ φυλάξηται, καὶ ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται·

5. ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας οὐκ ἐφύλαξατο, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς [*leg.* αὐτοῦ] ἔσται· καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ (1) ἐξεῖλετο.

CAP. XXXIII.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, loquere filiis populi tui, et dices ad eos: terra super quam induxero gladium, et assumpserit populus terrae hominem unum de suis, et dederint eum sibi in speculatorem:

3. et viderit gladium venientem super terram, et cecinerit tuba, et significaverit populo:

4. et audierit audiens vocem tubae, et non se observaverit: et venerit gladius, et comprehenderit eum, sanguis ipsius super caput ipsius erit:

5. quia vocem tubae audiens non se observavit, sanguis ipsius super ipsum erit: et hic, quia custodivit se, animam suam liberavit.

אל־בני 2. - Οἱ Γ. πρὸς τοὺς υἱούς - Ο. τοῖς υἱοῖς *C. B.*

והזהיר את־העם 3. - Α., Σ. καὶ προφυλάξει τὸν λαόν - Ο. καὶ σημάνῃ τῷ λαῷ *C. B.*

השופר 4. - Σ. κερατίνης - Ο. σάλπιγγος *C. B.*

ולא נזהר - Ο., Θ. καὶ οὐκ ἐφυλάξατο. Ἄλλος, καὶ οὐκ ἐφύλαξε - Ο., ἄλλως, καὶ μὴ φυλάξηται *C. B.*

בו 5. - Σ. κατ' αὐτοῦ - Ο. ἐπ' αὐτοῦ *C. B.*

והוא נזהר נפשו מלט - Σ. καὶ οὗτος ἐὰν δὲ φυλάξηται, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιέσωσεν - Ο. καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξείλατο *C. B.*

2. *H.*, *Tres Int.*, *Vulg.* ad filios - LXX. filiis.

3. *H.* et praemonuerit populum - *A.*, *S.* et custodiet populum - LXX. et significaverit populo - *Vulg.* et annuntiaverit populo.

4. *H.*, *Vulg.* buccinae - *S.* corneae - LXX. tubae.

H. et non caverit - LXX., *Th.* et non custodivit se - *Alius* et non custodivit - LXX. *aliter*, *et* - *Vulg.* et non se observaverit.

5. *H.* in ipsum - *S.* adversus ipsum - LXX., *Vulg.* in ipso.

H. et ipse cavit, animam suam eruit - *S.* et hic, si autem custodierit se, animam suam salvavit - LXX. et hic, quia custodivit se, animam suam liberavit - *Vulg.* si autem custodierit se, animam suam salvabit.

---

(1) ἐξείλατο.

6. Καὶ ὁ σκοπὸς ἐὰν ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην, καὶ μὴ σημάνῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξηται, καὶ ἐλθοῦσα ἡ ῥομφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυχήν, (a) αὐτὴ διὰ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη, καὶ τὸ αἷμα (3) ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσω.

7. Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου (4) λόγον, ⋇ καὶ διαφυλάξεις αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ ⁄.

8. Ἐν τῷ εἰπεῖν με ⋇ (5) τῷ ἁμαρτωλῷ, ἁμαρτωλέ, ⁄ θανατωθήσῃ, καὶ μὴ λαλήσῃς τοῦ φυλάξασθαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ἄνομος τῇ ἀνομίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω.

9. Σὺ δὲ (6) ἂν προαναγγείλῃς τῷ ἀσεβεῖ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, (7) αὐτὸς τῇ ἀσεβείᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν (8) σεαυτοῦ ἐξῄρησαι.

6. Et speculator si viderit gladium venientem, et non significaverit tuba: et populus non se custodierit: et veniens gladius tulerit de his animam: ipsa propter iniquitatem suam capta est, et sanguinem de manu speculatoris requiram.

7. Et tu, fili hominis, speculatorem dedi te domui Israël, et audieris ex ore meo sermonem; ⋇ et custodies eos a me ⁄.

8. In dicendo me ⋇ peccatori; peccator, ⁄ morte morieris: et non fueris loquutus, ut custodiat se impius a via sua; ipse iniquus iniquitate sua morietur, sanguinem autem ejus de manu tua requiram.

9. Tu autem si praenuntiaveris impio viam suam, ut avertat se ab ea, et non averterit se a via sua; ipse impietate sua morietur, et tu animam tuam liberasti.

ודמו 6. – O. καὶ τὸ αἷμα – Οἱ Γ. ⋇ αὐτοῦ C. B.

והזהרת אתם ממני 7. – A. καὶ φυλάξεις αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ – In O. vacat C. B.

רשע 8. – Ἄλλος, ἁμαρτωλέ H. M.

הזהרת 9. – O. προαπαγγείλῃς – Ἄλλος, διαστείλῃ C. B.

ממנה – O. ἀπ' αὐτῆς – Οἱ Γ. ἀπὸ τῆς ὁδοῦ C. B.

נפשך הצלת – A., Θ. τὴν ψυχήν σου ἐρρύσω – O. τὴν ψυχὴν σεαυτοῦ ἐξῄρησαι C. B.

6. *H.* et sanguinem ejus – LXX. et sanguinem – *Tres Int.* ⋇ ejus – *Vulg.* sanguinem autem ejus.

7. *H.* et praemonebis eos ex me – *A.* et custodies eos a me – *In* LXX. *vacat* – *Vulg.* annuntiabis eis ex me.

8. *H.*, *Vulg.* impie – *Alius* peccator.

9. *H.* praemonueris – LXX. praenuntiaveris – *Alius* mandaveris – *Vulg.* annuntiante te.

H., LXX. ab ipsa – *Tres Interpr.* a via.

H., LXX., *Vulg.* animam tuam liberasti – *A.*, *Th.* animam tuam eruisti.

(a) αὕτη – *Ald.*, *C.* αὐτή. (3) ἐκ χειρός – *Alex.* ἐκ τῆς χειρός. (4) λόγον. Ἐν τῷ – [*Ms. Jes.* ⋇ καὶ διαφυλάξεις – *Drusius*, καὶ προσφυλάξῃς *H. M.*] – *C.* λόγον, καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς ἐπ' ἐμοῦ. Ἐν – *H.* דבר והזהרת אתם ממני – *Vulg.* sermonem, annuntiabis eis ex me. *Et ita Hieron.* (5) τῷ ἁμαρτωλῷ, θανάτῳ θανατωθήσῃ, μὴ – *H.* לרשע רשע מות תמות ולא – *Vulg.* ad impium: impie, morte morieris; non. *Et ita Hieron.* (6) ἐὰν προαπαγγείλῃς – *al.* προαναγγείλῃς. (7) οὗτος – *Ald.* αὐτός – *H.* הוא – *Vulg.* ipse. (8) σαυτοῦ.

10. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἶπον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ· οὕτως ἐλαλήσατε λέγοντες· αἱ πλάναι ἡμῶν, (9) καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐφ'ἡμῖν εἰσιν, καὶ ἐν αὐταῖς ἡμεῖς τηκόμεθα, καὶ πῶς ζησόμεθα;

11. Εἶπον αὐτοῖς· ζῶ (10) ἐγὼ, λέγει Ἀδωναῒ Κύριος, οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἀσεβοῦς, (11) ὡς τὸ ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ ζῆν αὐτόν· ἀποστροφῇ ἀποστρέψατε (12) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν ※ τῆς πονηρᾶς· καὶ ἱνατί ※ ἀποθνήσκετε / οἶκος (13) Ἰσραήλ;

12. ※ καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, / εἶπον πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου· δικαιοσύνη δικαίου οὐ μὴ (14) ἐξέληται αὐτὸν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πλανηθῇ, καὶ ἀνομία ἀσεβοῦς οὐ μὴ κακώσῃ αὐτὸν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας

10. Et tu, fili hominis, dic domui Israël: sic loquuti estis, dicentes: errores nostri et iniquitates nostrae in nobis sunt, et in ipsis nos tabescimus; et quomodo vivemus?

11. Dic eis: vivo ego, dicit Adonaï Dominus; non volo mortem impii, sicut converti impium a via sua, et ipsum vivere: conversione convertimini a via vestra ※ mala: et ut quid morimini / domus Israël?

12. ※ et tu, fili hominis, / dic ad filios populi tui: justitia justi non liberabit eum, in quacumque die erraverit; et iniquitas impii non nocebit ei, in quacumque die conversus fuerit ab ini-

---

אמר 10. - A., Σ. εἰπέ - O. εἰπόν C. B.
עלינו - Σ. καθ'ἡμῶν - O. ἐφ'ἡμῖν C. B.

אם־אחפץ 11. - Σ. ※ ὅτι / - O. οὐ βούλομαι C. B.
כי אם־בשוב רשע מדרכו וחיה - Σ. ἀλλ'ἵνα ἀποστρέψας ὁ παράνομος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ ζήσῃ - O. ὡς ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ ζῆν αὐτόν C. B.

לא־יכשל בה 12. - A. οὐ μὴ συντρίψῃ αὐτόν - O. οὐ μὴ κακώσῃ αὐτόν C. B.
ביום שובו - Σ. ᾗ ἂν ἡμέρα μετανοήσῃ - O. ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀποστρέψῃ C. B.

10. *H.*, *A.*, *S.*, *LXX.*, *Vulg.* dic.
H., *LXX.*, *Vulg.* super nos - *S.* contra nos.

11. *H.* si volam - *S.* ※ quia / - *LXX.* non volo - *Vulg.* nolo.
H. quinimo in convertendo se impium a via sua, et vivet - *S.* sed ut aversus iniquus a via sua vixerit - *LXX.* sicut converti impium a via sua, et ipsum vivere - *Vulg.* sed ut convertatur impius a via sua, et vivat.

12. *H.* non corruet in ea - *A.* non conteret eum - *LXX.*, *Vulg.* non nocebit ei.
H. in die qua conversus fuerit - *S.* in quacumque die paenituerit - *LXX.*, *Vulg.* in quacumque die conversus fuerit.

---

(9) καὶ αἱ ἀνομίαι. (10) ἐγὼ, τάδε λέγει κύριος - *Alex.*, *Ald.* ἐγὼ, λέγει ἀδωναῒ κύριος - *C.* ἐγώ, λέγει κύριος κύριος - *H.* אני נאם אדני יהוה - *Vulg.* ego, dicit Dominus Deus. (11) ὡς ἀποστρέψαι - *Alex.* τὸ ἀποστρέψαι. (12) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν· καὶ - *Ald.*, *C.* ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν τῆς πονηρᾶς - *Alex.* ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν - *H.* מדרכיכם הרעים - *Vulg.* a viis vestris pessimis. (13) Ἰσραήλ; Εἰπόν - *Alex.*, et *C.* Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπόν - *H.* ישראל: ואתה בן־אדם אמר - *Vulg.* Israël? Tu itaque, fili hominis, dic. (14) ἐξελεῖται.

Digitized by Google

αὐτοῦ· καὶ δίκαιος οὐ μὴ δύνηται [15] σωθῆναι ⋇ ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ ⁄

13. Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ [16] δικαίῳ, ⋇ ζωῇ ζήσῃ, καὶ οὗτος ⋇ πέποιθεν ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ, καὶ [17] ποιήσῃ ἀνομίαν, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ ἀποθανεῖται·

14. καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν μὲ τῷ ἀσεβεῖ, θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ [18] ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ [19] ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην,

15. καὶ ἐνεχύρασμα ἀποδοῖ, ⋇ καὶ [20] ἅρπαγμα [21] ἀποτίσῃ, ἐν [22] προστάγματι ζωῆς διαπορεύηται, τοῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωῇ ζήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ·

quitate sua: et justus non poterit salvari ⋇ in die peccati sui ⁄

13. In dicendo me justo; ⋇ vita vives, et hic ⋇ confidit in justitia sua, et fecerit iniquitatem; omnes justitiae ejus non recordabuntur: in injustitia sua quam fecit, in ea morietur:

14. et in dicendo me impio; morte morieris, et averterit se a peccato suo, et fecerit judicium et justitiam,

15. et pignus restituerit, ⋇ et rapinam reddiderit, in mandato vitae ambulaverit, non faciendo injustum; vita vivet, et non morietur:

לא יוכל לחיות בה ביום חטאתו - O. οὐ μὴ δύνηται σωθῆναι - ⋇ A., Θ. ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ *H. M.*

באמרי לצדיק 13. - Σ. κἂν εἴπω περὶ τοῦ δικαίου - O. ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ δικαίῳ *C. B.*

בטח על־צדקתו - Σ. πεποιθὼς τῇ δικαιοσύνῃ ἑαυτοῦ - O. πέποιθεν ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ *C. B.*

עול - Ἄλλος, ἀδικίαν - O. ἀνομίαν *C. B.*

ובאמרי 14. - Σ. ἐὰν εἴπω - O. καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν με *C. B.*

ישיב רשע 15. - O. ἀποδοῖ - Σ., Θ. ⋇ παράνομος *C. B.*

H. non poterit vivere propter eam in die qua peccaverit - *LXX.* non poterit salvari - ⋇ *A.*, *Th.* in die peccati sui - *Vulg.* non poterit vivere in justitia in quacumque die peccaverit.

13. *H.*, *LXX.* in dicendo me justo - *S.* etsi dixero de justo - *Vulg.* etiamsi dixero justo.

H. confidit super justitia sua - *S.* confisus justitia sua - *LXX.* confidit in justitia sua - *Vulg.* confisus in justitia sua.

H., *LXX.*, *Vulg.* iniquitatem - *Alius* injustitiam.

14. *H.*, *LXX.* et in dicendo me - *S.* si dixero - *Vulg.* cum dixero.

15. *H.* restituerit impius - *LXX.* restituerit - *S.*, *Th.* ⋇ iniquus - *Vulg.* restituerit ille impius.

---

(15) σωθῆναι. Ἐν τῷ [*Ms. Jes.* ⋇ A., Θ. ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ. *Et ita Alex., Ald., Comp. H. M.*] - *H.* ביום חטאתו - *Vulg.* in quacumque die peccaverit. (16) δικαίῳ, οὗτος - *Alex., Ald., C.* ζωῇ ζήσῃ, (*C.* ζήσεται) καὶ οὗτος - *H.* לצדיק חיה יחיה והוא - *Vulg.* justo, quod vita vivat, et. (17) ποιήσει - *Alex.* ποιήσῃ - *Vulg.* fecerit. (18) ἀποστρέψει - *Alex.* ἀποστρέψῃ. (19) ποιήσει - *Alex.* ποιήσῃ - *Vulg.* fecerit. (20) ἁρπάγματα - *Alex., Ald.* ἅρπαγμα - *H.* גזלה - *Vulg.* rapinam. (21) ἀποτίσει - *Vulg.* reddiderit. (22) προστάγμασι - *C.* προστάγματι.

Digitized by Google

16. πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ ἃς ἥμαρτεν, οὐ μὴ [23] ἀναμνησθῶσιν ※ αὐτοῦ, / ὅτι κρῖμα καὶ δικαιοσύνην [24] ἐποίησεν, ζωῇ ἐν αὐταῖς ζήσεται.

17. Καὶ ἐροῦσιν οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου· οὐκ εὐθεῖα ἡ [25] ὁδὸς Κυρίου· καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα.

18. Ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιήσει ἀνομίας, καὶ ἀποθανεῖται ἐν αὐταῖς.

19. Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται.

20. Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ εἴπατε, οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἕκαστον ἐν ταῖς ὁδοῖς ※ αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ.

21. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, [26] ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, πέμπτῃ τοῦ μη-

16. omnia peccata ejus quae fecit, non memorabuntur ※ ei, / quia judicium et justitiam fecit, vita in ipsis vivet.

17. Et dicent filii populi tui: non est recta via Domini: et ipsa via eorum non est recta.

18. In recedendo justum ab justitia sua, et faciet iniquitates, et morietur in eis.

19. Et in recedendo peccatorem ab iniquitate sua, et faciet judicium et justitiam, in ipsis ipse vivet.

20. Et hoc est quod dixistis; non est recta via Domini: unumquemque in viis ※ suis judicabo vos, domus Israël.

21. Et factum est in decimo anno, in decimo mense, quinta

תזכרנה לו 16. - Ο. ἀναμνησθῶσιν - Οἱ Γ. αὐτῷ *C. B.*

חיו יחיה - Σ., Θ. ζῶν ζήσεται - Ο. ἐν αὐτοῖς ζήσεται *C. B.*

והמה 17. - Σ. αὐτῶν δὲ - Ο. καὶ αὕτη *C. B.*

עליהם 19. - Σ. δι' αὐτῶν - Ο. ἐν αὐτοῖς *C. B.*

ואמרתם לא יתכן 20. - Σ. κἂν λέγηται (*l.* λέγητε), ※ ὅτι / οὐ βεβαία - Θ. οὐ κατορθοῖ - Ο. ὃ εἴπατε οὐκ εὐθεῖα *C. B.*

כדרכיו - Οἱ Γ. κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ - Ο. ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ *C. B.*

בשתי עשרה שנה 21. - Σ., Ο. ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει - Ἄλλ. ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει *C. B.*

16. *H.* memorabuntur ei - *LXX.* memorabuntur - *Tres Interpr.* ei - *Vulg.* imputabuntur ei.

H. vivendo vivet - *S.*, *Th.* vivens vivet - *LXX.* in eis vivet - *Vulg.* vita vivet.

17. *H.*, *Vulg.* et ipsorum - *S.* ipsorum autem - *LXX.* et ipsa.

19. *H.*, *S.* propter ipsa - *LXX.*, *Vulg.* in eis.

20. *H.* et dixistis: non dirigetur - *S.* et si dicatis, ※ quia / non firma - *Th.* non prospere succedit - *LXX.* quod dixistis: non recta - *Vulg.* et dicitis: non est recta.

H., *Tres Interpr.*, *Vulg.* juxta vias suas - *LXX.* in viis suis.

21. *H.*, *S.*, *Alius*, *Vulg.* in duodecimo anno - *LXX.* in decimo anno.

---

(23) ἀναμνησθῶσιν, ὅτι - *H.* תזכרנה לו - *Vulg.* imputabuntur ei. (24) ἐποίησεν ἐν αὐταῖς - *H.* עשה חיו - *Vulg.* fecit, vita. (25) ὁδὸς τοῦ κυρίου. (26) ἐν τῷ δωδεκάτῳ - *Ald.* ἐν τῷ δεκάτῳ - *H.* בעשרי - *Vulg.* in decimo.

Digitized by Google

νὸς τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἦλθε πρός μὲ ὁ ἀνασωθεὶς ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ, λέγων· ἑάλω ἡ πόλις.

22. Καὶ χεὶρ Κυρίου ἐγενήθη ἐπ' ἐμὲ ἑσπέρας πρὶν ἐλθεῖν αὐτὸν, καὶ ἤνοιξέ μου τὸ στόμα, ὡς ἦλθε πρός μὲ τὸ πρωΐ, καὶ ἀνοιχθὲν τὸ στόμα μου οὐ συνεσχέθη ἔτι.

23. Καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρός μὲ, λέγων·

24. υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ κατοικοῦντες (27) τὰς ἐρημωμένας [leg. ἠρημωμένας] ※ ταύτας ⁄ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, (28) λέγουσι ※ λέγοντες· ⁄ εἷς ἦν Ἀβραὰμ, καὶ κατέσχε τὴν γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ÷ ἐσμὲν, ⁄ ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν.

25. ※ Διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς· τάδε

mensis captivitatis nostrae, venit ad me qui salvatus fuerat de Jerusalem, dicens: capta est civitas.

22. Et manus Domini facta fuerat super me vespere, antequam ille veniret: et aperuit os meum, donec venit ad me mane: et apertum os meum non se cohibuit ultra.

23. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

24. fili hominis, qui habitant desertas ※ istas ⁄ super terram Israël, dicunt ※ dicentes: ⁄ unus erat Abraam, et possedit terram; et nos plures ÷ sumus, ⁄ nobis data est terra in possessionem.

25. ※ Idcirco dic eis: haec di-

---

22. ולא נאלמתי - A. καὶ οὐκ ἤμην ἄλαλος - O. οὐ συνεσχέθη C. B.

24. החרבות - Σ. ἐρείπια - O. ἠρημωμένας C. B.

אמרים לאמר - O. λέγουσι - A., Σ. ※ λέγοντες C. B.

ויירש - Οἱ Γ. καὶ ἐκληρονόμησεν - O. καὶ κατέσχε C. B.

25. לכן אמר אלהים כה־אמר אדני יהוה על־הדם תאכלו ועינכם תשאו אל־גלוליכם ודם תשפכו והארץ תירשו - ※ Θ. Διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς· τάδε λέγει κύριος· ἐπὶ τοῦ αἵματος ἐσθίετε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν αἴρετε πρὸς τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχέετε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε; H. M.

22. *H.* et nou obmutui - *A.* et non fui mutus - LXX. non se cohibuit - *Vulg.* non silui.

24. *H.* solitudinum - *S.* parietina - LXX. desolatas - *Vulg.* in ruinosis his.

H. dicentes dicendo - LXX. dieunt - *A.*, *S.* ※ dicentes - *Vulg.* loquentes, ajunt.

H., LXX. et possedit - *Tres Interpr.* et haereditate accepit - *Vulg.* et haereditate possedit.

25. *H.* idcirco dic ad eos: sic dixit Dominus Deus: super sanguine comedetis, et oculos vestros levabitis ad idola vestra: et sanguinem effundetis, et terram possidebitis? - ※ *Th.* propterea dic eis: haec dicit Dominus: quia de sauguine comeditis: et oculos vestros levatis ad idola vestra, et sanguinem effunditis, et terram haereditate possidebitis? - *Vulg.* idcirco dices ad eos; haec dicit Dominus Deus: qui in sanguine comeditis, et oculos vestros levatis ad immunditias vestras, et sanguinem funditis: numquid terram haereditate possidebitis?

---

(27) τὰς ἠρημωμένας ἐπὶ - *H.* החרבות האלה על - *Vulg.* in ruinosis his super. (28) λέγουσιν, Εἷς - *C.* λέγοντες λέγουσι - *H.* אמרים לאמר אחד - *Vulg.* loquentes ajunt: unus.

Digitized by Google

※ λέγει Κύριος (29) Κύριος ※ ἐπὶ τοῦ ※ αἵματος ἐσθετε [*leg.* ἐσθίετε], καὶ τοὺς ※ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν αἴρετε πρὸς τὰ εἴ- ※ δωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχέετε· καὶ ※ τὴν γῆν κληρονομήσετε;

※ cit Dominus Dominus ※ in ※ sanguine comeditis, et oculos ※ vestros levatis ad idola vestra, ※ et sanguinem effunditis: et ※ terram haereditate possidebi- ※ tis?

26. ※ Ἔστητε ἐπὶ τῆς μαχαίρας ※ ὑμῶν, ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἕκα- ※ στος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ※ ἐμιάνατε, καὶ τὴν γῆν κληρονομή- ※ σετε; ⁄.

26. ※ Statistis super gladio ※ vestro, fecistis abominationes, ※ et unusquisque uxorem pro- ※ ximi sui polluistis; et terram ※ haereditate possidebitis? ⁄.

---

26. עמדתם על־חרבכם עשיתן תועבה ואיש את־אשת רעהו טמאתם והארץ תירשו - ※ Θ. ἔστητε ἐπὶ τῆς μαχαίρας ὑμῶν, ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσατε; *H. M.*

26. *H.* Stetistis super gladio vestro, fecistis abominationem, et unusquisque uxorem socii sui polluistis: et terram possidebitis? – ※ *Th.* Stetistis super gladio vestro, fecistis abominationem, et unusquisque uxorem proximi sui polluistis; et terram haereditate possidebitis? – *Vulg.* Stetistis in gladiis vestris, fecistis abominationes, et unusquisque uxorem proximi sui polluit; et terram haereditate possidebitis?

---

(29) κύριος, Ζῶ ἐγώ - [*Ms. Jes.* ※ Θ. . . . . . . ἐπὶ τοῦ αἵματος ἔσθετε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν αἴρετε πρὸς τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχέετε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε; – ※ Θ. ἔστητε ἐπὶ τῆς μαχαίρας ὑμῶν, ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε; – ※ Θ. οὕτως ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναΐ κύριος *H. M.*] – *Alex.* Ἐπὶ τῷ αἵματι φάγεσθαι, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν λήμψεσθαι πρὸς ἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχεῖται· καὶ τὴν γῆν κληρονομήσεται; Ἔστητε ἐπὶ τῇ ῥομφαίᾳ ὑμῶν, ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἀνὴρ τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε· καὶ τὴν γῆν κληρονομήσεται οὕτως; Διατοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς, Τάδε λέγει κύριος κύριος. Ζῶ ἐγώ – *Ald.* Καὶ ἐπὶ τῷ αἵματι φάγεσθε, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν λήψεσθε πρὸς εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχεῖτε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσατε; ἔστητε ἐπὶ τῇ ῥομφαίᾳ ὑμῶν, ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσατε οὕτως; διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς· τάδε λέγει κύριος κύριος. Ζῶ ἐγώ – *Comp.* Ἐπὶ αἵματος τρώγετε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν αἴρετε εἰς τὰ βδελύγματα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχέετε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσατε; Καὶ ἔστητε ἐν ταῖς ῥομφαίαις ὑμῶν, ἐποιήσατε προσόχθισμα, καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμολύνατε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσατε; τάδε ἐρεῖς αὐτοῖς, Τάδε λέγει κύριος κύριος, Ζῶ ἐγώ – *Apud Theodor.* Ἐπειδὴ τοῦ αἵματος ἐσθίετε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν αἴρετε πρὸς τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχέετε· καὶ τὴν γῆν κληρονομήσατε; ἔστητε ἐπὶ τῆς ῥομφαίας ὑμῶν, ἐποιήσατε βδελύγματα, καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε· καὶ τὴν γῆν κληρονομήσατε; – *H.* יהוה על־הדם תאכלו ועינכם תשאו אל־גלוליכם ודם תשפכו והארץ תירשו׃ עמדתם על־חרבכם עשיתם תועבה ואיש את־אשת רעהו טמאתם והארץ תירשו׃ כה־תאמר אלהם כה־אמר ארני יהוה חי־אני – *Vulg. v.* 25. Deus: Qui in sanguine comeditis, et oculos vestros levatis ad immunditias vestras, et sanguinem funditis: numquid terram haereditate possidebitis? Stetistis in gladiis vestris, fecistis abominationes, et unusquisque uxorem proximi sui polluit, et terram haereditate possidebitis? Haec dices ad eos: sic dicit Dominus Deus: vivo ego. – [*Hieronymus in hunc locum: "Primum sciendum, quod octo plus minus versus ab eo loco quem posuimus,* Qui in sanguine comeditis, et oculos vestros levatis ad immunditias vestras, *usque ad eum locum, ubi scriptum est:* Haec dices ad eos: Sic dicit Dominus Deus; *in LXX. non habentur, qui cum multis aliis et haec praetermiserant: sive interpretata ab eis, scriptorum paulatim sublata sunt vitio H. M.*

Digitized by Google

27. Οὕτως ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ※ τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος· ⁄ ζῶ ἐγὼ, εἰ μὴν οἱ ἐν ταῖς ἠρημωμέναις μαχαίραις πεσοῦνται, καὶ οἱ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται εἰς κατάβρωμα, καὶ τοὺς ἐν ταῖς τετειχισμέναις, καὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις θανάτῳ ἀποκτενῶ.

28. Καὶ δώσω τὴν γῆν [30] ἔρημον ※ καὶ ἠφανισμένην, ⁄ καὶ ἀπολεῖται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ἐρημωθήσεται τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραὴλ, διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον.

29. Καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· καὶ ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσεται διὰ πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἃ ἐποίησαν.

30. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες περὶ σοῦ παρὰ

27. Sic dices ad eos: ※ haec dicit Adonaï Dominus: ⁄ vivo ego, si non, qui in desertis, cadent gladiis, et qui super faciem campi, bestiis agri dabuntur in devorationem; et eos qui in muratis, et eos qui in speluncis morte interficiam.

28. Et dabo terram desertam ※ et desolatam, ⁄ et peribit superbia fortitudinis ejus: et desolabuntur montes Israël, eo quod non sit qui transeat.

29. Et scient, quia ego sum Dominus: et faciam terram eorum desertam; et desolabitur propter universas abominationes ipsorum, quas fecerunt.

30. Et tu, fili hominis, filii populi tui loquentes de te juxta mu-

27. כה־תאמר אלהם כה־אמר אדני יהוה - ※ Θ. οὕτως ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναῒ κύριος - O. διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς, τάδε λέγει κύριος κύριος *H. M.*

אם־לא - Σ. ὅτι - O. εἰ μὴν *C. B.*

בחרב - Ἄλλος, μαχαίρᾳ - O. μαχαίραις *C. B.*

על־פני - O. ἐπὶ προσώπου - Θ. ἐν μέσῳ *C. B.*

במצדות - A. ὀχυροῖς - Σ. κρυφίοις - Θ. περιοχαῖς - O. ἐν ταῖς τετειχισμέναις *C. B.*

גאון 28. - A. ὑπερηφανία - O. ἡ ὕβρις *C. B.*

מאין עובר - Σ. μηδενὸς παροδεύοντος - O. διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον *C. B.*

27. *H.* sic dices ad eos: sic dixit Dominus Deus - ※ *Th.* sic dices ad eos: haec dicit Adonaï Dominus - *LXX.* propterea dic eis: haec dicit Dominus Dominus - *Vulg.* haec dices ad eos: sic dicit Dominus Deus.

H., *LXX.* si non - *S.*, *Vulg.* quia.

H. in gladio - *Alius*, *Vulg.* gladio - *LXX.* gladiis.

H., *LXX.* super faciem - *Th.* in medio.

H., *Th.* in munitionibus - *A.* munitis - *S.* absconditis - *LXX.* in muratis - *Vulg.* in praesidiis.

28. *H.*, *A.*, *LXX.* superbia - *Vulg.* superba fortitudo.

H. a non transeunte - *S.* nullo transeunte - *LXX.* eo quod non sit qui transeat - *Vulg.* eo quod non sit qui per eos transeat.

(30) ἔρημον, καὶ ἀπολεῖται - *H.* שממה ומשמה ונשבת - *Vulg.* in solitudinem, et in desertum, et deficiet.

Digitized by Google

τὰ τείχη, καὶ ἐν τοῖς πυλῶσι τῶν (31) οἴκων, (32) καὶ ἐλάλουν εἷς ⋇ σὺν ἑνὶ, ⁒ ἄνθρωπος τῷ ἀδελφῷ (33) αὐτῶν, λέγοντες· (34) συνέλθωμεν δὴ, καὶ ἀκούσωμεν ⋇ τὰ ῥήματα, ⁒ τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ (35) Κυρίου.

31. Καὶ ἔρχονται πρὸς σὲ, ὡς συμπορεύεται λαὸς, καὶ κάθηνται (36) ἐναντίον σου ⋇ ὁ λαός μου, ⁒ καὶ ἀκούουσι τὰ ῥήματά σου, καὶ αὐτὰ οὐ μὴ (37) ποιήσωσιν, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ στόματι (38) αὐτῶν ⋇ αὐτοὶ ⋇ ποιοῦσιν, ⁒ καὶ ὀπίσω τῶν (39) μιασμάτων αὐτῶν ἡ καρδία αὐτῶν ⋇ πορεύεται. ⁒

32. Καὶ γένῃ αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλ-

ros, et in ostiis domorum; et loquebantur unus ⋇ cum uno, ⁒ homo fratri suo, dicentes: conveniamus quaeso, et audiamus ⋇ verba, ⁒ quae egrediuntur a Domino.

31. Et veniunt ad te, quomodo congregari solet populus, et sedent coram te ⋇ populus meus, ⁒ et audiunt verba tua; et ea non facient, quoniam mendacium in ore eorum ⋇ ipsi ⋇ faciunt, ⁒ et post contaminationes suas cor eorum ⋇ ambulat. ⁒

32. Et es eis quasi vox psalte-

חד את־אחד איש 30. - Σ., Θ. εἷς ἑνὶ, ἕκαστος - Ο. ἄνθρωπος C. B.

בארו־נא - Ο. συνέλθωμεν - Οἱ Γ. ⋇ δή C. B.

עמי 31. - ⋇ Σ., Θ. ὁ λαός μου H. M.

דבריך - Ο. τὰ ῥήματά σου - Π. μοῦ C. B.

בפיהם המה עשים - Ο. ἐν τῷ στόματι αὐτῶν - Θ. ⋇ αὐτοὶ ποιοῦσιν C. B.

אחרי בצעם - Α. ὀπίσω τῶν δώρων αὐτῶν - Σ., Θ. ὀπίσω τῆς πλεονεξίας αὐτῶν - Ο. καὶ ὀπίσω τῶν μιασμάτων αὐτῶν C. B.

הלך - Α., Ο., Θ. ⋇ πορεύεται C. B.

וּמטב נגן 32. - Θ. καλῶς κιθαρίζων - Ο. εὐαρμόστου C. B.

30. *H.* unus cum uno, unusquisque - *S.*, *Th.* unus uni, unusquisque - LXX. homo - *Vulg.* unus ad alterum, vir.

H. venite nunc - LXX. conveniamus - *Tres Interpr.* ⋇ utique - *Vulg.* venite.

31. *H.*, *Vulg.* populus meus - ⋇ *S.*, *Th.* populus meus.

H., LXX. verba tua - *Omnes* mea - *Vulg.* sermones tuos.

H. in ore suo ipsi facientes - LXX. in ore eorum - *Th.* ⋇ ipsi faciunt - *Vulg.* quia in canticum oris sui vertunt illos.

H. post appetitionem suam - *A.* post munera sua - *S.*, *Th.* post avaritiam suam - LXX. et post contaminationes suas - *Vulg.* et avaritiam.

H. ambulans - *A.*, LXX., *Th.* ⋇ ambulat - *Vulg.* sequitur.

32. *H.* et bene scientis pulsare - *Th.* bene cithara canens - LXX. concinni - *Vulg.* dulcique sono canitur.

---

(31) οἰκιῶν - *Ald.* οἴκων. (32) καὶ λαλοῦσιν ἄνθρωπος - [*Ms. Jes.* Α., Θ. εἷς σὺν ἑνὶ *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.* ἐλάλουν - *C.* ἕκαστος - *H.* ודבר־חד את־אחד איש - *Vulg.* et dicunt unus ad alterum, vir. (33) αὐτοῦ - *Ald.* αὐτῶν. (34) συνέλθωμεν, καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα - *H.* בארו־נא ושמעו מה הדבר היוצא - *Vulg.* venite, et audiamus, quis sit sermo egrediens. (35) κυρίου· ἔρχονται - *Alex.*, *Ald.*, *C.* καὶ ἔρχονται - *H.* ויבואו - *Vulg.* Et veniunt. (36) ἐναντίον σου, καὶ - [*Ms. Jes.* ⋇ Σ., Θ. ὁ λαός μου *Et sic Alex.*, *Ald. H. M.*] - *H.* לפניך עמי - *Vulg.* coram te populus meus. (37) ποιήσουσιν. (38) αὐτῶν, καὶ ὀπίσω - *C.* αὐτῶν αὐτοὶ ποιοῦσιν, καὶ - *H.* המה עשים אחרי (39) μιασμάτων ἡ καρδία αὐτῶν. Καὶ - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. πορεύεται *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτῶν ἡ καρδία - *Alex.* ἐστίν - *C.* αὐτῶν πορεύεται - *H.* בצעם לבם הלך - *Vulg.* avaritiam suam sequitur cor eorum.

Digitized by Google

τηρίου ἡδυφώνου εὐαρμόστου, καὶ ἀκούσονται (40) τὰ ῥήματά σου, καὶ οὐ μὴ (41) ποιήσωσιν αὐτά.

33. Καὶ (42) ἡνίκα ἂν ἔλθῃ ⸓ (43) ἐροῦσι σοι, ⁄ ἰδοὺ ἥκει, καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

rii dulcisoni concinni: et audient verba tua, et non facient ea.

33. Et cum venerit ⸓ dicent tibi, ⁄ ecce venit: et scient, quia propheta erat in medio eorum.

(40) σου τὰ ῥήματα, καὶ - *Alex.* τὰ ῥήματά σου - *H.* את־דבריך - *Vulg.* verba tua. (41) ποιήσουσιν. (42) ἡνίκα ἐάν. (43) ἐροῦσιν, Ἰδού.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Οἱ Γ. πρὸς τοὺς υἱοὺς *Codex Barb. Similiterque sequentes lectiones versuum* 3. 4. 5. 6. 7., *versu autem* 7. *ad Aquilae lectionem accinit Chis. Codex in textu, et Ms. Jes. apud Montfauc., nisi quod omittitur Interpres, et habetur* διαφυλάξεις *pro* φυλάξεις.

8. Ἄλλ. ἁμαρτωλέ *Drusius apud Montfauc. qui notat: «vocem* רשע ἁμαρτωλός *vertit Aquila Psalm.* 9. 10. *Hic vero eadem vox repetita postremo loco omittitur a* LXX.» *In textu vero Codicis Chis. legitur sub stellula sine Interprete.*

9. Ἄλλ. διαστείλῃ *Barb. itemque sequentes lectiones versus* 10. 11.

12. Α. οὐ μὴ συντρίψῃ αὐτόν *Idem.*

Ibid. Σ. ᾗ ἂν ἡμέρᾳ μετανοήσῃ *Idem.*

Ibid. ※ Α., Θ. ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ *Montfauc. ex Ms. Jes. cui respondet Chis. in textu, omissis tamen* Α. *et* Θ.

13. Σ. κἂν εἴπω etc. *Barb. similiterque sequentes lectiones versuum* 14. 15. 16. *usque ad* 25., *versu autem* 16. *Chis. in textu legit* ※ αὐτοῦ *pro* οἱ Γ. αὐτῷ, *versu* 24. *ad* Α. *et* Σ. *consonat idem in textu, nisi quod de more praetermittit Interpretes.*

25. ※ Θ. Διὰ τοῦτο εἰπόν etc. *Hunc et sequentes duos versus sic exhibet Ms. Jes. apud Montfauc., cui Chis. Codex in textu ad verbum consonat praeter Interpretem, qui deest. Barb. vero ibid. ad marg. legit tantum sic:* Ο., Θ. ἐπὶ τοῦ αἵματος ἐσθίετε - Ἄλλος, ἐπὶ τῷ αἵματι φάγεσθε, *et inde* Ο., Θ. αἴρετε - Ἄλλος, λήψεσθε, *versu* 26. Ἄλλος, ἐπὶ τῇ ῥομφαίᾳ ὑμῶν, *loco* ἐπὶ τῆς μαχαίρας ὑμῶν, *versu autem* 27. Α., Θ., Ο., Σ. ※ οὕτως ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. *Hieronymus vero in hunc locum: «Primum sciendum, quod octo plus minus versus ab eo loco quem posuimus*, Qui in sanguine comeditis, et oculos vestros levatis ad immunditias vestras, *usque ad eum locum, ubi scriptum est:* haec dices ad eos: sic dicit Dominus Deus, *in* LXX. *non habentur, qui cum multis aliis et haec praetermiserunt: sive interpretata ab eis scriptorum paulatim sublata sunt vitio.»*

Ibid. Σ. ἔτι *Barb.*

Ibid. Ἄλλ. μαχαίρᾳ *Idem.*

Ibid. Θ. ἐν μέσῳ *Idem.*

Ibid. Α. ὀχυρώσεις etc. *Idem.*

28. Α. ὑπερηφανία *Idem.*

Ibid. Σ. μηδενός etc. *Idem.*

30. Σ., Θ. ὡς ἑνὶ ἕκαστος *Idem. Montfauc. vero ex Ms. Jes. adfert sic;* Α., Θ. ὡς σὺν ἑνὶ *quod refert ad verba Hebraica sequentia* איש את־אחיו, *quae respondent Graeco τῶν* Ο. ἄνθρωπος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. *In textu vero Codicis Chis. legitur sic,* ὡς ※ σὺν ἑνὶ ⁄

Ibid. Οἱ Γ. δὴ *Barb.*

31. ※ Σ., Θ. ὁ λαός μου *Montfauc. ex Ms. Jes. Accinit Chis. in textu omissis tamen* Σ., Θ.

Ibid. Π. μου *Barb.*

Ibid. Θ. ※ αὐτοὶ ποιοῦσιν *Idem. Itemque in textu Codicis Chis. sine Interprete.*

Ibid. Α. ὀπίσω τῶν θύρων αὐτῶν etc. *Barb.*

Ibid. Α., Ο., Θ. ⋇ περιπάτου *Idem. Sic ad marg. quia in Exemplari* τῶν Ο. *Hexaplari habebatur ut est hodieque in textu Chis. Hexapl., deletis tamen Interpretibus. Ms. vero Jes. similiter adfert apud Montfauc. atque est in Barb. excepto uno* Θ.

32. Θ. καλῶς κιθαρίζων *Barb.*

Κεφ. λδʹ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς ποιμένας τοῦ Ἰσραὴλ, προφήτευσον, (1) καὶ εἶπον ⋇ πρὸς αὐτοὺς, ⁄ τοῖς ποιμέσι· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ὦ ποιμένες Ἰσραὴλ, μὴ (2) βόσκουσιν οἱ ποιμένες ἑαυτούς; οὐ τὰ πρόβατα βόσκουσιν οἱ ποιμένες;

3. Ἰδοὺ τὸ γάλα (3) κατεσθίετε, καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε, καὶ τὸ παχὺ σφάζετε, καὶ τὰ πρόβατά μου οὐ βόσκετε.

4. Τὸ ἠσθενηκὸς οὐκ (4) ἐνισχύσατε, ⋇ καὶ τὸ ἄῤῥωστον οὐκ ἰάσασθε ⁄, ⋇ καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε, ⋇ καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ (5) ἐπε-

CAP. XXXIV.

Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, propheta super pastores Israël: propheta, et dic ⋇ ad eos, ⁄ pastoribus: haec dicit Dominus Dominus: o pastores Israël, numquid pascunt pastores semetipsos? nonne oves pascunt pastores?

3. Ecce lac comeditis, et lanis operimini, et quod crassum est occiditis, et oves meas non pascitis.

4. Quod infirmum fuit non confortastis; ⋇ et aegrotum non sanastis ⁄; ⋇ et quod male habebat non corpore curastis; ⋇ et quod contritum non alligastis;

ואמרת אליהם 2. - Ο. καὶ εἰπὸν - ⋇ οἱ Γ. πρὸς αὐτούς *H. M.*

הוי רעי־ישראל אשר היו רעים אותם - Α., Θ. οὐαὶ ἐπὶ τοὺς ποιμένας Ἰσραὴλ - Σ. οἱ ποιμαίνοντες ἑαυτούς - Ο. ὦ ποιμένες Ἰσραὴλ, μὴ βόσκουσι ποιμένες ἑαυτούς *C. B.*

את־הנחלות לא חזקתם 4. - Ο. τὸ ἠσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε - Θ. τὸ ἐνοχλούμενον οὐκ ἐνισχύσατε *C. B.*

ואת־החולה לא־רפאתם - Α., Θ., Ο. καὶ τὸ ἄῤῥωστον οὐκ ἰάσασθε - Ο., ἄλλως, καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε *C. B.*

2. *H.* et dices ad eos - LXX. et dic - ⋇ *Tres Interpr.* ad eos - *Vulg.* et dices.

H. vae pastoribus Israel, qui fuerunt pascentes semetipsos - *A.*, *Th.* vae super pastores Israel - *S.* qui pascunt semetispsos - LXX. o pastores Israel, numquid pascunt pastores semetipsos? - *Vulg.* vae pastoribus Israël, qui pascebant semetipsos.

4. *H.* languentes non roborastis - LXX. quod infirmum fuit, non confortastis - *Th.* quod perturbatum est, non roborastis - *Vulg.* quod infirmum fuit, non consolidastis.

H., *A.*, *Th.*, LXX. et infirmum non sanastis - LXX., *aliter* et quod male habebat non corpore curastis - *Vulg.* et quod aegrotum non sanastis.

---

(1) καὶ εἰπὸν τοῖς ποιμέσι - [*Ms. Jes.* ⋇ οἱ Γ. πρὸς αὐτούς *H. M.*] - *H.* ואמרת אליהם לרעים (2) βόσκουσι ποιμένες. (3) κατέσθετε - *Ms. Alex.* κατεσθίετε. (4) ἐνισχύσατε, καὶ τὸ κακῶς - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. καὶ τὸ ἄῤῥωστον οὐκ ἰάσασθε. *Et ita Drusius H. M.*] - *H.* חזקתם ואת־החולה לא רפאתם - *Vulg.* consolidastis, et quod aegrotum non sanastis. *Et ita Hieron.* (5) ἀπεστρέψατε.

στρέψατε, καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ τὸ ἰσχυρὸν [6] κατειργάσασθε ⋇ αὐτοῖς ⁄ μόχθῳ.

5. Καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου, διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ ἐγενήθη εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ.

6. ⋇ [7] Καὶ διεσπάρη, καὶ ἠγνόησαν ⁄ τὰ πρόβατά μου ἐν παντὶ ὄρει, καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν, καὶ [8] ἐπὶ ⋇ παντὸς προσώπου τῆς γῆς [9] διεσπάρη ⋇ τὰ πρόβατά μου, ⁄ καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν, οὐδὲ ὁ ἀποστρέφων.

7. Διὰ τοῦτο ποιμένες [10] ἀκούσατε ⋇ τὸν ⁄ λόγον Κυρίου.

8. Ζῶ ἐγὼ, λέγει [11] Ἀδωναΐ Κύριος, εἰ μὴν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου ⋇ εἰς προνομὴν, καὶ γενέσθαι τὰ πρόβατά [12] μου ⋇ εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐβόσκησαν οἱ ποιμένες ἑαυτοὺς, τὰ δὲ πρόβατά μου οὐκ ἐβόσκησαν·

et quod errabat non reduxistis; et quod perierat non quaesistis; et quod forte erat ⋇ eis ⁄ afflixistis labore.

5. Et dispersae sunt oves meae, eo quod non essent pastores, et factae sunt in devorationem omnibus bestiis agri.

6. ⋇ Et dispersae sunt, et erraverunt ⁄ oves meae in omni monte, et super omnem collem excelsum; et super ⋇ omnem faciem terrae dispersae sunt ⋇ oves meae, ⁄ et non erat qui requireret, neque qui reduceret.

7. Propterea pastores audite ⋇ τὸν ⁄ verbum Domini.

8. Vivo ego, dicit Adonaï Dominus, si non pro eo quod factae sunt oves meae ⋇ in rapinam, et factae sunt oves meae ⋇ cibus omnibus bestiis campi, eo quod non essent pastores: et non quaesierunt pastores oves meas; et paverunt pastores semetipsos, oves autem meas non paverunt;

ובחזקה רדיתם אתם - Σ. καὶ μετὰ κράτους ἐπετάσσετε αὐτοῖς - O. καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ C. B.

ישגו 6. - O., Θ. ⋇ καὶ ἠγνόησαν C. B.

אם־לא יען היות 8. - O. εἰ μὴν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι - Θ. ἀνθ' ὧν ἐγενήθη C. B.

H. et in robore dominati estis eis - *S.* et cum potentia praecipiebatis eis - *LXX.* et quod forte afflixistis labore - *Vulg.* sed cum austeritate imperabatis eis.

6. *H.*, *Vulg.* erraverunt - *LXX.*, *Th.* ⋇ ignoraverunt.

8. *H.* nisi eo quod esset - *LXX.* si non pro eo quod factae sunt - *Th.* pro eo quod factae sunt - *Vulg.* quia pro eo quod facti sunt.

---

(6) κατειργάσασθε μόχθῳ - *H.* אתם - *Vulg.* eis. (7) Καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατα - *H.* ותפוצינה: ישגו - *Vulg.* et dispersae sunt. Erraverunt. *Et ita Hieron.* (8) ἐπὶ προσώπου - *Alex.* παντὶ προσώπῳ - *H.* על כל־פני - *Vulg.* super omnem faciem. *Et ita Hieron.* (9) διεσπάρη, καὶ οὐκ - *Alex.* τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐκ - *H.* צאני ואין - *Vulg.* greges mei, et non. *Et ita Hieron.* (10) ἀκούσατε λόγον - *H.* שמעו את־דבר (11) κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה (12) μου εἰς κατάβρωμα.

Digitized by Google

9. ἀντὶ τούτου [13] ποιμένες ⋇ ἀκού- ⋇ σατε λόγον Κυρίου· ⁄

10. τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς τοῦ μὴ ποιμαίνειν τὰ πρόβατά μου· καὶ οὐ [14] βόσκουσιν ἔτι οἱ ποιμένες αὐτά· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ πρόβατά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται [15] αὐτοῖς εἰς κατάβρωμα.

11. Διότι τάδε λέγει Κύριος Κύριος· [16] ἰδοὺ ἐγὼ ⋇ αὐτὸς ⁄ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά.

12. Ὥσπερ ζητεῖ ὁ ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ ὅτ' ἂν ᾖ γνόφος καὶ νεφέλη ἐν μέσῳ [17] προβάτων ⋇ αὐτοῦ ⁄ διακεχωρισμένων, οὕτως ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παντὸς τόπου, οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν ἡμέρᾳ νεφέλης καὶ γνόφου.

13. Καὶ ἐξάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ τῶν χωρῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ βοσκήσω αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ ἐν ταῖς φάραγξιν, καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς·

9. propter hoc pastores ⋇ audite verbum Domini: ⁄

10. haec dicit Dominus Dominus: ecce ego super pastores; et requiram oves meas de manibus eorum, et amovebo eos ne pascant oves meas; et non pascent amplius pastores eas: et liberabo oves meas de ore eorum, et non erunt eis in devorationem.

11. Quia haec dicit Dominus Dominus: ecce ego ⋇ ipse ⁄ requiram oves meas, et visitabo eas.

12. Sicut quaerit pastor gregem suum in die, quando fuerit caligo et nubes in medio ovium ⋇ suarum ⁄ separatarum; sic requiram oves meas, et eruam eas de omni loco ubi dispersae fuerant illic in die nubis et caliginis.

13. Et educam eos de gentibus, et congregabo eos de regionibus, et inducam eos in terram suam, et pascam eos in montibus Israël, et in vallibus, et in omni habitatione terrae:

ודרשתי את־צאני 10. - ⋇ Σ. αὐτὸς ἐκζητήσω τὰ πρόβατα - O. καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου *H. M.*

והשבתים - Σ. καὶ παύσω αὐτούς - O. καὶ ἀποστρέψω αὐτούς *C. B.*

ורעיתים 13. - A., Θ. καὶ ποιμανῶ αὐτούς - O. καὶ βοσκήσω αὐτούς *C. B.*

באפיקים - A. ἐν τοῖς χειμάῤῥοις - Σ. ἐν τοῖς ὀχετοῖς - Θ. ἐν ταῖς ἀφέσεσιν - O. καὶ ἐν ταῖς φάραγξι *C. B.*

10. *H.*, *Vulg.* et requiram gregem meum - ⋇ *S.* ipse requiram oves - *LXX.* et requiram oves meas.

H., *S.*, *Vulg.* et cessare faciam eos - *LXX.* et amovebo eos.

13. *H.*, *A.*, *Th.*, *LXX.*, *Vulg.* et pascam eas.

H., *Vulg.* in rivis - *A.* in torrentibus - *S.* in canalibus - *Th.* in emissionibus - *LXX.* et in vallibus.

---

(13) ποιμένες, Τάδε λέγει - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀκούσατε λόγον κυρίου, Τάδε λέγει - *H.* שמעו דבר־יהוה: כה־אמר - *Vulg.* audite verbum Domini: haec dicit. *Et ita Hieron.* (14) βοσκήσουσιν. (15) αὐτοῖς ἔτι εἰς - *H.* להם לאכלה (16) Ἰδὲ ἐγὼ ἐκζητήσω - *H.* הנני אני ודרשתי - *Vulg.* ecce ego ipse requiram. (17) προβάτων διακεχωρισμένων - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτοῦ διακεχωρισμένων - *H.* צאנו נפרשות - *Vulg.* ovium suarum dissipatarum - *Hieron. ex LXX.* suarum separatarum.

Digitized by Google

14. ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω αὐτοὺς, ἐν τῷ ὄρει τῷ ὑψηλῷ Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται αἱ μάνδραι αὐτῶν ἐκεῖ, ÷ καὶ κοιμηθήσονται, ÷ καὶ ἐκεῖ ⁄ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ ἀγαθῇ, καὶ ἐν νομῇ πίονι βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων Ἰσραήλ.

15. Ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτὰ, ÷ καὶ γνώσονται ὅτι ÷ ἐγώ εἰμι Κύριος· ⁄ τάδε λέγει Κύριος Κύριος.

16. Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω, καὶ τὸ πλανώμενον (18) ἐπιστρέψω, καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ ἐκλεῖπον (19) ἐνισχύσω, ※ καὶ τὸ πίον, ⁄ καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος.

17. Καὶ ὑμεῖς (20) πρόβατά ※ μου, ⁄ τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἀνακρινῶ ἀναμέσον προβάτου καὶ προβάτου, κριῶν καὶ τράγων·

18. καὶ οὐχ' ἱκανὸν ὑμῖν, ὅτι (21) τὴν νομὴν τὴν καλὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς ὑμῶν (22) κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ τὸ καθεστηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε, καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἐταράσσετε;

14. in pascua bona pascam eos in monte excelso Israël: et erunt ovilia eorum ibi, ÷ et dormient, ÷ et ibi ⁄ requiescent in deliciis bonis, et in pascua pingui pascentur super montes Israël.

15. Ego pascam oves meas, et ego requiescere faciam eas, ÷ et cognoscent quia ÷ ego sum Dominus: ⁄ haec dicit Dominus Dominus.

16. Quod perierat requiram, et quod errabat reducam, et quod contritum alligabo, et quod defecerat confortabo, ※ et quod pingue, ⁄ et quod forte custodiam; et pascam eas cum judicio.

17. Et vos oves ※ meae, ⁄ haec dicit Dominus Dominus: ecce ego judicabo inter ovem et ovem, arietes et hircos:

18. et non satis vobis erat, quia pascuam bonam depascebatis; et reliquias pascuae vestrae conculcatis pedibus vestris; et collectam aquam bibebatis; et reliquum pedibus vestris turbabatis?

ארעה 15. - Οἱ Λοιποὶ, ποιμανῶ - Ο. βοσκήσω C. B.

15. *H.*, *Reliqui*, LXX., *Vulg.* pascam.

Hucusque lectiones variantes Aquilae, Symmachi, Theodotionis, quae ad margin. Codicis Barberini appositae erant: caeterae vero usque ad finem hujus Prophetae desiderantur, quia Codex mutilus est.

17. בין־שה לשה לאילים ולעתודים - Ο. ἀναμέσον προβάτου καὶ προβάτου, κριῶν καὶ τράγων - *Complut.* ἀναμέσον προβάτων καὶ κριῶν *H. M.*

17. *H.* inter pecus et pecus, arietes et hircos - LXX. inter ovem et ovem, arietes et hircos - *Complut.* inter oves et arietes - *Vulg.* inter pecus et pecus arietum et hircorum.

---

(18) ἀποστρέψω - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐπιστρέψω. (19) ἐνισχύσω, καὶ τὸ ἰσχυρὸν - *H.* אחזק ואת־השמנה ואת־החזקה - *Vulg.* consolidabo; et quod pingue et forte. (20) πρόβατα, τάδε - *C.* πρόβατά μου - *H.* צאני - *Vulg.* greges mei - *Hieron. ex* LXX. oves meae. (21) τὴν καλὴν νομὴν - *H.* המרעה הטוב - *Vulg.* pascua bona. (22) κατεπατεῖτε.

19. Καὶ τὰ πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐνέμοντο, καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ (23) ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἔπινον;

20. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος (24) Κύριος ※ πρὸς αὐτούς· ⁄ ἰδοὺ ἐγὼ (25) ἀνακρινῶ ἀναμέσον προβάτου ἰσχυροῦ, καὶ ἀναμέσον προβάτου ἀσθενοῦς.

21. Ἐπὶ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς ὤμοις ὑμῶν διωθεῖσθε, καὶ τοῖς κέρασιν ὑμῶν (26) ἐκερατίζετε πᾶν τὸ (27) ἐκλεῖπον ※ ἕως οὗ ⁄ ἐξεθλίψατε ※ αὐτὰ ἔξω ⁄

22. Καὶ σώσω τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ μὴ ὦσιν ἔτι εἰς προνομήν, καὶ κρινῶ ἀναμέσον κριοῦ πρὸς κριόν·

23. καὶ ἀναστήσω ἐπ' αὐτοὺς ποιμένα ἕνα, καὶ ποιμανεῖ αὐτούς, τὸν δοῦλόν μου (28) Δαυὶδ, αὐτὸς ποι※μανεῖ αὐτούς, ⁄ καὶ ἔσται αὐτῶν ποιμήν,

24. καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ Δαυὶδ (29) ἐν μέσῳ αὐτῶν ἄρχων· ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα.

25. Καὶ διαθήσομαι τῷ Δαυὶδ διαθήκην εἰρήνης, καὶ ἀφανιῶ (30) θηρία πονηρὰ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικήσουσιν (31) ἐν τῇ ἐρήμῳ ※ πεποιθότες, ⁄ καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς δρυμοῖς.

19. Et oves meae conculcationes pedum vestrorum pascebant, et aquam conturbatam a pedibus vestris bibebant?

20. Propterea haec dicit Dominus Dominus ※ ad eos: ⁄ ecce ego diiudicabo inter ovem fortem, et inter ovem infirmam.

21. In lateribus et humeris vestris propulsabatis, et cornibus vestris ventilabatis omnem, quae deficiebat ※ donec ⁄ afflixistis ※ eas foras ⁄

22. Et salvabo oves meas, et non erunt ultra in rapinam; et judicabo inter arietem ad arietem:

23. et suscitabo super eos pastorem unum, et pascet eos, servum meum David; ipse ※ pascet eos, ⁄ et erit eorum pastor,

24. et ego Dominus ero eis in Deum, et David in medio eorum princeps: ego Dominus loquutus sum.

25. Et disponam David testamentum pacis, et delebo bestias de terra; et habitabunt in deserto ※ confidentes, ⁄ et somnum capient in saltibus.

הוא ירעה אותם 23. - ※ A., Θ. καὶ αὐτὸς; ποιμανεῖ αὐτούς *H. M.*

וישנו ביערים 25. A., Θ. καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς δρυμοῖς; *H. M.*

23. *H.* et ipse pascet eos - ※ *H.*, *Th.* et ipse; pascet eos - *Vulg.* ipse pascet eas.

25. *H.* et dormient in sylvis - *A.*, *Th.* et dormient in saltibus - *Vulg.* dormient in saltibus.

---

(23) ὑπὸ τῶν. (24) κύριος, Ἰδού - *H.* יהוה אלהים (25) διακρινῶ. (26) ἐκερατίζετε, καὶ πᾶν - *in Ald.* καὶ *deest, ut etiam in Hebr. et Vulg.* (27) ἐκλεῖπον ἐξεθλίβετε. Καὶ σώσω - *C.* ἐξεθλίβετε ἕως οὗ ἐξώσατε αὐτὰ ἔξω - *H.* עד אשר הפיצותם אותנה אל־החוצה - *Vulg.* donec dispergentur foras. (28) Δαυίδ, καὶ ἔσται - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. καὶ αὐτὸς; ποιμανεῖ αὐτούς. *Et ita Comp. H. M.*] - *H.* דויד הוא ירעה אותם - *Vulg.* David: ipse pascet eas. *Et ita Hieron.* (29) ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν. (30) θηρία πονηρὰ ἀπὸ (31) ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ - *H.* במדבר לבטח - *Vulg.* in deserto securi. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

26. Καὶ δώσω αὐτοὺς περικύκλῳ τοῦ (32) ὄρους μου ⋇ εὐλογίαν, ⁄ καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν, (33) ὑετοὶ εὐλογίας ⋇ ἔσονται ⁄

27. Καὶ τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ πεδίῳ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ δώσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν ἐλπίδι εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ συντρίψαι (34) με τὸν κλοιὸν τοῦ ζυγοῦ αὐτῶν· καὶ ἐξελοῦμαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν καταδουλωσαμένων αὐτούς·

28. καὶ οὐκ (35) ἔσονται οὐκ-έτι ἐν προνομῇ τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς οὐκ-έτι μὴ (36) φανῶσιν αὐτοῖς· καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς.

29. Καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς φυτὸν εἰρήνης, καὶ οὐκ ἔτι ἔσονται ἀπολλύμενοι λιμῷ (37) ἐν τῇ γῇ, καὶ (38) οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι ὀνειδισμὸν τῶν ἐθνῶν·

30. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ (39) Θεὸς αὐτῶν ⋇ μετ' αὐτῶν, ⁄ καὶ αὐτοὶ λαός μου, οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος (40) Κύριος·

26. Et dabo eos in circuitu montis mei ⋇ benedictionem, ⁄ et dabo pluviam vobis; pluviae benedictionis ⋇ erunt ⁄

27. Et ligna, quae in campo, dabunt fructum suum: et terra dabit fortitudinem suam: et habitabunt super terram suam in spe pacis: et scient quia ego sum Dominus, cum contrivero torquem jugi eorum; et eruero eos de manu servire eos facientium:

28. et non erunt ultra in rapinam gentibus: et bestiae terrae non ultra apparebunt eis: et habitabunt in spe: et non erit ultra qui exterreat eos.

29. Et suscitabo eis plantationem pacis; et non erunt ultra pereuntes fame in terra, neque portabunt amplius opprobrium gentium:

30. et scient quia ego sum Dominus Deus eorum ⋇ cum eis, ⁄ et ipsi populus meus, domus Israël, dicit Dominus Dominus:

גבעתי ברכה 26. - Ο. τοῦ ὄρους μου - ⋇ Α., Θ. εὐλογία *H. M.*

את־מטות עלם 27. - Ἀλλ. τοὺς κλοιοὺς τοῦ ζυγοῦ αὐτῶν - Ο. τὸν ζύγον αὐτῶν *H. M.*

לשם 29. - Ἀλλ. εἰς ὄνομα - Ο. εἰρήνης *H. M.*

יהוה אלהיהם אתם 30. - Ο. κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν - ⋇ Α., Θ. μετ' αὐτῶν *H. M.*

26. *H.*, *Vulg.* collis mei benedictionem - LXX. montis mei - ⋇ *A.*, *Th.* benedictio.

27. *H.*, *Alius* vectes jugi eorum - LXX. jugum eorum - *Vulg.* catenas jugi eorum.

29. *H.*, *Alius* in nomen - LXX. pacis - *Vulg.* nominatum.

30. *H.*, *Vulg.* Dominus Deus eorum cum eis - LXX. Dominus Deus eorum - ⋇ *A.*, *Th.* cum eis.

---

(32) ὄρους μου· καὶ δώσω - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. εὐλογία *H. M.*] - *H.* גבעתי ברכה - *Vulg.* collis mei benedictionem. *Et ita Hieron.* (33) ὑετὸν εὐλογίας. Καὶ τὰ - *H.* גשמי ברכה יהיו - *Vulg.* pluviae benedictionis erunt. *Et ita Hieron.* (34) με τὸν ζυγὸν αὐτῶν - *Alex.* τὸν ζυγὸν τοῦ κλοιοῦ αὐτῶν - *C.* τὴν σειρὰν τοῦ ζυγοῦ αὐτῶν - *H.* מטות עלם - *Vulg.* catenas jugi eorum. *Et ita Hieron. ex* LXX. (35) ἔσονται ἔτι. (36) φάγωσιν αὐτούς. (37) ἐπὶ τῆς γῆς - *C.* ἐπὶ τῇ γῇ. (38) ὀνειδισμὸν ἐθνῶν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι - *C.* οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι ὀνειδισμὸν ἐθνῶν. *Et ita Hebr. et Vulg.* (39) Θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοί - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. εὐλογία *H. M.*] - *H.* אלהיהם אתם והמה - *Vulg.* Deus eorum cum eis, et ipsi. *Et ita Hieron.* (40) κύριος, Πρόβατα - *Alex.*, *Ald.*, *C.* κύριος, Καὶ ὑμεῖς - *H.* יהוה ואתן - *Vulg.* Deus. Vos autem.

Digitized by Google

31. Καὶ ὑμεῖς πρόβατά μου, καὶ [41] πρόβατα τοῦ ποιμνίου [42] μου ⋇ ἄνθρωποι ⁄ ἐστὲ, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, λέγει [43] Κύριος.

31. et vos oves meae, et oves gregis mei ⋇ homines ⁄ estis; et ego Dominus Deus vester, dicit Dominus.

31. ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם - Ἄλλ. καὶ ὑμεῖς πρόβατά μου καὶ πρόβατα νομῆς μου, ἄνθρωποι ἐστε - O. πρόβατά μου καὶ πρόβατα ποιμνίου μου ἐστε *H. M.*

31. *H.* et vos grex meus, et grex pascuae meae, homo vos - *Alius* et vos oves meae, et oves pascuae meae, homines estis - LXX. oves meae, et oves gregis mei estis - *Vulg.* vos autem greges mei, et greges pascuae meae, homines estis.

(41) πρόβατα ποιμνίου - *Alex.* τοῦ ποιμνίου. (42) μου ἐστὲ - *C.* μοῦ ἄνθρωποι - *H.* אדם - *Vulg.* homines. (43) κύριος κύριος.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. ⋇ Οἱ Γ. πρὸς αὐτούς *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc. Accinit quoque Codex Chis. sed sine Interprete.*

Ibid. Α., Θ. οὐαὶ ἐπὶ τοὺς ποιμένας *Codex Barb.*

4. Θ. τὸ ἐνοχλούμενον etc. *Idem.*

Ibid. Α., Θ., O. καὶ τὸ ἀῤῥωστον etc. *Idem. Ita quoque Ms. Jes. apud Montfauc. nisi quod tribuit uni* Θ., *Chis. vero in textu similiter, sed absque Interprete, et illa etiam* τῶν O. καὶ τὸ κακῶς etc. *legit sub asterisco.*

Ibid. Σ. καὶ μετὰ κράτους etc. *Barb. Drusius vero apud Montfauc. refert sic*, Ἄλλ. καὶ ἐν κράτει ἐπαιδεύσατε αὐτά, καὶ ἐν παιγνίῳ, *ubi illud* καὶ ἐν παιγνίῳ *applicat voci Hebraïcae* ובפרך

6. O., Θ. ⋇ καὶ ἠγνόησαν *Barb.*

8. Θ. ἀνθ' ὧν ἐγενήθη *Idem.*

10. ⋇ Σ. αὐτὸς ἐκζητήσω etc. *Ms. Jes. apud Montfauc.*

Ibid. Σ. καὶ παύσω αὐτούς *Barb.*

13. Α., Θ. καὶ ποιμανῶ αὐτούς *Idem.*

Ibid. Α. ἐν τοῖς χειμάῤῥοις etc. *Idem.*

15. Οἱ Λοιποὶ, ποιμανῶ *Idem. Hucusque lectiones variantes Aquilae, Symmachi, et Theodotionis, quae ad marg. Codicis Barberini appositae erant; quia Codex mutilus est, unde non parum dolemus, eo quod tantae lectionum copiae jacturam fecimus.*

17. O. ἀναμέσον etc. *Drusius apud Montfauc., et in Notis Edit. Romanae. Chis. similiter exhibet in textu absque ulla nota.*

23. ⋇ Α., Θ. καὶ αὐτός; *Ms. Jes., in textu vero Codicis Chis. habetur sic*, αὐτὸς ⋇ ποιμανεῖ αὐτούς ⁄

25. Α., Θ. καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς δρυμοῖς *Montfauc. in Hexaplis, qui docet, sic etiam hodie legi in* τοῖς O. *Rom. Edit., imo et in textu Chis. sine ulla praemissa nota, nisi quod ante haec verba praecedit* τὸ ⋇ πεποιθότες ⁄ *quod attinet ad vocem Hebraïcam* לבטח, *cujus forsitan interpretatio est Aq. et Theodot.*

26. ⋇ Α., Θ. εὐλογία *Montfauc. ex Ms. Jes. Ita quoque in textu Chis. sine Interprete, at in casu accus.*

27. Ἄλλ. τοὺς κλοιούς etc. *Montfauc. ex Drusio. Chis. quoque excepto uno* τὸν κλοιὸν *singul. pro plural. consonat.*

29. Ἄλλ. εἰς ὄνομα, לשם *Montfauc. qui notat*, LXX *qui vertunt* εἰρήνης *legisse videntur* שלם *inversis literis.*

30. ⋇ Α., Θ. μετ' αὐτῶν *Ms. Jes. apud Montfauc. Similiter in textu Chis., amotis tamen Interpretibus.*

31. Ἄλλ. καὶ ὑμεῖς πρόβατά μου etc. *Montfauc. ex Drusio. Consonat Chis. in textu praeter* ποιμνίου *pro* νομῆς, *et uni voci* ἄνθρωποι *praefigit stellulam cum linea cuspidata terminali.*

Digitized by Google

Κεφ. λέ.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, ἐπίστρεψον τὸ πρόσωπόν σου (1) ἐπὶ ὄρος Σηεὶρ, καὶ προφήτευσον (2) ἐπ' αὐτὸ,

3. καὶ εἰπὸν αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, ὄρος Σηεὶρ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ δώσω (3) σε ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσῃ·

4. (4) καὶ ἐν ταῖς πόλεσί σου ἐρημίαν ποιήσω, καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

5. Ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἔχθραν (5) αἰώνιον, καὶ ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ ÷ δόλῳ ⁄ ἐν χειρὶ ÷ ἐχθρῶν ⁄ (6) μαχαίρᾳ ἐν καιρῷ ⋇ θλίψεως ⋇ αὐτῶν, ἐν καιρῷ ⁄ ἀδικίας, ἐπ' ἐσχάτῳ.

6. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰ μὴν εἰς αἷμα ἥμαρτες, καὶ αἷμα (7) διώξεταί σε· ⋇ εἰ μὴ αἷμα ἐμίσησας καὶ αἷμα διώξεταί σε ⁄

Cap. XXXV.

Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, converte faciem tuam super montem Seir, et propheta super eum,

3. et dic ei: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego super te, mons Seir, et extendam manum meam super te, et dabo te desertum, et desolaberis:

4. et in civitatibus tuis solitudinem faciam, et tu desertum eris, et scies quia ego sum Dominus.

5. Eo quod fueris tu inimica sempiterna, et insederis domui Israël ÷ fraudolenter ⁄ in manu ÷ inimicorum ⁄ gladio in tempore ⋇ tribulationis ⋇ eorum, in tempore ⁄ iniquitatis, in extremo.

6. Propterea vivo ego, dicit Dominus Dominus, quoniam in sanguinem peccasti, et sanguis persequetur te: ⋇ quoniam sanguinem odisti, et sanguis persequetur te ⁄

---

6. דם שנאת ודם ירדפך - Σ. τὸ αἷμά σου ἐμίσησας, καὶ τὸ αἷμα ἐκδιώξεταί σε - Ο. εἰς αἷμα ἥμαρτες, καὶ αἷμα διώξεταί σε *H. M.*

6. *H.* sanguinem odio habueris, et sanguis persequetur te - *S.* sanguinem tuum odisti, et sanguis persequetur te - *LXX.* in sanguinem peccasti, et sanguis persequetur te - *Vulg.* et cum sanguinem oderis, sanguis persequetur te.

---

(1) ἐπ' ὄρος. (2) εἰς αὐτό - *Ms. Alex.* ἐπ' αὐτό. (3) σε εἰς ἔρημον - *Alex., Ald.* σε ἔρημον. *Et ita Hebr. et Vulg.* (4) καὶ ταῖς πόλεσι - *Alex., Ald.* ἐν ταῖς πόλεσι. (5) αἰωνίαν - *Alex.* αἰώνιον. (6) μαχαίρα ἐν καιρῷ ἀδικίας ἐπ' ἐσχάτων - *in aliquot ll., et apud Theodor. est* ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ ἐν καιρῷ ἀδικίας, ἐπ' ἐσχάτῳ - *H.* חרב בעת אידם בעת עון קץ - *Vulg.* gladii in tempore afflictionis eorum, in tempore iniquitatis extremae. *Et ita Hieron.* (7) διώξεταί σε. Καὶ δώσω - *C.* καὶ αἷμα ἐμίσησας καὶ αἷμα ἐκδιώξεταί σε - *H.* ירדפך אם־לא דם שנאת ודם ירדפך ונתתי - *Vulg.* te persequetur: et cum sanguinem oderis, sanguis persequetur te. Et dabo - [*Hieronymus: "Manifestius interpretatus est Symmachus,* Sanguinem tuum odisti, et sanguis persequetur te," *H. M.*]

7. Καὶ δώσω [8] τὸ ὄρος Σηεὶρ εἰς ἔρημον, καὶ ἠρημωμένον, καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτοῦ ἀνθρώπους, καὶ κτήνη,

8. [9] καὶ ἐμπλήσω ※ τὰ ὄρη αὐτοῦ ⁄ τῶν [10] τραυματιῶν σου, τοὺς βουνούς σου καὶ τὰς φάραγγάς σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πεδίοις σου τετραυματισμένοι μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν σοί.

9. Ἐρημίαν αἰώνιον θήσομαί σε, καὶ αἱ πόλεις σου οὐ μὴ κατοικηθῶσιν ἔτι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

10. Διὰ τὸ εἰπεῖν σε· τὰ δύο ἔθνη, καὶ αἱ δύο χῶραι ἐμαὶ ἔσονται, καὶ κληρονομήσω αὐτάς, καὶ Κύριος ἐκεῖ ἐστι.

11. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει [11] Κύριος Κύριος, καὶ ποιήσω σοι κατὰ τὴν ἔχθραν [12] σου, ※ καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου, ※ ὃν ἐποίησας ἐκ τοῦ μεμισηκέναι σε ἐν αὐτοῖς, ⁄ καὶ γνωσθήσομαί σοι ἡνίκα ἂν κρινῶ σε,

12. καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἤκουσα τῆς φωνῆς τῶν βλασφημιῶν σου, ὅτι εἶπας, τὰ ὄρη [13] Ἰσραὴλ ※ λέγων ⁄ ἐρημία ἡμῖν δέδοται εἰς κατάβρωμα·

7. Et dabo montem Seir in desertum, et desolatum; et disperdam de eo homines, et jumenta:

8. et implebo ※ montes ejus ⁄ vulneratorum tuorum, colles tuos et valles tuas: et in omnibus campis tuis vulnerati gladio cadent in te.

9. Solitudinem sempiternam ponam te, et civitates tuae non habitabuntur ultra; et scies quia ego sum Dominus.

10. Eo quod dixeris: duae gentes et duae regiones meae erunt, et haereditate possidebo eas: et Dominus ibi est.

11. Propterea vivo ego, dicit Dominus Dominus, et faciam tibi juxta inimicitiam tuam, ※ et juxta zelum tuum, ※ quem fecisti, eo quod oderis eos, ⁄ et notus efficiar tibi cum judicavero te,

12. et scies quia ego sum Dominus: audivi vocem blasphemiarum tuarum, quia dixisti: montes Israël ※ dicens ⁄ deserti nobis dati sunt in devorationem:

עבר ושב 7. - Ἄλλ. *παραπορευόμενον καὶ ἀναστρέφοντα H. M.*

ולקנאתך אשר עשיתה משנאתיך בם 11. - ※ Θ. *καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου, ὃν ἐποίησας ἐκ τοῦ μεμισηκέναι σε ἐν αὐτοῖς H. M.*

7. *H.* transeuntem et redeuntem - *Alius* praetergredientem et redeuntem - *Vulg.* euntem et redeuntem.

11. *H.* et secundum zelum tuum, quem fecisti propter odia tua in eos - ※ *Th.* et secundum zelum tuum quem fecisti, eo quod oderis eos - *Vulg.* et secundum zelum tuum, quem fecisti, odio habens eos.

---

(8) ὄρος - *Alex.* τὸ ὄρος. (9) καὶ ἐμπλήσω τῶν - *H.* ומלאתי את־הריו - *Vulg.* et implebo montes ejus. (10) τραυματιῶν βουνούς - *Alex.* σου τοὺς βουνούς - *Ald., C.* σου βουνούς. (11) κύριος, καί - *Alex., Ald.* κύριος κύριος, καί - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (12) σου, καὶ γνωσθήσομαι - [*Ms. Jes.* ※ Θ. *καὶ κατὰ τὸν ζῆλον etc. uti in Codice nostro H. M.*] - *in Alex., et apud Theodor.* καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου ὃν ἐποίησας ἐκ τοῦ μεμισηκέναι σε ἐν αὐτοῖς, καὶ γνωσθήσομαι - *C.* καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου ὃν ἐποίησας ἐν τῷ μισῆσαί σε, καὶ γνωσθήσομαι - *H.* ובקנאתך אשר עשיתה משנאתיך בם ונודעתי - *Vulg.* et secundum zelum tuum, quem fecisti odio habens eos: et notus efficiar. *Et ita Hieron.* (13) Ἰσραὴλ ἔρημα - *H.* ישראל לאמר שממה - *Vulg.* Israël, dicens: deserti.

13. καὶ (14) ἐμεγαλορημόνησας ἐπ' ἐμὲ τῷ στόματί (15) σου, ※ καὶ ἐβοήσατε ※ ἐπ' ἐμὲ, λόγους ὑμῶν, ⁄ ἐγὼ ἤκουσα.

14. Τάδε λέγει (16) Κύριος Κύριος· ἐν τῇ εὐφροσύνῃ πάσης τῆς γῆς ἔρημον (17) ποιήσω σε.

15. ※ Καθὼς ηὐφράνθης εἰς κληρονομίαν οἴκου Ἰσραὴλ, ὅτι ἠφανίσθη, οὕτως ποιήσω σοι, ⁄ ἔρημον ἔσῃ ὄρος Σηείρ, καὶ πᾶσα ἡ (18) Ἰδουμαία ÷ ἐξαναλωθήσονται, ⁄ (19) καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ÷ ὁ Θεὸς ÷ αὐτῶν. ⁄

13. et magnifice loquutus es super me ore tuo, ※ et clamastis ※ super me verba vestra, ⁄ ego audivi.

14. Haec dicit Dominus Dominus: in laetitia universae terrae desertum faciam te.

15. ※ Sicuti gavisus es super haereditatem domus Israël, quia fuerit deleta; sic faciam tibi, ⁄ desertus eris mons Seir; et omnis Idumaea ÷ consumentur, ⁄ et scient quia ego sum Dominus ÷ Deus ÷ eorum. ⁄

והעתרתם עלי דבריכם 13. - ※ Θ. καὶ ἐβοήσατε ἐπ' ἐμὲ λόγους ὑμῶν H. M.

בשמחתך לנחלת בית־ישראל 15. - ※ Θ. καθὼς ηὐφράνθης εἰς κληρονομίαν οἴκου Ἰσραὴλ H. M.

וכל־אדום כלה - O. καὶ πᾶσα ἡ Ἰδουμαία ἐξαναλωθήσεται - Ἄλλ. ἐξολοθρευθήσεται H. M.

13. *H.* et auxistis super me verba vestra - ※ *Th.* et clamastis super me verba vestra - *Vulg.* et derogastis adversum me verba vestra.

15. *H.* juxta laetitiam tuam ob haereditatem domus Israël - ※ *Th.* sicuti gavisus es super haereditatem domus Israël - *Vulg.* sicuti gavisus es super haereditatem domus Israël.

H. et omnis Edom ipsa tota - LXX. et omnis Idumaea consumetur - *Al.* exterminabitur - *Vulg.* et Idumaea omnis.

---

(14) ἐμεγαλοῤῥημόνησας. (15) σου, ἐγὼ ἤκουσα - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ ἐβοήσατε ἐπ' ἐμὲ λόγους ὑμῶν *H. M.*] - *C.* καὶ ἐφωνήσατε κατ' ἐμοῦ, τὰ ῥήματα ὑμῶν ἐγὼ ἤκουσα - *H.* והעתרתם עלי דבריכם אני שמעתי - *Vulg.* et derogastis adversum me verba vestra: ego audivi. *Hieron. ex* LXX. (sive vociferati estis contra me) verba vestra. (16) κύριος, Ἐν τῇ - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (17) ποιήσω σε. Ἔρημον - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καθὼς ηὐφράνθης εἰς κληρονομίαν οἴκου Ἰσραὴλ *H. M.*] - *Ald., C.* καθὼς ἐπευφράνθης (*Ald.* ηὐφράνθης) τῇ κληρονομίᾳ (*Ald.* εἰς κληρονομίαν) οἴκου Ἰσραὴλ, ὅτι ἠφανίσθη, οὕτως ποιήσω σε - *H.* כשמחתך לנחלת בית־ישראל על אשר־שממה כן אעשה לך שממה אעשה לך : - *Vulg.* te redigam. Sicut gavisus es super haereditatem domus Israël, eo quod fuerit dissipata, sic faciam tibi - [*Et ita Hieron. qui ait haec in* LXX. *non haberi, sed sub asteriscis de Th. Edit. addita esse H. M.*] (18) Ἰδουμαία, καὶ ἐξαναλωθήσονται - *in Alex., Ald., C.* καὶ *deest.* (19) καὶ γνώσῃ ὅτι - *Ald.* καὶ γνώσονται ὅτι - *H.* וידעו כי - *Vulg.* et scient, quia.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

6. Σ. τὸ αἷμα σου etc. *Montfauc. ex Drusio, ex Hieronymo vero latin. Symmachi vers. In textu Chis. similiter habetur sub asterisco, et linea terminali, nisi quod omittitur vocula* σου, *et bini articuli ante* αἷμα.

7. Ἄλλ. παραπορευόμενον etc. *Drusius. Hieronymus vero Latine*, euntem et redeuntem. *Ubi* LXX ἀνθρώπους καὶ κτήνη. *Apud Montfauc.*

11. ⋇ Θ. καὶ κατὰ τὸν ζῆλον etc. *Ms. Jes. et Drusius. Ad verbum accinit Chis. in textu, excepto uno* Θ. *qui deest.*

13. ⋇ Θ. καὶ ἐβοήσατε etc. *Ms. Jes. Eadem prorsus extant in textu Chis. praeter Interpr.*

15. ⋇ Θ. καθὼς ηὐφράνθης etc. *Drusius. Hieronymus vero dicit haec ex Theodotione sub asteriscis* τοῖς O. *addita fuisse. In textu vero Codicis Chis. sic habetur,* ⋇ ἔρημον ποιήσω σε ⋇ Καθὼς ηὐφράνθης εἰς κληρονομίαν οἴκου Ἰσραὴλ, ὅτι ἠφανίσθη, οὕτως ποιήσω σοι ⁄ *ubi linea cuspidata terminalis videtur indicare haec omnia abfuisse a* LXX.

Ibid. Ἄλλ. καὶ πᾶσα ἡ Ἰδουμαία ἐξαναλωθήσεται etc. *Drusius apud Montfauc. In textu Chis.* τὸ, ἐξαναλωθήσεται *est jugulatum obelo, forte mendose pro asterisco, quia in hodierno Hebr. habetur.*

Κεφ. λϛ΄.

Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσι τοῦ Ἰσραήλ· ἀκούσατε λόγον Κυρίου.

2. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἀνθ' οὗ εἶπεν [1] ὁ ἐχθρὸς ἐφ' ὑμᾶς· εὖγε, ἔρημα αἰώνια εἰς κατάσχεσιν ἡμῖν ἐγενήθη.

3. Διατοῦτο προφήτευσον, καὶ εἰπόν· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· [a] ἀντὶ τοῦ, ⋇ καὶ ἀντὶ τοῦ ⁄ ἀτιμασθῆναι [3] ὑμᾶς ὑπὸ τῶν κύκλῳ ὑμῶν, τοῦ εἶναι ὑμᾶς εἰς κατάσχεσιν τοῖς καταλοίποις [4] ἔθνεσιν, καὶ ἀνέβητε λάλημα γλώσσῃ, καὶ εἰς ὀνείδισμα ἔθνεσι,

4. διὰ τοῦτο, ὄρη Ἰσραὴλ, ἀκούσατε [5] λόγον Ἀδωναῒ Κυρίου· τάδε λέγει [6] Κύριος Κύριος ⋇ τοῖς ⋇ [7] ἔθνεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, καὶ τοῖς χειμάῤῥοις, ⋇ καὶ ταῖς φάραγξι, καὶ τοῖς ἐξηρημωμένοις ÷ καὶ ἠφανισμένοις, καὶ ταῖς πόλε-

Cap. XXXVI.

Et tu, fili hominis, propheta super montes Israël, et dic montibus Israël: audite verbum Domini.

2. Haec dicit Dominus Dominus: eo quod dixit inimicus super vos: euge, solitudines sempiternae in possessionem nobis factae sunt.

3. Propterea vaticinare, et dic: haec dicit Dominus Dominus: pro eo quod, ⋇ et eo quod ⁄ despecti estis ab his, qui in circuitu vestro sunt, ut essetis in possessionem reliquis gentibus, et ascendistis loquela linguae, et in opprobrium gentibus;

4. propterea, montes Israël, audite verbum Adonaï Domini: haec dicit Dominus Dominus ⋇ τοῖς ⋇ gentibus, et collibus, et torrentibus, ⋇ et vallibus, et desolatis, ÷ et dissipatis, et urbibus derelictis,

---

במות 2. - Ἄλλ. τὰ ὑψηλά - O. ἔρημα *H. M.*

2. *H., Alius* excelsa - LXX. deserta - *Vulg.* altitudines.

---

(1) ἐφ' ὑμᾶς ὁ ἐχθρὸς - *Ms. Alex.* ὁ ἐχθρὸς ἐφ' ὑμᾶς. *Et ita Hebr. et Vulg.* (a) ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι - *H.* יען ביען שמות. (3) ὑμᾶς, καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς ὑπὸ τῶν. (4) ἔθνεσι. (5) λόγον κυρίου - *H.* דבר־ארני יהוה - *Vulg.* verbum Domini Dei. (6) κύριος τοῖς - *Ald.* κύριος κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (7) ὄρεσι, καί.

σι ταῖς [8] ἐγκαλελειμμέναις, αἳ ἐγένοντο εἰς προνομὴν καὶ εἰς καταπάτημα τοῖς καταλειφθεῖσιν [9] ἔθνεσι, ἔθνεσι περικύκλῳ.

quae factae sunt in direptionem et in conculcationem reliquis gentibus, gentibus per circuitum.

5. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος· εἰ μὴν ἐν πυρὶ θυμοῦ μου ἐλάλησα ἐπὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν πᾶσαν, ὅτι ἔδωκαν τὴν γῆν μου ἑαυτοῖς εἰς κατάσχεσιν μετ' εὐφροσύνης, ἀτιμάσαντες ψυχὰς, τοῦ ἀφανίσαι ἐν προνομῇ.

5. Propterea haec dicit Dominus Dominus: quia in igne furoris mei loquutus sum super reliquas gentes, et super Idumaeam universam, quia dederunt terram meam sibi in possessionem cum laetitia, despicientes animas, ut delerent in vastatione.

6. Διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, [10] καὶ ταῖς νάπαις, καὶ ταῖς φάραγξι· τάδε λέγει [11] Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐν τῷ ζήλῳ μου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου ἐλάλησα, ἀντὶ τοῦ ὀνειδισμοὺς ἐθνῶν ἐνέγκαι ὑμᾶς.

6. Idcirco vaticinare super terram Israël; et dic montibus, et collibus, et locis nemorosis, et vallibus: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego in zelo meo, et in furore meo loquutus sum, eo quod opprobria gentium portaveritis.

7. [12] Διὰ τοῦτο ⋇ τάδε λέγει ⋇ Ἀδωναῒ Κύριος· ἐγὼ ἀρῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ περικύκλῳ ὑμῶν, οὗτοι τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν λήψονται.

7. Idcirco ⋇ haec dicit ⋇ Adonaï Dominus: ego levabo manum meam super gentes, quae in circuitu vestro: ipsi ignominiam suam portabunt.

8. Ὑμῶν δὲ ὄρη Ἰσραὴλ τὴν [13] σταφυλὴν ⋇ δώσετε, ⁄ καὶ τὸν καρπὸν ὑμῶν καταφάγεται ὁ λαός [14] μου ⋇ Ἰσραὴλ, ⁄ ὅτι ἐλπίζουσι τοῦ ἐλθεῖν.

8. Vestram autem, montes Israël, uvam ⋇ dabitis, ⁄ et fructum vestrum comedet populus meus ⋇ Israël, ⁄ quia sperant venire.

9. Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ κατεργασθήσεσθε, καὶ σπαρήσεσθε·

9. Quoniam ecce ego ad vos, et respiciam ad vos, et colemini, et accipietis sementem:

---

5. כל־לבב - Ἄλλ. ἐξ ὅλης καρδίας H. M.

5. H. omnis cordis - *Alius* ex toto corde - *Vulg.* toto corde.

---

(8) ἐγκαταλελειμμέναις, καὶ ἐγένοντο - *Alex.* καταλελειμμέναις αἱ ἐγένοντο - *H.* הנעזבות אשר - *Vulg.* derelictis, quae. (9) ἔθνεσι περικύκλῳ - *Alex.* ἔθνεσι τοῖς περικύκλῳ - *H.* הגוים אשר מסביב (10) καὶ ταῖς φάραγξι καὶ ταῖς νάπαις. (11) κύριος, Ἰδοὺ - *Alex.* ἀδωναῒ κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (12) Διατοῦτο ἐγὼ ἀρῶ - *C.* τάδε λέγει κύριος κύριος, Ἐγὼ ἀρῶ - *H.* לכן כה אמר אדני יהוה אני - *Vulg.* Idcirco haec dicit Dominus Deus: Ego. *Et ita Hieron.* (13) σταφυλὴν καὶ τὸν καρπόν - *H.* תתנו - *Vulg.* germinetis (14) μου, ἔτι - *H.* ישראל - *Vulg.* Israël.

10. καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους, [15] πάντα οἶκον Ἰσραὴλ εἰς τέλος, καὶ κατοικηθήσονται αἱ πόλεις, καὶ ἡ ἠρημωμένη οἰκοδομηθήσεται.

11. Καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους, καὶ [16] κτήνη, ⋇ καὶ αὐξηθήσονται, ⋇ καὶ πληθυνθήσονται, / καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν, καὶ εὖ ποιήσω ὑμᾶς, ὥσπερ τὰ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

12. Καὶ γενήσω [*leg.* γεννήσω] ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ κληρονομήσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν· καὶ οὐ μὴ προστεθῆτε ἔτι ἀτεκνωθῆναι ἀπ' αὐτῶν.

13. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἀνθ' ὧν εἰπάν σοι, κατέσθουσα ἀνθρώπους [17] εἶ σὺ, καὶ ἠτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου ἐγένου·

14. διὰ τοῦτο ἀνθρώπους οὐκ ἔτι φάγεσαι, καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ ἀτεκνώσεις ἔτι, λέγει Κύριος Κύριος.

15. Καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται [18] ἐφ' ὑμᾶς οὐκ ἔτι ἀτιμία ἐθνῶν, καὶ ὀνειδισμοὺς λαῶν οὐ μὴ [19] ἀνενέγκητε, ⋇ καὶ τὸ ἔθνος σου ⋇ οὐκ ἀτεκνωθήσεται ἔτι, / λέγει Κύριος Κύριος.

10. et multiplicabo in vobis homines, omnem domum Israël in finem: et habitabuntur civitates; et deserta aedificabitur.

11. Et multiplicabo in vobis homines, et jumenta, ⋇ et crescent, ⋇ et multiplicabuntur; / et habitare faciam vos, sicut in principio vestro, et bene faciam vobis, sicut anteriora vestra: et scietis quia ego sum Dominus.

12. Et generabo super vos homines populum meum Israël: et haereditate possidebunt vos: et eritis eis in possessionem: et non addetis ultra ut absque liberis vos faciant.

13. Haec dicit Dominus Dominus: pro eo quod dixerunt tibi, devoratrix hominum es tu, et absque liberis de gente tua facta es:

14. propterea homines non comedes amplius, et gentem tuam liberis non orbabis ultra, ait Dominus Dominus.

15. Et non audietur super vos ultra ignominia gentium, et opprobria populorum nequaquam portabitis, ⋇ et gens tua ⋇ absque liberis ultra non erit, / ait Dominus Dominus.

---

11. - ⋇ Α., Θ. καὶ αὐξηθήσονται καὶ πληθυνθήσονται *H. M.* ורבו ופרו

15. - Ἄλλος, καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ ἀτεκνωθήσεται ἔτι - *In O. vacat. H. M.* וגויך לא תכשלי־עוד

11. *H.*, *Vulg.* et multiplicabuntur et crescent - ⋇ *A.*, *Th.* et augebuntur, et multiplicabuntur.

15. *H.* et gentem tuam non impingere facies adhuc - *Alius* et gens tua absque liberis ultra non erit - *In LXX. vacat* - *Vulg.* et gentem tuam non amittes amplius.

---

(15) πᾶν οἶκον - *Vulg.* omnemque domum. (16) κτήνη, καὶ κατοικιῶ - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. καὶ αὐξηθήσονται καὶ πληθυνθήσονται. *Et sic apud Theodoretum H. M.*] - *C.* κτήνη, καὶ πληθυνθήσονται, καὶ αὐξηθήσονται, καὶ κατοικιῶ - *H.* בהמה ורבו ופרו והושבתי - *Vulg.* jumentis: et multiplicabuntur, et crescent: habitare vos faciam. *Et ita Hieron.* (17) εἶ, καί. (18) οὐκέτι ἐφ' ὑμᾶς. (19) ἀνέγκητε ἔτι, λέγει - *in plur. ll. et apud Theodor. haec haben.* καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ ἀτεκνωθήσεται ἔτι - *H.* תויך לא־תכשלי־עוד נאם - *Vulg.* et gentem tuam non amittes amplius: ait. *Hieron.* (sive gens tua absque liberis ultra non erit), dicit.

Digitized by Google

16. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων·

17. υἱὲ ἀνθρώπου, οἶκος Ἰσραὴλ κατῴκησεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ἐμίαναν αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν, ÷ καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, (20) καὶ ταῖς ἀκαθαρσίαις (21) αὐτῶν, ⁄ κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀποκαθημένης ἐγενήθη ἡ ὁδὸς αὐτῶν πρὸ προσώπου μου·

18. καὶ ἐξέχεα τὸν θυμόν μου (22) ἐπ' αὐτοὺς ⋇ περὶ τοῦ αἵματος, οὗ ἐξέχεαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐμίαναν αὐτήν· ⁄

19. καὶ διέσπειρα αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐλίκμησα αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας· κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν ἔκρινα αὐτούς.

20. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ ἔθνη, οὗ εἰσῆλθον ἐκεῖ, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομα (23) τὸ ἅγιόν μου ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτούς, λαὸς Κυρίου οὗτοι, καὶ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ ἐξεληλύθασι.

21. Καὶ ἐφεισάμην αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομα (24) τὸ ἅγιόν μου, ὃ ἐβεβήλωσαν

16. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

17. fili hominis, domus Israël habitavit in terra sua, et polluerunt eam in via sua, ÷ et in idolis suis, et immunditiis suis, ⁄ juxta immunditiam menstruatae facta est via eorum coram me:

18. et effudi furorem meum super eos ⋇ de sanguine, quem effuderunt super terram, et in idolis suis polluerunt eam: ⁄

19. et disseminavi eos in gentes, et ventilavi eos in regiones: juxta viam eorum, et juxta peccatum eorum judicavi eos.

20. Et ingressi sunt ad gentes, quo ingressi sunt illuc, et polluerunt nomen sanctum meum, cum dicerentur ipsi, populus Domini isti, et de terra ejus egressi sunt.

21. Et peperci eis propter nomen sanctum meum, quod pol-

18. על־הדם אשר־שפכו על־הארץ ובגלוליהם טמאוה - ⋇ A., Θ. *περὶ τοῦ αἵματος οὗ ἐξέχεαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐμίαναν αὐτήν* - *In O. vacat. H. M.*

19. ובגלוליהם - *Ἄλλ. καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν H. M.*

18. *H.* super sanguinem quem fuderunt super terram, et in idolis suis polluerunt eam - ⋇ *A.*, *Th.* de sanguine quem effuderunt super terram, et in idolis suis polluerunt eam - *In LXX. vacat* - *Vulg.* pro sanguine, quem fuderunt super terram, et in idolis suis polluerunt eam.

19. *H.*, *Alius* et juxta studia eorum - *Vulg.* juxta vitas eorum.

(20) *καὶ ἐν ταῖς.* (21) *αὐτῶν, καὶ κατά - in Alex. καὶ deest, ut etiam in Hebr. et Vulg.* (22) *ἐπ' αὐτούς· καὶ διέσπειρα* - [*Ms. Jes.* ⋇ A., Θ. *περὶ τοῦ αἵματος οὗ ἐξέχεαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐμίαναν αὐτήν H. M.*] - *Alex., Ald. περὶ τοῦ αἵματος οὗ ἐξέχεαν* (*Ald. ἐξέχεον*) *ἐν τῇ γῇ* (*Ald. ἐπὶ τῆς γῆς*) *καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐμίαναν αὐτήν. Καὶ διέσπειρα - C. ἀντὶ τοῦ αἵματος, οὗ ἐξέχεον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν ἐμόλυναν αὐτήν. Καὶ - in al. est ἀνθ' ὧν ἐξέχεαν αἷμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις etc.* - *H.* עליהם על־הדם אשר שפכו על־הארץ ובגלוליהם טמאוה ואפיץ - *Vulg.* super eos pro sanguine, quem fuderunt super terram, et in idolis suis polluerunt eam. Et dispersi. *Et ita Hieron.* (23) *μου τὸ ἅγιον ἐν* - *H.* קדשי - *Vulg.* Sanctum meum. (24) *μου τὸ ἅγιον, ὃ* - *H.* קדשי - *Vulg.* Sancto meo.

οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσῆλθον ἐκεῖ.

luerant domus Israël in gentibus, quo ingressi sunt illuc.

22. Διὰ τοῦτο εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ· τάδε λέγει [25] Κύριος Κύριος· οὐχ ὑμῖν ἐγὼ ποιῶ οἶκος Ἰσραήλ, [26] ἀλλὰ διὰ τὸ ὄνομα [27] τὸ ἅγιόν μου, ὃ ἐβεβηλώσατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσήλθετε ἐκεῖ.

22. Idcirco dic domui Israël: haec dicit Dominus Dominus: non vobis ego facio domus Israël; sed propter nomen sanctum meum, quod polluistis in gentibus, quo ingressi estis illuc.

23. Καὶ ἁγιάσω τὸ ὄνομά μου τὸ μέγα, τὸ βεβηλωθὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐβεβηλώσατε ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι [28] Κύριος, λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, ⁄. ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν ὑμῖν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν,

23. Et sanctificabo nomen meum magnum, quod pollutum est in gentibus, quod polluistis in medio earum; et scient gentes quia ego sum Dominus, ait Adonaï Dominus, ⁄. cum sanctificatus fuero in vobis ante oculos eorum:

24. καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν,

24. et tollam vos de gentibus, et congregabo vos de universis terris, et introducam vos in terram vestram:

25. καὶ ῥανῶ ἐφ᾽ ὑμᾶς [29] ὕδωρ καθαρὸν, καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων [30] ὑμῶν καθαριῶ ὑμᾶς,

25. et aspergam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus immunditiis vestris, et ab omnibus idolis vestris mundabo vos:

26. καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην,

26. et dabo vobis cor novum, et spiritum novum dabo in vobis; et auferam cor lapideum de carne vestra, et dabo vobis cor carneum:

27. καὶ τὸ πνεῦμά μου δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐν τοῖς δικαιώμασί μου [31] πορεύσησθε, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξησθε, [32] καὶ ποιήσητε ※ αὐτά ⁄.

27. et spiritum meum dabo in vobis, et faciam ut in justificationibus meis ambuletis, et judicia mea custodiatis, et faciatis ※ ea ⁄.

---

(25) *κύριος οὐχ* – *Alex.* *ἀδωναΐ κύριος* – *Ald., C.* *κύριος κύριος* – *H.* אדני יהוה – *Vulg.* Dominus Deus. (26) *ἀλλ᾽ ἢ διά* – *Ald., C.* *ἀλλὰ διά.* (27) *μου τὸ ἅγιον* – *H.* קדשי – *Vulg.* Sanctum meum. (28) *κύριος, ἐν τῷ* – *Alex., Ald., C.* *λέγει ἀδωναΐ* (*C.* *κύριος*) *κύριος, ἐν τῷ* – *H.* נאם אדני יהוה – *Vulg.* Dominus, ait Dominus exercituum. (29) *καθαρὸν ὕδωρ* – *Alex.* *ὕδωρ καθαρόν.* *Et ita Hebr. et Vulg.* (30) *ὑμῶν, καὶ καθαριῶ* – *in C.* *καὶ deest, ut etiam in Hebr. et Vulg.* (31) *πορεύησθε.* (32) *καὶ ποιήσητε.* *Καὶ* – *C.* *καὶ ποιήσητε αὐτά.*

Digitized by Google

28. καὶ (33) κατοικήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεόν.

28. et habitabitis in terra, quam dedi patribus vestris: et eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum.

29. Καὶ σώσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν· καὶ καλέσω τὸν σῖτον,

29. Et salvos vos faciam ex universis immunditiis vestris: et vocabo frumentum,

30. καὶ πληθυνῶ αὐτὸν, καὶ οὐ δώσω ἐφ' ὑμᾶς λιμόν· καὶ πληθυνῶ τὸν καρπὸν τοῦ ξύλου, καὶ τὰ (34) γενήματα τοῦ ἀγροῦ, ὅπως ἂν μὴ (35) λάβητε ※ ἔτι / ὀνειδισμὸν λιμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι.

30. et multiplicabo illud; et non dabo super vos famem: et multiplicabo fructum ligni, et genimina agri, ut non portetis ※ ultra / opprobrium famis in gentibus.

31. Καὶ μνησθήσεσθε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς πονηρὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ μὴ ἀγαθὰ, καὶ προσοχθιεῖτε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐν ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν [*leg.* ὑμῶν].

31. Et recordabimini viarum vestrarum pessimarum, et studiorum vestrorum non bonorum: et displicebitis ante faciem ipsorum in iniquitatibus vestris, et super abominationibus vestris.

32. Οὐ δι' ὑμᾶς ἐγὼ ποιῶ, λέγει Κύριος Κύριος, γνωστὸν ἔσται [*leg.* ἔστιν] ὑμῖν· αἰσχύνθητε καὶ ἐντράπητε ἐκ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, οἶκος Ἰσραήλ.

32. Non propter vos ego facio, dicit Dominus Dominus, notum est vobis: confundimini, et erubescite de viis vestris, domus Israël.

33. Τάδε λέγει (36) Κύριος Κύριος· ἐν ἡμέρᾳ ᾗ (37) καθαρίσω ὑμᾶς ἐκ (38) πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ τὰς πόλεις, καὶ (39) οἰκοδομηθήσονται αἱ ἔρημοι,

33. Haec dicit Dominus Dominus: in die, qua mundabo vos ex omnibus iniquitatibus vestris; et habitari faciam urbes, et aedificabuntur solitudines,

34. καὶ ἡ γῆ ἠφανισμένη ἐργασθήσεται, ἀνθ' ὧν ὅτι ἠφανισμένη ἐγενήθη κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς παροδεύοντος·

34. et terra deserta excoletur, pro eo quod desolata erat ante oculos omnis viatoris:

35. καὶ ἐροῦσιν· ἡ γῆ (40) ἐκείνη ἡ ἠφανισμένη ἐγενήθη ὡς κῆπος τρυφῆς,

35. et dicent: terra illa deserta facta est ut hortus deliciarum;

---

(33) κατοικήσετε. (34) γεννήματα - *Alex.* γενήματα. (35) λάβητε ὀνειδισμόν - *Alex. et C.* ἔτι ὀνειδισμὸν (*C.* ὀνειδισμόν) - *H.* עוד חרפת - *Vulg.* ultra opprobrium. (36) ἀδωναῒ κύριος. (37) καθαριῶ. (38) πασῶν ἀνομιῶν - *Alex.* τῶν ἀνομιῶν. (39) οἰκοδομηθήσονται ἔρημοι - *Alex.* αἱ ἔρημοι - החרבות (40) ἐκείνη ἠφανισμένη - *Alex.* ἡ ἠφανισμένη - *H.* הנשמה

καὶ αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι καὶ (41) ἠφανισμένη [leg. ἠφανισμέναι] κατεσκαμμέναι, ὀχυραὶ ἐκάθισαν.

36. Καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν καταλειφθῶσι κύκλῳ ὑμῶν, ὅτι ἐγὼ Κύριος ᾠκοδόμησα τὰς καθῃρημένας, καὶ κατεφύτευσα τὰς ἠφανισμένας· ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα, καὶ (42) ἐποίησα.

37. Τάδε λέγει (43) Κύριος Κύριος. ἔτι τοῦτο ζητηθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι (44) αὐτοῖς· πληθυνῶ αὐτοὺς ὡς πρόβατα ἀνθρώπους,

38. ὡς πρόβατα ἅγια, ὡς (45) πρόβατα τῆς Ἰερουσαλὴμ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς· οὕτως ἔσονται αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι πλήρεις προβάτων ἀνθρώπων, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

et civitates desertae et dissipatae suffossae, munitae sederunt.

36. Et scient gentes, quae derelictae fuerint in circuitu vestro, quia ego Dominus aedificavi destructas, et plantavi deletas: ego Dominus loquutus sum, et feci.

37. Haec dicit Dominus Dominus: adhuc in hoc quaerar domui Israël, ut faciam eis: multiplicabo eos, sicut oves, homines,

38. ut oves sanctas, ut oves Jerusalem in solemnitatibus ejus: sic erunt civitates desertae plenae ovium hominum; et scient quia ego Dominus.

---

(41) ἠφανισμέναι καὶ κατεσκαμμέναι. (42) ποιήσω. (43) ἀδωναῒ κύριος - *Alex.*, *Ald.*, *C.* κύριος κύριος. (44) αὐτούς - *H.* להם - *Vulg.* eis. (45) πρόβατα Ἱερουσαλήμ.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Ἄλλ. τὰ ὑψηλά *Montfauc. ex Drusio, qui haec notat: Hieron.* altitudines, *sive* solitudines. *Idem alibi:* Bama *singulariter* excelsum, *et* Bamoth excelsa *significat. Eusebius de locis:* Bama *Aquila semper* ὑψηλὸν *reddit.*

5. Ἄλλ. ἐξ ὅλης καρδίας *Montfauc. ex Drusio. In* LXX *deest.*

11. ※ Α., Θ. καὶ αὐξηθήσονται etc. *Idem ex Ms. Jes.; Similiter in textu Chis. praeter* Α., Θ. *qui desunt.*

15. Ἄλλ. καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ ἀτεκνωθήσεται ἔτι *Montfauc. ex Drusio. Ita quoque in textu Chis. nisi quod ponit asteriscum ante* οὐκ, *et lineam cuspidatam terminalem post* ἔτι.

18. ※ Α., Θ. περὶ τοῦ αἵματος etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. In textu Chis. verbum e verbo extat, sed tantum sub asteriscis.*

19. Ἄλλ. καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν *Montfauc. ex Drusio. Chis. vero exhibet,* καὶ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, *absque ulla praefixa nota.*

Digitized by Google

Κεφ. λζ΄.

Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι (1) Κυρίου, καὶ ἔθηκέ με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦτο ἦν μεστὸν ὀστέων ÷ ἀνθρωπίνων, ⁄

2. καὶ περιήγαγέ με ἐπ' αὐτὰ κυκλόθεν κύκλῳ, καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ προσώπου τοῦ (2) πεδίου, καὶ ἰδοὺ ξηρὰ σφόδρα.

3. Καὶ (3) εἶπεν πρὸς μὲ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ ζήσεται τὰ (4) ὀστᾶ ταῦτα; καὶ εἶπα, Κύριε Κύριε, σὺ (5) ἐπίστασαι ÷ ταῦτα. ⁄

4. Καὶ (6) εἶπεν πρὸς (7) μὲ, υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὀστᾶ ταῦτα, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· τὰ ὀστᾶ τὰ ξηρὰ ἀκούσατε λόγον Κυρίου.

5. Τάδε λέγει (8) Κυρίος Κύριος τοῖς ὀστέοις τούτοις· ἰδοὺ ἐγὼ φέρω (9) εἰς ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς,

6. καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς νεῦρα, καὶ ἀνάξω ἐφ' ὑμᾶς (10) σάρκας, καὶ ἐκτενῶ ἐφ' ὑμᾶς δέρμα, καὶ δώσω (11) εἰς ὑμᾶς πνεῦμά μου, καὶ ζήσεσθε, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

Cap. XXXVII.

Et facta est super me manus Domini, et eduxit me in spiritu Domini, et posuit me in medio campi, et hic erat plenus ossium ÷ hominum, ⁄

2. et circumduxit me super ea per gyrum in circuitu: et ecce multa nimis super faciem campi, et ecce arida vehementer.

3. Et dixit ad me; fili hominis, si vivent ossa haec? et dixi, Domine Domine, tu nosti ÷ haec. ⁄

4. Et dixit ad me: fili hominis, propheta super ossa ista, et dices eis: ossa arida audite verbum Domini.

5. Haec dicit Dominus Dominus ossibus istis: ecce ego affero in vos spiritum vitae:

6. et dabo super vos nervos, et inducam super vos carnes, et extendam super vos pellem, et dabo in vos spiritum meum; et vivetis, et cognoscetis quoniam ego sum Dominus.

ויוציאני ברוח יהוה 1. - O. *καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι κύριος* - Ἀλλ. *καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι κυρίου H. M.*

1. *H., Alius, Vulg.* et eduxit me in spiritu Domini - *LXX.* et eduxit me in spiritu Dominus.

---

(1) *κύριος, καί* - *Comp. ed. κυρίου, καί* - *Vulg.* Domini: et. (2) *πεδίου, ξηρά* - *Alex.*, et *Ald. καὶ ἰδοὺ ξηρά* - *H.* והנה יבשות (3) *εἶπε.* (4) *ὀστέα* - *Alex. ὀστᾶ.* (5) *ἐπίστη* - *Ald.*, *C. ἐπίστασαι.* (6) *εἶπε.* (7) *με, Προφήτευσον* - *Ald. με, Υἱὲ ἀνθρώπε, προφήτευσον. Et ita Hieron. ex LXX.* (8) *κύριος τοῖς* - *Alex.*, et *C. κύριος κύριος* - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (9) *ἐφ' ὑμᾶς* - *Alex.*, et *C. εἰς ὑμᾶς.* (10) *σάρκα* - *Alex. σάρκας* - *Vulg.* carnes. (11) *πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς.*

Digitized by Google

7. Καὶ προεφήτευσα, καθὼς ἐνετείλατό [12] μοι Κύριος, καὶ [13] ἐγένετο ※ φωνὴ, ⁄ ἐν τῷ ἐμὲ προφητεῦσαι, καὶ ἰδοὺ σεισμὸς, καὶ προσήγαγε τὰ ὀστᾶ [14] ὀστεὸν πρὸς τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ.

7. Et prophetavi sicut praecepit mihi Dominus: et facta est ※ vox, ⁄ quum ego prophetarem: et ecce commotio: et accedebant ossa, os ad juncturam suam.

8. Καὶ [15] εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐπ᾽ αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες ἐφύοντο, καὶ ἀνέβαινεν ἐπ᾽ αὐτὰ [16] δέρμα ἐπάνω, καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν [17] ἐν αὐτοῖς.

8. Et vidi, et ecce super ea nervi, et carnes oriebantur, et ascendebat super ea pellis desuper; et spiritus non erat in eis.

9. Καὶ [18] εἶπεν πρός μέ· προφήτευσον ἐπὶ τὸ πνεῦμα, προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ πνεύματι· τάδε λέγει [19] Κύριος Κύριος· ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων [20] ἐλθὲ ※ τὸ πνεῦμα, ⁄ καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους, καὶ ζησάτωσαν.

9. Et dixit ad me: propheta super spiritum, propheta, fili hominis, et dic spiritui: haec dicit Dominus Dominus: a quatuor spiritibus veni ※ spiritus, ⁄ et insuflla in mortuos istos, et vivant.

10. Καὶ [21] ἐπροεφήτευσα καθότι ἐνετείλατό μοι, καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ ἔζησαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγὴ πολλὴ [22] σφόδρα ※ σφόδρα. ⁄

10. Et prophetavi sicut praeceperat mihi: et ingressus est in eos spiritus, et vixerunt, et steterunt in pedibus suis: congregatio multa nimis ※ valde. ⁄

11. Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς μὲ, λέγων· υἱὲ ἀνθρώπου, τὰ ὀστᾶ ταῦτα πᾶς οἶκος Ἰσραήλ. [23] ἐστιν, αὐτοὶ λέγουσι, ξηρὰ γέγονε τὰ ὀστᾶ ἡμῶν, ἀπόλωλεν ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν.

11. Et loquutus est Dominus ad me, dicens: fili hominis, ossa haec omnis domus Israël est: ipsi dicunt, arida facta sunt ossa nostra, periit spes nostra, desperavimus.

---

9. מארבע רוחות באי הרוח - A. ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἐλθὲ πνεῦμα - O. ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων ἐλθὲ *H. M.*

9. *H.*, *A.*, *Vulg.* a quatuor ventis veni, spiritus - LXX. a quatuor ventis veni.

ופחי בהרוגים האלה - A. καὶ ἐμφύσησον ἐν τοῖς πεφονευμένοις τούτοις - O. καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους *H. M.*

H., *A.*, *Vulg.* et insuflla super interfectos istos - LXX. et insuflla in mortuos istos.

10. חיל גדול - A., Σ., Θ. δύναμις μεγάλη - O. συναγωγὴ πολλὴ *H. M.*

10. *H.* virtus magna - *A.*, *S.*, *Th.* exercitus magnus - LXX. synagoga multa - *Vulg.* exercitus grandis.

---

(12) μοι· καὶ - *Alex.*, *Ald.* κύριος. (13) ἐγένετο ἐν τῷ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* φωνὴ ἐν τῷ - *H.* קול - *Vulg.* sonitus - *Hieron. juxta* LXX. vox. (14) ἑκάτερον πρὸς - *Ald.* ὀστέον. (15) ἴδον. (16) δέρματα - *Alex.*, *Ald.* δέρμα - *H.* עור - *Vulg.* cutis. (17) ἐπ᾽ αὐτοῖς - *Alex.* ἐν αὐτοῖς. (18) εἶπε. (19) κύριος, Ἐκ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* κύριος κύριος - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (20) ἐλθὲ, καὶ - *C.* ἐλθὲ πνεῦμα, καὶ - *H.* באי הרוח - *Vulg.* veni spiritus. *Et ita Hieron.* (21) προεφήτευσα - *Alex.* ἐπροεφήτευσα. (22) σφόδρα. Καὶ - *C.* σφόδρα σφόδρα - *H.* מאר מאר - *Vulg.* nimis valde. *Et ita Hieron.* (23) ἐστι, καὶ αὐτοὶ - *in Hebr.*, *et Vulg. vox* καὶ *deest.*

Digitized by Google

12. Διὰ τοῦτο προφήτευσον, καὶ [24] εἰπὸν πρὸς ※ αὐτούς· ⁄ τάδε λέγει [25] Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἀνοίγω τὰ μνήματα ὑμῶν, καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων [26] ὑμῶν ※ λαός μου, ⁄ καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ,

13. ※ καὶ γνώ※σεσθε ⁄ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ἀνοῖξαί με τοὺς τάφους ὑμῶν, τοῦ ἀναγαγεῖν [27] με ※ ὑμᾶς ⁄ ἐκ τῶν τάφων ※ ὑμῶν, ⁄ λαός μου.

14. Καὶ [28] δώσω τὸ πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος [29] ἐλάλησα καὶ ποιήσω, λέγει [30] Κύριος Κύριος.

15. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, [31] λέγων·

16. ※ καὶ σὺ, ⁄ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ [32] ῥάβδον ※ μίαν, ⁄ καὶ γράψον ἐπ' αὐτὴν τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς προσκειμένους ἐπ' αὐτόν· καὶ ῥάβδον δευτέραν λήψῃ σεαυτῷ, καὶ [33] γράψεις ἐπ' αὐτὴν τῷ Ἰωσὴφ, ῥάβδον Ἐφραὶμ, καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς προστεθέντας πρὸς αὐτόν·

12. Propterea vaticinare, et dic ※ ad eos: ⁄ haec dicit Dominus Dominus: ecce ego aperio memorias vestras, et reducam vos de sepulchris vestris ※ populus meus, ⁄ et introducam vos in terram Israël,

13. ※ et cognoscetis ⁄ quoniam ego sum Dominus, quum aperuero sepulchra vestra, ut educam ※ vos ⁄ de sepulchris ※ vestris, ⁄ populus meus.

14. Et dabo spiritum meum in vos, et vivetis: et ponam vos super terram vestram; et cognoscetis quia ego Dominus loquutus sum, et faciam, dicit Dominus Dominus.

15. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

16. ※ et tu, ⁄ fili hominis, assume tibi virgam ※ unam, ⁄ et scribe super eam Judam, et filios Israël, qui appositi sunt ei: et virgam secundam assumes tibi, et scribes super eam Joseph, virgam Ephraem, et omnes filios Israël, qui appositi sunt ei:

---

12. - Ἄλλ. ὑμᾶς ἐκ τῶν τάφων ὑμῶν λαός μου - O. ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων ὑμῶν H. M. אתכם מקברותיכם עמי

12. *H.* vos ex sepulchris vestris popule mi - *Alius*, *Vulg.* vos de sepulchris vestris populus meus - LXX. vos de monumentis vestris.

---

(24) εἰπὸν, Τόδε - *Alex.* πρὸς αὐτοὺς, Τάδε - *H.* אליהם כה - *Vulg.* ad eos: haec. *Et ita Hieron.* (25) κύριος, Ἰδού - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (26) ὑμῶν, καὶ εἰσάξω - [Ἄλλος, λαός μου *ex Drusio H. M.*] - *H.* עמי והבאתי - *Vulg.* populus meus, et inducam. *Et ita Hieron.* (27) με ἐκ τῶν τάφων τὸν λαόν μου - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ὑμᾶς ἐκ τῶν τάφων ὑμῶν τὸν (*C. deest*) λαὸν (*Ald.* λαός) - *H.* אתכם מקברותיכם עמי - *Vulg.* vos de tumulis vestris populus meus. *Et ita Hieron.* (28) δώσω πνεῦμα. (29) λελάληκα. (30) κύριος. Καί - *Alex.*, *Ald.* κύριος κύριος - *C.* κύριος ὁ Θεός - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron.* (31) λέγων, Υἱέ - *H.* לאמר: ואתה - *Vulg.* dicens: et tu. *Et ita Hieron.* (32) ῥάβδον, καί - *H.* עץ אחד - *Vulg.* lignum unum - *Hieron. ex* LXX. virgam unam. (33) γράψεις αὐτήν - *H.* עליו - *Vulg.* super illud.

Digitized by Google

17. καὶ συνάψεις αὐτὰς πρὸς ἀλλήλας σαυτῷ εἰς ῥάβδον μίαν, τοῦ δῆσαι ÷ [34] αὐτὰς, ⁄ καὶ ἔσονται ἐν τῇ χειρί σου.

18. Καὶ ἔσται, ὅτ' ἂν λέγωσι πρὸς σὲ οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ [35] σου, ⋇ λέγοντες, ⁄ οὐκ [36] ἀπαγγελεῖς ἡμῖν, τί ἐστι ταῦτά σοι;

19. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει [37] Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ λήψομαι τὴν φυλὴν Ἰωσὴφ, ⋇ τὴν διὰ χειρὸς Ἐφραῒμ, καὶ τὰς φυλὰς Ἰσραὴλ τὰς προσκειμένας πρὸς αὐτὸν, καὶ δώσω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν φυλὴν Ἰούδα, καὶ ἔσονται εἰς ῥάβδον [38] μίαν, ⋇ καὶ ἔσονται μία ἐν τῇ χειρὶ Ἰούδα.

20. Καὶ ἔσονται αἱ ῥάβδοι, ἐφ' αἷς σὺ ἔγραψας ἐπ' αὐταῖς, ἐν τῇ χειρί σου ἐνώπιον αὐτῶν.

21. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω πάντα οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ μέσου τῶν ἐθνῶν, οὗ εἰσήλθωσαν ἐκεῖ, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ ÷ πάντων ⁄ τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ,

22. καὶ δώσω αὐτοὺς [39] εἰς ἔθνος ἓν ἐν τῇ γῇ μου, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν Ἰσραήλ· καὶ ἄρχων εἷς ἔσται [40] αὐτῶν ⋇ εἰς βασιλέα, ⁄ καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι εἰς δύο ἔθνη, οὐδὲ μὴ διαιρεθῶσιν οὐκ ἔτι εἰς δύο βασιλείας,

17. et conjunges eas invicem tibi in virgam unam, ut copules ÷ eas, ⁄ et erunt in manu tua.

18. Et erit, quando dixerint tibi filii populi tui, ⋇ dicentes, ⁄ non dices nobis, quid sint ista tibi?

19. Et dices ad eos: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego assumam tribum Joseph, ⋇ quae in manu Ephraem, et tribus Israël, quae adjunctae sunt ei: et dabo eos super tribum Juda, et erunt in virgam unam, ⋇ et erunt una in manu Juda.

20. Et erunt virgae, in quibus tu scripsisti in eis, in manu tua coram eis.

21. Et dices eis: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego assumo omnem domum Israël de medio gentium, quo ingressi sunt illuc; et congregabo eos ex ÷ omnibus ⁄ qui in circuitu eorum sunt, et inducam eos in terram Israël,

22. et dabo eos in gentem unam in terra mea, et in montibus Israël: et princeps unus erit eorum ⋇ in regem, ⁄ et non erunt ultra in duas gentes, nec dividentur ultra in duo regna;

לכלם למלך 22. - Ἄλλ. πάντων αὐτῶν εἰς βασιλέα *H. M.*

22. *H.* omnibus illis in regem - *Al.* omnium ipsorum in regem - *Vulg.* omnibus imperans.

---

(34) ἑαυτάς - *Alex.* αὐτάς. (35) σου, οὐκ - *Alex.* λέγοντες, οὐκ - *H.* לאמר - *Vulg.* loquentes. *Et ita Hieron.* (36) ἀναγγέλλεις. (37) κύριος, Ἰδού - *Alex.* ἀδωναΐ κύριος - *Ald.* κύριος κύριος - *C.* κύριος ὁ θεός - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (38) μίαν τῇ χειρί - *Alex.*, *Ald.* ἐν τῇ - *C.* καὶ ἔσονται μία ἐν τῇ - *H.* אחד והיו אחד ביד - *Vulg.* unum: et erunt unum in manu - *Hieron. ex LXX.* et erunt una. (39) εἰς ἔθνος ἐν τῇ γῇ - *H.* לגוי אחד בארץ - *Vulg.* in gentem unam in terra. *Et ita Hieron.* (40) αὐτῶν, καὶ οὐκ - *C.* εἰς βασιλέα - *H.* למלך - *Vulg.* imperans - *Hieron. ex LXX.* in regem.

23. ἵνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν τοῖς εἰδώλοις (41) αὐτῶν, ※ καὶ ἐν τοῖς προσοχθίσμασιν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις αὐτῶν, ⁄. καὶ ῥύσομαι αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὧν (42) ἥμαρτον ἐν αὐταῖς, καὶ καθαριῶ αὐτούς, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν, καὶ (43) ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν.

23. ut non polluantur ultra in idolis suis, ※ et in offendiculis suis, et in omnibus impietatibus suis, ⁄. et eruam eos ex omnibus iniquitatibus eorum, in quibus peccaverunt in eis: et mundabo eos, et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum.

24. Καὶ ὁ δοῦλός μου Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ (44) αὐτῶν, καὶ ποιμὴν εἷς ἔσται πάντων ※ αὐτῶν, ⁄. ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύσονται, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξονται, καὶ ποιήσουσιν αὐτά·

24. Et servus meus David princeps in medio eorum, et pastor unus erit omnium ※ eorum, ⁄. quia in praeceptis meis ambulabunt, et judicia mea custodient, et facient ea:

25. καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἣν ἐγὼ δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακώβ, οὗ κατῴκησαν ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ αὐτῆς (45) αὐτοί, ※ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ⁄. καὶ Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου (46) ἄρχων αὐτῶν ÷ ἔσται / εἰς τὸν αἰῶνα.

25. et habitabunt in terra sua, quam ego dedi servo meo Jacob, ubi habitaverunt illic patres eorum: et habitabunt in ea ipsi, ※ et filii eorum, et filii filiorum eorum usque in sempiternum; ⁄. et David servus meus princeps eorum ÷ erit / in perpetuum.

---

23. - ※ καὶ ἐν τοῖς προσοχθίσμασιν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις αὐτῶν - *In O. vacat. H. M.* ובשקוציהם ובכל פשעיהם

25. - A., Θ. καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν *H. M.* ובניהם ובני בניהם

23. *H.* et in foeditatibus suis, et in cunctis praevaricationibus suis - ※ et in offendiculis eorum, et omnibus impietatibus eorum - *In LXX. vacat* - *Vulg.* et abominationibus suis, et cunctis iniquitatibus suis.

25. *H.*, ※ *A.*, *Th.*, *Vulg.* et filii eorum, et filii filiorum eorum.

---

(41) αὐτῶν· καὶ ῥύσομαι - [*Ms. Jes.* ※ καὶ ἐν τοῖς προσοχθίσμασιν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις αὐτῶν *H. M.*] - *Alex.* αὐτῶν, ἐν οἷς ἡμάρτοσαν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς προσοχθίσμασιν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις αὐτῶν· καὶ ῥύσομαι - *Ald.*, *C.* αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς προσκόμμασιν (*Ald.* προσοχθίσμασιν) αὐτῶν, καὶ ἐν ἀσεβείαις αὐτῶν· καὶ ῥύσομαι - *H.* ובשקוציהם ובכל פשעיהם - *Vulg.* et abominationibus suis, et cunctis iniquitatibus suis - *Hieron. ex LXX.* et in offendiculis suis, et in omnibus impietatibus suis. (42) ἡμάρτοσαν - *Ald.* ἥμαρτον. (43) ἐγὼ κύριος ἔσομαι - *in Ald., et C.* κύριος *deest, ut etiam in Hebr. et Vulg.* (44) αὐτῶν, ἔσται ποιμὴν εἷς πάντων, ὅτι - *Alex.*, *Ald.* καὶ (*in Ald. deest*) ποιμὴν εἷς ἔσται πάντων - *H.* ורועה אחד יהיה לכלם - *Vulg.* et pastor unus erit omnium eorum. *Et ita Hieron.* (45) αὐτοί· καὶ Δαυὶδ - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν *etc., ut in Codice nostro. H. M.*] - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτοί, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἕως τοῦ (*in Alex. deest*) αἰῶνος· καί - *H.* המה ובניהם ובני בניהם עד־עולם ודוד - *Vulg.* ipsi, et filii eorum, et filii filiorum eorum, usque in sempiternum: et David. *Et ita Hieron.* (46) ἄρχων εἰς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* αὐτῶν ἔσται (*in C. deest*) εἰς - *H.* נשיא להם - *Vulg.* princeps eorum.

Digitized by Google

26. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην εἰρήνης, διαθήκη αἰωνία ἔσται μετ' [47] αὐτῶν· ※ καὶ δώσω αὐτοὺς, καὶ πληθυνῶ αὐτοὺς, ⁄ καὶ θήσω τὰ ἅγιά μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα·

27. καὶ ἔσται ἡ κατασκήνωσίς μου ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς Θεὸς, καὶ αὐτοί [48] ἔσονταί μου λαός.

28. Καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτοὺς, ἐν τῷ εἶναι τὰ ἅγιά μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

26. Et disponam eis testamentum pacis; testamentum sempiternum erit cum eis: ※ et dabo eos, et multiplicabo eos, ⁄ et ponam sancta mea in medio eorum in perpetuum:

27. et erit tabernaculum meum in eis: et ero eis Deus, et ipsi erunt mihi populus.

28. Et scient gentes, quia ego sum Dominus, qui sanctifico eos, quum fuerint sancta mea in medio eorum in perpetuum.

---

26. - ונתתים והרביתי אותם ※ Α., Θ. καὶ δώσω (al. τάξω) αὐτοὺς, καὶ πληθυνῶ αὐτούς *H. M.*

26. *H.*, ※ *A.*, *Th.* et dabo eos, et multiplicabo eos - *Vulg.* et fundabo eos, et multiplicabo.

---

(47) αὐτῶν· καὶ θήσω - [*Ms. Jes.* ※ Α., Θ. καὶ δώσω αὐτοὺς καὶ πληθυνῶ αὐτούς. *Et ita Comp. H. M.*] - *H.* ונתתים והרביתי אותם - *Vulg.* et fundabo eos, et multiplicabo, et. - *Hieron. ex* LXX. dabo eos, et multiplicabo eos, et. (48) μου ἔσονται.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. *In hunc locum notat Drusius apud Montfauc.* ויוציאני ברוח יהוה *Verba haec ambigua sunt. Nam verti possunt*, et eduxit me in spiritu Dominus: et eduxit me, *nempe manus Domini*, in spiritu Domini. *Utraque interpretatio extat in Codicibus Graecis. Hieron. autem hanc postremam in versione sua secutus est. Cui infirmandae verbum masculinum* ויוציא eduxit, *cum nomen* יד *, quod* manum *significat, in communi usu faemininum sit. Verba Hieron. in Comment.* Et eduxit me in spiritu Domini, *subauditur*, manus Domini. *Cui favet locus Sophoniae* 3. 16. *ubi* יד *masculine constituitur. R. David annotat alium reperiri in quinque Megellis. Chis. in textu legit*, ἐν πνεύματι κυρίου.

7. *Notat Drusius* καὶ ἐγίνετο φωνή, *ubi* LXX. καὶ ἐγίνετο *tantum habent. Sed* קול φωνή *exprimitur in Hebr. Cui favet Chis. in textu, qui eamdem vocem legit sub asterisco.*

9. Α. ἐκ τῶν τεσσάρων etc. *Ms. Reg. apud Montfauc. In textu Chis. exhibetur tantum sub asterisco cum linea terminali* τὸ πνεῦμα, *superiora vero quadrant cum* LXX.

Ibid. Α. καὶ ἐμφύσησον etc. *Ms. Reg. Itidem apud Montfauc.*

10. Α., Σ., Θ. δύναμις μεγάλη *Montfauc. ex Drusio, et ex Ms. Reg. Ibid. notat Drusius* σφόδρα σφόδρα *pro* מאד מאד *ubi* LXX. σφόδρα *semel. At Chis. in textu bis legit. et postremo praefigit stellulam cum linea terminali.*

12. Ἄλλ. ὑμᾶς ἐκ τῶν τάφων etc. *Montfauc. ex Drusio. In textu autem Codicis Chis. habetur tantummodo sic* ※ λαός μου ⁄ *caetera conveniunt cum* τοῖς Ο.

22. Ἄλλ. πάντων αὐτῶν etc. *Theodoretus apud*

Montfauc. qui ait: « Verisimile est sic olim habuisse LXX *Interpretes:» Hieronymus quippe in* LXX *legit*, omnium istorum in regem. *At Chis. in textu habet sic*, ※ εἰς βασιλέα ⁄. *Unde si vera est nota asterisci oportet hoc saltem defuisse in* LXX.

23. ※ καὶ ἐν τοῖς προσοχθίσμασιν etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. Sic etiam in textu Chis. ad verbum.*

25. ※ Α., Θ. καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν etc. *Ms. Jes. Similiter Chis. in textu omissis* Α. *et* Θ., *ac praeterea postremo*, αὐτῶν *adjicit*, ἕως αἰῶνος, *ubi ponit lineam cuspidatam terminalem.*

26. ※ Α., Θ. καὶ δώσω αὐτούς etc. *Ms. Jes.*, *Ms. vero Reg. et Drusius habent*, καὶ τάξω αὐτούς etc. *Ita apud Montfauc. Chis. vero in textu convenit ad verbum cum Ms. Jes. praeter Interpretes, quos de more praetermittit.*

Κεφ. λή.

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων·

2. υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Γὼγ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγὼγ ἄρχοντα [1] Ῥὼς, καὶ Μεσὸχ, καὶ Θοβὲλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν,

3. καὶ εἰπὸν αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ [2] ἐπὶ σὲ Γὼγ, ἄρχοντα Ῥὼς, Μεσὸχ, καὶ [3] Θοβὲλ,

4. ※ καὶ περιστρέψω σε, καὶ δώσω χαλινὸν εἰς τὰς σιαγόνας σου, ⁄ καὶ συν-

CAP. XXXVIII.

Et factus sermo Domini ad me, dicens:

2. fili hominis, obfirma faciem tuam super Gog, et terram Magog, principem Rhos, et Mesoch, et Thobel, et vaticinare super eum,

3. et dic ei: haec dicit Dominus Dominus: ecce ego super te Gog, principem Rhos, Mesoch, et Thobel;

4. ※ et circumagam te, et ponam fraenum in maxillis tuis, ⁄

נשיא ראש משך ותובל 2. – Α. ἄρχοντα κεφαλῆς Μοσὸχ καὶ Θοβὲλ – Ὁ Σύρος, κεφαλῆς – Σ., Ο., Θ. ἄρχοντα Ῥὼς, Μεσὸχ (Ο. Μεσὸχ), καὶ Θοβὲλ *H. M.*

ושובבתיך ונתתי חחים בלחייך 4. – ※ Θ. καὶ περιστρέψω σε, καὶ δώσω χαλινὸν εἰς τὰς σιαγόνας σου – *In* Ο. *vacat. H. M.*

2. *H.* principem capitis Mosoch, et Thubal – *A.* principem capitis Mosoch, et Thobel – *Syrus* capitis – *S.*, LXX., *Th.* principem capitis Mosoch (LXX. Mesoch), et Thobel – *Vulg.* principem capitis Mosoch et Thubal.

4. *H.* et reducam te, et dabo hamos in maxillis tuis – ※ *Th.*, *Vulg.* et circumagam te, et ponam fraenum in maxillis tuis – *In* LXX. *vacat.*

---

(1) Ῥὼς Μεσόχ. (2) ἐπὶ σὲ ἄρχοντα – *Ms. Alex.* ἐπὶ σὲ Γώγ. – *H.* אליך גוג נשיא – *Vulg.* ad te Gog principem. *Et ita Hieron.* (3) Θοβὲλ, Καὶ συνάξω σε – [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ περιστρέψω σε, καὶ δώσω χαλινὸν εἰς τὰς σιαγόνας σου. *H. M.*] – *C.* Περιάξω σε, καὶ θήσομαι χαλινὸν εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ συνάξω σε – *Al.* Καὶ περιστρέψω σε κυκλόθεν, καὶ δώσω χαλινὸν εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ συνάξω σε – *H.* תובל ושובבתיך ונתתי חחים בלחייך – *Vulg.* Thubal: Et circumagam te, et ponam fraenum in maxillis tuis. *Et ita Hieron.*

ἄξω σε, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμίν σου, ἵππους καὶ ἱππεῖς ἐνδεδυμένους θώρακας πάντας, (4) συναγωγὴ πολλή, πέλται καὶ περικεφαλαῖαι καὶ (5) μάχαιραι ※ πάντες ※ αὐτοί, ⁄

5. Πέρσαι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ (6) Λίβυες ※ μετ' αὐτῶν, ⁄ πάντες περικεφαλαίαις καὶ πέλταις,

6. Γομὲρ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, οἶκος τοῦ (7) Θεργαμᾶ ἀπ' ἐσχάτου Βορρᾶ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ.

7. Ἑτοιμάσθητι, ἑτοίμασον σεαυτὸν σὺ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου, (8) οἱ συνηγμένοι μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ μοι εἰς προφυλακήν.

8. Ἀφ' ἡμερῶν πλειόνων ἑτοιμασθήσεται, καὶ ἐπ' ἐσχάτου ἐτῶν ἐλεύσεται, καὶ ἥξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ μαχαίρας, (9) συνηγμένην ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, ἐπὶ γῆν Ισραὴλ, ἣ ἐγενήθη ἐρη-

et congregabo te, et omnem exercitum tuum, equos et equites vestitos loricis universos; congregatio multa, peltae, et galeae, et gladii ※ omnes ※ hi, ⁄

5. Persae, et Æthiopes, et Libyes ※ cum eis, ⁄ omnes galeis et peltis,

6. Gomer, et omnes qui circa eum, domus Thergama ab extremo Aquilonis, et omnes qui circa eum, et gentes multae tecum.

7. Praeparare, praepara te, tu, et omnis congregatio tua, qui collecti sunt tecum, et eris mihi in custodiam.

8. A diebus pluribus praeparabitur, et a novissimo annorum veniet; et veniet in terram, quae aversa est gladio, quae congregata est de gentibus multis super

---

קהל רב צנה ומגן תפשי חרבות כלם - ※ *συναγωγὴ πολλή, πέλτας καὶ ἀσπίδας, καὶ μαχαίρας πάντες αὐτοὶ ἔχοντες H. M.*

פרס כוש ופוט אתם כלם מגן וכובע 5. - Ἄλλος, *Πέρσαι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Λίβυες μετ' αὐτῶν, πάντες οὗτοι ἀσπίδας καὶ περικεφαλαίας ἔχοντες* - Θ. *Πέρσαι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Λίβυες, πάντες περικεφαλαίαις καὶ πέλταις H. M.*

ואת־כל־אגפיו 6. - Ἄλλος, *καὶ πάντα τὰ ὑποστηρίγματα αὐτοῦ* - Θ. *καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν H. M.*

H. caetus multus scutum et clypeum, tenentes gladios omnes ipsi - ※ congregatio magna, peltas et clypeos et gladios omnes hi habentes - *Vulg.* multitudinem magnam, hastam et clypeum arripientium et gladium.

5. *H.* Paras, Chus, et Phuth cum eis, omnes ipsi clypeum et galeam - *Alius* Persae, et Ethiopes, et Lybies cum ipsis, omnes isti clypeos et galeas habentes - LXX. Persae, et Ethiopes, et Lybies, omnes galeis, et peltis - *Vulg.* Persae, Ethiopes, et Lybies cum eis, omnes scutati et galeati.

6. *H.* et omnes alae ejus - *Al.* et omnia sustentacula ejus - LXX. et omnes qui circa ipsum sunt - *Vulg.* et universa agmina ejus.

---

(4) *συναγωγῇ πολλῇ* - *Ald., C.* *συναγωγὴ πολλή.* (5) *μάχαιραι· Πέρσαι* [*Drusius* ※ . . . *πάντες αὐτοὶ H. M.*] - *H.* חרבות כלם (6) *Λίβυες, πάντες* - [Ἄλλος, *Λίβυες μετ' αὐτῶν. H. M.*] - *H.* פוט אתם - *Vulg.* Libyes cum eis. (7) Θοργαμά - *Alex.* Θεργαμά. (8) *ἡ συνηγμένη* - *Alex.*, et *C.* *οἱ συνηγμένοι* - *H.* הנקהלים (9) *συνηγμένων* - *H.* מקבצת - *Vulg.* congregata est.

μος δι' ὅλου· καὶ οὗτος ἐξ ἐθνῶν ἐξελήλυθε, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' εἰρήνης ἅπαντες.

terram Israël, quae facta est deserta omnino: et hic ex gentibus egressus est, et habitabunt in pace omnes.

9. Καὶ ἀναβήσῃ ὡς ὑετὸς, καὶ ἥξεις ὡς νεφέλη κατακαλύψαι γῆν, καὶ ἔσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σὲ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ.

9. Et ascendes sicut pluvia, et venies sicut nubes ad operiendam terram; et eris tu, et omnes qui circa te, et gentes multae tecum.

10. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος· καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναβήσεται ῥήματα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, καὶ λογιῇ λογισμοὺς πονηροὺς,

10. Haec dicit Dominus Dominus: et erit in die illa, ascendent verba super cor tuum, et cogitabis cogitationes pessimas,

11. καὶ ἐρεῖς· ἀναβήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπερριμμένην, ἥξω [10] ἐφ' ἡσυχάζοντας [11] ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ οἰκοῦντας ἐπ' εἰρήνης, πάντας κατοικοῦντας γῆν, ἐν ᾗ οὐχ' ὑπάρχει τεῖχος, οὐ-δὲ μοχλοὶ, καὶ θύραι οὐκ εἰσὶν [12] αὐταῖς,

11. et dices: ascendam super terram abjectam, veniam super quiescentes in quiete, et habitantes in pace, omnes habitantes terram, in qua non est murus, neque vectes, et portae non sunt eis,

12. προνομεῦσαι προνομὴν, καὶ [13] σκυλεῦσαι σκῦλα αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι χεῖράς μου [14] εἰς γῆν ἠρημωμένην, ἣ [15] κατοικισθῇ, καὶ [16] ἐπὶ ἔθνος συνηγμένον ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, πεποιηκότας [17] κτήσεις ⋇ καὶ ὕπαρξιν, ⁄ κατοικοῦντας ἐπὶ τὸν ὀμφαλὸν τῆς γῆς.

12 ad praedandum praedam, et spoliandum spolia eorum, ad convertendum manus meas in terram desolatam, quae habitata fuerit, et super gentem collectam de gentibus multis, qui fecerunt possessiones, ⋇ et substantiam, ⁄ habitantes super umbilicum terrae.

13. [18] Σαβὰ, καὶ [19] Δαδὰν, καὶ ἔμποροι Καρχηδόνιοι, καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι

13. Saba, et Dadan, et negotiatores Carthaginenses, et omnes

כשואה 9. - Ο. ὡς νεφέλη - Ἄλλος, ὡς καταιγὶς *H. M.*

סחרי תרשיש 13. - ὁ Ἑβρ., Σύρ. ἔμποροι Θαρσεῖς - Ο. ἔμποροι Καρχηδόνιοι *H. M.*

9. *H.*, *Alius*, *Vulg.* quasi tempestas - *LXX.* quasi nubes.

13. *H.*, *Hebr. Int.*, *Syrus*, *Vulg.* negotiatores Tharsis - *LXX.* negotiatores Carthaginensium.

---

(10) ἐπὶ ἡσυχάζοντας. (11) ἐν τῇ ἡσυχίᾳ - in *Alex.* τῇ *deest.* (12) αὐτοῖς - *Alex.* αὐταῖς. (13) σκῦλα σκυλεῦσαι - *Alex.* σκυλεῦσαι σκῦλα. *Et ita Hebr., et Vulg.* (14) εἰς τὴν ἠρημωμένην. (15) κατῳκίσθη. (16) ἐπ' - *Alex.* ἐπί. (17) κτήσεις, κατοικοῦντας - *H.* מקנה וקנין יושבי (18) Σαββά - *Alex.* Σαβά - *Vulg.* Saba. (19) Δαιδάν.

αὐτῶν ἐροῦσί σοι· εἰς προνομὴν τοῦ προνομεῦσαι σὺ ἔρχῃ, καὶ σκυλεῦσαι σκῦλα, συνήγαγες συναγωγήν σου, λαβεῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀπενέγκασθαι κτῆσιν, τοῦ σκυλεῦσαι (20) σκῦλα μεγάλα· ⁄

14. Διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ Γώγ· τάδε λέγει Κύριος Κύριος· οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἐπ' εἰρήνης, ἐγερθήσῃ,

15. καὶ ἥξεις ἐκ τοῦ τόπου σου ἀπ' ἐσχάτου Βοῤῥᾶ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ; ἀναβάται ἵππων πάντες, συναγωγὴ μεγάλη, καὶ δύναμις πολλή·

16. καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ὡς νεφέλη καλύψαι γῆν· ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἔσται, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὴν γῆν μου, ἵνα γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη ἐμὲ, ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν σοὶ ἐνώπιον (21) αὐτῶν ⋇ Γώγ. ⁄

17. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος τῷ Γώγ· ⁄ σὺ εἶ, περὶ οὗ ἐλάλησα πρὸ ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, διὰ χειρὸς τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν τοῦ (22) Ἰσραὴλ ⋇ τῶν προφητευσάντων ⁄ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἔτεσι, τοῦ (23) ἀγαγεῖν σὲ ἐπ' αὐτούς.

villae eorum dicent tibi: ad praedandum praedam tu venis, et spoliandum spolia congregasti congregationem tuam, ad tollendum argentum et aurum, ad auferendum possessionem, ad spoliandum spolia magna: ⁄

14. Propterea vaticinare, fili hominis, et dic ad Gog: haec dicit Dominus Dominus; nonne in die illa, quum habitaverit populus meus Israël in pace, consurges,

15. et venies de loco tuo ab extremo Aquilonis, et gentes multae tecum? ascensores equorum omnes, congregatio magna, et exercitus multus:

16. et ascendes super populum meum Israël, quasi nubes, ut operias terram: in novissimis diebus erit, et adducam te super terram meam, ut sciant omnes gentes me, quum sanctificatus fuero in te coram eis ⋇ Gog. ⁄

17. Haec dicit Dominus Dominus ad Gog: ⁄ tu es, de quo loquutus sum ante dies priores per manum servorum meorum prophetarum Israël, ⋇ qui prophetaverunt ⁄ in diebus illis et annis, ut adducerem te super eos.

וכל־כפיריה - O., Θ. *καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῆς* - O. *αὐτῶν H. M.*

הנבאים 17. - Ἄλλ. *τῶν προφητευσάντων* - *In* O. *vacat H. M.*

H. et omnes leunculi ejus - *LXX.*, *Th.* et omnes villae ejus - *Vulg.* et omnes leones ejus.

17. *H.* prophetantium - *Alius*, *Vulg.* qui prophetaverunt - *In LXX. vacat.*

---

(20) *σκῦλα. Διατοῦτο* - *C. σκῦλα μεγάλα* - *H.* שלל גדול - *Vulg.* manubias infinitas. *Et ita Hieron.* (21) *αὐτῶν. Τάδε* - *H.* גוג כה - *Vulg.* o Gog. Haec. *Et ita Hieron.* (22) Ἰσραὴλ, *ἐν ταῖς* - [Ἄλλος, *τῶν προφητευσάντων. H. M.*] - *C. οἱ προφητεύσαντες ἐν* - *H.* ישראל הנבאים - *Vulg.* Israël, qui prophetaverunt. *Et ita Hieron.* (23) *ἀναγαγεῖν σε.*

Digitized by Google

18. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἔλθῃ Γὼγ ἐπὶ τὴν γῆν Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος, ἀναβήσεται ὁ [24] θυμός μου ⋇ ἐν ὀργῇ μου, ⁄.

18. Et erit in die illa, in die qua venerit Gog super terram Israël, dicit Dominus Dominus, ascendet furor meus ⋇ in ira mea, ⁄.

19. καὶ ὁ ζῆλός μου· ἐν πυρὶ τῆς ὀργῆς μου ἐλάλησα, εἰ μὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται σεισμὸς μέγας ἐπὶ γῆς Ἰσραήλ·

19. et zelus meus: in igne irae meae loquutus sum, si non in die illa erit commotio magna super terram Israël:

20. καὶ σεισθήσονται [25] ἀπὸ προσώπου μου οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ θηρία τοῦ πεδίου, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τὰ ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ῥαγήσεται τὰ ὄρη, καὶ πεσοῦνται αἱ φάραγγες, καὶ πᾶν τεῖχος ἐπὶ τὴν γῆν πεσεῖται.

20. et commovebuntur a facie mea pisces maris, et volatilia coeli, et bestiae campi, et omnia reptilia, quae reptant super terram, et omnes homines, qui sunt super faciem terrae: et scindentur montes, et cadent valles, et omnis murus super terram cadet.

21. Καὶ καλέσω [26] ἐπ' αὐτὸν πάντα φόβον μαχαίρας, λέγει Κύριος Κύριος· μάχαιραι [leg. μάχαιρα] ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔσται.

21. Et vocabo super ipsum omnem formidinem gladii, dicit Dominus Dominus: gladius hominis super fratrem suum erit.

22. Καὶ κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ, καὶ αἵματι, καὶ ὑετῷ κατακλύζοντι, καὶ λίθοις χαλάζης, καὶ πῦρ καὶ θεῖον βρέξω ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπ' ἔθνη πολλὰ μετ' αὐτοῦ.

22. Et judicabo eum peste, et sanguine, et pluvia inundante, et lapidibus grandinis; et ignem et sulphur pluam super eum, et super omnes qui cum eo, et super gentes multas cum eo.

תעלה חמתי באפי 18. - Ο. ἀναβήσεται ὁ θυμός μου - ⋇ Θ. ἐν ὀργῇ μου *H. M.*

18. *H.* ascendet furor meus in ira mea - *LXX.* ascendet furor meus - ⋇ *Th.* in ira mea - *Vulg.* ascendet indignatio mea in furore meo.

וקראתי עליו לכל־הרי חרב 21. - Ἄλλ. καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸν εἰς πάντα τὰ ὄρη μου μάχαιραν - Ο. καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸ καὶ πᾶν φόβον *(sic) H. M.*

21. *H.* et vocabo super eum in cunctis montibus meis gladium - *Al.* et vocabo super eum in omnes montes meos gladium - *LXX.* et vocabo super ipsum et omnem timorem - *Vulg.* et convocabo adversus eum in cunctis montibus meis gladium.

---

(24) θυμός μου, Καὶ ὁ - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. ἐν ὀργῇ μου. *H. M.*] - *H.* חמתי באפי - *Vulg.* indignatio mea in furore meo. *Et ita Hieron.* (25) ἀπὸ προσώπου κυρίου οἱ - *H.* מפני - *Vulg.* a facie mea. *Et ita Hieron.* (26) ἐπ' αὐτὸ καὶ πᾶν φόβον, λέγει - *Ald.* αὐτὸ πάντα φόβον μαχαίρας, λέγει - *C.* αὐτὸ πάντα φόβον, λέγει - *Alex.* φόβον μαχαίρας, λέγει - *H.* חרב נאם - *Vulg.* gladium, ait.

23. Καὶ μεγαλυνθήσομαι, καὶ ἁγιασθήσομαι, ÷ καὶ ἐνδοξασθήσομαι, ⁄ καὶ γνωσθήσομαι ἐναντίον ἐθνῶν πολλῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

23. Et magnificabor, et sanctificabor, ÷ et glorificabor, ⁄ et notus ero in conspectu gentium multarum: et scient quia ego sum Dominus.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Α. ἄρχοντα etc. *Apud Hexapla Montfauc. qui notat: Has omnes lectiones mutuamur ex Theodoreto, Drusio, et ex Ms. Jes. Sic autem habet Hieronymus: « Porro quod in exercitu Gog, sive Magog, qui juxta* LXX., *S., et Th. princeps est* Ros Mosoch et Thubal: *primam gentem Ros, Aquila interpretatur* caput, *quem nos secuti sumus, ut sit sensus*, principem capitis *Mosoch et Thubal. » Theodoretus vero*, τὸ δὲ Ῥὼς κεφαλὴν ὁ Σύρος ἡρμήνευσεν, καὶ ὁ Ἀκύλας δὲ κεφαλὴν Μοσὸχ, τὸ Ῥὼς Μοσὸχ ἡρμήνευσεν. *In textu Chis. habetur* ἄρχοντα Ῥὼς, καὶ Μεσὸχ, καὶ Θοβέλ.

4. ⁜ Θ. καὶ περιστρέψω σε etc. *Ms. Jes. apud Montfauc. Itemque Chis. in textu sine Interprete.*

Ibid. ⁜ συναγωγὴ πολλὴ etc. *Drusius apud Montfauc. In textu vero Chis. habetur tantum sic,* ⁜ πάντες ⁜ αὐτοὶ ⁄ *reliqua conveniunt cum* τοῖς Ο. *Editionis Romanae, quae exhibet*, συναγωγὴ πολλὴ, πέλται, καὶ περικεφαλαῖαι, καὶ μάχαιραι.

5. Ἄλλος, Πέρσαι etc. *Drusius, et* Λίβυες *Theodoretus, apud Montfauc. consonat cum* τοῖς Ο. *Chis. in textu, nisi quod adiicit* τὸ, μετ' αὐτῶν *sub asterisco cum linea cuspidata terminali.*

6. Ἄλλ. καὶ πάντα etc. *Montfauc. ex Drusio.*

9. Ἀλλ. ὡς καταιγὶς *Ms. Jes. apud Montfauc.*

13. Ἑβρ., καὶ Σύρος, ἔμποροι Θαρσίς. *Montfauc. ex Theodoreto.*

Ibid. Θ. καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῆς *Idem ex Drusio. Hieronymus autem sic notat. « Ut autem pro* catulis leonum, *qui Hebraïce dicuntur* CHAPHIR, LXX. *et Theodotio ponerent* villas, *error perspicuus est. Si enim per* Chi *litteram scribas, appellatur* catulus leonis; *sin autem cum* Ce, *qui Hebraïce dicitur* Coph, ager *appellatur et* villae.

17. Ἄλλ. τῶν προφητευσάντων *Apud Montfauc. in Hexaplis. Chis. vero in textu similiter, sed sub stellula.*

18. ⁜ Θ. ἐν ὀργῇ μου *Ms. Jes. apud Montfauc. Ita quoque Chis. absque Interprete.*

21. Ἄλλ. καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸν etc. *Montfauc. ex Drusio. At Chis. legit* καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸν πάντα φόβον μαχαίρας.

Κεφ. λθ'.

Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ Γὼγ, καὶ εἰπόν· τάδε λέγει [1] Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γὼγ ἄρχοντα Ῥῶς, [2] Μοσὸχ, καὶ Θοβέλ·

2. καὶ συνάξω σε, καὶ καθοδηγήσω σε, καὶ [3] ἀναβιβάσω σε ἐπ' ἐσχάτου τοῦ Βοῤῥᾶ, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὰ ὄρη [4] τοῦ Ἰσραήλ.

3. Καὶ ἀπολῶ τὸ τόξον σου ἀπὸ τῆς χειρὸς [5] τῆς ἀριστερᾶς σου, καὶ τὰ τοξεύματά σου ἀπὸ τῆς χειρὸς [6] τῆς δεξιᾶς σου, καὶ καταβαλῶ σε

4. ἐπὶ τὰ [7] ὄρη Ἰσραήλ· καὶ πεσῇ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σὲ, καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετὰ σου δοθήσονται εἰς πλήθη ὀρνέων, παντὶ πετεινῷ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου δέδωκά σε καταβρωθῆναι.

5. [8] Ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου πέσῃ, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει [9] Κύριος Κύριος.

6. Καὶ ἀποστελῶ πῦρ [10] ἐπὶ Μαγὼγ, καὶ κατοικηθήσονται αἱ νῆσοι ἐπ' εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

Cap. XXXIX.

Et tu, fili hominis, vaticinare super Gog, et dic: haec dicit Dominus Dominus, ecce ego super te Gog, principem Rhos, Mosoch, et Thobel:

2. et congregabo te, et deducam te, et ascendere faciam te desuper extremo Aquilonis, et adducam te super montes Israël.

3. Et perdam arcum tuum de manu sinistra tua, et sagittas tuas de manu dextera tua, et deiiciam te

4. super montes Israël: et cades tu, et omnes qui circa te, et gentes, quae tecum, dabuntur ad multitudinem avium; omni volatili, et omnibus bestiis campi dedi te ad devorandum.

5. Super faciem campi cades, quia ego loquutus sum, dicit Dominus Dominus.

6. Et emittam ignem super Magog, et habitabuntur insulae in pace, et scient quia ego sum Dominus.

והכיתי קשתך 3. - Ἄλλος, *καὶ ἀποτινάξω τὸ τόξον σου* - O. *καὶ ἀπολῶ τὸ τόξον σου H. M.*

ושלחתי־אש במגוג 6. - Ἄλλ. *καὶ ἀποστελῶ πῦρ εἰς Μαγὼγ H. M.*

3. *H.* et percutere faciam arcum tuum - *Al.* et excutiam arcum tuum - LXX. et perdam arcum tuum - *Vulg.* et percutiam arcum tuum.

6. *H.* et mittam ignem in Magog - *Al.*, *Vulg.* et immittam ignem in Magog.

---

(1) κύριος, Ἰδὸ - *Ms. Alex.*, *Ald. ed.*, *et Comp.* κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (2) Μεσὸχ - *Alex.* Μοσὸχ - *Vulg.* Mosoch. (3) ἀναβιβῶ. (4) τῷ Ἰσραὴλ - *Alex.* τῦ. (5) σε τῆς ἀριστερᾶς - *H.* שמלך - *Vulg.* sinistra tua. (6) σε τῆς δεξιᾶς - *H.* ימינך - *Vulg.* dextera tua. (7) ὄρη τὰ Ἰσραὴλ - *Alex.* τῦ - *H.* הרי ישראל - *Vulg.* montes Israël. (8) Ἐπὶ προσώπου. (9) κύριος. Καὶ - *Alex.*, *Ald.*, *C.* κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (10) ἐπὶ Γὼγ - [Ἄλλος, εἰς Μαγὼγ. *H. M.*] - *H.* במגוג - *Vulg.* in Magog. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

7. Καὶ τὸ ὄνομα (11) τὸ ἅγιόν μου γνωσθήσεται ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλωθήσεται τὸ ὄνομα (12) τὸ ἅγιόν μου οὐκέτι, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ἅγιος ἐν Ἰσραήλ.

7. Et nomen sanctum meum notum fiet in medio populi mei Israël, et non polluetur nomen sanctum meum amplius; et scient gentes, quoniam ego sum Dominus Sanctus in Israël.

8. Ἰδοὺ ἥκει, καὶ γνώσῃ ὅτι ἔσται, λέγει Κύριος Κύριος· αὕτη ἐστὶν ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐλάλησα.

8. Ecce venit, et scies, quoniam erit, dicit Dominus Dominus: haec est dies, in qua loquutus sum.

9. Καὶ ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες τὰς πόλεις (13) Ἰσραὴλ, ※ καὶ ἐκκαύσουσι, / καὶ καύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις, καὶ κοντοῖς, καὶ τόξοις, καὶ τοξεύμασι, καὶ ῥάβδοις χειρῶν, καὶ λόγχαις, καὶ καύσουσιν ἐν αὐτοῖς πῦρ ἑπτὰ ἔτη·

9. Et egredientur habitatores urbium Israël, ※ et incendent, / et comburent in armis, peltis, et contis, et arcubus, et sagittis, et baculis manuum, et lanceis: et succendent in eis ignem septem annis:

10. καὶ οὐ μὴ λάβωσι ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου, οὐ δὲ μὴ κόψωσιν ἐκ τῶν δρυμῶν, (14) ἀλλὰ τὰ ὅπλα (15) κατακαύσι [*leg.* κατακαύσωσι] πυρί· καὶ προνομεύσουσι τοὺς προνομεύσαντας αὐτοὺς, καὶ σκυλεύσουσι τοὺς σκυλεύσαντας αὐτοὺς, λέγει (16) Κύριος Κύριος.

10. et non assument ligna de campo, et non succident de saltibus; sed arma comburent igni: et depraedabuntur eos, quibus praedae fuerant, et spoliabunt spoliatores suos, ait Dominus Dominus.

9. ובערו והשיקו בנשק ומגן וצנה בקשת ובחצים ובמקל יד וברמח - O. *καί καύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις πέλταις καὶ κόντοις, καὶ τόξοις, καὶ τοξεύμασι, καὶ ῥάβδοις χειρῶν καὶ λόγχαις* - ※ Θ. *καὶ ἐκκαύσουσιν καὶ καύσουσι ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις . . . . . . -* Ἄλλος, *καὶ ἐκκαύσουσι καὶ ἀνάψουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, θυρεοῖς καὶ πέλταις, καὶ τόξοις, καὶ βέλεσι καὶ βακτηρίαις χειρῶν, καὶ λόγχαις H. M.*

9. *H.* et succendent, et comburent in armatura, et clypeum et scutum in arcu et in sagittis, et in baculo manus, et in lancea - *LXX.* et succendent in armis, peltis, et contis, et arcubus, et sagittis, et baculis manuum, et lanceis - ※ *Th.* et incendent et comburent in armis, peltis... - *Alius*, et comburent, et incendent arma, et scuta, et peltas, et arcus, et jacula, et baculos manuum, et lanceas - *Vulg.* et succendent, et comburent arma, clypeum, et hastas, arcum et sagitas, et baculos manuum et contos.

(11) *μου τὸ ἅγιον* - *H.* קדשי - *Vulg.* sanctum meum. (12) *μου τὸ ἅγιον* - *H.* קדשי - *Vulg.* sanctum meum. (13) *Ἰσραὴλ, καὶ καύσουσιν* - [*Ms. Jes.* ※ Θ. *καὶ ἐκκαύσουσιν. Et ita Ald., et plerique ll. H. M.*] - *H.* ישראל ובערו והשיקו - *Vulg.* Israël et succendent et comburent. *Et ita Hieron.* (14) *ἀλλ' ἢ τὰ* - *Ald.* *ἀλλὰ τά.* (15) *κατακαύσουσι.* (16) *κύριος. Kai* - *Ald.* *κύριος κύριος* - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus.

Digitized by Google

11. Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ Γὼγ τόπον ὀνομαστόν, μνημεῖον ἐν Ἰσραὴλ, τὸ πολυάνδριον τῶν ἐπελθόντων πρὸς τῇ θαλάσσῃ, καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος,

12. καὶ κατορύξουσιν ἐκεῖ τὸν Γὼγ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ· καὶ κληθήσεται [17] τὸ Γὲ τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ.

13. Καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς οἶκος Ἰσραὴλ, ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ ἐν ἑπταμήνῳ· καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς ὀνομαστὸν, ᾗ ἡμέρᾳ ἐδοξάσθη, λέγει [18] Κύριος Κύριος.

14. Καὶ ἄνδρας διαπαντὸς διαστελοῦσιν [19] ἐπιπορευομένους πᾶσαν τὴν γῆν, [20] θάψαι ※ καὶ τοὺς παραπορευομένους ⁄ τοὺς καταλελειμμένους ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καθαρίσαι αὐτὴν μετὰ τὴν ἑπτάμηνον, καὶ [21] ζητήσουσι

15. πᾶς ὁ διαπορευόμενος τὴν γῆν, καὶ [22] εἶδον (sic) ὀστοῦν ἀνθρώπου, οἰκοδομήσει παρ' [23] αὐτὸ σημεῖον ἕως ὅτου [24] θάψουσιν αὐτὸ οἱ θάπτοντες [25] εἰς τὸ Γὲ τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ.

11. Et erit in die illa, dabo Gog locum nominatum, monumentum in Israël, polyandrion eorum qui venerint ad mare: et aedificabunt per circuitum os vallis:

12. et defodient ibi Gog, et omnem multitudinem ejus: et vocabitur Ge polyandrion Gog.

13. Et defodient eos domus Israël, ut mundetur terra in septem mensibus: et defodient eos omnis populus terrae; et erit eis nominatum, qua die glorificatus fuerit, ait Dominus Dominus.

14. Et viros jugiter secernent, circumeuntes omnem terram ad sepeliendum ※ et praetereuntes ⁄ eos qui remanserint super faciem terrae, ut emundent eam post septem menses; et quaerent

15. omnis peragrans terram, et videns os hominis, aedificabit apud illud signum, donec sepeliant illud pollinctores in Ge polyandrio Gog.

קדמת הים 11. - Ἀλλ. ἐξ ἀνατολῆς τῆς θαλάσσης - O. πρὸς τῇ θαλάσσῃ H. M.

וקברו שם - Ἀλλ. καὶ θάψουσιν ἐκεῖ - O. καὶ κατορύξουσιν ἐκεῖ H. M.

והיה להם לשם יום הכברי 13. - Ἀλλ. καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς ὄνομα ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐνδοξασθήσομαι - O. καὶ ἔσται αὐτοῖς ὀνομαστὴ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐδοξάσθη H. M.

יבדילו 14. - O. διαστελοῦσι - Ἄλλος, ἀποστελοῦσι H. M.

11. *H.*, *Vulg.* ad orientem maris - *Al.* ex oriente maris - LXX. ad mare.

H., *Al.*, *Vulg.* et sepelient ibi - LXX. et defodient ibi.

13. *H.* et erit eis in nomen dies in qua glorificabor - *Al.* et erit eis in nomen dies in qua glorificabor - LXX. et erit ei nominata, qua die glorificatus fuerit - *Vulg.* et erit eis nominata dies in qua glorificatus sum.

14. *H.* seligent - LXX. secernent - *Alius* mittent - *Vulg.* constituent.

---

(17) τότε Τό - *H.* גיא - *Vulg.* vallis - *Hieron. ex* LXX. GE. (18) κύριος. Καί - *Ald.*, *C.* κύριος κύριος - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (19) ἐπιπορευομένους τὴν γῆν - *Alex.* πᾶσαν τὴν γῆν - *Ald.* πᾶσαν γῆν. (20) θάψαι τοὺς καταλελειμμένους - *Pler. II. hab.* θάψαι μετὰ τῶν περιερχομένων τοὺς καταλελειμμένους - *H.* מקברים את־העברים את־הנותרים - *Vulg.* qui sepeliant, et requirant eos qui remanserant. *Et ita Hieron., at pro* remanserant, *legit* remanserint. (21) ἐκζητήσουσι. Καὶ πᾶς - *in Ald.* Καί *deest.* (22) ἰδών. (23) αὐτῷ. (24) θάψωσι. (25) εἰς γαὶ τό.

16. Καὶ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, πολυάνδριον· καὶ καθαρισθήσεται ἡ γῆ.

17. Καὶ σὺ υἱὲ (26) ἀνθρώπου· τάδε λέγει (27) Κύριος Κύριος· εἰπὸν παντὶ ὀρνέῳ πετεινῷ, καὶ πρὸς πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου, συνάχθητε καὶ ἔρχεσθε, συνάχθητε ἀπὸ ÷ πάντων / τῶν περικύκλῳ ἐπὶ τὴν θυσίαν μου, (28) ἣν ⋇ ἐγὼ / τέθυκα ὑμῖν θυσίαν μεγάλην ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ φάγεσθε κρέα, καὶ πίεσθε αἷμα.

18. Κρέα γιγάντων φάγεσθε, καὶ αἷμα ἀρχόντων τῆς γῆς (29) πίεσθε, καὶ κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, καὶ οἱ μόσχοι ἐστεατωμένοι πάντες·

19. καὶ φάγεσθε στέαρ εἰς πλησμονὴν, καὶ πίεσθε αἷμα εἰς μέθην ἀπὸ τῆς θυσίας μου, ἧς ἔθυσα ὑμῖν.

20. Καὶ ἐμπλησθήσεσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ἵππον καὶ (30) ἀναβάτην, γίγαντα, καὶ πάντα ἄνδρα πολεμιστὴν, λέγει (31) Κύριος Κύριος.

21. Καὶ δώσω τὴν δόξαν μου ἐν ὑμῖν, καὶ ὄψονται πάντα τὰ ἔθνη τὴν κρίσιν

16. Nam et nomen civitatis, polyandrion: et mundabitur terra.

17. Et tu fili hominis: haec dicit Dominus Dominus: dic omni avi volatili, et ad omnes bestias campi; congregamini, et venite; congregamini ab ÷ omnibus / per circuitum ad victimam meam, quam ⋇ ego / immolavi vobis, victimam grandem super montes Israël: et comedetis carnes, et bibetis sanguinem.

18. Carnes gigantum comedetis, et sanguinem principum terrae bibetis, et arietes et vitulos et hircos; et vituli adipati omnes:

19. et comedetis adipem ad saturitatem, et bibetis sanguinem ad ebrietatem de victima mea, quam immolavi vobis.

20. Et saturabimini super mensam meam de equo et ascensore, gigante, et omni viro bellatore, ait Dominus Dominus.

21. Et dabo gloriam meam in vobis: et videbunt omnes gentes

המונה 16. - Ἄλλ. ἀμωνά - Ο. πολυάνδριον *H. M.*

18. אילים כרים ועתודים פרים מריאי בשן כלם - Ἄλλ. κριῶν καὶ μόσχων, καὶ τράγων, καὶ ἀρνῶν, καὶ ταύρων ἐστεατωμένων πάντων - Ο. κριοὺς, καὶ μόσχους, καὶ τράγους, καὶ οἱ μόσχοι ἐστεατωμένοι πάντες *H. M.*

16. *H.*, *Vulg.* Hamona - *Al.* Amona - *LXX.* Polyandrion.

18. *H.* arietum, agnorum et hircorum, vitulorum bubalorum Basan, cunctorum ipsorum - *Al.* arietum et vitulorum, et hircorum, et agnorum, et taurorum adipatorum omnium - *LXX.* arietes, et vitulos et hircos, et vituli omnes adipati - *Vulg.* arietum, et agnorum, et hircorum, taurorumque et altilium, et pinguium omnium.

---

(26) *ἀνθρώπου εἰπὸν, Τάδε* - *H.* אדם כה - *Vulg.* hominis haec. (27) *κύριος· εἰπόν* - *Ald.*, *C.* *κύριος κύριος* - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. (28) *ἣν τέθυκα* - *H.* אשר אני - *Vulg.* quam ego. (29) *πίεσθε, κριούς.* (30) *ἀναβάτην καὶ γίγαντα* - *in Alex.* *καὶ deest; et ita in Hebr.* (31) *κύριος. Καί* - *Alex.*, *Ald.*, *C.* *κύριος κύριος* - *H.* ארני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus.

Digitized by Google

μου, ἣν ἐποίησα, καὶ τὴν χεῖρά μου, ἣν ἐπήγαγον ἐπ' αὐτούς·

judicium meum, quod feci, et manum meam quam induxi super eos:

22. καὶ γνώσονται οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα.

22. et scient domus Israël, quia ego sum Dominus Deus eorum a die hac et deinceps.

23. Καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ᾐχμαλωτεύθησαν οἶκος Ἰσραὴλ, ἀνθ' ὧν ἠθέτησαν εἰς ἐμὲ, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέδωκα αὐτοὺς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ (32) ἔπεσον μαχαίρᾳ πάντες·

23. Et scient omnes gentes, quoniam propter peccata sua capti fuerunt domus Israël, eo quod praevaricati sint in me; et averti faciem meam ab eis, et tradidi eos in manus inimicorum suorum, et ceciderunt gladio omnes:

24. κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ἐποίησα αὐτοῖς, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν.

24. juxta immunditias eorum, et juxta iniquitates eorum feci eis, et averti faciem meam ab eis.

25. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος· νῦν (33) ἀναστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακὼβ, καὶ ἐλεήσω τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ζηλώσω διὰ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου.

25. Propterea haec dicit Dominus Dominus: nunc reducam captivitatem Jacob, et miserebor domui Israël, et assumam zelum propter nomen sanctum meum.

26. Καὶ λήψονται τὴν (34) ἀτιμίαν ἑαυτῶν, καὶ τὴν ἀδικίαν, ἣν ἠδίκησαν ἐν τῷ κατοικισθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπ' εἰρήνης· καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν

26. Et portabunt ignominiam suam, et injustitiam, qua injuste egerunt, quum habitaverint ipsi super terram suam in pace: et non erit qui exterreat,

27. ἐν τῷ ἀποστρέψαι με αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συναγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν·

27. quum reduxero eos de gentibus, et congregavero eos de regionibus gentium: et sanctificabor in eis coram gentibus:

28. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ἐν τῷ ἐπιφανῆναί με

28. et scient quia ego sum Dominus Deus eorum, quum appa-

27. מארצות איביהם - ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν - O. ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐθνῶν *H. M.*

27. *H.*, *Alius*, *Vulg.* de terris inimicorum suorum - LXX. de terris gentium.

(32) ἔπεσαν πάντες μαχαίρᾳ - *Alex.* ἔπεσον. (33) ἀποστρέψω αἰχμαλωσίαν ἐν Ἰακώβ - *Alex.* ἀναστρέψω - *in Alex., et Ald.* ἐν *deest, ut etiam in Hebr. et Vulg.* (34) ἀτιμίαν αὐτῶν - *Vulg.* confusionem suam.

αὐτοῖς ἐν τοῖς (35) ἔθνεσι· ⋇ καὶ συνάξω αὐτοὺς ⋇ ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ οὐ καταλείψω οὐκέτι ἀπ' αὐτῶν ἐκεῖ, ⁄.

29. καὶ οὐκ ἀποστρέψω οὐκέτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, (36) ἀνθ' οὗ ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος.

ruero eis in gentibus: ⋇ et congregabo eos ⋇ in terram suam, et non derelinquam amplius eorum quempiam ibi, ⁄.

29. et non avertam ultra faciem meam ab eis, eo quod effuderim furorem meum super domum Israël, ait Dominus Dominus.

---

28. וכנסתים אל־ארמתם ולא־אותיר עוד מהם שם - ⋇ καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ οὐ καταλείψουσιν ἔτι ἀπ' αὐτῶν ἐκεῖ - Ἀλλ. καὶ οὐ καταλείψω ἀπ' αὐτῶν οὐκέτι *H. M.*

29. את־רוחי - Ἀλλ. τὸ πνεῦμά μου - Ο τὸν θυμόν μου *H. M.*

28. *H.* et congregarem eos ad terram suam, et non relinquam ultra ex eis ibi - ⋇ et congregabo eos in terram suam, et non derelinquent amplius eorum quempiam ibi - *Al.* et non derelinquam amplius eorum quempiam - *Vulg.* et congregaverim eos super terram suam, et non derelinquam quempiam ex eis ibi.

29. *H.*, *Alius*, *Vulg.* spiritum meum - LXX. furorem meum.

---

(35) ἔθνεσι. Καὶ οὐκ ἀποστρέψω - [*Ms. Jes.* ⋇ καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ οὐ καταλείψουσιν ἔτι ἀπ' αὐτῶν ἐκεῖ *H. M.*] - *in caet. II. haec hab.* καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ οὐ καταλείψω ἀπ' αὐτῶν οὐκέτι ἐκεῖ - *H.* וכנסתים אל־ארמתם ולא־אותיר עוד מהם שם: ולא־אסתיר - *Vulg.* et congregaverim eos super terram suam, et non dereliquerim quemquam ex eis ibi. Et non abscondam - [*Hieron.* "*Hoc quod transtulimus juxta Hebraeos*, et congregabo eos super terram suam, et non derelinquam quemquam ex eis ibi, *in LXX. non habetur.*" *H. M.*] (36) ἀνθ' ὧν.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

3. Ἀλλ. καὶ ἀποτινάξω etc. *Drusius apud Hexapla Montfauc.*

6. Ἀλλ. καὶ ἀποστελῶ πῦρ εἰς Μαγώγ, *apud Montfauc., cui favet Chis. in textu, excepto uno* ἐπὶ *pro* εἰς.

9. ⋇ Θ. καὶ ἐκκαύσουσι etc. *Ms. Jes. Alteram vero lectionem adfert Drusius. Apud Montfauc. Chis. in textu ad lectionem Ms. Jes. consonat, nisi quod illud* καὶ ἐκκαύσουσιν *legit tantum sub asterisco cum linea cuspidata terminali sine Interprete.*

11. Ἀλλ. ἐξ ἀνατολῆς etc. *Montfauc. ex Drusio.*

Ibid. Ἀλλ. καὶ θάψουσιν ἐκεῖ *Idem ex eodem.*

13. Ἀλλ. καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς ὄνομα etc. *Montfauc. ex Drusio. Editio Romana* ὀνομαστὸν *juxta quoque Codicem Chis.*

14. Ἀλλ. ἀποστελοῦσι *Montfauc. ex Ms. Jes. qui mox habet* πάντας *ante* τὴν γῆν, *cui postremae lectioni suffragatur etiam Chis. in textu.*

16. Ἀλλ. Ἁμωνά. *Quod cum aspirata scribendum putat Drusius, qui haec Hieronymi loca adfert: « Nomen autem civitatis appellari* Amona, *quae Graece dicitur* πολυάνδριον, *hoc est* multitudo hominum sepulturum. » *Rursum: « Sepulchrum Gog non erit in montibus, sed in depressis vallibus, et in confragosis locis, quae Hebraïce ap-*

Digitized by Google

pellantur Gaï *sive* Gae.» *Et mox*: «*Nomen autem civitatis* . . . . *appellabitur* Amona, *sive* πολυάνδριον. » *Sic Montfauc. in notis.*

18. Ἄλλ. κριῶν καὶ μόσχων etc. *Drusius apud Montfauc., qui notat ita*: «*Hic invertuntur quaedam; sic enim Hebraïca series postularet*, κριῶν, καὶ ἀρνῶν, καὶ τράγων, καὶ μόσχων. »

27. Ἄλλ. ἐκ τῶν χωρῶν τῶν etc. *Drusius apud Montfauc.*

28. ⋇ καὶ συνάξω etc. *Ms. Jes. et Drusius apud Montfauc. Chis. quoque in textu ad verbum consonat, excepto uno* καταλείψω οὐκέτι *pro* καταλείψουσιν ἔτι.

29. Ἄλλ. τὸ πνεῦμά μου *Montfauc. ex Drusio. Hieronymus memorans* τῶν O. *interpretationem, ait*: RUHI *non* furorem meum, *sed* spiritum meum *significare.*

Κεφ. μ.

÷ Καὶ ἐγένετο [1] ἐν τῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐν τῷ [2] τεσσαρισκαιδεκάτῳ ἔτει, μετὰ τὸ ἁλῶναι τὴν πόλιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἤγαγέ [3] με ⋇ ἐκεῖ ↙

2. ἐν ὁράσει [4] Θεοῦ, καὶ ἤγαγέ με ἐπ' [5] ὄρους ὑψηλοῦ σφόδρα, [6] καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὡσεὶ οἰκοδομὴ πόλεως ἀπέναντι·

3. καὶ εἰσήγαγέ με ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ἦν ὡσεὶ ὅρασις χαλκοῦ ÷ στίλβοντος, ↙ [7] καὶ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κά-

CAP. XL.

÷ Et factum est in vigesimo quinto anno captivitatis nostrae, in primo mense, decima mensis, in quarto decimo anno postquam capta est civitas, in die illa facta est super me manus Domini; et adduxit me ⋇ illuc ↙

2. in visione Dei, et adduxit me super montem excelsum nimis; et in eo quasi aedificium civitatis e regione:

3. et introduxit me illuc: et ecce vir, et aspectus ejus erat quasi aspectus aeris ÷ splendentis, ↙ et erat funiculus caemen-

---

1. בראש השנה – O. ἐν τῷ πρώτῳ μηνί – Θ. (ἐν νέῳ ἔτει) *H. M.*

ויבא אתי שמה במראות אלהים – ⋇ καὶ ἤγαγέν με ἐκεῖ ἐν ὁράσει Θεοῦ *H. M.*

2. מנגב – A. ἐξέναντι τοῦ Βορρᾶ – Σ., Θ. ἀπὸ νότου ἀπὸ μεσημβρίας – O. ἀπέναντι *H. M.*

1. *H.* in capite anni – *LXX.* in primo mense – *Th.* in novo anno – *Vulg.* in exordio anni.

H., Vulg. et adduxit me illuc: in visionibus Dei – ⋇ et adduxit me illuc in visione Dei.

2. *H.* a meridie – *A.* ex adverso Aquilonis – *S., Th.* ab Austro a meridie – *LXX.* e regione – *Vulg.* ad Austrum.

---

(1) ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ – *H.* בעשרים וחמש – *Vulg.* in vigesimo quinto. (2) τεσσαρεσκαιδεκάτῳ. (3) με. Ἐν – [*Ms. Jes.* ⋇ . . . . , ἐκεῖ. *Et ita Ald. H. M.*] – *H.* שמה – *Vulg.* illuc. (4) Θεοῦ εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκέ με ἐπ'. (5) ὄρος ὑψηλὸν – *Alex., Ald., C.* ὄρους ὑψηλοῦ. (6) καὶ ἐπ' αὐτῷ – *Alex.* καὶ ἐπ' αὐτοῦ. (7) καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων, καί.

Digitized by Google

λαμος [8] μέτρον ⋇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ⁄. καὶ αὐτὸς εἱστήκει ἐπὶ τῆς πύλης·

4. καὶ [9] εἶπεν πρός μὲ ὁ [10] ἀνήρ· ÷ ἑώρακας, ⁄ υἱὲ ἀνθρώπου, [11] ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐν τοῖς ὠσί σου ἄκουε, καὶ τάξον ÷ εἰς ⁄ τὴν καρδίαν σου πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι, διότι ἕνεκα τοῦ δεῖξαί σοι εἰσελήλυθας ὧδε, καὶ δείξεις πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραήλ.

5. Καὶ ἰδοὺ περίβολος ἔξωθεν τοῦ οἴκου κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀνδρὸς κάλαμος, τὸ μέτρον ἓξ πηχῶν ἐν πήχει, καὶ παλαιστῆς· καὶ διεμέτρησε τὸ προτείχισμα, πλάτος ἴσον τῷ καλάμῳ, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἴσον τῷ καλάμῳ.

6. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς ἐν ÷ ἑπτὰ ⁄

tariorum in manu ejus, et calamus mensura ⋇ in manu ejus, ⁄ et ipse stabat in porta:

4. et dixit ad me vir; ÷ vidisti, ⁄ fili hominis, vide oculis tuis, et in auribus tuis audi; et pone ÷ in ⁄ cor tuum omnia quae ego ostendero tibi; quia ut ostendantur tibi, ingressus es hic: et monstrabis omnia, quae tu vides, domui Israël.

5. Et ecce septum extra domum per gyrum; et in manu viri calamus, mensura sex cubitorum in cubito, et palaestes: et mensus est antemurale, latitudinem aequalem calamo, et altitudinem ejus equalem calamo.

6. Et ingressus est portam, quae respiciebat ad Orientem in ÷ se-

ביזו וקנה המדה והוא עמד בשער 3. - ⋇ Α., Θ. ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, (καὶ κάλαμος μέτρου) καὶ αὐτὸς εἱστήκει ἐπὶ τὴν πύλην - Ο. καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων, καὶ κάλαμος μέτρον, (ἄλλ. μέτρου) καὶ αὐτὸς εἱστήκει ἐπὶ τῆς πύλης *H. M.*

חומה 5. - Α., Θ. τεῖχος - Σ., Ο. περίβολος *H. M.*

את־רחב הבנין - Α., Σ. τὸ πλάτος τῆς οἰκοδομῆς - Ο. τὸ προτείχισμα *H. M.*

וקומה - Α., Σ. καὶ ἀνάστημα - Ο. καὶ τὸ ὕψος *H. M.*

ויעל במעלתו 6. - Σ. καὶ ἀνέβη διὰ ἀναβαθμῶν - Ο. ἐν ἑπτὰ ἀναβαθμοῖς *H. M.*

סף - Α., Θ. πρόθυρον - Σ. οὐδὸν *H. M.*

3. *H.* in manu ejus, et calamus mensurae: et ipse stans in porta - ⋇ *A.*, *Th.* in manu ejus, (et calamus mensurae) et ipse stabat in porta - LXX. et in manu ejus erat funiculus caementariorum, et calamus mensura (*al.* mensurae): et ipse stabat in porta - *Vulg.* in manu ejus, et calamus mensurae in manu ejus: stabat autem in porta.

5. *H.*, *A.*, *Th.*, *Vulg.* murus - *S.*, LXX. septum.

H., *A.*, *S.*, *Vulg.* latitudinem aedificii - LXX. antemurale.

H., *A.*, *S.*, LXX., *Vulg.* et altitudinem.

6. *H.* et ascendit in gradus ejus - *S.*, *Vulg.* et ascendit per gradus - LXX. in septem gradibus.

H., *S.*, *Vulg.* limen - *A.*, *Th.* vestibulum.

(8) μέτρον, καὶ αὐτός - [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. *Et ita Alex. H. M.*] - *H.* בידו - *Vulg.* mensurae in manu ejus. *Et ita Hieron.* (9) εἶπε. (10) ἀνήρ, ὃν ἑώρακας - *in Alex., Ald., C.* ὃν *deest, ut etiam in Hebr., et Vulg.* (11) ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἴδε, καὶ - *Alex.* ἴδε ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ - *H.* ראה בעיניך - *Vulg.* vide oculis tuis.

Digitized by Google

ἀναβαθμοῖς, [12] καὶ διεμέτρησε τὸ Θεὲ ἓξ ἓξ, τὸ Αἰλὰμ τῆς πύλης ἴσον τῷ καλάμῳ,

ptem / gradibus, et mensus est thee sex sex, Aelam portae aequalem calamo;

7. καὶ τὸ Θεὲ ἴσον τῷ [13] καλάμῳ τὸ πλάτος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ μῆκος, καὶ τὸ Αἰλὰμ [14] ἀναμέσον τοῦ Θαιεὶμ πηχῶν ἕξ· καὶ τὸ Θεὲ τὸ δεύτερον, ἴσον τῷ καλάμῳ πλάτος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος· καὶ [15] τὸ Αἰλ πηχῶν πέντε·

7. et thee aequalem calamo latitudine, et aequalem calamo longitudine: et Aelam in medio thaeim cubitorum sex: et thee secundum, aequalem calamo latitudine, et aequalem calamo longitudine: et Ael cubitorum quinque;

8. καὶ τὸ Θεὲ τὸ τρίτον, ἴσον τῷ [16] καλάμῳ τὸ πλάτος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος·

8. et thee tertium, aequalem calamo latitudine, et aequalem calamo longitudine;

9. καὶ [17] τὸ Αἰλ τοῦ πυλῶνος πλησίον τοῦ Αἰλὰμ τῆς πύλης [18] ὀκτὼ πηχῶν, καὶ [19] τὰ Ἐλέου [20] δύο πηχῶν· καὶ τὰ Αἰλὰμ τῆς [21] πύλης τῆς ἔσωθεν,

9. et Ael portae juxta Aelam portae octo cubitorum; et eleu duorum cubitorum; et Aelam portae intrinsecus,

10. καὶ τὰ Θεὲ τῆς [22] πύλης κατέναντι, τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς [23] ἔνθεν, μέτρον ἓν τοῖς τρισί, μέτρον ἓν τοῖς Αἰλὰμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

10. et thee portae e regione, tres hinc, et tres inde; mensura una tribus, mensura una Aelam hinc et inde.

סף 7. - Α., Θ. πρόθυρον - Σ. οὐδόν *H. M.*

אולם - Σ. πρόπυλον ὁ Σύρος, τὴν κιγκλίδα - Ο. αἰλάμ *H. M.*

את־אלם השער 9. - Σ. πρόπυλον τοῦ πυλῶνος - Ο. αἰλὰμ τοῦ πυλῶνος *H. M.*

ואילו - Ἄλλ. τὸ περὶ αὐτὸ - Ἄλλ. τῆς πύλης στήριγμα - Ο. καὶ τὰ αἰλεῦ *H. M.*

ותאי השער דרך הקדים 10. - Σ. αἱ δὲ παραστάδες τῆς θύρας ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν ἀνατολικήν - Ο. καὶ τὰ θεὶ τῆς πύλης *H. M.*

7. *H.*, *S.*, *Vulg.* limen - *A.*, *Th.* vestibulum.

H. vestibulum - *S.* anteliminare - *Syrus* cancellum - LXX. aelam - *Vulg. vacat.*

9. *H.*, *S.*, *Vulg.* vestibulum portae - LXX. aelam portae.

H. et postes ejus - *Al.* quod circa eum - *Al.* portae sustentaculum - LXX. et Eleu - *Vulg.* et frontem.

10. *H.* et thalami portae viam Orientis - *S.* postes autem januae ad viam Orientalem - LXX. et Thee portae - *Vulg.* porro thalami portae ad viam Orientalem.

---

(12) *καὶ διεμέτρησε τὸ αἰλάμ - Alex.* θεὶ ἓξ ἔνθεν καὶ ἓξ ἔνθεν, *καὶ τὸ αἰλάμ - Ald., C.* τὸ θεὶ ἓξ ἓξ τὸ αἰλάμ - *H.* וימד את־סף השער - *Vulg.* et mensus est limen portae - [*Hieronymus:* " Limen portae *sive* θεί, *imo* SEPH, *quod Symm.* οὐδόν, *Aq., et Th.* πρόθυρον *interpretati sunt*, habebat calamum unum, *hoc est, sex cubitos et palmum in latitudine: pro quo nescio quid volentes* LXX. *addidere de suo*, sex hinc et sex inde." *H. M.*] (13) καλάμῳ τὸ μῆκος καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος, καί. (14) ἀναμέσον τοῦ θαλάθ. (15) τὸ αἰλὰμ πηχῶν. (16) καλάμῳ μῆκος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ πλάτος - *Alex.* τὸ πλάτος. (17) τὰ αἰλάμ - *Ald., C.* τὸ ἔλ. (18) πηχῶν ὀκτώ, καί - *H.* שמנה אמות - *Vulg.* octo cubitorum. (19) τὰ αἰλεῦ - *H.* אילו - *Vulg.* frontem ejus. (20) πηχῶν δύο - *H.* שתים אמות - *Vulg.* duobus cubitis. (21) πύλης ἔσωθεν. (22) πύλης τοῦ θεὶ κατέναντι - *in C.* τοῦ θεὶ *desunt.* (23) ἔνθεν καὶ μέτρον - *H.* מפה מדה - *Vulg.* inde: mensura.

11. Καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος τῆς θύρας τοῦ πυλῶνος [24] δέκα πηχῶν, καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος [25] δεκατριῶν πηχῶν.

12. Καὶ πῆχυς [26] ἐπισυναπτόμενος [27] ἐπὶ [κατὰ] πρόσωπον τῶν Θεεὶμ ※ πήχεως ἑνός, καὶ πήχεως ἑνὸς ὅριον ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ⁄ καὶ τὸ [28] Θαῦ πηχῶν ἓξ ἔνθεν ÷ καὶ πηχῶν ἓξ ἔνθεν. ⁄

13. Καὶ διεμέτρησε τὴν πύλην ἀπὸ [29] τοῦ τοίχους τοῦ Θεὲ ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ Θεὲ, πλάτος [30] εἰκοσιπέντε πήχεις· αὕτη πύλη ἐπὶ πύλην·

14. καὶ τὸ αἴθριον τοῦ Αἰλὰμ τῆς [31] πύλης ἑξήκοντα πήχεις, καὶ Θαιεὶμ τῆς αὐλῆς τῆς πύλης κύκλῳ ※ κύκλῳ, ⁄

15. καὶ τὸ αἴθριον τῆς [32] αὐλῆς ἔξω-

11. Et mensus est latitudinem introitus portae decem cubitorum, et latitudinem portae tredecim cubitorum.

12. Et cubitus continuabat in conspectu theïm ※ cubitus unius, et cubitus unius terminus hinc et inde: ⁄ et thau cubitorum sex hinc ÷ et cubitorum sex inde. ⁄

13. Et mensus est portam a muro thee ad parietem thee, latitudine vigintiquinque cubitorum: haec porta contra portam:

14. et sub divo Aelam portae sexaginta cubitis, et theim atrii portae undique ※ per circuitum; ⁄

15. et sub divo atrii extrinsi-

השער 11. - Ο. τοῦ πυλῶνος - Ἄλλως, τοῦ προπυλαίου *H. M.*

ונבול לפני התאות אמה־אחת 12. - Σ. καὶ ὅριον ἔμπροσθεν τῶν παραστάδων πήχεος ἑνός - Α. στηριγμάτων - ※ Θ. πήχεος ἑνός *H. M.*

והתא - Σ. καὶ αἱ παραστάδες - Ο. καὶ τὸ Θεὶ.

ואל־איל החצר 14. - Α. κρίωμα . . . . . - Σ. παραστάσεις *H. M.*

על־לפני אלם השער 15. - Α. . . . . - Σ. . . . . - Ο. καὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης *H. M.*

11. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* portae - *Al.* vestibuli.

12. *H.* et terminum ante thalamos cubito uno - *S.* et terminum ante postes cubiti unius - *A.* (ante) sustentacula - ※ *Th.* cubiti unius - *Vulg.* et marginem ante thalamos cubiti unius.

H. et thalamus - *S.* et postes - *LXX.* et ipsum Thee - *Vulg.* thalami autem.

14. *H.* et ad postem atrii - *A.* frontem (atrii) - *S.* parastases, *vel* postes - *Vulg.* et ad frontem atrium.

15. *H.* super faciem vestibuli portae - *A.* ante faciem postium portae - *S.* contra faciem vestibuli portae - *LXX.* et sub divo portae - *Vulg.* et ante faciem portae.

---

(24) πηχῶν δέκα - *H.* עשר אמות - *Vulg.* decem cubitorum. (25) πηχῶν δεκατριῶν. Καί - *H.* שלוש עשרה אמות - *Vulg.* tredecim cubitorum. (26) ἐπισυναγόμενος. (27) ἐπὶ πρόσωπον τῶν Θεεὶμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν - [*Ms. Jes.* ※ Θ. πήχεος ἑνός *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.* κατὰ πρόσωπον τῶν ναβὶν (*Alex.* τῷ Θεὶ) πήχεος ἑνός, καὶ πήχεος ἑνός, ὅριον ἔνθεν καὶ ἔνθεν - *C.* κατὰ πρόσωπον Θεεὶμ καὶ πήχεως ἑνὸς ὅρος ἔνθεν καὶ ἔνθεν - *H.* לפני התאות אמה אחת ואמה־אחת גבול מפה - *Vulg.* ante thalamos cubiti unius: et cubitus unus finis utrinque - *Hieron. ex LXX.* cubitus unius, et cubitus unius terminus hinc inde. (28) Θεί. (29) τοῦ τοίχου - *Alex.* τοίχους. (30) πήχεις εἴκοσι καὶ πέντε - *Vulg.* vigintiquinque cubitorum. (31) πύλης ἔξωθεν, πήχεις εἴκοσι Θεεὶμ τῆς πύλης κύκλῳ. Καὶ τό - *Ald.* πύλης ἑξήκοντα πήχεις ἔξωθεν, καὶ εἴκοσι πέντε πήχεις Θεὶ τῆς πύλης κύκλῳ, καὶ τό - *C.* πύλης ἑξήκοντα πήχεις, καὶ Θεεὶμ τῆς πύλης τῆς αὐλῆς καὶ τό - *H.* ששים אמה ואל־איל החצר השער סביב סביב - *Vulg.* per sexaginta cubitos: et ad frontem atrium portae, undique per circuitum - *Hieron. ex LXX.* sexaginta cubitis, et theim atrii portae. (32) πύλης ἔξωθεν - *Ald.* αὐλῆς ἔξωθεν - *Hieron. ex LXX.* atrii extrinsecus.

θεν, εἰς τὸ αἴθριον Αἰλὰμ τῆς πύλης ἔσωθεν [33] πεντήκοντα πηχῶν.

cus, in sub divo Aelam portae intrinsicus quinquaginta cubitis.

16. Καὶ θυρίδες κρυπταὶ [34] ἐπὶ τὰ [35] Θαεὶμ, καὶ ἐπὶ τὰ Αἰλὰμ ἔσωθεν τῆς πύλης τῆς αὐλῆς κυκλόθεν· καὶ ὡσαύτως [36] τοῖς Αἰλαμμὼθ, καὶ θυρίδας κύκλῳ ⋇ κύκλῳ ⁄ ἔσωθεν, καὶ ἐπὶ τὸ Αἰλὰμ φοίνικες ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

16. Et fenestrae absconditae super thaeim, et super Aelam intra portae atrii per circuitum: et similiter Aelammoth, et fenestras undique ⋇ in circuitn ⁄ intrinsecus, et super Aelam palmae hinc et inde.

17. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ παστοφόρια, [37] καὶ περίστυλα ⋇ πεποιημένα ⁄ τῆς αὐλῆς κύκλῳ ⋇ κύκλῳ, ⁄ τριάκοντα παστοφόρια ἐν τοῖς περιστύλοις,

17. Et introduxit me in atrium interins; et ecce pastophoria, et intercolumnia ⋇ facta ⁄ atrii circum ⋇ circa, ⁄ triginta pastophoria in intercolumniis,

18. [38] καὶ στοαὶ κατὰ [39] Νότου τῶν πυλῶν, κατὰ τὸ μῆκος τῶν πυλῶν τὸ περίστυλον τὸ ὑποκάτω.

18. et porticus ad Austrum portarum, secnndum longitudinem januarum intercolumnium inferius.

19. Καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος ÷ τῆς αὐλῆς ⁄ ἀπὸ τοῦ αἰθρίου τῆς πύλης τῆς ἐξωτέρας ἔσωθεν ἐπὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης

19. Et mensns est latitudinem ÷ atrii ⁄ ab eo loco qui erat sub divo portae exterioris usque

---

חלונות אטמות 16. - Σ. πεφραγμέναι τοξικαί - Ο. θυρίδες κρυπταί *H. M.*

התאים - Α. στήριγμα - Σ. παραστάδας - Ο. τὸ θαιὶμ *H. M.*

אליהמה - Σ. ταῖς περιστάσεσι - Ο. τοῖς αἰλαμμὼθ - Ο., ἄλλως, τὰ αἰλάμ *H. M.*

לאלמות - Σ. ταῖς περιστάσεσι - Ο. ἐπὶ τὰ αἰλάμ *H. M.*

לשכות 17. - Α. γαζοφυλάκια - Σ. ἐξέδρας - Ο. παστοφόρια *H. M.*

רצפה עשוי לחצר סביב סביב - Ο. καὶ περίστυλα - ⋇ Σ., Θ. πεποιημένα τῆς αὐλῆς κύκλῳ - ⋇ Α., Θ. κύκλῳ *H. M.*

16. *H.* et fenestrae clausae - *S.* munitae arcuatae - *LXX.* fenestrae absconditae - *Vulg.* fenestras obliquas.

H., *Vulg.* thalamis - *A.* sustentaculum - *al.* thalamos - *S.* postes - *LXX.* Theim.

H., *Vulg.* postibus eorum - *S.* circumstantiis - *LXX.* aelammoth - *LXX.*, *al.* aelam.

H., *Vulg.* in vestibulis - *S.* circumstantiis - *LXX.* super aelam.

17. *H.* cubicula - *A.* gazophylacia et cellaria - *S.* exedras - *LXX.* pastophoria - *Vulg.* gazophylacia.

H. pavimentum factum atrio circum circum - *LXX.* et peristylia - ⋇ *S.*, *Th.* facta atrii circum - ⋇ *A.*, *Th.* circa - *Vulg.* et pavimentum stratum lapide per circuitum.

---

(33) *πηχῶν πεντήκοντα* - *H.* חמשים אמה - *Vulg.* quinquaginta cubitos. (34) *ἐπὶ τὸ* - *Alex.* *ἐπὶ τά.* (35) *Θαεὶμ.* (36) *τοῖς αἰλὰμ θυρίδας κύκλῳ ἔσωθεν* - *H.* לאלמות חלונות סביב סביב לפנימה - *Vulg.* in vestibulis fenestrae per gyrum intrinsecus - *Hieron. ex LXX.* elamot et fenestrae in circuitu intrinsecus. (37) *καὶ περίστυλα κύκλῳ τῆς αὐλῆς, τριάκοντα* - [*Ms. Jes.* ⋇ Σ., Θ. *πεποιημένα τῆς αὐλῆς κύκλῳ* - ⋇ Α., Θ. *κύκλῳ H. M.*] - *H.* רצפה עשוי לחצר סביב שלשים - *Vulg.* et pavimentum stratum lapide in atrio per circuitum: triginta. (38) *καὶ αἱ στοαί* - *in Alex. al deest.* (39) *νότου rectius.*

τῆς βλεπούσης ἔξω, πήχεις ἑκατὸν ÷ τῆς βλε ÷ πούσης ⁄ (40) κατ' ἀνατολάς· καὶ (41) εἰσήγαγέ με ἐπὶ Βοῤῥᾶν,

20. καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς Βοῤῥᾶν τῇ αὐλῇ τῇ ἐξωτέρᾳ, καὶ διεμέτρησεν ÷ αὐτὴν, ⁄ (42) τὸ μῆκος αὐτῆς (43) καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς,

21. καὶ τὸ Θεὲ ⋇ αὐτῆς ⁄ τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν, (44) καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ τὰ Αἰλαμμὼν, ÷ καὶ τοὺς φοίνικας αὐτῆς· ⁄ καὶ ἐγένετο κατὰ τὰ μέτρα τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς, (45) πεντήκοντα πηχῶν τὸ μῆκος αὐτῆς, (46) καὶ τὸ εὖρος αὐτῆς πηχῶν εἴκοσι καὶ πέντε·

22. καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ (47) Αἰλαμμὼθ, καὶ οἱ φοίνικες αὐτῆς καθὼς ἡ πύλη ἡ βλέπουσα (48) κατ' ἀνατολάς· (49) καὶ ἐν κλιματῆρσιν ἑπτὰ ἀνέβαινον (50) ἐπ' αὐτὴν, καὶ τὰ Αἰλαμμὼ ἔσωθεν,

23. καὶ πύλη τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ βλέπουσα ἐπὶ πύλην τοῦ Βοῤῥᾶ, ὃν τρόπον τῆς πύλης ⋇ τῆς βλεπούσης ⁄ (51) κατ'

ad interius sub divo portae respicientis extra, cubitos centum ÷ respicientis ⁄ ad Orientem: et introduxit me ad Aquilonem,

20. et ecce porta respiciens ad Aquilonem atrio exteriori: et mensus est ÷ eam, ⁄ longitudinem ejus, et latitudinem ejus,

21. et thee ⋇ ejus ⁄ tres hinc, et tres inde, et Aeleu, et Aelammon, ÷ et palmas ejus: ⁄ et factum est secundum mensuras portae, quae respicit ad Orientem, quinquaginta cubitorum longitudo ejus, et latitudo ejus cubitorum viginti et quinque:

22. et fenestrae ejus, et Aelammoth, et palmae ejus, sicut porta quae respiciebat ad Orientem: et in gradibus septem ascendebant ad eam; et Aelammon intrinsecus,

23. et porta atrii interioris respiciens ad portam Aquilonis, sicut porta ⋇ quae respicit ⁄ ad

ורחבו ותאו 21. - Ο. τὸ πλάτος ⋇ αὐτῆς; καὶ τὸ θεὶ - Α., Θ. παραστάδας *H. M.*

אילו - Οἱ Γ. τὰ ὑπέρθυρα - Ο. τὸ αἰλεῦ *H. M.*

אלמו - Σ. ὑπερόχησις - Ο. αἰλαμμὼθ *H. M.*

ובמעלות 22. - Ο. κλιμακτῆρσιν - Ἀλλ. βαθμοῖς *H. M.*

אילמו - Ο. αἰλαμμὼθ (*al.* αἰλουμμών) - Ἄλλος, πρόπυλον *H. M.*

21. *H.* et latitudinem ejus, et thalami ejus - *LXX.* latitudinem ⋇ ejus; et Thee - *A.*, *Th.* postes - *Vulg.* quam in latitudine: et thalamos ejus.

H. postes ejus - *Tres Int.* superliminaria - *LXX.* aeleu - *Vulg.* frontem ejus.

H. vestibula ejus - *S.* eminentia - *LXX.* aelamoth - *Vulg.* vestibulum ejus.

22. *H.* in gradibus - *LXX.*, *Alius*, *Vulg.* gradibus.

H. vestibula ejus - *LXX.* aelammoth - *Alius* anteliminare - *Vulg.* vestibulum.

(40) κατά - *Alex.* κατ'. (41) ἤγαγε - *Alex.* εἰσήγαγεν - *Hieron. ex LXX.* introduxit. (42) τό, τε μῆκος. (43) καὶ τὸ πλάτος, Καὶ τὸ θεὶ τρεῖς - [*Ms. Jes.* τὸ πλάτος ⋇ αὐτῆς; καὶ τὸ θεὶ *H. M.*] - *H.* ורחבו ותאו שלושה (44) καὶ τό. (45) πηχῶν πεντήκοντα. (46) καὶ πηχῶν εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος αὐτῆς. Καί (47) αἰλαμμών. (48) κατά - *Alex.* κατ'. (49) καὶ ἐν ἑπτὰ κλημακτῆρσιν - *Alex.* κλιμακτῆρσιν - *H.* ובמעלות שבע (50) ἐπ' αὐτόν - *Alex.* ἐπ' αὐτήν. (51) κατά - *Alex.* κατ'.

Digitized by Google

ἀνατολάς· καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην (52) ἑκατὸν πήχεις.

24. Καὶ ἤγαγέ με κατὰ Νότον, καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν, καὶ τὰ Θεὲ, καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ τὰ (53) Αἰλαμμὼθ (54) κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα.

25. Καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ Αἰλαμμὼν κυκλόθεν, καθὼς αἱ θυρίδες τοῦ Αἰλὰμ, (55) πεντήκοντα πηχῶν τὸ μῆκος αὐτῆς, (56) καὶ εὖρος αὐτῆς πηχῶν εἴκοσι καὶ πέντε·

26. καὶ (57) κλιμακτῆρες ἑπτὰ αὐτῆς, καὶ Αἰλαμμὼ ἔσωθεν, καὶ φοίνικες (58) αὐτῆς, εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν ἐπὶ τὰ Αἰλεῦ.

27. Καὶ πύλη ÷ (59) κατέναντι πύλης ⁄ τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας πρὸς Νότον· καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην (60) πρὸς Νότον, πήχεις ἑκατὸν ÷ τὸ ÷ εὖρος. ⁄

28. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησε τὴν (61) πύλην ※ τὴν πρὸς Νότον ⁄ κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα·

29. καὶ τὰ Θεὲ, καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ τὰ Αἰλαμμὼν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ (62) θυρίδες αὐτῆς, καὶ τῷ (63) Αἰλαμμὼ

Orientem: et mensus est atrium a porta ad portam centum cubitos.

24. Et duxit me ad Austrum; et ecce porta respiciens ad Austrum; et mensus est eam, et thee, et Aeleu, et Aelammoth juxta mensuras has.

25. Et fenestrae ejus, et Aelammon in circuitu, sicut portae Aelam, quinquaginta cubitorum longitudo ejus, et latitudo ejus cubitorum viginti et quinque;

26. et gradus septem ejus, et Aelammo intrinsecus, et palmae ejus, una hinc, et una inde super Aeleu.

27. Et porta ÷ e regione portae ⁄ atrii interioris ad Austrum: et mensus est atrium a porta ad portam ad Austrum, cubitos centum ÷ latitudine. ⁄

28. Et introduxit me in atrium interius portae, quae ad Austrum, et mensus est portam ※ quae ad Austrum ⁄ juxta mensuras has:

29. et thee, et Aeleu, et Aelammou juxta mensuras has; et fenestrae ejus, et Aelammo cir-

---

דרך הדרום 24. - O. κατὰ νότον - Ἄλλ. κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς νότον - Σ. εἰς λίβα *H. M.*

אילו - A. τὰ στηρίγματα αὐτῆς - Σ. τὰ περὶ αὐτήν - O. τὰ αἰλεῦ *H. M.*

24. *H.* viam Austri - *LXX.* ad Austrum - *Alius*, *Vulg.* ad viam Australem - *S.* ad Africum.

H. postes ejus - *A.* sustentacula ejus - *S.* quae circa eam - *LXX.* Aeleu - *Vulg.* frontem ejus.

---

(52) πήχεις ἑκατόν. Καί - *H.* מאה אמה - *Vulg.* centum cubitos. (53) αἰλαμμών - *Alex.* αἰλαμμώθ. (54) κατὰ τὰ μέτρα. (55) πηχῶν πεντήκοντα τό - *H.* חמשים אמה - *Vulg.* quinquaginta cubitorum. (56) καὶ πηχῶν εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος αὐτῆς, Καί - *H.* ורחב חמש ועשרים אמה - *Vulg.* et latitudine viginti quinque cubitorum. (57) ἑπτὰ κλιμακτῆρες αὐτῇ, καί - *Alex.* κλιμακτῆρες - *C.* αὐτῆς. (58) αὐτῇ - *Alex.* αὐτῆς. (59) κατέναντι τῆς πύλης. (60) πρὸς Νότον *ponit post* τὸ εὖρος. (61) πύλην κατά - *H.* השער הדרום (62) θυρίδες αὐτῇ. (63) αἰλαμμων κύκλῳ πήχεις πεντήκοντα τό - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. κύκλῳ *H. M.*] - *H.* סביב סביב חמשים אמה - *Vulg.* in circuitu quinquaginta cubitos.

κύκλῳ ※ κύκλῳ ⁄ πεντήκοντα πήχεις τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τὸ εὖρος πήχεις εἰκοσιπέντε·

cum ※ circa ⁄ quinquaginta cubitorum longitudo ejus, et latitudo cubitorum vigintiquinque:

30. [64] καὶ Αἰλὰμ ※ κύκλῳ κύκλῳ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι πηχέων·

30. et Aelam ※ in circuitu per gyrum longitudo quinque et viginti cubitorum:

31. καὶ Αἰλαμμὼ ⁄ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ Αἰλεῦ, καὶ ὀκτὼ [65] κλιμακτῆρες ※ ἀναβάσεις αὐτοῦ. ⁄

31. et Aelammo ⁄ in atrium interius, et palmae Aeleu, et octo gradus ※ ascensiones ejus. ⁄

32. Καὶ εἰσήγαγέ γε με εἰς τὴν πύλην τὴν [66] βλέπουσαν ※ ὁδὸν ⁄ κατ' ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα,

32. Et introduxit me ad portam respicientem ※ viam ⁄ ad Orientem, et mensus est eam juxta mensuras has,

33. καὶ τὰ Θεὲ, καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ τὰ [67] Αἰλαμμὼ κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῇ, καὶ [68] Αἰλαμμὼ [69] κύκλῳ κύκλῳ, ⁄ πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ [70] εὖρος πήχεις εἰκοσιπέντε.

33. et thee, et Aeleu, et Aelammo juxta mensuras has; et fenestrae ei, et Aelammo in circuitu per gyrum, ⁄ cubitorum quinquaginta longitudo ejus, et latitudo cubitorum vigintiquinque.

34. Καὶ [71] Αἰλαμμὼ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ φοίνικες ἐπὶ τοῦ Αἰλεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ [72] κλιμακτῆρες αὐτῇ.

34. Et Aelammo in atrium interius, et palmae super Aeleu hinc et inde, et octo gradus ei.

---

29. ואלמו סביב סביב - O. αἰλαμμὼθ κύκλῳ - ※ A., Θ. κύκλῳ *H. M.*

32. אל־החצר הפנימי דרך הקדים - Ἄλλος, εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ὁδῷ κατ' ἀνατολάς - O. εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατ' ἀνατολάς *H. M.*

34. לחצר החיצונה - Σ. . . . - O. εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν *H. M.*

29. *H.* et vestibula ejus circum circum - LXX. aelammoth circum - ※ *A.*, *Th.* circa - *Vulg.* vestibulum ejus in circuitu.

32. *H.* ad atrium interius via Orientis - *Alius* in atrium interius via ad Orientem - LXX. in portam respicientem ad Orientem - *Vulg.* in atrium interius per viam Orientalem.

34. *H.* atrio exteriori - *S.* atrii interioris - LXX. in atrium interius - *Vulg.* atrii exterioris.

---

(64) τὸ αἰλὰμ εἰς τὴν αὐλήν - *Alex.*, *Ald.* καὶ αἰλαμμὼθ κύκλῳ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι πηχέων, καὶ πλάτος πέντε πηχέων καὶ αἰλαμμὼν (*Ald.* αἰλαμμὼθ) εἰς τὴν αὐλήν - *H.* ואלמות סביב סביב ארך חמש ועשרים אמה ורחב חמש אמות ואלמיו - *Vulg.* *v.* 30. Et vestibulum per gyrum longitudine viginti quinque cubitorum, et latitudine quinque cubitorum. Et vestibulum ejus - *Hieron. ait, haec in* LXX. *non haberi.* (65) κλημακτῆρες. Καὶ - *Alex.* κλιμακτῆρες - *C.* κλιμακτῆρσιν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτήν - *H.* מעלות . . . . . . מעלו - *Vulg.* gradus erant, quibus ascendebatur per eam. (66) βλέπουσαν κατά - *Alex.* κατ' - *C.* ὁδῷ κατά - *H.* דרך - *Vulg.* *v.* 31. per viam. (67) αἰλαμμών. (68) αἰλαμμών. (69) κύκλῳ, πήχεις - *H.* סביב סביב - *Vulg.* in circuitu. (70) εὖρος αὐτῆς πήχεις - *in Hebr. et Vulg. verbum* αὐτῆς *deest.* (71) αἰλαμμών. (72) κλημακτῆρες - *Alex.* κλιμακτῆρες.

Digitized by Google

35. Καὶ εἰσήγαγέ με [73] πρὸς τὴν πύλην τὴν πρὸς Βοῤῥᾶν, καὶ διεμέτρησε κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα·

36. καὶ τὰ Θεὲ, καὶ τὰ Αἰλεῦ, καὶ τὰ [74] Αἰλαμμὼ, [75] καὶ θυρίδες αὐτῆς κύκλῳ ⋇ κύ ⋇ κλῳ ⁄, ÷ καὶ [76] τῷ Αἰλαμμὼ ⁄ μήκους αὐτῆς πεντήκοντα πήχεις, καὶ εὖρος πέντε καὶ εἴκοσι πήχεις·

37. καὶ τὰ [77] Αἰλαμμὼ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ Αἰλεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ [78] κλιμακτῆρες αὐτῇ.

38. Καὶ τὰ παστοφόρια αὐτῆς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῆς, καὶ τὰ [79] Αἰλαμμὼ αὐτῆς ἐπὶ τῆς [80] πύλης, ⋇ ἐκεῖ πλυνοῦσι τὴν ὁλοκαύτωσιν,

39. ÷ ἐν δὲ τῷ Αἰλὰμ τῆς πύλης ÷ τῆς δευτέρας ἔκρυσις, δύο τράπεζαι ἔνθεν, ⁄ καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν, ὅπως

35. Et introduxit me ad portam, quae ad Aquilonem, et mensus est juxta mensuras has:

36. et thee, et Aeleu, et Aelammo, et fenestrae ejus in circuitu ⋇ per gyrum ⁄, ÷ et Aelammo ⁄ longitudo ejus quinquaginta cubitorum, et latitudo quinque et viginti cubitorum:

37. et Aelammo in atrium exterius, et palmae Aeleu hinc et inde, et octo gradus ei.

38. Et pastophoria ejus, et januae ejus, et Aelammo ejus super portam, ⋇ ibi lavabunt holocautosin,

39. ÷ in Aelam vero portae ÷ secundae aquae ductus, duae mensae hinc, ⁄ et duae mensae in-

---

38. שם ידיחו את־העלה - ⋇ Θ. ἐκεῖ πλυνοῦσι τὴν ὁλοκαύτωσιν - *In* O. *deest H. M.*

39. ובאלם השער שנים שלחנות מפו ושנים שלחנות מפה - O. ἐν δὲ τῷ αἰλὰμ τῆς πύλης ÷ τῆς δευτέρας; δύο τράπεζαι ἔνθεν καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν *H. M.*

לשחוט אליהם העלה והחטאת - O. ὅπως σφάζω-

38. *H.* ibi abluent holocaustum - ⋇ *Th.* ibi lavabunt holocautosin - *In* LXX. *deest* - *Vulg.* ibi lavabunt holocaustum.

39. *H.*, *Vulg.* et in vestibulo portae, duae mensae hinc, et duae mensae inde - LXX. in aeleam vero portae ÷ secundae; duae mensae hinc, et duae mensae inde.

H. ad mactaudum ad eas holocau-

---

(73) εἰς τήν. (74) αἰλαμμών. (75) καὶ θυρίδες αὐτῇ κύκλῳ, καὶ - *Alex.* καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς κύκλῳ, καί - *H.* וחלונות לו סביב סביב - *Vulg.* et fenestras ejus per circuitum. (76) τὸ αἰλαμμὼν αὐτῆς πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ εὖρος πήχεις εἰκοσιπέντε. Καί - *H.* ארך חמשים ורחב חמש ועשרים אמה - *Vulg.* longitudine quinquaginta cubitorum, et latitudine vigintiquinque cubitorum. (77) αἰλαμμών. (78) κλιμακτῆρας. (79) αἰλαμμών. (80) πύλης τῆς δευτέρας ἔκρυσις. Ὅπως - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. ἐκεῖ πλυνοῦσιν τὴν ὁλοκαύτωσιν. *Et ita Drusius, qui mox legit* ἐν δὲ τῷ αἰλὰμ τῆς πύλης ÷ τῆς δευτέρας; δύο τράπεζαι ἔνθεν καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν *H. M.*] - *Alex., Ald. post* ἔκρυσις, *ponunt* ἐκεῖ πλυνοῦσιν τὴν ὁλοκαύτωσιν. Ἐν δὲ τῷ αιλαμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι ἔνθεν, (*Alex. addit* καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν ἐκ χρυσίου) ὅπως. *In quibusd. H. haec ita posita sunt:* καὶ τὰ αἰλαμμὼθ αὐτῆς ἐπὶ τὰς θύρας τῶν πυλῶν· ἐκεῖ πλυνοῦσι τὴν ὁλοκαύτωσιν, ἐν δὲ τῷ προπυλαίῳ τῆς πύλης δύο τράπεζαι ἔνθεν τῆς δευτέρας ἐκρύσεως - *H.* שם ידיחו את־העלה ובאלם השער שנים שלחנות מפו ושנים שלחנות מפה - *Vulg.* ibi lavabunt holocaustum. Et in vestibulo portae duae mensae hinc, et duae mensae inde - [*Et ita Hieronymus, qui ait in* LXX. *non haberi, sed in plerisque codicibus de Theodotione addita esse H. M.*]

Digitized by Google

σφάζωσιν [81] ἐν αὐτῇ ※ τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ⁄ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, [82] καὶ ὑπὲρ ἀγνοίας.

40. Καὶ κατὰ [83] νότου τοῦ ῥόακος τῶν [84] ὁλοκαυτωμάτων ※ εἰς θύραν πύλης ⁄ τῆς βλεπούσης πρὸς Βοῤῥᾶν, δύο τράπεζαι ÷ πρὸς ἀνατολὰς, ⁄ κατὰ [85] νότου τῆς ἑτέρας, καὶ τοῦ Αἰλὰμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι ÷ [86] κατ᾽ ἀνατολὰς. ⁄

41. [87] Τέσσαρες τράπεζαι ἔνθεν, καὶ τέσσαρες τράπεζαι ἔνθεν, κατὰ [88] νότου τῆς [89] πύλης τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν ÷ τῶν ÷ θυμάτων, ⁄ ἐπ᾽ αὐτὰ σφάζουσι τὰ θύματα ÷ κατέναντι, ⁄

42. [90] καὶ τέσσαρες τράπεζαι τῶν ὁλοκαυτωμάτων λίθιναι [91] λελαξευμέναι, τὸ μῆκος πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσους, καὶ τὸ πλάτος πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσους, καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὕψος ※ ἑνὸς ⁄, ÷ ἐπ᾽ αὐτὰ ἐπιθήσουσι τὰ σκεύη, ἐν οἷς σφάζουσιν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ θύματα.

de, ut immolent in ea ※ holocautosin, et ⁄ quae pro peccato, et pro ignorantia.

40. Et ad dorsum rivuli holocaustomatùm ※ ad ostium portae ⁄ respicientis ad Aquilonem duae mensae ÷ ad Orientem ⁄ ad dorsum secundae, et Aelam portae duae mensae ÷ ad Orientem. ⁄

41. Quatuor mensae hinc, et quatuor mensae inde: ad dorsum portae octo mensae ÷ victimarum, ⁄ super ipsas jugulant victimas ÷ e regione, ⁄

42. et quatuor mensae holocaustomatum lapideae dolatae: longitudo cubiti unius cum dimidio, et latitudo cubiti unius cum dimidio, et super cubitum altitudo ※ unius ⁄, ÷ super ea imponent vasa, in quibus jugulant ibi holocaustomata, et victimas.

σιν ἐν αὐτῇ - ※ Θ. τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας H. M.

40. - A., ואל־הכתף מחוצה לעולה לפתח השער Σ. καὶ πρὸς τῇ ὠμίᾳ τῇ ἔξωθεν, τῇ ἀναβαινούσῃ πρὸς τὴν θύραν τῆς πύλης H. M.

stum et sacrificium pro peccato - LXX. ut immolent in ea - ※ Th. holocautosin et quae pro peccato - Vulg. ut immoletur super eas holocaustum et pro peccato.

40. H. et ad humerum extra gradum ad ostium portae - A., S., Vulg. et ad latus exterius, quod ascendit ad ostium portae.

---

(81) ἐν αὐτῇ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας - [*Ms. Jes.* ※ Θ. τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας *H. M.*] - *Alex.*, *Ald.* τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ τὰ - *H.* העלה והחטאת והאשם - *Vulg.* holocautosin et quae pro peccato - [*Hieronymus:* Ut immoletur super eas holocaustum et pro peccato: *in Septuaginta non habetur: sed in plerisque codicibus de Theodotione additum est H. M.*] (82) καὶ τὰ ὑπέρ. (83) νώτου τοῦ ῥόακος - *Alex.* ῥόακος. (84) ὁλοκαυτωμάτων τῆς - *Aq.*, *et S.* πρὸς τὴν θύραν τῆς πύλης - *H.* לפתח השער - *Vulg.* ad ostium portae. (85) νώτου τῆς δευτέρας, καί - *C.* ἑτέρας καί. (86) κατά - *Alex.* κατ᾽. (87) Τέσσαρες ἔνθεν, καὶ τέσσαρες ἔνθεν - *Ald.* Τέσσαρες τράπεζαι ἔνθεν, καὶ τέσσαρες ἔνθεν - *C.* Τράπεζαι τέσσαρες ἔνθεν, καὶ τέσσαρες ἔνθεν - *H.* ארבעה שלחנות מפה וארבעה שלחנות מפה - *Vulg.* Quatuor mensae hinc, et quatuor mensae inde. *Et ita Hieron.* (88) νώτου. (89) πύλης, ἐπ᾽ αὐτὰς σφάζετε - *Alex.* ἐπ᾽ αὐτά - *H.* השער שמנה שלחנות אליהם ישחטו - *Vulg.* portae octo mensae erant super quas immolabant. (90) *hic ponit* τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν τῶν θυμάτων. Καί. (91) λελαξευμέναι, πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος, καὶ πήχεων δύο ἡμίσεος τὸ μῆκος, καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὕψος· ἐπ᾽ αὐτά - *Ald.* τὸ μῆκος πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσεος, καὶ ἐπί - *H.* ארך אמה אחת וחצי ורחב אמה אחת וחצי וגבה אמה אחת אליהם - *Vulg.* longitudine cubiti unius, et dimidii: et latitudine cubiti unius, et dimidii: et altitudine cubiti unius: super quas.

Digitized by Google

43. καὶ (92) Γεῖσος παλαιστὴν ἕξουσι λελαξευμένον ἔσωθεν (93) κύκλῳ κύκλῳ, καὶ ἐπὶ τὰς τραπέζας ἐπάνωθεν στέγας, τοῦ καλύπτεσθαι ÷ ἀπὸ τοῦ ÷ ὑετοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ξηρασίας. /

44. ÷ Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ (94) ἐξέδραι δύο ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, μία κατὰ (95) νότου τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς Βοῤῥᾶν, φέρουσα πρὸς Νότον, καὶ μία κατὰ (96) νότου τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον, βλεπούσης δὲ πρὸς Βοῤῥᾶν·

45. καὶ (97) εἶπεν πρός μέ· ἡ ἐξέδρα αὕτη ἡ βλέπουσα πρὸς Νότον, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου,

46. καὶ ἡ ἐξέδρα ἡ βλέπουσα πρὸς Βοῤῥᾶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ θυσιαστηρίου· ἐκεῖνοί εἰσιν (98) οἱ Σαδδοὺκ, οἱ ἐγγίζοντες ἐκ τοῦ Λευὶ πρὸς Κύριον, λειτουργεῖν αὐτῷ.

47. Καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν, μῆκος (99) πήχεων ἑκατὸν, καὶ εὖρος (100) πήχεων ἑκατὸν, ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἀπέναντι τοῦ οἴκου.

48. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὸ Αἰλὰμ τοῦ οἴκου· καὶ διεμέτρησε (101) τὸ Αἰλὰμ πηχῶν πέντε ÷ τὸ πλάτος / ἔνθεν, καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν, (102) καὶ εὖρος τοῦ θυ-

43. Et gisum palmi habebunt dolatum intrinsicus in circuitu per gyrum; et super mensas desuper tecta, ut operirentur ÷ a ÷ pluvia, et a siccitate. /

44. ÷ Et introduxit me in atrium interius, et ecce exedrae duae in atrio interiori; una ad dorsum portae respicientis ad Aquilonem, quae fert ad Austrum, et una ad dorsum portae quae ad Austrum, respicientis autem ad Aquilonem:

45. et dixit ad me: exedra haec, quae respicit ad Austrum, sacerdotibus custodientibus custodiam domus;

46. et exedra, quae respicit ad Aquilonem, sacerdotibus custodientibus custodiam altaris: illi sunt filii Sadduc, qui accedunt de Levi ad Dominum, ministrare ei.

47. Et mensus est atrium, longitudinem cubitorum centum, et latitudinem cubitorum centum ad quatuor partes ejus, et altare e regione domus.

48. Et introduxit me in Aelam domus, et mensus est Aelam cubitorum quinque ÷ latitudinem / hinc, et cubitorum quin-

המשפתים 43. - Α. 1. ἐπιστάσεις - Α. 2., Σ., Θ. χείλη - Ο. γεῖσος *H. M.*

הלשכה זה 45. - Α. γαζοφυλάκιον - Σ., Ο. ἐξέδρα - Θ. θάλαμος *H. M.*

43. *H.* cremathrae - *A.* 1. epistases - *A.* 2., *S.*, *Th.*, *Vulg.* labia - *LXX.* gisum.

45. *H.* hoc cubiculum - *A.*, *Vulg.* gazophylacium - *S.*, *LXX.* exedra - *Th.* thalamus.

(92) *γεῖσος ponit post ἕξουσι, sed in Hebr. et Vulg. hic legitur.* (93) *κύκλῳ, καὶ ἐπὶ - H.* סביב סביב ואל־ (94) *δύο ἐξέδραι.* (95) *νώτου.* (96) *νώτου.* (97) *εἶπε.* (98) *οἱ υἱοὶ Σαδδούκ.* (99) *πηχῶν - Alex. πήχεων.* (100) *πήχεις - Alex. πήχεων.* (101) *τὸ αἰλ τοῦ αἰλάμ - in Alex., et Ald. αἰλ τῦ desunt, ut etiam in Hebr. et Vulg.* (102) *καὶ τὸ εὖρος.*

ρώματος ÷ πηχῶν ÷ δεκατεσσάρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς ÷ θύρας τοῦ Αἰλὰμ ⁄. πηχῶν τριῶν ἔνθεν, καὶ πηχῶν τριῶν ἔνθεν.

49. Καὶ τὸ μῆκος τοῦ Αἰλὰμ (103) εἴκοσι πηχῶν, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν (104) ἕνδεκα· καὶ ἐπὶ (105) ἀναβαθμῶν δέκα ἀνέβαινον ἐπ' αὐτὸ, καὶ στύλοι ἦσαν ἐπὶ τὸ Αἰλὰμ, εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν.

que inde, et latitudinem portae ÷ cubitorum ÷ quatuordecim, et humeri ÷ ostii Aelam ⁄. cubitorum trium hinc, et cubitorum trium inde.

49. Et longitudo Aelam viginti cubitorum, et latitudo cubitorum undecim: et super gradus decem ascendebant ad illud; et columnae erant ad Aelam, una hinc, et una inde.

49. ובמעלות אשר יעלו אליו - A. 1. . . . . . . - A. 2. . . . . . . - Θ. . . . . . . - Σ. . . . . . . - O. *καὶ ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτό H. M.*

49. *H.* et in gradibus quibus ascendent ad illud - *A.* 1. et gradibus in quibus ascendebatur ad eam - *A.* 2., *Th.* gradibus undecim - *S.* gradibus octo - LXX. et super decem gradus ascendebant ad illud - *Vulg.* et octo gradibus ascendebatur ad eam.

(103) *πηχῶν εἴκοσι* - *H.* עשרים אמה - *Vulg.* viginti cubitorum. (104) *δώδεκα* - *H.* עשתי עשרה - *Vulg.* undecim. (105) δέκα *ἀναβαθμῶν*.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. *Hieronymus*: « *Qui* (*Theodotio*) *in eo loco ubi nos posuimus* in exordio anni, *interpretatus est* in novo anno, decima mensis. *Novus autem annus apud Hebraeos vocatur mensis septimus, qui apud eos habet vocabulum* THESRI. »

Ibid. ⁜ καὶ ἤγαγεν etc. *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauc. Ita quoque Ms. Chis. in textu, nisi quod asteriscum praeponit voci tantum* ἐκεῖ *cum linea cuspidato finali, qua ostenditur id solum in* LXX. *defuisse, ut hodieque deest in Edit. Rom.*

2. A. ἐξέναντι τοῦ etc. *Montfauc. ex Codice Reg.-Hieron.*, LXX., *et Aq.* e regione, et ex adverso Aquilonis - *Th.*, *et Sym.* vergentis ad Austrum.

3. ⁜ A., Θ. ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ etc. *Ms. Jes. ubi monet Montfauconius in notis, illud* καὶ κάλαμος μέτρου *non legi, ut etiam in textu Codicis Chis., ubi* τὸ, ἐν χειρὶ αὐτοῦ *tantum jacet sub stellula cum lineo cuspidata terminali absque Interpretibus, et praeterea habetur* ἐπὶ τῆς πύλης, *pro* ἐπὶ τὴν πύλην.

5. A., Θ. τεῖχος - Σ., O. περίβολος - *Hieronymus*: « *pro* muro, *quem Aq. et Th. interpretati sunt, Sym. et* LXX. *posuere* περίβολον. »

Ibid. A., Σ. τὸ πλάτος τῆς οἰκοδομῆς *Drusius: Regius vero Codex pro* τῆς οἰκοδομῆς *habet* τῶν ἀναβαθμῶν. *Ita Montfauc. in notis.*

Ibid. A., Σ. καὶ ἀνάστημα *Drusius apud Montfauc.*

6. Σ. καὶ ἀνέβη *Montfauc. ex Drusio. In hunc locum Hieronymus*: « *Propterea per gradus ingreditur, imo conscendit, quos soli* LXX. *septem nominant; cum et in Hebr., et caeteris translationibus, gradus tantum absque numero legerimus.* » *Cui suffragatur Chis., qui in textu* τὸ, ἑπτὰ *jugulat obelo, quo nimirum significatur in Hebr. defuisse.*

Digitized by Google

7. Α., Θ. πρόθυρον — Σ. οὐδόν *Ms. Jes. ex Origene, et Drusius ex hoc Hieronymi loco*: «*Limen igitur portae, sive* θεί, imo SEPH, *quod Symm.* οὐδόν, *Aq. et Th.* πρόθυρον *interpretati sunt.*

Ibid. האלם — LXX. παραστάδες. *Ubi haec notat Drusius*: «*Singularis* (*vox*) איל *ex quo factum putaverim* θεί, *quod in Editione τῶν* O. *Id cum* סף *confundunt*, et limen *interpretantur.*» *In Edit. Romana* τὸ θεί, *A., S., Th.* πρόθυρον, vestibulum, οὐδον, limen. *Theodoretus annotat apud Syrum se reperisse* θεε *et* limen *et* superliminare *significare*; *Theim vero eadem numero multitudinis. Hieron.* «limen portae, *sive* θεί, *imo* SAPH.» *Et mox*: «Post limen autem portae, *juxta Hebraicum*, mensus est thalamum, *sive* cubiculum; *ut Symm. transtulit*, παραστάδας, *idest* postes. *Et post aliquanto*: Extrema thalamorum, *vel ut Symm. transtulit* παραστάδων. Thalami *autem, sive* παραστάδες, *et ut* LXX. *de suo posuere*, θεηλάθ. *Et deinde.* Mensusque est portam a tecto thalami, *sive* παραστάδος: *et* cubicula autem, *idest* thalami, et παραστάδες. *Hic vides* θεὶμ *corruptum esse in* θεηλάθ. *Nam ut ait Hieronymus*, *omnia prope verba Hebraïca et nomina, quae in Graeca et Latina translatione sunt posita, nimia vetustate corrupta, Scriptorumque vitio depravata, et dum de inemendatis scribuntur inemendatiora, de verbis Hebraïcis facta esse Sarmatica, imo nullius gentis, dum et Hebraea esse desierint, et aliena esse non caeperint. Ita Montfauc. in notis.*

Ibid. Σ. πρόπυλον *Ms. Jes. ex Origene, et Drus.* ὁ Σύρος, τὴν κεφαλίδα *Ms. Jes. Hieronymus*: Post limen portae etc. *quod* LXX. αἰλὰμ *transtulerunt*, *quod in sequentibus Sym.* anteliminare *interpretatus est.*

9. Σ. πρόπυλον τοῦ πυλῶνος *Montfauc. ex Ms. Jes.*; *Codex vero Chis. habet*, Αἰλ τοῦ πυλῶνος.

Ibid. Ἄλλ. τὸ περὶ αὐτοῦ — Ἄλλ. τῆς πύλης στήριγμα *Ms. Jes. Hieron. eadem ipsa exprimit* ELAU, circa eum *sive* sustentacula. *Prima versio Symmachi esse videtur, ut infra v. 24. et cap. 41. v. 3. Ita in notis Montfauc. In Chis. vero legitur* τὰ Ἐλίου.

10. Σ. αἱ δὲ παραστάδες τῆς θύρας etc. *Drusius apud Montfauc., Chis. vero*, καὶ τὰ θεὶ τῆς πύλης κατέναντι.

11. Ἄλλ. τοῦ προπυλαίου *Montfauc. ex Scholio Romanae Edit. Ibid.* τὸ μῆκος τῆς πύλης. *Hanc lectionem* τοῖς O. *tribuit Scholion Edit. Rom. Verum illi habent* εὖρος, *et Hieronymus testificatur legi in* LXX. latitudinem. *Cui suffragatur etiam Chis. in textu.*

12. Σ. καὶ ὅριον etc. *Hoc quasi scholion adfert Drusius*; *at est versio Symmachi, ut colligitur ex Codice Jes., qui habet* Σ. παραστάδων, *unde etiam reliquas interpretationes mutuamur. Ita in notis Montfauc.*

Ibid. Σ. καὶ αἱ παραστάδες *Drusius.*

14. *Hieron.* «*Symmachus hunc locum sic interpretatus est*: et fecit παραστάτας, *pro quibus in Hebraïco habet* ELIM, *quae Aq. interpretatus est* κρίωμα, *et nos* in fronte *vertimus. Verum haec suspicione non vacant: nam mira perturbatio hoc capite.*» *Ibid. pro illo* τῶν O. τὸ αἴθριον αἰλάμ, *Ms. Jes. ad marg.* πρόπυλον. *Sic in notis Montfauc.*

15. *Hieron.*: sub divo quoque ailam portae — *A.* ante faciem postium portae, — *S.* contra faciem vestibuli portae, *interpretati sunt.*

16. Σ. πεφραγμέναι τοξικαί *Montfauc. ex Codice Bombycino. Hieron. item*: «Fenestras absconditas, *quae Hebraïce appellantur* ATEMOTH, *Symm.* τοξικὰς *transtulit.*» *Et infra*: «*Et hae fenestrae erant in thalamis, hoc est in cubiculis singulis et porticibus, quae ante cubicula tendebantur, obtinentes cubitos* 50. *Quae fenestrae obliquae* τοξικαί, *idcirco a sagittis vocabulum perceperunt, quod instar sagittarum angustum in aedes lumen immitant, et intrinsecus dilatentur.*»

Ibid. Α. στήριγμα — Σ. παραστάδας *Ms. Jes. apud Montfauc. ubi Drusius longe aliter* האלים, *S.* postes, *A.* thalamos.

Ibid. Σ. ταῖς περιστάσει *Ms. Jes.*; *Drusius vero ex Hieronymo*: *A.* frontes eorum, *S.* circumstantias.

Ibid. Σ. ταῖς περιστάσει *Ms. Jes., ubi*

Digitized by Google

haec nota additur: τουτέστι, ταῖς περιεστηκυίαις περὶ τὴν αὐλὴν, καὶ λεγομέναις ὑπὸ Ἀκύλου στηρίγμασιν Ωρ. *idest* Ωριγένης. *Ita apud Montfauc. in notis.*

17. Α. γαζοφυλακία - Σ. ἐξέδρας *ex Hieron.*

Ibid. ※ Σ., Θ. πεποιημένα τῆς αὐλῆς κύκλῳ ※ Α., Θ. κύκλῳ *Ms. Jes. apud Montf. Codex Chis. in textu similiter, detractis Interpretibus, et posita linea cuspidata terminali ante* τῆς.

21. τὸ πλάτος ※ αὐτῆς, καὶ τὸ θεὶ - Α., Θ. παραστάδας *Ms. Jes.*

Ibid. Οἱ Γ. τὰ ὑπέρθυρα *Idem. Ex Origene Schol. Romanus*, τὰ ὑπέρθυρα, καὶ ὑποχώρησις αὐτῆς *Apud Montfauc.*

Ibid. Σ. ὑπερόχησις *Idem. an* ὑποχώρησις *ut supra. Sic Montfauc. in notis.*

22. Ἄλλ. πρόπυλον *Ms. Jes. ex Origene.*

24. Ἄλλ. κατὰ τὴν ὁδὸν *ex Drusio Montfauconius.*

Ibid. Α. τὰ στηρίγματα etc. *Ms. Jes. ex Origene.*

29. ※ Α., Θ. κύκλῳ *Idem: Cui favet Chis. in textu, sed de more absque Interprete.*

32. Ἄλλ. εἰς τὴν αὐλὴν etc. *Drusius ex Edit. Compl.; Codex vero Chis. legit tantum sic* ※ ὁδὸν, *caetera autem juxta* Ο.

34. *Hieron.* atrii exterioris, *pro quo* LXX. *et Sym.* interiorem *posuere.*

38. ※ Θ. ἐκεῖ πλυνοῦσι etc. *Drusius, et Ms. Jes. Eadem prorsus in textu Chis., excepto uno* Θ., *qui deest.*

39. Ἐν δὲ τῷ αἰλάμ etc. *Drusius. Hieron. vero ait: Pro* ÆLAM, *in Hebr. positum est* ULAM. *In Edit. Romana, ubi multa perplexe jacent hoc capite, ut dicit Montfauc., legitur*, καὶ τὰ αἰλαμμὼν αὐτῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς δευτέρας ἔχουσης. *Textus vero Chis. Hexaplaris refert sic*, ÷ ἐν δὲ τῷ Αἰλάμ τῆς πύλης ÷ τῆς δευτέρας ἔχουσης, δύο τράπεζαι ἔνθεν, / καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν.

Ibid. ※ Θ. τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ etc. *Ms. Jes.; Hieronymus ait ex Theodotione additum esse in* LXX. *Verum puto intelligendum esse tantum de illo*, τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ, *quia si vera est nota in Codice Chisiano, exhibet solum illud sub asterisco cum linea cuspidata terminali post conjunct.* καί.

40. Α., Σ. καὶ πρὸς τῇ ὠμίᾳ etc. *Drusius apud Montfauc., qui ait, in Edit. Romana omnia perplexa esse. In textu vero Chis. legitur sic* ※ εἰς θύραν πύλης ⁄, *caetera ut in* τοῖς Ο.

43. Α. Ι. ἐπιστάσεις etc. *Has lectiones ex Hieronymo mutuamur, quemadmodum et sequentes usque ad finem. Sic in notis Montfauc.*

Digitized by Google

Κεφ. μα'.

Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὸν ναὸν, ᾧ διεμέτρησε τὸ Αἰλὰμ, πηχῶν ἓξ τὸ πλάτος ἔνθεν,

2. καὶ πηχῶν ἓξ τὸ (1) εὖρος (2) ἔνθεν, ⋇ πλάτος τῆς σκηνῆς, ⁄ καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα, καὶ ἐπωμίδες τοῦ πυλῶνος (3) πέντε πηχῶν ἔνθεν, καὶ πέντε πηχῶν ἔνθεν· καὶ διεμέτρησε τὸ μῆκος αὐτοῦ πηχῶν τεσσαράκοντα, (4) καὶ εὖρος πηχῶν εἴκοσι.

3. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ διεμέτρησε τὸ Αἰλ τοῦ θυρώματος (5) δύο πηχῶν, ⋇ (6) καὶ τὴν θύραν ἓξ πή⋇χεις, ⁄ καὶ τὰς ἐπωμίδας τοῦ θυρώματος πηχῶν ἑπτὰ (7) ἔνθεν. ⁄

Cap. XLI.

Et introduxit me in templum, cui mensus est Aclam, cubitorum sex latitudinem hinc,

2. et cubitorum sex latitudinem inde, ⋇ latitudinem tabernaculi, ⁄ et latitudo portae cubitorum decem; et humeri portae quinque cubitorum hinc, et quinque cubitorum inde: et mensus est longitudinem ejus, cubitorum quadraginta, et latitudinem cubitorum viginti.

3. Et ingressus est in atrium interius, et mensus est Ael portae, duorum cubitorum, ⋇ et ostium, sex ⋇ cubitorum, ⁄ et humeros portae, cubitorum septem hinc. ⁄

את־האילים 1. – Σ. . . . . . – Ο. τὸ αἰλάμ – Θ. αἰλίμ H. M.

רחב האהל – ⋇ Α. πλάτος τῆς σκηνῆς H. M.

כתפות 2. – Α. ὦμοι – Σ. ὦμιαι – Ο. ἐπωμίδες – Θ. ὤμια H. M.

איל־הפתח 3. – Α. στήριγμα τῆς θύρας – Σ. τὸ περὶ τὴν θύραν – Ο., Θ. αἰλ H. M.

הפתח שתים אמות ⋇ Α., Σ. καὶ θύραν δύο πήχεις – Ο. θυρώματος πηχῶν δύο H. M.

1. *H.* postes – *S.* in circuitu – *LXX.* aelam – *Th.* aelim – *Vulg.* frontes.

H., ⋇ *A.*, *Vulg.* latitudinem tabernaculi.

2. *H.*, *A.*, *S.*, *Th.* humeri – *LXX.* superhumeralia – *Vulg.* latera.

3. *H.* postem ostii – *A.* sustentaculum portae – *S.* quod in circuitu portae – *LXX.*, *Th.* ail – *Vulg.* in fronte portae.

H. ostii duobus cubitis – ⋇ *A.*, *S.* et portam duos cubitos – *LXX.* portae cubitorum duorum – *Vulg.* (in fronte) portae cubitorum duorum.

---

(1) εὖρος τοῦ αἰλάμ – *in Hebr., et Vulg.* τοῦ αἰλάμ *desunt.* (2) ἔνθεν, Καὶ τό – [*Ms. Jes.* Α. πλάτος τῆς σκηνῆς *H. M.*] – *C.* ἔνθεν τὸ εὖρος τῆς σκηνῆς. Καὶ τό – *H.* מפה רחב האהל – *Vulg.* inde, latitudinem tabernaculi. (3) πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν – *H.* חמש אמות מפה וחמש אמות מפה – *Vulg.* quinque cubitis hinc, et quinque cubitis inde. (4) καὶ τὸ εὖρος. (5) πηχῶν δύο – *H.* שתים אמות – *Vulg.* duos cubitos. (6) καὶ τὸ θύρωμα πηχῶν ἕξ, καί – *Alex.* πήχεις – *H.* והפתח שש אמות – *Vulg.* et portam sex cubitorum. (7) ἔνθεν, καὶ πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν. Καί – *in C.* καὶ πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν *desunt, ut etiam in Hebr. et Vulg.*

Digitized by Google

4. Καὶ διεμέτρησε τὸ μῆκος τῶν θυρῶν πηχῶν τεσσαράκοντα, (8) καὶ εὖρος πηχῶν εἴκοσι, κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ· (9) καὶ εἶπεν ※ πρός μέ· ⁄. τοῦτο (10) ἅγιον τῶν ἁγίων.

4. Et mensus est longitudinem ostiorum cubitorum quadraginta, et latitudinem cubitorum viginti, ad faciem templi: et dixit ※ ad me: ⁄. hoc est Sanctum sanctorum.

5. Καὶ διεμέτρησε τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου πηχῶν ἕξ, καὶ τὸ εὖρος τῆς πλευρᾶς πηχῶν τεσσάρων (11) κυκλόθεν ※ τῷ οἴκῳ ※ κύκλῳ, ⁄.

5. Et mensus est parietem domus cubitorum sex, et latitudinem lateris cubitorum quatuor in circuitu ※ domui ※ per gyrum, ⁄.

6. καὶ τὰ πλευρὰ, πλευρὸν ἐπὶ πλευρὸν (12) τριάκοντα καὶ τρεῖς δίς· καὶ (13) διάστεμα ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ οἴκου ἐν τοῖς πλευροῖς (14) κύκλῳ κύκλῳ, ⁄. τοῦ εἶναι τοῖς ἐπιλαμβανομένοις ὁρᾷν, ὅπως τὸ παράπαν μὴ ἅπτωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου.

6. et latera, latus ad latus, triginta et tres bis: et intervallum in pariete domus in lateribus in circuitu per gyrum, ⁄. ut esset apprehendentibus ad videndum, ut omnino non attingerent parietes domus.

7. Καὶ τὸ εὖρος τῆς ἀνωτέρας (15) κατὰ πρόσθεμα τῶν πλευρῶν ἐκ τοῦ τοίχου πρὸς τὴν (16) ἀνωτέραν ※ κύκλῳ ⁄ κύκλῳ τοῦ οἴκου, ὅπως (17) διαπλατύνηται ὁ οἶκος ἄνωθεν, καὶ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀναβαίνωσιν ἐπὶ τὰ ὑπερῷα, ÷ καὶ (18) ἐκ τῶν μέσων ÷ ἐπὶ τὰ ÷ τριώροφα,

7. Et latitudinem superioris juxta additamentum laterum ex pariete ad superius ※ in circuitu ⁄ per gyrum domus, ut dilatetur domus desuper, et ex inferioribus ascendant ad superiora, ÷ et de mediis ÷ ad ÷ trigesta,

8. καὶ τὸ θραὲλ τοῦ οἴκου ὕψος

8. et thraël domus altitudinem

עשרים אמה 4. - ὁ Ἑβρ., καὶ ὁ Σύρος, πηχῶν εἴκοσι - Ο. πηχῶν μ'. *H. M.*

וראיתי לבית גבה סביב סביב מיסדות הצלעות 8. - Ἀλλ. καὶ εἶδον κατὰ τὸν οἶκον ἐν ὕψει περικύκλῳ πλευρῶν - Ο. καὶ τὸ θραὲλ τοῦ οἴκου ὕψος κύκλῳ διάστημα τῶν πλευρῶν *H. M.*

4. *H.* viginti cubitus - *Hebr. Int.*, *et Syrus* viginti cubitorum - LXX. cubitorum quadraginta - *Vulg.* viginti cubitorum.

8. *H.* et vidi in domo altitudinem circum circum fundamenta costarum - *Alius* et vidi in domo in altitudine in circuitu laterum - LXX. et thraël domus altitudo in circuitu distantia laterum - *Vulg.* et vidi in domo altitudinem per circuitum fundata latera.

---

(8) καὶ τὸ εὖρος. (9) καὶ εἶπε, Τῦτο - *C.* καὶ εἶπεν πρὸς μέ - *H.* ויאמר אלי - *Vulg.* et dixit ad me. (10) τὸ ἅγιον. (11) κυκλόθεν, Καὶ πλευρά - *Alex.* τὰ πλευρά - *H.* סביב סביב לבית סביב - *Vulg.* undique per circuitum domus. (12) τριάκοντα τρίς - *Alex.*, *Ald.*, *C. addunt* καί. (13) διάστημα. (14) κύκλῳ, τοῦ - *H.* סביב סביב (15) τῶν πλευρῶν κατὰ τὸ πρόσθεμα τῶν πλευρῶν ἐκ τοῦ - *Ald.* κατὰ τὸ πρόσθεμα τοῦ. (16) ἀνωτέραν κύκλῳ τοῦ - *H.* סביב סביב (17) διαπλατύνηται ἄνωθεν - *H.* ורחב־לבית למעלה - *Vulg.* latius erat templum in superioribus. *Et ita Hieron.* (18) ἐκ τῶν γυσῶν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἐκ τῶν μέσων - *Hieron. ex* LXX. de mediis.

[19] κύκλῳ κύκλῳ, ⁄ καὶ διάστημα τῶν πλευρῶν ἴσον τῷ καλάμῳ [20] πήχεων ἓξ· διάστημα,

9. καὶ εὖρος τοῦ τοίχου τῆς [21] πλευρᾶς ※ εἰς τὸ ⁄ ἔξωθεν πηχῶν πέντε, καὶ τὰ [22] ἀπόλοιπα ἀναμέσον τῶν πλευρῶν τοῦ οἴκου,

10. καὶ ἀναμέσον τῶν ἐξέδρων, εὖρος πηχῶν εἴκοσι, τὸ περιφερὲς τῷ οἴκῳ [23] κύκλῳ ※ κύκλῳ. ⁄

11. Καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξέδρων ἐπὶ τὸ ἀπόλοιπον τῆς θύρας τῆς μιᾶς τῆς πρὸς Βοῤῥᾶν· καὶ ἡ θύρα ἡ μία πρὸς Νότον, καὶ τὸ εὖρος τοῦ [24] φωτὸς τόπος τοῦ ἀπολοίπου πηχῶν πέντε ÷ πλάτος ⁄ κυκλόθεν.

12. Καὶ τὸ διορίζον κατὰ πρόσωπον τοῦ [25] ἀπολοίπου ※ ὁδὸν, ⁄ ὡς πρὸς [26] θάλασσαν ※ πλάτους ⁄ πηχῶν ἑβδομήκοντα, πλάτος τοῦ τοίχου τοῦ διορίζοντος πηχῶν πέντε, εὖρος κυκλόθεν, καὶ μῆκος αὐτοῦ [27] ἐνενήκοντα πήχεων.

13. Καὶ διεμέτρησε ÷ κατέναντι ⁄ τοῦ οἴκου μῆκος [28] ἑκατὸν πηχῶν, καὶ τὰ ἀπόλοιπα, καὶ τὰ διορίζοντα, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῶν μῆκος πηχῶν ἑκατὸν,

in circuitu per gyrum, ⁄ et intervallum laterum aequale calamo cubitorum sex; intervallum,

9. et latitudinem parietis lateris ※ ad ⁄ forinsecus cubitorum quinque, et reliqua inter latera domus,

10. et inter exedras, latitudinem cubitorum viginti, circumferentiam domui in circuitu ※ per gyrum. ⁄

11. Et portae exedrarum ad reliquum portae unius quae ad Aquilonem: et ostium unum ad Austrum; et latitudo luminis locus reliqui cubitorum quinque ÷ latitudo ⁄ in circuitu.

12. Et quod separat ad faciem reliqui ※ viam, ⁄ quasi ad mare ※ latitudinis ⁄ cubitorum septuaginta latitudo, parietis separantis cubitorum quinque latitudo in circuitu, et longitudo ejus nonaginta cubitorum.

13. Et mensus est ÷ contra ⁄ domum longitudinem centum cubitorum; et reliqua, et separantia, et parietes eorum, longitudinem cubitorum centum;

בין הלשכות 10. – Α. ἀναμέσον τῶν γαζοφυλακίων – Σ., Ο. ἀναμέσον τῶν ἐξέδρων *H. M.*

רחב מקום 11. – Ἀλλ. τὸ εὖρος τοῦ τόπου – Ο. τὸ εὖρος τοῦ φωτὸς *H. M.*

הגזרה 12. – Α. 1., Σ. . ; . . , – Α. 2., Θ. Γαζερά – Ο. τοῦ ἀπολοίπου *H. M.*

10. *H.* inter cubicula – *A.*, *Vulg.* inter gazophylacia – *S.*, LXX. inter exedras.

11. *H.*, *Alius* latitudo loci – LXX. latitudo luminis – *Vulg.* latitudinem loci.

12. *H.* tabulati sepositi – *A.* 1., *S.*, *Vulg.* separatum – *A.* 2., *Th.* Gazera – LXX. reliqui.

---

(19) κύκλῳ διάστημα – *H.* סביב סביב (20) πηχῶν ἓξ, διαστήματα, Καί – *Alex.*, et *C.* πήχεων ἓξ (*in Alex. deest*) διάστημα, Καί. (21) πλευρᾶς ἔξωθεν – *H.* אל־החוץ (22) ἀπόλοιπα τὰ ἀναμέσον – *in Alex.*, *Ald.*, *C.* τὰ *deest.* (23) κύκλῳ. Καί – *H.* סביב סביב (24) φωτὸς τοῦ – *C.* τόπου – *H.* מקום – *Vulg.* loci. (25) ἀπολοίπου, ὡς – *H.* דרך – *Vulg.* viam. *Et ita Hieron.* (26) θάλασσαν πηχῶν – הים רחב – *Vulg.* mare latitudinis. *Et ita Hieron.* (27) πηχῶν ἐννενήκοντα – *Alex.* πήχεων – *H.* תשעים אמה – *Vulg.* nonaginta cubitorum. (28) πηχῶν ἑκατόν – *H.* מאה אמה – *Vulg.* centum cubitorum.

14. καὶ τὸ εὖρος κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι πηχῶν ἑκατόν.

14. et latitudinem contra faciem domus, et reliqua e contra, cubitorum centum.

15. Καὶ διεμέτρησε μῆκος τοῦ διορίζοντος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου τῶν κατόπισθεν τοῦ οἴκου ἐκείνου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα ἔνθεν καὶ ἔνθεν πηχῶν ἑκατὸν ÷ τὸ μῆκος· καὶ ὁ ναὸς, καὶ αἱ γωνίαι, καὶ τὸ Αἰλὰμ τὸ ἐξώτερον, (29) πεπατνωμένα.

15. Et mensus est longitudinem separantis contra faciem reliquorum, quae erant post tergum domus illius; et reliqua hinc et inde, cubitorum centum ÷ longitudinem: et templum, et anguli, et Aelam exterius tecta ligno.

16. Καὶ αἱ θυρίδες δικτυωταὶ, ὑποφαύσεις κύκλῳ τοῖς τρισὶν, ὥστε διακύπτειν· καὶ ὁ οἶκος, καὶ τὰ πλησίον ἐξυλωμένα (30) κύκλῳ ※ κύκλῳ, ⁄. καὶ τὸ ἔδαφος, ÷ καὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους ⁄. ἕως τῶν θυρίδων· καὶ αἱ θυρίδες ἀναπτυσσόμεναι ÷ τρισσῶς, ⁄. εἰς τὸ διακύπτειν·

16. Et fenestrae in modum retis factae, illuminationes in circuitu tribus, ad prospiciendum: et domus, et ea quae proxima erant, strata ligno in circuitu ※ per gyrum, ⁄. et pavimentum, ÷ et de pavimento ⁄. usque ad fenestras: et fenestrae aperiebantur ÷ tripliciter, ⁄. ut prospiceretur per eas:

17. (31) καὶ ἕως τοῦ οἴκου τῆς ἐσωτέρας, καὶ ἕως τῆς ἐξωτέρας· καὶ ἐφ' ὅλον τὸν τοῖχον (32) κύκλῳ ※ κύκλῳ ⁄. ἐν τῷ ἔσωθεν (33) καὶ τῷ (34) ἔξωθεν ※ μέτρα,

17. et usque ad domum interiorem, et usque ad exteriorem; et per omnem parietem in circuitu ※ per gyrum ⁄. intrinsecus et extrinsecus ※ mensura,

18. καὶ / γεγλυμμένα Χερουβίμ· καὶ φοίνικες ἀναμέσον Χεροὺβ (35) καὶ Χερούβ· δύο πρόσωπα τῷ Χερούβ·

18. et / coelata Cherubim; et palmae inter Cherub et Cherub: duae facies Cherub:

אתוקיהא 15. - O. τοῦ οἴκου ἐκείνου *H. M.*

וההיכל הפנימי - Ἄλλ. καὶ ὁ ναὸς ὁ ἐσώτερος - O. καὶ ὁ ναός *H. M.*

15. *H.* angulos ejus - *LXX.* domus illius - *Vulg.* ethecas.

H., *Alius*, *Vulg.* et templum interius - *LXX.* et templum.

---

(29) πεφατνωμένα. (30) κύκλῳ, καὶ τό - *H.* סביב סביב - *Vulg.* per gyrum in circuitu. (31) Καὶ ἕως πλησίον τῆς - *C.* Καὶ ἕως τοῦ οἴκου - *H.* ועד־הבית - *Vulg.* et usque od domum. *Et ita Hieron.* (32) κύκλῳ ἐν τῷ - *H.* סביב סביב (33) καὶ ἐν τῷ - *in C.* ἐν *deest.* (34) ἔξωθεν, Γεγλυμμένα - *Alex.* μέτρα, Καὶ γεγλυμμένα - *H.* מדות ועשוי - *Vulg.* od mensuram: et fabrefacta - *Hieron. ex LXX.* mensura. (35) καὶ ἀναμέσον Χερούβ. - *in Ald., C.* ἀναμέσον *deest, ut etiam in Hebr. et Vulg.*

19. πρόσωπον ἀνθρώπου πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ [36] ἔνθεν, ※ διαγεγλυμμένος [37] ὅλος ὁ οἶκος κυκλόθεν

20. ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ [38] παθνώματος τὰ Χερουβὶμ, καὶ οἱ φοίνικες διαγεγλυμμένοι.

21. Καὶ τὸ ἅγιον καὶ ὁ ναὸς ἀναπτυσσόμενος τετράγωνα, κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων· ὅρασις ὡς ὄψις

22. θυσιαστηρίου ξυλίνου, πηχῶν τριῶν τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τὸ μῆκος [39] πηχῶν δώδεκα, ÷ καὶ τὸ εὖρος πηχῶν δύο, ⁄. καὶ κέρατα [40] εἶχεν, καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ καὶ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι· καὶ [41] εἶπεν πρός μέ· αὕτη ἡ τράπεζα, ἡ πρὸ προσώπου Κυρίου· καὶ δύο θυρώματα τῷ ναῷ,

23. [42] καὶ τῷ ἁγίῳ δύο θυρώματα,

24. [43] τοῖς θυρώμασι τοῖς δυσὶ τοῖς στροφωτοῖς· δύο θυρώματα τῷ ἑνὶ, καὶ δύο θυρώματα τῇ θύρᾳ τῇ δευτέρᾳ·

25. καὶ γλυφὴ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ θυρώματα τοῦ ναοῦ Χερουβίμ· καὶ φοίνικες κατὰ τὴν γλυφὴν τῶν ἁγίων, καὶ σπουδαῖα ξύλα κατὰ πρόσωπον τοῦ Αἰλὰμ ἔξωθεν,

26. καὶ θυρίδες κρυπταί· καὶ διεμέ-

19. facies hominis ad palmam hinc et inde, ※ caelata tota domus in circuitu

20. a pavimento usque ad laqueare Cherubim, et palmae caelatae.

21. Et Sanctuarium et templum aperiebatur per quatuor angulos contra faciem Sanctorum: visio, quasi species

22. altaris lignei, cubitorum trium altitudo ejus, et longitudo cubitorum duodecim, ÷ et latitudo cubitorum duorum, ⁄. et cornua habebat: et basis ejus, et parietes ejus lignei: et dixit ad me: haec est mensa, quae ante faciem Domini: et duo ostia templo,

23. et Sanctuario duo ostia,

24. ostiis duobus vertibilibus: duo ostia uni, et duo ostia portae secundae:

25. et caelatura super eas, et super ostia templi Cherubim: et palmae juxta sculpturam sanctorum, et necessaria ligna ad faciem Aelam forinsecus,

26. et fenestrae absconditae:

---

20. מעל הפתח - Ἄλλ. ὑπεράνω τῆς θύρας - Ο. ἕως τοῦ φατνώματος *H. M.*

והתמרים - Ο. καὶ οἱ φοίνικες - Θ. καὶ φοίνιξ *H. M.*

20. *H.* usque ad desuper ostium - *Alius* supra portam - LXX. usque ad laquear - *Vulg.* usque ad superiora portae.

H., LXX., *Vulg.* et palmae - *Th.* et palma.

---

(36) ἔνθεν, καὶ πρόσωπον λέοντος πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν· διαγεγλυμμένος. (37) ὁ οἶκος - *Alex.* ὅλος ὁ οἶκος - *H.* אל־כל־הבית - *Vulg.* per omnem domum. (38) φατνώματος. (39) πηχῶν δύο. (40) εἶχε. (41) εἶπε. (42) καὶ δύο θυρώματα τῷ ἁγίῳ - *Alex.*, et *C.* καὶ τῷ ἁγίῳ δύο θυρώματα. (43) Τοῖς δυσὶ θυρώμασι τοῖς.

Digitized by Google

τρησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, εἰς τὰ ὀροφώματα τοῦ Αἰλὰμ, καὶ τὰ πλευρὰ τοῦ οἴκου ἐζυγωμένα.

et mensus est hinc et inde, in laquearia Aelam, et latera domus aequi ponderis.

והעבים 26. - Ἄλλ. καὶ τὰ πάχη - Ο. ἐζυγωμένα *H. M.*

26. *H.* et trabes - *Alius* et crassitudines - *LXX.* aequi ponderis - *In Vulg. vacat.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. *Hieronymus*: et mensus est frontem templi; *pro quo* aelam *LXX. et* aelim *Th.*, *et* in circuitu *Sym. transtulerunt. Hasce Lectiones et caeteras sequentes hujus Capitis mutuati sumus ex Hexaplis Montfauc. ut semel monuisse sufficiat.*

Ibid. Α. ※ πλάτος τῆς σκηνῆς *Ms. Jes. Accinit Chis. in textu, sed sine Interprete.*

2. Α. ὦμοι etc. *Idem Ms. Jes.*

3. Α. στέρεγμα τῆς θύρας - Σ. τὸ περὶ θύραν *Idem. Hieronymus vero ait Aquilam vertisse o*stium.

Ibid. ※ Α., Σ. καὶ θύραν etc. *Idem. In textu vero Chis. habetur sic* ※ καὶ τὴν θύραν ἓξ πήχεις, *ubi illud* πήχεις *dimidiatur asterisco, quod vitio Amanuensis accidisse puto.*

4. ὁ Ἑβρ., καὶ ὁ Σύρος, πηχῶν εἴκοσι *Theodoretus.*

8. Ἄλλ. καὶ εἶδον etc. *Drusius ex Editionis Romanae Notis. Illud* θραὶλ, *vel* θραὴλ, *LXX. Interpretum, ut omnino spurium rejicit Hieronymus, aitque caeteros Interpretes vertis*se et vide; *Hebraicum est* וראיתי

10. Α. ἀναλίσσων τῶν γαζ - *ex Hieronymo.*

11. Ἄλλ. τὸ εὖρος etc. *ex Drusio. In textu vero Chis. habetur,* καὶ τὸ εὖρος τοῦ φωτὸς τόπος τοῦ ἀπολοίπου.

12. *Has versiones ad verbum Latine refert Hieronymus.*

15. *Hieronymus*: Ἐχθέτας (*Alii* Ethecas) *Romae appellant solaria de coenaculorum moenibus eminentia sive Meniana, ab eo qui ea primus invenit, quae nonnulli Graecorum* ἐξώστρας *vocant. Caeterum sive* ἐχθέτας *legas, sive* ethecas, *ex voce Hebraïca* אתוקיא *expressum videtur.*

Ἄλλ. καὶ ὁ ναὸς etc. *Hanc et sequentes omnes lectiones ex Drusio mutuamur. Ita in Notis Montfauc.*

Κεφ. μβ́.

Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ÷ κατὰ ἀνατολὰς, ⁄. κατέναντι τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, καὶ εἰσήγαγέ με, καὶ ἰδοὺ ἐξέδραι ÷ πέντε ⁄. ἐχόμεναι τοῦ ἀπολοίπου, καὶ ἐχόμεναι τοῦ διορίζοντος πρὸς (1) Βορρᾶν,

2. ※ κατὰ πρόσωπον, ⁄. ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν μῆκος πρὸς Βορρᾶν, καὶ τὸ πλάτος (2) πεντήκοντα πηχῶν·

3. διαγεγραμμέναι ὃν τρόπον αἱ πύλαι τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, καὶ ὃν τρόπον τὰ περίστυλα τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας (3) ἐστιχισμέναι, ἀντιπρόσωποι στοαὶ τρισσαί·

4. καὶ κατέναντι τῶν ἐξέδρων περίπατος, πηχῶν δέκα τὸ πλάτος, ÷ ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν τὸ ÷ (4) μῆκος ⁄., ※ εἰς τὸ ἐσώ-

CAP. XLII.

Et introduxit me in atrium interius ÷ ad Orientem, ⁄. contra portam quae ad Aquilonem, et introduxit me, et ecce exedrae ÷ quinque ⁄. juxta reliquum aedificium, et juxta separans ad Aquilonem,

2. ※ juxta faciem, ⁄. ad cubitos centum longitudo ad Aquilonem, et latitudo quinquaginta cubitorum:

3. descriptae sicut portae atrii interioris, et sicut columnae atrii exterioris, per ordinem contra faciem porticus ternae:

4. et contra exedras deambulatio, cubitorum decem latitudo, ÷ per cubitos centum ÷ longi-

---

ויוציאני אל־החצר החיצונה 1. - Ἄλλ. καὶ ἐξήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν - Ο. καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν *H. M.*

הלשכה - Α. γαζοφυλάκιον - Σ., Ο. ἐξέδραν - Θ. παστοφόριον *H. M.*

הגזרה - Α. 1., Σ. . . . . , Α. 2., Θ. γαζηρά - Ο. ἀπολοίπου *H. M.*

אל־פני 2. - Ἄλλ. κατὰ πρόσωπον - *In* Ο. *vacat*, *H. M.*

אתיק אל־פני־אתיק בשלשים 3. - Ἄλλ. ἔκθετον πρὸς πρόσωπον ἐκθέτου ἐν τρισσοῖς - Ο. ἀντιπρόσωποι στοαὶ τρισσαί *H. M.*

1. *H.*, *Alius*, *Vulg.* et eduxit me in atrium exterius - LXX. et induxit me in atrium interius.

H. cubiculum - *A.*, *Vulg.* gazophylacium - *S.*, LXX. exedram - *Th.* pastophorium.

H. tabulatum sepositum - *A.* 1., *S.*, *Vulg.* separatum - *A.* 2., *Th.* gazera - LXX. reliquum.

2. *H.* ad faciem - *Alius* juxta faciem - *In* LXX. *vacat* - *Vulg.* in facie.

3. *H.* angulus ad faciem anguli in tertiis - *Alius* solarium ad faciem solarii in triplicibus - LXX. e regione invicem positae porticus ternae - *Vulg.* ubi erat porticus juncta portici triplici.

---

(1) Βορρᾶν, Ἐπί - *Alex.* κατὰ πρόσωπον, ἐπί - *H.* הצפון אל־פני - *Vulg.* Aquilonem. In facie - *Hieron.*, LXX. e contra. (2) πεντήκοντα, διαγεγραμμέναι - *Alex.*, *Ald.* πεντήκοντα πηχῶν (*Alex.* πήχεων) - *C.* πηχῶν πεντήκοντα - *H.* חמשים אמות - *Vulg.* quinquaginta cubitos. *Et ita Hieron.* (3) ἐστοιχισμέναι. (4) μῆκος, καὶ τά - [*Ms. Jes.* ※ Θ. εἰς τὸ ἐσώτερον ὁδὸν πήχεος ἑνός *H. M.*] - *Ald.* μῆκος οὐδὲ πήχεων ἑνός, καί - *C.* μῆκος εἰς τὴν ἐσωτέραν ὁδὸν πήχεος ἑνός, καί - *H.* רחב אל־הפנימית דרך אמה אחת - *Vulg.* latitudinis ad interiora respiciens viae cubiti unius - *Hieron.*, LXX. in interiorem viam cubiti unius.

τερον ⁄ ὁδὸν πήχεως ἑνὸς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῶν πρὸς Βοῤῥᾶν,

tudo ⁄, ※ in interius ⁄ via cubiti unius: et ostia earum ad Aquilonem,

5. καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῷοι ὡσαύτως· ὅτι ἐξείχετο τὸ περίστυλον ἐξ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὑποκάτωθεν περι ÷ στύλου, καὶ ÷ τὸ διάστημα, ⁄ οὕτως περίστυλον, καὶ διά ÷ στημα,

5. et deambulationes caenaculorum similiter: quia eminebat columnatum ex eo, ex inferiori ÷ columnato, et ÷ spatium, ⁄ sic columnatum, et ÷ spatium,

6. καὶ οὕτως στοαὶ, ⁄ διότι τριπλαῖ ἦσαν, καὶ στύλους οὐκ εἶχον καθὼς οἱ στῦλοι τῶν ἐξωτέρων· διὰ τοῦτο ἐξείχοντο τῶν ὑποκάτωθεν, καὶ τῶν μέσων ἀπὸ τῆς (5) γῆς ※ πεντήκοντα. ⁄

6. et sic porticus, ⁄ quia triplices erant, et columnas non habebant, sicut columnae exteriorum: propterea eminebant ab his, quae erant inferius, et a mediis de terra ※ quinquaginta. ⁄

7. Καὶ φῶς ἔξωθεν, ὃν τρόπον αἱ ἐξέδραι τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, αἱ βλέπουσαι ἀπέναντι τῶν ἐξεδρῶν ÷ τῶν πρὸς Βοῤῥᾶν, ⁄ μῆκος πηχῶν πεντήκοντα.

7. Et lumen exterius, sicut exedrae atrii exterioris, quae respiciebant contra exedras ÷ Aquilonis, ⁄ longitudine cubitorum quinquaginta.

8. Ὅτι τὸ μῆκος τῶν ἐξεδρῶν τῶν βλεπουσῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν ἦν πηχῶν πεντήκοντα, καὶ αὗταί (6) εἰσιν ἀντιπρόσωποι ταύταις· τὸ πᾶν πηχῶν ἑκατόν.

8. Longitudo enim exedrarum respicientium in atrium exterius erat cubitorum quinquaginta; et hae sunt contra faciem his: omne cubitorum centum.

9. Καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν τούτων, τῆς εἰσόδου τῆς πρὸς ἀνατολὰς, τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας,

9. Et ostia exedrarum istarum ad introitum Orientalem, ut ingrediatur per eadem ex atrio exteriori,

4. אל־הפנימית דרך אמה אחת - ※ Θ. εἰς τὸ ἐσώτερον ὁδὸν πήχεος ἑνός; *H. M.*

4. *H.* ad interius, via cubiti unius - ※ *Th.* in interius via cubiti unius - *Vulg.* ad interiora respiciens viae cubiti unius.

6. כי משלשות הנה - Σ. τρίστεγα γὰρ ἦν - Ο. διότι τριπλαῖ ἦσαν *H. M.*

נאצל מהתחתונות - Θ. ἐπισυνήχθησαν ὑπὲρ κατώτερα - Ο. ἐξείχοντο τῶν ὑποκάτωθεν *H. M.*

6. *H.* quia tertiata ipsa - *S.*, *Vulg.* tristega enim erant - LXX. quia triplices erant.

H. separatum est ab inferioribus - *Th.* collecti sunt supra inferiora - LXX. eminebant ab iis quae erant inferius - *Vulg.* eminebant de inferioribus.

7. וגדר - Ο. καὶ φῶς - Ἄλλ. καὶ φλία *H. M.*

7. *H.* et maceriae - LXX. et lumen - *Alius* et limen - *Vulg.* et peribolus.

(5) γῆς. Καὶ - *Vulg.* quinquaginta. *Et ita Hieron.*

(6) εἰσιν αἱ ἀντιπρόσωποι - *in Alex.* αἱ *deest.*

10. κατὰ τὸ φῶς τοῦ ἐν [7] ἀρχῇ τοῦ περιπάτου, καὶ τὰ πρὸς Νότον κατὰ πρόσωπον τοῦ Νότου, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου, καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ διορίζοντος, ⁄ [8] καὶ ἐξέδραι,

10. secundum lumen, quod erat in principio deambulationis, et ad Austrum contra faciem Austri, contra faciem reliqui aedificii, et contra faciem separati, ⁄ et exedrae,

11. καὶ ὁ περίπατος κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, κατὰ τὰ [9] μέτρα τῶν ἐξέδρων ⋇ τὴν ὁδὸν ⁄ τῶν πρὸς [10] Βορρᾶν, κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸ εὖρος [11] αὐτῶν, ⋇ καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐπιστροφὰς αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ φῶτα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ θυρώματα αὐτῶν,

11. et deambulatio contra faciem suam, juxta mensuras exedrarum ⋇ viam ⁄ quae ad Aquilonem, secundum longitudinem earum, et secundum latitudinem earum, ⋇ et secundum omnes conversiones earum, et secundum lumina earum, et secundum ostia earum,

12. τῶν ἐξέδρων τῶν πρὸς Νότον· καὶ κατὰ τὰ [12] θυρώματα τὰ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ περιπάτου, ὡς ἐπὶ φῶς [13] διαστέματος καλάμου, καὶ κατὰ ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν.

12. exedrarum quae contra Meridiem; et secundum ostia, quae a principio deambulacri, usque ad luminare spatio calami, et ut ad Orientem iretur per ea.

13. Καὶ [14] εἶπεν πρός με· αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς Βορρᾶν, καὶ αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς [15] Νότον, αἱ οὖσαι κατὰ πρόσωπον τῶν διαστημάτων, αὗταί εἰσιν αἱ ἐξέδραι τοῦ ἁγίου, ἐν αἷς φάγονται ἐκεῖ οἱ [16] ἱερεῖς οἱ υἱοὶ Σαδδούκ, οἱ ἐγγίζοντες πρὸς Κύριον, τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἐκεῖ θήσουσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὴν θυσίαν, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὰ [17] ὑπὲρ ἀγνοίας, [18] διότι τόπος ἅγιος.

13. Et dixit ad me: exedrae, quae ad Aquilonem, et exedrae, quae ad Austrum, quae sunt ad faciem spatiorum, hae sunt exedrae Sanctuarii, in quibus vescentur ibi sacerdotes filii Sadduc, qui appropinquant ad Dominum, Sancta sanctorum; et ibi ponent Sancta sanctorum, et sacrificium, et quae pro peccato, et quae pro ignorantia; locus enim sanctus est.

14. Οὐκ εἰσελεύσονται ἐκεῖ πάρεξ τῶν ἱερέων, οὐκ ἐξελεύσονται ἐκ τοῦ ἁγίου εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, ÷ ὅπως δια-

14. Non ingredientur illuc nisi sacerdotes; non egredientur de Sanctuario in atrium exterius, ÷

---

(7) ἀρχῇ περιπάτου - *Alex.*, *et C.* τοῦ περιπάτου. (8) καὶ αἱ ἐξέδραι. (9) μέτρα ἐξεδρῶν τῶν - *Alex.* τῶν ἐξεδρῶν τῶν - *H.* הלשכות אשר דרך - *Vulg.* gasophylaciorum, quae erant in via - *Hieron.*, LXX. exedrarum, et viam ad Aquilonem. (10) Βορρᾶν, καὶ κατά - *in Alex.* καὶ *deest.* (11) αὐτῶν, καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτῶν, καὶ κατά. (12) θυρώματα ἀπ'. (13) διαστήματος. (14) εἶπε. (15) Νότου οὖσαι - *Alex.* αἱ οὖσαι - הדרום אשר - *Vulg.* Austri, quae. (16) ἱερεῖς υἱοί - *Alex.* οἱ υἱοί. (17) περί - *Ald.* ὑπέρ. (18) διότι ὁ τόπος.

παντὸς ἅγιοι ὦσιν ÷ οἱ προσάγοντες, ⁄ καὶ μὴ ἅπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν, ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, διότι ἅγιά ἐστιν, καὶ ἐνδύσονται ἱμάτια ἕτερα, ὅτ' ἂν ἅπτωνται τοῦ λαοῦ.

ut perpetuo sancti sint ÷ qui offerunt, ⁄ et non tangent vestimentum eorum, in quibus ministrant in eis, quia sancta sunt; et vestientur vestimentis aliis, quando tangent populum.

15. Καὶ συνετελέσθη ἡ διαμέτρησις τοῦ οἴκου ἔσωθεν· καὶ ἐξήγαγέ με καθ' ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς ἀνατολάς, καὶ διεμέτρησε τὸ ὑπόδειγμα τοῦ οἴκου κυκλόθεν ἐν διατάξει.

15. Et consummata est mensuratio domus interioris: et eduxit me per viam portae respicientis ad Orientem, et mensus est similitudinem domus per circuitum in ordine.

16. Καὶ ἔστη κατὰ (19) νότου τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς, καὶ διεμέτρησε πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου.

16. Et stetit ad tergum portae respicientis ad Orientem: et mensus est quingentos in calamo mensurae.

17. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Βοῤῥᾶν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ Βοῤῥᾶ, πήχεις πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου.

17. Et convertit se ad Aquilonem, et mensus est id quod ad faciem Aquilonis, cubitos quingentos in calamo mensurae.

18. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς θάλασσαν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον (20) θαλάττης, πεντακοσίους ※ ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ (21) μέτρου ※ κύκλῳ. ⁄

18. Et convertit se ad Mare, et mensus est quod ad faciem maris, quingentos ※ in calamo mensurae ※ in circuitu. ⁄

19. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησε κατέναντι τοῦ Νότου, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου,

19. Et convertit se ad Austrum, et mensus est contra Austrum, quingentos in calamo mensurae,

20. (22) καὶ περίβολον αὐτῷ κύκλῳ, τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ καλάμου·

20. et murum ejus in circuitu, quatuor partes ejus calamo: et dis-

ושם יניחו בגדיהם 14. – Ἄλλ. καὶ ἐκεῖ ἀποθήσονται τὰ ἱμάτια αὐτῶν – *In* O. *vacat H. M.*

לארבע רוחות מדדו 20. – Ἄλλος, τὰ τέσσαρα μέρη τῷ αὐτῷ καλάμῳ ἐμέτρησεν – O. τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ καλάμου *H. M.*

14. *H.*, *Alius*, *Vulg.* ibi reponent vestimenta sua – *In* LXX. *vacat.*

20. *H.* ad quatuor ventos mensus est ipsum – *Alius* quatuor partes eodem calamo mensus est – LXX. quatuor partes ejusdem calami – *Vulg.* per quatuor ventos mensus est.

(19) *νώτου recte.* (20) θαλάσσης. (21) *μέτρου.* Καί – *H.* המדה סביב – *Vulg.* mensurae per gyrum.
(22) *καὶ περίβολον αὐτῶν κύκλῳ ponit inferius post αὐτόν, et pro αὐτῷ legit αὐτῶν – C. αὐτῷ.*

Digitized by Google

καὶ διέταξεν αὐτὸ (a3) πενταχοσίων, καὶ εὖρος πενταχοσίων πηχῶν, τοῦ διαστέλλειν ἀναμέσον τῶν ἁγίων, καὶ ἀναμέσον τοῦ προτειχίσματος τοῦ ἐν διατάξει τοῦ οἴκου.

posuit ipsum quingentorum, et latitudinem quingentorum cubitorum, ad dividendum inter medium sanctorum, et inter medium antemuralis, quod in ordine domus.

(a3) πενταχοσίων πρὸς ἀνατολάς, καὶ πενταχοσίων πηχῶν εὖρος, τοῦ - *H.* חמש מאות ורחב חמש מאות - *Vulg.* quingentorum cubitorum, et latitudinem quingentorum cubitorum.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Ἄλλ. καὶ ἐξήγαγέ με etc. *Drusius apud Hexapla Montfauconii, ubi sequentes etiam lectiones hujus capitis exscripsimus.*

Ibid. Hieronymus: eductus autem est in gazophylacium, *sive, ut Sym. et* LXX. *transtulerunt*, exedram, *velut Th.* παστοφόριον, *quod in* thalamum *vertitur*; gazophylacium *autem, ut liquet, est versio Aquilae, etsi hic non memoretur. Edit. Rom.* ἐξέδραι πέντε, *cui favet Codex Chis. habens tamen sic,* ἐξέδραι ÷ πέντε ⁄.

Ibid. Variorum interpretationes vocis Hebraïcae גזרה *exprimit Hieronymus, quales nos edidimus, aitque in istis locis multum interesse discriminis Hebraïcum inter, et* LXX. *non solum ordine, sed numero verborum et interpretatione.*

2. Ἄλλ. κατὰ πρόσωπον *Drusius; Chis. in textu similiter, cum praefixo asterisco.*

3. Ἄλλ. ἔκθετον etc. *Drusius. Vide supra cap.* 41.

4. ※ Θ. εἰς τὸ ἐσώτερον etc. *Ms. Jes. Drusius legit* πρὸς τὴν ἐσωτέραν ὁδὸν . . . . . . *Chis. vero in textu sic,* ※ εἰς τὸ ἐσώτερον ⁄ ὁδὸν πήχεως ἑνός. *Ubi ex linea cuspidata terminali ante* ὁδὸν *colligitur id tantum defuisse in* LXX.

6. Σ. τρίστεγα γὰρ ἦν *Drusius.*

Ibid. Θ. ἐπισυνήχθησαν etc. *Idem.*

7. Ἄλλ. καὶ φιλιά *Idem.*

14. Ἄλλ. καὶ ἐκεῖ ἀποθήσονται etc. *Idem.*

20. Ἄλλ. τὰ τέσσαρα etc. *Ms. Jes., ubi frequenter legitur* τέσσερα *pro* τέσσαρα, *Sic Montfauc. in Notis ad Hexapla.*

Digitized by Google

Κεφ. μγ'.

Καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατ' ἀνατολάς, ÷ καὶ ἐξήγαγέ με· ⁄

2. ÷ καὶ ἰδοὺ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἤρχετο κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς ἀνατολάς, (1) καὶ φωνὴ τῆς παρεμβολῆς, ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν· καὶ ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος ἀπὸ τῆς (2) δόξης Κυρίου κυκλόθεν,

3. καὶ ἡ ὅρασις ἣν (3) εἶδον, κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν (4) εἶδον, ὅτε εἰσεπορευόμην τοῦ χρῖσαι τὴν πόλιν· καὶ ἡ ὅρασις ÷ τοῦ ἅρματος οὗ (5) εἶδον, κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν (6) εἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου·

4. καὶ δόξα Κυρίου εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς.

5. Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν· καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης (7) Κυρίου ὁ οἶκος.

6. ※ Καὶ ἔστην, ⁄ καὶ ἰδοὺ φωνὴ (8) λαλοῦντος πρὸς μὲ ἐκ τοῦ οἴκου, καὶ ὁ ἀνὴρ εἱστήκει ἐχόμενός μου,

Cap. XLIII.

Et adduxit me ad portam, quae respiciebat ad Orientem, ÷ et eduxit me: ⁄

2. ÷ et ecce gloria Dei Israël veniebat per viam Orientis, et vox castrorum, quasi vox geminantium multorum: et terra resplendebat quasi fulgor a gloria Domini per circuitum,

3. et visio quam vidi, secundum visionem quam videram, quando ingrediebar, ut ungerem civitatem: et visio ÷ currus quem vidi, secundum visionem quam videram super fluvium Chobar: et cado in faciem meam:

4. et gloria Domini ingressa est domum per viam portae quae respiciebat Orientem.

5. Et assumpsit me spiritus, et introduxit me in atrium interius: et ecce plena gloriae Domini domus.

6. ※ Et steti, ⁄ et ecce vox loquentis ad me de domo; et vir stabat juxta me,

---

כקול מים רבים 2. - ὁ Ἑβραῖος, καὶ ὁ Σύρος, ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν - Ο. ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν *H. M.*

בבאי לשחת את־העיר 3. - ὁ Ἑβρ., καὶ ὁ Σύρος, ὅτε εἰσῆλθον ἀπολέσαι τὴν πόλιν - Ἄλλ. εἰσπορευομένου αὐτοῦ διαφθεῖραι τὴν πόλιν - Ο. ὅτε εἰσεπορευόμην τοῦ χρῖσαι τὴν πόλιν *H. M.*

2. *H.*, *Hebr. Interpr.*, *Syrus*, *Vulg.* quasi vox aquarum multarum - LXX. quasi vox geminantium multorum.

3. *H.* in veniendo me ad perdendam urbem - *Hebr. Int.*, *et Syrus* cum ingressus sum ad perdendam urbem - *Alius* ingrediente illo ad destruendam urbem - LXX. quando ingrediebar ut ungerem civitatem - *Vulg.* quando venit ut disperderet civitatem.

---

(1) καὶ φωνή. (2) δόξης κυκλόθεν - *Ms. Alex.* κυρίου κυκλόθεν. (3) ἴδον. (4) ἴδον. (5) ἴδον. (6) ἴδον. (7) ὁ κυρίου - *Alex.* κυρίου ὁ. (8) ἐκ τοῦ οἴκου λαλοῦντος πρός μέ - *H.* מדבר אלי מהבית - *Vulg.* loquentem ad me de domo.

7. καὶ [9] εἶπεν πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας τὸν τόπον ταῦ θρόνου μου, καὶ τὸν τόπον τοῦ ἴχνους τῶν ποδῶν μου, ἐν οἷς κατασκηνώσει τὸ ὄνομά μου ἐν μέσῳ οἴκου [10] Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οὐ βεβηλώσουσιν οὐκέτι οἶκος Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, αὐτοὶ καὶ οἰγούμενοι [*leg.* οἱ ἡγούμενοι] αὐτῶν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς φόνοις τῶν ἡγουμένων ἐν μέσῳ αὐτῶν,

8. ἐν τῷ τιθέναι αὐτοὺς τὸ πρόθυρόν μου ἐν τοῖς προθύροις αὐτῶν, καὶ τὰς φλιάς μου ἐχομένας τῶν φλιῶν αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν τὸν τοῖχόν μου ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν αἷς ἐποίουν, καὶ ἐξέτριψα *(sic)* αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου, ÷ καὶ ἐν φόνῳ, ⁄.

9. Καὶ νῦν ἀπωσάσθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν, καὶ τοὺς φόνους τῶν ἡγουμένων αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ [11] αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

10. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, δεῖξον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸν οἶκον, καὶ κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, καὶ τὴν ὅρασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν διάταξιν αὐτοῦ·

7. et dixit ad me: fili hominis, vidisti locum solii mei, et locum vestigii pedum meorum, in quibus habitabit nomen meum in medio domus Israël in sempiternum: et non polluent ultra domus Israël nomen Sanctum meum, ipsi et duces eorum in fornicatione sua, et in homicidiis ducum in medio sui,

8. cum ipsi ponerent limen meum in liminibus suis, et postes meos juxta postes suos: et dederunt parietem meum, quasi connexum inter me et eos; et contaminaverunt nomen Sanctum meum in iniquitatibus suis, quas faciebant: et contrivi eos in furore meo, ÷ et in occisione. ⁄

9. Et nunc abiiciant fornicationem suam, et homicidia ducum suorum a me; et habitabo in medio eorum in sempiternum.

10. Et tu, fili hominis, ostende domui Israël domum; et cessabunt a peccatis suis, et visionem ejus, et dispositionem illius;

בּיני וּבניהם 8. - Ἀλλ. ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν - Ο. ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν *H. M.*

וּפגרי מלכיהם 9. - Ἀλλ. καὶ πτώματα (τῶν βασιλέων αὐτῶν) - Ο. καὶ τοὺς φόνους τῶν ἡγουμένων αὐτῶν *H. M.*

ויכּלמו 10. - Ἀλλ. εἴπως ἐντραπῶσιν - Ο. καὶ κοπάσουσιν *H. M.*

8. *H.*, *Alius*, *Vulg.* inter me et inter eos - LXX. ut connexum inter me, et eos.

9. *H.* et cadavera regum suorum - *Alius*, *Vulg.* et ruinas regum suorum - LXX. et homicidia ducum suorum.

10. *H.* et erubescent - *Alius* si forte erubescant - LXX. et cessabunt - *Vulg.* et confundantur.

---

(9) εἶπε. (10) Ἰσραὴλ τὸν αἰῶνα - *Alex.*, *Ald.*, *C.* εἰς τὸν αἰῶνα - *H.* לעולם - *Vulg.* in aeternum.
(11) αυτῶν τὸν αἰῶνα - *Alex.*, *Ald.*, *C.* εἰς τὸν αἰῶνα - *H.* לעולם.

Digitized by Google

11. καὶ αὐτοὶ λήψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν· καὶ διαγράψεις τὸν [12] οἶκον, ※ καὶ ※ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, ⁄ καὶ τὰς ἐξόδους [13] αὐτοῦ, ※ καὶ εἰσόδους αὐτοῦ, ⁄ καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ νομίματα [14] αὐτοῦ, καὶ πάντας ※ τοὺς νόμους αὐτοῦ ⁄ γνωρίσεις αὐτοῖς, καὶ διαγράψεις ἐναντίον αὐτῶν· καὶ φυλάξονται πάντα τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσουσιν αὐτά·

12. καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ οἴκου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, πάντα τὰ ὅρια αὐτοῦ κυκλόθεν ἅγια [15] ἁγίων ※ εἰσίν, ※ οὗτος ὁ νόμος τοῦ οἴκου. ⁄

13. Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα τοῦ θυσιαστηρίου· [16] ἐν πήχει τοῦ πήχεως, ※ καὶ

11. et ipsi sustinebunt tormentum suum pro omnibus quae fecerunt: et describes domum, ※ et ※ praeparationem ejus, ⁄ et exitus ejus, ※ et ingressus ejus, ⁄ et substantiam ejus, et omnia praecepta ejus, et omnia legitima illius, et omnes ※ leges ejus ⁄ ostendes illis, et describes coram eis: et custodient omnes justificationes meas, et omnia praecepta mea, et facient ea:

12. et descriptionem domus in vertice montis: omnes termini ejus in circuitu Sancta sanctorum ※ sunt, ※ ista est lex domus. ⁄

13. Et hae mensurae altaris: in cubito cubiti, ※ et cubiti, ⁄

---

11. ותכונתו ומוצאיו ומובאיו וכל־צורתו ואת כל־חקתו - ※ Θ. καὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ; καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ - ※ οἱ Γ. καὶ τὰς εἰσόδους αὐτοῦ; καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ; - ※ καὶ πάντας τοὺς νόμους αὐτοῦ; - O. καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ *H. M.*

12. ואת תורת הבית - Ἀλλ. οὗτος ὁ νόμος τοῦ οἴκου - *In* O. *vacat H. M.*

13. באמות אמה אמה - O. ἐν πήχει τοῦ πήχεως - ※ A., Θ. καὶ πήχεως *H. M.*

11. *H.* et dispositionem ejus, et exitus ejus, et introitus ejus, et omnes figuras ejus, et omnia statuta ejus - ※ *Th.* et praeparationem ejus; et exitus ejus - ※ *Tres Int.* et ingressus ejus; et legitima ejus; - ※ et omnes leges ejus; - *LXX.* et exitus ejus, et substantiam ejus, et omnia praecepta ejus - *Vulg.* et fabricae ejus, exitus et introitus, et omnem descriptionem ejus, et universa praecepta ejus.

12. *H.*, *Alius*, *Vulg.* ista est lex domus - *In LXX. vacat.*

13. *H.* in cubitis cubitus cubitus - *LXX.* in cubito cubiti - ※ *A.*, *Th.* et cubiti - *Vulg.* in cubito verissimo.

---

(12) οἶκον, καὶ τάς - [*Ms. Jes.* ※ Θ. καὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ; *Et sic Alex.*, *Ald.*, *Comp. H. M.*] - *H.* הבית ותכונתו - *Vulg.* domus, et fabricae ejus. *Et ita Hieron.* (13) αὐτοῦ, καὶ τήν - [*Ms. Jes.* ※ οἱ Γ. καὶ τὰς εἰσόδους αὐτοῦ; *Et ita Alex. H. M.*] - *C.* καὶ εἰσόδους αὐτοῦ - *H.* ומובאיו - *Vulg.* et introitus. *Et ita Hieron.* (14) αὐτοῦ γνωρίσεις - [*Ms. Jes.* ※ καὶ πάντας τοὺς νόμους αὐτοῦ; *Et ita C. H. M.*] - *H.* וכל־תורתו - *Vulg.* et omnes leges ejus. *Et ita Hieron.* (15) ἁγίων. Καὶ ταῦτα - *Alex.*, *Ald.* εἰσίν· οὗτος ὁ νόμος τοῦ οἴκου. Καί - *C.* οὗτός ἐστιν ὁ νόμος τοῦ οἴκου. Καί - *H.* קדשים הנה־ואת תורת הבית - *Vulg.* sanctorum est: haec est ergo lex domus. *Et ita Hieron.* (16) ἐν πήχει τοῦ πήχεως καὶ παλαιστῆς - [*Ms. Jes.* ※ A., Θ. καὶ πήχεως *H. M.*] - *H.* באמות אמה אמה וטפח - *Vulg.* in cubito verissimo, qui habebat cubitum et palmum. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

πήχεως, ⁄ καὶ παλαιστῆς, κόλπωμα (17) βάθος ἐπὶ πῆχυν, καὶ πῆχυς τὸ εὖρος, καὶ γεῖσος ἐπὶ τὸ χεῖλος αὐτοῦ κυκλόθεν (18) σπιθαμῆς ⋇ μιᾶς, ⁄ καὶ τοῦτο τὸ ὕψος τοῦ θυσιαστηρίου

14. ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ κοιλώματος αὐτοῦ, πρὸς τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα τοῦτο ὑποκάτωθεν πηχῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος πήχεως· καὶ ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα, πήχεις τέσσαρες, καὶ εὖρος πῆχυς·

15. καὶ τὸ Ἀριὴλ πηχῶν τεσσάρων, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀριὴλ, καὶ ὑπεράνω τῶν κεράτων πῆχυς.

16. Καὶ τὸ Ἀριὴλ πηχῶν δώδεκα μήκους, ἐπὶ πήχεις (19) δώδεκα πλάτος, τε-

et palaestes, sinus profunditas super cubitum, et cubitus latitudo; et gisus per labium ejus in circuitu palmi ⋇ unius, ⁄ et haec est altitudo altaris

14. a profundo exordii cavitatis ejus, ad propitiatorium magnum hoc, quod erat subter, cubitorum duorum, et latitudo cubiti: et a propitiatorio minori ad propitiatorium majus, cubiti quatuor, et latitudo cubiti.

15. Et Ariel cubitorum quatuor, et ab Ariel et usque ad superiora cornuum cubitus.

16. Ipsum autem Ariel cubitos duodecim habebat longitudinis, ad cubitos duodecim latitudinis,

אמה אמה וטפח וחיק - Α. πήχεως τὸν πῆχυν, πῆχμα τὸ κόλπωμα ἦν - Σ. πήχισμα πεπηχισμένον - Ο. ἐν πήχει τοῦ πήχεως καὶ παλαιστῆς, κόλπωμα *H. M.*

גבולה - Α., Θ. ὅριον - Σ. περιορισμόν - Ο. γεῖσος *H. M.*

14. מחיק הארץ עד־העזרה התחתונה - Α. ἀπὸ τοῦ κόλπου τῆς γῆς ἕως τοῦ κρηπιδώματος τοῦ κατωτάτου - Ο. ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ κοιλώματος αὐτοῦ, πρὸς τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα τοῦτο *H. M.*

העזרה - Α. κρηπιδώματος - Σ. περιδρομήν - Ο. ἱλαστήριον - Θ. ἀζαρά *H. M.*

מהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה - Α. ἀπὸ κρηπιδώματος τοῦ μικροῦ ἕως τοῦ κρηπιδώματος τοῦ μεγάλου - Ο. ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα *H. M.*

16. רחב - Ἄλλ. πλάτος - *In* Ο. *vacat H. M.*

H. cubitus, cubitus, et palmus, et sinus - *A.* cubiti cubitum, cubitalis mensura sinuositas erat - *S.* cubitalis dimensio cubito dimensa - *LXX.* in cubito cubiti et palmae: sinus - *Vulg.* in cubito verissimo, qui habebat cubitum et palmum: in sinu.

H. terminus ejus - *A.*, *Th.* terminus - *S.*, *Vulg.* definitio - *LXX.* gisus.

14. *H.* a sinu terrae usque ad atrium auxilii inferius - *A.* a sinu terrae usque ad crepidinem infimam - *LXX.* a profundo exordii cavitatis ejus ad propitiatorium magnum hoc - *Vulg.* et de sinu terrae usque ad crepidinem novissimam.

H. atrium auxilii - *A.*, *Vulg.* crepidinem - *S.* circuitum - *LXX.* propitiatorium - *Th.* azara.

H. et ab atrio auxilii minore usque ad atrium auxilii magnum - *A.*, *Vulg.* a crepidine minore usque ad crepidinem magnam - *LXX.* a propitiatorio minore ad propitiatorium majus.

16. *H.*, *Vulg.* latitudinis - *Alius* latitudo - *In LXX. vacat.*

(17) βάθους - *Alex.* βάθος. (18) σπιθαμῆς, καὶ τοῦτο - *H.* זרת האחד - *Vulg.* palmus unus - *Hieron.* palmi unius. (19) δώδεκα, τετράγωνον - *Alex.* πλάτους, τετράγωνον - *Ald.* πλάτος τετράγωνον - *H.* רחב רבוע - *Vulg.* latitudinis quadrangulatum - *Hieron.* latitudinis, quadrangulum.

τράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ.

17. Καὶ τὸ ἱλαστήριον πηχῶν δεκατεσσάρων τὸ μῆκος, ἐπὶ πήχεις δεκατέσσαρες (*sic*) τὸ εὖρος [20] ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ· καὶ τὸ γεῖσος αὐτῷ κυκλόθεν κυκλούμενον αὐτῷ ἥμισυ πήχεως· καὶ τὸ κύκλωμα αὐτοῦ, πῆχυς κυκλόθεν, καὶ οἱ [21] κλιμακτῆρες αὐτοῦ βλέποντες κατὰ ἀνατολάς.

18. Καὶ [22] εἶπεν πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, τάδε λέγει [23] Κύριος Κύριος· ταῦτα τὰ προστάγματα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ἡμέρᾳ ποιήσεως αὐτοῦ, τοῦ ἀναφέρειν ἐπ' αὐτοῦ ὁλοκαυτώματα, καὶ [24] προσχέειν πρὸς τὸ (*sic*) αἷμα.

19. Καὶ δώσεις τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις τοῖς ἐκ τοῦ σπέρματος Σαδδοὺχ, τοῖς [25] ἐγγίσουσι πρὸς μὲ, λέγει [26] Κύριος Κύριος, τοῦ λειτουργεῖν μοι μόσχον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας·

20. καὶ λήψονται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὰ τέσσαρα κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ ἐπὶ τὴν βάσιν [27] κύκλῳ, ※ καὶ περὶ ἁμαρτι [*leg.* ἁμαρτιῶν] εἰς αὐτὸ, ⁄. καὶ ἐξιλάσονται αὐτό.

quatuor angulorum per quatuor partes ejus.

17. Et propitiatorium cubitorum quatuordecim longitudo, ad cubitos quatuordecim latitudo per quatuor partes ejus: et gisus ei per circuitum gyraus illud, dimidio cubito: et circuitus ejus, cubitus per gyrum; et gradus ejus respicientes ad Orientem.

18. Et dixit ad me: fili hominis, haec dicit Dominus Dominus: haec sunt praecepta altaris in die effectionis ejus, ut offerantur super eo holocaustomata, et effundatur super illud sanguis.

19. Et dabis sacerdotibus Levitis, qui sunt ex semine Sadduc, qui appropinquant ad me, dicit Dominus Dominus, ut ministrent mihi vitulum de bobus pro peccato:

20. et tollent de sanguine ejus, et ponent super quatuor cornua altaris, et super quatuor angulos propitiatorii, et super basim in circuitu, ※ et pro peccatis in illo, ⁄. et expiabunt illud.

והעזרה 17. - Σ. καὶ ἡ περιδρομή - Ο. καὶ τὸ ἱλαστήριον - Θ. καὶ ἀζαρά *H. M.*

והחיק־לה - Σ. (συντέλεια αὐτοῦ) - Ο. τὸ γεῖσος αὐτῷ *H. M.*

פר 19. - Σ. (ταῦρον) - Ο., Θ. (μόσχον) *H. M.*

וכפרתהו 20. - ※ καὶ περιφαντιεῖς αὐτό *H. M.*

17. *H.* et atrium auxilii - *S.* et circuitus - *LXX.* et propitiatorium - *Th.* et azara - *Vulg.* et crepido.

H. et sinus ei - *S.* consummatio ejus - *LXX.* ei - *Vulg.* sinus ejus.

19. *H.*, *LXX.*, *Th.*, *Vulg.* vitulum - *S.* taurum.

20. *H.* ※ et expiabis ipsum - *Vulg.* et expiabis.

(20) ἐπὶ τέσσαρα. (21) κλημακτῆρες - *Alex.* κλιμακτῆρες. (22) εἶπε. (23) κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ταῦτα - *in C.* Ἰσραὴλ *deest* - *H.* ארני יהוה אלה - *Vulg.* Dominus Deus: Hi. (24) προσχέειν πρὸς αὐτὸ αἷμα - *Alex.* προσχέειν πρὸς τὸ αἷμα. (25) ἐγγίζουσι. (26) κύριος ὁ Θεὸς, τοῦ - *Ald.* κύριος κύριος. (27) κύκλῳ, καὶ ἐξιλάσονται - *H.* סביב וחטאת וכפרת - *Vulg.* in circuitu; mundabis illud, et expiabis.

21. Καὶ λήψονται τὸν μόσχον τὸν [28] ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ κατακαυθήσεται ἐν τῷ ἀποκεχωρισμένῳ τοῦ οἴκου, ἔξωθεν τῶν ἁγίων.

22. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ λήψονται ἐρίφους δύο αἰγῶν ἀμώμους ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ [29] ἐξιλάσαντο ἐν τῷ μόσχῳ.

23. Καὶ μετὰ τὸ [30] συντελέσαι σε τὸν ἐξιλασμὸν, προσοίσουσι μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον, καὶ κριὸν [31] ἐκ τῶν προβάτων ἄμωμον·

24. καὶ προσοίσετε ἐναντίον Κυρίου· καὶ ἐπι ῥίψουσιν [*leg.* ἐπιῤῥίψουσιν] οἱ ἱερεῖς ἐπ' αὐτὰ [32] ἅλας, καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ.

25. Ἑπτὰ ἡμέρας ποιήσεις ἔριφον ὑπὲρ ἁμαρτίας καθ' ἡμέραν, καὶ μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ κριὸν [33] ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμα ποιήσουσιν

26. ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον, καὶ καθαριοῦσιν αὐτὸ, καὶ πλήσουσι χεῖρας [34] αὐτῶν,

27. ※ καὶ συντελέσουσι τὰς ἡμέρας, ⁄ καὶ ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα, ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν· καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει [35] Κύριος Κύριος.

21. Et tollent vitulum, qui pro peccato, et comburetur in loco separato domus extra Sancta.

22. Et die secundo tollent haedos duos de capris immaculatos pro peccato, et expiabunt in vitulo.

23. Et cum compleveris expiationem, offerent vitulum de bobus immaculatum, et arietem de ovibus immaculatum:

24. et offeretis coram Domino: et aspergent sacerdotes super ea sal; et offerent ea holocaustomata Domino.

25. Septem diebus facies haedum pro peccato quotidie, et vitulum de bobus, et arietem de ovibus, immaculatos facient

26. septem diebus: et expiabunt altare, et mundabunt illud, et implebunt manus suas,

27. ※ et consummabunt dies, ⁄ et erit a die octavo et ultra, facient sacerdotes super altare holocausta vestra, et quae pro salute vestra: et suscipiam vos, dicit Dominus Dominus.

ומלאו ידו 26. - Α., Σ., Θ.῀. . . . . . - Ο. καὶ πλήσουσι χεῖρας αὐτῶν *H. M.*

26. *H.*, *Vulg.* et implebunt manum ejus - *A.*, *S.*, *LXX.*, *Th.* et implebunt manus ejus.

---

(28) περὶ - *Alex.*, *Ald.* ὑπέρ. (29) ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον, καθότι ἐξιλάσονται ἐν τῷ μόσχῳ. (30) συντελέσαι τόν - *Alex.* συντελέσαι σε - *H.* כלותך. (31) ἐκ προβάτων - *Alex.* ἐκ τῶν προβάτων. (32) ἅλα - *Alex.*, *Ald.* ἅλας. (33) ἐκ προβάτων - *Alex.* τῶν προβάτων. (34) αὐτῶν. Καὶ ἔσται - *Ald.* καὶ συντελέσουσι τάς - *C.* καὶ συντελέσουσι τὰς ἡμέρας, καὶ ἔσται - *H.* ויכלו את־הימים והיה - *Vulg.* v. 27. Expletis autem diebus - *Hieron.*, *LXX.* et consummabunt dies. (35) κύριος - *Ald.* κύριος κύριος - *C.* κύριος ὁ θεός - *H.* אדני יהוה - *Vulg.* Dominus Deus. *Et ita Hieron.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. ὁ Ἑβρ., καὶ ὁ Σύρος, ὡς φωνὴ etc. *Theodoretus apud Hexapla Montfauconii.*

3. ὁ Ἑβρ. καὶ ὁ Σύρος, ὅτε εἰσῆλθον etc. *Item Theodoretus.*

8. Ἄλλ. ἀναμέσον ἐμοῦ etc. *Drusius.*

9. Ἄλλ. καὶ πτώματα *Idem.*

10. Ἄλλ. εἴπως ἐντραπῶν *Ms. Jes. et Drusius.*

11. ⋇ Θ. καὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ etc. *ex Ms. Jes. In textu vero Codicis Chis. habetur sic*, ⋇ καὶ ⋇ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, ⁄ καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, ⋇ καὶ εἰσόδους αὐτοῦ, ⁄ καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ, καὶ πάντας ⋇ τοὺς νόμους αὐτοῦ ⁄

12. Ἄλλ. οὗτος ὁ νόμος etc. *Drusius. Ita quoque Chis. in textu, sed sub asterisco; imo hisce praemittit* ⋇ εἰσὶν *relatum ad* ἅγια ἁγίων.

13. ⋇ Α., Θ. καὶ πήχεως *Ms. Jes. Accinit Chis. in textu sine Interprete.*

Ibid. Α. πήχεως τὸν πῆχυν etc. *Item Ms. Jes. Drusius ibid.* אמה וטפח, πῆχυς καὶ παλαιστής, cubitus et palmus. *Sunt qui utuntur voce Graeca* παλαιστής, *in antiqua versione apud Hieronymum*, cubitus et palaestes. *Hieronymus in sua*, cubitum, *sive* palmum, *sive* παλαιστήν. *Dicitur et* παλαιστὴ *Idem in Comment.*: *Cui jungitur* palmus, *idest* παλαιστὴ, *sextam habens partem cubiti. Lexicon vetus*, παλαιστὴς χειρὸς, palmus, palma. *Hieronymus distinguit.* Palmus, *inquit*, *Graece dicitur* παλαιστὴ, *et est sexta pars cubiti. Alioquin* palmus σπιθαμὴ *sonat*, *quam nonnulli pro distinctione* palmum, *porro* παλαιστὴν palmum *nominare consueverunt. Hactenus Drusius apud Montfauconium.*

Ibid. Α., Θ. ὅριον etc. *Ms. Jes. Hieronymus vero A., S., Th.* terminus – LXX. γεῖσος. *Cujus verbi significationem ignorare se fatetur Hieronymus.*

14. Θ. ἀπὸ τοῦ κόλπου etc. *Drusius. Idem* עזרה – Σ. περιδρομήν – *Th.* azara. *Ex Hieron.*

Α. κρηπιδώματος etc. *Idem. Legitur et* κρηπιδώματος.

16. Ἄλλ. πλάτος *Drusius. Chis. in textu exhibet similiter absque ulla praemissa nota.*

17. Σ. καὶ ἡ περιδρομὴ *Drusius ex Hieronymo, qui duas Symmachi interpretationes, easque varias adfert. An ex duabus ejusdem Editionibus? Ejus verba sunt*: Et corona in circuitu ejus dimidii cubiti, *pro qua rursus* LXX. γεῖσον *interpretati sunt*: *et* sinus, *sive*, *juxta Symmachum*, consummatio ejus, *atque* perfectio *cubiti unius per circuitum. Et postea*: *et sinus ipsius propitiatorii*, *sive* consummatio *atque* perfectio, *quam Symmachus interpretatus est* περιδρομήν, *habebat unum cubitum. Ita Montfauc. in Notis.*

19. *Hieronymus*: *S.* taurus – *Th.* vitulus.

20. ⋇ καὶ περιρραντιεῖς αὐτό. *Sic apud Hexapla Montfauc.*

26. *A., S., Th.* et implebunt manus ejus. *Hieron. In textu Codicis Chis. post lectionem* τῶν Ο. *sequitur*, ⋇ καὶ συντελέσουσι τὰς ἡμέρας ⁄

Digitized by Google

Κεφ. μδ΄.

Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς ἐξωτέρας, τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη.

2. (1) Καὶ εἶπεν πρός μὲ Κύριος· ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ (2) οὐδεὶς οὐ μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ (3) Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς· καὶ ἔσται κεκλεισμένη·

3. διότι ὁ (4) ἡγούμενος ※ ἄρχων, ⁄ οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ, τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐναντίον Κυρίου· κατὰ τὴν ὁδὸν Αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται.

4. Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βοῤῥᾶν, κατέναντι τοῦ οἴκου· καὶ (5) εἶδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης (6) δόξης Κυρίου ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου.

5. Καὶ (7) εἶπεν Κύριος πρός μέ· υἱὲ ἀνθρώπου, τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ἴδε (8) τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ τοῖς ὠσί σου (9) ἄκουε ※ συν ⁄ πάντα ὅσα ἐγὼ

Cap. XLIV.

Et convertit me ad viam portae Sanctorum exterioris, respicientis ad Orientem: et haec erat clausa.

2. Et dixit ad me Dominus: porta haec clausa erit; non aperietur, et nemo transibit per eam: quoniam Dominus Deus Israël ingredietur per eam: et erit clausa;

3. quia dux ※ princeps, ⁄ ipse sedebit in ea, ut comedat panem coram Domino: per viam Aelam portae ingredietur, et per viam ejus egredietur.

4. Et introduxit me per viam portae, quae ad Aquilonem e regione domus: et vidi, et ecce plena gloriae Domini domus Domini: et cado super faciem meam.

5. Et dixit Dominus ad me: fili hominis, pone in corde tuo, et vide oculis tuis, et auribus tuis audi ※ σύν ⁄ omnia quae ego

---

נשיא 3. - Οἱ Γ. ἄρχων - Ο. ἡγούμενος *H. M.*

אולם השער - Ἀλλ. πρόθυρον πύλης - Ο. αἰλὰμ τῆς πύλης *H. M.*

הנה מלא כבוד יהוה את־בית יהוה 4. - Ο. ἰδοὺ πλήρης δόξης - ※ οἱ Γ. κυρίου: ὁ οἶκος κυρίου *H. M.*

3. *H.*, *Tres Interpr.*, *Vulg.* princeps - *LXX.* dux.

H. vestibuli portae - *Al.* vestibulum portae - *LXX.* aelam portae - *Vulg.* portae vestibuli.

4. *H.*, *Vulg.* ecce implevit gloria Domini domum Domini - *LXX.* ecce plena gloria - ※ *Tres Interpr.* Domini; domus Domini.

---

(1) Καὶ εἶπε κύριος πρός μέ - *H.* ויאמר אלי יהוה (2) οὐδεὶς μή. (3) Θεὸς Ἰσραὴλ - *Ms. Alex.* τοῦ Ἰσραήλ. (4) ἡγούμενος οὗτος - [*Ms. Jes.* Οἱ Γ. ἄρχων *H. M.*] - *H.* הנשיא נשיא הוא - *Vulg.* Principi. Princeps ipse. *Et ita Hieron.* (5) ἴδον. (6) δόξης ὁ οἶκος - [*Drusius* ※ οἱ Γ. κυρίου *H. M.*] - *H.* כבוד־יהוה את־בית - *Vulg.* gloria Domini domum. *Et ita Hieron.* (7) εἶπε. (8) τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς - *Alex.* τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ - *H.* בעיניך - *Vulg.* oculis tuis. *Et ita Hieron.* (9) ἄκουε πάντα - *H.* שמע את כל

λαλῶ μετὰ σοῦ, κατὰ πάντα τὰ (10) προστάγματα οἴκου Κυρίου, καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ· καὶ τάξεις τὴν καρδίαν σου (11) εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ οἴκου, κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγίοις.

6. Καὶ ἐρεῖς ÷ πρὸς ÷ τὸν οἶκον ⁄ τὸν παραπικραίνοντα, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· τάδε λέγει (12) Κύριος Κύριος· ἱκανούσθω ὑμῖν ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, οἶκος Ἰσραήλ,

7. τοῦ εἰσαγαγεῖν ὑμᾶς υἱοὺς ἀλλογενεῖς, ἀπεριτμήτους καρδίᾳ, καὶ ἀπεριτμήτους σαρκὶ, τοῦ γίνεσθαι ἐν τοῖς ἁγίοις μου· καὶ (13) ἐβεβήλουν αὐτὰ, ἐν τῷ προσφέρειν ὑμᾶς τοὺς (14) ἄρτους ※ μου, ⁄ στέαρ καὶ αἷμα· καὶ παρεβαίνετε τὴν διαθήκην μου ἐν πάσαις ταῖς (15) ἀνομίαις ὑμῶν,

8. ※ καὶ ※ οὐκ ἐφυλάξασθε τὴν φυλακὴν ※ τῶν ἁγίων μου, ⁄ καὶ διετάξατε τοῦ φυλάσσειν (16) φυλακὰς τοῖς ἁγίοις μου.

loquor tecum secundum omnia praecepta domus Domini, et omnia legitima ejus: et pones cor tuum ad viam domus juxta omnes exitus ejus in omnibus sanctis.

6. Et dices ÷ ad ÷ domum ⁄ exasperantem, ad domum Israël: haec dicit Dominus Dominus: sufficiat vobis de omnibus iniquitatibus vestris, domus Israël,

7. eo quod inducitis filios alienigenas incircumcisos corde, et incircumcisos carne, ut sint in sanctis meis: et polluebant ea, in offerendo vos panes ※ meos, ⁄ adipem et sanguinem; et praeteristis testamentum meum in omnibus iniquitatibus vestris;

8. ※ et ※ non custodistis custodiam ※ sanctorum meorum, ⁄ et disposuistis custodire custodias sanctis meis.

אל־מרי 6. - A., Σ., Θ. πρὸς ἐριστὴν καὶ φιλόνεικον - O. πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα *H. M.*

חלב 7. - Ἄλλ. στέαρ - *In* O. *vacat H. M.*

ולא שמרתם משמרת קדשי 8. - ※ Θ. καὶ οὐκ ἐπεφυλάξασθε τὴν φυλακὴν τῶν ἁγίων μου - *In* O. *vacat H. M.*

6. *H.* ad rebellem - *A.*, *S.*, *Th.* ad contentiosum et pervicacem - LXX. ad domum exasperantem - *Vulg.* ad exasperantem.

7. *H.*, *Alius*, *Vulg.* adipem - *In* LXX. *vacat.*

8. *H.* et non servastis custodiam sanctitatum mearum - ※ *Th.* et non custodistis custodiam sanctorum meorum - *In* LXX. *vacat* - *Vulg.* et non servastis praecepta sanctuarii mei.

---

(10) προστάγματα τοῦ οἴκου. (11) εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ οἴκου - *Vulg.* in viis templi. (12) κύριος ὁ θεός - *Ald.*, *C.* κύριος κύριος. (13) βεβηλοῦν. (14) ἄρτους σάρκας καὶ αἷμα - *Alex.* μου καὶ σάρκας - *Ald.* στέαρ - *C.* μου, καὶ στέαρ - *H.* לחמי חלב ודם - *Vulg.* panes meos, adipem, et sanguinem. *Et ita Hieron.* (15) ἀνομίαις ὑμῶν. Καὶ διετάξατε - [※ Θ. καὶ οὐκ ἐπεφυλάξασθε τὴν φυλακὴν τῶν ἁγίων μου - *Drusius, et Ms. Jes. qui habet*, καὶ οὐκ ἔτι φυλάξασθε, *male. H. M.*] - *Alex.* οὐκ ἐφυλάξατε τὴν φυλακὴν τῶν ἁγίων μου, καὶ διετάξατε - *C.* οὐκ ἐφυλάξατε τὰ προστάγματα τοῦ ἁγιάσματός μου, καὶ - *H.* תועבותיכם: ולא שמרתם משמרת קדשי ותשימון - *Vulg.* sceleribus vestris. Et non servastis praecepta sanctuarii mei: et posuistis. *Et ita Hieron.* (16) φυλακὰς ἐν τοῖς.

9. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [17] Κύριος Κύριος· [18] πᾶς ὁ υἱὸς ἀλλογενὴς ἀπερίτμητος καρδίᾳ, καὶ ἀπερίτμητος σαρκὶ, οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ἅγιά μου ἐν πᾶσιν υἱοῖς ἀλλογενῶν, τῶν ὄντων ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ,

10. ἀλλ' ἢ οἱ Λευῖται, οἵτινες [19] ἀφείλοντο ἀπ' ἐμοῦ ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν [20] Ἰσραὴλ, ⋇ οἱ ἐπλανήθησαν / ἀπ' ἐμοῦ κατόπισθεν τῶν ἐνθυμημάτων αὐτῶν· καὶ λήψονται ἀδικίαν αὐτῶν,

11. καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου λειτουργοῦντες, θυρωροὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου, καὶ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ·

9. Propterea haec dicit Dominus Dominus: omnis filius alienigena incircumcisus corde, et incircumcisus carne, non ingredietur in Sancta mea in omnibus filiis alienigenarum, qui sunt in medio domus Israël;

10. sed Levitae, qui recesserunt a me, quum erraret Israël, ⋇ qui erraverunt / a me post cogitationes suas: et accipient iniquitatem suam,

11. et erunt in Sanctis meis ministrantes, ostiarii in portis domus, et ministri domus: isti im-

---

10. אשר רחקו מעלי - Ἀλλ. οἱ μακρυνθέντες ἀπ' ἐμοῦ - Ο. οἵτινες ἀφήλαντο ἀπ' ἐμοῦ H. M.

בתעות ישראל אשר תעו מעלי אחרי גלוליהם - Ἀλλ. ἐν τῇ πλάνῃ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν πλανηθέντων ὀπίσω τῶν εἰδώλων αὐτῶν - Ο. ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ κατόπισθεν τῶν ἐνθυμημάτων αὐτῶν H. M.

11. והיו במקדשי משרתים פקדות אל־שערי הבית ומשרתים את־הבית חמה ישחטו את־העלה ואת־הזבח לעם והמה יעמדו לפניהם לשרתם - Ἄλλος, καὶ ἦσαν ἐν τῷ ἁγιάσματί μου λειτουργοῦντες τὰς ἐπισκοπὰς κατὰ τὰς πύλας τοῦ οἴκου . . . . . αὐτοὶ ἔσφαζον τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὴν θυσίαν τῷ λαῷ, καὶ αὐτοὶ εἱστήκεισαν ἐνώπιον αὐτῶν λειτουργεῖν αὐτοῖς - Ο. καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου λειτουργοῦντες, θυρωροὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου, καὶ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ· οὗτοι σφάξουσι τὰς θυσίας καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τῷ λαῷ, καὶ οὗτοι στήσονται ἐναντίον τοῦ λαοῦ, τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῖς H. M.

10. *H.* qui elongaverunt se a me - *Alius* qui elongati sunt a me - LXX. qui resilierunt a me - *Vulg.* qui longe recesserunt a me.

H. in errando Israël, qui erraverunt a me post idola sua - *Alius* in errore filiorum Israël, qui erraverunt post idola sua - LXX. cum erraret Israël a me post cogitationes suas - *Vulg.* in errore filiorum Israel, et erraverunt a me post idola sua.

11. *H.* et erunt in sanctuario meo ministri praefecturae ad portas domus, et ministri domus, ipsi mactabunt holocaustum et victimam populo, et ipsi stabunt ante faciem eorum ad ministrandum eis - *Alius* et erant in sanctuario meo ministrantes praefecturas obeuntes in portis domus . . . . . ipsi mactabant holocaustum et victimam populo: et ipsi steterunt coram eis ut ministrarent illis - LXX. et erunt in sanctis meis ministrantes, ostiarii in portis domus, et ministri domus: isti immolabunt sacrificia et holocausta populo: et isti stabunt ante populum, ut ministrent ei - *Vulg.* erunt in sanctuario meo aeditui, et janitores portarum domus, et ministri domus: ipsi mactabunt holocausta, et victimas populi: et ipsi stabunt in conspectu eorum, ut ministrent eis.

---

(17) κύριος ὁ θεός. (18) Πᾶς υἱός. (19) ἀφήλαντο - *Alex.* ἀφείλαντο. (20) Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ - *Alex.*, *Ald.* οἳ ἐπλανήθησαν ἀπ' ἐμοῦ - *H.* ישראל אשר תעו מעלי - *Vulg.* Israël, et erraverunt a me. *Et ita Hieron.*

οὗτοι σφάξουσι [21] τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας τῷ λαῷ, καὶ οὗτοι στήσονται ἐναντίον τοῦ [22] λαοῦ, λειτουργεῖν [23] αὐτοῖς,

12. ὅτι ἀνθ' ὧν ἐλειτούργουν αὐτοῖς πρὸ προσώπου τῶν εἰδώλων αὐτῶν· καὶ ἐγένετο τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας· ἕνεκα τούτου ἦρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς, λέγει Κύριος ὁ [24] Θεὸς, ※ καὶ λήψονται ἀτιμίαν ※ αὐτῶν, ⁄.

13. καὶ οὐκ ἐγγιοῦσι πρὸς μὲ τοῦ ἱατρεύειν [leg. ἱερατεύειν] μοι, οὐδὲ τοῦ προσάγειν [25] πρὸς πάντα τὰ ἅγια ÷ [26] υἱῶν Ἰσραὴλ, οὐδὲ πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων μου· καὶ λήψονται ἀτιμίαν [27] ἑαυτῶν ἐν τῇ πλανήσει ᾗ [28] ἐπλανήθησαν.

14. Καὶ κατάξουσιν αὐτοὺς φυλάσσειν φυλακὰς τοῦ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔρ-

molabunt holocausta et sacrificia populo; et isti stabunt ante populum, ut ministrent eis,

12. pro eo quod ministraverunt eis ante faciem idolorum suorum: et factum est domui Israël in tormentum iniquitatis: propterea levavi manum meam super eos, dicit Dominus Deus, ※ et accipient ignominiam ※ suam, ⁄.

13. et non accedent ad me, ut sacerdotio fungantur mihi, neque ut offerant ad omnia sancta ÷ filiorum Israël, neque ad sancta sanctorum meorum: et suscipient ignominiam suam in errore, quo erraverunt.

14. Et dimittent eos ut servent custodias domus in omnia opera

12. יען אשר ישרתו אותם לפני גלוליהם והיו לבית־ישראל למכשול עון על־כן – Ἄλλ. ἀνθ' ὧν οὖν ἐλειτούργησαν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν εἰς κόλασιν ἀνομίας· ἕνεκα τούτου – Ο. ἀνθ' ὧν ἐλειτούργουν αὐτοῖς πρὸ προσώπου τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἐγένετο τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας· ἕνεκα τούτου *H. M.*

ונשאו עונם – ※ καὶ λήψονται τὴν ἀνομίαν αὐτῶν *H. M.*

14. ונתתי אותם שמרי משמרת הבית לכל עבודתו ולכל אשר יעשה בו – Σ. . . . .
. . . .
. . . .
. . . .

12. *H.*, *Vulg.* pro eo quod ministraverunt illis in conspectu idolorum suorum, et facti sunt domui Israël in offendiculum iniquitatis: idcirco – *Alius* pro eo quod igitur ministraverunt illis in conspectu idolorum suorum, et facti sunt in poenam iniquitatis; ideo – LXX. pro eo quod ministraverunt eis ante faciem idolorum suorum, et factum est domui Israël in tormentum iniquitatis: propterea.

H., *Vulg.* et portabunt iniquitatem suam – ※ et accipient iniquitatem suam.

14. *H.* et dabo eos custodes custodiae domus in omni servitio ejus, et in omni quod fiet in eo – *S.* posueram enim eos custodes januarum domus universi ministerii ejus, et cunctorum quae fiunt in ea – *Alius*

(21) τὰς θυσίας καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τῷ – *Alex.*, *et C.* τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας τῷ – *H.* את־העלה ואת־הזבח – *Vulg.* holocausta, et victimas. (22) λαοῦ τοῦ λειτουργεῖν. (23) αὐτοῖς. Ἀνθ' ὧν – *H.* יען אשר (24) Θεός. Καὶ οὐκ – *Ald.*, *C.* κύριος (*Ald.* Θεὸς) καὶ λήψονται τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, Καὶ οὐκ – *H.* יהוה ונשאו עונם ולא – *Vulg.* Deus, et portabunt iniquitatem suam; Et non – *Hieron.*, LXX. et accipient iniquitatem suam. (25) πρὸς τὰ ἅγια – *H.* על־כל – *Vulg.* ad omne. (26) υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ – in *Alex.* τοῦ *deest.* (27) αὐτῶν. (28) ἐπλανήθησαν. Κατάξουσιν – *Alex.*, *Ald.* Καὶ τάξουσιν.

γα αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα ὅσα ἂν [29] ποιήσωσιν ⋇ ἐν αὐτῷ, ⁄.

15. οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, οἱ [30] υἱοὶ Σαδδοὺκ, οἵτινες ἐφυλάξαντο τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων μου, ἐν τῷ [31] πλανᾶσθαι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ· οὗτοι προσάξουσι πρός με τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ στήσονται πρὸ προσώπου μου τοῦ προσφέρειν μοι ÷ θυσίαν, ⁄ στέαρ καὶ αἷμα, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

16. Οὗτοι εἰσελεύσονται εἰς τὰ ἅγιά μου, καὶ οὗτοι προσελεύσονται πρὸς τὴν τράπεζάν μου, τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακάς μου.

17. Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς τὰς πύλας τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, στολὰς λινὰς [32] ἐνδύσονται· οὐκ ἐνδύσονται [33] ἔρεα ἐν τῷ λειτουργεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς [34] πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας καὶ ἔσω· ⁄

18. κιδάρεις λινὰς ἕξουσιν ἐπὶ [35] τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ περισκελῆ λινὰ ἕξουσιν ἐπὶ [36] ταῖς ὀσφύσιν αὐτῶν, καὶ οὐ περιζώσονται βίᾳ.

ejus, et in universa quaecumque fecerint ⋇ in ea, ⁄.

15. Sacerdotes, Levitae, filii Sadduc, qui custodierunt custodias Sanctorum meorum, quum erraret domus Israël a me: isti accedent ad me ut ministrent mihi; et stabunt ante faciem meam, ut offerant mihi ÷ sacrificium, ⁄ adipem et sanguinem, dicit Dominus Deus.

16. Isti ingredientur in Sancta mea, et isti accedent ad mensam meam, ut ministrent mihi; et custodient custodias meas.

17. Et erit, in ingrediendo eos portas atrii interioris, stolis lineis induentur: non induentur lanificiis quando ministrant ipsi, a porta atrii interioris, et intra: ⁄

18. cidaras lineas habebunt super capita sua, et femoralia linea habebunt in lumbis suis; et non accingentur violenter.

– Ἄλλ. δίδωκα γὰρ αὐτοὺς τοῦ φυλάσσειν τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου εἰς πᾶσαν λατρείαν αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα γινόμενα ἐν αὐτῷ – Ο. κατάξουσιν αὐτοὺς φυλάσσειν φυλακὰς τοῦ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα ὅσα ἂν ποιήσωσιν *H. M.*

dedi enim eos ad custodiendam custodiam domus in universum ministerium ejus, et in omnia quae fiunt in ea – *LXX.* demittent eos ut servent custodias domus in omnia opera ejus, et in universa quaecumque fecerint – *Vulg.* et dabo eos janitores domus in omni ministerio ejus, et in omnia quaecumque fecerint.

הפנימית 17. – Α., Θ. καὶ ἔσω – Ο. τῆς ἐσωτέρας *H. M.*

17. *H.*, *LXX.*, *Vulg.* interioris – *A.*, *Th.* et intra.

ביזע 18. – Α. 1., Σ. . . . . – Α. 2. Βουζά – Ο. Βίᾳ – Θ. ἐν Ιαζῇ *H. M.*

18. *H.*, *A.* 1., *S.*, *Vulg.* in sudore – *A.* 2. buza – *LXX.* violenter, *vel* biza – *Th.* in Iaze.

(29) ποιήσωσιν. Οἱ ἱερεῖς – *H.* יעשה בו – *Vulg.* fient in ea. (30) υἱοὶ τοῦ Σαδδούκ. (31) πλανᾶσθαι οἶκον – *Alex.* τὸν οἶκον. (32) ἐνδύσονται, καὶ οὐκ – in *Alex.* καὶ *deest, ut etiam in Vulg.* (33) ἔρια. (34) πύλης τῆς ἐσωτέρας αὐλῆς. Καὶ κιδάρεις – [*Ms. Jes.* A., Θ. καὶ ἔσω *H. M.*] – *Alex.* αὐλῆς καὶ ἔσω. Καί – *C.* αὐλῆς ἐσωτέρας – *H.* החצר הפנימית וביתה – *Vulg.* atrii interioris et intrinsecus. *Et ita Hieron.* (35) ταῖς κεφαλαῖς. (36) τὰς ὀσφύας – *Alex.* ταῖς ὀσφύσιν.

19. Καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν πρὸς τὸν λαὸν, ἐκδύσονται τὰς στολὰς αὐτῶν, (37) ἐν οἷς αὐτοὶ λειτουργοῦσιν ἐν αὐταῖς· καὶ θήσουσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἐξέδραις τῶν ἁγίων, καὶ ἐνδύσονται στολὰς ἑτέρας, καὶ οὐ μὴ ἁγιάσωσι τὸν λαὸν ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν.

20. Καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν οὐ ξυρήσονται, καὶ τὰς κόμας αὐτῶν οὐ ψιλώσουσιν, καλύπτοντες καλύψουσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

21. Καὶ οἶνον οὐ μὴ πίωσι πᾶς ἱερεὺς, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν.

22. Καὶ χήραν καὶ ἐκβεβλημένην οὐ λήψονται ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ (38) σπέρματος οἴκου Ἰσραήλ· καὶ χήρα [leg. χήραν] ἐὰν (39) γένηται ※ χήρα / ἐξ ἱερέως, λήψονται.

23. Καὶ τὸν λαόν μου διδάξουσιν ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβήλου, καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ καθαροῦ (40) γνωριοῦσιν αὐτοῖς.

24. Καὶ (41) περὶ κρίσιν αἵματος οὗτοι ἐπιστήσονται τοῦ διακρίνειν· τὰ δικαιώματά μου ÷ δικαιώσουσι, / καὶ τὰ κρίματά μου κρινοῦσι, καὶ τὰ νόμιμά μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς μου φυλάξονται, καὶ τὰ σάββατά μου ἁγιάσουσι.

25. Καὶ ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου οὐχ

19. Cumque egredientur ipsi in atrinm exterins ad populum, exuentur stolis suis, in quibus ipsi ministrant in eis; et ponent eas in exedris Sanctorum, et vestient se stolis aliis: et non sanctificabunt populum in stolis snis.

20. Et capita sua non radent, et comas suas non nudabunt; operientes operient capita sua.

21. Et vinum non bibent omnis sacerdos, cum ingredientur ipsi in atrium interius.

22. Et viduam, et ejectam non accipient sibi in uxores, sed virginem de semine domus Israël: et viduam, si fuerit ※ vidua / de sacerdote, accipient.

23. Et populum meum docebunt inter sanctum et pollutum; et inter immnndum et mundnm ostendent eis.

24. Et de judicio sanguinis ipsi stabunt ad judicandum: justificationes meas ÷ justificabunt, / et judicia mea judicabunt: et legitima mea, et praecepta mea in omnibus solemnitatibus meis custodient; et sabbata mea sanctificabnnt.

25. Et super animam hominis

---

20. לא ישלחו - ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος, οὐ θρέψουσι - O. οὐ ψιλώσουσι *H. M.*

25. אל־מת - ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Σύρος, ἐπὶ νεκρῷ - O. ἐπὶ ψυχὴν *H. M.*

20. *H.* non demittent - *Syrus et Hebraeus* non nutrient - LXX. non ad pressum tondebunt - *Vulg.* neque comam nutriunt.

25. *H.*, *Vulg.* ad mortuum - *Hebraeus, et Syrus* super mortuo - LXX. super animam.

---

(37) ἐν αἷς. (38) σπέρματος Ἰσραὴλ - *Ald.*, *C.* οἴκου Ἰσραὴλ - *H.* זרע בית ישראל - *Vulg.* semine domus Israël. *Et ita Hieron.* (39) γένηται ἐξ - *C.* γίνηται χήρα ἐξ - *H.* תהיה אלמנה - *Vulg.* fuerit vidua. *Et ita Hieron.* (40) γνωριοῦσιν. (41) ἐπὶ κρίσιν.

εἰσελεύσονται τοῦ μιανθῆναι, ἀλλ' ἢ ἐπὶ πατρὶ, (42) καὶ μητρὶ, καὶ ἐπὶ υἱῷ, καὶ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ ἐπὶ ἀδελφῷ, καὶ ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ, ἣ οὐ γέγονεν ἀνδρὶ, μιανθήσεται.

non ingredientur ad polluendum se; sed super patre, et matre, et filio, et super filia, et super fratre, et super sorore sua, quae non fuit viro, contaminabitur.

26. Καὶ μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτὸν, ἑπτὰ ἡμέρας (43) ἐξαριθμήσει αὐτῷ.

26. Et postquam fuerit ipse mundatus, septem diebus enumerabit sibi.

27. Καὶ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ (44) εἰσπορεύονται ⋇ εἰς τὸ ἅγιον, / εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τοῦ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ, (45) προσοίσει ἱλασμὸν, λέγει Κύριος ὁ Θεός·

27. Et qua die ingredientur ⋇ in Sanctuarium, / in atrium interius ad ministrandum in Sancto, offeret placationem, dicit Dominus Deus:

28. καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς κληρονομίαν, ἐγὼ κληρονομία αὐτοῖς, καὶ κατάσχεσις αὐτοῖς οὐ δοθήσεται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ÷ ὅτι / ἐγὼ κατάσχεσις αὐτῶν.

28. et erit eis in haereditatem: ego haereditas eis: et possessio eis non dabitur in filiis Israël, ÷ quia / ego possessio eorum.

29. Καὶ τὰς θυσίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας, οὗτοι φάγονται· καὶ πᾶν ἀφόρισμα ἐν τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῖς ἔσται·

29. Et sacrificia, et quae pro peccato, et quae pro ignorantia, ipsi comedent: et omnis separatio in Israël ipsis erit:

30. ἀπαρχαὶ πάντων, (46) καὶ πρωτότοκα πάντων, καὶ τὰ ἀφαιρέματα πάντα, ἐκ πάντων τῶν ἀπαρχῶν ὑμῶν, τοῖς ἱερεῦσιν ἔσται· καὶ τὰ πρωτογενήματα ὑμῶν δώσετε τῷ ἱερεῖ, τοῦ θεῖναι (47) εὐλογίας ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν.

30. primitiae omnium, et primitiva omnium, et separationes omnes, de omnibus primitiis vestris, sacerdotibus erunt: et primitiva vestra dabitis sacerdoti, ut ponat benedictiones super domos vestras.

31. Καὶ πᾶν θνησιμαῖον, καὶ θηριάλωτον ἐκ τῶν πετεινῶν, καὶ ἐκ τῶν κτηνῶν, οὐ φάγονται οἱ ἱερεῖς.

31. Et omne morticinum, et captum a bestiis de avibus, et de pecoribus non comedent Sacerdotes.

המנחה 29. - Α., Σ. δῶρον - Ο. καὶ τὰς θυσίας *H. M.*

חרם - Α., Σ., Θ. ἀνάθημα - Ο. ἀφόρισμα *H, M.*

29. *H.* munus - *A.*, *S.* donum - LXX. et sacrificia - *Vulg.* victimam.

H., *A.*, *S.*, *Th.* anathema - LXX. separatio - *Vulg.* votum.

---

(42) *καὶ ἐπὶ μητρί* - *Vulg.* et matrem. (43) *ἐξαριθμήσῃ* - *Alex.* *ἐξαριθμήσει.* (44) *εἰσπορεύωνται εἰς τὴν αὐλὴν* - *H.* אל־הקדש אל־החצר - *Vulg.* in sanctuarium ad atrium. *Et ita Hieron.* (45) *προσοίσουσιν* - יקריב - *Vulg.* offeret. (46) *καὶ τὰ πρωτότοκα.* (47) *εὐλογίας ὑμῶν ἐπὶ* - *in C.* *ὑμῶν deest, ut pariter in Hebr. et Vulg.*

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

3. οἱ Γ. ἄρχων *Ms. Jes. apud Hexapla Montfauconii: Idem extat in textu Codicis Chis. sub asterisco, sed sine Interprete.*

Ibid. Ἄλλ. πρόθυρον πύλης *Drusius.*

4. ※ οἱ Γ. κυρίου *Idem. Cui accinit Chis. in textu, sed absque ulla praefixa nota.*

6. Α., Σ., Θ. πρὸς ἐριστὴν etc. *Drusius ex scholio Edit. Romanae, ubi legitur una voce προσεριστὴν, sed male. Non putandum autem singulos ex tribus eamdem vocem* מרי *duabus illis vocibus* ἐριστὴν καὶ φιλόνικον *expressisse: sed significari in scholio singulos ex tribus vel* ἐριστὴν *vel* φιλόνικον *edidisse. Ita Montfauc. in Notis.*

7. Ἄλλ. στέαρ. *Idem. Consonat Chis. in textu; sed absque ulla praefixa nota, nisi quod voci praecedenti* ἄρτους *addit* ※ μου ⁄.

8. ※ Θ. καὶ οὐκ ἐπεφυλάξασθε etc. *Drusius et Ms. Jes. qui habet* καὶ οὐκ ἔτι φυλάξασθε, *male, teste etiam Montfauconio. Chis. vero ad lectionem Drusii quadrat, praeter Interpretem, ubi de more praetermittitur.*

10. Ἄλλ. οἱ μακρυνθέντες etc. *Drusius.*

Ibid. Ἄλλ. ἐν τῇ πλάνῃ etc. *Idem; Chis. vero in textu exhibet post* Ἰσραὴλ *sic,* ※ οἱ ἐπλανήθησαν ⁄, *in caeteris autem convenit cum* τοῖς Ο.

11. Ἄλλ. καὶ ἦσαν etc. *Drusius.*

12. Ἄλλ. ἀνθ' ὧν οὖν ἐλειτούργησαν etc. *Sunt qui haec omnia sumpta suspicantur ex Editione Symmachi: vide Notas ad Editionem Rom. Ita Montfauc. in Notis.*

Ibid. ※ Θ. καὶ λήψονται etc. *Ms. Jes. Cui favet Chis. in textu, excepto uno* ἀτιμίαν, *pro* ἀνομίαν, *et Interprete, qui deest.*

14. *S.* posueram etc. *Ex Hieronymo. Graeca autem* δίδωκα γὰρ αὐτοὺς etc. *Latinis Symmachi non penitus respondent: quare crediderim alterius esse versionem Graecam. Sic Montfauc. in Notis. In textu vero Codicis Chis. postremum tantum verbum legitur sub asterisco sic,* ※ ἐν αὐτῷ ⁄: *caetera consonant cum* τοῖς Ο.

17. Α., Θ. καὶ ἔσω *Ms. Jes. Accinit. Chis. sed absque Interpretibus.*

18. *Has versiones ad verbum refert Hieronymus.*

20. *Lectiones Syri et Haebrei hujus et versus 25. ex Theodoreto.*

29. *A., S.* donum *Hieronymus: quod Hebraïce dicitur* MANAA.

Ibid. Α., Σ., Θ. ἀνάθημα. *quod Hebraïce dicitur* HEREM; *Hieronymus.*

Κεφ. μέ.

Καὶ ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομίᾳ, (1) ἀφοριεῖται ἀπαρχὴν τῷ Κυρίῳ, ἅγιον ἀπὸ (2) τῆς γῆς πέντε ⋇ μῆκος, / καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος (3) δέκα χιλιάδας, ἅγιον ἔσται ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κυκλόθεν.

2. Καὶ ἔσται (4) ἐκ τούτου ⋇ εἰς τὸ / ἁγίασμα, πεντακόσιοι ἐπὶ πεντακοσίους, τετράγωνον κυκλόθεν, καὶ πήχεις (5) πεντήκοντα διάστημα αὐτῶν κυκλόθεν.

3. Καὶ (6) ἐκ τῆς διαμετρήσεως ταύτης διαμετρήσεις μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ εὖρος (7) δέκα χιλιάδας· καὶ ἐν αὐτῇ (8) ἔσται τὸ ἁγίασμα, ἅγια τῶν ἁγίων.

4. Ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται τοῖς ἱε-

Cap. XLV.

Et in mentiendo vos terram in haereditatem, separabitis primitias Domino, sanctum de terra quinque ⋇ longitudinis, / et viginti millia longitudinis, et latitudinis decem millia, sanctum erit in omnibus terminis ejus per circuitum.

2. Et erunt ex hoc ⋇ in / sanctificationem, quingenti per quingentos, quadratum per circuitum: et cubiti quinquaginta, spatium eorum per gyrum.

3. Et a mensura ista mensurabis longitudinem quinque et viginti millia, et latitudinem decem millia: et in ipsa erit sanctificatio, sancta sanctorum.

4. Sanctum de terra erit sacer-

עשרה 1. - Ἄλλ. δέκα - Ο. εἴκοσι *H. M.*

הקדש 2. - Ο. ἁγιάσματα - Ἄλλ. ἁγίασμα - Ἄλλ. ἅγιον *H. M.*

מגרש - Σ. . . . . . . - Ο. διάστημα - Θ. ἀφόρισμα *H. M.*

המקדש קדש קדשים 3. - Ἄλλ. τὸ ἁγίασμα τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων - Ο. ἅγια τῶν ἁγίων *H. M.*

קדש מן־הארץ הוא 4. - Ἄλλ. ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης - Ο. ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται *H. M.*

1. *H.*, *Alius*, *Vulg.* decem - LXX. viginti.
2. *H.*, *Alius* sanctificationem - LXX. sanctificationes - *Alius* sanctum - *Vulg.* sanctificatum.

H. suburbanum - *S.* terminus - LXX. spatium - *Th.* separatio - *Vulg.* suburbana.

3. *H.* sanctuarium sanctitas sanctitatum - *Alius* sanctificatio sanctum sanctorum - LXX. sancta sanctorum - *Vulg.* templum sanctumque sanctorum.
4. *H.* sanctitas de terra ipsa - *Alius* sanctum de terra hoc - LXX. de terra erit - *Vulg.* sanctificatum de terra erit.

---

(1) *ἀφοριεῖτε rectius.* (2) τῆς γῆς πέντε καὶ εἴκοσι - *C.* τὸ μῆκος εἰκοσιπέντε - *H.* הארץ ארך חמשה ועשרים (3) εἴκοσι - *Ald.*, *C.* δέκα - *H.* עשרה - *Vulg.* decem. (4) ἐκ τούτου ἁγιάσματα - *Alex.* εἰς ἁγίασμα - *Ald.*, *C.* ἁγίασμα - *H.* מזה אל־הקדש (5) πεντήκοντα πήχεις - *Alex.*, et *C.* πήχεις πεντήκοντα. (6) ἐκ ταυτῆς τῆς διαμετρήσεως - *H.* מן־המדה הזאת - *Vulg.* a mensura ista. (7) εἴκοσι - *C.* δέκα - *H.* עשרה - *Vulg.* decem. (8) ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων. Ἀπὸ τῆς γῆς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* τὸ ἁγίασμα (*Alex.* τῶν ἁγίων) ἀπὸ (*C.* Ἅγιον ἀπὸ - *Alex.* Ἡγιασμένον ἀπὸ) τῆς γῆς - *H.* יהיה המקדש קדש קדשים קדש מן־הארץ - *Vulg.* erit templum sanctumque sanctorum. Sanctificatum de terra - *Hieron.*, LXX. sanctificatio sanctumque sanctorum: sanctificatum.

Digitized by Google

ρεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἔσται τοῖς ἐγγίζουσι λειτουργεῖν τῷ Κυρίῳ· καὶ ἔσται αὐτοῖς τόπος εἰς οἴκους ἀφωρισμένους τῷ ἁγιασμῷ αὐτῶν,

dotibus ministrantibus in Sancto; et erit eis, qui accedunt ministrare Domino: et erit eis locus in domibus separatis sanctificationi eorum,

5. εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος (9) δέκα χιλιάδες· καὶ τοῖς Λευίταις τοῖς λειτουργοῦσι τῷ οἴκῳ, αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν πόλεις τοῦ κατοικεῖν.

5. viginti et quinque millia longitudo, et latitudo decem millia: et Levitis, qui ministrant domui, ipsis in possessionem civitates ad habitandum.

6. Καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως δώσεις πέντε χιλιάδας εὖρος, καὶ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, ὃν τρόπον (10) ἡ ἀρχὴ τῶν ἁγίων παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἔσονται·

6. Et possessionem civitatis dabis, quinque millia latitudinis, et longitudinis quinque et viginti millia: quemadmodum primitiae Sanctorum omni domui Israël erunt:

7. καὶ τῷ ἡγουμένῳ ἐκ τούτου, καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, εἰς κατάσχεσιν τῆς πόλεως, κατὰ πρόσωπον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, καὶ κατὰ πρόσωπον τῆς κατασχέσεως τῆς (11) πόλεως κατὰ πρὸς θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τῶν (12) πρὸς θάλασσαν ※ κα※τ' ἀνατολὰς, / πρὸς ἀνατολάς· καὶ τὸ μῆκος ὡς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν· καὶ τὸ μῆκος ἐπὶ τὰ ὅρια τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῆς γῆς·

7. et duci hinc, et inde in primitias sanctorum, in possessionem civitatis, contra faciem primitiarnm sanctorum, et contra faciem possessionis civitatis ad mare, et ab iis quae ad mare ※ juxta Orientem, / ad Orientem: et longitudo sicut una partium, a terminis qui ad mare; et longitudo ad terminos qui ad Orientem terrae:

8. καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ καταδυναστεύσουσιν οὐκ ἔτι οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ τὸν λαόν μου, καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ φυλὰς αὐτῶν.

8. et erit ei in possessionem in Israël: et non oppriment ultra duces Israël populum meum: et terram haereditabunt domus Israël secuudum tribus snas.

לשכת 5. - A. ἐξέδρας - Σ. . . . . . . - O. πόλεις H. M.

5. *H.* cubicula - *A.* exedras - *S.* thalamos - *LXX.* civitates - *Vulg.* gazophylacia.

---

(9) εἴκοσι - *H.* עשרה - *Vulg.* decem. (10) ἡ ἀπαρχὴ *rectius.* (11) πόλεως τὰ πρὸς θάλασσαν - *H.* העיר מפאת־ים - *Vulg.* urbis a latere maris. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

9. Τάδε λέγει Κύριος [13] Κύριος· ἱκανούσθω ὑμῖν, οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ, ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἀφέλεσθε, καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ποιήσατε· ἐξάρατε [14] κατὰ δυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, λέγει [15] Κύριος ὁ Θεός.

10. [16] Ζυγὸν δίκαιον, καὶ χοῖνιξ δικαία ἔστω ὑμῖν τοῦ μέτρου,

11. καὶ ἡ χοῖνιξ ὁμοίως μία ἔσται τοῦ λαμβάνειν· τὸ δέκατον τοῦ [17] γομὸρ ⋇ τοῦ οἴφι ⁄ πρὸς τὸ γομὸρ ἔσται τὸ ἴσον.

12. [18] Καὶ στάθμια, καὶ ὀβολοὶ, εἴκοσι σίκλοι, πέντε καὶ εἴκοσι σίκλοι, δέκα καὶ πέντε σίκλοι ἡ μνᾶ ἔσται ὑμῖν.

13. Καὶ αὕτη ἡ ἀπαρχὴ, ἣν ἀφοριεῖτε, [19] ἕκτον τοῦ μέτρου ἀπὸ τοῦ γομὸρ τοῦ πυροῦ, καὶ τὸ [20] ἕκτον τοῦ οἴφι ἀπὸ τοῦ κόρου τῶν κριθῶν.

14. Καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἐλαίου

9. Haec dicit Dominus Dominus: sufficiat vobis, duces Israël; iniquitatem et vexationem auferte; et judicium et justitiam facite: tollite oppressionem de populo meo, dicit Dominus Deus.

10. Statera justa, et choenix justus sit vobis ad mensuram:

11. et choenix similiter unus erit ad accipiendum: decima pars gomer ⋇ ephi ⁄ ad gomer erit aequalitas.

12. Et pondera, et oboli, viginti sicli, quinque et viginti sicli, decem et quinque sicli mina erit vobis.

13. Et hae sunt primitiae, quas separabitis: sextam partem mensurae de gomer tritici; et sextam partem ephi de coro hordei.

14. Et praeceptum olei, coty-

האיפה 11. - Ἀλλ. οἶφι, *vel* οἰφί - Ο. τὸ μέτρον *H. M.*

עשרה חמשה 12. - οἱ Γ. πεντεκαίδεκα - Ο. δέκα καὶ πεντήκοντα *H. M.*

חמר 13. - οἱ Γ. κόρου - Ο. γομόρ *H. M.*

חק 14. - Ο. πρόσταγμα - Ἀλλ. δικαίωμα *H. M.*

11. *H.* epha - *Alius* oephi - *LXX.* mensura - *Vulg.* Ephi.

12. *H.* decem et quinque - *Tres Interpr.* *Vulg.* quindecim - *LXX.* decem et quinquaginta.

13. *H.* chomor - *Tres Interpr.* cori - *LXX.* gomor - *Vulg.* de coro.

14. *H.* et statutum - *LXX.* praeceptum - *Alius* justificatio - *Vulg.* mensura.

---

(12) *πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολάς* - *H.* קדמה קדימה - *Vulg.* Orientis usque ad Orientem. (13) *Θεός.* (14) *καταδυναστείαν rectius.* (15) *κύριος Θεός.* (16) *Ζυγὸς δίκαιος, καὶ μέτρον δίκαιον, καὶ χοῖνιξ* - *Alex., et C. Ζυγὸν δίκαιον.* (17) *γομὸρ, χοῖνιξ, καὶ τὸ δέκατον τοῦ γομὸρ, πρὸς τὸ* - *C. οἰφί* - *H.* האיפה - *Vulg.* epti - [*Hier. Pro* Ephi *LXX. interpretati sunt mensuram H. M.*] (18) *Καὶ τὰ στάθμια, εἴκοσι ὀβολοί, πέντε σίκλοι, πέντε καὶ σίκλοι δέκα, καὶ πεντήκοντα σίκλοι ἡ μνᾶ* - *C. πέντε σίκλοι, καὶ εἰκοσιπέντε σίκλοι καὶ πεντεκαίδεκα σίκλοι* - *Ald. εἴκοσι σίκλοι, πέντε καὶ εἴκοσι σίκλοι, δέκα καὶ πέντε σίκλοι, quo modo leg. Hieron., et dicit hunc locum juxta 70 non cohaerere, et penitus intelligi non posse* - *H.* השקל עשרים גרה עשרים שקלים חמשה ועשרים שקלים עשרה וחמשה שקל - *Vulg.* siclus autem viginti obolos habet. Porro viginti sicli, et vigintiquinque sicli, et quindecim sicli. (19) *ἕκτον μέτρου* - *Alex., et C. τοῦ μέτρου.* (20) *ἕκτον αὐτοῦ τοῦ οἴφι* - *in Alex., et Ald. αὐτοῦ deest, ut etiam in Hebr. et Vulg.*

Digitized by Google

κοτύλην [21] ἐλαίου ※ δεκάτην ⁄, ※ ἀπὸ δέκα κοτυλῶν αἱ δέκα κοτυλῶν, αἱ δέκα κοτύλαι γομόρ, ⁄ ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ γομόρ.

15. Καὶ [22] πρόβατον ἓν ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπὸ τῶν διακοσίων ÷ ἀφαίρεμα [23] ἐκ πασῶν, ⁄ ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων τοῦ Ἰσραήλ, εἰς θυσίας, [24] καὶ ὁλοκαυτώματα, καὶ εἰς σωτήριον, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι περὶ ὑμῶν, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

16. Καὶ πᾶς [25] ὁ λαὸς ※ τῆς γῆς ⁄ δώσει τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῷ ἀφηγουμένῳ [26] τῷ Ἰσραήλ·

17. διὰ τοῦ ἀφηγουμένου ἔσται τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ αἱ θυσίαι καὶ αἱ σπονδαὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς οἴκου [27] Ἰσραήλ· ὁ αὐ-

lam olei ※ decimam ⁄, ※ de decem cotylis decem cotylarum, decem cotylae gomer, ⁄ quia decem cotylae sunt gomer.

15. Et ovem unam de ovibus ex ducentis ÷ demptio ex omnibus, ⁄ de canalibus Israël, in sacrificia, et holocaustomata, et in oblationem salutarem ad expiandum pro vobis, ait Dominus Deus.

16. Et omnis populus ※ terrae ⁄ dabit primitias has duci Israël:

17. per ducem erunt holocaustomata, et sacrificia, et libamina in solemnitatibus, et in neomeniis, et in sabbatis, et in universis solemnitatibus domus Israël:

מעשר הבת מן־הכר עשרת הבתים חמר כי־עשרת הבתים חמר - A. ὁ βάδος ὁ μετρήτης ἀπὸ τοῦ κόρου· ὅτι οἱ ί. μετρῆται κόρος - O. ἀπὸ δέκα κοτυλῶν. ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ γομόρ - Θ. ὁ βάτος ὁ μετρήτης ἀπὸ τοῦ κόρου, οἱ ί. βάτοι κόρος - Ἄλλως, δεκατοτυλῶν αἱ δεκατοτύλαι γομόρ· αἱ δεκατοτύλαι εἰσὶ γομόρ *H. M.*

H. decimum bati de coro: decem bati chomor, quia decem bati chomor - *A.* batus metretes a coro, quia decem metretae corus - *LXX.* de decem cotylis, quia decem cotylae sunt gomor - *Th.* metretes batus de coro, decem bati corus - *Alius* decatotylarum, decatotylae gomor; decatotylae sunt gomor - *Vulg.* decima pars cori est: et decem bati corum faciunt, quia decem bati implent corum.

15. ממשקה ישראל - A., Σ. ἀπὸ τῶν ὑδάτων Ἰσραήλ - O. ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ - O., Θ. ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων Ἰσραήλ *H. M.*

15. *H.* de irriguo Israël - *A.*, *S.* de aquis Israël - *LXX.* ex omnibus patriis Israël - *LXX.*, *Th.* de canalibus Israël - *Vulg.* de his quae nutriunt Israël.

---

(21) ἐλαίου ἀπὸ δέκα κοτυλῶν, ὅτι - [*Ms. Jes.* ἐλαίου δέκατον *H. M.*] - *H.* השמן מעשר הבת מן־הכר עשרת הבתים חמר כי - *Vulg.* olei, "decima pars cori est: et decem bati corum faciunt: quia - [*Hieronymus:* "*Qui supra pro Ephi* mensuram, *et pro bato* choenica *dixerant, et pro coro* Gomor, *pro siclo* appendiculum, *et hic pro Ephi posuere* mensuram: *et pro coro nunc* gomor, *nunc ipsum* corum: et in mensura olei *pro bato* κοτύλην, *idest* cyathum. " *H. M.*] (22) πρόβατον ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπὸ δέκα ἀφαίρεμα - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἓν (*in Ald.*, *C. deest*) ἀπὸ τῶν δέκα (*C.* διακοσίων) προβάτων ἀφαίρεμα - *H.* שה אחת מן־הצאן מן־המאתים - *Vulg.* arietem unum de grege ducentorum. *Et ita Hieron.* (23) ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν Ἰσραήλ - [O., Θ. ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων *H. M.*] - *al.* ἀπὸ τῶν ποτηρίων - *H.* ממשקה ישראל - *Vulg.* de his, quae nutriunt Israël - [*Hieronymus:* "*quod nos interpretati sumus* de his quae nutriunt Israël, *in Hebraico scriptum est* MEMMASCE, *quod A. et S. interpretati sunt,* ἀπὸ τῶν ὑδάτων, *LXX. et Th.* ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων: *quorum alterum de irriguis, alterum de canalibus, sive de piscinis sonat.* " *H. M.*] (24) καὶ εἰς ὁλοκαυτώματα. (25) ὁ λαὸς δώσει - *H.* העם הארץ - *Vulg.* populus terrae. *Et ita Hieron.* (26) τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ διά. (27) Ἰσραήλ· αὐτὸς ποιήσει.

Digitized by Google

τοῖς ποιήσει τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὴν θυσίαν, καὶ τὰ [28] ὁλοκαυτώματα τοῦ σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι ὑπὲρ τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.

18. Τάδε [29] λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, λήψεσθε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον, τοῦ [30] ἐξιλάσκεσθαι τὸ ἅγιον.

19. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐξιλασμοῦ, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς φλιὰς τοῦ οἴκου, καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας.

20. Καὶ οὕτως ποιήσεις [31] ἐν τῇ ἑβδόμῃ τοῦ μηνὸς ⋇ παρ' ἑκάστου ⋇ ἀγνο- ⋇ οῦντος καὶ ἀπονήτου, ⁄. καὶ ἐξιλά- ⋇ σασθαι τὸν οἶκον.

21. Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ, [32] τέσσαρες καὶ δεκάτῃ ἡμέρᾳ ⁄ τοῦ μηνὸς, ἔσται ὑμῖν τὸ πάσχα ἑορτή· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε.

22. Καὶ ποιήσει ὁ ἀφηγούμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ [33] ὑπὲρ ἑαυτοῦ ÷ καὶ τοῦ οἴκου, ⁄. καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, [34] μόσχον ἐκ βοῶν ὑπὲρ ἁμαρτίας.

quod eis faciet, quae pro peccato, et sacrificium, et holocausta salutaris ad expiandum pro domo Israël.

18. Haec dicit Dominus Deus: in primo mense una mensis, sumetis vitulum de bobus immaculatum ad expiandum Sanctuarium.

19. Et tollet sacerdos de sanguine expiationis, et dabit super limina domus, et super quatuor angulos templi, et super altare, et super limina portae atrii interioris.

20. Et sic facies in septima mensis ⋇ ab unoquoque ⋇ igno- ⋇ rante et simplici, ⁄. et expia- ⋇ bitis domum.

21. Et in primo, quartadecima die ⁄ mensis, erit vobis Pascha solemnitas: septem diebus azyma comedetis.

22. Et faciet dux in illa die pro se ÷ et domo, ⁄. et pro universo populo terrae, vitulum de bobus pro peccato.

מנחה 17. – Α., Σ. δῶρον – Ο. τὴν θυσίαν *H. M.*

פר 18. – Σ. . . . . . . – Ο. μόσχον *H. M.*

העזרה 19. – Ο. τοῦ ἱεροῦ – Θ. ἀζαρά *H. M.*

מאיש שגה ומפתי 20. – ⋇ Σ., Θ. ἀγνοοῦντος καὶ ἀπὸ νηπίου *H. M.*

17. *H.* munus – *A.*, *S.* donum – LXX., *Vulg.* sacrificium.

18. *H.*, LXX., *Vulg.* vitulum – *S.* taurum.

19. *H.* atrii auxilii – LXX. templi – *Th.* azara – *Vulg.* crepidinis altaris.

20. *H.* a viro errante et a simplici – ⋇ *S.*, *Th.* ignorante et a parvulo – *Vulg.* pro unoquoque qui ignoravit, et errore deceptus est.

---

(28) ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ. (29) κύριος θεός – *Alex.* ὁ θεός. (30) ἐξιλάσασθαι. (31) ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ· μιᾷ τοῦ μηνὸς λήψῃ παρ' ἑκάστου ἀπόμοιραν· καὶ ἐξιλάσεσθε – [*Ms. Jes.* ⋇ Σ., Θ. ἀγνοοῦντος καὶ ἀπὸ νηπίου *H. M.*] – *Alex.* ⋇ ἀγνόοντος (*l.* ἀγνοῶντος) καὶ ἀπὸ νηπίου· καὶ – *Ald. etiam*, ἀγνοοῦντος καὶ ἀ. ν. κ. – *C.* ἀσυνέτου καὶ νηπίου· καὶ – *H.* בשבעה בחדש מאיש שגה ומפתי – *Vulg.* in septima mensis, pro unoquoque qui ignoravit, et errore deceptus est – *Hieron.*, LXX. pro ignorante et pro parvulo. (32) τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός – *H.* בארבעה עשר יום לחדש – *Vulg.* quartadecima die mensis. *Et ita Hieron.* (33) ὑπὲρ αὐτοῦ. (34) μόσχον ὑπὲρ – *Ald.* μόσχον ἐκ βοῶν ὑπέρ.

23. Καὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ποιήσει ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς ἀμώμους καθ' ἡμέραν, τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὑπὲρ ἁμαρτίας ἔριφον αἰγῶν καθ' ἡμέραν, καὶ θυσίαν.

24. Καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ, καὶ (35) πέμμα τῷ κριῷ ποιήσεις, καὶ ἐλαίου τὸ (36) ἐν τῷ πέμματι.

25. Καὶ (37) ἐν τῷ ἑβδόμῳ, πέντε καὶ δεκάτῃ ἡμέρᾳ / τοῦ μηνὸς, ἐν τῇ ἑορτῇ ποιήσεις κατὰ ταῦτα, ἑπτὰ ἡμέρας, καθὼς τὰ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας, καὶ καθὼς τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ καθὼς (38) τὰ μαναὰ, καὶ καθὼς τὸ ἔλαιον.

23. Et septem diebus solemnitatis faciet holocaustomata Domino, septem vitulos, et septem arietes immaculatos quotidie, septem diebus; et pro peccato haedum caprarum quotidie, et sacrificium.

24. Et coctionem vitulo, et coctionem arieti facies, et olei hin coctioni.

25. Et in septimo, quinta et decima die / mensis, in solemnitate facies juxta ea, septem diebus, sicut quae pro peccato, et sicut holocaustomata, et sicut manaa, et sicut oleum.

איפה 24. - O. πέμμα H. M.

הין - O. ἐν H. M.

בחמשה עשר יום 25. - O. πεντεκαιδεκάτῃ - ※ οἱ Γ. ἡμέρᾳ H. M.

24. *H.* epha - LXX. coctionem - *Vulg.* ephi.

H., *Vulg.* hin - LXX. in.

25. *H.* in quinta decima die - LXX. quintadecima - ※ *Tres Interpr.* die - *Vulg.* quintadecima die.

---

(35) πέμματα - *Alex.*, *et C.* πέμμα. (36) εἶν. (37) ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ, πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός - [*Ms. Jes.* ※ οἱ Γ. ἡμέρᾳ *H. M.*] - *Alex.* ἡμέρᾳ τοῦ μηνός - *H.* בשביעי בחמשה עשר יום לחדש - *Vulg.* septimo mense, quintadecima die mensis. *Et ita Hieron.* (38) τὸ μαναά.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Ἀλλ. δέκα *Drusius apud Hexapla Montfauc. Similiter Chis. in textu, sed absque ulla praemissa nota.*

2. Ἀλλ. ἁγίασμα - Ἀλλ. ἄγιον. *Item Drusius: At Chis. in textu exhibet* ※ εἰς τὸ / ἁγίασμα

Ibid. Hieronymus: Praecipit ut 50 cubitis per circuitum terra sit vacua in suburbana, *vel ut Sym., et Theodotio, et* LXX. *transtulerunt*, in terminum, et separationem, et spatium. *Prima igitur versio est Symmachi, secunda Theodotionis, tertia* LXX., *ut docet Montfauconius in Notis.*

3. Ἀλλ. τὸ ἁγίασμα etc. *Drusius. Chis. vero* τὸ ἁγίασμα, ἅγια τῶν ἁγίων.

4. Ἀλλ. ἅγιον ἀπὸ τῆς etc. *Drusius.*

5. *A.* exedras - *S.* thalamos - *Th.* civitates: *Hieronymus.*

11. Ἀλλ. οἰφι, *vel* οἰφὶ *Drusius. Cui accinit Chis. in textu sub asterisco. Hieronymus vero*: *Pro* Ephi, LXX. *interpretati sunt* mensuram.

12. *Ms. Jes.* πεντεκαίδεκα εἰς τοὺς Γ. ἐγέγραπτο, καὶ διώρθωσα πέντε καὶ εἴκοσι, οἱ ί. σίκλοι ἐν τισι *Chis. vero habet*, δέκα καὶ πέντε σίκλοι.

13. οἱ Γ. κόρου *Ms. Jes. Itemque Chis. sine Interprete. Hieronymus vero*: *Qui supra pro Ephi mensuram, et pro bato choenica dixerant, et pro coro Gomor, pro siclo ap-*

penditulum, *et hic pro* Ephi *posuere* mensuram, *et pro* coro, *nunc* gomor, *nunc ipsum* corum, *et in mensura olei pro* batn κοτύλην, *idest* cyathum.

14. Ἄλλ. δικαίωμα *Ms. Jes.*

Ibid. Ms. Jes. ἐλαίου δέκατον ∸ Θ. μετρήτης, *Chis. vero in textu habet tantum sic*, ἐλαίου ⋇ δεκάτην ⁄.

Ibid. Α. ὁ βάτος ὁ μετρήτης etc. *Has lectiones exhibet Ms.Jes., Chis. vero in textu*, ⋇ ἀπὸ δέκα κοτυλῶν αἱ δέκα κοτυλῶν, αἱ δέκα κοτύλαι γομόρ, ⁄ ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ γομόρ.

15. *Hieronymus*: *Quod nos interpretati sumus*, de his quae nutriunt Israël (*al.* nutrit), *in Hebroïco scriptum est* MEMMASCE, *quod A. et S. interpretati sunt* ἀπὸ τῶν ὑδάτων, LXX. *et Th.* ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων, *quorum alterum de irriguis, alterum de canalibus, seu de piscinis sonat. Drusius suspicabatur legendum* ποτιστηρίων, *et quidem optime: nam, ut refert Montfauconius in Notis, sic habet Ms. Sangermanensis antiquissimus, et in textu Codicis Chis. legitur* ∸ ἀφαίρεμα ἐκ πασῶν ⁄ ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων etc. *Editi vero* ποτηρίων. *Lectio* LXX. *prior* ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν *corruptissima est, ut notat idem Montfauconius.*

17. *A., S.* donum. *Hieronymus.*

18. *S.* taurum. *Hieronymus. Et mox idem, Th.* Azara.

20. ⋇ Σ., Θ. ἀγνοοῦντος etc. *Ms. Jes., Chis. in textu sic*, ⋇ παρ' ἑκάστου ⋇ ἀγνοοῦντος καὶ ἀπονήπου, *forte mendose pro* ἀπὸ νηπίου.

24. *Scholion* σεμίδαλιν *Drusius ad vocem* מנחה, *ubi* LXX. *habent* πέμμα. *Quae vox vere non ad* מנחה *refertur, haec enim praemittitur in Editione* τῶν O., *sed ad sequentem* איפה, *quam* LXX. *ab* אפה coquere, *derivantes vertunt* πέμμα, coctionem. *Male igitur in Editione Romana, ut ait Drusius, ad vocem* πέμμα *notant ex Theodoreto*: μαναὰ *est sacrificium* σεμιδάλεως, *nam haec pertinent ad praecedentem vocem* מנחה, *quae in* LXX. *non exprimitur. Hic autem Hieronymus*: *pro* Ephi, *quae est decima pars cori*, LXX. *transtulerunt* πέμμα, *quod in nostra lingua* coctionem *sonat. Haec Montfauc. in Notis.*

Ibid. Drusius: הין εἶν, hin. *Thodoretus*, τὸ εἶν παρὰ τῷ Σύρῳ ἡμιναν εὗρον. *Quae verba significant, pro* hin *Syrum* heminam *transtulisse, aut exposuisse. Idem Ezech.* 4. τὸ δὲ εἶν μέτρον ἦν παρ' αὐτοῖς, οὗ τὸ ἕκτον κατὰ τὸν Σύρον ἥμισυ ξέστου ἐχώρει (*idest: hin autem mensura erat apud illos, cujus sexta pars, secundum Syrum, dimidium Sextarii capiebat*). *Polychronius*: τὸ ἲν Ἑβραϊκὸν ὄν, σημαίνει τοῦ ξέστου τὸ ὄγδοον (*idest: hin Hebraïcum significat Sextarii octavam partem*). *Apollinarius*: τὸ ἲν ποιεῖ δύο χόας (*idest: hin duo choas facit*). *Hactenus Drusius, cujus annotationi Graecorum locorum interpretationes adjecimus. Hic autem vides Theodoretum, nec sibi ipsi, nec Polychronio consentire circa mensuram* hin. *Apollinarius vero cum secundo Theodoreti loco convenit, ubi dicitur hin esse sextam dimidii Sextarii, seu heminae, partem. Nam chus est cotylae duodecima pars: cotyla autem dimidium Sextarii; unde sequitur choas duos esse sextam partem dimidii Sextarii. Sic Montfauc. in Notis ad Hexapla.*

25. ⋇ οἱ Γ. ἡμέρα *Ms. Jes. Cui accinit Chis. in textu praeter Interpretes, qui constanter omittuntur.*

Digitized by Google

Κεφ. μϛ́.

Τάδε λέγει Κύριος (1) ὁ Θεός· πύλη ἡ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, ἡ βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς, ἔσται κεκλεισμένη ἓξ ἡμέρας τὰς ἐνεργούς· (2) ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων (3) ἀνοιχθήσεται·

2. ※ καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἀφηγούμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰλὰμ τῆς πύλης τῆς (4) ἔξωθεν, καὶ στήσεται ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης, καὶ ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ ὁλοκαυτώματα (5) αὐτοῦ κατὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ.

3. Καὶ προσκυνήσει ἐπὶ τοῦ προθύρου τῆς πύλης, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ πύλη οὐ μὴ κλεισθῇ ἕως ἑσπέρας· ÷ καὶ προσκυνήσει ὁ λαὸς τῆς γῆς κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης (6) ἐκείνης ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις, ἐναντίον Κυρίου.

4. Καὶ τὰ (7) ὁλοκαυτώματα ἃ προσοίσει ὁ ἀφηγούμενος τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἓξ ἀμνοὺς ἀμώμους, καὶ κριὸν ἄμωμον,

5. καὶ μαναὰ, πέμμα τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς θυσίαν, (8) δόμα τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ (9) ἔλαιον τὸ ἳν τῷ πέμματι.

CAP. XLVI.

Haec dicit Dominus Deus: porta, quae in atrio interiori, respiciens ad Orientem, erit clausa sex diebus, in quibus opus fuit: in die autem Sabbatorum aperietur;

2. ※ et ingredietur dux per viam Aelam portae exterioris: et stabit super vestibula portae: et facient sacerdotes holocausta ejus pro salutari ejus.

3. Et adorabit super vestibulum portae; et egredietur: et porta non claudetur usque ad vesperas: ÷ et adorabit populus terrae ad vestibula portae illius in sabbatis, et in neomeniis coram Domino.

4. Et holocaustomata, quae offeret dux Domino in die sabbatorum, sex agnos immaculatos, et arietem immaculatum,

5. et manaa, coctionem arieti, et agnis sacrificium, donum manus suae, et oleum hin coctioni.

מחוץ 2. – Ἄλλ. ἔξωθεν – Ο. τῆς ἔσωθεν *H. M.*

מנחה 5. – Α. δῶρον – ὁ Σύρος, Ο. Μαναά – Θ. θυσία *H. M.*

איפה – Ἄλλ. οἰφὶ – Ο. πέμμα *H. M.*

2. *H.*, *Alius*, *Vulg.* deforis – LXX. interioris.

5. *H.* munus – *A.* donum – *Syrus*, LXX. manaa – *Th.*, *Vulg.* sacrificium.

H. epha – *Alius* oephi – LXX. coctionem – *Vulg.* ephi.

---

(1) Θεός, Ἡ πύλη – *Ms. Alex.* ὁ Θεὸς, Πύλη. (2) ἐν τῇ ἡμέρᾳ – *H.* וביום – *Vulg.* die autem. (3) ἀνοιχθῇ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νεομηνίας ἀνοιχθήσεται. Καὶ εἰσελεύσεται. (4) ἔσωθεν – *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἔξωθεν – *H.* מחוץ – *Vulg.* deforis. *Et ita Hieron.* (5) αὐτοῦ, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου. (6) ἐκείνης, καὶ ἐν τοῖς – *in Hebr.*, *et Vulg. vox* καὶ *deest.* (7) ὁλοκαυτώματα προσοίσει – *H.* אשר־יקריב – *Vulg.* hoc offeret. (8) δόμα χειρός – *Alex.* τῆς χειρός. (9) ἔλαιον τὸ εἶν.

6. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας (10) μόσχον ※ βοὸς υἱὸν βουκολίου, / ἄμωμον, ÷ καὶ ἓξ ἀμνοὺς, καὶ (11) κριὸν, ἄμωμα ἔσται·

7. (12) καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ, καὶ πέμμα τῷ κριῷ ἔσται μαναὰ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, καθὼς ἂν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου (13) τὸ ἲν τῷ πέμματι.

8. Καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἀφηγούμενον, κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἐξελεύσεται.

9. Καὶ ὅτ᾽ ἂν εἰσπορεύηται ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐναντίον Κυρίου ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης (14) τῆς πρὸς Βοῤῥᾶν προσκυνεῖν, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον· καὶ ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς (15) πύλης πρὸς Νότον, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βοῤῥᾶν, οὐκ ἀναστρέψει (16) κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης, ἣν εἰσελήλυθεν, ἀλλ᾽ ἢ κατ᾽ εὐθὺ αὐτῆς ἐξελεύσεται.

10. Καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰσελεύσεται ÷ μετ᾽ αὐτῶν /, ÷ καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς (17) ἐξελεύσεται.

11. Ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἔσται (18) τῷ μαναὰ πέμμα τῷ

6. Et in die neomeniae vitulum ※ bovis, filium bucolii, / immaculatum, ÷ et sex agnos, et arietem; immaculata erunt:

7. et coctio vitulo, et coctio arieti erit manaa, et agnis; sicut sufficerit manus ejus: et olei hin coctioni.

8. Et in ingrediendo ducem, per viam Aelam portae ingredietur, et per viam portae egredietur.

9. Et cum intrabit populus terrae coram Domino in solemnitatibus, qui ingreditur per viam portae, quae ad Aquilonem, ut adoret; egredietur per viam portae, quae ad Austrum: et qui ingreditur per viam portae Austri, egredietur per viam portae, quae ad Aquilonem: non revertetur per viam portae, in quam ingressus est, sed in directum ejus egredietur.

10. Et dux in medio eorum; in ingrediendo eos, ingredietur ÷ cum eis /, ÷ et in egrediendo ipsos, egredietur.

11. In solemnitatibus, et in nundinis erit manaa coctio vitu-

---

בן־בקר 6. - ※ Θ. υἱὸν βουκολίου *H. M.*

6. *H.* filium bovis - ※ *Th.* filium bucolii - *Vulg.* de armento.

---

(10) μόσχον ἄμωμον - [*Ms. Jes.* ※ Θ. υἱὸν βουκολίου. *Et ita Alex. H. M.*] - *H.* פר בן־בקר תמימם - *Vulg.* vitulum de armento immaculatum. *Et ita Hieron.* (11) κριὸς ἄμωμος - *Ald.*, *C.* κριὸν ἄμωμον. (12) Καὶ πέμμα τῷ κριῷ, καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ. (13) τὸ εἶν. (14) τῆς βλεπούσης πρὸς Βοῤῥᾶν - *Alex.*, *Ald.*, *C.* τῆς πρὸς Βοῤῥᾶν. (15) πύλης τῆς πρός. (16) κατὰ τὴν πύλην εἰς ἣν εἰσελήλυθεν - *Alex.* πύλην ἣν εἰσελήλυθεν - *H.* דרך השער אשר־בא - *Vulg.* per viam portae, per quam ingressus est. *Et ita Hieron.* (17) ἐξελεύσεται. Καὶ ἐν. (18) τὸ μαναά.

μόσχῳ, καὶ πέμμα τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, καθὼς ἂν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ (19) ἰν τῷ πέμματι.

12. Ἐὰν δὲ ποιήσῃ ὁ ἀφηγούμενος ὁμολογίαν, (20) ὁλοκαύτωμα, ※ ἢ σωτηρίου ἑκούσιον ⁄ τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀνοίξῃ ἑαυτῷ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ ποιήσῃ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ, ὃν τρόπον ποιεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· καὶ ἐξελεύσεται, καὶ κλείσει τὰς θύρας μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτόν·

13. καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ποιήσει εἰς ὁλοκαύτωμα, καθ' ἡμέραν τῷ Κυρίῳ, (21) πρωῒ πρωῒ ποιήσει αὐτόν·

14. καὶ μαναὰ ποιήσει ἐπ' αὐτῷ· (22) τὸ πρωῒ πρωῒ ἕκτον τοῦ μέτρου, καὶ (23) ἐλαίου τὸ τρίτον τοῦ (24) ἰν τοῦ ἀναμίξαι τὴν σεμίδαλιν μαναὰ τῷ Κυρίῳ, (25) πρόσταγμα ※ αἰώνιον ⁄ διαπαντός·

15. (26) ποιήσεται τὸν ἀμνόν· καὶ τὸ μαναὰ, καὶ τὸ ἔλαιον ποιήσετε (27) πρωῒ, ὁλοκαύτωμα διαπαντός.

lo, et coctio arieti, et agnis, sicut valuerit manus ejus, et olei hin coctioni.

12. Si autem fecerit dux confessionem, holocaustum, ※ aut salutaris spontaneum ⁄ Domino; et aperiet sibi portam respicientem ad Orientem, et faciet holocaustum suum, et ea quae salutaris sui, sicut facit in die sabbatorum: et egredietur, et claudet ostia, postquam ipse egressus fuerit:

13. et agnum anniculum immaculatum faciet in holocaustum quotidie Domino, mane mane faciet eum:

14. et manaa faciet super eo, mane mane, sextam partem mensurae, et de oleo tertiam partem hin ad miscendam similam manaa Domino, praeceptum ※ sempiternum ⁄ perpetuum:

15. faciet agnum; et manaa, et oleum facietis mane, holocaustum sempiternum.

נדבה 12. - Ἄλλ. ἑκούσιον - O. ὁμολογίαν *H. M.*

תמים 13. - A. τέλειον - O. ἄμωμον *H. M.*

מנחה 14. - A. δῶρον - O. μαναά - Θ. θυσία *H. M.*

לרס - Σ. . . . . . - O. τοῦ ἀναμίξαι *H. M.*

12. *H.*, *Alius*, *Vulg.* spontaneum - *LXX.* confessionem.

13. *H.* integrum - *A.* perfectum - *LXX.*, *Vulg.* immaculatum.

14. *H.* munus - *A.*, *S.* donum - *LXX.* manaa - *Th.*, *Vulg.* sacrificium.

H. ad subigendam (similam) - *S.* ut aspergatur - *LXX.* ad miscendam - *Vulg.* ut misceatur (similae).

---

(19) εἶν. (20) ὁλοκαύτωμα σωτηρίου τῷ κυρίῳ - *Aq.*, *S.*, *Th.*, *et quidam II. hab.* ἑκούσιον - *H.* עולה או שלמים נדבה ליהוה - *Vulg.* holocaustum, aut pacifica voluntaria Domino. *Et ita Hieron.* (21) πρωῒ ποιήσει - *Ald.*, *C.* πρωῒ πρωῒ - *H.* בבקר בבקר - *Vulg.* semper mane - *Hieron.* mane et mane. (22) τοπρωῒ, ἕκτον - *Ald.* πρωῒ πρωῒ - *C.* τοπρωῒ πρωῒ - *H.* בבקר בבקר - *Vulg.* cata mane mane - *Hieron.* mane mane. (23) ἐλαίῳ τρίτον - *Alex.* τὸ τρίτον. (24) εἶν. (25) πρόσταγμα διαπαντός - *Alex.*, *Ald.* αἰώνιον διαπαντός - *H.* עולם תמיד - *Vulg.* juge, atque perpetuum. *Et ita Hieron.* (26) Ποιήσετε *rectius.* (27) τοπρωῒ - *Alex.* πρωῒ.

16. Τάδε λέγει Κύριος (28) Κύριος· ἐὰν δῷ ὁ ἀφηγούμενος (29) δόματα ἑνὶ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, τοῦτο τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔσται, (30) κατάσχεσις ⋇ αὐτῶν αὐτὴ ⁄ ἐν κληρονομίᾳ.

17. Ἐὰν δὲ δῷ (31) δόμα ⋇ ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἑνὶ τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ (32) ἀποδοθήσεται τῷ ἀφηγουμένῳ· πλὴν τῆς κληρονομίας τῶν υἱῶν αὐτοῦ αὐτοῖς ἔσται·

18. καὶ οὐ μὴ λάβῃ ὁ ἀφηγούμενος ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ (33) λαοῦ αὐτοῦ, καταδυναστεῦσαι αὐτούς, ἐκ τῆς κατασχέσεως (34) αὐτοῦ, ⋇ ἀπὸ τῆς ⋇ κληρονομίας αὐτοῦ ⁄ κατακληρονομήσει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ὅπως μὴ διασκορπίζηται ὁ λαός μου, ἕκαστος (35) ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.

19. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν εἴσοδον τῆς κατὰ (36) νώτου τῆς πύλης, εἰς τὴν ἐξέδραν τῶν ἁγίων τῶν ἱερέων, τὴν βλέπουσαν πρὸς Βοῤῥᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ τόπος κεχωρισμένος·

16. Haec dicit Dominus Dominns: si dederit dux dona uni ex filiis suis de haereditate sua; hoc filiis ejns erit, possessio ⋇ eorum ipsa ⁄ in haereditate.

17. Si autem dederit donum ⋇ de haereditate sua uni ex pueris suis; et erit ei usque ad annum remissionis; et reddetur duci: verumtamen de haereditate filiorum ejus ipsis erit:

18. et non tollet dux de haereditate populi sui, opprimendo eos; de possessione sua, ⋇ de ⋇ haereditate sua ⁄ haereditatem dabit filiis suis, ut non dispergatur populus meus, unusquisque a possessione sna.

19. Et introdnxit me in ingressnm, qui erat post tergum portae, in exedram sanctorum sacerdotum, respicientem ad Aquilonem: et ecce ibi locus separatus:

תהיה אחזתם היא 16. - O. ἔσται κατάσχεσις - ⋇ Θ. αὐτῶν αὐτη H. M.

הדרור 17. - O. ἀφέσεως - Θ. δερώρ H. M.

להונתם 18. - A., Σ. . . . . . - O. τοῦ καταδυναστεῦσαι αὐτούς H. M.

16. *H.* erit possessio eorum ipsa - LXX. erit possessio - ⋇ *Th.* eorum haec - *Vulg.* filiorum suorum erit: possidebunt eam.

17. *H.* libertatis - LXX., *Vulg.* remissionis - *Th.* deror.

18. *H.* ad populandum eos - *A.*, *S.* ut affligat eos atque contristet - LXX. opprimendo eos - *Vulg.* per violentiam.

---

(28) Θεός - *Alex.* κύριος. (29) δόμα. (30) κατάσχισις κληρονομία - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. αὐτῶν αὐτη *H. M.*] - *Alex.* κατάσχεσις αὐτῶν αὐτη ἐν κληρονομία - *Ald.* κατάσχισις αὐτῶν, αὐτη ἐνὶ κληρονομία - *H.* אחזתם היא בנחלה (31) δόμα ἑνί - *Alex.*, *Ald.* δόμα ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἑνί - *H.* מתנה מנחלתו לאחד - *Vulg.* legatum de haereditate sua uni. *Et ita Hieron.* (32) ἀποδώσει - *Ald.*, *C.* ἀποδοθήσεται. (33) λαοῦ τοῦ καταδυναστεῦσαι - *Alex.* αὐτοῦ καταδυναστεῦσαι - *Ald.* αὐτοῦ τοῦ καταδυναστεῦσαι. (34) αὐτοῦ κατακληρονομήσει - *Alex.*, *Ald.* αὐτοῦ, ἀπὸ (*Ald.* ἐκ τῆς) κληρονομίας αὐτοῦ κληρονομήσει - *H.* מאחזתו ינחל - *Vulg.* de possessione sua haereditatem dabit. *Et ita Hieron.* (35) ἐκ τῆς - *Alex.*, *Ald.*, *C.* ἀπὸ τῆς. (36) νώτου, *recte.*

Digitized by Google

20. καὶ (37) εἶπεν πρός μέ· οὗτος ὁ τόπος ἐστὶν, οὗ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς τὰ (38) ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐκεῖ πέψουσι τὸ μαναὰ, τὸ παράπαν, τοῦ μὴ ἐκφέρειν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, τοῦ ἁγιάζειν τὸν λαόν.

21. Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ περιήγαγέ με ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς αὐλῆς· καὶ ἰδοὺ αὐλὴ κατὰ τὰ κλίτη τῆς αὐλῆς,

22. ÷ κατὰ τὸ κλίτος αὐλὴ, αὐλὴ ⁄. ἐπὶ τὰ (39) τέσσαρα κλίτη τῆς αὐλῆς, αὐλὴ (40) μικρὰ, καὶ μῆκος (41) σεράκοντα [leg. τεσσεράκοντα] πηχῶν, καὶ εὖρος πηχῶν τριάκοντα, μέτρον ἓν ταῖς τέσσαρσι.

23. Καὶ ἐξέδραι κύκλῳ ἐν αὐταῖς, κύκλῳ ταῖς τέσσαρσι· καὶ μαγειρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἐξεδρῶν κύκλῳ.

24. Καὶ (42) εἶπεν πρός μέ· οὗτοι οἱ οἶκοι τῶν μαγείρων, οὗ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ τὰ θύματα τοῦ λαοῦ.

20. et dixit ad me: hic locus est, ubi coquent ibi sacerdotes quae pro ignorantia, et quae pro peccato: et ibi coquent manaa omnino, ut non efferant in atrium exterius ad sanctificandum populum.

21. Et eduxit me in atrium exterius, et circumduxit me per quatuor partes atrii: et ecce atrium ad latera atrii,

22. ÷ ad latus atrium, atrium ⁄. super quatuor latera atrii, atrium parvum; et longitudo quadraginta cubitorum, et latitudo cubitorum triginta; mensura una quatuor.

23. Et exedrae per circuitum in eis; per circnitum ipsis quatuor: et culinae factae sub exedris per gyrum.

24. Et dixit ad me: hae sunt domus coquorum, ubi coquent ibi ministri domus victimas populi.

הטירות 23. - Α. στιβάδας - Σ. περιφράγματα - Ο. μαγειρεῖα - Θ. τειρώθ H. M.

23. *H.* parietes - *A.* . . . . . . - *S.* septa - LXX., *Vulg.* culinae - *Th.* tiroth.

---

(37) εἶπε. (38) ὑπὲρ ἀγνοίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας - *Alex.* τῆς ἀγνοίας, καὶ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας. (39) τέσσαρα, καὶ τῆς - *Alex.* τέσσερα κλίτη τῆς - *C.*, et *ul.* τέσσαρα κλίτη τῆς - *H.* מקצעות - *Vulg.* angulis. *Et ita Hieron.* (40) μικρὰ μήκους. (41) πηχῶν τεσσαράκοντα - *Alex.* τεσσεράκοντα - *Vulg.* quadraginta cubitorum. (42) εἶπε.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Ἄλλ. ἔξωθεν *Drusius apud Hexapla Montfauc. Chisianus Codex similiter in textu absque nota.*

5. Α. δῶρον etc. *Drusius. Ibid.* Ἄλλ. οἰφί *Idem. Hieron. vero: ubi nos diximus sacrificium,* LXX. *ipsum Hebraïcum verbum posuere* μαναά, *quod A.* donum *vel* sacrificium - *Th.* sacrificium *transtulit. Theodoretus,* μαναὰ ὁ Σύρος ἡρμήνευσε τὴν ἐκ σεμιδάλεως θυσίαν.

6. ※ Θ. υἱὸν βουκολίου *Ms. Jes.*

12. Ἄλλ. ἑκούσιον *Drusius. Chis. vero in textu post* ὁλοκαύτωμα *habet,* ※ ἢ σωτηρίου ἑκούσιον ⁄.

13. A. τέλειον *Drusius. Hieronymus item, A.* perfectum.

14. A., Σ. δῶρον *Drus. ex Hieron. ut supra. Ibid. S.* ut aspergatur: *Hieronymus.*

16. ⋇ Θ. αὐτῶν αὕτη *Ms. Jes. Similiter Chis. praeter* αὐτῇ, *pro* αὕτη.

17. *Th.* denon – *Hieronymus* remissionis. *Th. ipsum verbum Hebraïcum posuit.*

18. *A., S.* ut affligat *etc. Hieronymus.*

23. *Hieron.* accubita, *quae Aq.* στιβάδας *interpretatus est: S.* περιφράγματα, *Th. ipsum verbum Hebraïcum posuit* THUROTH.

Κεφ. μζ.

Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου· καὶ ἰδοὺ ὕδωρ ἐξεπορεύετο ὑποκάτωθεν [1] τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου κατὰ ἀνατολάς, ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου [2] ἐπέβλεψε κατὰ ἀνατολάς, [3] καὶ ὕδωρ κατέβαινεν ἀπὸ τοῦ [4] κλίτους ⋇ τοῦ οἴκου / τοῦ δεξιοῦ, ἀπὸ Νότου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

2. Καὶ ἐξήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς [5] πύλης πρὸς Βοῤῥᾶν, καὶ περιήγαγέ με τὴν [6] ὁδὸν πύλης ἔξωθεν ⋇ πρὸς τὴν [7] πύλην τὴν ἔξω / τῆς αὐλῆς τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἰδοὺ τὸ ὕδωρ κατεφέρετο ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ,

3. καθὼς ἔξοδος ἀνδρὸς ἐξεναντίας· καὶ μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διεμέ-

CAP. XLVII.

Et introduxit me ad vestibula domus: et ecce aqua egrediebatur de subdio domus ad Orientem: facies enim domus respiciebat ad Orientem; et aqua descendebat a latere ⋇ domus / dextro, ab Austro ad altare.

2. Et eduxit me per viam portae ad Aquilonem: et circumduxit me per viam portae exterioris ⋇ ad portam extra / atrii respicientis ad Orientem: et ecce aqua deferebatur a latere dextro;

3. sicut exitus viri ex adverso; et mensura in manu ejus: et

יוצאים מתחת מפתן הבית 1. – Ἄλλ. ἐξεπορεύετο ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας – O. ἐξεπορεύετο ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου *H. M.*

בצאת־האיש 3. – ὁ Ἑβρ. καὶ ἰδοὺ ἐν τῷ ἐξιέναι τινὰ ἄνθρωπον, εἱστήκει ἐξ ἐναντίας – O. καθὼς ἔξοδος ἀνδρὸς ἐξεναντίας *H. M.*

וקו בידו – O. καὶ μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ *H. M.*

1. *H.* egredientes de sub limine domus – *Alius* egrediebatur e limine portae – LXX. egrediebatur de subdio – *Vulg.* egrediebantur subter limen domus.

3. *H.* in egrediendo virum – *Hebr. Int.* et ecce cum exiret quidam homo stetit ex adverso – LXX. sicut exitus viri ex adverso – *Vulg.* cum egrederetur vir.

H. et linea in manu ejus – LXX. et mensura in manu ejus – *Vulg.* qui habebat funiculum in manu sua.

---

(1) τοῦ αἰθρίου κατά – *Ms. Alex., Ald. ed., et C.* τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου κατ' – *H.* מפתן הבית – *Vulg.* limen domus. *Et ita Hieron.* (2) ἔβλεπε. (3) καὶ τὸ ὕδωρ. (4) κλίτους τοῦ δεξιοῦ – *C.* τοῦ οἴκου τοῦ δεξιοῦ – *H.* הבית הימנית – *Vulg.* templi dextrum. *Et ita Hieron.* (5) πύλης τῆς πρός. (6) ὁδὸν ἔξωθεν – *Ald.* τῆς πύλης ἔξωθεν. (7) πύλην τῆς αὐλῆς – *H.* שער החוץ – *Vulg.* portam exteriorem. *Et ita Hieron.*

τρισε (sic) [8] χιλίους πήχεις ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ διῆλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως,

mensus est mille cubitos in mensura: et transivit in aqua aquam remissionis;

4. καὶ διεμέτρησε [9] χιλίους ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ διῆλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἕως τῶν μηρῶν· καὶ διεμέτρησε χιλίους, καὶ διῆλθεν ὕδωρ ἕως ὀσφύος·

4. et mensus est mille in mensura; et transivit in aqua aquam usque ad femora: et mensus est mille; et transivit aquam usque ad lumbos:

5. καὶ διεμέτρησε [10] χιλίους χειμάῤῥους, καὶ οὐκ ἠδύνατο διελθεῖν, ὅτι [11] ἐξύβριζον τὸ ὕδωρ, ὡς ῥοῖζος χειμάῤῥου, ὃ οὐ διαβήσονται.

5. et mensus est mille torrentes; et non potuit transire, quoniam intumuit aqua, sicut impetus torrentis, quam non pertransibunt.

6. Καὶ [12] εἶπεν πρός μέ· ἑιεώρακας υἱὲ ἀνθρώπου; καὶ [13] ἀπήγαγέ με, ※ καὶ ἐπέστρεψέ με / ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ,

6. Et dixit ad me: vidisti, fili hominis? Et adduxit me, ※ et convertit me / ad labium fluminis,

7. ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου· ※ καὶ [14] ἰδοὺ δένδρα πολλὰ σφόδρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

7. in conversione mea: ※ et ecce arbores multae nimis hinc et inde.

8. Καὶ [15] εἶπεν πρός μέ· τὸ ὕδωρ [16] τοῦτο ἐκπορευόμενον εἰς τὴν Γαλιλαί-

8. Et dixit ad me: aqua ista quae egreditur in Galilaeam,

אלף באמה - O. χιλίους ※ πήχεις: ἐν τῷ μέτρῳ H. M.

אפסים 4. - A., Σ., Θ. ἕως ἀστραγάλων - O. ἀφέσεως; H. M.

ברכים - Ἄλλ. ἕως τῶν γονάτων - O. ἕως τῶν μηρῶν H. M.

אלף נחל 5. - O. χιλίους - ※ A., Θ. χειμάῤῥους; ※ καὶ ἰδοὺ H. M.

האלה יוצאים אל־הגלילה 8. - ὁ Ἑβρ. τοῦτο τὸ ὕδωρ πρῶτον ἐκπορεύεται εἰς τὴν Γαλιλαίαν - O. τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὴν Γαλιλαίαν H. M.

H., Vulg. mille cubitos - LXX. mille ※ cubitos: in mensura.

4. H. talorum - A., S., Th., Vulg. usque ad talos - LXX. remissionis.

H. poplitum - Alii, Vulg. usque ad genua - LXX. usque ad femora.

5. H. mille, torrens - LXX. mille - ※ A., Th. torrentes; ※ et ecce - Vulg. mille.

8. H. istae egredientes ad tumulum - Hebr. haec aqua primum egreditur in Galilaeam - LXX. aqua ista egrediens in Galilaeam - Vulg. aquae istae quae egrediuntur ad tumulos sabuli.

---

(8) χιλίους ἐν τῷ - [Ms. Jes. ※ πήχεις: H. M.] - H. אלף באמה - Vulg. mille cubitos. Et ita Hieron. (9) χιλίους, καὶ - Alex. ἐν τῷ μέτρῳ χιλίους. (10) χιλίους, καὶ οὐκ - [Ms. Jes. ※ A., Θ. χειμάῤῥους: H. M.] - H. אלף נחל - Vulg. mille, torrentem. Et ita Hieron. (11) ἐξύβριζεν ὡς χειμάῤῥου ὃν οὐ - Alex. τὸ ὕδωρ ἕως ῥοῖζος χειμάῤῥου ὃ οὐ - Ald., C. τὸ ὕδωρ ὡς ῥοῖζος χειμάῤῥου, ὃν οὐ - Hieron, LXX. ferebatur aqua instar praecipitis torrentis. (12) εἶπε. (13) ἤγαγε - Alex. ἀπήγαγεν. (14) ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ δένδρα. (15) εἶπε. (16) τοῦτο τὸ ἐκπορευόμενον.

αν τὴν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ κατέβαινεν ἐπὶ τὴν [17] Ἀῤῥαβίαν, καὶ ἤρχετο ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς διεκβολῆς, καὶ ὑγιάσει τὰ ὕδατα.

quae ad Orientem, et descendebat in Arrabiam, et veniebat usque ad mare ad aquam exitus; et sanabit aquas.

9. Καὶ ἔσται πᾶσα ψυχὴ τῶν ζώων τῶν ἐκζεόντων, ἐπὶ πάντα ἐφ' ἃ ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ ὁ ποταμὸς, ζήσεται· καὶ ἔσται ἐκεῖ ἰχθὺς πολὺς σφόδρα, ὅτι ἥκει ἐκεῖ τὸ ὕδωρ τοῦτο, καὶ ὑγιάσει, καὶ ζήσεται πᾶν [18] ἐφ' ᾧ ἂν [19] ἐπέλθῃ ⋇ ἐκεῖ ↙ ὁ ποταμὸς, καὶ ζήσεται.

9. Et erit omnis anima animalium serpentium, ad omnia, ad quae supervenerit illuc fluvius, vivet: et erit ibi piscis multus valde; quia venit illuc aqua haec, et sanabit, et vivet omne, ad quod supervenerit ⋇ illuc ↙ fluvius, et vivet.

10. Καὶ στήσονται [20] ἐπ' αὐτοῦ ἁλιεῖς, ἀπὸ [21] Ἰνγαδδὶ ἕως Αἰνγαλλὶμ, ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται, καθ' ἑαυτὴν ἔσται· καὶ οἱ ἰχθύες αὐτῆς, ὡς οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, πλῆθος πολὺ σφόδρα.

10. Et stabunt super eo piscatores, ab Ingaddi usque ad Ængallim, siccatio sagenarum erit, secundum se erit: et pisces ejus, sicut pisces maris magni, multitudo magna nimis.

11. Καὶ ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ, ÷ καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ, ↙ καὶ ἐν τῇ ὑπεράρσει αὐτοῦ, οὐ μὴ ὑγιάσωσιν, εἰς ἅλας δέδονται,

11. Et in exitu ejus, ÷ et in conversione ejus, ↙ et in elatione ejus, non sanabunt; in sales data sunt:

12. καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἀναβήσεται, ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, πᾶν ξύλον βρώσιμον, οὐ μὴ παλαιωθῇ ἐπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ [22] ἐκλίπῃ ὁ καρ-

12. et super fluvium ascendet super labium ejus hinc et inde, omne lignum esui aptum: non veterascet in eo, neque deficiet

גלילה - Α. θῖνας - Σ. μεθόριον - Ο. εἰς τὴν Γαλιλαίαν *H. M.*

H. tumulum - *A.*, *Vulg.* tumulos sabuli - *S.* confinium - LXX. in Galilaeam.

על־הערבה - Α. εἰς ὁμαλήν - Σ. ἐπὶ τὴν ἀοίκητον - ὁ Ἑβραῖος, ἐπὶ δυσμάς - Ο. ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν - Θ. Ἀραβὰ *H. M.*

H. super planitiem - *A.* in planitiem - *S.* in inhabitabilem - *Hebr.* in Occidentem - LXX. in Arabiam - *Th.* Araba - *Vulg.* ad plana deserti.

המוצאים - ὁ Ἑβραῖος, τῆς ἁλμυρᾶς τῆς θαλάσσης - Ο. τῆς διεκβολῆς *H. M.*

H. eductae - *Hebr. Int.* salsuginis maris - LXX. exitus - *Vulg.* et exibunt.

ולא ירפאו למלח נתנו 11. - Ἄλλ. τὰ ἐξώτερα τῆς θαλάσσης οὐκ ἰαθήσεται - Ἄλλ. καὶ οὐ μὴ ἰαθῇ, εἰς ἅλας δοθήσονται *H. M.*

11. *H.*, *Alius* et non sanabuntur, in salem dabuntur - *Al.* exteriora maris non sanabuntur - *Vulg.* et in palustribus non sanabuntur, in salinas dabuntur.

(17) Ἀραβίαν. (18) ἐφ' ὅ. (19) ἔλθῃ ὁ ποταμὸς ἐκεῖ, ζήσεται - *Alex.* ἐπέλθῃ - *H.* יבוא שמה הנחל וחיה
(20) ἐκεῖ ἁλιεῖς - *H.* עליו דוגים - *Vulg.* super illas piscatores. *Et ita Hieron.* (21) Ἰνγαδεὶν ἕως Ἐνγαλλείμ. (22) ἐκλείπῃ.

Digitized by Google

πὸς αὐτοῦ, τῆς καινότητος αὐτοῦ πρωτοβολήσει, [23] διότι τὰ ὕδατα αὐτῶν ἐκ τῶν ἁγίων ταῦτα ἐκπορεύεται, καὶ ἔσται ὁ [24] καρπὸς αὐτοῦ εἰς βρῶσιν, [25] καὶ ἀνάβασις αὐτοῦ εἰς ὑγίειαν.

13. Τάδε λέγει [26] Κύριος ὁ Θεός· ταῦτα τὰ [27] ὅρια, ἃ κατακληρονομήσετε τῆς γῆς, ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρόσθεσις σχοινίσματος.

14. Καὶ κατακληρονομήσετε αὐτὴν ἕκαστος καθὼς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἰς ἣν [28] ἦρα πρῶτον τοῦ δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ πεσεῖται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ.

15. [29] Καὶ ταῦτα τὰ ὅρια τῆς γῆς τῆς πρὸς Βοῤῥᾶν, [30] ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης τῆς καταβαινούσης καὶ περισχιζούσης τῆς εἰσόδου [31] Σεδδαδά,

16. Ἐμὰθ, Βηρωθὰ, Σαβαρὶμ τὴν ἀναμέσον ὁρίων Δαμασκοῦ, καὶ ἀναμέσον ὁρίων [32] Ἡμὰθ, [33] αὐλαὶ [34] τοῦ Θι-

fructus ejus: de novitate sua primitiva dabit: quia aquae eorum a sanctis hae egrediuntur: et erit fructus ejus in escam, et ascensio ejus in sanitatem.

13. Haec dicit Dominus Deus: hi sunt termini, quos haereditabitis terrae, duodecim tribubus filiorum Israël; augmentum funiculi.

14. Et haereditabitis eam unusquisque, sicut frater suus, in quam levavi primum ut darem patribus ipsorum: et cadet terra haec vobis in haereditate.

15. Et hi termini terrae, quae ad Aquilonem; a mari magno descendente et abscindente, introitu Seddada,

16. Emath, Berotha, Sebarim, quae est inter terminos Damasci, et inter terminos Emath, atria

---

לא־יבול עלהו 12. – Ἄλλ. οὐκ ἀποῤῥυήσεται τὸ φύλλον αὐτοῦ – Ο. οὐ μὴ παλαιωθῇ ἐπ' αὐτοῦ *H. M.*

פריו – Ο. ὁ καρπός – ⋇ Α., Θ. αὐτοῦ *H. M.*

לחדשיו יבכר – Ἄλλ. εἰς τοὺς μῆνας αὐτοῦ πρωτογεννήσει – Ο. τῆς καινότητος αὐτοῦ πρωτοβολήσει *H.M.*

חצר התיכון 16 – Σ. . . . . . – Ἄλλ. αὐλαὶ τῶν θίχων – Ο. αὐλὴ τοῦ Σαυνάν *H. M.*

12. *H.*, *Alius* non defluet folium ejus – LXX. non veterascet in eo – *Vulg.* non defluet folium ex eo.

H., *Vulg.* fructus ejus – LXX. fructus – ⋇ *A.*, *Th.* ejus.

H. in mensibus suis maturabit – *Alius* in menses suos primogenita afferet – LXX. renovationis suae primitiva dabit – *Vulg.* per singulos menses afferet primitiva.

16. *H.* chaser Thichon – *S.* atrium medium – *Al.* atria Thichon – LXX. atrium Saunan – *Vulg.* domus Thichon.

---

(23) ὅτι – *Alex.*, *Ald.*, *C.* διότι. (24) καρπὸς αὐτῶν – [*Ms. Jes.* ⋇ Α., Θ. αὐτοῦ *H.M.*] – *H.* פריו – *Vulg.* fructus ejus. (25) καὶ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγίειαν – *H.* ועלהו לתרופה – *Vulg.* et folia ejus ad medicinam – *Hieron.*, LXX. et ascensio ejus ad sanitatem. (26) κύριος θεός – *Alex.* ὁ θεός. (27) ὅρια κατακληρονομήσετε – *H.* גבול אשר תתנחלו – *Vulg.* terminus, in quo possidebitis. *Et ita Hieron.* (28) ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι. (29) Καὶ ταῦτα τὰ ὅρια. (30) ἀπὸ θαλάσσης – *Alex.* τῆς θαλάσσης. (31) Ἡμασελδάμ, Μααβθηράς Ἐβραμηλιάμ ἀναμέσον – *Ald.*, *C.* Σηδάδα, Αἰμάθ (*C.* Βηρωθά, Σαβαρίμ) Βηρωθάμ, Σαμαρείμ – *H.* צדדה: חמת ברותה סברים אשר בין – *Vulg.* Sedada, Emath, Berotha, Sabarim, quae est inter. *Et ita Hieron.* (32) Ἡμαθεί – *Alex.* Ἡμάθ – *H.* חמת – *Vulg.* Emath. (33) αὐλή – *Alex.*, *C.* αὐλαί. (34) τοῦ Σαυνάν – *C.* τοῦ Θιχών, *quod Th. est* – *H.* התיכון – *Vulg.* Tichon. *Et ita Hieron.*

Digitized by Google

χῶν, αἵ εἰσιν ἐπάνω τῶν ὁρίων Ἀβρανίτιδος.

17. Ταῦτα τὰ ὅρια ἀπὸ τῆς θαλάσσης· ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ (35) Ἠνὰν, ὅρια Δαμασκοῦ, καὶ τὰ πρὸς (36) Βοῤῥᾶν ※ κατὰ Βοῤῥᾶν· ※ καὶ τὸ ὅριον Ἀσιμὰθ,

18. καὶ τὸ ὅριον ※ Βοῤῥᾶ κατὰ πρόσωπον ἀνατολῶν, ⁄. καὶ ἀναμέσον (37) τῆς Αὐρανίτιδος, καὶ ἀναμέσον Δαμασκοῦ, καὶ ἀναμέσον τῆς (38) Γαλαδίτιδος, καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ Ἰορδάνης διορίζει ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὴν πρὸς ἀνατολὰς φοινικώνος· ταῦτα τὰ πρὸς ἀνατολάς.

19. Καὶ τὰ πρὸς Νότον καὶ Λίβα, ἀπὸ Θαιμὰν ÷ καὶ φοινικῶνος ⁄. ἕως ὕδατος (39) Μαριμβὼθ (40) Κάδης, παρεκτεῖνον ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην.

20. Τοῦτο τὸ μέρος Νότος καὶ Λὶψ, τοῦτο τὸ μέρος τῆς (41) θαλάσσης, θαλάσσης ⁄. τῆς μεγάλης ὁρίζει, ἕως κατέναντι τῆς εἰσόδου Ἡμὰθ ÷ ἕως εἰσόδου αὐτοῦ, ⁄. ταῦτά ἐστι τὰ πρὸς θάλασσαν ÷ Ἡμάθ. ⁄.

Thicon; quae sunt super terminos Abrauitidis.

17. Isti sunt termini a mari: ab atrio Enan, termini Damasci, et qui ad Aquilonem ※ juxta Aquilonem; ※ et terminus Asimath,

18. et terminus ※ Aquilo ad faciem Orientis, ⁄. et inter Auranitidem, et inter Damascum, et inter Galaditidem, et inter terram Israël, Jordanis disterminat ad mare, quod ad Orientem palmeti: isti ad Orientem.

19. Et qui ad Austrum et Africum, a Thaeman ÷ et palmeto ⁄. usque ad aquam Marimboth Cades extendens ad mare magnum.

20. Haec pars Auster et Africus: haec pars maris, maris ⁄. magni disterminat, usque contra introitum Emath ÷ ad introitum ejus, ⁄. hi sunt qui ad mare ÷ Emath. ⁄.

צפונה וגבול חמת ואת פאת צפון 17. - ※ Θ. *κατὰ Βοῤῥᾶν καὶ τὸ ὅριον Αἱμὰθ, καὶ τὸ ὅριον Βοῤῥᾶν H. M.*

חורן 18. - Ἀλλ. Αὐρὰν - Ἀωρανίτιδος *H. M.*

מתמר 19. - Οἱ λοιποί, ἀπὸ Θαμάρ - Ο. καὶ φοινικῶνος *H. M.*

17. *H.* ad Aquilonem, et terminum Hemath, et angulum Aquilonis - ※ *Th.* ad Aquilonem, et terminum Æmath, et terminum Aquilonem - *Vulg.* ad Aquilonem: terminus Emath, plagae Septentrionalis.

18. *H.* Hauran - *Alius*, *Vulg.* Auran - LXX. Aoranitidis.

19. *H.*, *Reliqui*, *Vulg.* a Thamar - LXX, et palmeto.

---

(35) Αἰνάν. (36) Βοῤῥᾶν. Καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἀναμέσον - [*Ms. Jes.* ※ Θ. *κατὰ Βοῤῥᾶν καὶ τὸ ὅριον Αἱμὰθ, καὶ τὸ ὅριον Βοῤῥᾶν H. M.*] - *Alex.*, *Ald.* Βοῤῥᾶν κατὰ Βοῤῥᾶν, καὶ τὸ ὅριον Αἱμὰθ (*Ald.* Ἡμὰθ) τὸ ὅριον Βοῤῥᾶ - *C.* Βοῤῥᾶν, καὶ τὰ ὅρια Αἱμὰθ, τὰ πρὸς Βοῤῥᾶν. Κατὰ πρόσωπον ἀνατολῶν - *H.* צפון צפונה וגבול חמת ואת פאת צפון ופאת קדים מבין - *Vulg.* Aquilone ad Aquilonem: terminus Emath plaga septentrionalis. Porro plaga Orientalis de medio. *Et ita Hieron.* (37) τῆς Ἀωρανίτιδος - *Ald.*, *C.* τῆς Αὐρανίτιδος - *H.* חורן - *Vulg.* Auran - [*Hieronymus:* " Auran, *quam* LXX. *in Graecum vertere sermonem* Auranitidis, *quod* iracundiam *sonat.* " *H. M.*] (38) Γαλααδίτιδος. (39) Μαριμώθ - *C.* Μαριβώθ - *H.* מריבות (40) Καδήμ - *Alex.*, *et C.* Κάδης - *H.* קדש - *Vulg.* Cades. (41) θαλάσσης τῆς μεγάλης - *H.* ים הים הגדול *Vulg.* maris, mare magnum. *Et ita Hieron.*

21. Καὶ (42) διαμεριεῖτε τὴν γῆν ταύτην αὐτοῖς, καὶ ταῖς φυλαῖς τοῦ (43) Ἰσραήλ·

22. καὶ βαλεῖτε αὐτὴν ἐν κλήρῳ ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς παροικοῦσιν ἐν μέσῳ ὑμῶν, οἵτινες ἐγέννησαν υἱοὺς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἔσονται (44) ὑμῖν ὡς αὐτόχθονες ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἰσραήλ· μεθ' ὑμῶν (45) ἔσονται ἐν κληρονομίᾳ ἐν μέσῳ τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ,

23. καὶ ἔσονται (46) ἐν φωνῇ προσηλύτων ἐν τοῖς προσηλύτοις τοῖς μετ' αὐτῶν· ἐκεῖ δώσετε κληρονομίαν αὐτοῖς, λέγει (47) Κύριος ὁ Θεός.

21. Et metiemini terram hanc ipsis, et tribubus Israël:

22. et mittetis eam in sortem vobis, et advenis, qui incolunt in medio vestri, qui genuerunt filios in medio vestri: et erunt vobis quasi indigenae in filiis Israël: vobiscum erunt in haereditate in medio tribuum Israël:

23. et erunt in vocatione advenarum inter advenas, qui cum ipsis: ibi dabitis haereditatem eis, dicit Dominus Deus.

(42) διαμερίσετε. (43) Ἰσραήλ· βαλεῖτε – *Hebr.*, *et Vulg. addit voculam* καί. (44) ὑμῶν· – *Alex.* ὑμῖν – *H.* לכם – *Vulg.* vobis. (45) φάγονται ἐν. (46) ἐν φυλῇ. (47) κύριος θεός – *Alex.* ὁ θεός.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

1. Ἄλλ. ἐξεπορεύετο etc. *Drusius ex Polychronio apud Hexapla Montfauc.*

3. ὁ Ἑβρ. καὶ ἰδοὺ etc. *Item ex Polychronio.*

Ibid. Ο. καὶ μέτρον etc. *Hic notat Ms. Jes. ut refert Montfauc. in Notis*, φασὶ τὸ μέτρον τὸν χρόνον δηλοῦν, ὡς εἰς πολλὰ διῃρημένον· διὸ καὶ μετ' ὀλίγα φησίν, εἰς τοὺς μῆνας αὐτοῦ πρωτογεννήσει ὁ Θεός· καὶ πιθανῶς ἐπέβαλόν τινες τῷ μέτρῳ μετρεῖσθαι μῆνας δ'. ὡς ἐν πήχεσι δηλουμένους, ποιοῦντας ἔτη τλγ'. καὶ μῆνας δ'. εἰς ἃ συνάγεται ὁ ἀπὸ γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ χρόνος ἕως τῆς Κωνσταντίνου Βασιλείας, ἐφ' ἧς ἤρξατο πληθύνεσθαι τὰ χριστιανῶν, *idest, Ajunt mensuram tempus significare, quasi in multas partes divisum. Quare post pauca dicit, in mensibus suis primos fructus feret Deus. Nec sine probabilitate quidam conjecere, mensura dimensos fuisse quater mille menses, ceu cubitis indicatos, qui faciunt annos* 333, *et quatuor menses; quod tempus colligitur ab ortu Christi usque ad imperium Constantini, quo res Christianorum augeri coeperunt.*

Ibid. ⋇ πῆχυς *Ms. Jes. Ita quoque Chis. sed absque asterisco.*

4. Α., Σ., Θ. ἕως ἀστραγάλων *Ms. Jes. sine nomine Interpretum. Verum Hieronymus: A., S., Th.* ἀστραγάλους *interpretati sunt. Ubi accusativum casum, ut ait Montfauconius, ad seriem suam adaptat, ut saepe alibi.*

Ibid. ἕως τῶν γονάτων *ex Ms. Jes.*

5. ⋇ Α., Θ. χειμάῤῥους: *ex eodem. Ita quoque in textu Chis. sine asterisco et Interpretibus.*

8. ὁ Ἑβραῖος, τοῦτο τὸ ὕδωρ etc. *Ms. Jes., Hieron. vero: Deinde pro* Galilaea, *quae Hebraïce dicitur* GALILA, *A.* θῖνας....... *quod* tumulos *significat* arenarum, *S.* μεθόριον, *quod nos possumus transferre* confinium. *In Ms. nostro legitur* θῖνας *et* μεθόριον *recte, secus quam in editis nonnullis, ubi* θηνὰς *et* μετόριον *legitur. Nota vero Ms. Jes. sic habet:* σαφέστερον παρὰ τῷ Ἑβραϊκῷ ἡ ῥῆσις· φησὶ γάρ· τοῦτο τὸ ὕδωρ πρῶτον ἐκπορεύεται εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐντεῦθεν γὰρ καὶ ἤρξατο τοῦ κηρύγματος ὁ Χριστός, ὡς δείκνυσι καὶ τὸ ἐν Κανᾷ πρῶτον σημεῖον τῆς τοῦ ὕδατος εἰς οἶνον μεταβολῆς. *Idest, clarius effertur sententia apud Hebraïcum; dicitur enim,* Haec aqua primo egreditur in Galilaeam. *Inde namque initium duxit praedicatio Christi, ut ostendit in Cana primum*

Digitized by Google

signum mutationis aquae in vinum. Haec in Notis Montfauc.

Ibid. Α. εἰς ὁμαλήν - Σ. ἐπὶ τὴν ἀοίκητον - Θ. ἀραβά. *Hieron. Pro* Arabia *quoque Sym.* inhabitabilem, *A.* humilia *vel* plana, *Th.* Araba (*in Editis legitur* arabas), *Ms. vero Jes. in haec verba* κατέβαινεν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν, *haec notat in margine*: ἀοίκητον. ὁ δὲ Ἑβραῖος ἐπὶ δυσμάς φησιν· ἡ δὲ ἀσάφεια ἀπὸ τοῦ τὸ ἀραβά καὶ δυσμὰς δηλοῦν, καὶ ἀοίκητον· ἔοικεν δὲ τὸ αὐτό πως καὶ ὁ ἑλληνικὸς σημαίνειν προσθεὶς τὸ, ἤρχετο ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ἡ γὰρ γραφὴ πολλαχοῦ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τοῦ τῆς δύσεως μέρους λαμβάνει· σκοπητέον δὲ μὴ τὸ, κατέβαινεν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν, τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὴν Ἀραβὰ ἐξεδόθη, τὴν Ἑβραίαν θέντων φωνὴν τῶν ἑρμηνευσάντων *idest*: Inhabitabilem. *Hebraeus vero* ad Occidentem *ait.* «*Obscuritas autem hinc procedit, quod* Araba et Occidentem *significet et* inhabitabilem. *Videtur porro illud Graecus etiam textus significare, adiiciens*, veniebat usque ad mare. *Nam Scriptura plerumque mare pro Occidentali parte accipit. Animadvertendum autem est, num illud* descendebat in Arabia, *sic initio positum fuerit*, in Araba; *vocem Hebraïcam ponentibus Interpretibus.*

Ibid. ὁ Ἑβραῖος, τῆς ἁλμυρᾶς *Ms. Jes. sic habet*: ὁ Ἑβραῖος ἀντὶ τῆς διεκβολῆς, τῆς ἁλμυρᾶς τῆς θαλάσσης ἔχει· δῆλον δὲ ὅτι τροπικῶς οὕτως ἐκάλεσε τὴν ἀνθρωπότητα, διὰ τὸ ἁμαρτίας ἁλμυρόν· μάλιστα γὰρ οὗτος χρῆται τούτοις ὁ προφήτης. *Idest*, *Hebraeus pro* exitus *habet* salsuginis maris. *Conspicuum autem est sic tropice vocasse humanitatem, propter salsuginem peccati. Hoc enim maxime loquendi modo uti solet Propheta.*

10. Ἄλλ. ἀπὸ ἠνγαδδί *Drusius ex Notis Edit. Romanae.*

Ibid. ψυγμὸς σαγηνῶν *Hic notat Ms. Jes.* ἀργήσουσιν οἱ τῶν ἄλλων δογμάτων διδάσκαλοι. *Idest*, Cessabunt aliorum dogmatum doctores. *Ibid. Drus.* ἕως ἐναγαλλίμ *Sic Montfauc. in Notis ad Hexapla. In textu vero Chis. habetur*, ἀπὸ ἐνγαδδὶ ἕως Αἰνγαλλίμ.

11. *Ms. Jes.* ἀντὶ τοῦ, τὰ τέλη αὐτοῦ, ἢ τὰ ἐξώτερα τῆς θαλάσσης οὐκ ἰαθήσονται, οὕτως γὰρ καὶ ὁ Ἑβραῖος ἔχει, σαφῶς διδάσκων τὸ βαρβάρων τινὰς τοὺς πόῤῥω, τὴν τοῦ χριστοῦ πίστιν μὴ παραδέξασθαι. *In textu vero Chis. legitur*, οὐ μὴ ὑγιάσωσιν, εἰς ἅλας δέδονται.

12. πᾶν ξύλον βρώσιμον *Drusius ex Complutensi. Hic Hieron.* omne lignum pomiferum; *sive, ut omnes voce consona transtulerunt*, βρώσιμον, *quod cibum et escam tribuit, et quod mandi potest, appellaturque lingua Hebraïca* MAACHAL. *In textu Chis. similiter.*

Ibid. Ἄλλ. οὐκ ἀποῤῥυήσεται etc. *Drusius, Hieronymus vero*: non defluet folium ex eo, *sive* non veterascet ex eo.

Ibid. ※ Α., Θ. αὐτοῦ *Ms. Jes. Ita quoque in textu Chis. sed sine asterisco et Interpretibus.*

Ibid. Ἄλλ. εἰς τοὺς μῆνας *Drusius. Ms. vero Jes.* ἐν ἄλλοις, εἰς τοὺς μῆνας αὐτοῦ πρωτογεννήσει, ἵνα εἴπῃ, εἰς τὸν καιρὸν ἑαυτοῦ ἐπιδώσει τὸ εὐαγγέλιον. *Hieron.* per singulos menses afferet primitiva: *sive, ut in LXX. scriptum est*, fructus ejus in renovatione sui primitiva dabit.

16. *S.* atrium medium. *Hieron. Complut.* αὐλαὶ τῶν θίχων, *ubi exprimitur vox Hebraïca* חיכון *juxta quoque Codicem Chis.*

17. ※ Θ. κατὰ Βοῤῥᾶν etc. *Ms. Jes. In textu vero Chis. habetur sic*, ※ κατὰ Βοῤῥᾶν, ※ καὶ τὸ ὅριον Ἀσιμάθ, καὶ τὸ ὅριον ※ Βοῤῥᾶ κατὰ πρόσωπον ἀνατολῶν ⁄ *ubi linea cuspidata terminalis indicat id totum in LXX. defuisse, si non est mendosa nota.*

18. *Hieron.* Auran, *quam LXX. in Graecum vertere sermonem* Auranitidis, *quod* iracundiam *sonat.*

19. οἱ λοιποί, ἀπὸ θαμάρ *Drusius. Hieronymus item in Libro locorum. In textu vero Chis.* ἀπὸ θαιμὰν.

Κεφ. μή.

Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν φυλῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς Βοῤῥᾶν, κατὰ τὸ μέρος τῆς καταβάσεως τοῦ περισχίζοντος ἐπὶ τὴν εἴσοδον τῆς Ἡμὰθ αὐλῆς τοῦ Αἰλὰμ, ὅριον Δαμασκοῦ πρὸς Βοῤῥᾶν κατὰ μέρος Ἡμὰθ ÷ αὐλῆς, ⁄ καὶ ἔσται αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἕως πρὸς θάλασσαν, Δὰν, μία.

2. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τοῦ Δὰν τὰ πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, (1) Ἀσὴρ, μία.

3. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων (2) Ἀσὴρ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Νεφθαλεὶμ, μία.

4. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Νεφθαλεὶμ ἀπὸ ἀνατολῶν, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Μανασσῆ, μία.

5. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Μανασσῆ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ἐφραὶμ, μία.

6. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἐφραὶμ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, (3) Ῥουβὶν, μία.

7. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων (4) Ῥουβὶν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ἰούδα, μία.

8. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἰούδα, ἀπὸ τῶν πρὸς (5) ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἀφορισμοῦ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες εὖρος, καὶ μῆ-

Cap. XLVIII.

Et haec nomina tribuum ab initio, quod ad Aquilonem, secundum partem descensus ipsius abscindentis ad introitum Emath atrii Aelam, terminus Damasci ad Aquilonem, secundum partem Emath ÷ atrii; ⁄ et erunt eis ea quae ad Orientem usque ad mare, Dan, una.

2. Et a terminis Dan, quae ad Orientem, usque ad mare, Aser, una.

3. Et a terminis Aser, ab iis quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Nephthalim, una.

4. Et a terminis Nephthalim ab Oriente, usque ad ea quae ad mare, Manasse, una.

5. Et a terminis Manasse, ab iis quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Ephraim, una.

6. Et a terminis Ephraim, ab iis quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Rubim, una.

7. Et a terminis Rubim, ab iis quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Juda, una.

8. Et a terminis Juda, ab iis quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, erunt primitiae separationis, quinque et viginti

---

2. נבול דן - A., Σ. τὸ ὅριον τοῦ Δάν - O. τῶν ὁρίων τοῦ Δὰν *H. M.*

2. *H.*, *A.*, *S.*, *Vulg.* terminum Dan - LXX. terminis Dan.

---

(1) Ἄσσηρ - *Alex.* Ἀσήρ - *H.* אשר - *Vulg.* Aser. (2) Ἀσήρ - *Alex.* Ἀσήρ. *Et ita Hebr., et Vulg.* (3) Ῥουβήν. (4) Ῥουβήν. (5) ἀνατολάς, ἔσται - *Alex.* ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν - *H.* קדים עד־פאת ימה - *Vulg.* Orientali usque ad plagam maris. *Et ita Hieron.*

χος, καθὼς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσται τὸ ἅγιον ἐν μέσῳ αὐτῶν·

9. (6) ἀπαρχὴ, ἣν ἀφοριοῦσι τῷ Κυρίῳ, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ (7) εὖρος πέντε χιλιάδες.

10. Τούτων ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσι, πρὸς Βοῤῥᾶν πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ πρὸς (8) θάλασσαν πλάτος δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς (9) Νότον μῆκος εἴκοσι πέντε χιλιάδες, (10) καὶ ἔσται τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἐν μέσῳ αὐτοῦ

11. τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς Σαδδοὺκ, τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τοῦ οἴκου, οἵτινες οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ (11) πλανήσει Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐπλανήθησαν οἱ Λευῖται.

millia latitudo, et longitudo, sicut una partium ab iis quae ad Orientem, et usque ad ea quae ad mare: et erit Sanctuarium in medio eorum:

9. primitiae, quas separabunt Domino, longitudo quinque et viginti millia, et latitudo quinque millia.

10. Ex his erunt primitiae Sanctorum sacerdotibus: ad Aquilonem quinque et viginti millia: et ad mare latitudo decem millia: et ad Austrum longitudo viginti quinque millia: et erit mons Sanctorum in medio ejus

11. sacerdotibus, sanctificatis, filiis Sadduc, custodientibus custodias domus, qui non erraverunt in errore Israël, sicut erraverunt Levitae.

9. עשרת אלפים - Ἄλλ. δέκα χιλιάδες - O. πέντε χιλιάδες *H. M.*

10. ולאלה תהיה תרומת־הקדש לכהנים - Ἄλλ. *καὶ αὗται αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἁγιάσματος τοῖς ἱερεῦσιν* - O. *τούτων ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσι* *H. M.*

רחב עשרת אלפים וקדימה רחב עשרת אלפים ונגבה ארך חמשה ועשרים אלף - ※ *εὖρος δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς ἀνατολὰς πλάτος δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς νότον μῆκος εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες H. M.*

9. *H.* decem millium - *Alius* decem millia - LXX. quinque millia - *Vulg.* decem millibus.

10. *H.* et istis erit oblatio sanctitatis sacerdotibus - *Alius* et hae primitiae sanctificationis sacerdotibus - LXX. horum primitiae sanctorum sacerdotibus - *Vulg.* hae autem erunt primitiae sanctuarii sacerdotibus.

H. latitudinis decem millia, et ad Orientem latitudinis decem millia, et ad meridiem longitudinis quinque et viginti millia - ※ latitudo decem millia, et ad Orientem latitudo decem millia, et ad Austrum longitudo quinque et viginti millia - *Vulg.* latitudinis decem millia, sed et ad Orientem latitudinis decem millia, et ad Meridiem longitudinis viginti quinque millia.

(6) *ἀπαρχὴν* - *Alex.* *ἀπαρχή.* (7) *εὖρος εἴκοσι πεντεχιλιάδες* - *C.* *δέκα χιλιάδες* - *H.* עשרת אלפים - *Vulg.* decem millibus. (8) *θάλασσαν δέκα* - *Alex.* *πλάτος δέκα* - *C.* *τὸ εὖρος δέκα.* *Et ita in caet. ll.* - *H.* רחב עשרת - *Vulg.* latitudinis decem. *Et ita Hieron.* (9) *Νότον εἴκοσι καὶ πέντε* - *Alex.* *μῆκος εἴκοσι* - *H.* ארך חמשה ועשרים - *Vulg.* longitudinis vigintiquinque. *Et ita Hieron.* (10) *καὶ τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἔσται.* (11) *πλανήσει υἱῶν Ἰσραήλ.*

12. Καὶ ἔσται αὐτοῖς ἡ ἀπαρχὴ δεδομένη ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῆς γῆς, ἅγιον ἁγίων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Λευϊτῶν.

13. Τοῖς δὲ Λευΐταις τὰ ἐχόμενα τῶν ὁρίων τῶν ἱερέων, (12) πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες μῆκος, καὶ εὖρος δέκα χιλιάδες· πᾶν τὸ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος (13) δέκα χιλιάδες.

14. Οὐ πραθήσεται ἐξ αὐτοῦ οὐδὲ καταμετρηθήσεται, οὐδὲ ἀφαιρεθήσεται τὰ (14) πρωτογενήματα τῆς γῆς, ὅτι ἅγιόν ἐστι τῷ Κυρίῳ.

15. Τὰς δὲ πέντε χιλιάδας τὰς περισσὰς ἐπὶ τῷ πλάτει ἐπὶ ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάσι, προτείχισμα ἔσται τῇ πόλει (15) εἰς κατοικίαν, καὶ εἰς διάστημα αὐτοῦ· καὶ ἔσται ἡ πόλις ἐν μέσῳ αὐτοῦ,

16. Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν πρὸς Βοῤῥᾶν, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς Νότον, πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολάς, πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν, (16) πεντακοσίους καὶ τετρακισχιλίους.

17. Καὶ ἔσται διάστημα τῇ πόλει πρὸς Βοῤῥᾶν διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ

12. Et erunt eis primitiae datae de primitiis terrae, Sanctum Sanctorum de terminis Levitarum.

13. Levitis autem juxta fines sacerdotum, quinque et viginti millia longitudo, et latitudo decem millia: omnis longitudo quinque et viginti millia, et latitudo decem millia.

14. Non vendetur ex eo, neque mensurabitur, neque auferentur primitiae terrae, quia sanctum est Domino.

15. Quinque millia autem, quae supersunt in latitudinem in quinque et viginti millibus, antemurale erit civitati in babitaculum, et in spatium ejus: et erit civitas in medio ejus.

16. Et hae mensurae ejus: ab iis quae ad Aquilonem, quingenti et quatuor millia: et ab iis quae ad Austrum, quingenti et quatuor millia: et ab iis quae ad Orientem, quingenti et quatuor millia: et ab iis quae ad mare, quingenti et quatuor millia.

17. Et erit spatium civitati, ad Aquilonem ducenti quinquagin-

---

חל 15. - Α. βίβηλον - Σ., Θ. λαϊκόν - προτείχισμα *H. M.*

למגרש - Ἀλλ. εἰς προάστεια - Ο. εἰς διάστημα *H. M.*

15. *H.*, *A.* profanum - *S.*, *Th.* laïcum - LXX. antemurale - *Vulg.* profana.

H. in suburbanum - *Alius* in suburbia - LXX. in spatium - *Vulg.* in suburbana.

---

(12) μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ - *H.* חמשה ועשרים אלף ארך - *Vulg.* vigintiquinque millia longitudinis. (13) εἴκοσι χιλιάδες - *H.* עשרת אלפים - *Vulg.* decem millium. *Et ita Hieron.* (14) πρωτογεννήματα - *Alex.* πρωτογενήματα. (15) εἰς τὴν κατοικίαν. (16) τετρακισχιλίους πεντακοσίους - *Alex.* καὶ πεντακοσίους - *H.* חמש מאות וארבעת אלפים - *Vulg.* quingenta et quatuor millia.

πρὸς Νότον (17) διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς ἀνατολὰς διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς θάλασσαν διακόσιοι πεντήκοντα·

18. καὶ τὸ περισσὸν τοῦ μήκους τὸ ἐχόμενον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, δέκα χιλιάδες πρὸς ἀνατολὰς, καὶ δέκα χιλιάδες πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσονται αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἁγίου, καὶ ἔσται τὰ (18) γενήματα αὐτῆς εἰς ἄρτους τοῖς ἐργαζομένοις τὴν πόλιν.

19. Οἱ δὲ ἐργαζόμενοι τὴν πόλιν, ἐργῶνται αὐτὴν ἐκ (19) πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ.

20. Πᾶσα (20) ἡ ἀρχὴ πέντε καὶ εἴκοσι (21) χιλιάδες ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας τετράγωνον· (22) ἀφοριεῖται αὐτοῦ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἁγίου, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως.

21. Τὸ δὲ περισσὸν τῷ ἀφηγουμένῳ (23) ἐκ τούτου, ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ ἁγίου, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν (24) τῆς πόλεως ⋇ κατὰ πρόσωπον ⸔ ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι (25) χιλιάδας μῆκος, ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ (26) πρὸς θάλασσαν ⋇ ἐπὶ ⸔ πρόσωπον πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν, ἐχόμενα τῶν μερίδων τοῦ ἀφηγουμένου· καὶ ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἁγίασμα τοῦ οἴκου ἐν μέσῳ αὐτῆς.

ta: et ad Austrum ducenti quinquaginta: et ad Orientem ducenti quinquaginta: et ad mare ducenti quinquaginta;

18. quod autem superit longitudinis juxta primitias Sanctorum, decem millia ad Orientem, et decem millia ad mare: et ernnt primitiae Sanctuarii; et erunt genimina ejus in panes his qui operantur civitati.

19. Qui autem operantur civitati, operabuntur ei ex omnibus tribubus Israël.

20. Omnes primitiae quinque et viginti millia per quinque et viginti millia in quadrum: separabuntur ipsius primitiae Sanctuarii a possessione civitatis.

21. Quod autem superavit, duci ex hoc, de primitiis Sanctuarii, et in possessionem civitatis ⋇ ad faciem ⸔ ad quinqne et viginti millia longitndo, usque ad terminos eorum, quae ad Orientem et ad mare ⋇ super ⸔ faciem quinque et viginti millia, usque ad terminos eorum, quae ad mare, juxta partes ducis: et ernnt primitiae Sanctorum, et sanctificatio domus in medio ejus.

21. ולאחזת העיר אל־פני - Θ. καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως - ⋇ Θ. κατὰ πρόσωπον *H. M.*

21. *H.* et ad possessionem civitatis ad facies - LXX. et in possessione civitatis - ⋇ *Th.* ad faciem - *Vulg.* et possessionis civitatis e regione.

(17) διακόσιοι καὶ πεντήκοντα - *Vulg.* ducenta quinquaginta. (18) γεννήματα - *Alex.* γενήματα. (19) πασῶν τῶν φυλῶν. (20) ἡ ἀπαρχὴ *rectius.* (21) χιλιάδας. (22) ἀφοριεῖτε *rectius.* (23) ἐκ τούτου καὶ ἐκ τούτου ἀπὸ - *Alex.* ἐκ τούτου ἀπό. (24) τῆς πόλεως ἐπί - [*Ms. Jes.* ⋇ Θ. κατὰ πρόσωπον. *Et ita Alex., Ald. H. M.*] - *H.* העיר אל־פני - *Vulg.* civitatis e regione - *Hieron.*, LXX. contra faciem. (25) χιλιάδας. (26) πρὸς θάλασσαν ἐπὶ πέντε - *Alex., Ald.* ἐπὶ πρόσωπον - *H.* ימה על־פני חמשה - *Vulg.* ad mare e regione - *Hieron.*, LXX. contra faciem.

Digitized by Google

22. [27] Καὶ ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῶν Λευϊτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγουμένων ἔσται· ἀναμέσον τῶν ὁρίων Ἰούδα, καὶ ἀναμέσον τῶν ὁρίων [28] Βενιαμὶν, τῷ ἀφηγουμένῳ ἔσται.

23. Καὶ τὸ περισσὸν τῶν φυλῶν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Βενιαμὶν, μία.

24. Καὶ ἀπὸ τῶν [29] ὁρίων Βενιαμὶν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Συμεὼν, μία.

25. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Συμεὼν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ἰσσάχαρ, μία.

26. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ἰσσάχαρ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Ζαβουλὼν, μία.

27. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ζαβουλὼν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, Γὰδ, μία.

28. Καὶ ἀπὸ τῶν [30] ὁρίων Γὰδ, ἕως τῶν πρὸς Λίβα· καὶ ἔσται τὰ ὅρια αὐτοῦ ἀπὸ Θαιμὰν, καὶ ὕδατος [31] Μαριμὼθ Κάδης, [32] κληρονομία, ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης.

29. Αὕτη ἡ γῆ, ἣν [33] βαλεῖται [leg. βαλεῖτε] ἐν κληρονομίᾳ ταῖς [34] φυλαῖς

22. Et de possessione Levitarum, et de possessione civitatis in medio ducum erit; inter terminos Juda, et inter terminos Beniamin, duci erit.

23. Et quod superest tribuum, ab his, quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Beniamin, una.

24. Et a terminis Beniamin, ab his quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Symeon, una.

25. Et a terminis Symeon, ab his quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Issachar, una.

26. Et a terminis Issachar ab his quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Zabulon, una.

27. Et a terminis Zabulon, ab his quae ad Orientem, usque ad ea quae ad mare, Gad, una.

28. Et a terminis Gad, usque ad ea quae ad Africum: et erunt termini ejus a Thaeman, et aqua Marimoth Cades; haereditas usque ad mare magnum.

29. Haec est terra, quam mittetis in sortem tribubus Israël;

גבול 24. - Α., Σ. τὸ ὅριον - Ο. τῶν ὁρίων H. M.

מריבת 28. - Α. διαδικασμοῦ - Σ. ἀντιλογίας - Ο. μαριβώθ, (al. βαριμώθ) H. M.

24. *H.*, *A.*, *S.*, *Vulg.* terminum - *LXX.* terminis.

28. *H.*, *S.*, *Vulg.* contradictionis - *A.* litis - *LXX.* Mariboth, (*al.* Barimoth).

---

(27) Καὶ παρὰ τῶν Λευιτῶν, ἀπὸ τῆς - *Alex.* Ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῶν Λευιτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς - *H.* ומאחזת הלוים ומאחזת - *Vulg.* de possessione autem Levitarum, et de. *Et ita Hieron., sed pro* autem, *habet* quoque. (28) Βενιαμὶν, καὶ τῶν ἀφηγουμένων - *Ald.*, *C.* Βενιαμὶν τῷ ἀφηγουμένῳ - *H.* בנימן לנשיא - *Vulg.* Beniamin, et ad Principem. *Et ita Hieron.* (29) ὁρίων τῶν Βενιαμίν. (30) ὁρίων τῶν Γὰδ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρός - *Alex.* ὁρίων Γὰδ, καὶ ἕως πρός - *C.* ὁρίων τῶν Γὰδ, ἕως τῶν πρός. (31) Βαριμώθ - *Ald.* Μαριμώθ - *C.* Μαριβώθ - *H.* מריבת (32) κληρονομίας - *Alex.* κληρονομία - *H.* נחלה - *Vulg.* haereditas. (33) βαλεῖτε εν κλήρῳ - *H.* תפילו מנחלה (34) φυλαῖς τοῦ Ἰσραήλ - *in Alex.* τοῦ *deest.*

Ἰσραήλ· καὶ οὗτοι οἱ διαμερισμοὶ αὐτῶν, λέγει [35] Κύριος ὁ Θεός.

30. Καὶ αὗται αἱ διεκβολαὶ τῆς πόλεως, αἱ πρὸς Βοῤῥᾶν, [36] πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι μέτρῳ.

31. Καὶ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἐπ' [37] ὀνόμασι τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ· πύλαι τρεῖς πρὸς Βοῤῥᾶν, πύλη [38] Ῥουβὶμ, μία· καὶ πύλη Ἰούδα, μία· καὶ πύλη Λευὶ, μία.

32. Καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Ἰωσὴφ, [39] μία· πύλη Βενιαμὶν, μία· καὶ πύλη Δὰν, μία.

33. Καὶ τὰ πρὸς Νότον τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Συμεὼν, [40] μία· πύλη Ἰσσάχαρ, [41] μία· πύλη Ζαβουλὼν, μία.

34. Καὶ τὰ πρὸς θάλασσαν τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· πύλαι τρεῖς, πύλη Γὰδ, μία· ÷ καὶ / πύλη [42] Ἀσὴρ, μία· ÷ καὶ / πύλη [43] Νεφθαλεὶ, μία.

35. Κύκλωμα, δέκα καὶ ὀκτὼ χιλιάδες· καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, [44] ἐφ' ἧς Κύριος ἐκεῖ, ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

[45] IEZEKIEΛ κατὰ τοὺς Ō. ἐγράφη κατὰ ⳩ ἐξ ὧν καὶ παρέτεθη.

et hae sunt partitiones eorum, ait Dominus Deus.

30. Et hi sunt egressus civitatis, qui ad Aquilonem, quingenti et quatuor millia mensura.

31. Et portae civitatis in nominibus tribuum Israël: portae tres ad Aquilonem; porta Rubim, una: et porta Juda, una: et porta Levi, una.

32. Et qua ad Orientem quatuor millia et quingenti: et portae tres, porta Joseph, una; porta Beniamin, una; et porta Dan, una.

33. Et qua ad Austrum quatuor millia et quingenti mensura: et portae tres, porta Symeon, una: porta Issachar, una: porta Zabulon, una.

34. Et qua ad mare, quatuor millia et quingenti mensura: portae tres, porta Gad, una: ÷ et / porta Aser, una: ÷ et / porta Nephthali, una.

35. Circuitus decem et octo millia: et nomen civitatis, in qua Dominus ibi, erit nomen ejus.

IEZECIEL juxta LXX. descriptus est secundum Origenem, cum quibus etiam collatus.

תוצאת 30. - Α., Σ., Θ. διέξοδοι - Ο. διεκβολαί *H. M.*

30. *H.*, LXX., *Vulg.* egressus - *A.*, *S.*, *Th.* exitus.

(35) κύριος Θεός - *Alex.* ὁ Θεός. (36) τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ - *H.* חמש מאות וארבעת אלפים - *Vulg.* quingentos et quatuor millia. (37) ὀνόμασι φυλῶν - *Alex.* τῶν φυλῶν. (38) Ῥουβήν. (39) μία καὶ πύλη - *H.* אחד שער - *Vulg.* una, porta. (40) μία, καὶ πύλη - *H.* אחד שער - *Vulg.* una, porta. (41) μία, καὶ πύλη - *H.* אחד שער - *Vulg.* una, porta. (42) Ἀσήρ - *Alex.* Ἀσήρ - *H.* אשר - *Vulg.* Aser. (43) Νεφθαλείμ - *H.* נפתלי - *Vulg.* Nephthali. (44) ἐφ' ἧς ἂν ἡμέρας γίνηται, ἔσται - *Alex.* γίνηται κύριος ἐκεῖ, ἔσται - *Ald.* γίνεται κύριος, ἐκεῖ ἔσται - *H.* מיום יהוה שמה - *Vulg.* ex illa die Dominus ibidem. (45) *In Ed. Vat. haec usque ad finem desiderantur; et sigla* ⳩ *hic Origenem haud dubie significat, ut etiam notatur ad marg. Cod. Jes., teste Montfauconio.*

Ἰεζεκιὴλ ἦν ἐκ τῆς Ἀριρὰ ἐκ τῶν Ἱερέων, καὶ ἀπέθανεν, καὶ κεῖται ἐν τῷ τάφῳ Σὴθ, καὶ Ἀρφαξὰδ πατέρων Ἀβραάμ.

Iezeciel erat ex Arira de sacerdotibus, et mortuus, et sepultus est in sepulchro Seth, et Arphaxad patrum Abraham.

NOTÆ, ET VARIÆ LECTIONES

2. Α., Σ. τὸ ὅριον τοῦ Δὰν *Drusius apud Montfauc.*

9. Ἄλλ. δέκα χιλιάδες *Idem Drusius.*

10. Ἄλλ. καὶ αὗται etc. *Idem.*

Ibid. Ἄλλ. εὖρος etc. *Idem.*

15. Α. βέβηλον etc. *Hieronymus: Quod nos vertimus* in prophanum, *pro quo Aquila βέβηλον, Sym. et Th.* λαϊκὸν *transtulerunt,* LXX. *dixere* προτείχισμα, *quod* antemurale *possumus dicere. Prophanum autem est et laïcum, idest, vulgare, quod omni populo habitare passim licet.*

Ibid. Hieronymus: Pro suburbanis, *quae Hebraïce dicitur* MAGRAS, *rursum* LXX. διάστημα, *idest* spatium, *transtulerunt. His addit Drusius: Josue* 21. 1. *Hieron.* suburbana, *Symm.* προάστεια. *Supra* 45. 2. (LXX. διάστημα), *Symm., Th.* terminus et separatio, *idest* ἀφόρισμα. *Hic liquet,* εἰς προάστεια, *quod in nonnullis Codicibus, non Senum esse, sed Symmachi vel alterius Interpretis. Sic Montfauc. in Notis.*

21. ※ Θ. κατὰ πρόσωπον *Ms. Jes. Similiter Chis. in textu sine Interprete.*

24. Α., Σ. τὸ ὅριον *Hieronymus.*

28. Α. διαδικασμοῦ etc. *Apud Hexapla Montfauc.*

30. Α., Σ., Θ. διέξοδοι *Hieronymus.*

Digitized by Google

NIHIL OBSTAT
Franciscus Finucci Censor Theologus Deputatus.
IMPRIMATUR
F. Dom. Buttaoni S. P. A. Magister.
IMPRIMATUR
A. Piatti Patr. Antioch.
Vicesgerens.

Mag 2015808 D

Digitized by Google

1-2-2

Digitized by Google

